

Drept penal

1	Distincția dintre infracțiunea de lovire sau alte violențe prevăzută de art. 193 C. pen. și infracțiunea de tentativă de omor prevăzută de art. 32 C. pen. rap. la art. 188 C. pen.	3
2	Distincția între tentativa de omor (art.188 C.pen.), punerea în pericol a vieții victimei (art.194 C.pen.) și lovirea și alte violențe (art.193 C.pen.) Condiții pentru reținerea circumstanței atenuante a provocării atenuante prevăzută de art. 75 alin. 1 lit. a C.pen.	10
3	Distincția între infracțiunea de tentativa la omor (art. 188 C.pen.) și infracțiunea de lovirea și alte violențe (art. 193 C.pen.).....	24
4	Condițiile de existență a infracțiunii de favorizare a infractorului prevăzută de art. 269 C.pen. Nu se poate reține o singură infracțiune de favorizare a infractorului prevăzută de art. 269 alin.1 C.pen. în formă continuată dacă inculpatul a acordat ajutor mai multor persoane care au săvârșit infracțiuni	29
5	Infracțiunea prev. de art. 18/1 din Legea nr. 78/2000 este o infracțiune complexă, având un obiect juridic special, în care vor fi absorbite infracțiunile de fals săvârșite de inculpați.....	46
6	Condiții de existență a cauzei justificative a stării de necesitate prev. de art. 20 C.pen. Revocarea obligatorie a amânării aplicării pedepsei – modalitate de executare a pedepsei în cazul revocării amânării aplicării pedepsei.....	126
7	Intervenția prescripției speciale – cazuri de întrerupere.....	133
8	În cauzele în care o persoană este condamnată pentru săvârșirea unei infracțiuni de pericol eventualele pretenții formulate de terțe persoane pentru despăgubiri nu pot fi soluționate în cadrul procesului penal.....	146
9	Condițiile de existență a cauzei justificative a legitimei apărări.....	160
10	Stabilirea pedepselor accesorii și a celor complementare în caz de pluralitate intermediară.....	168
11	Individualizarea pedepsei. Ordinea de aplicare a cauzelor de agravare a răspunderii penale.....	175
12	Circumstanța agravantă prevăzută de art.218 alin. 3 lit. c C.pen. Aprecierea vârstei victimei.	186

Drept procesual penal

13	Imposibilitatea inculpatului de revenire asupra cererii sale de aplicare a procedurii simplificate prevăzută de art. 374 alin. 4 și art. 375 C.pr.pen. după admiterea cererii de către instanța de fond. Admiterea cererii de judecare a cauzei în procedura simplificată nu conferă inculpatului un drept la aplicarea minimului special redus cu o treime	210
14	a. Atribuțiile judecătorului de cameră preliminară (Judecătorului de Cameră Preliminară nu are printre atribuții posibilitatea de a statua asupra	

	<p>temeiniciei acuzațiilor aduse împotriva inculpaților și lipsa posibilității de a ordona administrarea unor noi probe.</p> <p>b. Efectele protocoalelor încheiate de Ministerul Public cu SRI prin prisma deciziei Curții Constituționale a României nr. 26/16.01.2019, publicată în Monitorul Oficial nr.193 din 12.03.2019 .</p> <p>c. Efectele deciziei nr. 51/ 16.02.2016 a Curții Constituționale publicată în Monitorul Oficial nr. 190/14.03.2016 față de actele de urmărire penală efectuate anterior publicării acestei decizii</p> <p>d. Încălcarea dreptului la apărare al inculpatului în faza de urmărire penală. Acoperirea oricărei neregularități prin refacerea actelor de către procuror .....</p>	238
15	Procedura de cameră preliminară. Situațiile în care se restituie cauza la procuror pentru refacerea urmăririi.....	268
16	Calitatea de persoană vătămată în procesul penal. Dreptul persoanei vătămate de a exercita calea de atac oricând în condițiile în care nu le-a fost comunicată sentința primei instanțe.....	282
17	Nelegala obligare a Biroului Asigurătorilor de Autovehicule din România la plata despăgubirilor către unitățile medicale.....	295
18	<p>Nepronunțarea instanței de fond pe schimbarea de încadrare juridică pusă în discuție nu poate fi remediată în calea de atac a inculpatului, în lipsa apelului formulat de Ministerul Public, în situația în care ar însemna o agravare a situației în propria cale de atac.</p> <p>Modul în care trebuie exprimat de către inculpat acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității.....</p>	317
19	Noțiunea de motivare a unei sentințe judecătorești. Nelegala citare și cine o poate invoca ca motiv de apel. Analizarea legalității reconstituirii dreptului de proprietate unui cetățean străin asupra unei suprafețe de teren cu vegetație forestieră în anul 2006. Condițiile de existență a cauzei de impunitate a erorii prevăzută de art. 30 C.pen.....	324
20	Cazul de contestație în anulare prevăzut de art. 426 alin.1 lit. a C.pr.pen.....	373
21	Asistența juridică obligatorie. Consecința faptului că avocatul din oficiu nu a studiat actele și lucrările dosarului pentru a verifica dacă urmărirea penală s-a desfășurat în condiții de legalitate.....	375
22	Termenul de introducere a cererii de revocare a suspendării executării sub supraveghere a pedepsei închisorii. Termenul limită până la care se pot îndeplini integral obligațiile civile de către persoana condamnată la pedeapsa închisorii cu suspendare sub supraveghere. Necesitatea verificării condiției relei credințe cu ocazia soluționării cererii părții civile de revocare a suspendării sub supraveghere a pedepsei, motivat de neexecutarea obligațiilor.....	378

Drept penal

1. Distincția dintre infracțiunea de lovire sau alte violențe prevăzută de art. 193 C. pen. și infracțiunea de tentativă de omor prevăzută de art. 32 C. pen. rap. la art. 188 C. pen.

Rezumat:

În cazul infracțiunii de lovirea sau alte violențe făptuitorul acționează cu intenția generală de vătămare, pe când în cazul tentativei la omor acesta acționează cu intenția de ucidere. Forma și modalitatea intenției rezultă din materialitatea actului, respectiv din relațiile personale anterioare existente între părți, din obiectul vulnerabil folosit, numărul și intensitatea loviturilor, zona anatomică vizată, comportamentul ulterior al inculpatului (decizia nr.1227 din 02.04.2009, decizia nr.4256 din 14.12.2010, decizia nr.1730 din 2006, decizia nr.361 din 18.01.2005 Î.C.C.J.). Prin urmare, în cazul tentativei la infracțiunea de omor, actele de punere în executare, întrerupte sau care nu și-au produs efectul, trebuie să releve - prin natura lor și împrejurările în care au fost comise - că infractorul a avut intenția de a ucide, iar nu intenția generală de a vătăma.

Astfel, există tentativă de omor, și nu lovirea sau alte violențe, ori de câte ori infractorul acționează în așa mod încât provoacă leziuni la nivelul organelor vitale ale organismului victimei ori folosește instrumente sau procedee specifice uciderii. Nu are relevanță timpul necesar pentru îngrijiri medicale, deoarece acesta este caracteristic infracțiunilor de vătămare corporală și nu exprimă dinamismul interior al actului infracțional. Anumite stări ale infractorului ori defectuoșitatea mijloacelor folosite de el în executarea actului nu au relevanță în sine, întrucât intenția de omor se deduce din modul în care a acționat, iar nu din elemente exterioare.

(Decizia nr. 6 din 7.01.2019, dosar nr. 4591/40/2017)

Hotărârea:

Prin sentința penală nr.129 din data de 08.10.2018 pronunțată de Tribunalul Botoșani a fost condamnat inculpatul A. la:

- pedeapsa de 5 ani închisoare și 3 ani interzicerea exercitării drepturilor prev. de art. 66 alin.1 lit. a, b C. pen.pentru săvârșirea unei tentative de „omor” prev. și ped. de art.32 rap. la art.188 alin.1 și 2 C. pen., cu aplicarea art.79 alin.1 C. pen., art.396 alin.10 C.pr.pen.;

Pe timpul și în condițiile prev. de art.65 alin.1 și 3 C. pen.i-a fost interzis inculpatului exercițiul drepturilor prev. de art.66 alin.1 lit.a și b C.pen. și:

- la pedeapsa de 6 luni închisoare, pentru săvârșirea infracțiunii de „port sau folosire fără drept de obiecte periculoase” prev. și ped. de art.372 alin.1 lit.a C. pen., cu aplicarea art.396 alin.10 Cod proc. pen.

În temeiul art.38 alin.1, art.39 alin.1 lit.b C. pen., i-a aplicat inculpatului pedeapsa cea mai grea de 5 ani și 2 luni închisoare.

În baza art.67 alin.2 C.pen. i-a aplicat inculpatului pedeapsa complementară a interzicerii pe timp de 3 ani a drepturilor prev. de art. 66 alin.1 lit.a și b C.pen.

Pe timpul și în condițiile prev. de art.65 alin.1 și 3 C.pen. i-a interzis inculpatului exercițiul drepturilor prev. de art.66 alin.1 lit.a și b C.pen..

În temeiul art.7 rap. la art.4 alin.1 lit.b din Legea nr.76/2008 dispune prelevarea de probe biologice de la inculpat, în vederea introducerii profilului genetic al acesteia în Sistemul Național de Date Genetice Judiciare.

S-a dispus confiscarea corpului delict „un cuțit” predat de inculpat ce se afla înregistrat la poziția nr 32/2017 la Camera de Corpuri delictive a Tribunalului Botoșani.

A fost obligat inculpatul să plătească părții civile B., domiciliat în ... suma de 5.000 lei reprezentând daune morale și au fost respinse daunele materiale în sumă de 60.000 lei, precum și daunele morale în sumă de 55.000 lei solicitate de partea civilă, ca nefondate.

A fost obligat inculpatul să plătească suma de 260.20 lei daune materiale părții civile Serviciul Județean de Ambulanță, reprezentând cheltuielile cu transportul și asistența medicală a persoanei vătămate, precum și părții civile Spitalul Județean de Urgență, cu același titlu, suma de 5680.698 lei, plus dobânda legală de la data fiecăruia dintre debite, calculată până la achitarea integrală a acestora.

În temeiul art.274 alin.1 C.pr. pen., a fost obligat inculpatul să plătească statului suma de 200 lei, cheltuieli judiciare.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut următoarele:

Prin Rechezitoriu nr.481/P/2015 din data de 27.11.2017 al Parchetului de pe lângă Tribunalul Botoșani, s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului A. pentru săvârșirea tentativei la infracțiunea de „omor”, prev. și ped. de art. 32 raportat la art. 188 alin.1 și 2 C.pen. și pentru săvârșirea infracțiunii de „portul sau folosirea fără drept de obiecte periculoase” prev. și ped. de art. 372 al. 1 lit. a C.pen., cu aplic. art.38 alin.1 C.pen., constând în aceea că în seara de 13.04.2015, în jurul orei 21:30, a înjunghiat-o pe persoana vătămată B. de mai multe ori cu un cuțit în zona abdominală și în piciorul stâng, cauzându-i leziuni care au necesitat pentru vindecare 30-40 de zile îngrijiri medicale și care i-au pus viața în primejdie. Agresiunea a avut loc pe terasa barului aparținând I.I. C.

Cauza a fost înregistrată la data de 28.11.2017 pe rolul Tribunalului Botoșani sub nr. .../40/2017.

În urma parcurgerii procedurii de cameră preliminară, prin Încheierea nr.15/ 6.02.2018 a judecătorului de cameră preliminară din cadrul instanței de fond, s-au respins ca nefondate, cererile și excepțiile formulate de inculpat și în baza art.346 alin.2 Cod proc. pen., s-a constatat legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală din cauză și s-a dispus începerea judecății.

Încheierea a fost contestată de inculpat, iar prin încheierea nr. 40/2 mai 2018 Curtea de Apel Suceava a respins, ca nefondată, contestația formulată de inculpatul A. împotriva încheierii penale nr. 15/6.02.2018 a Tribunalului Botoșani.

Inculpatul nu a fost prezent personal la proces, fiind reprezentat de apărător ales, avocat ..., care a depus la dosar o declarație notarială autenticată sub nr.5622/19.09.2018 prin care inculpatul a arătat că recunoaște în totalitate faptele reținute în actul de sesizare a instanței și a solicitat ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu disp. art.374 alin.4 C.pr.pen..

La termenul din 25.09.2018, instanța de fond a pus în discuție cererea inculpatului de judecare a dosarului în baza probelor administrate în faza de urmărire penală în conformitate cu disp. art.374 alin.4 C.pr.pen. și având în vedere concluziile apărătorului ales și ale procurorului, instanța de fond a admis cererea, trecând la dezbateri conform art.377 C.pr.pen.

Analizând actele și lucrările dosarului de fond, valorificând întreg probatoriul administrat la urmărirea penală, Tribunalul Botoșani a reținut, ca situație de fapt, următoarele:

În ziua de 13.04.2015, inculpatul a consumat băuturi alcoolice la barul aparținând SC D., de pe raza satului .... A stat la masă cu martorul E., timp în care îi tot repeta acestuia, în glumă, „Diseară te tai”, dar martorul nu a văzut cuțit asupra lui.

La un moment dat, din cauza unei pene de curent, barul sus – menționat s-a închis, astfel că inculpatul și martorul E. au plecat la barul aparținând I.I. C. Martorul cunoștea că la acest bar era persoana vătămată, pentru că vorbise cu ea la telefon în cursul zilei. Când au ajuns, au constatat că nici această locație nu avea curent electric. Barul era deschis, iar persoanele din interior, respectiv persoana vătămată B. și martorii F, G și H stăteau în sala de biliard, la lumina unei lanterne.

Pentru că inculpatul a început să facă scandal și să arunce cu scaunele prin încăpere și a răsturnat lanterna de pe masă, persoana vătămată i-a cerut să plece, dar inculpatul a refuzat, astfel că aceasta l-a luat de spate și fără a exercita violențe l-a scos pe terasa barului. În drum spre ușă, inculpatul i-a spus persoanei vătămate „dacă-i tare să iasă afară”. Au ieșit amândoi pe terasa barului, moment în care inculpatul, potrivit declarației persoanei vătămate, a lovit-o pe aceasta cu pumnul în partea dreaptă a capului, după care a scos un cuțit cu care a tăiat-o de două ori în abdomen și de 5 (cinci) ori în coapsa stângă și în regiunea fesieră.

Agresiunea a durat 30 de secunde – maxim 1 minut, așa cum au declarat martorii I. și G., aceasta din urmă arătând că după 30 de secunde - maxim un minut, a auzit două bufnituri în ușa barului. Martorul E. a ieșit și imediat a intrat înapoi spunând că persoana vătămată este tăiată și căzută pe terasa barului. Au ieșit și ceilalți martori care au văzut-o pe persoana vătămată plină de sânge, căzută pe terasa barului, iar ușa de acces la intrarea în sala de biliard era murdară de sânge. Inculpatul nu mai era, fugise.

În aceeași seară, persoana vătămată a fost transportată la Spitalul de Urgențe, unde a fost supusă unei intervenții chirurgicale.

Potrivit certificatului medico – legal nr. 463/D2 din 25.05.2015 al Serviciului de Medicină – Legală s-au concluzionat următoarele:

La examinarea medico - legală a numitului B. s-au constatat plăgi și semne de tratament neurochirurgical.

Din documentația medicală a rezultat dg. Plagă înjunghiată abdominală (flanc stg.) penetrantă, transfixiantă la nivelul colonului transvers cu lezarea (secționarea) peretelui gastric posterior. Hemoperitoneu mediu, plagă înjunghiată abdominală (fosa iliacă stângă) nepenetrantă cu dilacerare de masă musculară. Plagă 1/3 superioară coapsa stângă față antero - laterală. Plăgi multiple (patru) înjunghiate regiune fesieră stângă. Leziunile traumatice s-au putut produce prin lovire cu corp dur tăietor înțepător pot data din 13.04.2015.

S-a constatat că necesită 30 - 40 zile de îngrijiri medicale, dacă nu survin complicații.

S-a reținut că leziunile traumatice au pus în primejdie viața victimei.

Inculpatul nu a fost audiat în prezenta cauză, întrucât după ce a semnat pe dovada de primire a citației, în care i s-a adus la cunoștință calitatea de suspect și încadrarea juridică a faptei pentru care este cercetat, a plecat din țară.

Fiind audiată, persoana vătămată a declarat că după ce l-a scos pe inculpat din bar, fiind doar ei doi pe terasă, acesta a continuat să o înjure (când erau în bar o înjurase, insultase și amenințase), motiv pentru care i-a tras o palmă. În acel moment, inculpatul s-a repezit la ea și a început să o lovească în zona abdomenului în partea stângă și la piciorul stâng. Susnumita a declarat că, inițial, nu a știut ce se întâmplă, dar a simțit o arsură și o moleșeală și a căzut pe terasa barului, lângă un stâlp de susținere. S-a ridicat și a vrut să intre în bar să-i anunțe pe cei din interior de cele întâmplate, dar nu a reușit pentru că pe la spatele său, inculpatul a mai înjunghiat-o cu cuțitul în coapsa stângă, persoana vătămată căzând peste ușă.

Ulterior, fiind audiată de procuror, persoana vătămată a declarat că, l-a lovit pe inculpat abia după ce acesta a lovit-o pe ea, precizând că a văzut cuțitul în mâna inculpatului la lumina farurilor unui autoturism care trecea pe drum.

Declarația persoanei vătămate s-a coroborat cu actul medico-legal cu privire la modalitatea de producere a leziunilor și poziția în care se afla aceasta, raportat la inculpat pe parcursul agresiunii.

Potrivit actului medico – legal, pe lângă cele două plăgi abdominale și plaga tăiată fața anterioară 1/3 superioară coapsa stângă de aproximativ 4 cm, persoana vătămată a mai avut și patru plăgi înjunghiate în regiunea fesieră stânga. Aceasta a confirmat că persoana vătămată a încercat să scape și să intre în bar, întorcându-se în acest moment cu spatele de agresor și în aceste împrejurări a murdărit de sânge ușa de la intrarea, despre care a afirmat martora G.

Aceste urme de pe ușă au fost consemnate și în procesul – verbal de cercetare la fața locului, fiind evidențiate în planșa fotografică.

În cursul cercetărilor, inculpatul a predat cuțitul, o pereche de pantofi cu șireturi și o bluză tip geacă culoare gri cu negru, pe care sus-numitul le-a purtat în seara respectivă. Cu ocazia examinării acestora s-a constatat că geaca prezintă la nivelul mânecii stângi, în partea cotului un număr de 6 pete de culoare brun – roșcate de dimensiuni mici, cu aspect de stropi.

În zona antebrațului mâinii drepte s-au observat urme de culoare brun-roșcate, asemănătoare sângelui, improșcate.

La partea interioară a pantofului drept, zona limbii și pereții pantofului s-au pus în evidență urme de culoare brun – roșcate. Pe lama cuțitului nu s-au pus în evidență urme de interes în cauză.

S-au examinat și hainele persoanei vătămate, respectiv o jachetă, un pulover, un tricou, pantalonii și pantofii. Pe jachetă, pulover și tricou s-au pus în evidență câte două tăieturi grupate, de asemenea, pe pantaloni partea din față s-au pus în evidență secțiuni transversale.

S-a reținut că activitatea infracțională a inculpatului întrunește elementele constitutive ale tentativei la infracțiunea de „omor”, prev. și ped. de art. 32 raportat la art. 188 al. 1 și 2 C.pen. și a infracțiunii de „portul sau folosirea fără drept de obiecte periculoase” prev. și ped. de art. 372 al. 1 lit. a C.pen., cu aplic. art. 38 al. 1 C.pen..

Având în vedere actele și probele administrate, Tribunalul Botoșani a considerat, prin raportare la dispozițiile art.15 C.pen., că faptele inculpatului A. au fost săvârșite cu vinovăție, au fost nejustificate și au fost imputabile acestuia, întrunind elementele constitutive ale tentativei la infracțiunea de omor”, prev. și ped. de art.32 raportat la art. 188 alin.1 și 2 C.pen. și a infracțiunii de „portul sau folosirea fără drept de obiecte periculoase” prev. și ped. de art. 372 al. 1 lit. a C.pen., cu aplic. art.38 alin.1 C.pen. și cu aplicarea art.396 alin.10 C.pr.pen., ca circumstanță atenuantă specială, în condițiile recunoașterii faptei.

Astfel, la stabilirea și individualizarea pedepselor ce au fost aplicate, instanța de fond a făcut aplicarea textelor de lege incidente, cu aplicarea cauzei speciale de reducere potrivit art.396 alin.10 C.pr.pen., stabilirea fiecăreia dintre pedepse făcându-se în raport de criteriile de individualizare prevăzute de art.74 C.pen., cu calcularea timpului potrivit dispozițiilor art.186 C.pen..

Potrivit criteriilor generale de individualizare a pedepsei prevăzute de textul legal, stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care, în speță, sunt destul de ridicate, fiind evaluate după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii - în loc public; starea de pericol creată pentru valoarea cea mai importantă ocrotită, viața; natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunii – leziuni care au pus în primejdie viața unei persoane; motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, care în cauză, lipsește; lipsa antecedentelor penale; conduita după săvârșirea infracțiunii – nu s-a prezentat, stabilindu-se, în urma citării la instanța de fond cu mandat de aducere, că este plecat în străinătate; nivelul de educație - studii 10 clase, vârsta - 25 de ani, starea de sănătate, situația familială și socială, necăsătorit, fără copii minori.

Analiza conduitei după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal, a relevat că acesta nu și-a exprimat poziția procesuală, nefiind audiat în faza de urmărire penală, ci doar ulterior, la instanța de fond, prin declarație autentică notarială, a arătat că recunoaște faptele și a solicitat judecata în baza probatoriului administrat la urmărirea penală, poziție procesuală care a fost valorificată în cauză prin aplicarea dispozițiilor art. 396 alin.10 C.pr.pen., conform cărora, când judecata s-a desfășurat în condițiile art.375 alin.1, limitele de pedeapsă prevăzute de lege, în cazul pedepsei închisorii, se reduc cu o treime.

În consecință, dată fiind gravitatea faptelor comise și consecințele faptelor sale, instanța de fond a considerat că, pentru tentativa la infracțiunea de omor, după reducerea limitelor de pedeapsă în două trepte, în aplicarea art.79 alin.1 C. pen privitor la concursul între cauze de atenuare, că pedepse de 5 ani închisoare și, respectiv, complementara obligatorie de 3 ani interzicerea exercitării drepturilor prev. de art. 66 alin.1 lit. a, b C.pen. pentru săvârșirea unei tentative de „omor” prev. și ped. de art.32 rap. la art.188 alin.1 și 2 C.pen., cu aplicarea art.79 alin.1 C. pen., art.396 alin.10 C.pr.pen., alături de care se va aplica, pe timpul și în condițiile prev. de art.65 alin.1 și 3 C.pen. interzice inculpatului exercițiul drepturilor prev. de art.66 alin.1 lit.a și b C.pen., ca pedeapsă accesorie, și o pedeapsa de 6 luni închisoare, pentru săvârșirea infracțiunii de „port sau folosire fără drept de obiecte periculoase” prev. și ped. de art.372 alin.1 lit.a C.pen., cu aplicarea art.396 alin.10 C.pr.pen., vor asigura inculpatului A. realizarea funcției educative și preventive a acesteia.

În condițiile săvârșirii faptelor în concurs real, în temeiul art.38 alin.1, art.39 alin.1 lit.b C.pen., i s-a aplicat inculpatului pedeapsa cea mai grea de 5 ani și 2 luni închisoare.

În baza art.67 alin.2 C.pen., i s-a aplicat inculpatului pedeapsa complementară obligatorie a interzicerii pe timp de 3 ani a drepturilor prev. de art. 66 alin.1 lit.a și b C.pen..

Pe timpul și în condițiile prev. de art.65 alin.1 și 3 C.pen., i s-a interzis inculpatului exercițiul drepturilor prev. de art.66 alin.1 lit.a și b C.pen., ca pedeapsă accesorie.

Privitor la latura civilă a cauzei, în condițiile în care inculpatul nu a fost prezent pentru a-și prezenta poziția procesuală cu privire la plata despăgubirilor, un acord de principiu prin apărător nefiind suficient, iar partea civilă nu a dovedit cu nici un mijloc de probă pretențiile materiale solicitate, instanța de fond a apreciat, în echitate și conform jurisprudenței consacrate CEDO, că o despăgubire morală de 5000 lei poate fi acordată, dată fiind suferința psihică inerentă, cauzată de leziunile suferite până la vindecare, indiferent de numărul de zile efective de spitalizare, și de disconfortul suferit, astfel încât, în temeiul art.397 C.pr.pen. raportat la art.1357 Cod civil, a obligat inculpatul să plătească părții civile B., suma de 5.000 lei reprezentând daune morale și au fost respinse daunele materiale în sumă de 60.000 lei, precum și daunele morale în sumă de 55.000 lei solicitate de partea civilă, ca nefondate.

În temeiul art.7 rap. la art.4 alin.1 lit.b din Legea nr.76/2008 s-a dispus prelevarea de probe biologice de la inculpat, în vederea introducerii profilului genetic al acesteia în Sistemul Național de Date Genetice Judiciare.

În temeiul art.112 lit.b C. pen., s-a dispus confiscarea corpului delict „cuțit” predat de inculpat ce se află înregistrat la poziția nr.32/2017 la Camera de Corpuri delictive a Tribunalului Botoșani.

Serviciul Județean de Ambulanță s-a constituit parte civilă cu suma de 260,20 lei, așa cum a rezultat din adresa nr. 1283/13.05.2015.

Potrivit adresei nr. 17780, Spitalul Județean s-a constituit parte civilă cu suma de 5680.69 lei (F.O. nr. ./2015 - internare ...), cu dobânda legală de la data debitului.

În consecință, în temeiul art.397 C.pr.pen. raportat la art.1357 Cod civil instanța, au fost admise în totalitate pretențiile civile solicitate de unitățile spitalicești, obligându-l pe inculpat să plătească suma de 260.20 lei daune materiale părții civile Serviciul Județean de Ambulanță, reprezentând cheltuielile cu transportul și asistența medicală a persoanei vătămate, precum și

părții civile Spitalul Județean de Urgență, cu același titlu, suma de 5680.698 lei, plus dobânda legală de la data fiecăruia dintre debite, calculată până la achitarea integrală a acestora.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel inculpatul A. pentru motivele expuse pe larg în partea introductivă a prezentei decizii.

Analizând apelul prin prisma motivelor invocate, precum și cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în conformitate cu prevederile art. 417, art. 420 C.pr.pen., Curtea constată că acesta este nefondat, pentru următoarele considerente:

Sub aspectul situației de fapt care rezultă din materialul probator administrat în cursul urmăririi penale, Curtea reține că s-a dat o corectă eficiență și interpretare acestuia, reținându-se că probele administrate conduc la concluzia certă că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de către inculpat.

De altfel, inculpatul nu a fost prezent personal la proces, fiind reprezentat de apărător ales, avocat ..., care a depus la dosar o declarație notarială autentificată sub nr.5622/19.09.2018 prin care inculpatul a arătat că recunoaște în totalitate faptele reținute în actul de sesizare a instanței și a solicitat ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu disp. art.374 alin.4 C.pr.pen..

Astfel, din analiza mijloacelor de probă administrate a rezultat în esență că, în seara de 13.04.2015, în jurul orei 21.30, inculpatul A. a înjunghiat-o pe persoana vătămată B. de mai multe ori cu un cuțit în zona abdominală și în piciorul stâng, cauzându-i leziuni care au necesitat pentru vindecare 30 – 40 de zile de îngrijiri medicale și care i-au pus viața în primejdie.

La reținerea acestei situații de fapt au fost avute în vedere următoarele: proces – verbal de sesizare din oficiu; plângerea persoanei vătămate B; proces – verbal de cercetare la fața locului; declarațiile persoanei vătămate; adresa nr. 1283/13.05.2015 a Serviciului Județean de Ambulanță; adresa Spitalului Județean de Urgență nr. 20990/15.05.2015; declarații martori; procese – verbale de examinare criminalistică; dovadă de ridicare bunuri; Raport de constatare medico-legală nr. 463/D2/25.05.2015 emis de S.M.L.;

În ceea ce privește susținerile apărătorului inculpatului, care, fără a solicita în mod expres schimbarea încadrării juridice pentru care s-a dispus condamnarea acestuia, a subliniat faptul că, a fost un conflict spontan, în cadrul căruia inculpatul nu a intenționat să-i suprimă viața persoanei vătămate, susținere care ar putea conduce la concluzia că fapta nu ar putea constitui tentativă la infracțiunea de omor, Curtea nu le apreciază juste.

Astfel, potrivit art. 188 C.pen., infracțiunea de omor constă în „uciderea unei persoane”, în timp ce potrivit art.193 alin. 2 C.pen. există infracțiune de loviri sau alte violențe, atunci când „fapta prin care se produc leziuni traumatice sau este afectată sănătatea unei persoane, a cărei gravitate este evaluată prin zile de îngrijiri medicale de cel mult 90 de zile”.

Gradul de pericol social pe care-l prezintă infracțiunea de omor este deosebit de ridicat, reflectat fiind și în limitele mari de pedeapsă instituite de legiuitor, o astfel de faptă aducând atingere celui mai important atribut al persoanei – viața – suprimarea vieții persoanei interesând nu numai victima, ci persoana în general și aceasta deoarece, fără respectarea vieții persoanei nu poate fi concepută existența în condiții pașnice, de normalitate, a colectivității în general, respectiv conviețuirea membrilor acesteia în condiții de siguranță.

În cazul infracțiunii de lovirea sau alte violențe făptuitorul acționează cu intenția generală de vătămare, pe când ***în cazul tentativei la omor*** acesta acționează cu intenția de ucidere. Forma și modalitatea intenției rezultă din materialitatea actului, respectiv din relațiile personale anterioare existente între părți, din obiectul vulnerabil folosit, numărul și intensitatea loviturilor, zona anatomică vizată, comportamentul ulterior al inculpatului (decizia nr.1227 din 02.04.2009, decizia nr.4256 din 14.12.2010, decizia nr.1730 din 2006, decizia nr.361 din 18.01.2005 Î.C.C.J.). Prin urmare, în cazul tentativei la infracțiunea de omor, actele de punere în executare, întrerupte sau care nu și-au produs efectul, trebuie să releve - prin natura lor și

împrejurările în care au fost comise - că infractorul a avut intenția de a ucide, iar nu intenția generală de a vătăma.

Astfel, există tentativă de omor, și nu lovirea sau alte violențe, ori de câte ori infractorul acționează în așa mod încât provoacă leziuni la nivelul organelor vitale ale organismului victimei ori folosește instrumente sau procedee specifice uciderii. Nu are relevanță timpul necesar pentru îngrijiri medicale, deoarece acesta este caracteristic infracțiunilor de vătămare corporală și nu exprimă dinamismul interior al actului infracțional. Anumite stări ale infractorului ori defectuoșitatea mijloacelor folosite de el în executarea actului nu au relevanță în sine, întrucât intenția de omor se deduce din modul în care a acționat, iar nu din elemente exterioare.

Probatoriul administrat în cauză impune concluzia că inculpatul a acționat cu intenția suprimării vieții părții vătămate, întrucât i-a aplicat acesteia lovituri în zone vitale a corpului, apte să provoace decesul persoanei, leziunile punând în primejdie viața victimei, rezultatul mai grav, respectiv decesul victimei fiind evitat ca urmare a intervenției chirurgicale prompte.

În ceea ce privește individualizarea judiciară a pedepsei, Tribunalul a aplicat dispozițiile art. 396 alin 10 C.pr.pen., fiind avute în vedere în continuare criteriile generale de individualizare prevăzute de art. 74 C.pen. și anume: dispozițiile părții generale ale Codului penal, limitele speciale de pedeapsă, gravitatea infracțiunii săvârșite și pericolozitatea infractorului, care se evaluează după împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunii; motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului; conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal; nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială.

Curtea va avea în vedere așadar nu numai împrejurarea că inculpatul nu are antecedente penale, că a recunoscut săvârșirea infracțiunii, colaborând cu organele judiciare, aspecte care pledează în favoarea sa, dar, vor primi relevanța cuvenită și criteriile precum: **natura și gravitatea infracțiunii imputate** (*ce se reflectă chiar și în limitele de pedeapsă prevăzute de legiuitor*), **modalitatea** în care inculpatul a acționat (*agresând victima chiar de față cu alte persoane, ceea ce denotă un potențial de agresivitate deosebit de ridicat*), **împrejurările** în care a intersectat sfera infracționalității precum și **urmarea produsă sau care s-ar fi putut produce** (*victima suferind leziunile descrise în concluziile raportului medico-legal și transpuse în cele ce preced*).

Nu se poate trece peste aspectul că inculpatul nu are capacitatea de identificare a modalităților alternative de gestionare a unor situații conflictuale care, desigur, pot interveni la un moment dat în viața cotidiană din diverse motive, cu consecința adoptării unei atitudini responsabile și acceptată social și nu ezită să recurgă la soluții extreme, în cazul de față folosindu-se de un cuțit pentru a agresa victima.

Pentru aceste considerente, curtea, în baza art. 421 pct. 1 lit. b C.pr.pen., va respinge apelul declarat de inculpatul A. împotriva sentinței penale nr. 129/08.10.2018 a Tribunalului Botoșani, ca nefondat.

În baza art. 275 alin. 2 Cod de procedură penală, va obliga apelantul inculpat să plătească statului suma de 400 lei cu titlu de cheltuieli judiciare din calea de atac.

În baza art. 275 alin. 6 Cod de procedură penală, onorariul apărătorului desemnat din oficiu pentru apelant, av., în cuantum de 260 de lei, va rămâne în sarcina statului și se va avansa din fondurile MJR în contul Baroului Suceava.

2. Distincția între tentativa de omor (art.188 C.pen.), punerea în pericol a vieții victimei (art.194 C.pen.) și lovirea și alte violențe (art.193 C.pen.)

Condiții pentru reținerea circumstanței atenuante a provocării atenuante prevăzută de art. 75 alin. 1 lit. a C.pen.

Rezumat

Este adevărat că, esențial pentru încadrarea juridică a faptei inculpatului, după caz, în tentativă la omor ori loviri sau alte violențe este stabilirea formei și modalitățile vinovăției cu care s-a săvârșit fapta. În cazul infracțiunii de loviri sau alte violențe infractorul acționează cu intenția generală de vătămare, în timp ce în cazul tentativei la infracțiunea de omor, acesta acționează cu intenția de ucidere, care poate fi directă sau indirectă după cum autorul prevăzând moartea victimei, a urmărit sau numai a acceptat producerea acestui rezultat. Prin urmare, în cazul tentativei la infracțiunea de omor, actele de punere în executare, întrerupte sau care nu și-au produs efectul, trebuie să releve - prin natura lor și împrejurările în care au fost comise - că infractorul a avut intenția de a ucide, iar nu intenția generală de a vătăma.

Astfel, există tentativă de omor, și nu de loviri sau alte violențe, ori de câte ori infractorul acționează în așa mod încât provoacă leziuni la nivelul organelor vitale ale organismului victimei ori folosește instrumente sau procedee specifice uciderii. Nu are relevanță timpul necesar pentru îngrijiri medicale, deoarece acesta este caracteristic infracțiunilor de vătămare corporală și nu exprimă dinamismul interior al actului infracțional.

Anumite stări ale infractorului ori defectuositatea mijloacelor folosite de el în executarea actului nu au relevanță în sine, întrucât intenția de omor se deduce din modul în care a acționat, iar nu din elemente exterioare.

În privința distincției între tentativa de omor (art.188 C.pen.), punerea în pericol a vieții victimei (art.194 C.pen.) și lovirea și alte violențe (art.193 C.pen.), doctrina și practica sunt unanime în a considera că pentru a efectua o încadrare juridică corectă trebuie să se descopere intenția cu care agresorul a acționat. Pentru aceasta, numărul de zile medicale ale victimei nu este decât un indiciu secundar, elementele determinante fiind obiectul de care agresorul s-a folosit, partea corpului vizată și intensitatea loviturilor aplicate. În practica judiciară s-a reiterat în mod constant că agresiunile care demonstrează intenția de a ucide victima constituie tentative de omor, chiar dacă rănilor provocate nu au necesitat decât un număr redus de zile de îngrijire și că nu au pus în pericol viața victimelor.

Curtea reține că, pentru existența provocării este necesară îndeplinirea a trei condiții: infracțiunea să fi fost comisă sub influența unei puternice tulburări sau emoții; această stare sufletească să fi fost determinată de o provocare din partea victimei; provocarea să se fi produs prin violență ori, printr-o atingere gravă a demnității persoanei sau, printr-o altă acțiune ilicită gravă. Săvârșirea unui act de provocare, chiar dacă este de o anumită gravitate, nu este suficientă pentru existența provocării, ci mai trebuie ca acesta să fi determinat o puternică tulburare sau emoție făptuitorului. Activitatea de provocare trebuie să influențeze factorii subiectivi (volitiv și intelectual) în sensul scurtării procesului psihic ce precede în mod obișnuit comiterea unei fapte și al pierderii parțiale a controlului activității.

Starea de surescitare nervoasă nu se prezumă, ci ea trebuie probată de cel care o invocă. Pentru a reține circumstanța atenuantă a provocării în condițiile art. 75 alin.1 lit. a C.pen. se cere ca inculpatul să dovedească o agresivitate sau o altă comportare care să fie considerată ca fiind gravă din partea agenților de poliție, de natură să-i cauzeze o puternică tulburare sau emoție, încât să nu fie în stare să se abțină de la o ripostă prin săvârșirea de infracțiuni.

Curtea apreciază că în cauză nu sunt incidente dispozițiile art. 75 alin. 1 lit. a C.pen. întrucât provocarea presupune o anumită spontaneitate, o surprindere a făptuitorului de natură a-l determina să acționeze sub stăpânirea unei puternice tulburări sau emoții, iar pe de

altă parte, provocarea trebuie să fie produsă prin violență, printr-o atingere gravă a demnității persoanei sau prin altă acțiune ilicită gravă, cerințe ce nu sunt întrunite în speță.

Curtea reține că nu orice conduită care în accepțiunea publică poate avea conotații provocatoare poate să conducă la reținerea circumstanței atenuante a provocării. În viziunea legiuitorului se poate reține circumstanța atenuantă a provocării doar când infracțiunea este săvârșită de autor ca urmare a faptei persoanei vătămate care este violentă, aduce o atingere gravă demnității umane sau are o conduită ilicită gravă. Or, conflictul spontan ivit între două persoane aflate în stare de ebrietate nu poate avea conotația pe care încearcă apărarea să o dea în sensul de a putea fi apreciat ca întrunind cerințele unei veritabile provocări în sensul legii.

(Decizia nr. 326 din 21.03.2019, dosar nr. 2900/86/2018)

Hotărârea:

Prin sentința penală nr. 22 din data de 30.01.2019 a Tribunalului Suceava, a fost respinsă ca neîntemeiată, cererea de schimbare a încadrării juridice a faptelor pentru care inculpatul a fost trimis în judecată formulată de inculpat din infracțiunea prev. de art. 32 C.pen. rap. la art. 188 C.pen. în infracțiunea prev. de art. 193 alin. 2 C.pen.

În temeiul 32 rap. la art. 188 alin. 1 C.pen. cu aplicarea art.75 alin.2 lit.b C.pen. a fost condamnat inculpatul A., la pedeapsa de 3 ani și 4 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de tentativă de omor.

În baza art. 67 alin. 1 C.pen. s-a aplicat inculpatului pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a, b N.C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat pe o durată de 5 ani, după executarea pedepsei sau considerarea ca executată.

În temeiul art. 65 alin. 1 N.C.pen. s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a, b N.C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat.

În temeiul art. 72 alin. 1 C.pen., a fost dedusă din durata pedepsei aplicate inculpatului durata reținerii și a arestării preventive de la data de 21.07.2018 la zi.

În temeiul art. 399 alin. 1 C.pr.pen., a fost menținută măsura arestării preventive luată față de inculpat prin Încheierea nr. 101/22.07.2018 a Tribunalului Suceava – Secția Penală, pronunțată în dosarul nr. 2662/86/2018.

În temeiul art. 7 alin. 1 și alin. 2 din Legea nr. 76/2008 privind organizarea și funcționarea Sistemului Național de Date Genetice Judiciare, s-a dispus prelevarea de probe biologice de la inculpat în vederea introducerii profilului genetic în Sistemul Național de Date Genetice Judiciare și a fost obligat inculpatul să se supună procedurii de prelevare de probe biologice.

În temeiul art. 112 alin.1 lit. b C.pen., a fost confiscat de la inculpat toporul folosit la săvârșirea faptelor aflat la camera de corpuri delictive a Tribunalului Suceava.

S-a luat act că persoana vătămată B. a renunțat la constituirea de parte civilă.

În temeiul art. 397 alin.1 rap. la art. 25 alin.1 C.pr.pen., art.1357, art. 1381 C.civ. și art. 313 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, a fost admisă acțiunea civilă formulată de partea civilă Spitalul Județean de Urgență.

A fost obligat inculpatul la plata către partea civilă a sumei de 564,51 lei, reprezentând daune materiale constând în cheltuielile de spitalizare efectuate pentru persoana vătămată B..

În temeiul art. 397 alin.1 rap. la art. 25 alin.1 C.pr.pen., art.1357, art. 1381 C.civ. și art. 313 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, a fost admisă acțiunea civilă formulată de partea civilă Serviciul de Ambulanță.

A fost obligat inculpatul la plata către partea civilă a sumei de 1.523 lei, reprezentând daune materiale constând contravaloarea serviciilor prestate.

În temeiul art. 274 alin.1 C.pr.pen., a fost obligat inculpatul la plata sumei de 5.460 lei reprezentând cheltuieli judiciare către stat, din care suma de 3460 aferentă fazei de urmărire penală, iar suma de 2000 lei aferentă fazei de judecată.

În temeiul art. 275 alin.6 C.pr.pen., suma de 520 lei reprezentând onorariul apărătorului desemnat din oficiu pentru inculpat, în faza de urmărire penală, av. ..., potrivit delegației pentru asistență judiciară obligatorie nr. ./21.07.2018, a rămas în sarcina statului și a fost avansată din fondul Ministerului Justiției în contul Baroului Suceava.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că prin rechizitoriul ./P/2018 din 09.08.2018 emis de către Parchetul de pe lângă Tribunalul Suceava s-a dispus trimiterea în judecată, în stare de arest preventiv, a inculpatului A., pentru săvârșirea infracțiunii de tentativă la omor prev. de art. 32 C.pen. rap. la art. 188 C.pen., sub acuzația că, la data de 21.07.2018, pe raza satului C., pe fondul consumului de băuturi alcoolice și a unui incident spontan, a exercitat acte de violență cu un corp contondent tăietor (topor) asupra victimei B., cu intenția de a-i suprima viața, producându-i în zone vitale leziuni vindecabile în 11-13 zile de îngrijiri medicale.

Situația de fapt prezentată anterior a fost susținută în cursul urmăririi penale cu următoarele mijloace de probă: procese-verbale de sesizare din oficiu, proces-verbal de cercetare la fața locului și planșa fotografică aferentă, proces-verbal de examinare criminalistică a obiectelor ridicate cu ocazia cercetării la fața locului, proces-verbal de examinare criminalistică a obiectelor vestimentare aparținând persoanei vătămate, adresa Spitalului județean de urgență, raport de constatare medico-legală întocmit de medicul legist din cadrul S.M.L., procese-verbale întocmite de lucrătorii de poliție judiciară, declarațiile persoanei vătămate, proces-verbal de examinare fizică privind pe victima B. și planșa fotografică aferentă, declarațiile martorilor, adresa STS, proces-verbal de redare convorbiri telefonice purtate cu operatorii Dispeceratului 112, CD conținând convorbiri telefonice purtate cu operatorii Dispeceratului 112 (colet A), proces-verbal de examinare fizică privind pe A. și planșa fotografică aferentă, raport de constatare medico-legală întocmit de medicul legist din cadrul S.M.L., coroborate cu declarațiile inculpatului A..

În cursul urmăririi penale, persoana vătămată B. a declarat că are pretenții de natură civilă de la autorul infracțiunii, fără a preciza cuantumul acestora. De asemenea, s-au constituit părți civile Spitalului Județean de Urgențe și Serviciul Județean de Ambulanță.

Instanța de fond a reținut că, în conformitate cu art. 286 alin. 1 lit. c C.pr.pen., s-a reținut faptul că inculpatul este la prima încălcare a legii penale. Pe parcursul cercetărilor a adoptat o poziție în general sinceră.

Inculpatul a fost cercetat în stare de libertate și de arest preventiv. În cauză nu au fost luate măsuri asiguratorii.

S-au înaintat instanței de fond următoarele mijloace materiale de probă, ridicate cu ocazia cercetărilor: fragmente textile cu pete de culoare brun-roșcat (ambalate în colet nr. 1), două șervețele cu pete de culoare brun-roșcat (ambalate în colet nr. 2), două chituri cu exudat esofagian cu care au fost recoltate probe biologice de pe un prosop (ambalate în colet nr. 3), două chituri cu exudat esofagian cu care au fost recoltate probe biologice de pe un perete (ambalate în colet nr. 4), două chituri cu exudat esofagian cu care au fost recoltate probe biologice de pe fața unei perne dintr-o baracă (ambalate în colet nr. 5), 2 pari ridicați din exteriorul barăcii (ambalați în colet nr. 6), fragment material textil cu pete de culoare brun-roșcat identificat în sobă (ambalat în colet nr. 7), topor (ambalat în colet nr. 8), obiecte vestimentare aparținând victimei, respectiv o pereche pantaloni scurți și un maieu (ambalate în colet nr. 9), urmând ca instanța să dispună cu privire la soarta acestora după finalizarea cercetării judecătorești.

S-au stabilit cheltuieli judiciare în cuantum total de 3.980 lei, din care 520 lei onorariul apărătorului desemnat din oficiu.

Fiind sesizată instanța de fond cu judecarea pricinii, cauza a fost înregistrată pe rol la data de 10.08.2018 sub nr. .../86/2018, conform dispozițiilor legale în materie aceasta aflându-se în procedura camerei preliminare. În considerarea art. 98 alin. 1 din ROI s-a format dosarul asociat nr. .../86/2018/a1.

Astfel, prin încheierea din data de 28.09.2018, pronunțată de judecătorul de cameră preliminară de la nivelul Tribunalului Suceava, s-au respins cererile și excepțiile invocate de inculpatul A., prin apărător, ca nefondate.

În temeiul art. 346 alin. 2 C.pr.pen., s-a constatat legalitatea sesizării instanței cu rechizitoriul nr. 462/P/2018, emis la data de 09.08.2018, de către Parchetul de pe Tribunalul Suceava, privind pe inculpatul A., a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală.

Totodată, s-a dispus începerea judecății privind pe inculpatul A., pentru săvârșirea tentativei la infracțiunea de omor, prev. de art. 32 C.pen. rap. la art. 188 C.pen.

În cursul cercetării judecătorești au fost administrate următoarele mijloace de probă: declarația persoanei vătămate/părți civile B., declarația martorilor din lucrări: H., G., I., J. și declarația inculpatului A..

La cererea inculpatului A., prin apărător, a fost administrate probele testimoniale vizând audierea martorilor propuși de inculpat pe latură penală și în circumstanțiere.

La termenul de judecată din data de 09.01.2019, instanța de fond a constatat imposibilitatea audierii martorului din lucrări F., depoziția acestuia din cursul urmăririi penale fiind avută în vedere la soluționarea cauzei pe fond.

În cursul cercetării judecătorești, persoana vătămată B. a arătat că nu se constituie parte civilă în cauză, poziția sa procesuală fiind consemnată prin încheierea de ședință din 21.11.2018.

Spitalul Județean de Urgență s-a constituit parte civilă în cauză cu suma totală de 564,51 lei, conform înscrisurilor medicale depuse la dosar. Serviciul de Ambulanță s-a constituit parte civilă în cauză cu suma de 1.523 lei.

Coroborând probele administrate în cursul urmăririi penale cu cele din faza cercetării judecătorești, instanța de fond a reținut, în fapt, că martorul H. este cumnatul persoanei vătămate B. și deține pe raza satului C., o stână amplasată pe un teren proprietate personală. Persoana vătămată locuiește în gospodăria martorului H. de circa 30 ani și îl ajută pe cumnatul său la diverse activități gospodărești, precum și la activitățile pe care le presupune stâna.

Inculpatul A., are domiciliul în satul N., deține oi și capre și colaborează de aproximativ 5 ani cu martorul H., în sensul că își ține animalele la stâna acestuia, se ocupă și de animalele proprietarului, cea mai mare parte a timpului petrecând-o la stână, unde era ajutat de multe ori de către persoana vătămată.

La data de 21 iulie 2018, ora 16:40, organele de urmărire penală au fost sesizate cu privire la faptul că în ziua de 21 iulie 2018, ora 15:47, prin Dispeceratul 112, lucrătorii Postului de poliție C. au fost informați de către martorul G. (fratele proprietarului stânei martorul H.), că la stâna amplasată în satul C. a avut loc o altercație violentă între A. și B.. Mai precis, pe fondul consumului de băuturi alcoolice și a unui incident spontan, persoana vătămată B. a fost lovită cu un topor în zona cranio-cerebrală de către inculpatul A.

Din declarațiile persoanei vătămate a rezultat că la data incidentului a consumat singură vreo două sticle cu bere la magazine mixte din vecinătatea locuinței sale. În jurul orelor amiezii persoana vătămată a dus mâncare la stână pentru inculpat iar în continuare, la invitația acestuia, a consumat din băutura alcoolică pe care o avea inculpatul la stână, rachieu și trei litri de bere. Cele două persoane au ajuns în stare avansată de ebrietate, s-au certat aparent fără vreun motiv întemeiat, inculpatul A. s-a enervat, a luat toporul pe care îl utiliza la stână și a aplicat victimei

două lovituri cu acesta - o lovitură a fost aplicată în zona hemitoracelui stâng posterior, iar cea de-a doua, a fost aplicată în zona cranio-cerebrală astfel cum rezultă din declarațiile martorului G., ale martorului H. și ale persoanei vătămate date în cursul urmăririi penale care a precizat că în timp ce stătea pe un scaun la stână dintr-o dată a simțit că din spatele său se apropie inculpatul și l-a lovit cu ceva în creștetul capului.

Fiind audiat pe parcursul cercetării judecătorești, inculpatul a declarat că din cauza stării de ebrietate în care se afla nu își mai amintește cum s-au petrecut evenimentele în detaliu precizând însă că este posibil să-l fi lovit pe inculpat cu toporul în cap.

În timpul acestui incident este probabil ca și persoana vătămată să fi reușit să-l lovească pe inculpat cu un băț peste brațul stâng precum și în zona ochiului stâng, acest fapt rezultând din opinia medicului legist care l-a examinat pe inculpat la data de 22 iulie 2018, care a constatat că inculpatul a prezentat contuzii cu echimoze, tumefacție și excoriații, ce s-au putut produce prin loviri cu corpuri sau mijloace contondente urmate de cădere iar aceste leziuni pot necesita un număr de 8-10 zile de îngrijiri medicale.

Văzând că i-a produs persoanei vătămate o leziune gravă, inculpatul a pus peste rană un prosop, însă nu a sunat la serviciu de urgență și nici nu a solicitat sprijin de la nici o altă persoană.

Instanța de fond a reținut că incidentul s-a petrecut în jurul orei 15:00, în timp ce martorul G. se afla la stână, la mică distanță de zona unde a avut loc incidentul, martorul a constatat starea gravă în care se afla victima, a aflat de la inculpat câteva detalii despre agresiune și apoi l-a informat pe fratele său H. după cum rezultă din declarațiile acestora. La ora 15:47 martorul G. a sesizat incidentul la Dispeceratul 112.

Lucrătorii de poliție care s-au deplasat la fața locului au găsit toporul folosit de agresor însă examinarea criminalistică nu a pus în evidență pe acest obiect pete cu aspect de sânge.

După sesizarea incidentului, persoana vătămată a fost transportată cu o ambulanță la Spitalul județean de urgențe, unde i s-a asigurat asistența medicală necesară.

Medicul legist din cadrul S.M.L. a examinat persoana vătămată la data de 21 iulie 2018, concluzionând că aceasta prezintă politraumatism cu plagă contuză parietală dreaptă și hematom epicranian parietal drept și echimoză hemitorace stâng posterior, ce s-au putut produce prin loviri cu corpuri contondente, posibil topor, la data de 21 iulie 2018. Medicul legist a apreciat că leziunile nu sunt de natură a pune în primejdie viața victimei și pot necesita în vederea vindecării un număr de 11-13 zile de îngrijiri medicale.

În cursul cercetării judecătorești, inculpatul A., prin apărător, a solicitat, în temeiul art. 386 C.pr.pen., schimbarea încadrării juridice a faptei pentru care a fost trimis în judecată, din tentativă la infracțiunea de omor, prev. de art. 32 C.pen. rap. la art. 188 C.pen., în infracțiunea de lovire sau alte violențe, prevăzută de art. 193 alin. 2 C.pen.

Astfel, instanța de fond a reținut că, potrivit art. 188 C.pen., infracțiunea de omor constă în „uciderea unei persoane”, în timp ce potrivit art.193 alin. 2 C.pen. există infracțiunea de loviri sau alte violențe, atunci când „fapta prin care se produc leziuni traumatice sau este afectată sănătatea unei persoane, a cărei gravitate este evaluată prin zile de îngrijiri medicale de cel mult 90 de zile”.

Gradul de pericol social pe care-l prezintă infracțiunea de omor este deosebit de ridicat, reflectat fiind și în limitele mari de pedeapsă instituite de legiuitor, o astfel de faptă aducând atingere celui mai important atribut al persoanei – viața – suprimarea vieții persoanei interesând nu numai victima, ci persoana în general și aceasta deoarece, fără respectarea vieții persoanei nu poate fi concepută existența în condiții pașnice, de normalitate, a colectivității în general, respectiv conviețuirea membrilor acesteia în condiții de siguranță.

În cazul infracțiunii de loviri sau alte violențe făptuitorul acționează cu intenția generală de vătămare, pe când în cazul tentativei la omor acesta acționează cu intenția de ucidere. Forma și modalitatea intenției a rezultat din materialitatea actului, respectiv din relațiile personale

anterioare existente între părți, din obiectul vulnerabil folosit, numărul și intensitatea loviturilor, zona anatomică vizată, comportamentul ulterior al inculpatului (decizia nr.1227 din 02.04.2009, decizia nr.4256 din 14.12.2010, decizia nr.1730 din 2006, decizia nr.361 din 18.01.2005 Î.C.C.J.).

Este adevărat că, esențial pentru încadrarea juridică a faptei inculpatului, după caz, în tentativă la omor ori loviri sau alte violențe este stabilirea formei și modalitățile vinovăției cu care s-a săvârșit fapta. În cazul infracțiunii de loviri sau alte violențe infractorul acționează cu intenția generală de vătămare, în timp ce în cazul tentativei la infracțiunea de omor, acesta acționează cu intenția de ucidere, care poate fi directă sau indirectă după cum autorul prevăzând moartea victimei, a urmărit sau numai a acceptat producerea acestui rezultat. Prin urmare, în cazul tentativei la infracțiunea de omor, actele de punere în executare, întrerupte sau care nu și-au produs efectul, trebuie să releve - prin natura lor și împrejurările în care au fost comise - că infractorul a avut intenția de a ucide, iar nu intenția generală de a vătăma.

Astfel, există tentativă de omor, și nu de loviri sau alte violențe, ori de câte ori infractorul acționează în așa mod încât provoacă leziuni la nivelul organelor vitale ale organismului victimei ori folosește instrumente sau procedee specifice uciderii. Nu are relevanță timpul necesar pentru îngrijiri medicale, deoarece acesta este caracteristic infracțiunilor de vătămare corporală și nu exprimă dinamismul interior al actului infracțional.

Anumite stări ale infractorului ori defectuoșitatea mijloacelor folosite de el în executarea actului nu au relevanță în sine, întrucât intenția de omor se deduce din modul în care a acționat, iar nu din elemente exterioare.

În speța de față, activitatea infracțională a inculpatului A., astfel cum a rezultat din probele administrate a constatat în aceea că, la data 21 iulie 2018, pe raza satului C., județ Suceava, pe fondul consumului de băuturi alcoolice și a unui incident spontan, a exercitat acte de violență cu un corp contondent tăietor (topor) asupra victimei B., cu intenția de a-i suprima viața, producându-i în zone vitale respectiv leziuni vindecabile în 11-13 zile de îngrijiri medicale.

Instanța de fond a reținut că, în conformitate cu concluziile emise de medicul legist din cadrul S.M.L., persoana vătămată a prezentat politraumatism cu plagă contuză parietală dreaptă și hematom epicranian parietal drept și echimoză hemitorace stâng posterior, ce s-au putut produce prin loviri cu corpuri contondente, posibil topor, la data de 21 iulie 2018. Medicul legist a apreciat că leziunile nu sunt de natură a pune în primejdie viața victimei și pot necesita în vederea vindecării un număr de 11-13 zile de îngrijiri medicale.

Așadar, încadrarea juridică a faptei săvârșite de inculpatul A. împotriva persoanei vătămate B. este de tentativă la infracțiunea de omor și nu de loviri sau ale violențe, avându-se în vedere materialitatea actului, obiectul vulnerabil folosit de inculpat (topor), intensitatea loviturilor reliefată și de planșele foto aflate la dosar și zona anatomică vizată, respectiv cranio-cerebrală, fiind una vitală. Astfel, modul în care a acționat inculpatul a relevat faptul că acesta a prevăzut și urmărit să suprima viața persoanei vătămate.

Pentru aceste considerente, instanța de fond a respins, solicitarea de schimbare a încadrării juridice a faptei pentru care inculpatul a fost trimis în judecată, formulată de inculpat, din infracțiunea prev. de art. 32 C.pen. rap. la art. 188 C.pen., în infracțiunea prev. de art. 193 alin. 2 C.pen., ca neîntemeiată și astfel a fost respinsă și cererea de a se dispune încetarea procesului.

În final, instanța de fond a apreciat că nici celelalte susțineri, din concluziile pe fond, privind achitarea inculpatului nu pot fi reținute, întrucât nu sunt conforme cu probele administrate în cauză, care a relevat intenția inculpatului de a ucide persoana vătămată raportat la zona în care a lovit-o și obiectul folosit.

Inculpatul, prin apărător, a solicitat a se reține în favoarea sa circumstanța atenuantă prevăzută de art. 75 alin. 1 lit. a C.pen., motivat de faptul că acesta a comis fapta sub imperiul unei puternice tulburări, fiind provocat înainte de persoana vătămată, existând în acest sens un

certificat medico-legal care atestă leziunile suferite, iar traumele suferite au fost produse în apărare.

Pentru a se reține circumstanța atenuantă a provocării, se cere ca victima să dovedească o agresivitate sau o altă comportare, care să fie considerată gravă, de natură să cauzeze făptuitorului o stare de puternică tulburare sau emoție, încât să nu fie în stare să se abțină de la o ripostă prin săvârșirea de infracțiuni. Pentru existența unei puternice tulburări sau emoții se presupune de regulă ca faptele celor în cauză să aibă o apropiată semnificație.

Instanța de fond nu a reținut în favoarea inculpatului scuza legală a provocării prev. de art. 75 lit.a C.pen., întrucât din probatoriul administrat nu a rezultat că acesta a acționat sub stăpânirea unei puternice tulburări sau emoții, determinată de o provocare din partea persoanei vătămate, iar leziunile prezentate de acesta nu au relevat decât existența incidentului dintre părți și nicidecum că ar fi fost produse în apărare pentru aceleași motive nu a fost reținut nici excesul neimputabil.

Prin sentința penală atacată, instanța de fond a reținut că, în drept, fapta inculpatului A. constând în aceea că, la data de 21 iulie 2018, pe raza satului C., pe fondul consumului de băuturi alcoolice și a unui incident spontan, a exercitat acte de violență cu un corp contondent tăietor (topor) asupra victimei B., cu intenția de a-i suprima viața, producându-i în zone vitale leziuni vindecabile în 11-13 zile de îngrijiri medicale, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de tentativă la omor prev. de art. 32 C.pen. rap. la art. 188 C.pen., între acțiunea inculpatului și rezultatul produs existând legătură de cauzalitate directă, stabilită pe baza probatoriului administrat în cauză.

Sub aspectul laturii subiective, inculpatul a săvârșit fapta cu intenție directă, prevăzută de art. 16 alin. (3) lit. a C.pen., acesta prevăzând rezultatul faptei sale și urmărind producerea lui, chiar dacă activitatea sa a rămas în forma tentată, aspect care a decurs din intensitatea loviturii aplicate persoanei vătămate, zona vitală vizată, cât și obiectul vulnerant folosit.

Potrivit art. 396 alin. 2 C.pr.pen., constatând că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat în calitate de autor, instanța de fond a pronunțat condamnarea inculpatului pentru săvârșirea tentativei la infracțiunea de omor, prev. de art. 32 C.pen. rap. la art. 188 C.pen.

Având în vedere considerentele prezentate mai sus, instanța de fond a aplicat inculpatului o pedeapsă, la individualizarea acesteia urmând a fi avute în vedere dispozițiile art. 53 C.pen., precum și criteriile de individualizare prevăzute de art.74 C.pen., respectiv: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului, conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal și nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială.

În continuare, instanța de fond a ținut seama de limitele speciale de pedeapsă prevăzute de prev. de art. 188 alin.1 C.pen, respectiv închisoarea de la 10 la 20 de ani (limite reduse la jumătate, potrivit art. 33 alin. 2 C.pen., fiind vorba în speță de o tentativă).

De asemenea, instanța de fond a avut în vedere natura și gravitatea faptei, modalitatea și circumstanțele în care a fost săvârșită fapta, precum și persoana inculpatului, care nu posedă antecedente penale.

Instanța de fond a reținut în favoarea inculpatului A., circumstanța atenuantă prevăzută de art. 75 alin. 2 lit. b C.pen., respectiv împrejurările legate de fapta comisă, care diminuează gravitatea infracțiunii sau pericolozitatea infractorului, avându-se în vedere faptul că la data incidentului ambele părți se aflau în stare avansată de ebrietate acesta fiind în opinia instanței de fond factorul declanșator al incidentului, conștientizarea de către inculpat a gravității faptei rezultată din necontinuarea actelor de agresiune și ajutorul dat persoanei vătămate prin

încercarea de a opri hemoragia produsă precum și faptul că urmarea efectiv produsă este materializată în 11-13 zile de îngrijiri medicale pentru persoana vătămată.

Individualizarea sancțiunilor trebuie să respecte principiul proporționalității pedepselor cu natura și gradul de pericol al faptelor săvârșite, avându-se în vedere drepturile și libertățile fundamentale sau alte valori sociale protejate care au fost vătămate prin comiterea infracțiunilor.

În consecință, față de considerentele dezvoltate mai sus, instanța de fond, în temeiul art. 32 rap. la art. 188 alin. 1 C.pen. cu aplicarea art.75 alin.2 lit. b C.pen., a condamnat pe inculpatul A., la pedeapsa de 3 ani și 4 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de tentativă de omor.

Având în vedere implicațiile socio-morale ale faptei săvârșite, gravitatea acesteia, aspecte din care decurge nedemnitățile inculpatului, instanța de fond, în temeiul art. 67 alin.1 C.pen., a aplicat inculpatului pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art. 66 alin.1 lit. a, b C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat pe o durată de 5 ani, după executarea pedepsei sau considerarea ca executată.

De asemenea, pentru aceleași rațiuni, instanța de fond, în temeiul art. 65 alin. 1 N.C.pen. a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a, b N.C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat.

În temeiul art. 72 alin. 1 C.pen., instanța de fond a dedus din durata pedepsei aplicată inculpatului durata reținerii și a arestării preventive de la data de 21.07.2018 la zi.

În temeiul art. 7 alin. 1 și alin. 2 din Legea nr. 76/2008 privind organizarea și funcționarea Sistemului Național de Date Genetice Judiciare, instanța de fond a dispus prelevarea de probe biologice de la inculpat în vederea introducerii profilului genetic în Sistemul Național de Date Genetice Judiciare și a obligat pe inculpat să se supună procedurii de prelevare de probe biologice.

În acest sens, instanța de fond a reținut că potrivit art. 7 alin. 1 și alin. 2 din Legea nr. 76/2008 privind organizarea și funcționarea Sistemului Național de Date Genetice Judiciare: *(1) Prelevarea probelor biologice de la persoanele prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. b) (în speță, persoane condamnate definitiv pentru săvârșirea infracțiunilor cuprinse în anexa 1 a legii la pedeapsa închisorii) este dispusă de instanța de judecată, prin hotărârea de condamnare ori prin hotărârea de amânare a aplicării pedepsei sau de renunțare la aplicarea pedepsei. (2) Prelevarea probelor biologice de la persoanele condamnate definitiv la pedeapsa închisorii prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. b), în vederea adăugării profilelor genetice în S.N.D.G.J., se realizează la introducerea în penitenciar, de personalul medical al penitenciarului, cu sprijinul personalului de pază și în prezența unui polițist, fără nicio altă notificare prealabilă din partea instanței de judecată.*

Relativ la acest aspect, instanța de fond a reținut că prelevarea de probe biologice nu este o operațiune automată care se impune a se realiza ori de câte ori se pronunță o hotărâre de condamnare pentru una dintre infracțiunile prevăzute în anexa legii. În acest sens, legea dispune că infracțiunile pentru care pot fi prelevate probe biologice în vederea introducerii profilelor genetice în S.N.D.G.J. sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta lege, instituind posibilitatea și nu obligația unei astfel de operațiuni.

De asemenea, instanța de fond a reținut că art. 1 din actul normativ menționat, prezintă scopurile urmărite prin această lege, respectiv constituirea Sistemului Național de Date Genetice Judiciare (S.N.D.G.J.), pentru prevenirea și combaterea unor categorii de infracțiuni prin care se aduc atingeri grave drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, în special dreptului la viață și la integritate fizică și psihică, precum și pentru identificarea cadavrelor cu identitate necunoscută, a persoanelor dispărute sau a persoanelor decedate în urma catastrofelor naturale, a accidentelor în masă, a infracțiunilor de omor sau a actelor de terorism, iar art. 4 expune

explicit aceste scopuri, respectiv: excluderea persoanelor din cercul de suspecți și identificării autorilor infracțiunilor cuprinse în anexa care face parte integrantă din prezenta lege; stabilirii identității persoanelor - victime ale catastrofelor naturale, ale accidentelor în masă și ale actelor de terorism; realizării schimbului de informații cu celelalte state și combaterii criminalității transfrontaliere; identificării participanților la comiterea infracțiunilor cuprinse în anexă.

Ținând seama de aceste scopuri, instanța de fond a apreciat că se impune recoltarea de probe biologice de la inculpatul A..

Astfel, măsura s-a justificat având în vedere natura și gravitatea infracțiunii săvârșite de inculpat, activitate care a creat suficiente temeri privitoare la posibila implicare ulterioară a acestuia în săvârșirea unor infracțiuni dintre cele la care face referire art. 1 din Legea nr. 76/2008, fiind astfel necesar ca organul judiciar să ia măsuri concrete pentru realizarea unei prevenții și combateri reale față de săvârșirea unor infracțiuni prin care se aduc atingeri grave drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, în special dreptului la viață și la integritate fizică și psihică a persoanei.

Având în vedere că, așa cum s-a reținut în prezentarea amănunțită a situației de fapt, inculpatul A. a folosit pentru aplicarea de lovituri persoanei vătămate un topor, în temeiul art. 112 alin.1 lit. b C.pen., instanța de fond a confiscat de la inculpat toporul folosit la săvârșirea faptei, aflat la camera de corpuri delictive a Tribunalului Suceava.

În cursul cercetării judecătorești, persoana vătămată B. a arătat că nu are pretenții civile de la inculpat, poziția sa procesuală fiind consemnată prin încheierea de ședință din data de 21.11.2018.

Având în vedere poziția procesuală a persoanei vătămate sub aspectul laturii civile, instanța de fond a luat act că persoana vătămată B. a renunțat la constituirea de parte civilă.

În cursul cercetării judecătorești, Spitalul Județean de Urgență s-a constituit parte civilă în cauză cu suma totală de 564,51 lei, conform înscrisurilor medicale depuse la dosar .

Astfel, instanța de fond a reținut că, potrivit dispozițiilor Legii nr.95 din 2006 privind reforma în domeniul sănătății, *„Persoanele care prin faptele lor aduc daune sănătății altei persoane, precum și daune sănătății propriei persoane, din culpă, răspund potrivit legii și au obligația să repare prejudiciul cauzat furnizorului de servicii medicale reprezentând cheltuielile efective ocazionate de asistența medicală acordată. Sumele reprezentând cheltuielile efective vor fi recuperate de către furnizorii de servicii medicale. Pentru litigiile având ca obiect recuperarea acestor sume, furnizorii de servicii medicale se subrogă în toate drepturile și obligațiile procesuale ale caselor de asigurări de sănătate și dobândesc calitatea procesuală a acestora în toate procesele și cererile aflate pe rolul instanțelor judecătorești, indiferent de faza de judecată.”*

Așadar, unitatea medicală este îndreptățită să recupereze sumele de bani cheltuite pentru asistența medicală constând în cheltuieli de spitalizare, hrană, medicamente, materiale sanitare, analize de laborator și alte investigații, acordată, în perioada în care a fost spitalizată persoana vătămată.

Ținând seama că instanța de fond a reținut vinovăția inculpatului A. în cauzarea vătămarilor corporale ale persoanei vătămate B., instanța de fond a apreciat că sunt îndeplinite și condițiile răspunderii civile delictuale a inculpatului, potrivit art. 1381 C.civ.

Prin urmare, în temeiul art. 397 alin.1 rap. la art. 25 alin.1 C.pr.pen., art.1357, art. 1381 C.civ. și art. 313 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, instanța de fond a admis acțiunea civilă formulată de partea civilă Spitalul Județean de Urgență.

Pe cale de consecință, instanța de fond a obligat inculpatul la plata către partea civilă a sumei de 564,51 lei, reprezentând daune materiale constând în cheltuielile de spitalizare efectuate pentru persoana vătămată B.

În cursul cercetării judecătorești, Serviciul de Ambulanță s-a constituit parte civilă în cauză cu suma de 1.523 lei, reprezentând cheltuielile ocazionate de serviciile acordate de echipajul de asistență medicală de urgență prespitalicească persoanei vătămate B., conform fișei de solicitare nr. A017098 (ds. cameră preliminară – 2900/86/2018/a1 – fila 12-13).

În acest sens, instanța de fond a reținut că potrivit dispozițiilor Legii nr. 95 din 2006 privind reforma în domeniul sănătății, *„Persoanele care prin faptele lor aduc daune sănătății altei persoane, precum și daune sănătății propriei persoane, din culpă, răspund potrivit legii și au obligația să repare prejudiciul cauzat furnizorului de servicii medicale reprezentând cheltuielile efective ocazionate de asistența medicală acordată. Sumele reprezentând cheltuielile efective vor fi recuperate de către furnizorii de servicii medicale. Pentru litigiile având ca obiect recuperarea acestor sume, furnizorii de servicii medicale se subrogă în toate drepturile și obligațiile procesuale ale caselor de asigurări de sănătate și dobândesc calitatea procesuală a acestora în toate procesele și cererile aflate pe rolul instanțelor judecătorești, indiferent de faza de judecată.”*

Așadar, unitatea medicală este îndreptățită să recupereze sumele de bani cheltuite acordarea asistenței medicale prespitalicești și transportului medical pentru persoana vătămată B.. Aceste cheltuieli au fost provocate de activitatea ilicită a inculpaților cheltuieli cuantificate, potrivit înscrisurilor existente la dosar, în sumă de 1.523 lei.

Ținând seama că instanța de fond a reținut vinovăția inculpatului A. în cauzarea vătămarilor persoanei vătămate B., instanța de fond a apreciat că sunt îndeplinite și condițiile răspunderii civile delictuale a inculpatului, potrivit art. 1381 Cod civil.

Prin urmare, instanța de fond, în temeiul art. 397 alin.1 rap. la art. 25 alin.1 C.pr.pen., art.1357, art. 1381 C.civ. și art. 313 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, a admis acțiunea civilă formulată de partea civilă Serviciul de Ambulanță.

Pe cale de consecință, instanța de fond a obligat inculpatul la plata către partea civilă a sumei de 1.523 lei, reprezentând daune materiale constând contravaloarea serviciilor prestate.

În temeiul art. 274 alin.1 C.pr.pen., instanța de fond a obligat inculpatul la plata sumei de 5.460 lei, reprezentând cheltuieli judiciare către stat, din care suma de 3460 aferentă fazei de urmărire penală, iar suma de 2000 lei aferentă fazei de judecată.

În temeiul art. 275 alin.6 C.pr.pen., suma de 520 lei, reprezentând onorariul apărătorului desemnat din oficiu pentru inculpat, în faza de urmărire penală, av. ..., potrivit delegației pentru asistență judiciară obligatorie nr. 1592/21.07.2018, a rămas în sarcina statului și a fost avansat din fondul Ministerului Justiției în contul Baroului Suceava.

Împotriva acestei sentințe a formulat apel, în termen legal, inculpatul A., pentru motivele susținute oral de apărătorul său ales și consemnate în partea introductivă a prezentei hotărâri, solicitând admiterea apelului formulat și desființarea sentinței penale atacată, vizând, în esență, schimbarea încadrării juridice a infracțiunii reținute în sarcina sa și reindividualizarea judiciară a pedepsei.

Prim concluziile scrise depuse la dosar, inculpatul, prin apărător, a învederat că i s-a încălcat dreptul la apărare întrucât nu i s-a comunicat sentința apelată și a avut la dispoziție doar 1,5 ore pentru a-și pregăti apărarea și motivarea apelului.

Procedând la soluționarea apelului declarat în cauză, prin prisma criticilor formulate de inculpat, precum și cauza sub toate aspectele de fapt și de drept și în conformitate cu disp. art. 417 alin.1 și 2 și art. 420 C.pr.pen., Curtea apreciază că acesta este nefondat pentru următoarele considerente:

Instanța de fond a reținut o stare de fapt conformă cu realitatea și sprijinită pe interpretarea și analiza judiciară a probelor administrate în cursul urmăririi penale și în fața instanței de fond, ajungând în final la concluzia că inculpatul A. se face vinovat de comiterea infracțiunii pentru

care a fost trimis în judecată, dând faptei comise încadrarea juridică corespunzătoare, respectiv infracțiunea de tentativă de omor infracțiunea prev. de art. 32 C.pen. rap. la art. 188 C.pen.

Fără a relua argumentația stării de fapt, redată în considerentele hotărârii atacate, argumentație pe care Curtea și-o însușește în întregime, astfel cum această posibilitate este conferită de practica CEDO și potrivit căreia poate constitui o motivare preluarea motivelor instanței inferioare (Helle împotriva Finlandei), se vor sublinia punctual aspectele criticate de inculpat rediate mai sus.

Rezultă din ansamblul probator administrat în cursul urmăririi penale, la care a făcut referire detaliată prima instanță, și care fiind însușit și necontestat de către cel în cauză nu va mai fi reluat, că inculpatul A., la data de 21 iulie 2018, pe raza satului C., pe fondul consumului de băuturi alcoolice și a unui incident spontan dintre părți, a exercitat acte de violență cu un corp contondent tăietor (topor) asupra victimei B., cu intenția de a-i suprima viața, producându-i în zone vitale leziuni vindecabile în 11-13 zile de îngrijiri medicale.

Raportat la starea de fapt reținută, s-a stabilit încadrarea juridică legală a infracțiunii comise de inculpat, ce se circumscrie în drept conținutului constitutiv al infracțiunii de tentativă de omor, prev. de art. 32 C.pen. rap. la art. 188 C.pen., iar pedeapsa a fost corect individualizată, în raport de prevederile art. 74 C.pen. - în care sunt enumerate criteriile după care se stabilește și întinderea acesteia, respectiv în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului care se evaluează după criteriile menționate la lit. a-g ale aceluiași text de lege, anume împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite (fiind în stare de ebrietate, inculpatul a lovit persoana vătămată cu un topor în zone vitale ale corpului); starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită (prin fapta săvârșită, inculpatul apus în pericol viața persoanei vătămate); natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunilor (în urma loviturii aplicate cu toporul persoanei vătămate B., acesteia i-au fost cauzate un politraumatism cu plagă contuză parietală dreaptă și hematom epicranian parietal drept și echimoză hemitorace stâng posterior, ce au necesitat în vederea vindecării un număr de 11-13 zile de îngrijiri medicale); motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului (inculpatul nu este cunoscut cu antecedente penale); conduita după săvârșirea infracțiunilor și în cursul procesului penal (inculpatul a recunoscut săvârșirea faptei); nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială (în vârstă de 58 ani la data săvârșirii faptei, căsătorit, studii gimnaziale, fără ocupație), fiind în măsură să asigure realizarea concretă a scopurilor pedepsei.

Prin prisma celor mai sus expuse, Curtea constată că stabilirea unei pedepse cu închisoarea, în cuantum de 3 ani și 4 luni închisoare, este necesară, dar totodată și suficientă pentru a asigura pe viitor adecvarea comportamentului inculpatului la normele de conduită acceptate de societate și prevenirea comiterii unor noi fapte circumscrise ilicitului penal.

În ceea ce privește solicitarea inculpatului, formulată prin apărătorul său ales atât în fața instanței de fond cât și a celei de control judiciar, în sensul schimbării încadrării juridice a faptei din infracțiunea de tentativă de omor în infracțiunea de loviri sau alte violențe, Curtea reține că aceasta este neîntemeiată, nefiind întrunite cumulativ cerințele stipulate de lege în acest sens.

În acest context și analizând textul de lege prev. de art. 188 C.pen., rezultă că omorul se caracterizează sub aspectul laturii subiective prin intenție directă sau indirectă, aceasta din urmă implicând prevederea rezultatului care deși nu este urmărit, este acceptată eventualitatea producerii lui.

Pentru a delimita infracțiunea de lovire sau alte violențe de infracțiunea de tentativă de omor, instanța de control judiciar are în vedere criteriile stabilite de-a lungul timpului în mod constant de jurisprudență, respectiv obiectul vulnerant folosit, intensitatea loviturii, zona corpului vizată, efectele loviturilor și urmările produse, precum și poziția psihică a făptuitorului.

În cauză din probele administrate rezultă că inculpatul, pe fondul stării de ebrietate, având asupra sa un obiect contondent tăietor-despicător, apt de a produce moartea (topor) a exercitat cu intenție acte de violențe grave și de mare intensitate asupra persoanei vătămate B., aplicându-i două lovituri, una la nivelul capului și una la nivelul corpului, cauzându-i leziuni, care au necesitat pentru vindecare un număr de 11-13 zile îngrijiri medicale.

Consecințele faptei au constat, așa cum rezultă din concluziilor medicului legist din cadrul Serviciului de Medicină Legală, în cauzarea părții B. politraumatism cu plagă contuză parietală dreaptă și hematom epicranian parietal drept și echimoză hemitorace stâng posterior, ce au necesitat în vederea vindecării un număr de 11-13 zile de îngrijiri medicale, ceea ce constituie o acțiune care ar fi fost susceptibilă prin ea însăși să producă moartea victimei.

Așadar, din moment ce loviturile au fost aplicate cu un obiect apt să producă leziuni cu caracter tanatogenerator asupra unei părți vitale ale corpului părții vătămate, înseamnă că inculpatul a intenționat săucidă victima și nu să-i producă doar vătămări corporale, sau cel puțin dacă nu a urmărit rezultatul letal l-a prevăzut și a acceptat posibilitatea producerii acestuia în condițiile în care A. a folosit un topor pentru a lovi în cap victima.

Împrejurarea că decesul părții vătămate nu s-a produs datorită unei cauze independente de voința inculpatului nu înlătură calificarea faptei ca infracțiune de omor, ci doar o circumscrie formei de tentativă a acesteia.

Ceea ce deosebește infracțiunea de lovire sau alte violente de tentativa la infracțiunea de omor este poziția subiectivă a autorului fata de acțiunile care constituie latura obiectivă a infracțiunii.

În timp ce în cazul infracțiunii prevăzute în art. 193 C.pen. autorul acționează cu praeterintenție - în sensul că, urmărind să lovească victima sau să-i cauzeze o vătămare corporală, se produce o consecință mai gravă, și anume punerea în primejdie a vieții acesteia, consecința care depășește intenția autorului și în raport cu care el se afla în culpă - în cazul tentativei la infracțiunea de omor, acesta acționează numai cu intenție.

Pentru stabilirea poziției subiective a autorului trebuie să se țină seama de toate împrejurările în care fapta a fost comisă, de obiectele folosite, de regiunea corpului vizată și de urmările produse sau care s-ar fi putut produce, iar dacă nu se poate stabili culpa autorului în ceea ce privește consecința mai gravă produsă, atunci acesta va răspunde pentru tentativa la infracțiunea de omor.

Este adevărat ca, din conținutul certificatului medico-legal, nu rezultă că leziunile suferite de partea vătămata au pus în primejdie viața acesteia și au necesitat 11-13 zile de îngrijiri medicale, ceea ce ar putea conduce la ideea unei alte încadrări juridice decât cea dată faptei de prima instanță prin sentința apelată. Important, însă, nu este rezultatul concret al acțiunii agresorului, ci intenția lui, directă sau indirectă, în raport cu viața victimei.

Activitatea infracțională prin însăși materialitatea sa dovedește că inculpatul a săvârșit fapta cu intenție directă prevăzând moartea victimei ca rezultat posibil al acțiunilor sale. chiar dacă nu l-au urmărit l-au acceptat. Mijlocul folosit la agresiune, zonele vitale vizate, intensitatea deosebită a loviturilor constituie elemente suficiente pentru a se reține intenția de a ucide.

Intenția de a suprima viața victimei este explicată prin însăși modul în care inculpatul a acționat, iar lipsa rezultatului letal nu s-a datorat inculpatului care, văzând că i-a produs victimei o leziune gravă, nu a sunat la serviciul de urgență și nici nu a solicitat ajutor din partea unei persoane, ci a peste rană un prosop, ci a faptului că o altă persoană care, constatând starea gravă în care se afla persoana vătămată, a apelat la serviciul de Urgență 112. În acest context, lipsa mențiunii din certificatul medico-legal cu privire la punerea în pericol a vieții victimei nu are influență asupra calificării juridice, decisivă fiind poziția subiectivă cu care s-a acționat.

În esență, infracțiunea săvârșită de inculpat reprezintă un caz tipic al acelei modalități a tentativei denumită în doctrină „tentativă terminată, completă sau perfectă” și căreia îi este

specific faptul că deși actele execuționale au fost comise integral, efectul nu a avut loc, fiind indiferente cauzele care au determinat neproducerea acestuia.

În privința distincției între tentativa de omor (art.188 C.pen.), punerea în pericol a vieții victimei (art.194 C.pen.) și lovirea și alte violențe (art.193 C.pen.), doctrina și practica sunt unanime în a considera că pentru a efectua o încadrare juridică corectă trebuie să se descopere intenția cu care agresorul a acționat. Pentru aceasta, numărul de zile medicale ale victimei nu este decât un indiciu secundar, elementele determinante fiind obiectul de care agresorul s-a folosit, partea corpului vizată și intensitatea loviturilor aplicate.

În practica judiciară s-a reiterat în mod constant că agresiunile care demonstrează intenția de a ucide victima constituie tentative de omor, chiar dacă rănilor provocate nu au necesitat decât un număr redus de zile de îngrijire și că nu au pus în pericol viața victimelor.

În consecință, acordând semnificația juridică cuvenită activitatea infracțională a inculpatului apelant vizând lovirea persoanei vătămate B., cu un topor în zona hemitoracelui stâng posterior și în zona cranio-cerebrală, prin care a cauzat acesteia leziuni care au necesitat pentru vindecare 11-13 de zile de îngrijiri medicale, în mod corect instanța de fond a reținut că fapta acestuia întrunește elementele constitutive ale tentativei la infracțiunea de omor prev. de art. 32 rap. la art. 188 C.pen.

De asemenea, s-a dovedit că fapta a fost săvârșită de către inculpat pe fondul unei stări de ebrietate la se adaugă atitudinea inculpatului imediat după săvârșirea faptei care a declarat că nu își mai amintește în detaliu cum s-au petrecut evenimentele, dar reținând faptul că este posibil să-l fi lovit pe B. cu toporul în cap.

Totodată, Curtea nu împărtășește nici punctul de vedere al inculpatului apelant A. în sensul că se impune reținerea circumstanței atenuante prevăzută de art. 75 alin. 1 lit. a C.pen., motivând faptul că din materialul probator rezultă că persoana vătămată este deosebit de violentă care l-a provocat pe inculpat, cauzându-i acesteia leziuni de apărare.

Curtea reține că, pentru existența provocării este necesară îndeplinirea a trei condiții: infracțiunea să fi fost comisă sub influența unei puternice tulburări sau emoții; această stare sufletească să fi fost determinată de o provocare din partea victimei; provocarea să se fi produs prin violență ori, printr-o atingere gravă a demnității persoanei sau, printr-o altă acțiune ilicită gravă.

Așadar, provocarea trebuie să fie determinată prin violență, printr-o atingere gravă a demnității persoanei sau prin altă acțiune ilicită gravă. Săvârșirea unui act de provocare, chiar dacă este de o anumită gravitate, nu este suficientă pentru existența provocării, ci mai trebuie ca acesta să fi determinat o puternică tulburare sau emoție făptuitorului. Activitatea de provocare trebuie să influențeze factorii subiectivi (volitiv și intelectual) în sensul scurtării procesului psihic ce precede în mod obișnuit comiterea unei fapte și al pierderii parțiale a controlului activității.

Starea de surescitare nervoasă nu se prezumă, ci ea trebuie probată de cel care o invocă. Pentru a reține circumstanța atenuantă a provocării în condițiile art. 75 alin.1 lit. a C.pen. se cere ca inculpatul să dovedească o agresivitate sau o altă comportare care să fie considerată ca fiind gravă din partea agenților de poliție, de natură să-i cauzeze o puternică tulburare sau emoție, încât să nu fie în stare să se abțină de la o ripostă prin săvârșirea de infracțiuni.

Or, din materialul probator în cauză, nu rezultă că inculpatul a fost provocat de persoana vătămată, leziunile prezentate de acesta fiind rezultatul incidentului dintre părți și nicidecum că ar fi fost produse în apărare.

Curtea apreciază că în cauză nu sunt incidente dispozițiile art. 75 alin. 1 lit. a C.pen. întrucât provocarea presupune o anumită spontaneitate, o surprindere a făptuitorului de natură a-l determina să acționeze sub stăpânirea unei puternice tulburări sau emoții, iar pe de altă parte, așa cum s-a menționat anterior, provocarea trebuie să fie produsă prin violență, printr-o atingere

gravă a demnității persoanei sau prin altă acțiune ilicită gravă, cerințe ce nu sunt întrunite în speță.

Curtea reține că nu orice conduită care în accepțiunea publică poate avea conotații provocatoare poate să conducă la reținerea circumstanței atenuante a provocării. În viziunea legiuitorului se poate reține circumstanța atenuantă a provocării doar când infracțiunea este săvârșită de autor ca urmare a faptei persoanei vătămate care este violentă, aduce o atingere gravă demnității umane sau are o conduită ilicită gravă. Or, conflictul spontan ivit între două persoane aflate în stare de ebrietate nu poate avea conotația pe care încearcă apărarea să o dea în sensul de a putea fi apreciat ca întrunind cerințele unei veritabile provocări în sensul legii.

În aceste condiții, Curtea constată că nu se impune reținerea la încadrarea juridică dată de prima instanță faptelor incidența circumstanței atenuante prevăzute de art. 75 alin. 1 lit. a C.pen.

Așadar, față de cele expuse anterior, suplimentar față de cele reținute de prima instanță, Curtea apreciază că nu se impune achitarea inculpatului în condițiile în care în cauză nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art.16 lit.b și c C.pr.pen.

Curtea reține că față de modul de operare, obiectul vulnerant folosit și zona din corp vizată de inculpat fața lui A. este prevăzută de legea penală (fiind reglementată de legiuitor prin dispozițiile art.188 C.pen.) și a fost săvârșită cu forma de vinovăție prevăzută de lege, așa cum în mod corect a constatat și prima instanță, nefiind astfel incidente cazurile de achitare prevăzute de art.16 lit.b C.pr.pen.

Totodată, Curtea apreciază că în condițiile în care însăși inculpatul A. a recunoscut că a folosit un topor pentru a lovi persoana vătămată nu se poate reține că fapta nu a fost săvârșită de inculpatul cercetat în prezenta cauză și, în aceste condiții, este exclusă și incidența dispozițiilor art.16 lit.c C.pr.pen.

În ceea ce privește susținerile inculpatului, prin apărător, în sensul că i-a fost încălcat dreptul la apărare întrucât nu i s-a comunicat sentința penală apelată de către instanța de fond și că a avut la dispoziție doar o oră jumătate să o studieze și pentru a-și pregăti apărarea, Curtea le apreciază ca neîntemeiate din următoarele considerente:

Contrar susținerilor inculpatului, acestuia i s-a comunicat la Penitenciarul Botoșani sentința nr.22/2019 a Tribunalului Suceava la data de 05.03.2019 și a semnat personal de primire pe înștiințarea care a fost mai apoi trimisă la Biroul de Executări penale de la instanța de fond.

În ceea ce privește timpul prea scurt de pregătire a apărării, Curtea constată că în această etapă procesuală, inculpatul A. a fost asistat de către d-nul avocat ....., care l-a asistat pe inculpatul A. pe tot parcursul procedurii desfășurate în fața primei instanțe, încă din etapa camerei preliminare, din data de 13.08.2018, fiind persoana care a declarat apel în prezenta cauză la data de 04.02.2019.

Regula enunțată de articolul 6 alineatul 3 litera b) al Convenției Europene a Drepturilor Omului impune ca inculpatul să aibă posibilitatea de a dispune de un anumit termen pentru pregătirea apărării sale, dar, în aceeași măsură, și de mijloace materiale și juridice pentru a contesta acuzațiile. Ea vizează reabilitarea dezechilibrului dintre inculpat și participanții care exercită funcția de acuzare, dispunând de mijloace de investigație și coerciție considerabile.

Față de principiile CEDO menționate anterior rezultă că dreptul la apărare al unei persoane, inclusiv a inculpatului, nu este un drept absolut și poate fi supus unor limitări, fiind atributul instanțelor interne să vegheze ca acest drept să nu fie exercitat în mod abuziv de un subiect procesual.

În condițiile în care apărătorul ales al inculpatului l-a reprezentat pe toată perioada procedurilor în fața primei instanțe, fiind și persoana care a promovat calea de atac în cauză, iar inculpatul a primit sentința încă din data de 05.03.2019, Curtea apreciază că dreptul la apărare al inculpatului a fost pe deplin respectat, fiind reprezentat de un apărător care cunoștea toate

actele și lucrările dosarului, care, de la data formulării căii de atac, respectiv 04.02.2019, avea posibilitatea să își pregătească o apărare eficientă și efectivă.

În consecință, față de considerentele expuse anterior, Curtea, neidentificând niciun motiv de nulitate absolută a sentinței apelate, în baza art.421 pct.1 lit.b C.pr.pen., va respinge, ca nefondat, apelul declarat de inculpatul A. împotriva sentinței penale nr.22 din 30.01.2019 a Tribunalului Suceava.

Conform art.422 C.pr.pen. rap. la art.72 alin.1 C.pen., Curtea va deduce, în continuare, din pedeapsa de 3 ani și 4 luni închisoare aplicată inculpatului apelant A., durata arestului preventiv a acestuia de la 30.01.2019 la zi.

Constatând culpa procesuală a inculpatului, în baza art.275 alin.2 C.pr.pen. va obliga inculpatul apelant A. la plata către stat a sumei de 300 lei cu titlu de cheltuieli judiciare din apel.

3. Distincția între infracțiunea de tentativa la omor (art. 188 C.pen.) și infracțiunea de lovirea și alte violențe (art. 193 C.pen.)

Rezumat:

În cazul infracțiunii de lovirea sau alte violențe, făptuitorul acționează cu intenția generală de vătămare, pe când în cazul tentativei la omor calificat acesta acționează cu intenția de ucidere. Forma și modalitatea intenției rezultă din materialitatea actului, respectiv din obiectul vulnerabil folosit, intensitatea loviturii, zona anatomică vizată, comportamentul oscilant ulterior al inculpatului. Prin urmare, în cazul tentativei la infracțiunea de omor calificat, actele de punere în executare, întrerupte sau care nu și-au produs efectul, trebuie să releve - prin natura lor și împrejurările în care au fost comise - că infractorul a avut intenția de a ucide, iar nu intenția generală de a vătăma.

Există tentativă de omor/omor calificat și nu loviri sau alte violențe, ori de câte ori inculpatul acționează în așa mod încât provoacă leziuni la nivelul organelor vitale ale organismului victimei ori folosește instrumente sau procedee specifice uciderii. Nu are relevanță timpul necesar pentru îngrijiri medicale, deoarece acesta este caracteristic infracțiunilor de vătămare corporală și nu exprimă dinamismul interior al actului infracțional.

(Decizia nr. 477/ 13.05.2019, dosar nr. 2700/40/2018)

Hotărârea:

Prin sentința penală nr. 37 din data de 22.03.2019 pronunțată de Tribunalul Botoșani a fost respinsă cererea formulată de inculpatul A. privind judecarea cauzei potrivit procedurii de judecată în cazul recunoașterii învinuirii prev. de art. 374 alin. 4 rap. la art. 375 C.pr.pen..

A fost respinsă, ca nefondată, cerere formulată de inculpat A. prin apărător de schimbare a încadrării juridice a infracțiunilor pentru care inculpatul a fost trimis în judecată prin rechizitoriul nr.880/P/2017 din 15 noiembrie 2018 al Parchetului de pe lângă Tribunalul Botoșani, din tentativă la infracțiunea de „omor calificat”, prev. și ped. de art.32 raportat la art.188 alin.1, art.189 alin.1 lit. f, alin.2 C.pen., cu aplic. art.199 alin.1 C.pen. în două infracțiuni prev. de art.193 alin.2 cu aplicarea art.199 C.pen.

A fost condamnat inculpatul A. pentru săvârșirea infracțiunii de tentativă la infracțiunea de „omor calificat”, prev. și ped. de art.32 raportat la art.188 alin.1, art.189 alin.1 lit.f, alin.2 C.pen., cu aplic. art.199 alin.1 C.pen.; art.75 alin.2 lit. b C.pen. și art.76 alin.1 C.pen. la pedeapsa de 5 (cinci) ani închisoare și interzicerea drepturilor prev. de art.66 alin.1 lit. a și b C.pen. pe o durată de 2 (doi) ani, ca pedeapsă complementară, ce se va executa în condițiile art.68 alin.1 lit.c C.pen.

S-a făcut aplicarea în cauză a dispozițiilor art.65 alin.1 C.pen. rap. la art.66 alin.1 lit.a și b C.pen., ca pedeapsă accesorii.

A fost menținută starea de arest a inculpatului A., urmând să fie verificată în termen de 60 de zile.

S-a dedus din pedeapsă durata reținerii inculpatului A. de 24 de ore din data de 09 noiembrie 2018 cât și durata arestării preventive a acestuia de la 10 noiembrie 2018 la zi.

În temeiul art.112 alin.1 lit. c C.pen., s-a dispus confiscarea specială a unui topor tip bărdiță înregistrat în Registrul de corpuri delictive a instanței.

În temeiul art.7 rap. la art.4 lit .b din Legea nr.76/2008 s-a dispus prelevarea de probe biologice de la inculpatul A. în vederea introducerii profilului genetic al acestuia în Sistemul Național de Date Genetice Judiciare.

S-a constatat că persoanele vătămate B. și C. – prin reprezentatul său legal D. - nu s-au constituit parte civilă în cauză.

A fost obligat inculpatul A. să plătească părții civile Spitalul Județean de Urgență sumele de 377,66 lei pentru persoana vătămată B. și respectiv 570,40 lei pentru persoana vătămată C., cu titlu de cheltuieli de spitalizare plus dobânzile legale calculate de la 08 noiembrie 2018 și până la achitarea efectivă a acestora.

A fost obligat inculpatul A. să plătească părții civile Spitalul Clinic de Urgență suma de 2765,03, lei cu titlu de cheltuieli de spitalizare prin pentru persoana vătămată B. plus dobânda legală calculată de la 07 decembrie 2018 și până la achitarea efectivă a acesteia.

A fost obligat inculpatul A. să plătească părții civile Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii suma de 3906.175 lei cu titlu de cheltuieli de spitalizare prin pentru persoana vătămată C. plus dobânda legală calculată de la data rămânerii definitive a sentinței și până la achitarea efectivă a acesteia.

În temeiul art.274 alin.1 și art.275 alin.6 C.pr.pen., a fost obligat inculpatul A. să plătească statului suma de 1000 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că, prin rechizitoriul nr.975/P/2018 din 20 decembrie 2018 al Parchetului de pe lângă Tribunalul Botoșani a fost trimis în judecată, în stare de arest preventiv, inculpatul A. pentru săvârșirea tentativei la infracțiunea de „omor calificat” prev. și ped. de art.32 rap. la art.188 alin.1, art.189 alin.1, lit.f, alin.2 C.pen., cu aplic art.199 alin.1 C.pen.

S-a reținut în cadrul situației de fapt că, la data de 08.11.2018, după orele 18,30, fiind pe imașul comunei E., pe fondul unui conflict spontan, le-a lovit cu o toporișcă peste cap pe persoanele vătămate B. (fratele său) și C. (nepotul său), cauzându-le leziuni, astfel: persoana vătămată B.: traumatism cranio-cerebral acut deschis, obiectivat prin plagă frontală dreaptă, plagă medio-frontală, plagă cranio-durală frontală stângă, fractură extruzivă frontală stângă, fractură liniară frontală dreapta, pentru care s-a intervenit chirurgical, practicându-se sutura plăgilor, eschilectomie și închiderea breșei din sinusul sagital superior. Leziunile au necesitat pentru vindecare 30-35 zile îngrijiri medicale și nu i-au pus în primejdie viața; persoana vătămată C.: fracturi multiple fronto-parietal drept, hematom epicranian drept și stâng, cu fragment osos la nivelul tăbliei externe, TCC deschis. Leziunile s-au putut produce prin lovire cu obiect contondent și pot data din data de 08.11.2018. Au necesitat 43 – 45 zile îngrijiri medicale pentru vindecare și nu au fost de natură a-i pune în primejdie viața sus-numitului.

Inculpatul a fost prezent în fața instanței de fond în stare de arest preventiv, asistat de apărător ales, recunoscând între altele faptul creării de leziuni corporale celor două persoane vătămate care sunt fratele și respectiv nepotul său, așa cum s-a arătat și prin rechizitoriu, arătând în detaliu ca și la urmărirea penală faptul că recunoaște și regretă săvârșirea infracțiunilor pentru care este trimis în judecată ca fiind corect descrise în rechizitoriu, fapte care s-au consumat în după-amiaza zilei de 8 noiembrie 2018, ziua de sărbătoare a Sfinților Arhangheli Mihail și

Gavril, când era și hramul satului E., în extravilanul acestei localități unde inculpatul și părțile vătămate au niște adăposturi unde pășunează și cresc oi și vaci și unde în acele momente se aflau inculpatul, fratele său partea vătămată B., nepotul său minor partea vătămată C. în vârstă de 6 ani aflat în brațele tatălui său partea vătămată B. și unde a fost prezentă și mama minorului D., fiind singurele persoane care au fost la fața locului și care au arătat în declarațiile lor date în fața instanței despre modul concret cum s-au consumat lucrurile.

În cadrul situației de fapt, instanța de fond a mai reținut pe lângă cele sus-arătate că s-a iscat un conflict spontan între inculpat și fratele său, partea vătămată din prezenta cauză, pe fondul consumului de alcool de către aceștia și pe fondul neînțelegerii asupra faptului că nu s-a convenit pe cale amiabilă cine să rămână la adăposturile de animale peste noapte pentru a le păzi, dat fiind faptul hramului din localitate unde fiecare ar fi dorit să se reîntoarcă, cert fiind faptul că inculpatul așa cum singur recunoaște, l-a lovit pe fratele său în cadrul acestui conflict cu o toporișcă peste cap, după ce în prealabil și fratele său îl lovide cu pumnul în zona capului, iar pe minorul aflat în brațele fratelui său l-a lovit mai mult din greșeală, cu toate că putea și trebuia să prevadă că lovind cu toporul în acea zonă putea să lovească pe oricine se afla acolo.

Drept urmare, s-a solicitat ca inculpatul să fie judecat după procedura în cazul recunoașterii învinuirii cu toate efectele acestei proceduri, pe de o parte, iar pe de altă parte, această procedură să fie pronunțată prin schimbarea încadrării juridice a infracțiunilor pentru care inculpatul a fost trimis în judecată prin rechizitoriul nr. 880/P/2017 din 15 noiembrie 2018 al Parchetului de pe lângă Tribunalul Botoșani, din tentativă la infracțiunea de „omor calificat”, prev. și ped. de art.32 raportat la art.188 alin.1, art.189 alin.1 lit.f, alin.2 C.pen., cu aplic. art.199 alin.1 C.pen. în două infracțiuni prev. de art.193 alin.2 cu aplicarea art.199 C.pen., iar instanța a rămas în pronunțare cu privire la ambele situații odată cu fondul cauzei, întrucât nu s-au solicitat a se formula probe în cauză.

Cu privire la judecarea inculpatului după procedura de judecată în cazul recunoașterii învinuirii prev. de art.374 alin.4 rap. la art.375 C.pr.pen., instanța de fond a respins cererea, ca fiind nefondată.

Inculpatul este trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de tentativă de omor, care se pedepsește cu detențiune pe viață alternativ cu pedeapsa închisorii, neputându-se aplica această procedură, întrucât potrivit art.187 din noul C.pen., prin pedeapsă prevăzută de lege se înțelege pedeapsa prevăzută în textul de lege care incriminează fapta săvârșită în formă consumată, fără luarea în considerare a cauzelor de reducere sau de majorare a pedepsei, sens în care s-a pronunțat și decizia de recurs în interesul legii nr.16/2013 a Î.C.C.J.

Cu privire la cererea de schimbare a încadrării juridice formulată de inculpat prin apărător, instanța de fond a respins cererea, ca fiind nefondată, reținând în esență că inculpatul a acționat cu intenția de a ucide persoanele vătămate.

Instanța de fond a apreciat că pentru reeducarea și condamnarea inculpatului s-a impus în cauză aplicarea unei pedepse cu închisoarea, cu executare în regim de detenție, dar și a unor pedepse complementare și accesorii, în aplicarea art.65 și următoarele C.pen..

La individualizarea judecătorească a acestor pedepse, instanța de fond a apreciat că se poate orienta asupra unei pedepse medii, cu reținerea de circumstanțe atenuante în favoarea inculpatului, prevăzute în art. 75 alin. 2 lit. b rap. la art. 76 alin. 1 C.pen., generate de împrejurările în care s-au consumat faptele și de relațiile de familie dintre părți rămase neafectate până în prezent, care să nu fie excesivă și să vină în întâmpinarea necesității sociale de a reprima fapta comisă de inculpat, care în mod sigur putea să aibă consecințe deosebit de grave asupra ambelor părți vătămate, dintre care una minoră, dreptul la viață fiind definit de Curtea Constituțională a României ca fiind regele drepturilor, fără de care celelalte drepturi ar fi iluzorii, acesta fiind un atribut inalienabil al persoanei și reprezentând valoarea supremă în

ierarhia drepturilor omului (Decizia Curții Constituționale nr. 511/12.12.2013 Cap. II Concluzii).

Împotriva acestei sentințe penale, în termen legal, a declarat apel inculpatul, solicitând, în esență, aplicarea procedurii simplificate a recunoașterii vinovăției prev. de art. 375 Cod de procedură penală și schimbarea încadrării juridice din infracțiunea prevăzută de art. 32 raportat la art. 188, 189 alin. 1 cu aplicarea art. 199 C.pen. în două infracțiuni prevăzute de art. 193 alin. 2 cu aplicarea art. 199 C.pen. sau, în subsidiar, într-o infracțiune prevăzută de art. 188 C.pen. (persoană vătămată B.) și una prevăzută de art. 193 alin. 2 C.pen. (persoană vătămată C.), ambele cu aplicarea art. 199 C.pen..

Analizând apelul prin prisma motivelor invocate, precum și cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în conformitate cu prevederile art. 417, art. 420 C.pr.pen., Curtea constată următoarele:

Sub aspectul situației de fapt care rezultă din materialul probator administrat în cauză, Curtea reține că s-a dat o corectă eficiență și interpretare acestuia, reținându-se că probele administrate conduc la concluzia certă că fapta dedusă judecății există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de către inculpat. De altfel, inculpatul A., prin declarația dată în fața instanței de fond, a recunoscut săvârșirea faptei pentru care a fost trimis în judecată, așa cum a fost descrisă în rechizitoriu.

Astfel, rezultă că, la data de 08.11.2018, după orele 18:30, fiind pe imașul comunei E., pe fondul unui conflict spontan, inculpatul A. le-a lovit cu o toporișcă în zona capului pe persoanele vătămate B. (fratele său) și C. (nepotul său), cauzându-le leziuni, persoana vătămată C. având nevoie pentru vindecare de un număr de 30 – 35 de zile îngrijiri medicale, iar persoana vătămată B. a suferit leziuni ce au necesitat 43 – 45 zile îngrijiri medicale pentru vindecare.

Sușținerile apărării privind schimbarea încadrării juridice din infracțiunea dedusă judecății, tentativă de omor calificat, art. 32 raportat la art. 188, 189 alin. 1, cu aplicarea art. 199 C.pen., în principal, în două infracțiuni de lovire sau alte violențe prev. de art. 193 alin. 2 C.pen., cu aplicarea art. 199 C.pen. (persoane vătămate fiind B. și C.), sau, în subsidiar, într-o infracțiune prevăzută de art. 188 C.pen. (persoană vătămată B.) și una prevăzută de art. 193 alin. 2 C.pen. (persoană vătămată C.), ambele cu aplicarea art. 199 C.pen., sunt nefondate.

În cazul infracțiunii de lovire sau alte violențe, făptuitorul acționează cu intenția generală de vătămare, pe când în cazul tentativei la omor calificat acesta acționează cu intenția de ucidere. Forma și modalitatea intenției rezultă din materialitatea actului, respectiv din obiectul vulnerabil folosit, intensitatea loviturii, zona anatomică vizată, comportamentul oscilant ulterior al inculpatului. Prin urmare, în cazul tentativei la infracțiunea de omor calificat, actele de punere în executare, întrerupte sau care nu și-au produs efectul, trebuie să releve - prin natura lor și împrejurările în care au fost comise - că infractorul a avut intenția de a ucide, iar nu intenția generală de a vătăma.

Există tentativă de omor/omor calificat și nu loviri sau alte violențe, ori de câte ori inculpatul acționează în așa mod încât provoacă leziuni la nivelul organelor vitale ale organismului victimei ori folosește instrumente sau procedee specifice uciderii. Nu are relevanță timpul necesar pentru îngrijiri medicale, deoarece acesta este caracteristic infracțiunilor de vătămare corporală și nu exprimă dinamismul interior al actului infracțional.

În cauza de față, faptul că inculpatul A. le-a aplicat celor două persoane vătămate lovituri de mare intensitate (aspect dedus din leziunile create – ambele victime au suferit traumatisme cranio-cerebrale deschise cu fracturi de craniu), cu o toporișcă (instrument apt a produce moartea), la nivelul capului (zonă corporală cu risc vital ridicat în caz de traumatisme), provocându-le leziuni grave (fractură extruzivă frontală stângă și fractură liniară frontală dreapta, în cazul persoanei vătămate C., respectiv fracturi multiple fronto-parietal drept cu hematom epicranian drept și stâng, în cazul persoanei vătămate B.), pun în evidență faptul că

inculpatul a acționat cu intenția suprimării vieților persoanelor vătămate. Chiar dacă inculpatul nu a urmărit suprimarea vieților celor două persoane vătămate, prin modul în care a acționat și prin obiectul vulnerant folosit, a demonstrat că a acceptat eventualitatea producerii acestui rezultat (deci a acționat cu intenția indirectă de a ucide ambele victime).

Faptul că în certificatele medico-legale este menționat că leziunile suferite de către cele două persoane vătămate nu le-au pus acestora viețile în primejdie, în contextul celor expuse, nu au nicio relevanță. Numai hazardul și intervenția promptă a medicilor au făcut ca loviturile de topor amintite, aplicate de către inculpat persoanelor vătămate, să nu ducă la suprimarea vieților acestora din urmă.

Prin urmare, în drept, în mod corect a reținut prima instanță că acțiunile inculpatului apelant A., mai sus descrise întrunesc, din punct de vedere obiectiv și subiectiv, elementele constitutive ale infracțiunii de tentativă de omor calificat, prev. de art. 32 rap. la art. 188 alin. 1, art. 189 alin. 1 lit. f, alin. 2 C.pen., cu aplic. art. 199 alin. 1 C.pen..

În ceea ce privește individualizarea judiciară a pedepsei, Tribunalul a avut în vedere criteriile generale de individualizare prevăzute de art. 74 C.pen. și anume: dispozițiile părții generale ale Codului penal, limitele speciale de pedeapsă, gravitatea infracțiunii săvârșite și pericolozitatea infractorului, care se evaluează după împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunii; motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului; conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal; nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială.

Curtea va avea în vedere așadar nu numai împrejurările că inculpatul nu are antecedente penale, că acesta a recunoscut săvârșirea infracțiunii și a colaborat cu organele judiciare în acest sens, aspecte care pledează în favoarea sa, dar vor primi relevanța cuvenită și criteriile precum natura și gravitatea infracțiunii imputate (ce se reflectă chiar și în limitele de pedeapsă prevăzute de legiuitor), modalitatea în care inculpatul a acționat (lovind cu brutalitate ambele victime cu o toporișcă, ceea ce denotă un potențial de agresivitate deosebit de ridicat), împrejurările în care a intersectat sfera infracționalității precum și urmarea produsă sau care s-ar fi putut produce (victimele suferind leziunile descrise în concluziile raporturilor medico-legale mai sus amintite).

Nu se poate trece peste aspectul că inculpatul nu are capacitatea de identificare a modalităților alternative de gestionare a unor situații conflictuale care, desigur, pot interveni la un moment dat în viața cotidiană din diverse motive, cu consecința adoptării unei atitudini responsabile și acceptată social și nu ezită să recurgă la soluții extreme și în afara legii.

Prin prisma acestor criterii, just s-a apreciat că aplicarea unei pedepse în quantum de 5 ani închisoare (minimumul special prevăzut de norma de incriminare redus cu o treime ca urmare a reținerii în favoarea inculpatului a circumstanței atenuante prev. de art. 75 alin. 2 lit. b C.pen., cu efectele de la art. 76 alin. 1 C.pen.), pentru săvârșirea tentativei la infracțiunea de omor calificat, prev. de art. 32 C.pen. rap. la art. 188 alin. 1, art. 189 alin. 1 lit. f, alin. 2 C.pen., cu aplicarea art. 199 alin. 1 C.pen., este necesară dar și suficientă pentru a asigura pe viitor adecvarea comportamentului inculpatului la normele de conduită acceptate de societate și prevenirea comiterii unor noi fapte circumscrise ilicitului penal și nu mai poate fi micșorat.

Critica inculpatului în sensul că în mod eronat prima instanță nu i-a admis cererea de a fi judecat după procedura simplificată a recunoașterii vinovăției este în mod vădit nefondată, având în vedere prevederile art. 187 C.pen. (conform căruia prin pedeapsă prevăzută de lege se înțelege pedeapsa prevăzută în textul de lege care incriminează fapta săvârșită în forma consumată, fără luarea în considerare a cauzelor de reducere sau de majorare a pedepsei; iar tentativa este o cauză de reducere a pedepsei). Decizia nr. 6 din 26.05.2014 a Înaltei Curți de

Casație și Justiție invocată de apărare nu are aplicabilitate în speță. De altfel, Curtea își însușește pe deplin argumentația primei instanțe, sub aspectul respingerii cererii inculpatului de a fi judecat potrivit dispozițiilor art. 375 Cod de procedură penală.

În ceea ce privește latura civilă a cauzei, Curtea constată că în mod corect prima instanță a luat act de faptul că persoanele vătămate nu s-au constituit părți civile în cauză.

În consecință, în baza art. 421 pct. 1 lit. b Cod de procedură penală, va fi respins apelul declarat de către inculpatul A. împotriva sentinței penale nr. 37 din 22.03.2019 a Tribunalului Botoșani, ca nefondat.

În baza art. 422 Cod de procedură penală rap. la art. 72 alin. 1 C.pen. se va deduce, în continuare, din pedeapsa principală aplicată inculpatului durata arestului preventiv de la 22.03.2019 la zi.

În baza art. 275 alin. 2 Cod de procedură penală, va fi obligat inculpatul apelant la plata către stat a sumei de 500 lei cu titlu de cheltuieli judiciare din apel.

4. Condițiile de existență a infracțiunii de favorizare a infractorului prevăzută de art. 269 C.pen. Nu se poate reține o singură infracțiune de favorizare a infractorului prevăzută de art. 269 alin.1 C.pen. în formă continuată dacă inculpatul a acordat ajutor mai multor persoane care au săvârșit infracțiuni

Rezumat:

Potrivit art. 269 alin.1 C.pen., infracțiunea de favorizarea făptuitorului constă în „Ajutorul dat făptuitorului în scopul împiedicării sau îngreunării cercetărilor într-o cauză penală, tragerii la răspundere penală, executării unei pedepse sau măsuri privative de libertate...”. Cu alte cuvinte, favorizarea făptuitorului constă în ajutorul dat unei persoane, înainte de se a începe urmărirea penală împotriva acesteia, sau unui suspect/inculpat (infractor), în timpul urmării penale, indiferent dacă s-a pornit sau nu acțiunea penală contra acelei persoane, în scopul împiedicării sau îngreunării cercetărilor într-o cauză penală privind o faptă de natură penală săvârșită înainte de activitatea de favorizare.

A împiedica sau îngreuna urmărirea penală, judecata sau executarea pedepsei, înseamnă a desfășura o activitate îndreptată în mod categoric împotriva operei de înfăptuire a justiției. A îngreuna înseamnă a face dificultăți, a face greutăți, a provoca întârzieri, amânări sau complicații, a pune piedici, a căuta să inducă în eroare sau să abată atenția de la o anumită împrejurare sau lucru, a deruta. Ajutorul dat pentru a îngreuna urmărirea penală înseamnă ajutorul acordat făptuitorului în intervalul de la săvârșirea infracțiunii până la trimiterea în judecată, pentru întârzierea sau eludarea cercetărilor ori pentru sustragerea făptuitorului de la cercetările organului de urmărire penală. Această din urmă cerință privește latura obiectivă a infracțiunii pentru că ea indică destinația obiectivă a actului de favorizare și nu finalitatea subiectivă a acestuia act.

Fapta de a favoriza un făptuitor prezintă un evident pericol social pentru activitatea de înfăptuire a justiției, ceea ce justifică incriminarea sa în legea penală. Infracțiunea de favorizare este corelativă, subsecventă față de infracțiunea săvârșită de către cel favorizat.

Favorizarea are caracterul de incriminare generală dar subsidiară, ajutorul dat unui făptuitor primind calificarea de favorizare numai atunci când alte dispoziții de lege nu incriminează ipoteze speciale de favorizare (de ex. mărturie mincinoasă, înlesnirea evadării).

Pentru existența infracțiunii de favorizare a făptuitorului este necesar ca ajutorul să fie dat pentru a îngreuna sau zădărnici urmărirea penală, judecata sau executarea pedepsei.

Totodată, acțiunea de ajutor trebuie să fie de natură a îngreuna sau zădărnici urmărirea penală, judecata ori executarea pedepsei.

Nu prezintă relevanță pentru existența infracțiunii dacă urmărirea penală sau judecata au fost efectiv îngreunate sau zădărnicate, fiind suficient să fi existat posibilitatea de a se realiza unul dintre aceste rezultate.

Or, în cauză, din analiza materialului probator se constată că a existat o acțiune de ajutor dată unui inculpat, în sensul textului art. 269 alin. (1) C. pen.

Pe de altă parte, atâta timp cât elementul material al laturii obiective a infracțiunii incriminate constă în ajutorul dat „făptuitorului”, folosirea acestui substantiv la singular dovedește că, în concepția constantă a legiuitorului, săvârșirea unui astfel de element material (prin acte comisive sau omisive) în raport cu mai multe persoane „ajutate”, care au calitățile respective, determină un număr corespunzător de infracțiuni, aflate în concurs, chiar dacă aceasta s-a realizat în aceleași împrejurări și chiar cu aceeași ocazie.

(Decizia nr. 436/ 22.04.2019, dosar nr. 3814/227/2017)

Hotărârea:

Prin sentința penală nr. 369 din 18.12.2018 a Judecătoria Fălticeni, a fost admisă, în parte, cererea de schimbare a încadrării juridice formulate de inculpat și în consecință a fost schimbată încadrarea juridică din 2 infracțiuni de „fals intelectual”, prev. de art. 321 alin. 1 din C. pen. în infracțiunea de „fals intelectual” în formă continuată, prev. de art. 321 alin. 1 din C. pen. cu aplicarea art. 35 alin.1 C.pen. și din 2 infracțiuni de „uz de fals”, prev. de art. 323 din C. pen. în infracțiunea de „uz de fals” în formă continuată, prev. de art. 323 din C. pen. cu aplicarea art. 35 alin.1 C.pen..

Prin aceeași sentință a fost condamnat inculpatul A. pentru comiterea infracțiunilor de:

- „favorizarea făptuitorului”, prev. de art. 269 alin. 1 C. pen. cu aplicarea art. 396 alin.10 C.pr.pen. cu privire la favorizarea făptuitorului B., la o pedeapsă de 1 an închisoare.

În temeiul art. 67 C.pen., s-au interzis inculpatului drepturile prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a și b C.pen. pe o durată de 3 ani după executarea pedepsei principale, iar în baza prev. art. 65 C.pen. s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie constând în interzicerea drepturilor prev. de art. 66, alin. 1 lit. a și b C.pen..

- „favorizarea făptuitorului”, prev. de art. 269 alin. 1 C. pen. cu aplicarea art. 396 alin.10 C.pr.pen. cu privire la favorizarea făptuitorului C., la o pedeapsă de 1 an închisoare.

În temeiul art. 67 C.pen. s-au interzis inculpatului drepturile prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a și b C.pen. pe o durată de 3 ani după executarea pedepsei principale, iar în baza prev. art. 65 C.pen. s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie constând în interzicerea drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a și b C.pen..

- „favorizarea făptuitorului”, prev. de art. 269 alin. 1 C. pen. cu aplicarea art. 396 alin.10 C.pr.pen. cu privire la favorizarea făptuitorului D., la o pedeapsă de 1 an închisoare.

În temeiul art. 67 C.pen. s-au interzis inculpatului drepturile prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a și b C.pen. pe o durată de 3 ani după executarea pedepsei principale.

În baza prev. art. 65 C.pen. s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie constând în interzicerea drepturilor prev. de art. 66, alin. 1 lit. a și b C.pen..

- „fals intelectual” în formă continuată, prev. de art. 321 alin. 1 C. pen. cu aplicarea art. 35 alin.1 C.pen. la o pedeapsă de 1 an închisoare.

- „uz de fals” în formă continuată, prev. de art. 323 din C. pen. cu aplicarea art. 35 alin.1 C.pen. la o pedeapsă de 3 luni închisoare.

În temeiul art. 39 alin.1 lit. b C.pen. s-a stabilit pedeapsa cea mai grea de 1 an închisoare la care s-a adăugat un spor de 1 an și 1 lună, rezultând în final pedeapsa de 2 ani și 1 lună închisoare.

În temeiul art. 67 C.pen., s-au interzis inculpatului drepturile prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a și b C.pen., pe o durată de 3 ani după executarea pedepsei principale, iar în baza prev. art. 65 C.pen. s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie constând în interzicerea drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a și b C.pen..

În baza art. 91 C.pen., s-a dispus suspendarea condiționată sub supraveghere a executării pedepsei, iar în temeiul art. 92 Cod pen. s-a stabilit un termen de încercare de 3 ani.

În baza art. 93 alin. 1 C.pen., a fost obligat inculpatul la respectarea următoarelor măsuri de supraveghere: a) să se prezinte la Serviciul de probațiune, la datele fixate de acesta; b) să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa; c) să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile; d) să comunice schimbarea locului de muncă; e) să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.

În temeiul art. 93 alin. 2 C.pen., s-a stabilit că, pe durata termenului de încercare inculpatul are obligația să frecventeze programele de reintegrare socială derulate de către serviciul de probațiune sau organizate în colaborare cu instituții din comunitate apreciate ca adecvate de către Serviciul de probațiune.

În baza art. 93 alin. 3 C.pen., s-a stabilit ca să presteze timp de 60 de zile o activitate neremunerată în cadrul Primăriei mun. ... sau Primăriei com. ..., programul de executare al acestei activități va fi stabilit de către Serviciul de Probațiune Suceava.

În baza art. 404 alin.2 C.pr.pen., s-a atras atenția inculpatului cu privire la dispozițiile art. 96 C.pen., referitoare la revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere.

În temeiul art. 404 alin. 2 C.pr.pen., s-a atras atenția inculpatului că în cazul în care nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligațiile impuse prin prezenta hotărâre, instanța va revoca suspendarea și va dispune executarea pedepsei închisorii.

În baza art. 399 alin. 1 C.pr.pen. raportat la disp. art. 242 alin.1 C.pr.pen., a fost revocată măsura controlului judiciar luată față de inculpat în cursul urmăririi penale și menținută ulterior.

În baza art. 274 alin. 1 C.pr.pen., a fost obligat inculpatul la plata către stat a sumei de 1600 lei cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de stat, din care suma de 1000 lei din cursul urmăririi penale.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că prin Rechizitoriul nr. 198/P/2017 din 27.10.2017 al Parchetului de pe lângă Judecătoria Fălticeni a fost trimis în judecată inculpatul A., pentru săvârșirea a 3 (trei) infracțiuni de „favorizarea făptuitorului”, fapte prevăzute și pedepsite de art. 269 alin. 1 C.pen. (cu privire la favorizarea făptuitorilor B., C. și D.), 2 (două) infracțiuni de „fals intelectual”, prevăzute și pedepsite de art. 321 alin. 1 C.pen. (cu privire la înscrisurile oficiale denumite „declarație de persoană vătămată” și „proces-verbal de consemnare a conținutului discuției telefonice din data de 23.05.2017”) și 2 (două) infracțiuni de „uz de fals”, prevăzute și pedepsite de art. 323 C.pen. (cu privire la folosirea celor două înscrisuri oficiale falsificate, respectiv, „declarație de persoană vătămată” și „proces-verbal de consemnare a conținutului discuției telefonice din data de 23.05.2017”), toate cele 7 (șapte) infracțiuni, cu aplicarea art. 38 alin. 1 și 2 C.pen..

Prin încheierea din 31 ianuarie 2018, judecătorul de cameră preliminară de la prima instanță a constatat competența instanței în soluționarea cauzei, a legalității sesizării instanței, administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală, dispunând începerea judecății.

Instanța de fond a reținut următoarea situație de fapt:

La data de 31.12.2016, în jurul orei 14.30, persoana vătămată B. din mun. .. a sesizat organele de poliție din cadrul Secției de Poliție Rurală nr. 1 E. cu privire la faptul că în aceeași zi, în jurul orei 11.00, în timp ce se afla la locuința aparținând numitei X (soacra persoanei vătămate) din satul ..., com. E., . a fost agresată de făptuitorul F. (cumnatul persoanei vătămate), fiind lovită cu piciorul în zona abdominală. Astfel, s-a înregistrat dosarul penal nr. 198/P/2017

ce a fost înaintat Postului de Poliție E. în vederea efectuării de cercetări cu privire la săvârșirea infracțiunii de „lovire sau alte violențe”, prev. de art. 193 alin. 1 C. pen. La data de 25.01.2017 s-a primit la Parchetul de pe lângă Judecătoria Fălticeni plângerea penală formulată de persoana vătămată B. care a reclamat că, la data de 31.12.2016, în timp ce se afla la locuința aparținând numitei X (soacra persoanei vătămate) din satul .., com. E., a fost agresată de făptuitorii B., C. și D. (cumnații persoanei vătămate) care au lovit-o cu picioarele în zona abdominală și au tras-o de păr, suferind leziuni traumatice ce au necesitat pentru vindecare 20-25 zile de îngrijiri medicale. Astfel, s-a înregistrat dosarul penal nr. 240/P/2017 ce a fost înaintat Postului de Poliție E. în vederea efectuării de cercetări cu privire la săvârșirea infracțiunii de „lovire sau alte violențe”, prev. de art. 193 alin. 2 C. pen. Ulterior, respectiv la data de 21.02.2017, la propunerea inculpatului A. care face parte din cadrul I.P.J. - Secția de Poliție Rurală nr. 1 E. - Postul de Poliție E. și căruia i-au fost repartizate cele două dosare în vederea efectuării de cercetări, procurorul din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Fălticeni a dispus conexarea dosarelor penale nr. 198/P/2017 și nr. 240/P/2017 sub numărul unic 198/P/2017.

S-a menționat că inculpatul A. este agent de poliție în cadrul Postului de Poliție E., având gradul profesional de agent șef adjunct de poliție, iar în perioada 01.04.2016 - 31.03.2017 a fost împuternicit în funcția de șef de post al Postului de Poliție E. În același timp, inculpatul face parte și din structurile poliției judiciare, având calitatea de organ de cercetare penală în baza avizului Procurorului General al României nr. 4.490/C/2006. Având în vedere că face parte din structurile poliției judiciare, s-a reținut că inculpatul A. cunoaște prevederile art. 306 alin. 1 C.pr.pen. conform cărora: „Pentru realizarea obiectului urmăririi penale, organele de cercetare penală au obligația ca, după sesizare, să caute și să strângă datele ori informațiile cu privire la existența infracțiunilor și identificarea persoanelor care au săvârșit infracțiuni, să ia măsuri pentru limitarea consecințelor acestora să stângă și să administreze probele cu respectarea prevederilor art. 100 și 101”. În același tip, s-a mai reținut că acesta cunoaște și dispozițiile art. 3 din Legea nr. 360/2002 privind Statul polițistului unde se prevede că: „Polițistul își desfășoară activitatea profesională în interesul și în sprijinul persoanei, comunității și instituțiilor statului, exclusiv pe baza și în executarea legii, cu respectarea principiilor imparțialității, nediscriminării, proporționalității și gradualității”.

Cu toate acestea, în cursul lunii mai 2017, încalcându-și în mod flagrant îndatoririle de serviciu și ignorând prevederile legale citate mai sus, cu ocazia instrumentării dosarului de urmărire penală nr. 198/P/2017 inculpatul A., în calitate de organ de cercetare penală din cadrul I.P.J. Suceava - Secția de Poliție Rurală nr. 1 E. - Postului de Poliție E., a falsificat înscrisul oficial denumit „declarație de persoană vătămată”.

Concret, cu prilejul întocmirii, datării și semnării acestui înscris oficial, inculpatul a atestat fapte necorespunzătoare adevărului, respectiv faptul că la data de 24.05.2017 persoana vătămată B. s-a prezentat în fața sa și și-a retras plângerea penală prealabilă formulată împotriva făptuitorilor B., C. și D. Ba mai mult, pentru a crea aparența că declarația este dată chiar de către persoana vătămată B., inculpatul a determinat-o pe martora G. (mama persoanei vătămate) să participe la demersul său infracțional, aceasta din urmă scriind după dictare pe pagina a doua a înscrisului oficial falsificat următorul text: „Aceasta este declarația pe care o dau o și semneze după ce am citit-o și corespunde cu cele declarate de mine”. Totodată, martora G. a fost determinată de inculpat să semneze înscrisul falsificat la rubrica „persoana vătămată” prin imitarea semnăturii persoanei vătămate B..

S-a precizat că în realitate, persoana vătămată B. nu s-a prezentat în fața inculpatului A. și nici nu a dat vreo declarație în sensul că își retrace plângerea penală cu privire la săvârșirea de către făptuitorii B., C. și D. a infracțiunii de „lovire sau alte violențe”, prev. de art. 193 alin. 2 C. pen. Ba mai mult, în acea perioadă persoana vătămată B. se afla în Belgia, având reședința în ..., unde aceasta locuiește împreună cu familia sa și unde lucrează. De fapt, așa cum rezultă

cu certitudine din probatoriul administrat în cauză, începând cu luna ianuarie 2017 (când persoana vătămată s-a reîntors în Belgia) și până în prezent, persoana vătămată nu a revenit în România.

În continuare, înscrisul astfel falsificat a fost atașat la dosarul nr. 198/P/2017 ce a fost înaintat la data de 26.05.2017 Parchetului de pe lângă Judecătoria Fălticeni cu propunerea de clasare, fără ca inculpatul A. să întocmească în cauză vreun act de cercetare penală. Astfel, dosarul înaintat de inculpat cuprindea un număr de 16 file, după cum urmează: adresa de înaintare a dosarului către Parchetul de pe lângă Judecătoria Fălticeni, referatul cu propunerea de clasare a dosarului nr. 198/P/2017, procesul-verbal din data de 31.12.2016 de cosemnare a sesizării efectuată de persoana vătămată B., plângerea penală prealabilă formulată de persoana vătămată B., ordonanța procurorului din data de 21.02.2017 de conexare a dosarelor nr. 198/P/2017 și nr. 240/P/2017 sub numărul unic 198/P/2017, referatul întocmit la data de 09.02.2017 de organul de cercetare penală cu propunerea de conexare a dosarelor nr. 198/P/2017 și nr. 240/P/2017 sub numărul unic 198/P/2017, ordonanța de începere a urmăririi penale în rem în dosarul nr. 198/P/2017, ordonanța de începere a urmăririi penale în rem în dosarul nr. 240/P/2017, înscrisul oficial falsificat denumit „declarație de persoană vătămată”, fotografii atașate de persoana vătămată B. odată cu depunerea plângerii penale prealabile, certificatul medico-legal nr. 13-SV/A2 din 03.01.2017 atașat de persoana vătămată B. odată cu depunerea plângerii penale prealabile, împuternicirea avocațială seria SV ..., adresa nr. 240/P/2017 din 02.20.2017 a Parchetului de pe lângă Judecătoria Fălticeni.

Prin acest demers, inculpatul A. a împiedicat și, în același timp, a îngreunat cercetările pe care era obligat să le efectueze în dosarul de urmărire penală nr. 198/P/2017 cu privire la săvârșirea infracțiunii de „lovire sau alte violențe”, prev. de art. 193 alin. 2 C. pen., favorizându-i astfel pe agresorii reclamați de persoana vătămată B., respectiv pe făptuitorii B., C. și D. care până în prezent nu au putut fi trași la răspundere penală.

Însă activitatea infracțională a inculpatului A. nu a încetat odată cu înaintarea dosarului nr. 198/P/2017 către Parchetul de pe lângă Judecătoria Fălticeni. Astfel, aflând că procurorul din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Fălticeni efectuează acte de urmărire penală cu privire la modul în care a fost soluționat dosarul penal nr. 198/P/2017, inculpatul a luat hotărârea de a comite și alte infracțiuni, urmărind să-și preconstruiască probe în apărare. Concret, la data de 04.08.2017, în intervalul orar 11.47-11.58, așa cum rezultă cu certitudine din conținutul procesului-verbal de efectuare a unei percheziții informatice, inculpatul a falsificat înscrisul oficial denumit „proces-verbal de consemnare a conținutului discuției telefonice din data de 23.05.2017” în cuprinsul căruia a consemnat, contrar realității, că la data de 23.05.2017 a contactat-o telefonic pe persoana vătămată B. care se afla în Belgia, iar în urma discuției purtată cu aceasta, a aflat că persoana vătămată s-a împăcat și că își retrage plângerea penală prealabilă. În continuare, la aceeași dată, în jurul orei 14.00, având asupra sa înscrisul oficial astfel falsificat, inculpatul s-a prezentat la sediul Parchetului de pe lângă Judecătoria Fălticeni și l-a predat procurorului, solicitându-i acestuia să-l atașeze la dosarul nr. 198/P/2017 în locul primului înscris oficial falsificat denumit „declarație de persoană vătămată”.

În drept, s-a apreciat că faptă săvârșită de inculpatului A., care în cursul lunii mai 2017, în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, în calitate de organ de cercetare penală din cadrul I.P.J. - Secția de Poliție Rurală nr. 1 E. - Postului de Poliție E., a falsificat cu prilejul întocmirii, datării și semnării înscrisul oficial denumit „declarație de persoană vătămată”, atestând în conținutul înscrisului fapte necorespunzătoare adevărului, respectiv împrăjurarea că la data de 24.05.2017 persoana vătămată B. s-a prezentat în fața sa și și-a retras plângerea penală prealabilă formulată împotriva făptuitorilor B., C. și D. cu privire la săvârșirea infracțiunii de „lovire sau alte violențe”, prev. de art. 193 alin. 2 din C. pen. ce făcea obiectul dosarului de

urmărire penală nr. 198/P/2017, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de „fals intelectual”, prev. de art. 321 alin. 1 din C. pen.

S-a apreciat că, faptă săvârșită de inculpatului A., care la data de 04.08.2017, în intervalul orar 11.47-11.58, în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, în calitate de organ de cercetare penală din cadrul I.P.J. - Secția de Poliție Rurală nr. 1 E. - Postului de Poliție E., a falsificat cu prilejul întocmirii, datării și semnării înscrisul oficial denumit „proces-verbal de consemnare a conținutului discuției telefonice din data de 23.05.2017”, atestând în conținutul înscrisului fapte necorespunzătoare adevărului, respectiv împrejurarea că la data de 23.05.2017 a contactat-o telefonic pe persoana vătămată B. care se afla în Belgia, iar în urma discuției purtate cu aceasta, a aflat că persoana vătămată s-a împăcat și că își retrage plângerea penală prealabilă, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de „fals intelectual”, prev. de art. 321 alin. 1 C. pen.

Fapta săvârșită de inculpatul A., care în cursul lunii mai 2017, în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, în calitate de organ de cercetare penală din cadrul I.P.J. - Secția de Poliție Rurală nr. 1 E. - Postului de Poliție E., a atașat la dosarul de urmărire penală nr. 198/P/2017 înscrisul oficial falsificat denumit „declarație de persoană vătămată”, înscris despre care inculpatul cunoștea că este fals, având în vedere că a fost falsificat anterior chiar de către acesta, s-a apreciat că întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de „uz de fals”, prev. de art. 323 din C. pen.

Cu privire la fapta săvârșită de inculpatul A., care la data de 04.08.2017, în jurul orei 14.00, în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, în calitate de organ de cercetare penală din cadrul I.P.J. - Secția de Poliție Rurală nr. 1 E. - Postului de Poliție E., a predat procurorului din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Fălticeni înscrisul oficial falsificat denumit „proces-verbal de consemnare a conținutului discuției telefonice din data de 23.05.2017” pentru a fi atașat la dosarul de urmărire penală nr. 198/P/2017 în locul înscrisului oficial falsificat în cursul lunii mai 2017, înscris despre care inculpatul cunoștea că este fals, având în vedere că a fost falsificat anterior chiar de către acesta, s-a apreciat că întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de „uz de fals”, prev. de art. 323 din C. pen.

Faptă săvârșită de inculpatului A., care la data de 26.05.2017, în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, în calitate de organ de cercetare penală din cadrul I.P.J. - Secția de Poliție Rurală nr. 1 E. - Postului de Poliție E., fără a efectua vreun act de cercetare penală în dosarul de urmărire penală nr. 198/P/2017 înregistrat în urma plângerii penale prealabile formulată de persoana vătămată B. împotriva făptuitorilor B., C. și D. cu privire la săvârșirea infracțiunii de „lovire sau alte violențe”, prev. de art. 193 alin. 2 C. pen., a întocmit referat cu propunerea de clasare reținând, contrar realității, incidența dispozițiilor art. 16 alin. 1 lit. g din C.pr.pen. întrucât persoana vătămată și-ar fi retras plângerea penală prealabilă, după care a înaintat dosarul Parchetului de pe lângă Judecătoria Fălticeni, s-a apreciat că întrunește elementele constitutive a 3 (trei) infracțiuni de „favorizarea făptuitorului”, prev. de art. 269 alin. 1 C. pen.. Totodată, având în vedere că inculpatul A. a comis cele 7 (șapte) infracțiuni înainte de a fi condamnat definitiv pentru vreuna dintre ele, în cauză, s-a reținut că la încadrarea juridică a faptelor reținute în sarcina sa își vor găsi aplicabilitatea dispozițiile art. 38 alin. 1 și 2 C. pen. privind concursul de infracțiuni.

De asemenea, s-a reținut că faptele săvârșite de inculpatul A. se probează prin: .....

În cursul cercetării judecătorești, dată fiind atitudinea procesuală a inculpatului de recunoaștere în totalitate a faptelor reținute în sarcina sa și de însușire a probatoriului administrat în faza de urmărire penală instanța de fond a constatat îndeplinite condițiile prevăzute de art. 375 alin. 1 C.pr.pen. raportat la art. 374 alin. 4 C.pr.pen., judecata desfășurându-se conform procedurii simplificate.

La termenul de judecată din data de 6 decembrie 2018, inculpatul a depus la dosarul cauzei o cerere formulată în temeiul art. 374 alin. 4 raportat la art. 386 alin. 2 C.pr.pen., prin care a solicitat schimbarea încadrării juridice, după cum urmează:

1) Din trei infracțiuni de „favorizarea făptuitorului”, prev. de art. 269 C.pen. într-o singură infracțiune, întrucât există o unitate infracțională naturală și nu o pluralitate infracțională. A menționat că unitatea naturală de infracțiune este dată de: unicitatea faptei săvârșită în unul și același timp la data de 26 mai 2017, instantaneu, prin întocmirea referatului cu propunerea de clasare; unicitatea rezoluției infracționale care imprimă caracter de unitate acțiunii infracționale; unitatea subiectului pasiv, fapta fiind săvârșită împotriva aceleiași persoane vătămate.

Prin urmare, a apreciat că există o identitate a faptei materiale care, indiferent de calificarea juridică, nu poate primi o încadrare juridică triplă care este de natură a determina o triplă angajare a răspunderii penale a inculpatului pentru comiterea uneia și aceleiași fapte.

În acest context, a considerat că instanța de judecată ar trebui să rețină unitatea infracțională naturală în ceea ce privește favorizarea.

S-a mai arătat că principiul legalității incriminării și cel al proporționalității ar fi încălcate dacă dispozițiile legii penale ar permite o triplă tragere la răspundere penală pentru una și aceeași faptă materială săvârșită printr-un singur act material.

2) Din două infracțiuni de „fals intelectual”, prev. de art. 321 alin. 1 C.pr.pen. într-o infracțiune continuată de „fals intelectual”, prev. de art. 321 alin. 1 C.pen., cu aplic. art. 35 alin. 1 C.pen., întrucât acțiunea infracțională a fost săvârșită în realizarea aceleiași rezoluții infracționale și împotriva aceluiași subiect pasiv în perioada mai – august 2017.

3) Din două infracțiuni de „uz de fals”, prev. de art. 323 C.pen. într-o infracțiune continuată de „uz de fals”, prev. de art. 323 C.pen., cu aplicarea art. 35 alin. 1 C.pen., pentru aceleași argumente expuse la pct. 2).

Analizând ansamblul probator administrat atât în faza de urmărire penală, cât și în cursul cercetării judecătorești, instanța de fond a constatat că situația de fapt reținută în actul de sesizare al instanței este confirmată de materialul probator administrat în cauză.

În fapt, instanța de fond a reținut că la data de 31.12.2016, în jurul orei 14.30, persoana vătămată B. din mun. .. a sesizat organele de poliție din cadrul Secției de Poliție Rurală nr. 1 E. cu privire la faptul că în aceeași zi, în jurul orei 11.00, în timp ce se afla la locuința aparținând numitei X. (soacra persoanei vătămate) din satul .., com. E., a fost agresată de făptuitorul.. (cumnatul persoanei vătămate), fiind lovită cu piciorul în zona abdominală. Astfel, s-a înregistrat dosarul penal nr. 198/P/2017 ce a fost înaintat Postului de Poliție E. în vederea efectuării de cercetări cu privire la săvârșirea infracțiunii de „lovire sau alte violențe”, prev. de art. 193 alin. 1 din C. pen. La data de 25.01.2017 s-a primit la Parchetul de pe lângă Judecătoria Fălticeni plângerea penală formulată de persoana vătămată B. care a reclamat că, la data de 31.12.2016, în timp ce se afla la locuința aparținând numitei X. (soacra persoanei vătămate) din satul .., com. E., a fost agresată de făptuitorii ... (cumnații persoanei vătămate) care au lovit-o cu picioarele în zona abdominală și au tras-o de păr, suferind leziuni traumatice ce au necesitat pentru vindecare 20-25 zile de îngrijiri medicale. Astfel, s-a înregistrat dosarul penal nr. ../P/2017 ce a fost înaintat Postului de Poliție E. în vederea efectuării de cercetări cu privire la săvârșirea infracțiunii de „lovire sau alte violențe”, prev. de art. 193 alin. 2 din C. pen. La data de 21.02.2017, la propunerea inculpatului A. care făcea parte din cadrul I.P.J., Secția de Poliție Rurală nr. 1 E.. Postul de Poliție E. și căruia i-au fost repartizate cele două dosare în vederea efectuării de cercetări, procurorul din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Fălticeni a dispus conexarea dosarelor penale nr. ../P/2017 și nr. 240/P/2017 sub numărul unic ../P/2017.

În acest context, în cursul lunii mai 2017, cu ocazia instrumentării dosarului de urmărire penală nr. ../P/2017 inculpatul A., în calitate de organ de cercetare penală din cadrul I.P.J.

Suceava - Secția de Poliție Rurală nr. 1 E. - Postului de Poliție E., a falsificat înscrisul oficial denumit „declarație de persoană vătămată”. Astfel inculpatul a atestat faptul că la data de 24.05.2017 persoana vătămată B. s-a prezentat în fața sa și și-a retras plângerea penală prealabilă formulată împotriva făptuitorilor B., C. și D. Ba mai mult, pentru a crea aparența că declarația este dată chiar de către persoana vătămată B., inculpatul a determinat-o pe martora G. (mama persoanei vătămate) să participe la demersul său infracțional, aceasta din urmă scriind după dictare pe pagina a doua a înscrisului oficial falsificat următorul text: „*Aceasta este declarația pe care o dau o și semneze după ce am citito și corespunde cu cele declarate de mine*”. Totodată, martora G. a fost determinată de inculpat să semneze înscrisul falsificat la rubrica „persoana vătămată” prin imitarea semnăturii persoanei vătămate B. În realitate, persoana vătămată B. nu s-a prezentat în fața inculpatului A. și nici nu a dat vreo declarație în sensul că își retrage plângerea penală cu privire la săvârșirea de către făptuitorii B., C. și D. a infracțiunii de „lovire sau alte violențe”, prev. de art. 193 alin. 2 C. pen. Ba mai mult, în acea perioadă persoana vătămată B. se afla în Belgia, având reședința în ..., unde aceasta locuiește împreună cu familia sa și unde lucrează. Aceste împrejurări sunt confirmate de concluziile raportului de expertiză criminalistică nr. ... din 23.08.2017 potrivit cărora mențiunile olograf de pe pagina a doua a Declarației de persoană vătămată, pe numele B., dată în dosarul penal 240/P/2017 în fața organului de cercetare al poliției judiciare din cadrul Postului de Poliție E. au fost executate de numita G. Semnăturile din dreptul rubricii „persoană vătămată” de pe ambele pagini ale Declarației de persoană vătămată menționată mai sus au fost executate de numita G. Semnăturile din dreptul rubricii „persoană vătămată” de pe ambele pagini ale Declarației de persoană vătămată menționată mai sus au fost executate de o persoană, iar semnătura de la rubrica „Client/Reprezentant” de pe Împuternicirea avocațială Seria SV ... a Baroului Suceava a fost executată de o a doua persoană.

Prin referatul cu propunere de clasare din data de 26 mai 2017 inculpatul A., în calitate de organ de cercetare al poliției judiciare din cadrul Postului de poliție E. a propus în baza art. 315 alin.1 lit. b C.pr.pen. rap. la art. 16 alin. 1 lit. g C.pr.pen., clasarea cauzei privind săvârșirea infracțiunii de „lovire sau alte violențe” faptă prevăzută și pedepsită de art. 193 alin. 2 cu aplicarea art. 77 lit. a C.pen..

Ulterior, la data de 04.08.2017, în intervalul orar 11.47-11.58, așa cum rezultă cu certitudine din conținutul procesului-verbal de efectuare a unei percheziții informatice din data de 27.09.2017, inculpatul a falsificat înscrisul oficial denumit „proces-verbal de consemnare a conținutului discuției telefonice din data de 23.05.2017” în cuprinsul căruia a consemnat, contrar realității, că la data de 23.05.2017 a contactat-o telefonic pe persoana vătămată B. care se afla în Belgia, iar în urma discuției purtată cu aceasta, a aflat că persoana vătămată s-a împăcat și că își retrage plângerea penală prealabilă. În continuare, la aceeași dată, în jurul orei 14.00, având asupra sa înscrisul oficial astfel falsificat, inculpatul s-a prezentat la sediul Parchetului de pe lângă Judecătoria Fălticeni și l-a predat procurorului, solicitându-i acestuia să-l atașeze la dosarul nr. .../P/2017 în locul primului înscris oficial falsificat denumit „declarație de persoană vătămată”.

Procedând în această manieră inculpatul A. a intenționat să determine procurorul de caz competent din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Fălticeni s-a dispună clasarea cauzei cu numărul .../P/2017 a Parchetului de pe lângă Judecătoria Fălticeni întrucât a intervenit retragerea plângerii prealabile, deși în realitate nu intervenise retragerea plângerii prealabile, iar probele propuse pentru dovedirea cazului de împiedicare a punerii în mișcare a acțiunii penale erau falsificate de însuși inculpatul.

Referitor la poziția procesuală a inculpatului, instanța de fond a constatat că în cuprinsul declarației date în calitate de inculpat la data de 26.10.2017, inculpatul arătat că a discutat telefonic cu persoana vătămată, însă nu-și mai amintește cu exactitate dacă persoana vătămată

i-a spus că s-a împăcat cu făptuitorii. În cuprinsul acestei declarații inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor reținute în sarcina sa și a motivat săvârșirea acestora de necesitatea de a soluționa un număr cât mai mare de dosare fiind singurul lucrător de cercetare penală din cadrul Postului de Poliție E.

Față de modalitatea în care se coroborează mijloacele de probă expuse anterior, instanța de fond a reținut că prezumția de nevinovăție a fost răsturnată și vinovăția inculpatului A. a fost dovedită dincolo de orice dubiu.

Referitor la cererea de schimbare a încadrării juridice formulată de inculpat în cauză la termenul din data de 06.12.2018, instanța de fond a constatat că inculpatul a solicitat schimbarea încadrării juridice din trei infracțiuni de favorizarea făptuitorului prev. de art.269 C.pen. într-o singură infracțiune întrucât există o unitate infracțională naturală și nu o pluritate infracțională, din două infracțiuni de fals intelectual prev. de art.321 alin.1 C.pr.pen. într-o infracțiune continuată de fals intelectual prev. de art. 321 alin. 1 C.pen. cu aplic. art. 35 alin. 1 C.pen. și din două infracțiuni de uz de fals prev. de art. 323 C.pen. într-o infracțiune continuată de uz de fals prev. de art. 323 C.pen. cu aplic. art. 35 alin. 1 C.pen..

Referitor la această cerere de schimbare a încadrării juridice, instanța de fond a constatat că în mod corect în cuprinsul rechizitoriului s-a reținut că inculpatul a săvârșit 3 infracțiuni de favorizare a făptuitorului întrucât prin faptele săvârșite inculpatul a acordat ajutor în vederea împiedicării tragerii la răspundere penală unui număr de 3 făptuitori, fapte care au avut drept urmare imediată apariția a 3 stări de pericol distincte pentru înfăptuirea justiției, subiect pasiv fiind statul. Împrejurarea că cele 3 infracțiuni au fost săvârșite prin aceleași acțiuni, nu impune reținerea unei singure infracțiuni, instanța de fond arătând că este astfel incidentă în cauză instituția concursului ideal de infracțiuni omogen întrucât faptele săvârșite prin același act material sunt de aceeași natură.

Referitor al faptele de fals intelectual și uz de fals, instanța de fond a constatat însă că într-adevăr actele materiale reținute în cuprinsul rechizitoriului au fost săvârșite de inculpat în baza aceleași rezoluții infracționale, respectiv în scopul de a împiedica tragerea la răspundere penală unui număr de 3 făptuitori prin determinarea procurorului de caz să dispună o soluție de clasare în cauză.

Față de aceste considerente, instanța de fond a admis în parte cererea de schimbare a încadrării juridice formulate de inculpat și în consecință: a schimbat încadrarea juridică din 2 infracțiuni de „fals intelectual”, prev. de art. 321 alin. 1 din C. pen. în infracțiunea de „fals intelectual” în formă continuată, prev. de art. 321 alin. 1 din C. pen. cu aplicarea art. 35 alin.1 C.pen. și din 2 infracțiuni de „uz de fals”, prev. de art. 323 din C. pen. în infracțiunea de „uz de fals” în formă continuată, prev. de art. 323 din C. pen. cu aplicarea art. 35 alin.1 C.pen..

În drept, s-a apreciat că fapta inculpatului A. care în cursul lunii mai 2017, în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, în calitate de organ de cercetare penală din cadrul I.P.J. - Secția de Poliție Rurală nr. 1 E. - Postului de Poliție E., a falsificat cu prilejul întocmirii, datării și semnării înscrisul oficial denumit „declarație de persoană vătămată”, atestând în conținutul înscrisului fapte necorespunzătoare adevărului, respectiv împrejurarea că la data de 24.05.2017 persoana vătămată B. s-a prezentat în fața sa și și-a retras plângerea penală prealabilă formulată împotriva făptuitorilor B., C. și D. cu privire la săvârșirea infracțiunii de „lovire sau alte violențe”, prev. de art. 193 alin. 2 din C. pen. ce făcea obiectul dosarului de urmărire penală nr. 198/P/2017 și care la data de 04.08.2017, în intervalul orar 11.47-11.58, în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, în calitate de organ de cercetare penală din cadrul I.P.J. Suceava - Secția de Poliție Rurală nr. 1 E. - Postului de Poliție E., a falsificat cu prilejul întocmirii, datării și semnării înscrisul oficial denumit „proces-verbal de consemnare a conținutului discuției telefonice din data de 23.05.2017”, atestând în conținutul înscrisului fapte necorespunzătoare adevărului, respectiv împrejurarea că la data de 23.05.2017 a contactat-o telefonic pe persoana

vătămată B. care se afla în Belgia, iar în urma discuției purtată cu aceasta, a aflat că persoana vătămată s-a împăcat și că își retrage plângerea penală prealabilă întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de fals intelectual prev. de art. 321 alin. 1 C. pen. în formă continuată.

Cu privire la fapta săvârșită de inculpatul A., care în cursul lunii mai 2017, în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, în calitate de organ de cercetare penală din cadrul I.P.J. - Secția de Poliție Rurală nr. 1 E. - Postului de Poliție E., a atașat la dosarul de urmărire penală nr. 198/P/2017 înscrisul oficial falsificat denumit „declarație de persoană vătămată”, precum și fapta prin care la data de 04.08.2017, în jurul orei 14.00, în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, în calitate de organ de cercetare penală din cadrul I.P.J. - Secția de Poliție Rurală nr. 1 E. - Postului de Poliție E., a predat procurorului din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Fălticeni înscrisul oficial falsificat denumit „proces-verbal de consemnare a conținutului discuției telefonice din data de 23.05.2017” pentru a fi atașat la dosarul de urmărire penală nr. 198/P/2017 în locul înscrisului oficial falsificat în cursul lunii mai 2017 înscrisuri despre care inculpatul cunoștea că sunt false, s-a apreciat că întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de „uz de fals”, prev. de art. 323 din C. pen. în formă continuată.

Fapta săvârșită de inculpatului A., care la data de 26.05.2017, în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, în calitate de organ de cercetare penală din cadrul I.P.J. - Secția de Poliție Rurală nr. 1 E. - Postului de Poliție E., în dosarul de urmărire penală nr. 198/P/2017 înregistrat în urma plângerii penale prealabile formulată de persoana vătămată B. împotriva făptuitorilor B., C. și D. cu privire la săvârșirea infracțiunii de „lovire sau alte violențe”, prev. de art. 193 alin. 2 din C. pen., a întocmit referat cu propunerea de clasare reținând, contrar realității, incidența dispozițiilor art. 16 alin. 1 lit. g din C.pr.pen., întrucât persoana vătămată și-ar fi retras plângerea penală prealabilă, după care a înaintat dosarul Parchetului de pe lângă Judecătoria Fălticeni, s-a apreciat că întrunește elementele constitutive a 3 (trei) infracțiuni de „favorizarea făptuitorului”, prev. de art. 269 alin. 1 C. pen.

Infracțiunile mai sus descrise se află în concurs astfel încât instanța de fond a reținut că sunt aplicabile în cauză disp. art. 38 C.pen..

La individualizarea pedepselor la care a fost condamnat inculpatul, instanța de fond a avut în vedere, pentru fiecare dintre infracțiunile menționate anterior, criteriile generale de individualizare prevăzute de art. 74 N.C.pen., respectiv gravitatea infracțiunii săvârșite și pericolozitatea infractorului care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunii; motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului, conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal, precum și nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială.

Astfel, instanța de fond a ținut seama de limitele speciale de pedeapsă prevăzute de art. 269 alin. 1 din C. pen., art. 323 din C. pen. și art. 321 alin. 1 din C. pen. reduse ca urmare a aplicării dispozițiilor art. 396 alin.10 C.pr.pen., de gradul de pericol social concret al faptei, de persoana inculpatului, acesta nefiind cunoscut cu antecedente penale, fiind cunoscut ca având o conduită bună în societate.

Instanța de fond a avut în vedere faptul că inculpatul a avut o atitudine sinceră în cursul judecății, recunoscând comiterea infracțiunilor reținute în sarcina sa.

Pe de altă parte instanța de fond a avut în vedere și împrejurarea că faptele contra înfăptuirii justiției au fost săvârșite cu intenție de o persoană chemată să înfăptuiască justiția, respectiv o persoană având calitate de organ de cercetare penală. De asemenea, instanța de fond a apreciat că volumul ridicat de muncă nu poate fi o motivație suficientă pentru ca un organ judiciar să dispună acționeze intenționat în sens contrar intereselor justiției și prin nedreptățirea persoanei vătămate care a solicitat tragerea la răspundere penale a unor persoane care i-au

provocat leziuni care au necesitat pentru vindecare 20-25 zile de îngrijiri medicale. În situația în care inculpatul avea dubii cu privire la poziția procesuală a persoanei vătămate acesta avea posibilitatea de a o contacta telefonic atât pe aceasta cât și pe apărătoarea persoanei vătămate a cărei împuternicire avocațială a fost anexată la fila 26 ds.u.p..

În funcție de toate aceste circumstanțe reale și personale, instanța de fond a apreciat că o pedeapsă cu închisoarea, într-un quantum moderat, respectiv o pedeapsă de 1 an închisoare pentru fiecare din cele 3 infracțiuni de favorizare a făptuitorului, 1 an închisoare pentru infracțiunea de fals intelectual în formă continuată și 3 luni închisoare pentru infracțiunea de uz de fals în formă continuată, este o măsură de constrângere, dar și un mijloc de reeducare eficient, răspunzând astfel dezideratelor înscrise în art.74 C.pen..

În temeiul art. 39 alin.1 lit. b C.pen. a stabilit pedeapsa cea mai grea de 1 an închisoare la care s-a adăugat un spor de 1 an și 1 lună, rezultând în final pedeapsa de 2 ani și 1 lună închisoare.

Raportat la soluția de condamnare pronunțată în cauză, în temeiul art. 67 C.pen., instanța a interzis inculpatului drepturile prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a și b C.pen., pe o durată de 3 ani după executarea pedepsei principale, iar în baza prev. art. 65 C.pen., instanța de fond a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie constând în interzicerea drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a și b C.pen. Instanța de fond a apreciat că aplicarea acestor pedepse se impune întrucât în calitate de organ judiciar a nesocotit intenționat încrederea care i-a fost acordată prin investirea sa cu autoritate în cadrul îndeplinirii justiției și a săvârșit fapte contrare intereselor justiției

În ceea ce privește individualizarea judiciară a modalității de executare a pedepsei, având în vedere întrunirea cumulativă a condițiilor legale pentru aplicarea suspendării sub supraveghere a executării pedepsei prevăzute de art. 91 C.pen., și anume quantumul pedepsei aplicate, lipsa antecedentelor penale ale inculpatului, acordul infractorului în sensul prestării unei munci neremunerate în folosul comunității, precum și aprecierea instanței că scopul educativ al pedepsei respectiv, reintegrarea în societate, poate fi atins și fără executarea pedepsei în regim de detenție, instanța de fond, în baza art. 91 C.pen., a suspendat executarea pedepsei sub supraveghere, urmând să stabilească un termen de încercare de 3 ani, acest termen fiind apreciat de instanță ca fiind de natură să asigure îndreptarea inculpatului.

Condiția prevăzută la art. 91 alin. 1 lit. a) C.pen., s-a apreciat că este întrunită, în cauză fiind aplicată o pedeapsă de 2 ani și 1 lună închisoare.

În ceea ce privește condiția prevăzută la lit. b) alin. 1 al art. 91 C.pen., și anume lipsa unei condamnări anterioare la pedeapsa închisorii mai mare de 1 an, instanța de fond a reținut, conform fișei de cazier judiciar a inculpatului, că acesta nu are antecedente penale.

De asemenea, s-a apreciat că și condiția prevăzută la art. 91 alin. 1 lit. c) C.pen. este îndeplinită, inculpatul manifestându-și acordul pentru a presta o muncă neremunerată în folosul comunității.

Aprecierea instanței de fond că raportat la persoana inculpatului, la conduita avută anterior săvârșirii infracțiunii, precum și la posibilitățile sale de îndreptare „aplicarea pedepsei este suficientă și, chiar fără executarea acesteia” conform dispozițiilor prevăzute la lit. d) alin. 1 al art. 91 C.pen., s-a întemeiat pe considerente privind împrejurările și modul de comitere a infracțiunilor, precum și persoana inculpatului.

Instanța de fond a apreciat că prin respectarea de către inculpat timp de 3 ani pe perioada termenului de încercare, a obligațiilor impuse, există posibilitatea reintegrării sociale și a reeducării acestuia fără executarea pedepsei închisorii în regim penitenciar.

În baza art. 93 alin. 1 lit. a-e C.pen., instanța de fond a obligat inculpatul la respectarea următoarelor măsuri de supraveghere: să se prezinte la Serviciul de probațiune, la datele fixate de acesta; să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa; să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile; să comunice

schimbarea locului de muncă; să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.

În temeiul art. 93 alin. 2 lit. b C.pen., s-a stabilit că, pe durata termenului de încercare pe durata termenului de încercare inculpatul are obligația să frecventeze programele de reintegrare socială derulate de către serviciul de probațiune sau organizate în colaborare cu instituții din comunitate apreciate ca adecvate de către Serviciul de probațiune.

Având în vedere că inculpatul și-a manifestat acordul de a presta ore de muncă în folosul comunității și ținând cont de faptul că în opinia instanței prestarea acestor ore ar conduce la reeducarea inculpatului, învățându-l ce înseamnă respectul față de semenii și pentru siguranța acestora, în baza art. 93 alin. 3 C.pen., instanța de fond a stabilit ca inculpatul să presteze timp de 60 de zile o activitate neremunerată în cadrul Primăriei mun.... sau Primăriei com...., programul de executare al acestei activități urmând a fi stabilit de către Serviciul de Probațiune.

În baza art. 404 alin.2 C.pr.pen., s-a atras atenția inculpatului cu privire la dispozițiile art. 96 C.pen., referitoare la revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere, dar și cu privire la faptul că în cazul în care nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligațiile impuse prin prezenta hotărâre, instanța va revoca suspendarea și va dispune executarea pedepsei închisorii.

În baza art. 274 alin. 1 C.pr.pen., a fost obligat pe inculpat la plata către stat a sumei de 1.600 lei cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de stat, din care suma de 1.000 lei din cursul urmăririi penale.

Referitor la măsura preventivă a controlului judiciar sub care s-a aflat inculpatul începând cu data de 11.09.2017, în temeiul art. 399 alin. 1 Cod proc. penală, instanța de fond a revocat-o, întrucât aceasta nu mai este necesară în cauză, având în vedere că s-a încheiat judecarea cauzei și numai sunt motive pertinente pentru a se dispune menținerea acesteia.

Împotriva acestei sentințe au declarat apel, în termen legal, Parchetul de pe lângă Judecătoria Fălticeni și inculpatul A.

Inculpata A. a solicitat, în esență, în temeiul art. 421 pct. 2 lit. a) C.pr.pen., admiterea apelului declarat, desființarea în parte a hotărârii atacate iar, în rejudecare, să se dispună schimbarea încadrării juridice din 3 infracțiuni de favorizarea făptuitorului prev. de art. 269 C.pen. într-o singură infracțiune prev. de art. 269 C.pen.; achitarea sa pentru săvârșirea infracțiunii prev. de art. 269 C.pen. în baza disp. art. 16 al. (1) lit. b) teza a II-a Cod proc. penală - fapta nu a fost săvârșită cu vinovăția prevăzută de lege; precum și redozarea pedepselor aplicate astfel încât pedeapsa rezultantă să nu depășească 2 ani și aplicarea disp. art. 83 C.pen..

În ce privește redozarea pedepsei aplicate și, implicit a pedepsei rezultante, a arătat că prima instanță nu a aplicat pedepse sub minimul special redus cu o treime, conform art. 396 alin. 10 C.pr.pen., ci o pedeapsă mai mare decât minimul special prevăzut de lege, solicitând reindividualizarea pedepselor, iar rezultanta finală să fie situată sub minimul de 2 ani și amânarea aplicării pedepsei, conform art. 83 C.pen..

Parchetul de pe lângă Judecătoria Fălticeni a criticat sentința pentru nelegalitate, cu motivarea că, instanța de fond a omis să dispună desființarea celor două înscrisuri falsificate de inculpat, iar, în ce privește încadrarea juridică arată că în mod greșit s-a reținut o infracțiune de fals intelectual impunându-se să se rețină condamnarea inculpatului pentru infracțiunile pentru care a fost trimis în judecată.

Procedând la soluționarea apelurilor declarate în cauză, prin prisma criticilor formulate de procuror și de către inculpat, precum și cauza sub toate aspectele de fapt și de drept și în conformitate cu disp. art. 417 alin. 1 și 2 și art. 420 C.pr.pen., în baza actelor și lucrărilor dosarului, Curtea reține următoarele:

Instanța de fond a reținut o stare de fapt conformă cu realitatea și sprijinită pe interpretarea și analiza judicioasă a probelor administrate în cauză în cursul urmăririi penale, în

contextul în care în care inculpatul A. a înțeles să se prevaleze de procedura simplificată, prev. de art. 396 alin. 10 C.pr.pen., dispoziții referitoare la reducerea cu o treime a limitelor pedepsei închisorii în cazul „pledării vinovat”, ajungând în final la concluzia că acesta se face vinovat de comiterea infracțiunilor de „fals intelectual” în formă continuată, prev. de art. 321 alin. 1 C. pen. cu aplicarea art. 35 alin.1 C.pen., de „uz de fals” în formă continuată, prev. de art. 323 C. pen. cu aplicarea art. 35 alin.1 C.pen. și trei infracțiuni de favorizarea făptuitorului, prev. de art. 269 alin. 1 C.pen. (cu privire la favorizarea făptuitorilor B., C. și D.), dând faptelor comise încadrarea juridică corespunzătoare.

Fără a relua argumentația stării de fapt, redată în considerentele hotărârii atacate, argumentație pe care Curtea și-o însușește în întregime, astfel cum această posibilitate este conferită de practica CEDO și potrivit căreia poate constitui o motivare preluarea motivelor instanței inferioare (Helle împotriva Finlandei), se vor sublinia punctual aspectele esențiale ale cauzei criticate de apelanți.

Rezultă, în esență, din ansamblul probator la care a făcut referire detaliată prima instanță, și care fiind însușit și necontestat de către inculpatul apelant nu va mai fi reluat, că:

- în cursul lunii mai 2017, în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, în calitate de organ de cercetare penală din cadrul I.P.J. - Secția de Poliție Rurală nr. 1 E. - Postului de Poliție E., inculpatul A. a falsificat cu prilejul întocmirii, datării și semnării înscrisul oficial denumit „declarație de persoană vătămată”, atestând în conținutul acestui înscris fapte necorespunzătoare adevărului, respectiv împrejurarea că la data de 24.05.2017 persoana vătămată B. s-a prezentat în fața sa și și-a retras plângerea penală prealabilă formulată împotriva făptuitorilor B., C. și D. cu privire la săvârșirea infracțiunii de „lovirea sau alte violențe”, prev. de art. 193 alin. 2 C. pen. ce făcea obiectul dosarului de urmărire penală nr. .../P/2017, iar la data de 04.08.2017, în intervalul orar 11.47-11.58, în aceeași calitate și tot în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, în baza aceleiași rezoluții infracționale, a falsificat cu prilejul întocmirii, datării și semnării înscrisul oficial denumit „proces-verbal de consemnare a conținutului discuției telefonice din data de 23.05.2017”, atestând în conținutul înscrisului fapte necorespunzătoare adevărului, respectiv împrejurarea că la data de 23.05.2017 a contactat-o telefonic pe persoana vătămată B. care se afla în Belgia, iar în urma discuției purtată cu aceasta, a aflat că persoana vătămată s-a împăcat și că își retrage plângerea penală prealabilă.

- în cursul lunii mai 2017, în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, în calitate de organ de cercetare penală din cadrul I.P.J. - Secția de Poliție Rurală nr. 1 E. - Postului de Poliție E., inculpatul A. a atașat la dosarul de urmărire penală nr. .../P/2017 înscrisul oficial falsificat denumit „declarație de persoană vătămată”, iar la data de 04.08.2017, în jurul orei 14.00, în aceeași calitate și tot în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, în baza aceleiași rezoluții infracționale, a predat procurorului din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Fălticeni înscrisul oficial falsificat denumit „proces-verbal de consemnare a conținutului discuției telefonice din data de 23.05.2017” pentru a fi atașat la dosarul de urmărire penală nr. 198/P/2017 în locul înscrisului oficial falsificat în cursul lunii mai 2017, înscrisuri despre care inculpatul cunoștea că sunt false.

- la data de 26.05.2017, în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, în calitate de organ de cercetare penală din cadrul I.P.J. - Secția de Poliție Rurală nr. 1 E. - Postului de Poliție E., în dosarul de urmărire penală nr. 198/P/2017 înregistrat în urma plângerii penale prealabile formulată de persoana vătămată B. împotriva făptuitorilor B., C. și D. cu privire la săvârșirea infracțiunii de „lovire sau alte violențe”, prev. de art. 193 alin. 2 din C. pen., inculpatul A. a întocmit referatul cu propunerea de clasare reținând, contrar realității, incidența dispozițiilor art. 16 alin. 1 lit. g din C.pr.pen., întrucât persoana vătămată și-ar fi retras plângerea penală prealabilă, după care a înaintat dosarul Parchetului de pe lângă Judecătoria Fălticeni.

Contrar opiniei acuzării și în acord cu judecătorul fondului, atestarea unor împrejurări neadevărate de către inculpat (respectiv că la data de 24.05.2017 persoana vătămată B. s-a prezentat în fața sa și și-a retras plângerea penală prealabilă formulată împotriva făptuitorilor B., C. și D. și că la data de 23.05.2017 a contactat-o telefonic pe persoana vătămată B. care se afla în Belgia, iar în urma discuției purtată cu aceasta, a aflat că persoana vătămată s-a împăcat și că își retrage plângerea penală prealabilă, în contextul în care persoana vătămată menționată nu a mai revenit în țară din luna ianuarie 2017 și până în prezent, o convorbire telefonică între cei doi nu a avut loc, iar persoana care a semnat declarația de persoană vătămată, a fost martora G. determinată în acest sens de inculpat), cu știință, la momentul întocmirii înscrisurilor oficiale denumite „declarație de persoană vătămată” și „proces-verbal de consemnare a conținutului discuției telefonice din data de 23.05.2017”, în calitate de organ de cercetare penală din cadrul I.P.J. - Secția de Poliție Rurală nr. 1 E. - Postului de Poliție E., în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, întrunește elementele constitutive, sub aspectul laturii obiective și a celei subiective, a două acte materiale de fals intelectual, săvârșite de către cel în cauză în baza aceleiași rezoluții infracționale, iar prezentarea acestor documente procurorului de caz, în vederea producerii unor consecințe juridice în dosarul de urmărire penală nr.../P/2017, respectiv în sprijinul propunerii de clasare reținând, contrar realității, incidența dispozițiilor art. 16 alin. 1 lit. g C.pr.pen., constituie infracțiunea de uz de fals, în formă continuată, astfel că solicitarea de a se reține două infracțiuni de fals intelectual și două infracțiuni de uz de fals nu poate fi primită.

Contrar opiniei apărării și în acord cu judecătorul fondului și cu acuzarea, Curtea reține că nu se poate da curs solicitării inculpatului A. de a se dispune schimbarea încadrării juridice din 3 infracțiuni de favorizarea făptuitorului prev. de art. 269 C.pen. într-o singură infracțiune prev. de art. 269 C.pen., pentru următoarele argumente:

Potrivit art. 269 alin.1 C.pen., infracțiunea de favorizarea făptuitorului constă în *„Ajutorul dat făptuitorului în scopul împiedicării sau îngreunării cercetărilor într-o cauză penală, tragerii la răspundere penală, executării unei pedepse sau măsuri privative de libertate...”*

Cu alte cuvinte, *favorizarea făptuitorului* constă în ajutorul dat unei *persoane*, înainte de se a începe urmărirea penală împotriva acesteia, sau unui *suspect/inculpat* (infractor), în timpul urmăririi penale, indiferent dacă s-a pornit sau nu acțiunea penală contra acelei persoane, în scopul împiedicării sau îngreunării cercetărilor într-o cauză penală privind o faptă de natură penală săvârșită înainte de activitatea de favorizare.

A împiedica sau îngreuna urmărirea penală, judecata sau executarea pedepsei, înseamnă a desfășura o activitate îndreptată în mod categoric împotriva operei de înfăptuire a justiției.

A îngreuna înseamnă a face dificultăți, a face greutăți, a provoca întârzieri, amânări sau complicații, a pune piedici, a căuta să inducă în eroare sau să abată atenția de la o anumită împrejurare sau lucru, a deruta.

Ajutorul dat pentru a îngreuna urmărirea penală înseamnă ajutorul acordat făptuitorului în intervalul de la săvârșirea infracțiunii până la trimiterea în judecată, pentru întârzierea sau eludarea cercetărilor ori pentru sustragerea făptuitorului de la cercetările organului de urmărire penală. Această din urmă cerință privește latura obiectivă a infracțiunii pentru că ea indică destinația obiectivă a actului de favorizare și nu finalitatea subiectivă a acestuia act.

Fapta de a favoriza un făptuitor prezintă un evident pericol social pentru activitatea de înfăptuire a justiției, ceea ce justifică incriminarea sa în legea penală. Infracțiunea de favorizare este corelativă, subsecventă față de infracțiunea săvârșită de către cel favorizat.

Favorizarea are caracterul de incriminare generală dar subsidiară, ajutorul dat unui făptuitor primind calificarea de favorizare numai atunci când alte dispoziții de lege nu

incriminează ipoteze speciale de favorizare (de exemplu, mărturie mincinoasă, înlesnirea evadării).

Pentru existența infracțiunii de favorizare a făptuitorului este necesar ca ajutorul să fie dat pentru a îngreuna sau zădărnici urmărirea penală, judecata sau executarea pedepsei. Totodată, acțiunea de ajutor trebuie să fie de natură a îngreuna sau zădărnici urmărirea penală, judecata ori executarea pedepsei.

Nu prezintă relevanță pentru existența infracțiunii dacă urmărirea penală sau judecata au fost efectiv îngreunate sau zădărnicate, fiind suficient să fi existat posibilitatea de a se realiza unul dintre aceste rezultate.

Or, în cauză, din analiza materialului probator se constată că a existat o acțiune de ajutor dată unui inculpat, în sensul textului art. 269 alin. (1) C. pen.

Pe de altă parte, atâta timp cât elementul material al laturii obiective a infracțiunii incriminate constă în ajutorul dat „făptuitorului”, folosirea acestui substantiv la singular dovedește că, în concepția constantă a legiuitorului, săvârșirea unui astfel de element material (prin acte comise sau omise) în raport cu mai multe persoane „ajutate”, care au calitățile respective, determină un număr corespunzător de infracțiuni, aflate în concurs, chiar dacă aceasta s-a realizat în aceleași împrejurări și chiar cu aceeași ocazie.

Așadar, Curtea, însușindu-și punctul de vedere al acuzării, constată că faptele de favorizare reținute în sarcina inculpatului prin actul de sesizare realizează elementele constitutive ale *trei infracțiuni de favorizarea infractorului*, în raport cu fiecare dintre cele trei persoane acuzate de persoana vătămată de lovire, câtă vreme inculpatul în modalitatea în care a acționat, în calitate de organ de cercetare penală din cadrul I.P.J. - Secția de Poliție Rurală nr. 1 E. - Postului de Poliție E. și în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, prin întocmirea referatului cu propunerea de clasare pentru fiecare dintre acestea, susținut de cele două înscrisuri pe care le-a falsificat și în baza cărora, contrar realității, a reținut incidența dispozițiilor art. 16 alin. 1 lit. g C.pr.pen., întrucât persoana vătămată și-ar fi retras plângerea penală prealabilă, apoi a înaintat dosarul Parchetului de pe lângă Judecătoria Fălticeni, le-a sprijinit pe fiecare dintre ele, în lipsa unei înțelegeri prealabile, în vederea îngreunării urmăririi penale, cu scopul împiedicării tragerii lor la răspundere penală.

Sub aspectul laturii subiective, este necesar să se facă dovada că autorul știa că s-a săvârșit o infracțiune și că dă ajutor unui făptuitor și a prevăzut că prin acest ajutor ar putea îngreuna sau zădărnici urmărirea penală sau judecata, rezultat pe care îl urmărește sau îl acceptă.

Raportându-se la calitatea celui în cauză, Curtea reține că inculpatul A. a acționat cu intenție calificată prin scop, probele administrate în cauză dovedind că și-a dat seama și că a dorit să dea ajutor făptuitorilor B., C. și D., prevăzând că prin faptele sale creează o stare de pericol pentru înfăptuirea justiției, neavând nicio relevanță lipsa unei înțelegeri cu aceștia.

În legătură cu scopul în care a acționat, așa cum a arătat și anterior, instanța consideră că inculpatul a avut reprezentarea reală că făptuitorii B., C. și D. sunt cercetați pentru posibile fapte prevăzute de legea penală la plângerea prealabilă a persoanei vătămate B..

Pe de altă parte, pentru stabilirea vinovăției nu interesează dacă a existat un motiv sau scop special, scopul fiind, așa cum s-a menționat anterior, o condiție atașată laturii obiective a infracțiunii, iar nu celei subiective.

Concluzionând, în calitate de lucrător de poliție judiciară, inculpatul putea și trebuia să prevadă că prin referatul de clasare întocmit, având la bază cele două înscrisuri oficiale falsificate de el, **conferă celor trei făptuitori ajutor**, prin îngreunarea și chiar zădărnicierea cercetărilor penale în ceea ce îi privește, creând prin aceasta o stare de pericol pentru înfăptuirea justiției, stare pe care a acceptat-o.

Mai mult, în maniera în care a procedat, acesta a intenționat să determine procurorul de caz competent din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Fălticeni să dispună clasarea

cauzei penale nr. 198/P/2017, întrucât a intervenit retragerea plângerii prealabile, deși în realitate acest lucru nu se întâmplase, în contextul în care probele propuse pentru dovedirea cazului de împiedicare a punerii în mișcare a acțiunii penale erau falsificate de însuși inculpatul.

Pentru argumentele mai sus expuse, solicitarea de achitare, pe lipsa vinovăției, formulată de inculpat este nejustificată.

În ce privește sancțiunile stabilite, Curtea constată că acestea au fost corect individualizate, în raport de prevederile art. 74 C.pen. - în care sunt enumerate criteriile după care se stabilește și întinderea acestora, respectiv în raport cu gravitatea infracțiunilor săvârșite și cu pericolozitatea infractorului care se evaluează după criteriile menționate la lit. a-g ale aceluiași text de lege, anume împrejurările și modul de comitere ale infracțiunii, precum și mijloacele folosite (astfel cum au fost evidențiate anterior – *inculpatul a săvârșit faptele, folosindu-se de funcția pe care a ocupat-o, în legătură cu persoane cercetate pentru fapte de o gravitate considerabilă*); starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită (*însemnată, mai ales prin poziția instituțională și funcția de organ de cercetare penală a inculpatului, dar și prin gravitatea faptelor, infracțiunile putând aduce la acel moment prejudicii însemnate bunei desfășurări a justiției*); natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunilor (*faptele inculpatului au condus la periclitatea evidentă a relațiilor sociale care apară activitatea de desfășurare a justiției*); motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit (*pentru a crea o situație aparent favorabilă făptuitorilor B., C. și D., cercetați în dosarul nr. 198/P/2017 al Parchetului de pe lângă Judecătoria Fălticeni*); natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului (*nu prezintă antecedente penale*); conduita după săvârșirea infracțiunilor și în cursul procesului penal (*inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor*); nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială (divorțat, polițist), fiind în măsură să asigure realizarea concretă a scopurilor pedepsei, astfel că nu se impune reducerea acestora.

Prin prisma celor mai sus expuse, Curtea constată că stabilirea unor pedepse cu închisoarea, în quantumul stabilit de prima instanță, pentru săvârșirea infracțiunilor de fals intelectual în formă continuată, prev. de art. 321 alin. 1 C. pen. cu aplicarea art. 35 alin.1 C.pen., de uz de fals în formă continuată, prev. de art. 323 C.pen. cu aplicarea art. 35 alin.1 C.pen. și trei infracțiuni de favorizarea făptuitorului, prev. de art. 269 alin. 1 C.pen., este necesară, dar totodată și suficientă pentru a asigura pe viitor adecvarea comportamentului inculpatului. În cazul în care fapta de favorizare este săvârșită de o persoană cu o anumită calitate (organ de cercetare penală), de împrejurare de care s-a ținut seama la individualizarea pedepselor.

În ceea ce privește *individualizarea modalității de executare*, Curtea consideră că pedeapsa aplicată inculpatului, care, nu a mai fost condamnat penal, a recunoscut comiterea faptelor și care ulterior s-a prezentat în fața organelor judiciare, este suficientă și, chiar fără executarea acesteia, inculpatul nu va mai săvârși alte infracțiuni.

În acest sens, Curtea consideră că pentru a evita contagiunea criminală care există într-un loc de detenție, și, mai ales, pentru a stimula eforturile de autoeducare și de responsabilizare ale inculpatului, având în vedere toate circumstanțele personale ale acestuia, deja indicate de prima instanță, în mod corect s-a optat pentru *suspendarea executării pedepsei rezultante*, în condițiile art. 91 C.pen. Astfel, Curtea concluzionează din datele existente în cauză că faptele pentru care a fost condamnat inculpatul în prezenta cauză vor constitui un incident penal izolat în viața sa.

Consideră Curtea că pronunțarea condamnării de către instanța de fond constituie un avertisment pentru inculpat, care îl va determina să conștientizeze gravitatea acțiunilor sale și îl va responsabiliza în sensul respectării prevederilor legale și, chiar fără executarea pedepsei, inculpatul nu va mai săvârși alte infracțiuni.

Dat fiind cuantumul pedepsei rezultante, ce depășește 2 ani, precum și disp. art.83 alin.1 lit.a teza a II C.pen., Curtea constată că nu pot fi aplicate în speță prevederile legale ce reglementează instituția amânării aplicării pedepsei, astfel că și acest motiv de apel al inculpatului este neîntemeiat.

Cu toate acestea, Curtea reține că deși inculpatul a dat declarație în sensul că solicită aplicarea procedurii simplificate prevăzute de art. 375 C.pr.pen., iar prima instanță a făcut referire în cuprinsul considerentelor la acest lucru, în cuprinsul minutei și dispozitivului sentinței penale atacate la mențiunea de condamnare a inculpatului nu a reținut și aplicarea dispozițiile art. 396 alin. 10 C.pr.pen. deși instanța de fond a redus limitele de pedeapsă cu o treime, condamnând inculpatul apelant la pedepse de 1 an închisoare pentru infracțiunea de fals intelectual și 3 luni închisoare pentru infracțiunea de uz de fals, prev. de art.321 alin.1 C.pen. și art.323 C.pen., ambele cu aplicarea art.35 alin. 1 C.pen.

Potrivit art.396 alin.10 C.pr.pen. „Când judecata s-a desfășurat în condițiile art. 375 alin. 1 și 2 [...] limitele de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei închisorii se reduc cu o treime, iar în cazul pedepsei amenzii, cu o pătrime”. Or, din moment ce prima instanță a admis cererea inculpatului de judecare a cauzei în procedură simplificată, în minuta și dispozitivul sentinței pronunțate la aplicarea pedepsei, pentru acuratețe, trebuia menționată și incidența dispozițiilor art.396 alin.10 C.pr.pen., context în care instanța de apel, raportat la motivele invocate în căile de atac promovate de apelanți, va proceda la corectarea hotărârii, în acest sens, în apelul declarat de Parchetul de pe lângă Judecătoria Fălticeni.

De asemenea, în acord cu criticile formulate de parchet, Curtea reține că, prima instanță a omis să se pronunțe cu privire la înscrisurile falsificate de către inculpat.

Astfel, potrivit art. 25 alin. 3 C.pr.pen., instanța, chiar dacă nu există constituire de parte civilă, se pronunță cu privire la desființarea totală sau parțială a unui înscris sau la restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii, iar, potrivit art. 393 alin. 3 C.pr.pen., completul de judecată deliberează și asupra reparării pagubei produse prin infracțiune, asupra măsurilor preventive și asigurătorii, a mijloacelor materiale de probă, a cheltuielilor judiciare, precum și asupra oricărei alte probleme privind justa soluționare a cauzei.

În speță, inculpatul apelant A. a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunilor de fals intelectual și uz de fals. Infracțiunea de fals intelectual, punând în pericol încrederea acordată înscrisurilor oficiale, are ca subiect pasiv persoana fizică sau juridică căreia i se atribuie în mod mincinos înscrisul oficial falsificat. Înscrisul fals poate fi producător de consecințe juridice și contra unei persoane fizice; aceasta este subiect pasiv eventual al infracțiunii și devine subiect pasiv efectiv atunci când înscrisul este folosit împotriva sa deoarece atingerea adusă intereselor acestui subiect pasiv își are cauza nu numai în folosirea înscrisului oficial fals ci și în fapta care a creat acest înscris fals, adică infracțiunea de fals material în înscrisuri oficiale. Același este situația și în raport de infracțiunea de uz de fals. Și în cazul acestor fapte subiectul pasiv cert este statul ca titular al valorii sociale ocrotite: încrederea publică. Persoana împotriva căreia este folosit înscrisul fals și care suferă consecințele juridice ale înscrisului fals în cazul în care acesta e considerat ca adevărat este și ea subiect pasiv și deci are calitatea de parte vătămată. Infracțiunile de fals și uz de fals fiind infracțiuni de pericol nu sunt susceptibile de a produce prejudicii materiale sau morale ceea ce exclude calitatea de parte civilă a subiectului pasiv, însă se impunea ca prima instanță să dispună anularea înscrisurilor.

Cum, probele administrate în cauză, respectiv raportul de expertiză criminalistică nr. 203.094/23.08.2017 coroborat cu declarația de recunoaștere a inculpatului, fac dovada faptului că înscrisul oficial denumit „declarație de persoană vătămată”, precum și înscrisul oficial denumit „proces-verbal de consemnare a conținutului discuției telefonice din data de 23.05.2017” sunt falsificate, se impunea desființarea acestora de către prima instanță.

Pentru cele ce preced, Curtea, în baza art.421 pct.1 lit. b C.pr.pen., va respinge, ca nefondat, apelul declarat de inculpatul A. împotriva sentinței penale nr. 369 din 18.12.2018 a Judecătoria Fălticeni.

În baza art. 275 alin. 2 C.pr.pen., va obliga pe inculpatul apelant A. la plata către stat a sumei de 300 lei cu titlu de cheltuieli judiciare din apel.

În temeiul art. 421 alin. 2 lit. a C.pr.pen., va admite apelul declarat de Parchetul de pe lângă Judecătoria Fălticeni împotriva sentinței penale nr. 369 din 18.12.2018 a Judecătoria Fălticeni, va desființa, în parte, sentința penală sus menționată, și în rejudecare:

Va reține în favoarea inculpatului A. aplicarea dispozițiilor art. 396 alin.10 C.pr.pen., în ceea ce privește infracțiunile de fals intelectual și uz de fals, prev. de art. 321 alin.1 C.pen. și art. 323 C.pen., ambele cu aplicarea art.35 alin.1 C.pen. și va menține pedepsele de 1 an închisoare și respectiv 3 luni închisoare aplicate acestuia.

În temeiul art.25 alin.3, art.256 C.pr.pen. și art.393 alin.3 coroborat cu art.422 C.pr.pen., va desființa în totalitate înscrisurile falsificare, respectiv înscrisurile intitulate: „declarație de persoană vătămată” datată 24.05.2017 și „proces – verbal de consemnare a conținutului discuției telefonice”, datat 23.05.2017.

Vor fi menținute celelalte dispoziții ale sentinței penale apelate care nu sunt contrare prezentei decizii. În baza art.275 alin.3 C.pr.pen., celelalte cheltuieli judiciare din apel vor rămâne în sarcina statului.

5. Infracțiunea prev. de art. 18/1 din Legea nr. 78/2000 este o infracțiune complexă, având un obiect juridic special, în care vor fi absorbite infracțiunile de fals săvârșite de inculpați

Rezumat:

Infracțiunea prev. de art. 18/1 din Legea nr. 78/2000 este o infracțiune complexă, având un obiect juridic special. În primul rând sunt ocrotite relațiile sociale privitoare la corecta accesare a fondurilor comunitare, dar în egală măsură sunt ocrotite și relațiile sociale privitoare la încrederea pe care trebuie să o prezinte înscrisurile producătoare de efecte juridice. Fiind o infracțiune complexă, aceasta absoarbe în conținutul ei o infracțiune de fals, întrucât textul de incriminare include, în mod obligatoriu, ca element al laturii obiective, prezentarea de documente ori declarații false, inexacte ori incomplete. În privința infracțiunilor de uz de fals și fals în declarații, acestea întotdeauna vor fi absorbite în conținutul infracțiunii menționate, întrucât textul de lege arată că este infracțiune folosirea sau prezentarea de documente ori declarații false, incomplete sau inexacte ceea ce presupune întotdeauna și comiterea infracțiunii de uz de fals sau fals în declarații, cu condiția ca aceste infracțiuni de fals să fie urmate de obținerea de fonduri europene.

Ca atare, atât doctrina, cât și practica judiciară sunt unanime. Infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată prevăzută de art. 290 C.pen. este la rândul ei o infracțiune complexă întrucât absoarbe în conținutul constitutiv infracțiunea de uz de fals. Pentru a fi în prezența infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată este necesar ca pe lângă falsificarea efectivă a înscrisului prin vreunul din modurile arătate în art. 288, acel înscris să fie și utilizat în scopul producerii unei consecințe juridice, ceea ce presupune și consumarea infracțiunii de uz de fals. Ca atare, în situația comiterii infracțiunii prevăzute de art. 18¹ alin. 1 din Legea nr. 78/2000 prin folosirea de documente sub semnătură privată falsificate putem distinge între mai multe situații. Dacă înscrisul a fost falsificat de către cel care îl și folosește pentru obținerea de fonduri europene întotdeauna infracțiunea prevăzută de art. 290 va fi absorbită în conținutul infracțiunii reglementată de art. 18¹ alin. 1, corecta încadrare juridică

vizând doar această din urmă infracțiune. Dacă înscrisul a fost falsificat de către o altă persoană, autorul falsului va răspunde fie pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 C.pen. dacă a înmănat actul pentru a fi folosit însă nu a cunoscut faptul că se va utiliza pentru obținerea de fonduri europene, fie, în situația în care a cunoscut acest ultim aspect, va răspunde pentru complicitate la infracțiunea prevăzută de art. 18¹ comisă de cel care a folosit actul falsificat; cel care va utiliza înscrisul falsificat cu scopul de a obține fonduri comunitare va răspunde exclusiv pentru săvârșirea infracțiunii din legea specială, uzul de fals fiind absorbit în aceasta.

Situația de fapt astfel cum a fost reținută de către instanță și necontestată de către inculpat vizează prezentarea de documente și declarații falsificate prin contrafacerea semnăturii, deci o situație de fapt care înglobează elementele constitutive ale infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată.

(Decizia nr. 566 din 5.06.2019, dosar nr. 8231/86/2017)

Hotărârea:

Prin sentința penală nr. 37 din data de 12.02.2019 pronunțată de Tribunalul Suceava a fost condamnat inculpatul A. la pedeapsa de 1 an și 10 luni închisoare, pentru săvârșirea infracțiunii de „folosire sau prezentare cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei” prev. de art. 18¹ alin. 1 din Legea nr.78/2000, cu aplicarea art. 35 alin. 1 C.pen. (5 acte materiale) și art. 396 alin.10 C.pr.pen.

În baza art. 67 alin. 1 C.pen. i s-a aplicat inculpatului A. pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a, b C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, pe o durată de 3 ani, în condițiile art. 68 lit. b C.pen.

În temeiul art. 65 alin. 1 C.pen. i s-a aplicat inculpatului A. pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a, b C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat.

În baza art. 91 alin. 1 raportat la art. 92 alin. 1 și 2 C.pen., s-a dispus suspendarea executării sub supraveghere a pedepsei principale aplicate, pe un termen de supraveghere de 4 ani, ce se calculează de la data rămânerii definitive a sentinței.

În baza art. 92 alin. 3 raportat la art. 93 alin. 1 C.pen., s-a dispus ca pe durata termenului de supraveghere, inculpatul A. să respecte următoarele măsuri de supraveghere: a) să se prezinte la Serviciul de Probațiune, la datele fixate de acesta; b) să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa; c) să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile; d) să comunice schimbarea locului de muncă; e) să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.

În baza dispozițiilor art. 93 al. 2 C.pen. pe durata termenului de supraveghere i s-a impus condamnatului obligația de a frecventa un program de reintegrare socială derulat de Serviciul de Probațiune sau organizat în colaborare cu instituții din comunitate.

În baza dispozițiilor art. 93 al. 3 C.pen. s-a dispus ca pe durata termenului de supraveghere inculpatul A. să presteze o muncă neremunerată în folosul comunității la Primăria comunei .. sau Primăria Orașului ..., pe o perioadă de 80 zile, afară de cazul în care datorită stării de sănătate nu poate presta această muncă.

În baza art. 404 alin. 2 C.pr.pen. i s-a atras atenția inculpatului A. asupra dispozițiilor art. 96 C.pen. referitoare la revocarea suspendării executării pedepsei și dispunerea executării pedepsei ca urmare a nerespectării măsurilor de supraveghere impuse prin hotărâre, ori ca urmare

a săvârșirii de infracțiuni sau a neîndeplinirii în integralitate, până la expirarea termenului de supraveghere, a obligațiilor civile stabilite prin sentință în sarcina sa.

În temeiul art. 397 alin.1 rap. la art. 25 alin.1 C.pr.pen., a fost admisă în parte acțiunea civilă formulată de partea civilă APIA și, pe cale de consecință, s-a dispus obligarea inculpatului A. la plata către aceasta a sumei de 1.005.635,828 lei (diferența neachitată), reprezentând fonduri obținute pe nedrept din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta, sumă la care se vor calcula accesorii conform Codului de procedură fiscală de la data scadenței până la data plății efective a debitului principal.

A fost menținută măsura asiguratorie a sechestrului, dispusă prin Ordonanța nr. 24/P/2015 din data de 18.10.2015, asupra următoarelor bunuri imobile, având în vedere și încheierea nr. 296 din 03.11.2017 a Tribunalului Suceava: teren curți construcții în suprafață de 1.211 m.p. cu una casă de locuit și anexe și teren drum în suprafață de 689 m.p. bunuri situate în vatra satului X. între vecinii ... – imobile menționate în antecontractul de vânzare cumpărare încheiat între inc. A. și B. autentificat prin încheierea nr. ... din 31.05.2017 a Societății Profesionale Notariale .. - valoarea impozabilă de 21.560 lei (casa de locuit) și respectiv 14.553 lei (anexe) conform adrese nr. 5066/18.09.2017 a Primăriei com. X.; teren fânaț în suprafață de 5.470 m.p. situat în intravilanul comunei X, la locul numit „...”, între vecinii: ... - imobil menționat în antecontractul de vânzare cumpărare încheiat între inc. A. și B. autentificat prin încheierea nr. ... din 31.05.2017 a Societății Profesionale Notariale ... și adresa nr. 5066/18.09.2017 a Primăriei com. X.; teren fânaț în suprafață de 22.000 m.p. situat în extravilanul comunei X, la locul numit „...”, cu vecinul ...- imobil menționat în antecontractul de vânzare cumpărare încheiat între inc. A. și B. autentificat prin încheierea nr. .. din 31.05.2017 a Societății Profesionale Notariale .. și adresa nr. 5066/18.09.2017 a Primăriei com. X.; teren fânaț în suprafață de 6.000 m.p. situat în extravilanul comunei X. la locul numit „...”, între vecinii: ... - imobil menționat în antecontractul de vânzare cumpărare încheiat între inc. A. și B. autentificat prin încheierea nr. .. din 31.05.2017 A Societății Profesionale Notariale .. și adresa nr. 5066/18.09.2017 a Primăriei com. X.; suprafața de 10.000 m.p. teren pădure situat în extravilanul comunei Y, la locul „...”, între vecinii: ... – imobil menționat în Certificatul de moștenitor nr. ... din 09.02.2007 emis de Biroul Notarilor Publici Asociați .., moștenitor legal A. și adresa nr. 5066/18.09.2017 a Primăriei com. X, bunuri aflate în proprietatea comună (devălmășie) a inculpatului A. și a soției sale.

În temeiul art. 25 alin. 3 C.pr.pen. s-a dispus desființarea următoarelor înscrisuri: contract de societate civilă datat 05.04.2011 și contract de societate datat 05.04.2011, privind constituirea societății C.; declarație/2011, Anexele nr. 13/2012, nr. 13/2013, Anexele nr. 4/2014 precum și nr. 4/2015- documente falsificate prin contrafacerea semnăturilor unor persoane și cu conținut nereal, referitor la calitatea persoanelor de membri ai Asociației și acordul acestora de a-l împruternici pe inculpatul A. să depună cerere de subvenție în numele lor; act constitutiv societate civilă nr. 1/14.04.2015 document falsificat prin contrafacerea semnăturilor unor persoane care figurează cu calitatea de membri ai societății.

A fost respinsă ca neîntemeiată cererea de desființare a înscrisurilor constând în cererile de plată depuse de inculpat pentru fiecare campanie în parte, respectiv pentru campania 2011 – cererea de plată nr. SV 54396 din 11.05.2011, pentru campania 2012 – cererea de plată nr. SV 6281 din 09.03.2012, pentru campania 2013 – cererea de plată nr. SV 311 din 04.03.2013, pentru campania 2014 – cererea de plată nr. SV 64267 din 15.05.2014 și pentru campania 2015 – cererea de plată nr. SV 51294 din 22.06.2015.

În temeiul disp. art.274 alin.1 teza I C.pr.pen. a fost obligat inculpatul A. la plata cheltuielilor judiciare către stat în cuantum de 4300 lei, din care 4000 lei reprezentând cheltuieli judiciare din faza de urmărire penală și 300 lei reprezentând cheltuieli judiciare din faza de judecată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut următoarele:

Prin rechizitoriului nr. 24/P/2015 emis la data de 12.09.2017 de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție, s-a dispus :

1. *Trimiterea în judecată* a inculpatului A., pentru săvârșirea infracțiunii de folosirea sau prezentarea, cu rea-credință, de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, care are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. de art. 181 alin. 1 din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 35 alin.1, art. 5 C.pen. (5 acte materiale).

2. *Ca și soluție complementară*

Disjungerea cauzei și declinarea competenței în favoarea Parchetului de pe lângă Judecătoria Rădăuți, în vederea continuării cercetărilor sub aspectul săvârșirii infracțiunii de abuz în serviciu dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit prev. de art. 132 din Legea nr. 78/2000 raportat la art. 297 alin. 1 C.pen., de către funcționari din cadrul Primăriei comunei X. – cu privire la modul în care a fost atribuit contractul de închiriere pășune nr.1845/ 04.05.2011, Asociației Crescătorilor de Animale C.

În fapt, acuzele aduse inculpatului A. prin actul de sesizare al instanței, astfel cum au fost expuse de procuror în rechizitoriu într-o expunere sintetizată, au fost în sensul că :

În baza aceleiași hotărâri infracționale, a depus la APIA – CJ Suceava, la datele de 11.05.2011, 09.03.2012, 04.03.2013, în nume propriu, iar la datele de 15.05.2014 și 22.06.2015, în numele Asociației Crescătorilor de Animale C., cereri de acordare subvenții în cadrul schemei de autorizare plăți pe suprafață, la care a anexat următoarele documente și declarații falsificate prin contrafacerea semnăturilor și inexacte, conținând aspecte nereale:

- declarații de suprafață pentru anii 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 – documente cu conținut nereal referitor la dreptul de utilizare legală a pășunii de către fermierul solicitant;

- contractul de închiriere pășune nr. 1845 din 04.05.2011 - document cu conținut nereal în privința identității și existenței chiriașului, care atestă dreptul de utilizare a pășunii comunale pentru o asociație/societate civilă C. care nu s-a înființat în realitate din punct de vedere juridic și civil;

- contract de societate civilă datat 05.04.2011 și contract de societate datat 05.04.2011, documente falsificate prin contrafacerea semnăturilor unor persoane care figurează cu calitatea de membri ai asociației/societății civile C. și cu conținut nereal, referitor la aparenta constituire/înființare a acestei asociații de crescători de animale;

- anexele nr. 2/2011, 2/2012, 2/2013, 2/2014 și 2/2015 declarații de eligibilitate - documente inexacte, în condițiile în care fermierul solicitant nu deținea numărul de bovine declarat;

- declarație/2011, anexele nr. 13/2012, nr. 13/2013, anexele nr. 4/2014 precum și nr. 4/2015- documente falsificate prin contrafacerea semnăturilor unor persoane și cu conținut nereal, referitor la calitatea persoanelor de membri ai Asociației și acordul acestora de a-l împuternici pe inculpatul A. să depună cerere de subvenție în numele lor;

- act constitutiv societate civilă nr. 1/14.04.2015 document falsificat prin contrafacerea semnăturilor unor persoane care figurează cu calitatea de membri ai societății,

fără ca fermierul solicitant să facă dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, privind dreptului de utilizare legală a pășunii solicitată la plată, respectiv asigurarea încărcăturii minime pe pășunat, având ca rezultat, obținerea pe nedrept, de fonduri din bugetul administrat de Uniunea Europeană în sumă de 1.014.253,588 lei, sumă cu care APIA se constituie parte civilă în cauză.

S-a consemnat de către procurorul de caz, la secțiunea în drept, că faptele imputate inculpatului, anterior descrise, și în expunere pe larg în conținutul rechizitoriu, realizează conținutul constitutiv al infracțiunii de folosirea sau prezentarea cu rea credință de documente,

ori declarații false, inexacte sau incomplete, care are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. de art. 181 alin. 1 din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 5 C.pen. și art. 35 alin.1 C.pen. (5 acte materiale aferente campaniilor agricole 2011, 2012, 2013, 2014 și 2015 dintre care actele materiale din campaniile 2014 și 2015 au rămas în fază de tentativă).

În planul acțiunii civile, s-a evidențiat în actul de sesizare a instanței că, potrivit prevederilor art. 20 din Codul de procedură penală, prin adresa nr. 6670 din 02.11.2017, APIA București s-a constituit parte civilă împotriva inculpatului A., în vederea recuperării unui prejudiciu în sumă de 1.014.253,588 lei, produs prin săvârșirea infracțiunii prev. de art. 181 alin. 1 din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 35 alin. 1, art. 5 C.pen., după cum urmează: campania 2011 –317.150,13 lei, campania 2012 –333.980,558 lei, campania 2013 –363.122,90 lei, la care s-au adăugat accesoriile fiscale calculate de la data efectuării fiecărei plăți până la data achitării integrale a debitului principal, conform OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare.

În cererea de constituire parte civilă, reprezentanții APIA au făcut următoarele precizări referitoare la calculul prejudiciului cauzat de inculpat:

Campania 2011:

Fermierul A. a depus la APIA, cererea de plată înregistrată sub nr. 54396/11.05.2011, solicitând sprijin financiar pentru suprafața totală de 216,20 ha (categoria de folosință TA și PP). În urma controalelor efectuate la nivelul centrului județean, a fost emisă Decizia pentru plată avans nr. 1541229/23.10.2011 și Decizia nr. 2439542/17.12.2011 de acordare a plăților în cadrul schemelor de sprijin pe suprafață - campania 2011, fermierul beneficiind de sprijinul financiar în sumă de 317.902,83 lei, potrivit adresei Direcției Economice nr. 19320/24.10.2017, cu precizarea că în acest total este cuprinsă și suma de 752,71 lei, acordată ca ajutor specific zonă defavorizată.

Potrivit adresei nr. 14216/01.11.2017 a APIA, acest dosar a fost reinstrumentat, iar în urma constatării unor nereguli, a fost emis Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare nr. 19966/03.12.2015 pentru debitul în sumă de 23.479,97 lei.

Conform adresei nr. 19320/31.10.2017 a Serviciului de Recuperare Debite din cadrul Direcției Economice, până la data de 30.10.2017, acest debit reprezentând creanță principală, nu a fost stins.

Urmare a adresei DNA ST din data de 20.01.2017, o echipă din cadrul Direcției Antifraudă, Control Intern a procedat la efectuarea unor verificări cu privire la modul în care fermierul A. a obținut sprijin financiar pe suprafață în campaniile 2011, 2012, 2013.

După finalizarea acestor verificări efectuate în perioada 23.02.2017-04.09.2017, DACI a încheiat la data de 04.09.2017, procesul-verbal de constatare înregistrat sub nr. 2741/04.09.2017 în care au fost consemnate toate neregulile constatate, iar în urma reinstrumentării dosarului aferent campaniei 2011, APIA a întocmit Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare nr. 13338/10.10.2017 pentru debitul în sumă de 293.670,16 lei. Până la această dată, nici acest debit nu a fost recuperat.

Față de aceste aspecte, potrivit adresei nr. 14216/01.11.2017 a APIA, înregistrată la APIA – aparat central sub nr. 44758/01.11.2017, prejudiciul aferent acestei campanii a fost în sumă de 317.150,13 lei la care s-au adăugat accesoriile fiscale calculate de la data efectuării fiecărei plăți până la data achitării integrale a debitului principal, conform OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.

Campania 2012:

Fermierul A. a depus la APIA, cererea de plată înregistrată sub nr. 6281/09.03.2012, solicitând sprijin financiar pentru suprafața totală de 216,20 ha (categoria de folosință TA și PP). În urma controalelor efectuate la nivelul centrului județean, a fost emisă Decizia pentru plată avans nr. 1780199/26.10.2012 și Decizia nr. 2150597/27.11.2012 de acordare a plăților în cadrul schemelor de sprijin pe suprafață - campania 2012.

Potrivit adresei nr. 14216/01.11.2017 a APIA, acest dosar a fost reinstrumentat, iar în urma constatării unor nereguli, a fost emis Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare nr. 19966/03.12.2015 pentru debitul în sumă de 23.817,67 lei.

Conform adresei nr. 19320/31.10.2017 a Serviciului de Recuperare Debite din cadrul Direcției Economice, până la data de 30.10.2017, acest debit reprezentând creanță principală, a fost stins parțial, prin efectuarea unei plăți voluntare în sumă de 6.224 lei (extras nr. 53/22.03.2017), rămânând de recuperat suma de 17.593,67 lei.

Urmare a adresei DNA din data de 20.01.2017, după finalizarea verificărilor și în urma reinstrumentării dosarului aferent campaniei 2012, APIA a emis Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare nr. 13339/10.10.2017 pentru debitul în sumă de 316.386,888 lei. Până la această dată, acest debit nu a fost recuperat.

Față de aceste aspecte, potrivit adresei nr. 14216/01.11.2017 a APIA, înregistrată la APIA – aparat central sub nr. 44758/01.11.2017, prejudiciul aferent acestei campanii a fost în sumă de 333.980,558 lei (sumă rezultată după scăderea plății voluntare) la care s-au adăugat accesoriile fiscale calculate de la data efectuării fiecărei plăți până la data achitării integrale a debitului principal, conform OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.

Campania 2013:

Fermierul A. a depus la APIA, cererea de plată înregistrată sub nr. 311/04.03.2013, solicitând sprijin financiar pentru suprafața totală de 216,20 ha (categoria de folosință TA și PP). În urma controalelor efectuate la nivelul centrului județean, a fost emisă Decizia pentru plată avans nr. 1948833/24.10.2013 și Decizia nr. 2549949/11.12.2013 de acordare a plăților în cadrul schemelor de sprijin pe suprafață -campania 2013, precum și Decizia nr. 708689/10.09.2013 de acordare a plăților în cadrul schemelor de sprijin pe suprafață - campania 2013.

Potrivit adresei nr. 14216/01.11.2017 a APIA CJ, acest dosar a fost reinstrumentat, iar în urma constatării unor nereguli, a fost emis Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare nr. 19968/03.12.2015 pentru debitul în sumă de 24.485,37 lei.

Conform adresei nr. 19320/31.10.2017 a Serviciului de Recuperare Debite din cadrul Direcției Economice, până la data de 30.10.2017, acest debit reprezentând creanță principală a fost stins parțial, prin efectuarea unei plăți voluntare în sumă de 392 lei (extras nr. 53/22.03.2017), rămânând de recuperat suma de 24.093,37 lei.

Urmare a adresei DNA ST din data de 20.01.2017, după finalizarea verificărilor și în urma reinstrumentării dosarului aferent campaniei 2013, APIA CJ a emis Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare nr. 13340/10.10.2017 pentru debitul în sumă de 339.029,53 lei. Până la această dată, acest debit nu a fost recuperat.

Față de aceste aspecte, potrivit adresei nr. 14216/01.11.2017 a APIA CJ, înregistrată la APIA – aparat central sub nr. 44758/01.11.2017, prejudiciul aferent acestei campanii a fost în sumă de 363.122,90 lei la care s-au adăugat accesoriile fiscale calculate de la data efectuării fiecărei plăți până la data achitării integrale a debitului principal, conform OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.

S-a menționat în final ca prejudiciu total suma de 1.014.253,588 lei, în prezentare defalcată astfel: campania 2011: 317.150,13 lei; campania 2012: 333.980,558 lei și campania 2013: 363.122,90 lei

La secțiunea II din rechizitoriu (f. 90 – 105) au fost enumerate *mijloacele de probă* considerate de acuzare ca dovedind situația de fapt stabilită și descrisă pe larg, cu trimitere punctuală la filele corespondente din dosarul de urmărire penală constituit din VIII volume.

Referitor la măsurile procesuale dispuse în cursul urmăririi penale s-a menționat următoarele date de interes:

Prin ordonanța nr. 24/P/2015 din 24.03.2015 a DNA, s-a dispus începerea urmăririi penale cu privire la săvârșirea infracțiunilor de: tentativă la infracțiunea de folosirea sau prezentarea cu rea credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri de la bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. de art. 184 raportat la art. 181 alin.1 din Legea nr. 78/2000, pentru faptele comise în campania 2014 și folosirea sau prezentarea cu rea credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri de la bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. de art. 181 alin.1 din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 5 și art. 35 din Codul penal în legătură cu obținerea sprijinului pe suprafață SAPS în cazul cererilor unice de plată din campaniile 2011, 2012 și 2013.

Prin ordonanța nr. 177/P/2015 din 27.08.2015 a DNA, s-a dispus începerea urmăririi penale cu privire la săvârșirea infracțiunii de folosirea sau prezentarea cu rea credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri de la bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. de art.181 alin.1 din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 35 alin.1 C.pen. referitor la reprezentanții Asociației Crescătorilor de Animale C. în campaniile agricole din anii 2011, 2012, 2013 și 2014. (fila 43, vol. I d.u.p).

Prin ordonanța nr. 177/P/2015/19.01.2017 a DNA s-a dispus reunirea dosarului penal nr. 177/P/2015 la dosarul penal nr. 24/P/2015 și continuarea cercetărilor de către DNA cu privire la săvârșirea infracțiunii de folosirea sau prezentarea cu rea credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri de la bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. de art. 181 alin.1 din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 35 alin. 1 și art. 5 C.pen.

Prin ordonanța nr. 24/P/2015 din 16.01.2017 a DNA s-a dispus: schimbarea încadrării juridice a faptelor pentru care se efectuează urmărirea penală din infracțiunile de: tentativă la infracțiunea de folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. și ped. de la art. 181 alin. 1 din Legea nr. 78/2000 cu referire la art. 184 din Legea nr. 78/2000 și folosirea sau prezentarea, cu rea-credință, de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, care are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de acestea ori în numele lor, prev. și ped. de art. 181, alin. 1 din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea disp. art. 5 C.pen. și art. 35 alin.1 C.pen., într-o singură infracțiune de folosirea sau prezentarea, cu rea-credință, de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, care are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. și ped. de art. 181 alin. 1 da din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 35 alin. 1, art. 5 C.pen. C.pen. (4 acte materiale aferente campaniilor 2011, 2012, 2013 și 2014 dintre care 1 act rămas în fază de tentativă - campania 2014).

Prin ordonanța nr. 24/P/2015/05.05.2017 a DNA s-a dispus efectuarea în continuare a urmăririi penale cu privire la săvârșirea infracțiunii de folosirea sau prezentarea, cu rea-credință, de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, care are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. și ped. de art. 181 alin. 1 din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea dispozițiilor art. 35 alin.1, art. 5 C.pen. (4 acte materiale aferente campaniilor 2011, 2012, 2013 și 2014 dintre care un act rămas în fază de tentativă - campania 2014) față de suspectul A.

Prin ordonanța nr. 24/P/2015 din 25.07.2017 a DNA s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale față de inculpatul A. pentru săvârșirea infracțiunii prev. și ped. de art. 181 alin. 1 din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea dispozițiilor art. 5 C.pen. și art. 35 alin.1 C.pen. (4 acte materiale aferente campaniilor 2011, 2012, 2013 și 2014, dintre care un act rămas în fază de tentativă - campania 2014).

Prin ordonanța nr. 24/P/2015 din 01.08.2017 a DNA – ST Suceava s-a dispus extinderea urmăririi penale cu privire la fapta reprezentanților Asociației Crescătorilor de Animale C. de a depune la APIA – CJ, pentru campania agricolă 2015, a unor înscrisuri inexacte în dovedirea dreptului de utilizare a terenului, respectiv contractul de închiriere pășune nr. 1845 din 04.05.2011 încheiat între Primăria comunei X. și Asociația Crescătorilor de Animale C., asociație care a fost constituită la data de 14.04.2015 prin „Actul Constitutiv de Societate Civilă” nr. 1 din 14.04.2015, în scopul de a obține sprijin financiar pe suprafață – campania 2015, care constituie un nou act material (rămas în fază de tentativă) al infracțiunii de folosirea sau prezentarea, cu rea-credință, de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, care are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. și ped. de art. 181, alin. 1 din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea disp. art. 5 C.pen. și art. 35 alin.1 C.pen. , sub aspectul căreia se desfășoară urmărirea penală, urmând a se reține în final, infracțiunea prev. de art. 181 alin. 1 din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea disp. art. 5 C.pen. și art. 35 alin.1 C.pen. (5 acte materiale aferente campaniilor 2011, 2012, 2013, 2014 și 2015 dintre care actele materiale aferente campaniilor 2014 și 2015 rămase în fază de tentativă).

Prin ordonanța nr. 24/P/2015 din 17.08.2017 a DNA s-a dispus extinderea urmăririi penale față de suspectul A., cu privire la fapta de a depune la APIA – CJ, pentru campania agricolă 2015, a unor înscrisuri inexacte în dovedirea dreptului de utilizare a terenului și înscrisuri false în dovedirea calității de asociat al societății: Asociația Crescătorilor de animale C., în scopul de a obține sprijin financiar pe suprafață – campania 2015, care constituie un nou act material (rămas în fază de tentativă) al infracțiunii de folosirea sau prezentarea, cu rea-credință, de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, care are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. și ped. de art. 181, alin. 1 din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea disp. art. 5 C.pen. și art. 35 alin.1 C.pen. , sub aspectul căreia se desfășoară urmărirea penală, reținându-se în final, infracțiunea prev. de art. 181, alin. 1 din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea disp. art. 5 C.pen. și art. 35 alin.1 C.pen. (5 acte materiale aferente campaniilor 2011, 2012, 2013, 2014 și 2015 dintre care actele materiale aferente campaniilor 2014 și 2015 rămase în fază de tentativă).

Prin ordonanța nr. 24/P/2015 din 12.09.2017 a DNA – ST Suceava s-a dispus extinderea acțiunii penale față de inculpatul A., pentru un alt act material al infracțiunii de folosirea sau prezentarea, cu rea-credință, de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, care are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. și ped. de art. 181 alin. 1 din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 5 C.pen. și art. 35 alin.1 C.pen. – aferent campaniei agricole 2015, (rămas în fază de tentativă), constând în aceea că la data de 22.06.2015, acesta, în calitate de

reprezentant al Asociației Crescătorilor de Animale C., a depus la APIA – CJ Suceava cererea unică de plată înregistrată cu nr. SV 51294 însoțită de înscrisuri inexacte în dovedirea dreptului de utilizare a terenului (Contract de închiriere pășune nr. 1845 din 04.05.2011 încheiat între Comuna X. și Asociația Crescătorilor de Animale C.) și înscrisuri false în dovedirea calității de asociat al societății Asociația Crescătorilor de Animale C. (constituită prin Act Constitutiv Societate Civilă nr. 1/14.04.2015), în scopul de a obține sprijin financiar pe suprafață – campania 2015, în final reținându-se față de inculpat, infracțiunea prev. de art. 181 alin. 1 din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 5 C.pen. și art. 35 alin.1 C.pen. (5 acte materiale aferente campaniilor 2011, 2012, 2013, 2014 și 2015 dintre care actele materiale aferente campaniilor 2014 și 2015 rămase în fază de tentativă).

Inculpatului A. i-au fost aduse la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute de art. 108 și art. 83/art. 83, art. 108, art. 209, alin. (17) și art. 210, alin. (1) și (2) din C.pr.pen., întocmindu-se procesul - verbal din 24.05.2017, procesul – verbal din 31.07.2017, procesul – verbal din 08.09.2017 și procesul – verbal din 12.09.2017.

Distinct, s-a menționat că prin încheierea nr. 14 din 17.01.2017 a Tribunalului Suceava, s-a autorizat efectuarea percheziției domiciliare la imobilul unde funcționează Primăria comunei X. în vederea descoperirii și strângerii de probe cu privire la procedura de licitație și încheiere a contractului de închiriere pășune nr. 1845/04.05.2011, fiind emis mandatului de percheziție domiciliară nr. 14 din data de 17.01.2017 a Tribunalului Suceava.

Prin ordonanțele nr. 24/P/2015 din datele de 19.05.2017, 29.05.2017, 06.09.2017 și 19.09.2017 s-a dispus efectuarea unor constatări grafice de către specialiști din cadrul Serviciului Criminalistic al I.P.J.

În ceea ce privește persoana inculpatului și poziția procesuală adoptată pe parcursul urmăririi penale în raport de acuzațiile aduse, cu reliefarea și a respectării garanțiilor procesuale s-au consemnat că:

A., are studii gimnaziale, ocupația șofer, este căsătorit, nu are antecedente penale.

Asistența juridică a inculpatului a fost asigurată pe tot parcursul urmăririi penale de către domnul avocat I., din cadrul Baroului Suceava, cu împuternicirea avocațială seria ... nr. ..din ..

Inculpatul a avut o atitudine procesuală pozitivă, prezentându-se la chemarea organelor de urmărire penală. Acesta a dat o declarație, în calitate de suspect, la data de 24.05.2017, asistat de avocat ales.

Raportat la apărările inculpatului, a reținut procurorul de caz că, în cadrul audierii, acesta a susținut în apărare, faptul că semnăturile persoanelor care figurează pe documente cu calitatea de membri ai Asociației C. nu au fost falsificate, existând puține situații în care dacă persoana nu se afla la domiciliu, semna în locul ei, un alt membru de familie – susținere care este infirmată de declarațiile acelor martori care au precizat nu numai că nu au semnat documentele depuse la APIA ci și faptul că nu cunosc împrejurările constituirii asociației C., natura acestor înscrisuri și scopul folosirii lor, nu fac parte din asociație și nu l-au împuternicit pe inculpat să solicite în numele lor sau al asociației, subvenții pe suprafață.

În opinia acuzării, aspectul invocat de inculpatul A. în sensul că societatea civilă C. a fost înființată la inițiativa a 7 membri a fost contrazis de asemenea de declarațiile martorilor care, fie au precizat că nu cunosc nimic despre asociație și nu sunt membri, fie se consideră ca făcând parte din această asociație, întrucât, în cadrul unor discuții purtate cu inculpatul, acesta le-a solicitat documentele de identitate și pașapoartele animalelor, însă nu au semnat nici un document care să le ateste calitatea de membri sau prin care să-l împuternicească pe inculpat să obțină subvenții în numele acestei asociații.

Nici unul dintre martorii audiați nu au făcut referire la vreo întrunire a unor persoane care ar fi luat hotărârea înființării unei asociații a crescătorilor de animale, așa cum susține inculpatul în declarația din data de 24.05.2017.

Fiind întrebat de procuror de ce a apelat la o formă de organizare de tipul unei societăți civile, inculpatul a declarat că funcționarii APIA i-ar fi spus că este cea mai simplă formă de asociere care nu necesită multe documente pentru înființare, recunoscând însă, că nu a înregistrat această societate/asociere simplă la nici una dintre instituțiile statului.

Ulterior, inculpatul s-a prevalat de dreptul la tăcere.

S-a mai arătat în rechizitoriu, canalizând atenția în plan probator, că prin cererea din data de 12.09.2017, inculpatul A., prin avocat ales, a solicitat administrarea probei cu efectuarea unei expertize grafice la INEC, pentru a face dovada că semnăturile de pe înscrisurile depuse de inculpat la APIA CJ în perioada 2011-2015, au fost executate de către inculpat și de persoanele în cauză.

În motivarea cererii, inculpatul a arătat că prin Rapoartele de constatare criminalistică nr. ale I.P.J. - Serviciul Criminalistic, specialiștii nu au răspuns ori au fost în imposibilitate să răspundă la toate obiectivele indicate în ordonanța procurorului, întrucât o parte din documentele puse la dispoziția lor: contractul de societate civilă și contractul de societate care atestă constituirea Asociației C. sunt xerocopii și nu originalele.

De asemenea, inculpatul a considerat că atât cele 2 contracte menționate mai sus cât și declarațiile martorilor de la care s-au prelevat probe de scris ar fi trebuit să fi fost înaintate specialistului criminalist, tot în original.

În această arie de interes, s-a precizat de către procurorul de caz că prin ordonanța nr. 24/P/2015 din 13.09.2017, s-a dispus, în temeiul art. 100 alin. 3 și 4 lit. b) C.pr.pen., respingerea cererii de probe a căror administrare a fost solicitată de inculpat, întrucât proba propusă nu este utilă în raport cu obiectul cauzei, ordonanță ce a fost comunicată acestuia la domiciliul ales - Cabinet Avocat I.

În argumentarea soluției, s-a arătat faptul că proba solicitată nu este utilă, întrucât în cauză au fost administrate suficiente probe în ceea ce privește aspectele legate de infracțiunea reținută în sarcina inculpatului, cauza fiind astfel lămurită în această privință.

Astfel, prin Raportul de constatare criminalistică nr. 202239/07.06.2017 al I.P.J. - Serviciul Criminalistic și prin Raportul de constatare criminalistică nr. 202344/09.06.2017 al I.P.J. - Serviciul Criminalistic, s-a concluzionat că semnăturile unor persoane nu au fost executate de titulari iar în privința altor persoane, s-a precizat că nu se poate stabili dacă semnătura executată aparține titularului. Imposibilitatea stabilirii dacă unele semnături au fost sau nu au fost executate de către persoanele menționate, s-a datorat faptului că acele semnături prezintă trasee suprapuse fapt ce împiedică examinarea separată a acestora și nu permite realizarea unui examen comparativ cu semnăturile martorilor în cauză.

Examinarea separată presupune, printre altele, stabilirea succesiunii cronologice a grafismelor acesteia. Întrucât traseele semnăturii sunt suprapuse în partea de incipiență a semnăturii iar înscrisurile în litigiu sunt în copie, nu s-a putut stabili succesiunea cronologică a traseelor semnăturii.

Prin adresa nr. 24/P/2015 din data de 19.05.2017, s-au înaintat către I.P.J. - Serviciul Criminalistic, ordonanța nr. 24/P/2015 din data de 19.05.2017 împreună cu: în original, documentele intitulate: anexa nr. 13/2012, Anexa nr. 13/2013 și Anexa nr. 4/2014, declarațiile din data de 06.03.2013, 07.03.2013 și 10.03.2013, un număr de 14 procese – verbale de prelevare a probelor de scris precum și copii ale declarațiilor martorilor în cauză.

Prin adresa nr. 24/P/2015 din data de 29.05.2017, s-au înaintat către I.P.J. - Serviciul Criminalistic, ordonanța nr. 24/P/2015 din data de 29.05.2017 împreună cu: înscrisurile în litigiu, respectiv: în copie „contract de societate civilă” și „contract de societate”, în original: procesul – verbal de prelevare a probelor de scris, precum și copia declarației suspectului.

În motivarea ordonanței de respingere a probei solicitată de inculpat, s-a arătat că prin adresa nr. 24/P/2015 din data de 29.05.2017, s-a înaintat către I.P.J. - Serviciul Criminalistic, în original, declarația suspectului A. din data de 24.05.2017.

Nu au fost înaintate declarațiile martorilor în original întrucât s-a apreciat că acest aspect este lipsit de relevanță din moment ce fiecărui martor i-au fost prelevate probe de semnătură, procesele-verbale fiind puse la dispoziția specialistului criminalist, în original.

Motivul pentru care cele două contracte de societate civilă și contractul de societate care atestă constituirea Asociației C., depuse în dosarele de subvenții aferente campaniilor 2010-2015 nu au fost înaintate specialistului pentru constatare criminalistică, în original este acela că în cursul urmăririi penale nu s-au putut identifica/descoperi originalele acestor contracte, nici cu prilejul percheziției domiciliare efectuate la data de 19. 01.2017 la Primăria comunei X. și nici ca urmare a solicitărilor adresate către APIA CJ și către inculpat.

Astfel, prin adresa din data de 19.05.2017, s-a solicitat de la APIA – CJ, înaintarea originalului înscrisului „contract de societate civilă” și a înscrisului denumit „Declarație” din dosarul cererii unice de plată aferent campaniei agricole 2011 (fila nr. 27 din dosarul cererii unice de plată 2011).

Prin răspunsul nr. 6361 din data de 29.05.2017 APIA – CJ a comunicat faptul că nu deține, în original, documentele solicitate.

Prin adresa nr. 24/P/2015 din 25.07.2017 s-a solicitat inculpatului A., să înainteze organelor de urmărire penală, în original, înscrisul denumit „contract de societate civilă” ce a fost anexat cererilor unice de plată depuse la APIA – CJ, în campaniile agricole 2011 – 2014.

Prin adresa din data de 26.07.2017 inculpatul A. , prin apărătorul ales, avocat I., a comunicat organelor de urmărire penală faptul că nu este în posesia înscrisului solicitat nici în copie nici în original, unicul exemplar original fiind deținut de APIA în primul an iar în anii următori depunând copie xerox din arhiva unității.

În acest sens, s-a evidențiat că, potrivit principiilor generale de drept, nici o persoană nu poate să-și invoce propria culpă în apărarea sa.

Însuși inculpatul, fiind solicitat, nu a pus la dispoziția organelor de urmărire penală, originalul contractului, deși, în mod firesc în calitate de reprezentant al Asociației este persoana cea mai în măsură să îl dețină. Fiind audiat în cauză la data de 24.05.2017, inculpatul a precizat că nu mai deține înscrisul în original, pentru că l-a deținut la APIA CJ, aspect infirmat însă de adresa APIA CJ.

În consecință, s-a apreciat că efectuarea unei expertize criminalistice pentru a răspunde la aceleași obiective la care specialiștii au răspuns deja, prin rapoartele de constatare criminalistică menționate mai sus, nu este utilă, limitele în care se poate răspunde la obiectivele procurorului fiind date de condițiile concrete și specifice ale cauzei, iar probele administrate până la acel moment au fost considerate suficiente pentru stabilirea aspectelor esențiale și lămurirea cauzei.

Inculpatului i s-au garantat toate drepturile procesuale, dreptul la apărare, având acces la dosarul cauzei și obținând fotocopii de pe actele de la dosar solicitate, iar avocatul ales a fost încunoștințat să participe la efectuarea actelor de urmărire penală. (acte, vol. I d.u.p.)

În final, s-a adus în atenție la această secțiune că inculpatul a declarat că are un contract de muncă în Germania, ca șofer de camion, însă s-a angajat să se prezinte la audieri, solicitând să fie citat la domiciliul ales - Cabinet de Avocat I.

Referitor la măsurile asiguratorii dispuse în cursul urmăririi penale, pentru a se evita ascunderea/distrugerea/înstrăinarea/sustragerea de la urmărire a bunurilor care pot servi la repararea pagubei produse prin infracțiune, în temeiul prevederilor art. 330 coroborat cu art. 249, alin. 1, 2, 5, 6 din Codul de procedură penală s-a propus prin rechizitoriu:

Mentținerea măsurii asiguratorii a sechestrului, dispusă prin Ordonanța nr. 24/P/2015 din data de 18.10.2015, asupra următoarelor bunuri imobile aparținând inculpatului A., având în vedere și încheierea nr. 296 din 03.11.2017 a Tribunalului Suceava:

- teren curți construcții în suprafață de 1.211 m.p. cu una casă de locuit și anexe și teren drum în suprafață de 689 m.p. bunuri situate în vatra satului X., comuna X., între vecinii .. – imobile menționate în antecontractul de vânzare cumpărare încheiat între inc. A. și B. autentificat prin încheierea nr. .. din 31.05.2017 a Societății Profesionale Notariale ..- valoarea impozabilă de 21.560 lei (casa de locuit) și respectiv 14.553 lei (anexe) conform adrese nr. 5066/18.09.2017 a Primăriei com. X.,

- teren fânaș în suprafață de 5.470 m.p. situat în intravilanul comunei X., la locul numit „...”, între vecinii: .. - imobil menționat în antecontractul de vânzare cumpărare încheiat între inc. A. și B. autentificat prin încheierea nr. 20.75 din 31.05.2017 a Societății Profesionale Notariale ... și adresa nr. 5066/18.09.2017 a Primăriei com. X.,

- teren fânaș în suprafață de 22.000 m.p. situat în extravilanul comunei X. , la locul numit „...”, cu vecinul ..- imobil menționat în antecontractul de vânzare cumpărare încheiat între inc. A. și B. autentificat prin încheierea nr. .. din 31.05.2017 a Societății Profesionale Notariale .. și adresa nr. 5066/18.09.2017 a Primăriei com. X.,

- teren fânaș în suprafață de 6.000 m.p. situat în extravilanul comunei X. la locul numit „...”, între vecinii: ... - imobil menționat în antecontractul de vânzare cumpărare încheiat între inc. A. și B. autentificat prin încheierea nr. 2075 din 31.05.2017 A Societății Profesionale Notariale .. și adresa nr. 5066/18.09.2017 a Primăriei com. X.,

- suprafața de 10.000 m.p. teren pădure situat în extravilanul comunei Y, la locul „..”, între vecinii: .. – imobil menționat în Certificatul de moștenitor nr. 39 din 09.02.2007 emis de Biroul Notarilor Publici.., moștenitor legal A. și adresa nr. 5066/18.09.2017 a Primăriei X.

bunuri aflate în proprietatea comună (devălmășie) a inculpatului A..

Cu referire la încheierea nr. 296 din 03.11.2017 amintită, s-a precizat că judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul Tribunalului Suceava a admis în parte, contestația formulată de contestatorul inculpat A., prin apărătorul ales I., împotriva ordonanței nr. 24/P/2015 din 18.10.2017 a DNA de instituire a sechestrului asigurator și a ridicat în parte măsura asiguratorie a sechestrului numai asupra imobilului în suprafață de 64.000 m.p. teren pășune, situat în extravilanul comunei Y, la locul numit „...”, între vecinii .. – imobil menționat în Certificatul de moștenitor nr. 39 din 09.02.2007 emis de BNP Asociați .., moștenitor legal A. și adresa nr. 5066/18.09.2017 a Primăriei com. X., motivat de faptul că potrivit contractului de vânzare-cumpărarea nr. 3111/28.10.2015, imobilul a fost înstrăinat la data de 28.10.2015, unui terț.

Fiind sesizată instanța cu judecarea pricinii, cauza a fost înregistrată pe rolul Tribunalului Suceava la data de 27.12.2017, sub nr. .../86/2017, conform dispozițiilor legale în materie aceasta fiind trimisă în procedura camerei preliminare.

În considerarea art. 98 alin. 1 din ROI s-a format dosarul asociat nr. .../86/2017/a1 (având ca obiect măsuri și excepții dispuse de judecătorul de cameră preliminară în care s-au inițiat măsurile premergătoare în respectarea art. 344 al. 2 și 3 C.pr.pen.).

Procedura camerei preliminare s-a finalizat prin încheierea camerei de consiliu din data de 20.03.2018 pronunțată de judecătorul de cameră preliminară din cadrul tribunalului, rămasă definitivă prin încheierea camerei de consiliu nr. 42/09.05.2018 a Curții de Apel Suceava, prin care s-au respins ca neîntemeiate excepțiile invocate de inculpatul A., prin apărător ales.

Prin urmare, în temeiul art. 346 alin. 2 C.pr.pen., judecătorul de cameră preliminară a constatat competența materială și teritorială a Tribunalului Suceava și legalitatea sesizării instanței cu rechizitoriul nr. 24/P/2015 emis la data de 19.12.2017 de către Direcția Națională Anticorupție - ST Suceava, privind pe inculpatul A., trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de folosirea sau prezentarea, cu rea-credință, de documente ori declarații false,

inexacte sau incomplete, care are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. de art. 181 alin. 1 din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 35 alin.1, art. 5 C.pen. (5 acte materiale), legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală și, pe cale de consecință, a dispus începerea judecării.

Conform art. 109 al. 4 din Regulamentul de ordine interioară a instanțelor judecătorești, după rămânerea definitivă a încheierii, s-a stabilit primul termen de judecată la data de 18.06.2018, când, dându-se curs cererii avocatului ales inculpatului, în virtutea garantării exercitării depline a dreptului la apărare consacrat de art. 10 C.pr.pen. și art. 24 din Constituția României, art. 92 al. 7 și 8 C.pr.pen., cu luarea în considerare și a art. 356 al. 1, 3 și 5 C.pr.pen., instanța a amânat judecarea cauzei la 03.09.2018 pentru a da posibilitate apărătorului să-și construiască apărarea iar inculpatului să se prezinte personal și să decidă sub consilierea juridică a acestuia ce poziție înțelege să adopte în prezenta cauză raportat la acuzațiile aduse, inclusiv din perspectiva reglementărilor ce dau conținut legal art. 374 al. 4 C.pr.pen..

La următorul termen de judecată fixat după deschiderea procedurii publice, din 03.09.2019, apărătorul substituent al avocatului ales titular a depus la dosar declarația notarială autenticată prin încheierea nr. 25/08.08.2018 de către Biroul Individual Notarial „...” în sensul prevalării de disp. art. 374 al. 4 C.pr.pen.

Instanța de fond a încuviințat depunerea declarației, termen la care a luat doar act de conținut, constatând că poziția procesuală adoptată de inculpat, materializată în scris și căreia i-a dat expresie oral apărătorul său, astfel cum s-a consemnat în încheierea de ședință, este în sensul recunoașterii acuzațiilor aduse prin rechizitoriu, că solicită aplicarea procedurii simplificate a asumării învinuirii, cu exprimarea acordului de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității în cazul reținerii vinovăției, cererea de judecare a cauzei în procedura abreviată a asumării învinuirii nefiind însă și pusă în discuție contradictorie la acea dată.

La termenul menționat, având în atenție notele ample de ședință materializate în scris de către avocat J., în calitate de apărător ales al inculpatului A., că au fost depuse la dosar în ziua procesului, față de complexitatea aspectelor supuse analizei în apărare, date fiind argumentele prezentate, instanța a conferit eficiență cererii formulate de către procuror vizând acordarea unui nou termen de judecată, pentru ca reprezentantul Ministerului Public să aibă timpul material necesar studierii acestora și a fi în măsură să-și exprime o poziție procesuală pertinentă în deplină cunoștință de cauză.

În același timp, s-a acordat posibilitatea și consilierul juridic al părții civile, precum și celui de-al doilea avocat angajat al inculpatului să ia cunoștință de conținutul notelor de ședință formulate și depuse, cauza fiind amânată inclusiv pentru ca ambii apărători aleși titulari ai acestuia din urmă să se consulte asupra construcției apărării în vederea susținerii unei poziții unitare în interesul sus-numitului, atât în planul acțiunii penale, cât și a celei civile, cu luarea în considerare și a manifestării de voință concretizată în declarația notarială prezentată, prin care cel vizat a declarat că înțelege să acceseze procedura derogatorie a recunoașterii vinovăției, în condițiile și cu beneficiile prev. de art. 374 al. 4 C.pr.pen. rap. la art. 396 al. 10 C.pr.pen. și, distinct, în vederea depunerii de înscrisuri în circumstanțiere, substituentul solicitând administrarea unei atari probe.

Avocat J., care a precizat expres în fața instanței de fond că întinderea mandatului său este limitat strict la latura civilă a cauzei, astfel cum a reieșit din împuternicirea avocațială existentă la dosar, aducând oral clarificări, a susținut în interesul inculpatului A. că acele apărări formulate prin notele de ședință vizează în mod exclusiv latura civilă a procesului penal. A evidențiat că nu a făcut susțineri prin notele de ședință în sensul nerecunoașterii faptei penale reținută în sarcina celui reprezentat, însă a invocat și pe cale de excepție nelegalitatea acelor procese verbale la care se face trimitere prin cererea de constituire parte civilă în procesul penal.

Asta, cu atât mai mult cu cât pe rolul instanței de contencios administrativ există un dosar având ca obiect acțiunea de anulare a acelor procese verbale.

A precizat că, acordându-se nou termen de judecată, se va pune de acord în ceea ce privește aceste note de ședință și cu avocatul titular ales pe latură penală, urmând ca apărarea să-și expună o poziție procesuală unitară, prin relaționare și la declarația de recunoaștere a vinovăției dată de inculpat.

Fiind, așadar, amânată judecarea cauzei la data de 01.10.2018, la acel termen, față de aspectele care au comportat discuții, după cum s-a consemnat pe larg în încheiere, instanța de fond a încuviințat cererea formulată de către avocat ales I., sens în care a acordat un ultim termen de judecată pentru a se consulta cu inculpatul despre acel detaliu legat de latura civilă a cauzei (recunoașterea sau nu inclusiv a cuantumului prejudiciului stabilit prin rechizitoriu), a-i explica consecințele opțiunii sale, și a-și exprima o poziție finală în plan procesual, eventual și în vederea materializării intenției de a achita o parte din prejudiciu.

Partea civilă A.P.I.A. a formulat un punct de vedere în raport de aspectele invocate de inculpat prin notele scrise la care s-a făcut referire, poziția fiind concretizată în adresa nr. 9334/26.09.2018

Prin înscrisul depus ulterior la dosar, la data de 09.11.2018, inculpatul A., prin reprezentant convențional avocat J., a adus la cunoștința instanței că în această fază procesuală renunță la apărările în ceea ce privește latura civilă invocate prin notele de ședință înaintate anterior, solicitând să nu mai fie luate în considerare la soluționarea cauzei.

Luându-se în examinare cauza la următorul termen de judecată stabilit la 12.11.2018, prioritar dezbaterilor pe fondul cauzei, instanța de fond a luat act de precizări scrise depuse la dosar de către avocat J., în calitate de apărător ales al inculpatului, în sensul că a renunțat la apărările formulate și excepțiile invocate, supuse anterior analizei prin nota sistematizată de ședință, vizând acțiunea civilă.

La același termen, având în vedere manifestarea de voință în plan procesual a inculpatului A., concretizată în declarația autenticată la care s-a făcut trimitere în cele ce preced instanța de fond, în respectarea disp. art. 375 al. 1 ultima teză C.pr.pen., primind concluziile apărătorului ales, ale reprezentantului și ale reprezentantului Ministerului Public, în temeiul disp. art. 375 al. 11 și 2 C.pr.pen. corob. cu art. 374 al. 4 C.pr.pen., a admis cererea acestuia ce a fost dezbătută în contradictoriu, de a fi judecat în urmarea procedurii derogatorii a asumării învinuirii.

De asemenea, conform art. 377 al. 1 și 2 C.pr.pen., instanța de fond a încuviințat și administrat pentru inculpat proba cu înscrisurile prezentate la aceeași dată spre analiză, prin apărător, acestea fiind depuse la f.156-176 ds. fd. - respectiv: ...

Prin urmare, cauza s-a dezbătut inițial pe fond în cadrul procesual fixat la termenul din data de 12.11.2018, conform art. 391 al. 1-3 C.pr.pen. stabilindu-se prima dată că deliberarea și pronunțarea va avea loc la 27.11.2018, dată la care s-a dispus amânarea pronunțării la 12.12.2018.

Constatând în cursul deliberării că se impune clarificarea unor aspecte prin raportare la înscrisurile depuse la dosar prioritar dezbaterilor de către avocat I., probă încuviințată și administrată pentru inculpat în condițiile prev. de art. 377 al. 1 și 2 C.pr.pen., prin încheierea de ședință din data de 12.12.2018, în temeiul art. 395 C.pr.pen., s-a dispus repunerea cauzei pe rol, fixându-se termen de judecată la data de 28.01.2019, ora 09:00 – C6F, cu citarea părților și înștiințarea avocaților aleși.

Totodată, s-a dispus emiterea unei adrese către Administrația Finanțelor Publice – Serviciul Fiscal Municipal cu solicitarea de a comunica relații vizând destinația sumelor de 180,87 lei și 6.436,89 lei poprite la datele de 27.02.2017, respectiv 13.03.2017 - ADR. 2753612/201702, din contul RO95 ... deschis la ... BANK pe numele debitorului A., de a indica

numărul dosarului de executare silită, urmând a înainta, în copie, titlul de creanță și titlul executoriu, răspunsul formulat și înscrisurile puse anexat de către instituția menționată la dispoziția instanței regăsindu-se la dosar.

Primind din nou concluziile pe fond, în sensul celor consemnate în încheierea de dezbateri din 28.01.2019, potrivit art. 391 al. 1 și 3 C.pr.pen. instanța de fond a stabilit deliberarea și pronunțarea la data de 12.02.2019.

Distinct, s-a adus în atenție că, ulterior sesizării instanței prin rechizitoriu, cu adresa nr. 24/P/2015 Direcția Națională Anticorupție a înaintat de urmare la dosarul cauzei și documentația transmisă de Primăria com. pentru a fi avută în vedere la judecarea cauzei

În planul acțiunii civile, în răspuns la solicitarea a instanței APIA a comunicat prin adresa nr. 5761/07.06.2018 că își menține cererea de constituire parte civilă formulată în faza de urmărire penală în dosarul penal nr. 24/P/2015, înregistrată sub nr. 44932/02.11.2017, reiterând în concret solicitarea de obligare a inculpatului la plata prejudiciul în sumă totală de 1.014.253,588 lei aferent campaniilor 2011, 2012 și 2013 la care se adaugă accesoriile fiscale calculate de la data efectuării fiecărei plăți până la data achitării integrale a debitului principal, conform OUG nr. 66/2011. Anexat, partea civilă a pus la dispoziția instanței și cererea formulată în același sens în cursul urmăririi penale, înaintată Direcției Națională Anticorupție

Din oficiu, s-a dispus înaintarea fișei de cazier actualizată privind pe inculpat, instituția abilitată conformându-se, aceasta aflându-se depusă la dosar.

Analizată fiind cauza din perspectiva incidenței art. 374 alin. 4 C.pr.pen., instanța de fond a reținut că potrivit dispozițiilor legale ce dau conținut legal textului de lege menționat: „În cazurile în care acțiunea penală nu vizează o infracțiune care se pedepsește cu detențiune pe viață, președintele pune în vedere inculpatului că poate solicita ca judecata să aibă loc numai pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale și a înscrisurilor prezentate de părți, dacă recunoaște în totalitate faptele reținute în sarcina sa, aducându-i la cunoștință dispozițiile art. 396 alin. (10)”. S-au adus în atenție ca pertinente și disp. art. 375 al. 11 C.pr.pen., prin care se statuează că „Inculpatul poate recunoaște faptele și solicita judecarea cauzei în condițiile prevăzute la art. 374 alin. (4) și prin înscris autentic.” De asemenea, conform art.349 alin. 2 C.pr.pen., „Instanța poate soluționa cauza numai pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, dacă inculpatul solicită aceasta și recunoaște în totalitate faptele reținute în sarcina sa și dacă instanța apreciază că probele sunt suficiente pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei, cu excepția cazului în care acțiunea penală vizează o infracțiune care se pedepsește cu detențiune pe viață”. În continuare, potrivit art. 396 alin. (10) C.pr.pen., „Când judecata s-a desfășurat în condițiile art. 375 alin. (1), (11) și (2), când cererea inculpatului ca judecata să aibă loc în aceste condiții a fost respinsă sau când cercetarea judecătorească a avut loc în condițiile art. 377 alin. (5) ori art. 395 alin. (2), iar instanța reține aceeași situație de fapt ca cea recunoscută de către inculpat, în caz de condamnare sau amânare a aplicării pedepsei, limitele de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei închisorii se reduc cu o treime, iar în cazul pedepsei amenzii, cu o pătrime. Pentru inculpații minori, instanța va avea în vedere aceste aspecte la alegerea măsurii educative; în cazul măsurilor educative privative de libertate, limitele perioadelor pe care se dispun aceste măsuri, prevăzute de lege, se reduc cu o treime.”

În procesul penal pendinte instanța de fond a regăsit toate condițiile de procedibilitate impuse de art. 374 al. 4 și următoarele C.pr.pen. în sensul că:

- la termenul de judecată de judecată din data de 03.09.2018 cu procedura completă, fără să fi avut loc debutul cercetării judecătorești după regulile de drept comun, s-a depus la dosar declarația notarială autentificată prin încheierea nr. 25/08.08.2018 de către Biroul Individual Notarial „...”prin care inculpatul A. și-a manifestat disponibilitatea de a urma procedura simplificată prev. de art. 374 alin. 4 C.pr.pen..

- inculpatul a declarat prin înscrisul autentic (în exercitarea dreptului conferit de disp. art. 375 C.pr.pen.) că recunoaște săvârșirea faptelor reținute în sarcina sa prin actul de sesizare a instanței, își însușește în totalitate probele administrate în cursul urmăririi penale fiind de acord să presteze o muncă neremunerată în folosul comunității în cazul în care va fi găsit vinovat, în fața instanței acesta beneficiind de prestația avocațială a apărătorului său ales, care a asigurat reprezentarea juridică obligatorie și i-a susținut interesele cu ocazia dezbatelor;

- infracțiunile pentru care s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului nu sunt pedepsite de lege cu detențiunea pe viață, pentru a nu deveni astfel operante dispozițiile prev. de art. 396 alin. 10 C.pr.pen.;

- instanța de judecată se consideră pe deplin lămurită numai pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, reținând că faptele inculpatului A. sunt complet și corect stabilite și, de asemenea, că probele sunt suficiente pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei.

Analizând probatoriul administrat în cursul urmăririi penale, instanța de fond a reținut aceeași situație de fapt ca cea reținută în actul de sesizare al instanței:

La data de 22.01.2015 Direcția Națională Anticorupție a înregistrat sub nr. 24/P/2015 plângerea penală formulată de APIA – Centrul Județean nr. 617/21.01.2015 privind posibile indicii de nereguli constatate de funcționarii instituției, cu ocazia instrumentării cererii de acordare a sprijinului financiar pe suprafață depusă în anul 2014, de numitul A., în numele Asociației „C.”, cu sediul în comuna X., pentru o suprafață de 261,29 ha pășune comună, având în vedere că în dovedirea dreptului de utilizare a suprafeței, au fost depuse o serie de documente care, la o simplă vizualizare, au dat naștere unor suspiciuni cu privire la veridicitatea și autenticitatea lor.

În fapt, în campaniile agricole 2011 – 2015, inculpatul A., cu rea credință, a depus la APIA – CJ, în nume propriu (în campaniile 2011, 2012 și 2013) precum și în numele unei Asociații a Crescătorilor de animale cu denumirea C. (în campaniile 2014 și 2015), cereri de subvenție, la care a anexat documente și declarații falsificate și inexacte, constând în:

- declarații de suprafață pentru anii 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 – documente inexacte referitor la dreptul de utilizare legală a pășunii de către fermierul solicitant;

- contractul de închiriere pășune nr. 1845 din 04.05.2011 - document inexact în privința identității și existenței chiriașului, care atestă dreptul de utilizare a pășunii comunale pentru o asociație/societate civilă C. care nu s-a înființat în realitate din punct de vedere juridic și civil;

- contract de societate civilă datat 05.04.2011 și contract de societate datat 05.04.2011, documente falsificate prin contrafacerea semnăturilor unor persoane care figurează cu calitatea de membri ai Asociației/Societății civile C. și cu conținut nereal, referitoare la aparenta constituire/înființarea a acestei asociații de crescători de animale;

- Anexele nr. 2/2011, 2/2012, 2/2013, 2/2014 și 2/2015 - declarații de eligibilitate - documente inexacte, în condițiile în care fermierul solicitant nu deținea numărul de bovine declarat;

- Declarație/2011, Anexele nr. 13/2012, nr. 13/2013, Anexele nr. 4/2014 precum și nr. 4/2015- documente falsificate prin contrafacerea semnăturilor unor persoane și cu conținut nereal, referitor la calitatea persoanelor de membri ai Asociației și la acordul acestora de a-l împuternici pe inculpatul A. să depună cerere de subvenție în numele lor;

- act constitutiv societate civilă nr. 1/14.04.2015 document falsificat prin contrafacerea semnăturilor unor persoane care figurează cu calitatea de membri ai societății,

- fără ca fermierul solicitant să facă dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate prevăzute de lege, privind dreptului de utilizare legală a pășunii solicitată la plată și respectiv asigurarea încărcăturii minime pe pășunat,

având ca rezultat, obținerea pe nedrept, de fonduri din bugetul administrat de UE în sumă de 1.014.253,588 lei, sumă cu care APIA se constituie parte civilă în cauză, cu precizarea că actele materiale din campaniile 2014 și 2015 au rămas în fază de tentativă).

Date privind contextul general al cauzei:

Termeni și condiții generale de accesare și de obținere a plății unice pe suprafață pentru campaniile 2011-2015:

Începând cu 01.01.2007, APIA a implementat măsuri de sprijin pentru fermieri, finanțate din FEAGA ca plăți directe în cadrul SAPS acordate ca plăți unice pe hectarul de teren agricol (inclusiv pășuni) indiferent de nivelul producției (decuplate de producție).

Condițiile generale pe care trebuie să le îndeplinească un solicitant pentru a beneficia de acordarea de plăți în cadrul Schemei de plată unică pe suprafață (SAPS), în perioada anilor 2011 - 2014, sunt cele prevăzute în OUG nr. 125/2006, modificată, pentru aprobarea schemelor de plăți directe și plăți naționale directe complementare, care se acordă în agricultură începând cu anul 2007.

Pentru campania agricolă aferentă anului 2015, în cază sunt aplicabile prevederile OUG nr. 3 din 18.03.2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015 – 2020 și pentru modificarea art. 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, și prin care se abrogă OUG nr. 125/2006.

Astfel, cu privire la cererile de plăți în cadrul Schemelor de plată unice pe suprafață (SAPS) aferente campaniilor agricole 2011 – 2014, în OUG nr. 125/2006, s-a menționat:

Art. 6 - (1) Beneficiarii plăților directe în cadrul Schemei de plată unică pe suprafață pot fi persoanele fizice și/sau persoanele juridice care exploatează terenul agricol pentru care solicită plata, în calitate de proprietari, arendași, concesionari, asociați administratori în cadrul asociațiilor în participațiune, locatari sau altele asemenea.

Art. 7 (1) Pentru a beneficia de acordarea de plăți în cadrul schemelor de plată unică pe suprafață, solicitanții trebuie să fie înscrși în Registrul fermierilor, administrat de APIA, să depună cerere de solicitare a plăților la termen și să îndeplinească următoarele condiții generale:

a) să exploateze un teren agricol cu o suprafață de cel puțin 1 ha, iar suprafața parcelei agricole să fie de cel puțin 0,3 ha, iar în cazul viilor, livezilor, culturilor de hamei, pepinierelor pomicele, pepinierelor viticole, arbuștilor fructiferi, suprafața minimă a parcelei trebuie să fie de cel puțin 0,1 ha.

b) să declare toate parcelele agricole;

c) să înscrie, sub sancțiunea legii penale, date reale, complete și perfect valabile în formularul de cerere de plată directă pe suprafață și în documentele anexate, inclusiv lista suprafețelor;

d) să fie de acord ca datele din formularul de cerere de plată să fie introduse în baza de date IACS, procesate și verificate în vederea calculării plății și transmise autorităților responsabile în vederea elaborării de studii statistice și de evaluări economice, în condițiile Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare;

e) să respecte normele de ecocondiționalitate: bunele condiții agricole și de mediu (GAEC) și cerințele legale în materie de gestionare (SMR) privind mediul, sănătatea publică, sănătatea animalelor și sănătatea plantelor, reglementate prin legislația națională, pe toată suprafața agricolă a exploatației și pentru activitatea agricolă pe care o desfășoară;

f) să prezinte documentele care fac dovada utilizării legale a terenului pentru care s-a depus cererea;

g) să furnizeze toate informațiile solicitate de APIA, în termenele stabilite;

h) să permită efectuarea controalelor de către APIA sau de către alte organisme abilitate în acest sens;

i) să marcheze limitele parcelei utilizate, atunci când este cultivată cu aceeași cultură cu a parcelelor învecinate;

j) să comunice în termen de 10 zile, în scris, APIA orice modificare a datelor declarate în cererea de plată survenită în perioada cuprinsă între data depunerii și data acordării plății. Aceste modificări se referă la suprafața agricolă utilizată a exploatației, transferarea proprietății fermei către un alt utilizator agricol, aprobarea unei rente agricole viagere, alte schimbări ale informațiilor din formularul de cerere.

(2) Cererile de plată se depun până la data de 15 mai a fiecărui an calendaristic la centrele APIA, conform prevederilor Regulamentului (CE) nr. 796/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de stabilire a normelor de aplicare a ecocondiționalității, a modulării și a sistemului integrat de gestionare și control, prevăzute de Regulamentele (CE) nr. 1.782/2003 și (CE) nr. 73/2009 ale Consiliului și de aplicare a ecocondiționalității în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 479/2008 al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 141 din 30 aprilie 2004, cu modificările și completările ulterioare, și se înregistrează în Sistemul integrat de administrare și control. Cererile de plată pot fi depuse și după data de 15 mai, până la data de 9 iunie a fiecărui an calendaristic, cu o reducere de 1% pe zi lucrătoare a sumelor la care fermierul ar fi avut dreptul dacă cererea de plată ar fi fost depusă până la data de 15 mai.

(3) Schemele de plăți directe pe suprafață prevăzute la art. 2 lit. a), b), d) și e) se aplică suprafețelor înscrise în Sistemul de identificare a parcelelor agricole care constituie referința pentru procesul de control și efectuarea plăților.

(4) Solicitarea de către fermieri a modificării suprafețelor înregistrate în Sistemul de identificare a parcelelor agricole poate fi depusă la APIA până la data limită de depunere a cererilor de plată. Solicitățile depuse după această dată se vor soluționa în cursul anului următor. Soluționarea modificărilor solicitate se va face numai după verificarea acestora efectuată de APIA.

(5) Documentele din care reiese utilizarea legală a terenului agricol se stabilesc prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și se prezintă la solicitarea reprezentanților APIA.

(5.1) Responsabilitatea privind valabilitatea și legalitatea documentelor menționate la alin. (5) aparține fermierului și/sau autorității care a emis/atestat aceste documente, după caz.

(6) Pentru terenul care se constată că face obiectul cererilor a 2 sau mai mulți solicitanți în cadrul Schemei de plată unică pe suprafață (SAPS), plata directă pe suprafață nu se acordă niciunuia dintre solicitanți. La constatarea acestei situații, APIA va notifica solicitanții, care au obligația să rezolve litigiul. După rezolvarea litigiului, solicitanții au obligația să depună documentele rezultate la APIA pentru completarea dosarului cererii în vederea acordării sprijinului persoanelor îndreptățite.

Articolul 7 din OUG nr. 125/2006 a suferit modificări prin OUG nr. 54 din 28.08.2014, după cum urmează:

1. La alineatul (1), litera f) va avea următorul cuprins:

"f) să prezinte documentele care fac dovada utilizării legale a terenului pentru care s-a depus cererea;"

2. Alineatul (5) va avea următorul cuprins:

"(5) Documentele din care reiese utilizarea legală a terenului agricol se stabilesc prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și se prezintă la solicitarea reprezentanților APIA."

În campania agricolă aferentă anului 2015, OUG nr. 125/2006 pentru aprobarea schemelor de plăți directe și plăți naționale directe complementare, care se acordă în agricultură începând cu anul 2007..., a fost abrogată prin intrarea în vigoare a OUG nr. 3 din 18.03.2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015 - 2020 și

pentru modificarea art. 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură.

Potrivit prevederilor art. 8 din OUG nr. 3 din 18.03.2015:

Art. 8 (1) Pentru a beneficia de plățile directe prevăzute la art.1 alin. (2), fermierii trebuie:

- a) să fie înregistrați în Registrul unic de identificare, administrat de APIA;
- b) să depună cerere unică de plată în termen;
- c) să exploateze un teren agricol cu o suprafață de cel puțin 1 ha, suprafața parcelei agricole să fie de cel puțin 0,3 ha, iar în cazul serelor, solarelor, viilor, livezilor, culturilor de hamei, pepinierelor, arbuștilor fructiferi, suprafața parcelei agricole trebuie să fie de cel puțin 0,1 ha și/sau, după caz, să dețină un număr minim de animale. Pentru legume cultivate în sere și solare, pentru care se acordă sprijinul prevăzut la art. 1 alin. (2) lit. e), suprafața minimă a exploatației este de 0,3 ha, iar suprafața minimă a parcelei este de 0,03 ha;
- d) fermierii persoane fizice care în anul anterior anului depunerii cererii unice de plată au primit plăți directe de peste 5.000 euro potrivit prevederilor art. 1 alin. (2) pot dovedi calitatea de fermier activ potrivit prevederilor art. 6 alin. (2) sau (3);
- e) fermierii persoane fizice care nu au depus cereri unice de plată în anul anterior depunerii cererii, cuantumul estimat al plății depășind plafonul de 5.000 euro, pot dovedi calitatea de fermier activ potrivit prevederilor art. 6 alin. (2) sau (3);
- f) să declare toate parcelele agricole, precum și zonele de interes ecologic prevăzute la art. 20 alin. (1), în sensul prevederilor art. 72 alin. (2) din Regulamentul (UE) nr. 1.306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2.799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1.290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, potrivit cărora fermierii care dețin parcele agricole cu o suprafață de până la 0,1 ha nesolicitate la plată pot să nu le declare, cu condiția ca suprafața însumată a acestor parcele să nu depășească un hectar;
- g) să declare la depunerea cererii unice de plată datele de identificare și de contact actualizate și să notifice APIA despre modificarea acestora în termen de 15 zile calendaristice de la modificare;
- h) persoanele juridice trebuie să notifice APIA în termen de 15 zile calendaristice cu privire la modificările apărute în înregistrările de la Oficiul Național al Registrului Comerțului privind: administratorul/administratorii, sediul social, obiectul de activitate;
- i) orice modificare a datelor declarate în cererea unică de plată și în documentele doveditoare survenită în perioada cuprinsă între data depunerii cererii și data acordării plății se comunică în termen de 15 zile calendaristice, în scris, la APIA;
- j) să înscrie, sub rezerva aplicării sancțiunilor prevăzute de Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, date reale, complete și perfect valabile în formularul de cerere unică de plată și în documentele anexate acesteia privind lista suprafețelor și/sau efectivele de animale;
- k) să fie de acord ca datele din formularul de cerere unică de plată să fie introduse în baza de date a Sistemului Integrat de Administrare și Control, procesate și verificate în vederea calculării sumelor de plată și transmise autorităților responsabile în vederea elaborării de studii statistice și de evaluări economice, în condițiile Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare;
- l) să fie de acord ca datele personale, datele înscrise în cererea unică de plată despre suprafețele și animalele din exploatație să facă obiectul controalelor administrative încrucișate cu bazele de date ale altor autorități publice cu competențe în gestionarea acestor tipuri de date;

m) să respecte normele de ecocondiționalitate prevăzute la art. 93 și anexa II din Regulamentul (UE) nr. 1.306/2013, pe întreaga exploatare;

n) să prezinte la depunerea cererii unice de plată sau a modificărilor aduse acestora documentele necesare care dovedesc că terenul agricol, inclusiv zonele de interes ecologic, se află la dispoziția lor sau o copie a anexei nr. 24 de la starea civilă a unităților administrativ-teritoriale, dacă este cazul. Documentele care fac dovada că terenul agricol se află la dispoziția fermierului trebuie să fie încheiate înaintea depunerii cererii unice de plată și trebuie să fie valabile la data depunerii cererii;

o) să furnizeze toate informațiile solicitate motivat de către APIA în termenele stabilite de aceasta;

p) să permită efectuarea controalelor de către APIA sau de către alte instituții abilitate în acest sens, cu respectarea prevederilor legale în vigoare;

r) să marcheze în teren limitele parcelei utilizate, atunci când este cultivată cu aceeași cultură cu a parcelei/parcelor învecinate;

s) să identifice, să declare, în cadrul blocului fizic, parcelele agricole utilizate, în aplicația electronică GIS, pusă la dispoziție de către APIA, care permite prelucrarea datelor spațiale și alfanumerice privind suprafețele declarate, și să utilizeze datele cadastrale disponibile.

.....

(4) Schemele de plăți prevăzute la art. 1 alin. (2) lit. e) și alin. (3) se acordă pentru efectivele de animale din categoriile bovine, bubaline, ovine și caprine, identificate și înregistrate în Sistemul național de identificare și înregistrare a animalelor. În cazul sprijinului cuplat pentru viermii de mătase se aplică art. 1 alin. (2) lit. e).

.....

(6) Documentele din care reiese că hectarele de teren agricol se află la dispoziția fermierului și/sau că acesta deține efective de animale se stabilesc prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și se prezintă la depunerea cererilor unice de plată, în funcție de schemele/măsurile/plățile solicitate.

(7) Responsabilitatea privind legalitatea și valabilitatea documentelor menționate la alin. (6) aparține fermierului și/sau autorității care a emis/atestat aceste documente, după caz.

În campaniile agricole aferente anilor 2011 – 2014, condițiile de eligibilitate și formularele tip ale cererilor unice de plată pe suprafață au fost stabilite anual, prin Ordinele Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 45/18.02.2011 privind aprobarea formularului tip de cerere unică de plată pe suprafață pentru anul 2011, nr. 37/22.02.2012 privind aprobarea formularului tip de cerere unică de plată pe suprafață pentru anul 2012, nr. 32/25.02.2013 privind aprobarea formularului tip de cerere unică de plată pe suprafață pentru anul 2013 și nr. 273/2014, privind aprobarea formularului tip de cerere unică de plată pe suprafață pentru anul 2014.

Din anexele ordinelor MADR nr. 45/2011, nr. 37/2012, nr. 32/2013 și nr. 273/2014 a reieșit faptul că în pentru a obține sprijin financiar pe suprafață, în campaniile agricole aferente anilor 2011, 2012, 2013 și 2014, fermierii trebuie să prezinte următoarele documente:

CI/BI/pașaport, dovadă cont bancar activ și, în plus, dacă este persoană juridică, actele care atestă forma de organizare, înregistrare fiscală și numire/desemnare administrator, după caz, în original. În cazul în care fermierul este administratorul numit al unei forme de asociere simplă (fără personalitate juridică), conform Legii nr. 36/1991, cu modificările și completările ulterioare, acesta prezintă și contractul de societate al formei simple de asociere fără personalitate juridică.

Pentru pășunile comunale utilizate de către asociații, fundații, cooperative, obști și composesorate etc. se completează și depune Declarația prin care prin care membrii declară că

sunt de acord ca administratorul lor desemnat să depună la APIA cererea de plată pentru schemele de sprijin pe suprafață în campania respectivă, în numele membrilor asociației și că nu depun cereri de plată în nume propriu pentru suprafețele pentru care a aplicat asociația etc.

În cazul în care fermierii sunt reprezentați la depunerea cererii de către un împuternicit, împuternicitul prezintă documentul de împuternicire valid (procura notarială de împuternicire legalizată notarial pentru persoanele fizice și delegația de împuternicire pentru persoanele juridice) și copia sa după CI/BI. De asemenea, se atașează la dosarul cererii și copia după CI/BI a titularului de cerere. Împuternicitul înlocuiește titularul doar în scopul și pentru perioada pentru care a fost emisă împuternicirea.

În campania agricolă 2015 a fost aplicabil OMADR nr. 619/06.04.2015 pentru aprobarea criteriilor de eligibilitate, condițiilor specifice și a modului de implementare a schemelor de plăți prevăzute la art. 1 alin. (2) și (3) din OUG nr. 3/2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015 - 2020 și pentru modificarea art. 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, precum și a condițiilor specifice de implementare pentru măsurile compensatorii de dezvoltare rurală aplicabile pe terenurile agricole, prevăzute în PNDR 2014 – 2020.

Conform art. 4 din OMADR nr. 619/06.04.2015: Condițiile generale pe care trebuie să le îndeplinească un solicitant pentru a beneficia de acordarea de plăți în cadrul schemelor de plăți directe sunt cele prevăzute la art. 8 din OUG nr. 3/2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015 - 2020 și pentru modificarea art. 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, precum și a condițiilor specifice de implementare pentru măsurile compensatorii de dezvoltare rurală aplicabile pe terenurile agricole, prevăzute în PNDR 2014 – 2020.

Considerații privind modul de organizare a licitației publice din data de 30.04.2011 și Încheierea contractului de închiriere pășune nr. 1845/30.04.2011 între Comuna X. și Asociația crescătorilor de animale C.;

În dosarele de subvenție depuse de inculpatul A., la APIA CJ, în campaniile 2011-2015, se regăsește contractul de închiriere pășune nr. 1845/04.05.2011 încheiat între Comuna X. și Asociația Crescătorilor de Animale C., având ca obiect suprafața de 354,26 ha pășune aparținând domeniului public al comunei X., situată pe raza teritorială a comunei ..., din care suprafața de 216,20 ha, a fost solicitată la plată.

Prin Ordonanța nr. 177/P/2015 din 28.08.2015 a DNA – ST s-a dispus predarea de către Primăria comunei X., în original, a întregii documentații care a stat la baza dosarului de licitație publică, finalizată prin încheierea contractului de închiriere pășune nr. 1845/04.05.2011 între Comuna X. și Asociația Crescătorilor de Animale C.

Prin Încheierea nr. 14 din 17.01.2017 a Tribunalului Suceava, s-a autorizat efectuarea percheziției domiciliare la imobilul unde funcționează Primăria Comunei X. în vederea descoperirii și strângerii de probe cu privire la procedura de licitație și încheiere a contractului de închiriere pășune nr. 1845/04.05.2011, fiind emis Mandatul de percheziție domiciliară nr. 14 din data de 17.01.2017 a Tribunalului Suceava, în baza căruia la data de 19.01.2017 s-a efectuat percheziția domiciliară la sediul Primăriei comunei X., de unde au fost ridicate înscrisuri ce interesează cauza.

Verificând înscrisurile aflate la dosarul de licitație publică, a rezultat faptul că acest contract de închiriere pășune a fost atribuit Asociației Crescătorilor de Animale C. ca urmare a organizării în data de 30.04.2011 a unei licitații publice cu strigare, în temeiul Hotărârii nr. 9 din 29.03.2011 a Consiliului Local X.

Pentru participarea la licitația publică respectivă, au depus cereri numiții: .. - înregistrată sub nr. 1528 din 07.04.2011, .. - înregistrată sub nr. 1716 din 27.04.2011, .. - înregistrată sub

nr. 1723 din 28.04.2011 și inculpatul A. - înregistrată sub nr. 1722 din 28.04.2011, în calitate de reprezentant al Asociației crescătorilor de animale C..

La cererea de înscriere la licitația publică pentru închirierea pășunii aparținând Comunei X., inculpatul A. a anexat, în copie, un înscris denumit „Tabel privind încărcătura de animale/ha”, ce reprezintă un tabel în care sunt consemnate numele, prenumele, CNP-ul a 54 persoane, cu numărul de animale deținute de fiecare și card-ul de exploatație, având un total de 189 taurine și 86 ovine.

Inculpatul A. a mai depus la dosarul de licitație publică, în copie, un înscris cu titlul „contract de societate civilă” prin care se atestă constituirea unei societăți civile particulare, cu denumirea de C., pe o durată de 5 ani, cu începere de la 05.04.2011, în conformitate cu prevederile art. 1499-1531 Cod civil, având sediul în comuna X., nr. 378 A, ca administrator unic, fiind desemnat inculpatul A.

Din conținutul contractului, a rezultat că societatea civilă ar fi fost constituită de un număr de 7 asociați: inculpatul A. și numiții ....

În partea finală a contractului de societate civilă s-a menționat data încheierii - 05.04.2011 și sunt executate semnăturile a 10 persoane, având calitate de asociați, respectiv: ..

Data menționată olograf prezintă modificări ale scrisului, inițial fiind trecută luna 05, peste care a fost scrisă cifra 4.

De asemenea, a mai fost depus în copie, un alt contract, intitulat „contract de societate”, în care se atestă constituirea societății C., în conformitate cu prevederile art. 2 din Legea nr. 36/1991, modificat prin Legea nr. 139/2007, având forma unei asocieri simple, cu același sediu și administrator desemnat în persoana inculpatului A., precum și 30 de persoane în calitate de asociați. Data încheierii acestui contract este aceeași, 05.04.2011, pe o durată de 5 ani.

În plus, față de primul contract, la capitolul Aportul asociaților, au fost trecute animalele aduse de asociați, ca aport în societate. Contractul are semnăturile a 14 asociați.

S-a constatat că aceste contracte de societate civilă nu au nici un număr/dată de înregistrare la organul fiscal competent sau la vreo altă instituție.

În cuprinsul Procesului verbal nr. 1762 din 30.04.2011 al Primăriei X., încheiat în ziua de 30.04.2011, cu ocazia licitației publice cu strigare pentru închirierea pășunilor alpine în suprafață totală de 354,26 ha., comisia a consemnat faptul că licitația a fost adjudecată în favoarea Asociației crescătorilor de animale C., reprezentată de inculpatul A., care s-a obligat să plătească o chirie în sumă de 13.650 lei/an. (filele 140-141, vol. IV d.u.p).

Deși autoritatea contractantă, Consiliul Local X. a introdus în cuprinsul documentației de atribuire (HCL nr. 9/29.03.2011) ca și criteriu de participare, condiția ca participantul la licitația de atribuire a pășunii să fie înregistrat în Registrul Național al Exploatațiilor și să asigure o încărcătură de 0,3 UVM/ha, s-a ignorat faptul că Asociația Crescătorilor de Animale C. nu a îndeplinit acest criteriu, în condițiile în care forma simplă de asociere nu poate fi înscrisă în Registrul Național al Exploatațiilor, conform normelor legale în vigoare și nu a făcut dovada faptului că este înregistrată în Registrul Național al Exploatațiilor.

Norma sanitar veterinară pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a suinelor, ovinelor, caprinelor și bovinelor, aprobată prin Ordinul ANSVSA nr. 40 din 29.04.2010, la art. 1, definește următorii termeni:

Pct. 6: deținător de animale - persoana ce are în posesie permanentă animale, în calitate de proprietar de animale și/sau proprietar de exploatație, sau are în posesie temporară animale în calitate de îngrijitor al acestora sau de persoană căreia i s-a încredințat îngrijirea lor; această categorie include, fără a se limita la conducătorii grupurilor de animale, conducătorii mijloacelor de transport în care se găsesc animale, precum și administratorii exploatațiilor comerciale, de tip târguri sau expoziții de animale, tabere de vară, ferme de animale, centre de colectare a animalelor și abatoare;

Pct. 7: exploatație - orice incintă împrejmuită cu unul sau mai multe adăposturi, orice construcție sau, în cazul unei ferme în aer liber, orice loc în care sunt ținute, deținute, îngrijite, tăiate sau manipulate animale;

Pct. 14: proprietar de exploatație - persoanele fizice, persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale, întreprinderile familiale, asociațiile înregistrate legal sau persoanele juridice care au în proprietate o exploatație;

Pct. 15: Registrul Național al exploatațiilor, denumit în continuare RNE - colecția de date în format electronic care cuprinde informațiile de identificare a fiecărei exploatații din România;

Pct. 18: Sistemul Național de identificare și înregistrare a animalelor, denumit în continuare SNIA - totalitatea aplicațiilor, dispozitivelor, documentelor și procedurilor utilizate pentru identificarea și înregistrarea animalelor;

Astfel cum sunt definite mai sus sistemele Naționale de evidență a exploatațiilor și animalelor, a reieșit faptul că fermierii care solicită sprijin financiar de la APIA trebuie să se regăsească înscrise în aceste evidențe.

Cu toate că Asociația Crescătorilor de Animale C. nu a îndeplinit condițiile de participare la licitație, la data de 04.05.2011, a fost încheiat contractul de închiriere pășune nr. 1845 între Comuna X., în calitate de proprietar și Asociația crescătorilor de animale C., reprezentată de inculpatul A., în calitate de chiriaș, având ca obiect terenul în suprafață totală de 354,26 ha, format din trupurile de pășune: ...

Termenul de închiriere a pășunii a fost stabilit la 5 ani.

Potrivit art. 7 din contractul de închiriere pășune nr. 1845/04.05.2011 prețul chiriei pentru anul 2011 a fost stabilit la suma de 13.650 lei, urmând ca anual, pe parcursul derulării contractului, să fie încheiate acte adiționale privind suma rezultată urmare a aplicării indicelui de inflație.

Din analiza documentelor ridicate în cauză, a rezultat că în anul 2012, nu a fost încheiat act adițional la contractul de închiriere pășune nr. 1845/04.05.2011, în anul 2013, a fost încheiat Actul adițional nr. 1/12.04.2013, în care este cuprinsă și o mențiune privind valoarea chiriei pentru anul 2012, în anul 2014, a fost încheiat Actul adițional nr. 2/14.03.2014, în 2015, a fost încheiat Actul adițional nr. 3/24.02.2015, iar în 2016, Actul adițional nr. 4/08.04.2016.

Prin adresele DNA ST Suceava nr. 24/P/2015 din 25.07.2017 și din 14.09.2017 i s-a solicitat inculpatului, prin apărător ales, să pună la dispoziția organelor de urmărire penală, în original, câte un exemplar al contractului de societate civilă și al contractului de societate prin carte se constituie societatea C., înscrisuri ce au fost anexate în copie la cererile unice de plată depuse la APIA CJ, în campaniile agricole 2011-2014.

Prin răspunsurile primite prin intermediul apărătorului ales al inculpatului, la datele de 26.07.2017 și 14.09.2017, acesta a precizat că nu se află în posesia înscrisurilor solicitate nici în copie nici în original, pe motiv că le-a depus la APIA CJ.

Prin adresele DNA ST nr. 24/P/2015 din datele de 19.05.2017 și 14.09.2017, s-a solicitat de la APIA CJ, punerea la dispoziție, în original, a documentelor menționate mai sus..

Potrivit adreselor nr. 6361/29.05.2017 și nr. 12209/14.09.2017 Apia CJ a comunicat faptul că nu deține aceste contracte în original, fiind depuse de fermier în copie, ca anexe la cererile de subvenții.

Documente și declarații false și inexacte depuse de inculpatul A. la APIA – Centrul Județean în dosarele de subvenții aferente campaniilor agricole 2011 – CA

Campania 2011:

La data de 11.05.2011, inculpatul A. a depus la APIA - CJ, cererea unică de plată pe suprafață 2011, înregistrată sub nr. SV-54396, prin care a solicitat, în nume propriu, subvenție pentru suprafața de 216,20 ha, declarând că deține un număr total de 189 bovine și 86 ovine.

Anexat la cerere, inculpatul A. a depus următoarele documente:

Declarația de suprafață 2011 – IPA - Online - în care fermierul A. a declarat și a semnat că utilizează suprafața de 216,20 ha, cu următoarele culturi: legume proaspete – 0,10 ha, plante de nutreț – 0,60 ha și 215,50 ha – fânețe/pășuni naturale - document inexact, întrucât atestă un aspect nereal și anume, faptul că în anul agricol 2011, fermierul persoană fizică A... folosește/utilizează în mod legal, suprafața de 216,20 ha pășune.

Potrivit art. 7 alin. (1) lit. f) OUG nr. 125/2006 documentele doveditoare privind utilizarea terenului agricol sunt, după caz, titlul de proprietate sau alte acte doveditoare ale dreptului de proprietate asupra terenului, contractul de arendare, contractul de concesiune, contractul de asociere în participațiune, contractul de închiriere sau altele asemenea.

În dovedirea dreptului de utilizare a terenului agricol, inculpatul A. nu a prezentat nici un document care să dovedească dreptul său de utilizare legală a pășunii, în calitate de persoană fizică, având în vedere că cererea de subvenții/2011 a fost formulată în numele persoanei fizice A.

Inculpatul a anexat, în copie, contractul de închiriere pășune nr.1845 din 04.05.2011 care este însă, încheiat între Comuna X., în calitate de proprietar, și Asociația Crescătorilor de Animale C., în calitate de chiriaș, având ca obiect „folosința imobilului, terenul în suprafață totală de 354,26 ha”, și nu cu solicitantul subvenției, persoana fizică A.

Or, persoana îndreptățită să obțină subvenții este utilizatorul terenului, astfel că persoana care formulează cererea trebuie să facă dovada că deține/utilizează legal pășunea, condiție de eligibilitate, fără de care nu poate fi aprobată cererea de subvenții pe suprafață.

Contractul de închiriere pășune nr. 1845 din 04.05.2011, depus de către inculpatul A., la APIA – CJ, în dosarul cererii unice de plată aferente campaniei agricole 2011, în scopul dovedirii dreptului de utilizare a terenului pentru care solicită sprijin financiar este un document inexact, în privința identității și existenței chiriașului, având în vedere faptul că atât la dosarul licitației organizate de către Primăria X., pentru atribuirea pășunii, cât și la dosarul cererii unice de plată pentru anul 2011, depus la APIA – CJ, nu se regăsește vreun document care să ateste constituirea sau existența, în realitate, a Asociației Crescătorilor de Animale C., în condițiile în care inculpatul a depus o copie de pe un contract de societate civilă privind constituirea acestei asociații care nu este înregistrat la nici una din instituțiile abilitate ale statului, iar din relațiile solicitate, nu s-a confirmat/dovedit existența acestei asociații-societăți civile din punct de vedere juridic.

Inexistența entității Asociația Crescătorilor de Animale C. a fost confirmată prin adresele nr. 15.461/08.11.2016 a APIA – CJ, nr. 17422/28.10.2016 a DSVSA și nr. ../31.10.2016 a Judecătoria Rădăuți.

Astfel, potrivit adresei nr. ../31.10.2016 a Judecătoria Rădăuți, instituția s-a aflat în imposibilitate de a transmite copii ale documentelor care au stat la baza înregistrării Asociației Crescătorilor de Animale C. și Asociației C., întrucât din verificările efectuate, la Compartimentul Registratură –Arhivă și în Registrul asociațiilor și fundațiilor, acestea nu au fost identificate.

Potrivit adresei nr. 17422/28.10.2016 a DSVSA, în urma verificărilor efectuate, s-a constatat că Asociația Crescătorilor de animale C. și Asociația C. nu sunt înscrise în Registrul Național al Exploatațiilor și nici cu efective de animale nu figurează înregistrate în SNIA în perioada 2011-2014.

Potrivit adresei nr. 15461/08.11.2016 a APIA CJ, din verificările efectuate, nici una dintre entitățile Asociația Crescătorilor de animale C. și Asociația C. nu sunt înscrise în Registrul Fermierilor (Registru Unic de Identificare) cu coduri de identificare fermier ID.

Din evidențele APIA CJ, unicul fermier și, de asemenea, titular al cererilor de plată campaniile 2011, 2012, 2013, 2014 și 2015, prin care a solicitat sprijin financiar și pe

suprafețele de pășuni comunale care aparțin unității administrativ teritoriale X. este A. (denumirea fermierului extrasă din Registrul fermierilor modificat în campania 2014, inițial, numele a fost de A.); identificat prin ID fermier persoană fizică – RO 270212567, cu CNP: ... și cont bancar deschis pe CNP persoană fizică la ... BANK SA – filiala ...

În adresă, s-a mai arătat faptul că fermierul A. a atașat cererilor de plată un contract de societate civilă de constituire a societății C. iar ca document de utilizare a pășunii comunale, pentru care a solicitat plăți pe suprafață, contractul de închiriere încheiat între entitatea Asociația Crescătorilor de Animale C. și Primăria comunei X.

Prin adresa nr. 53048/16.08.2017, ANAF – AJFP a comunicat că în evidențele instituției nu figurează înregistrat un contract de societate civilă pentru societatea C.

Anexa nr. 2/2011 la formularul tip de cerere unică de plată pe suprafață care reprezintă declarație de eligibilitate pentru suprafețele de pășune concesionate/arendate/închiriate de la consiliile locale/comunale/orășenești/municipale și prin care fermierul A. declară pe propria răspundere următoarele:

- pentru suprafața de 206 ha teren pășune închiriată de la Consiliul Local al comunei X., a solicitat drept de utilizare în baza animalelor pe care le deține pentru pășunatul acestora.
- dreptul de utilizare a pășunii pe parcelele nr. 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 a fost obținut în baza contractului de închiriere nr. 1845/04.05.2011, anexat cererii unice de plată pe suprafață 2011.
- în conformitate cu tabelul de mai jos, pentru suprafețele de pășune obținute de la CL al comunei X. va asigura o încărcătură de pășunat de cel puțin 0,3 UVM /ha pășune.

Conform tabelului inserat în Anexa nr. 2/2011, fermierul A. a declarat că deține un număr total de 275 animale – tauri, vaci și alte bovine, precum și ovine – care, raportat la o suprafață de 216,20 ha teren pășune, rezultă că asigură o încărcătură de pășunat de 0,84 UVM/ha.– document inexact, întrucât din probele administrate a rezultat că inculpatul A., la momentul depunerii cererii unice de plată pe suprafață 2011, deținea, conform adresei nr. 14281 din 11.09.2017 a DSVSA, numai un număr de 10 bovine, astfel încât nu putea asigura încărcătura de pășunat de cel puțin 0,3 UVM/ha pășune - condiție de eligibilitate obligatorie.

- Declarație/2011 cuprinzând un tabel cu un număr de 54 persoane, printre care, inclusiv inculpatul, care ar deține în total, un număr de 275 animale (189 bovine și 86 ovine), document pe care inculpatul l-a depus la APIA pentru dovedi faptul că asigură o încărcătură de pășunat de cel puțin 0,3 UVM/ha pășune – document falsificat prin contrafacerea semnăturilor unor persoane menționate în tabel și totodată, cu conținut nereal, întrucât conține mențiuni neconforme cu adevărul, referitoare la calitatea persoanelor de membri ai Asociației și acordul acestora de a-l împuternici pe inculpatul A. să depună cerere de subvenție în numele lor.

Înscrisul intitulat DECLARAȚIE depus în copie, de inculpatul A., reprezintă acordul a 54 persoane care ar deține calitatea de membri ai Asociației C. (fără a se menționa denumirea acesteia) pentru ca inculpatul A., reprezentant al Asociației, să depună la APIA cererea unică de plată pe suprafață, în campania 2009 (deși declarația a fost depusă în dosarul aferent campaniei 2011), în numele lor și că nu vor depune cereri de plată în nume propriu pentru suprafețele indicate de inculpatul A., în cerere.

În tabelul inserat în acest document, au fost menționate: numele/prenumele, CNP –ul a 54 de persoane, numărul de animale deținute de fiecare dintre acestea, numărul card-ului de exploatare și semnăturile lor, după cum urmează: .....

Aspectul referitor la întrunirea calității de membri ai Asociației crescătorilor de animale C. reprezentată de inculpat, de către o parte din persoanele înscrise în tabel, s-a apreciat că este nereal. Astfel, potrivit probelor administrate, nici un document nu atestă înființarea unei Asociații a crescătorilor de animale din comuna X. cu denumirea C., această formă de

organizare – Asociație – obligând, în primul rând, la înregistrarea ei, în Registrul asociațiilor și fundațiilor, ținut de instanța competentă.

Or, Judecătoria Rădăuți, prin adresa nr. 1337 din 31.10.2016 a comunicat faptul că nici „Asociația Crescătorilor de animale C.” și nici „Asociația C.” nu au fost identificate înregistrate în Registrul asociațiilor și fundațiilor.

Prin adresa cu nr. 15.461 din 08.11.2016 APIA – CJ a transmis faptul că niciuna dintre entitățile: „Asociația crescătorilor de animale C.” ori „Asociația C.” nu sunt înscrise în registrul fermierilor (Registrul Unic de Identificare) cu coduri de identificare fermier (ID).

La solicitarea DNA – ST, Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor a comunicat prin adresa nr. 17422 din 28.10.2016 faptul că „Asociația crescătorilor de animale C.” și „Asociația C.” nu sunt înscrise în Registrul Național al Exploatațiilor și nici nu figurează în SNIIA cu efective de animale în perioada 2011 – 2014.

În ipoteza în care inculpatul ar fi dorit să constituie o asocieră simplă de persoane, de tipul unei societăți civile, cu privire la care a depus 2 contracte atât la Primăria X., cu prilejul licitației publice organizate pentru închirierea pășunii comunale cât și la APIA CJ, în vederea obținerii de subvenții pe suprafață, ar fi trebuit să formuleze, în primul rând cererea de sprijin, în numele acestei asocieri de persoane și nu, în numele unei entități de tipul Asociație, practic inexistentă, iar pentru ca actul de înființare al societății civile să fie opozabil terților și să poată face dovada înființării în realitate, a unei astfel de forme de organizare, trebuia înregistrat la organul fiscal competent sau întocmit într-o formă autentică, notarială, sau olografă cu dată certă și semnat de membrii constituenți.

Or, în cauză, s-a dovedit că nici Societatea civilă C. nu e înregistrată la vreo instituție competentă a statului, iar contractul de societate civilă nu prezintă elemente minime care să permită identificarea acestei societăți în circuitul civil și cuprinde semnături în fals ale unor persoane care nu își recunosc calitatea de membri ai formei de asocieră respective.

Mai mult, o societate civilă/asocieră simplă nu putea participa nici la licitația publică pentru închirierea pășunii comunale întrucât nu poate fi înscrisă în Registrul Național de Exploatații, potrivit normelor în vigoare explicate mai sus, deci nu îndeplinește condiția de eligibilitatea a asigurării unei încărcături minime pe pășunat.

Persoanele care sunt menționate individual cu un anumit număr de animale nu pot dovedi această condiție de eligibilitate pentru că nu fac parte dintr-o formă de asocieră legal constituită.

Martorul .. a susținut în declarația din data de 03.05.2015, că în anul 2011, reține că s-a înscris în Asociația C., sens în care a lăsat la sediul Primăriei X. copii după actul de identitate și după pașapoartele animalelor pe care le deține în gospodărie. În privința semnăturilor de pe înscrisurile care i-au fost prezentate de organele de urmărire penală, martorul a precizat următoarele: cred că doar semnătura de pe anexa la cap. III al contractului de societate civilă îmi aparține. Celelalte semnături de pe înscrisurile prezentate nu-mi aparțin și nu au fost executate de către mine.

Martorul a mai declarat că, în perioada 2011-2014, a primit o singură dată ajutor financiar de la APIA, pe care l-a încasat personal de la ghișeu și că numărul animalelor pe care le deținea la acea dată, consemnat în documente, este cel real.

Fiind reaudiat la data de 4.05.2017, martorul a declarat că prin înscrierea sa în Asociația C. în anul 2011 el înțelege faptul că la solicitarea inculpatului A., i-a dat acestuia, în incinta primăriei, copii după actul de identitate și după pașapoartele animalelor sale, precizând însă că nu reține să fi semnat vreun document care să ateste înscrierea în vreo asociație ori calitatea de membru și nu reține să fi semnat vreun documente de constituire a societății civile C.

La întrebarea procurorului dacă a semnat contractul de înființare a societății C., martorul a răspuns că nu a semnat vreun astfel de document. De asemenea, semnăturile din tabelul din

anul 2011 și 2012, existente în dosarele de subvenție, nu-i aparțin. Nu cunoaște nimic despre subvențiile încasate de inculpatul A. în numele Asociației C.

Martorul .. a declarat atât în cadrul audierii din data de 03.05.2017 cât și cu prilejul reaudierii din data de 04.05.2017, faptul că nu are cunoștință despre înființarea Asociației C., nu cunoaște ce obiect de activitate are această asociație, semnăturile din dreptul numelui său de pe înscrisurile prezentate de organele de urmărire penală nu-i aparțin, nu a semnat contractul de societate civilă C., nu cunoaște ce reprezintă acest documente și nici ce subvenții a obținut A. de la APIA CJ. Nu a semnat documentele din dosarele de subvenție pe anii 2011-2014, unde figurează numele său.

Martorul ... a declarat că nu a avut calitatea de asociat al Asociației C., nu a semnat vreun înscris în acest sens și nici documente din dosarele de subvenție pe anii 2011-2014 ale Asociației, care i-au fost prezentate de organele de urmărire penală. Ceea ce ține minte este că în perioada respectivă, la un moment dat i-a predat primarului comunei X., copii după buletinul de identitate și pașapoartele animalelor.

Martorul .. a declarat că nu a avut calitatea de asociat al Asociației C., nu a semnat vreun înscris în acest sens, vreun contract de societate civilă cu această denumire și nici documente din dosarele de subvenție pe anii 2011-2014 ale Asociației, unde figurează numele său.

Martorul .. a precizat că nu a avut calitatea de asociat al Asociației C., semnăturile din dreptul numelui său de pe documentele prezentate de organele de urmărire penală nu îi aparțin, nu i-a dat nimănui copii de pe pașapoartele animalelor pe care le deține în gospodărie și nu cunoaște nimic despre subvențiile obținute de inculpat în perioada 2011-2014, de la APIA CJ. Totodată, nu a semnat vreun document intitulat contract de societate civilă privind înființarea Asociației C.

Martorul ... a declarat că în cursul anului 2011, la cererea reprezentanților Primăriei X. a fost de acord să facă parte din societatea civilă C. reprezentată de inculpatul A., context în care a înmânat fotocopii ale actului său de identitate și ale pașapoartelor animalelor pe care le avea în gospodărie, precizând însă că semnătura de pe documentul intitulat Declarație/2011 nu-i aparține.

Martorul ..., fiind audiat la data de 24.05.2017, a declarat că, în cursul anului 2011, a fost întrebat dacă vrea să facă parte dintr-o asociație privind creșterea animalelor, fiind de acord cu propunerea, precizând însă, că nu a semnat vreun document de înscriere în asociație sau care să ateste calitatea de membru și nu știe de cine era reprezentată asociația. Semnăturile din dreptul numelui său de pe documentele prezentate de organele de urmărire penală nu-i aparțin.

Martorul ...fiind audiat la data de 19.05.2017, a declarat că nu a făcut parte din Asociația C., nu a semnat documente privind constituirea unei societăți civile și nici pe cele folosite de inculpat pentru obținerea de subvenții.

Martorul ... a declarat că s-a înscris în Asociația C., la cererea lui A., precizând însă, că nu a semnat vreun document privind societatea civilă C.

Martorii ... au declarat, de asemenea, că nu au făcut parte din Asociația C., nu au semnat documente privind constituirea unei societăți civile cu această denumire și nici cele folosite la obținerea subvențiilor de către inculpatul A., în perioada vizată.

Martorii au mai precizat că nu cunosc împrejurările în care a fost înființată Asociația C. și nici cum a fost numit A., reprezentant/administrator al acestei asociații, nu cunosc nimic despre Societatea C. și nici despre sprijinul financiar obținut de inculpatul A., de la APIA – CJ, în anul 2011, iar semnătura din dreptul numelui, de pe înscrisul intitulat Declarație, din dosarul cererii unice de plată/2011 nu le aparține.

Declarațiile martorilor care au declarat că nu au semnat documentul în litigiu au fost confirmate de concluziile Raportului de constatare grafică efectuat în cauză.

De asemenea, declarația martorului ... care a susținut că a semnat documentul intitulat Declarația/2011 a fost infirmată de concluziile specialiștilor.

Astfel, prin Ordonanța nr. 24/P/2015 din data de 06.09.2017, s-a dispus efectuarea unei constatări grafice de către specialiști din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean– Serviciul Criminalistic, având următorul obiectiv:

„Dacă semnăturile din dreptul numelui martorilor: .... de pe înscrisul denumit „DECLARAȚIE” din dosarul cererii unice de plată aferent campaniei 2011, au fost executate de către persoanele în cauză”.

Din concluziile Raportului de constatare criminalistică nr. 203.404 din 29.09.2017, întocmit de Serviciul Criminalistic al I.P.J., au rezultat următoarele:

Semnătura de la rubrica „Semnătură fermier” din dreptul numelui .. reproduce o semnătură executată de numitul ...

Semnăturile de la rubrica „Semnătură fermier” din dreptul numelui următoarelor persoane: ..., de pe înscrisul denumit „Declarație” din dosarul cererii unice de plată aferent campaniei 2011 nu reproduc semnături executate de persoanele în cauză.

Nu s-a putut stabili dacă semnăturile executate la rubrica „Semnătură fermier” din dreptul numelui următoarelor două persoane: ... reproduc sau nu reproduc semnăturile executate de persoanele în cauză, din considerentele specificate în capitolul „IV. Examinări-Constatări, pct. 6 și 8”.

Referitor la aceste aspecte, specialiștii criminaliști au arătat că examinând semnătura în litigiu aparținând numitului ..., s-a constatat că prezintă trasee suprapuse, fapt ce împiedică examinarea separată a acesteia, cât și examinarea comparativă cu semnăturile executate de sus-numit.

Aceleași considerente au fost expuse și cu privire la semnătura aparținând numitului ...

Așadar, din probele administrate a rezultat că inculpatul A. a creat practic, aparența constituirii unei asociații de crescători de animale din care ar face parte aceste persoane în calitate de asociați, cu scopul de a dovedi asigurarea încărcăturii minime de pășunat pe suprafața de pășune pentru care inculpatul solicitase subvenție.

„Contract de societate civilă”, datat 05.04.2011, în copie, care reprezintă un înscris olograf (tehoredactat), prin care se atestă constituirea societății civile C. și în cuprinsul căruia se prevede că societatea civilă s-a constituit în conformitate cu prevederile Codului civil referitoare la societatea civilă și ale art. 2 din Legea nr. 36/1991 astfel cum a fost modificat prin art. 14 din OUG nr. 125/2006.

Înscrisul respectiv poartă un număr de înregistrare la Primăria X., 1493/05.04.2011, precum și ștampila primăriei, însă din verificările efectuate asupra registrelor de corespondență ale primăriei pentru anul 2011, a rezultat că acest număr de înregistrare corespunde unui alt document, respectiv, o adeverință cu suprafața de teren deținută de o persoană pe nume ..., sens în care a fost întocmit procesul-verbal de consultare documente din data de 28.11.2017.

De asemenea, potrivit adresei nr. 7115/13.12.2017 a Primăriei X., la numărul de înregistrare 1493/05.04.2011 din Registrul de intrare-ieșire corespondență (volumul I/2011) a fost alocat unei adeverințe emise numitei .. din comuna X. cu privire la suprafața de teren cu care aceasta figurează în Registrul Agricol, ediția 2007-2011, vol. IV, poziția 7.

În consecință, a rezultat că respectivul contract de societate civilă nu a fost înregistrat la Primăria X.

S-a apreciat că documentul este inexact, în înțelesul legii penale, întrucât prin folosirea lui în dosarul de subvenție/2011, inculpatul a intenționat să denatureze realitatea, creând aparența constituirii unei asociații a crescătorilor de animale, sub forma unei societăți civile, din care ar face parte un număr de asociați, persoane fizice care dețin animalele necesare, în vederea asigurării condiției de eligibilitate privind încărcătura pe pășunat, în condițiile în care

s-a dovedit că, în realitate, societatea civilă/asocierea nu există din punct de vedere juridic și civil. Inexistența entității Asociația Crescătorilor de Animale C. a fost confirmată de probele administrate în cauză.

Astfel, potrivit adresei nr. 1337/31.10.2016 a Judecătoriei Rădăuți, instituția s-a aflat în imposibilitate de a transmite copii ale documentelor care au stat la baza înregistrării Asociației Crescătorilor de Animale C. și Asociației C., întrucât din verificările efectuate, la Compartimentul Registratură –Arhivă și în Registrul asociațiilor și fundațiilor, acestea nu au fost identificate.

Potrivit adresei nr. 17422/28.10.2016 a DSVSA, în urma verificărilor efectuate, s-a constatat că Asociația Crescătorilor de animale C. și Asociația C. nu sunt înscrise în Registrul Național al Exploatațiilor și nici cu efective de animale nu figurează înregistrate în SNIIA în perioada 2011-2014.

Potrivit adresei nr. 15461/08.11.2016 a APIA CJ, din verificările efectuate, entitățile Asociația Crescătorilor de animale C. și Asociația C. nu sunt înscrise în Registrul Fermierilor (Registru Unic de Identificare) cu coduri de identificare fermier ID.

Din evidențele APIA CJ, unicul fermier și, de asemenea, titular al cererilor de plată campaniile 2011, 2012, 2013, 2014 și 2015, prin care a solicitat sprijin financiar și pe suprafețele de pășuni comunale care aparțin unității administrativ teritoriale X. este A. (denumirea fermierului extrasă din Registrul fermierilor modificat în campania 2014, inițial, numele a fost de A.) identificat prin ID fermier persoană fizică – ... și cont bancar deschis pe CNP persoană fizică la ... BANK SA – filiala ...

În adresă, s-a mai arătat faptul că fermierul A. a atașat cererilor de plată un contract de societate civilă de constituire a societății C. iar ca document de utilizare a pășunii comunale, pentru care a solicitat plăți pe suprafață, contractul de închiriere încheiat între entitatea Asociația Crescătorilor de Animale C. și Primăria comunei X.

S-a constatat astfel, că practic acest contract de societate civilă nu figurează înregistrat sau luat în evidențele niciunei instituții, fiind folosit de inculpat, direct în dosarul de subvenție/2011, pentru a obține necuvenit, subvenții pe suprafață.

Fiind un înscris olograf, persoanele care figurează ca semnatare ale contractului ar fi trebuit să cunoască despre împrejurările înființării societății civile și întocmirii contractului, însă, potrivit declarațiilor susținute în cursul urmăririi penale, aceste aspecte nu sunt cunoscute martorilor ale căror semnături apar pe contract.

Un înscris olograf, în copie, cu titlul „contract de societate”, datat tot 05.04.2011 prin care se constituie societatea C., în conformitate cu prevederile art. 2 din Legea nr. 36/1991 astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 139/2007, fără număr de înregistrare la nici o instituție.

Cele două contracte au formă de tipizate, au fost completate cu mențiuni olografe și au conținut diferit.

Aceste documente conțin semnături falsificate ale persoanelor care figurează cu calitatea de asociați.

În cauză, au fost audiați martorii: ..., persoane ale căror nume apar la finalul „Contractului de Societate Civilă”, în calitate de asociați ai societății C..

Cu prilejul audierii, martorul ... a declarat faptul că: în primăvara anului 2011, s-a înscris în societatea civilă C., dându-i inculpatului A. copii ale actului său de identitate și după pașapoartele animalelor pe care le deținea fără însă a-și aminti dacă a întocmit sau semnat vreun documente referitor la calitatea sa de asociat al acestei societăți.

Fiindu-i prezentat contractul de societate civilă prin care se înființează societatea C., martorul .. a declarat faptul că semnătura din dreptul numelui său nu-i aparține, nu cunoaște împrejurările în care a fost întocmit acest document, ce reprezintă și la ce a fost folosit.

Martorii ... au declarat că nu sunt asociați ai societății C. nu cunosc detalii cu privire la modul cum a fost constituită această societate iar semnăturile din dreptul numelui lor, nu le aparțin.

Martorul .., în declarația din data de 05.05.2017 a precizat faptul că nu a făcut parte din societatea C. și nu cunoaște împrejurările în care aceasta a fost înființată. Deși prin anul 2011 i-a dat inculpatului A. copii după actul său de identitate și după cardul de exploatație, nu a întocmit, nu a semnat și nu deține vreun document referitor la societatea în cauză.

Fiindu-i prezentat contractul de societate civilă prin care se înființează societatea C., martorul .. a declarat faptul că semnătura din dreptul numelui său, nu-i aparține.

Martorul .., a declarat faptul că nu este asociat, nu cunoaște cum s-a înființat și cine este reprezentantul societății civile C..

Fiindu-i prezentat contractul de societate civilă prin care se înființează societatea C., martorul a declarat faptul că semnătura din dreptul numelui său, nu-i aparține.

Martorul ..., a declarat că nu este asociat, nu cunoaște cum s-a înființat și cine mai face parte din societatea civilă C., iar semnătura din dreptul numelui său, nu-i aparține și nu cunoaște nimic despre aceste contract.

În același sens, a declarat și martorul .., la data de 04.05.2017.

Declarațiile martorilor menționați mai sus, referitoare la faptul că nu au semnat înscrisul intitulat „contract de societate civilă” au fost confirmate și de Raportul de constatare criminalistică nr. 202.344 din 09.06.2017 al Serviciului Criminalistic din cadrul I.P.J., din concluziile căruia a rezultat că:

Nu s-a putut stabili dacă semnătura din dreptul numelui ... de pe înscrisul denumit „contract de societate civilă” reproduce sau nu reproduce o semnătură executată de numitul ...

Nu s-a putut stabili dacă semnătura din dreptul numelui ... de pe înscrisul denumit „contract de societate civilă” reproduce sau nu reproduce o semnătură executată de numitul .... Semnătura din dreptul numelui .. de pe înscrisul denumit „contract de societate civilă” nu reproduce semnătura executată de numitul ....

Nu s-a putut stabili dacă semnătura din dreptul numelui ... de pe înscrisul denumit „contract de societate civilă” reproduce sau nu semnătura executată de numitul ...

Semnătura din dreptul numelui ... de pe înscrisul denumit „contract de societate civilă” nu reproduce semnătura executată de numitul ...

Imposibilitatea stabilirii dacă semnăturile din dreptul numelor martorilor ... de pe înscrisul „contract de societate civilă” le aparțin acestora - a fost justificată în cuprinsul Raportului de constatare criminalistică nr. 202.344 din 09.06.2017 în capitolul IV examinări – constatări, după cum urmează:

Pct.1.1 „Examinând semnătura din dreptul numelui ... de pe înscrisul denumit contract de societate civilă am constatat că prezintă trasee suprapuse fapt ce împiedică examinarea separată a acesteia, aspect ce nu permite realizarea unui examen comparativ nici cu semnăturile executate de numitul ...

Examinarea separată presupune, printre altele, stabilirea succesiunilor cronologice a grafismelor acesteia. Întrucât traseele semnăturii sunt suprapuse, iar înscrisul este în copie, nu s-a putut stabili succesiunea cronologică a traseelor semnăturii”.

Pct.2.1 „Examinând semnătura din dreptul numelui ... de pe înscrisul denumit contract de societate civilă am constatat că prezintă trasee suprapuse fapt ce împiedică examinarea separată a acesteia, aspect ce nu permite realizarea unui examen comparativ nici cu semnăturile executate de numitul ....

Examinarea separată presupune, printre altele, stabilirea succesiunilor cronologice a grafismelor acesteia. Întrucât traseele semnăturii sunt suprapuse în partea incipientă a

semnăturii, iar înscrisul este în copie, nu s-a putut stabili succesiunea cronologică a traseelor semnăturii”.

Pct.4.1 „Examinând semnătura din dreptul numelui ... de pe înscrisul denumit contract de societate civilă am constatat că prezintă trasee suprapuse fapt ce împiedică examinarea separată a acesteia, aspect ce nu permite realizarea unui examen comparativ nici cu semnăturile executate de numitul ....

Examinarea separată presupune, printre altele, stabilirea succesiunilor cronologice a grafismelor acesteia. Întrucât traseele semnăturii sunt suprapuse, iar înscrisul este în copie, nu s-a putut stabili succesiunea cronologică a traseelor semnăturii”.

Al doilea înscris „contract de societate”, depus în copie de inculpat, la dosarul cererii unice de plată pentru campania 2011, prevede constituirea societății C., în conformitate cu prevederile art. 2 din Legea nr. 36/1991 astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 139/2007 și este structurat în 10 articole după cum urmează:

Art. 1 – Părțile contractante, din conținutul căruia reiese faptul că un număr de 30 persoane respectiv : A... în calitate de asociați, au convenit pentru o asociere simplă.

Art. 2 – Durata Contractului, care prevede că societatea C. se înființează pe o durată de 5 ani începând cu data de 05.04.2011,

Art. 3 – Aportul asociaților, prevede aportul în bunuri mobile sau imobile ale unui număr de 50 persoane, respectiv: .....

În dreptul fiecărui asociat au fost trecute animalele aduse ca aport în societate.

Art. 6 – Administrarea societății, din conținutul căruia reiese că administrarea societății se încredințează unui administrator unic, în persoana inculpatului A. care își va exercita atribuțiile în baza unui contract de administrare încheiat cu societatea.

Art. 10 – Clauze finale, din conținutul căruia rezultă că înscrisul – „contract de societate” a fost încheiat la data de 05.04.2011.

În partea finală a „contractului de societate” se regăsesc numele și semnăturile unui număr de 14 persoane în calitate de asociați respectiv: .....

S-a constatat că, la începutul contractului, sunt menționate 30 persoane care au calitatea de asociați și care au convenit să se asocieze, în cuprinsul actului, se enumeră aportul în bunuri mobile și imobile a unui număr de 50 de persoane, iar în final, contractul este semnat de 14 asociați.

Și acest înscris, „contract de societate” depus de inculpat la APIA – CJ este un document fals și inexact întrucât conține semnături executate în fals și aspecte nereale referitoare la constituirea societății C. precum și la calitatea de asociați ai acestei societăți a unor persoane fizice.

Astfel, din concluziile Raportului de constatare criminalistică nr. 202.344 din 09.06.2017 al Serviciului Criminalistic din cadrul I.P.J., au rezultat următoarele:

Semnătura din dreptul numelui .. de pe înscrisul denumit „contract de societate” nu reproduce o semnătură executată de numitul ...,

Semnătura din dreptul numelui ... de pe înscrisul denumit „contract de societate” nu reproduce o semnătură executată de numitul ..,

Semnătura din dreptul numelui .. de pe înscrisul denumit „contract de societate” nu reproduce semnătura executată de numitul ...

Nu se poate stabili dacă semnătura din dreptul numelui .. de pe înscrisul denumit „contract de societate” reproduce sau nu semnătura executată de sus-numit.

Semnătura din dreptul numelui ... de pe înscrisul denumit „contract de societate” nu reproduce semnătura executată de sus-numit,

Semnătura din dreptul numelui A. de pe înscrisul denumit „contract de societate” reproduce o semnătură executată de numitul A.

Imposibilitatea stabilirii dacă semnătura din dreptul numelui martorului ... de pe înscrisul „contract de societate” aparține acestuia - a fost justificată în cuprinsul Raportului de constatare criminalistică nr. 202.344 din 09.06.2017, în capitolul IV examinări – constatări, pct. 4.2, după cum urmează: „Examinând semnătura din dreptul numelui ... de pe înscrisul denumit contract de societate am constatat că prezintă trasee suprapuse fapt ce împiedică examinarea separată a acesteia, aspect ce nu permite realizarea unui examen comparativ nici cu semnăturile executate de numitul ...

Examinarea separată presupune, printre altele, stabilirea succesiunilor cronologice a grafismelor acesteia. Întrucât traseele semnăturii sunt suprapuse, iar înscrisul este în copie, nu s-a putut stabili succesiunea cronologică a traseelor semnăturii”.

Nici cu privire la Asociația Crescătorilor de Animale C. și nici cu privire la societatea civilă C., nu se regăsesc la dosarul de subvenție/2011, actul constitutiv și nici statutul acestor două entități.

Analiza aspectului privind realitatea mențiunilor referitoare la numărul de animale deținute de către fiecare persoană din tabelul inserat în înscrisul „declarație” nu prezintă relevanță în cauză, atâta timp cât s-a dovedit că cea mai mare parte din aceste persoane nici nu trebuiau să se găsească în acel tabel, pentru că nu sunt membri ai vreunei asociații reprezentată de inculpatul A., nu au semnat acel înscris, nu l-au împuternicit pe inculpatul A. să solicite subvenție de la APIA – CJ și mai mult decât atât, entitățile Asociația Crescătorilor de Animale C. și societatea C. nu există.

Având în vedere că la dosar, inculpatul A. a depus o serie de card-uri de exploatație ale unor persoane menționate în tabelul inserat în înscrisul „Declarație”, care însă nu recunosc că fac parte din vreo asociație și nici că au semnat tabelul, coroborat cu faptul că din informațiile transmise de DSVSA Suceava rezultă că numărul de animale din tabel, coincide cu numărul de animale trecut în Baza Națională de Date, rezultă posibilitatea ca inculpatul, în demersul său infracțional, să fi obținut aceste date de la fermieri, pentru a le folosi la APIA – CJ, fără a le aduce la cunoștință, acestor persoane, scopul utilizării respectivelor card-uri.

Prin Decizia nr. 2439542/17.12.2011 de acordare a plăților în cadrul schemelor de sprijin pe suprafață – campania 2011, inculpatul A., în calitate de persoană fizică, a beneficiat de suma totală de 277.582,23 lei pentru suprafața de 216 ha. pășune, în cadrul următoarelor scheme de plată:

Schema de plată unică pe suprafață – SAPS, pentru suprafața determinată la plată de 216,20 ha, suma de plată 46.349,90 lei, Plata Națională Directă Complementară – PNDC, pentru suprafața determinată de 0,7 ha, suma de 98,87 lei, Zonă Montană Defavorizată – ZMD, pentru suprafața determinată de 216,20 ha, suma de 66.398,55 lei, Agromediul Pachet 1, pentru suprafața determinată de 215,5 ha, suma 113.889,16 lei, Agromediul Pachet 2, pentru suprafața determinată de 205,69 ha, suma 50.845,75 lei.

Campania 2012

Din analiza actelor dosarului de subvenție predat în original de APIA CJ, a rezultat faptul că, la data de 09.03.2012, inculpatul A. a depus la APIA - CJ, cererea unică de plată pe suprafață 2012, înregistrată sub nr. SV-6281, prin care a solicitat, în nume propriu, în calitate de persoană fizică, subvenție pentru suprafața de 216,20 ha, declarând că deține un număr total de 213 bovine, 69 ecvidee și 120 ovine.

Anexat la cerere, inculpatul A. a depus următoarele documente:

Declarația de suprafață 2012 – IPA Online - prin care fermierul A. a declarat și a semnat că utilizează suprafața de 216,20 ha teren după cum urmează: în comuna X. – 5,22 ha (0,10 ha. legume proaspete, 0,60 ha plante nutreț și 3,82 ha pajiști permanente utilizate în comun, în comuna Y – 5,99 ha. pajiști permanente utilizate în comun iar în comuna .. – 204,99 ha. pajiști

permanente comunale utilizate individual - document inexact pentru că face referire la faptul că în anul agricol 2012, fermierul A. utilizează în mod legal, suprafața de 216,20 ha teren.

În condițiile în care, în dovedirea dreptului de folosință a terenului agricol, inculpatul A. nu a prezentat vreun document încheiat în nume propriu, ci a depus în copie, contractul de închiriere pășune nr.1845 din 04.05.2011 încheiat între Comuna X., în calitate de proprietar, pe de o parte și Asociația Crescătorilor de Animale C., în calitate de chiriaș, pe de altă parte, având ca obiect „folosința imobilului, terenul în suprafață totală de 354,26 ha.

Atât la dosarul licitației organizate de Primăria X., pentru atribuirea pășunii, cât și la dosarul cereri unice de plată pentru anul 2012, nu s-a regăsit niciun document care să ateste constituirea sau existența Asociației Crescătorilor de Animale C..

Inexistența entității Asociația Crescătorilor de Animale C. a fost confirmată prin adresele nr. 15.461/08.11.2016 a APIA – CJ, nr. 17422/28.10.2016 a DSVSA și nr. 1337/31.10.2016 a Judecătorei Rădăuți. De asemenea, prin adresa nr. 53048/16.08.2017, ANAF – Administrația Județeană a Finanțelor Publice a comunicat faptul că în evidențele instituției, nu figurează înregistrat un contract de societate civilă pentru societatea C.

Inculpatul a mai depus în dosarul de subvenție/2012 următoarele înscrisuri: o adeverință cu antetul „Județul .. - Primarul comunei X.”, fără număr de înregistrare, nedată, nesemnată și neștampilată, înscris tipizat ce poartă o mențiune olografă cu numele A. fără însă a avea vreo rubrică completată ori vreo altă mențiune; adeverința nr. 944/09.03.2012 emisă de Primăria X. din care rezultă că inculpatul A. figurează înscris pe anul 2012 în Registrul Agricol al comunei X., cu suprafața agricolă în proprietate de 4 ha și 5 ari, constând în fânețe, livezi și teren arabil, o adeverință eliberată de Primăria X., pe numele inculpatului A., fără număr de înregistrare, nedată, nesemnată, neștampilată și necompletată, copie a unei file dintr-un registru agricol din care rezultă că în perioada 2007 – 2009, inculpatul A. deținea suprafața totală de 11,64 ha. teren (arabil, fânețe, pășuni, etc.).

Aceste adeverințe nu au dovedit însă, dreptul de utilizare al persoanei fizice A. asupra terenului în suprafață de 216,20 ha, pentru care acesta a depus cererea unică de plată pe suprafață pentru campania agricolă 2012.

Anexa nr. 2/2012 - Declarație de eligibilitate pentru suprafețele de pășune concesionate/arendate/inchiriate de la consiliile locale/comunale/orășenești/municipale prin care fermierul A. declară pe propria răspundere că "pentru suprafețele de pășune închiriate de la Consiliul Local X. în baza contractului de închiriere nr. 1845/04.05.2011 anexat cererii unice de plată pe suprafață 2012 am solicitat drept de utilizare în baza animalelor deținute" document inexact, întrucât persoanele menționate în anexă nu sunt membri ai Asociației C., Asociația nu există ca entitate, iar cererea de subvenții a fost depusă în numele persoanei fizice A..

Din tabelul cu efectivul de animale pe specii și categorii, și transformarea lor în UVM a rezultat o încărcătură de 1 UVM/ha.

Anexat declarației de eligibilitate, fermierul a depus Tabelul 1 - cu proprietarii/deținătorii de animale care pășunează pe suprafața de pajiște declarată în care sunt menționate numele/prenumele a 53 de persoane și numărul de animale pe specii/categorii/vârste, deținute de fiecare dintre acestea, persoane care nu fac parte din Asociația Crescătorilor de Animale C. și care susțin că nu l-au împuternicit pe inculpat să solicite și să obțină subvenții pe suprafață, în numele lor, ca membri ai asociației.

Scopul urmărit de inculpat prin depunerea acestor documente este acela de a dovedi că prin numărul de animale deținute de respectivele persoane este asigurată încărcătura pe pășunat.

- declarația - Anexa nr. 13/2012, reprezintă acordul a 8 persoane, pretinși membri ai asociației (fără a se menționa denumirea acesteia) pentru ca inculpatul A., reprezentant al asociației, să depună la APIA CJ, cererea unică de plată pe suprafață, în campania 2012, în numele lor, ca membri ai asociației și angajamentul că nu vor depune cereri de plată în nume

propriu pentru suprafețele indicate de inculpatul A. în cerere (fila 79, vol. VII d.u.p.). – declarație falsă și inexactă întrucât conține semnături executate în fals și aspecte nereale referitoare la calitatea de membri ai Asociației C., reprezentată de inculpat și la faptul că l-au împuternicit pe acesta, să depună cereri de subvenție, în numele asociației.

Astfel, în Anexa nr. 13/2012, au fost trecute, într-un tabel, numele/prenumele, CNP – urile și semnăturile a 8 persoane: ....

Din declarațiile martorilor audiați în cauză, au rezultat următoarele aspecte:

Martorul ..., în declarația din data de 04.05.2017 a precizat faptul că semnătura din dreptul numelui său de pe Anexa nr. 13/2012 nu-i aparține. Nu are cunoștință despre înscrisurile ce au fost întocmite în numele Asociației Crescătorilor de Animale C. și nici despre ce sume de bani au fost încasate în perioada 2011 – 2014 de la APIA – CJ.

Deși martorul a susținut inițial, că în 2011, s-a înscris într-o Asociație cu denumirea C., fiind întrebat de procuror ce înțelege prin sintagma înscriere în asociație, martorul a răspuns că, în primăvara anului 2011, în incinta primăriei, i-a dat numitului A., xerocopii după actul său de identitate și pașapoartele animalelor pe care le deținea în gospodărie, însă a preciza că nu a semnat actul de constituire a societății, nu reține să fi semnat vreun document care să-i ateste calitatea de membru al asociației și nu cunoaște nimic despre subvențiile pe suprafață obținute de A. în perioada 2011-2014, ne semnând nici un document referitor la subvenții. În privința eventualelor documente pe care le-a semnat ulterior, martorul nu cunoaște scopul folosirii și nici conținutul acestora. Martorul a declarat că nu a semnat contractul de societate civilă de înființare a societății C. și nici documentele din dosarul de subvenție/2012, Anexa 13/2012. În anul 2013, a participat la activități de întreținere a pășunii., fiind plătit de viceprimarul comunei și nu, de către inculpatul A. Nu cunoaște ce sume de bani au fost încasate de către inculpat, de la APIA CJ, cu titlu de subvenții pe suprafață.

Martorul ..., în declarația din data de 04.05.2017, a precizat faptul că semnătura din dreptul numelui său de pe Anexa nr. 13/2012 nu-i aparține. Nu are cunoștință despre subvențiile obținute de inculpatul A. de la APIA - CJ, în perioada 2011 – 2014. De asemenea, martorul a declarat că nu este asociat în cadrul societății civile C., nu cunoaște nimic în legătură cu această societate, nu a semnat vreun document de înființare a acesteia și nu are cunoștință despre subvențiile obținute de inculpatul A. în perioada 2011-2014. Acesta a precizat că nu i-a dat inculpatului, documente privind animalele pe care le deține în gospodărie, nu a semnat nici un înscris referitor la subvenții, nu a participat la lucrări de întreținere a pășunii comunale, el având pășune proprietate personală.

Din declarațiile martorilor ... a rezultat că semnăturile din dreptul numelor lor de pe Anexa nr. 13/2012 nu le aparțin, nu cunosc ce reprezintă acest document și nici scopul folosirii lui. Numiții .. nu au putut fi audiați întrucât sunt decedați, conform extraselor de deces depuse la dosar.

Prin Ordonanța nr. 24/P/2015/19.05.2017, s-a dispus efectuarea unei constatări grafice, de către specialiști din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean– Serviciul Criminalistic.

Din concluziile Raportului de constatare criminalistică nr. 202.239/27.06.2017, au rezultat următoarele: Semnătura din dreptul numelui..., de pe înscrisul denumit Anexa nr. 13/2012 nu a fost executată de titular, Semnătura din dreptul numelui ..., de pe înscrisul denumit Anexa nr. 13/2012 nu a fost executată de titular, Semnătura din dreptul numelui ..., de pe înscrisul denumit Anexa nr. 13/2012 nu a fost executată de titular, Semnătura din dreptul numelui ..., de pe înscrisul denumit Anexa nr. 13/2012 nu a fost executată de titular.

La dosarul campaniei 2012, se regăsesc aceleași contracte depuse și în anul 2011: contractul de închiriere pășune nr.1845/04.05.2011 în copie, încheiat între Comuna X. și Asociația Crescătorilor de Animale C., având ca obiect „folosința imobilului, terenul în suprafață totală de 354,26 ha, format din trupurile de pășune ..., Luncile ..., imobil aparținând

domeniului public al comunei X., situat pe raza teritorială a comunei ..., document inexact, având în vedere faptul că atât la dosarul licitației organizate de către Primăria X., pentru atribuirea pășunii, cât și la dosarul cererii unice de plată pentru anul 2012, depus la APIA – CJ, nu se regăsește niciun document justificativ a statutului juridic al Asociației Crescătorilor de Animale C., respectiv act de constituire/înființare, documente de înregistrare fiscală sau documente din care să reiasă că este înregistrată în RNE.

Potrivit acestui contract, dreptul de folosință/utilizare a pășunii aparține Asociației Crescătorilor de Animale C. reprezentată de inculpatul A., și nu, fermierului care a solicitat subvenții în campania 2012, persona fizică A.

Astfel fermierul solicitant A. nu a făcut dovada îndeplinirii condiției de eligibilitate privind dovedirea dreptului de folosință/utilizare a pășunii.

Contractul de societate civilă prin care se constituie societatea C. - document fals și inexact întrucât conține semnături executate în fals și aspecte nereale referitoare la constituirea societății C., existența acestei entități și calitatea de asociați ai societății, a unor persoane fizice.

Martorii ... ale căror nume apar la finalul „contractului de societate civilă”, în calitate de asociați ai societății C. .. au declarat că nu sunt asociați ai societății C. ..., nu cunosc detalii cu privire la modul cum a fost constituită această societate iar semnăturile din dreptul numelui lor, nu le aparțin.

Prin Decizia nr. 2150597/26.11.2012 de acordare a plăților în cadrul schemelor de sprijin pe suprafață — campania 2012, inculpatului A., în calitate de persoană fizică, a beneficiat de suma totală de 287.491,15 lei în cadrul următoarelor scheme de plată: Schema de plată unică pe suprafață - SAPS, pentru suprafața determinată la plată de 216,2 ha, cu suma de plată 52.930,38 lei; Plata Națională Directă Complementară - PNDC1 pentru suprafața determinată de 0,7 ha cu suma de 102,93 lei; Zonă Montană Defavorizată – ZMD, pentru suprafața determinată de 216,2 ha. suma de 67.353,56 lei Agromediu - Pachet 1, pentru suprafața determinată de 215,5 ha. cu suma de 115.527,22 lei; Agromediu - Pachet 2, pentru suprafața determinată de 205,69 ha, cu suma de 51.577,06 lei.

Campania 2013

Din analiza actelor dosarului de subvenție predat în original de APIA – C.J., a rezultat faptul că la data de 04.03.2013, inculpatul A. a depus la APIA - CJ, cererea unică de plată pe suprafață 2013, înregistrată sub nr. SV-311, prin care a solicitat, în nume propriu, în calitate de persoană fizică, sprijin pentru suprafața de 216,20 ha, declarând că deține un număr total de 11 bovine. Anexat la cerere, inculpatul A. a depus următoarele documente:

Declarația de suprafață 2013 – IPA - prin care fermierul A. a declarat și a semnat că utilizează suprafața de 216,20 ha teren după cum urmează: com. X. – 5,22 ha (0,10 ha. legume proaspete, 0,60 ha. plante de nutreț și 3,82 ha. pajiști permanente utilizate în comun), com.– 5,99 ha pajiști permanente utilizate în comun și com. ... – 204,99 ha pajiști permanente comunale utilizate individual, document inexact, pentru că face referire la faptul că în anul agricol 2013, fermierul A. utilizează în mod legal, suprafața de 216,20 ha teren.

Astfel, în dovedirea dreptului de folosință a terenului agricol, inculpatul A. nu a prezentat vreun document încheiat în nume propriu, ci a anexat cererii unice de plată, în copie, contractul de închiriere pășune nr. 1845/04.05.2011 încheiat între Comuna X. și Asociația Crescătorilor de Animale C., având ca obiect folosința terenului în suprafață totală de 354,26 ha.

Din verificările efectuate în cauză, nu a fost identificat niciun document care să ateste constituirea sau existența Asociației Crescătorilor de Animale C.

Inexistența entității Asociația Crescătorilor de Animale C. a fost confirmată de adresele nr.15.461/08.11.2016 a APIA – CJ , nr. 17422/28.10.2016 a DSVSA și nr. 1337/31.10.2016 a Judecătorei Rădăuți:

adeverința nr. 1166/04.03.2013 prin care Primăria comunei X. adevărește că inculpatul A. figurează înregistrat pe anul 2013 la nr. de rol nominal unic 1415 și înscris în registrul agricol tip I, vol. IX, poziția nr. 31, satul X., nr. 378A, cu suprafața agricolă în proprietate de 4,5 ha.

adeverința nr. 1381/04.03.2013 prin care Primăria comunei Y adevărește că inculpatul A. figurează înregistrat pe anul 2013 la nr. de rol nominal unic 1487 și înscris în registrul agricol tip II, vol. 7, poziția nr. 30a, satul .., nr. 864A, cu suprafața agricolă în proprietate de 6,40 ha.

adeverința nr. 844/05.03.2013 eliberată de Primăria comunei .. prin care se adevărește că Primăria X. reprezentată prin inculpatul A., figurează înregistrată pe anul 2013 la nr. de rol nominal unic 1219 și înscris în registrul agricol tip III, vol. XIII, poziția nr. 41, loc. X., nr. 378A, jud. Suceava, cu suprafața agricolă în proprietate de 205,69 ha.

înscrisuri care însă, nu dovedesc dreptul de utilizare al fermierului, persoană fizică, A. asupra terenului în suprafață de 216,20 ha, pentru care s-au solicitat subvenții în campania agricolă 2013.

Declarație, Anexa nr. 13/2013, în original, prin care membrii asociației (fără a fi completat denumirea acesteia), conform tabelului inserat, declară că sunt de acord ca inculpatul A., reprezentant desemnat/numit al asociației, să depună la APIA cererea unică de plată pe suprafață, în campania 2013, în numele lor, și că nu vor depune cereri de plată în nume propriu pentru suprafețele indicate de inculpatul A., în cerere – declarație falsă și inexactă întrucât conține semnături executate în fals și aspecte nereale referitoare la calitatea de membri ai asociației reprezentată de inculpat și la faptul că l-au împuternicit pe acesta, să depună cereri de subvenție în numele asociației.

Astfel, în Anexa nr. 13/2013 sunt trecute, într-un tabel, numele/prenumele, CNP –ul și semnăturile a 22 persoane: ....

Din declarațiile martorilor audiați în cauză, au rezultat următoarele aspecte:

Martorul .., a declarat faptul că nu este asociat al asociației reprezentată de inculpatul A., nu are cunoștință despre subvențiile obținute de acesta, de la APIA - CJ, în calitate de reprezentant al Asociației C., iar semnăturile din dreptul numelui său, de pe înscrisurile aflate în dosarele cererilor unice de plată pentru campaniile 2011 – 2014, inclusiv de pe Anexa nr. 13/2013 nu îi aparțin.

Martorul .., a declarat că în cursul anului 2013, la solicitarea inculpatului A. a semnat un tabel dar nu cunoaște nimic în legătură cu asociația reprezentată de către inculpat și sprijinul financiar de care a beneficiat de la APIA – CJ . Semnătura din dreptul numelui său de pe Anexa 13 / 2013 a fost executată de el.

Martorul .., a declarat că nu a făcut parte din Asociația C., sau din altă asociație, dar semnătura din dreptul numelui său de pe înscrisul Anexa nr. 13/2013 îi aparține, însă nu poate preciza împrejurările în care a executat această semnătură.

Martorul ..., a declarat că nu a făcut parte din Asociația C., sau din altă asemenea asociație, iar semnătura din dreptul numelui său, nu îi aparține.

Martorul .., a declarat faptul că în cursul anului 2011, s-a înscris în Asociația C. în calitate de asociat, președinte fiind inculpatul A. a semnat o serie de documente însă semnăturile din dreptul numelui său de pe înscrisul Anexa 13/2013 și de pe Contractul de Societate Civilă, care se regăsesc în dosarul cererii unice de plată pentru campania 2013, nu îi aparțin.

Martorul .., a declarat că în cursul anilor 2011-2014, nu a avut calitatea de asociat în cadrul societății C. , nu cunoaște care este obiectul de activitate al acestei societăți și de către cine este reprezentată.

Signăturile din dreptul numelui său de pe înscrisurile ce i-au fost prezentate și care s-au regăsit în dosarele cererilor unice de plată aferente campaniilor agricole 2011-2014, nu-i aparțin.

Martorul ..., a declarat că în perioada 2011 – 2014, nu a avut calitatea de asociat în cadrul societății C. și nici la vreo altă societate.

Semnătura din dreptul numelui său de pe înscrisul Anexa nr. 13/2013 îi aparține, dar nu poate preciza motivul și scopul pentru care a executat acea semnătură.

Martorul ..., a declarat că nu cunoaște cum a fost înființată Asociația C. și cum a fost ales inculpatul A., reprezentant al acesteia. În anul 2012 sau 2013 i-a dat fratelui său ... un număr de 3 bovine pe care le deținea în gospodărie pentru a fi pășunate pe pășunea comunală a comunei X. însă nu a semnat sau întocmit vreun document pentru a se înscrie în vreo asociație a crescătorilor de animale.

Fiindu-i prezentat înscrisul Declarație, Anexa nr. 13 din dosarul cererii de plată al APIA – CJ, aferent campaniei 2013, martorul ... a declarat că semnătura din dreptul numelui său nu-i aparține dar crede că a fost executată de către fratele său .. pentru a putea pășuna animalele la munte.

Martorul ..., a declarat că în perioada 2011 – 2014 a făcut parte din Asociația C., în anul 2011, a mers la domiciliul inculpatului A. și s-a înscris în asociație, împrejurare în care a și semnat o serie de documente. Martorul i-a dat inculpatului A. și copii ale actului său de identitate și card-ul de exploatație.

Fiindu-i prezentat înscrisul Declarație, Anexa nr. 13/2013, martorul .. a declarat că semnătura din dreptul numelui său îi aparține dar nu cunoaște ce reprezintă și în ce împrejurări a semnat acel document.

Martorul ..., a declarat că nu cunoaște nimic despre Asociația C., nu știe cum a fost înființată și cum a fost numit inculpatul A. reprezentant al acesteia. De asemenea, martorul a declarat că nu a făcut parte din această asociație, iar în perioada anilor 2011- 2014, animalele deținute au fost pășunate pe pășunea aparținând comunei Y .

Fiindu-i prezentat înscrisul Declarație, Anexa nr. 13 /2013, martorul .. a declarat că semnătura din dreptul numelui său nu îi aparține și nu știe ce reprezintă acest document și la ce a fost folosit.

Numitul ..., trecut în Anexa nr. 13/2013, a decedat la data de 19.12.2012, astfel încât, la data de 04.03.2013 când inculpatul A. a depus cererea unică de plată aferentă campaniei agricole 2013 și Anexa nr. 13/2013, ... era decedat și implicit, nu putea să semneze înscrisul în cauză, semnătura din dreptul numelui său nefiind executată de el.

Numitul .. a decedat la data de 29.06.2016, conform extrasului de deces depus la dosar.

Numitul .. a decedat la data de 27.01.2014, conform extrasului de deces depus la dosar.

Potrivit Raportului de Constatare Criminalistică nr. 202.239 din 07.06.2017 al Serviciului Criminalistic din cadrul IPJ: Semnătura de pe Anexa nr. 13/2013 nu a fost executată de numitul ...; Semnătura de pe Anexa nr. 13/2013 nu a fost executată de numitul ...; Semnătura de pe Anexa nr. 13/2013 nu a fost executată de numitul ..; Semnătura de pe Anexa nr. 13/2013 a fost probabil executată de numitul ....

Potrivit Raportul de Constatare Criminalistică nr. 203.538 din 03.10.2017 al Serviciului Criminalistic din cadrul I.P.J.: Semnăturile din dreptul persoanelor .. și ... de pe Anexa nr. 13/2013 au fost executate de sus-numiții ; Semnătura din dreptul numelui .. de pe Anexa nr. 13/2013 a fost probabil executată de numitul ...,

Cu privire la acest aspect, la pct. 5.1, capitolul IV EXAMINĂRI CONSTATĂRI al Raportului de Constatare Criminalistică nr. 203.538 din 03.10.2017 al Serviciului Criminalistic din cadrul IPJ, s-a menționat faptul că: „Examinând semnătura de la rubrica Semnătură fermier din dreptul numelui .. de pe documentul denumit Anexa nr. 13 Declarație, din dosarul cererii unice de plată aferent campaniei agricole 2013 am constatat că se aseamănă cu semnăturile executate de numitul .. însă, din cauza faptului că semnătura în litigiu prezintă o structură cu o complexitate mai mare decât cea a semnăturilor executate de numitul .. (în sensul că are în

componentă și mai multe grafisme de ordin individual) nu s-a putut stabili cu certitudine autorul grafic. Semnăturile din dreptul numelui persoanelor: ... de pe Anexa nr. 13/2013 nu au fost executate de persoanele în cauză.

Anexa nr. 2/2013 la formularul tip de cerere unică de plată pe suprafață care reprezintă Declarație de eligibilitate pentru suprafețele de pășune concesionate/arendate/închiriate de la consiliile locale/comunale/orășenești/municipale, din data de 04.03.2013, referitor la suprafețele de teren utilizate și la numărul de animale care să asigure încărcătura minimă de pășunat, pentru ca cerea de plată să fie eligibilă - document inexact, din următoarele motive:

Astfel, în Declarația de eligibilitate din data de 04.03.2013, a fost completat doar punctul B – conformitate GAEC – pajiști aflate în proprietate/contractate de la alți proprietari (nu, de la Consiliul Local) unde inculpatul A. a bifat că se obligă să utilizez pajiștea prin pășunat și prin cosit iar Tabelul nr. 2, (inserat în Anexa nr. 2/2013), cu efectivul de animale pe specii și categorii și transformarea lor în UVM, nu este completat.

Anexat declarației de eligibilitate, inculpatul A. a depus Tabelul 1 – cu proprietarii/deținătorii de animale care pășunează pe suprafața de pajiște declarată în care sunt menționate numele/prenumele a 22 persoane și numărul de animale, pe specii/categorii/vârste, deținute de fiecare dintre aceștia.

În susținerea informațiilor din Tabelul nr. 2, (inserat în Anexa nr. 2/2013), inculpatul A. a depus copiile C.I., copiile cardurilor de exploatație și Declarațiile privind numărul de animale deținut de fiecare dintre cele 22 de persoane menționate în tabel printre care: Declarație în numele ... din data de 06.03.2013, Declarație în numele... din data de 07.03.2013 Declarație în numele .. din data de 10.03.2013, Declarație în numele .. din data de 11.03.2013, Declarație în numele .. din data de 08.03.2013, Declarație în numele .. din data de 08.03.2013, Declarație în numele .. din data de 10.03.2013, Declarație în numele .. din data de 08.03.2013, Declarație în numele .. din data de 10.03.2013, Declarație în numele .. din data de 11.03.2013,

înscrieri falsificate prin contrafacerea semnăturilor persoanelor în cauză, aspect care a rezultat din Raportul de Constatăre Criminalistică nr. 202.239 din 07.06.2017 al Serviciului Criminalistic din IPJ, care a concluzionat: Semnătura de pe înscrisul denumit Declarație, din dosarul cererii de plată aferent campaniei 2013, întocmită în numele martorului ..(la data de 06.03.2013) nu a fost executată de numitul .., Semnătura de pe înscrisul denumit Declarație, din dosarul cererii de plată aferent campaniei 2013, întocmită în numele martorului .. (la data de 07.03.2013) nu a fost executată de numitul .., Semnătura de pe înscrisul denumit Declarație, din dosarul cererii de plată aferent campaniei 2013, întocmită în numele martorului ... (la data de 10.03.2013) nu a fost executată de numitul ..

Totodată, din concluziile Raportului de Constatăre Criminalistică nr. 203.538 din 03.10.2017 al Serviciului Criminalistic din cadrul I.P.J., (f 3-29, vol. VI d.u.p.). a rezultat că:

- Semnătura de pe documentul numit Declarație ..din 10.03.2013 din dosarul cererii de plată aferent campaniei 2013, a fost executată de numitul ...,

- Semnăturile de pe documentele denumite: Declarație .. din 11.03.2013, Declarație .. din 08.03.2013, Declarație .. din 08.03.2013, Declarație .. din 10.03.2013, Declarație ..din 08.03.2013 și Declarație ..din 11.03.2013 din dosarul cererii unice de plată aferent campaniei agricole 2013 nu au fost executate de către persoanele în cauză.

același contract de închiriere pășune nr. 1845 din 04.05.2011, încheiat între Comuna X. și Asociația Crescătorilor de Animale C., având ca obiect „folosința terenului în suprafață totală de 354,26 ha, format din trupurile de pășune .. .., imobil aparținând domeniului public al comunei X., situat pe raza teritorială a comunei .. jud. ..”, document inexact, din următoarele motive: nu face dovada dreptului de folosință/utilizare a pășunii de către fermier solicitant A.; atât la dosarul licitației organizate de către Primăria X., pentru atribuirea pășunii, cât și la dosarul cererii unice de plată pentru anul 2013, depus la APIA – CJ .., nu se regăsește statutul

juridic al Asociației Crescătorilor de Animale C., ori vreun act de constituire/înființare a Asociației, nici documente de înregistrare fiscală sau documente din care să reiasă că Asociația este înregistrată în RNE.

Contractul de Societate Civilă prin care se atestă constituirea societății C. - document fals și inexact întrucât conține semnături executate în fals și aspecte nereale referitoare la constituirea societății C. și calitatea de asociați ai acestei societăți, a unor persoane fizice.

Astfel, fiind audiați martorii ..., persoane ale căror nume apar la finalul „contractului de societate civilă”, în calitate de asociați ai societății C., aceștia au declarat că nu sunt asociați ai societății C. , nu cunosc detalii cu privire la modul cum a fost constituită această societate iar semnăturile din dreptul numelui lor de pe contractul de societate nu le aparțin.

Asociația Crescătorilor de Animale C. și Societatea C. nu există ca entități, nu sunt înregistrate în Registrul asociațiilor și fundațiilor al Judecătoriei Rădăuți, conform adresei instanței nr. 1337 din 31.10.2016, în Registrul Național al Exploatațiilor, conform adresei nr. 17422 din 28.10.2016 a Direcției Sanitară Veterinară și Pentru Siguranța Alimentelor, în Registrul fermierilor, conform adresei nr. 15.461/08.11.2016 a APIA – CJ, și nici în evidențele AJFP, potrivit adresei nr. 53048 din 16.08.2017 a AJFP.

Prin Decizia nr. 708689/10.09.2013 de acordare a plăților în cadrul schemelor de sprijin pe suprafață - campania 2013, inculpatului A., în calitate de persoană fizică, a beneficiat de suma totală de 182028,9 lei în cadrul următoarelor scheme de plată: Zonă Montană Defavorizată - ZMD, pentru suprafața determinată de 216,2 ha, suma de 51.769,49 lei; Agromediu - Pachet 1, pentru suprafața determinată de 215,5 ha, cu suma de 89.074,45 lei; Agromediu - Pachet 2, pentru suprafața determinată de 215,5 ha, cu suma de 41.184,96 lei.

Decizia nr. 2549949/11.12.2013 de acordare a plăților în cadrul schemelor de sprijin pe suprafață - campania 2013 inculpatului A., în calitate de persoană fizică, prin care se stabilesc diferențe față de decizia nr. 708689/10.09.2013, în suma totală de 181486,01 lei, în cadrul următoarelor scheme de plată: Schema de plată unică pe suprafață – SAPS, pentru suprafața determinată la plată de 216,2 ha, cu suma de plată 119889,83 lei; Plata Națională Directă Complementară – PNDC, pentru suprafața determinată de 0,7 ha, cu suma de 65,59 lei; Zonă Montană Defavorizată – ZMD, pentru suprafața determinată de 216,2 ha, suma de 17472,26 lei; Agromediu - Pachet 1, pentru suprafața determinată de 215,5 ha, cu suma de 29691,48 lei; Agromediu - Pachet 2, pentru suprafața determinată de 215,5 ha, cu suma de 14366,85 lei.

Campania 2014

Din analiza actelor dosarului de subvenție predat în original de APIA C.J., a rezultat faptul că la data de 15.05.2014, inculpatul A. a depus la APIA - CJ, cererea unică de plată pe suprafață 2014, înregistrată sub nr. SV64267, prin care a solicitat, în numele Asociației C., subvenție pentru suprafața de 261,29 ha, declarând că deține un număr total de 12 bovine.

În formularul cererii de plată, la punctul 04 – Denumire forma de asociere simplă este scris olograf „C.” iar la punctul 43 - Codul (codurile) exploatației/lor zootehnice din fermă/gospodărie este menționat un singur cod, respectiv RO .. care aparține, însă, inculpatului A.

S-a constatat că, spre deosebire de campaniile 2011-2013, când inculpatul A. a depus cererile de subvenție în numele său, ca persoană fizică, în campania agricolă 2014, acesta a depus cererea de plată în numele Asociației C.

Anexat la cerere, inculpatul A. a depus următoarele documente:

Declarația de suprafață 2014 – IPA - Online - prin care inculpatul a declarat suprafața totală utilizată de 261,29 ha situată pe raza următoarelor localități: X. – 4,34 ha (din care pajiști permanente utilizate individual 2,14 ha, pajiști permanente utilizate în comun 2,20 ha), Y – 5,99 ha pajiști permanente utilizate în comun și Z – 250, 96 ha pajiști permanente comunale utilizate individual, declarație inexactă, pentru că s-a făcut referire la faptul că în anul agricol 2014, fermierul A., ID fermier RO: .. utilizează în mod legal, suprafața de 261,29 ha teren.

Astfel, ca dovadă a dreptului de folosință, inculpatul A. a anexat cererii unice de plată, în copie, Contractul de închiriere pășune nr.1845 din 04.05.2011 încheiat între Comuna X., în calitate de proprietar și Asociația Crescătorilor de Animale C., în calitate de chiriaș, având ca obiect „folosința imobilului în suprafață totală de 354,26 ha.

Totodată, contractul de închiriere pășune nr. 1845 din 04.05.2011 este încheiat de o asociație a crescătorilor de animale care s-a dovedit că nu există ca entitate.

Astfel, nu s-a regăsit niciun document care să ateste constituirea sau existența Asociației Crescătorilor de Animale C..

Inexistența entității Asociația Crescătorilor de Animale C. a fost confirmată și de adresa nr.15.461/08.11.2016 a APIA – CJ, adresa nr. 17422/28.10.2016 a DSVSA și adresa nr. 1337/31.10.2016 a Judecătorei Rădăuți.

Adeverința nr. 1128/20.03.2014 eliberată de Primăria comunei Z, prin care se adeverește că Primăria comunei X. reprezentată prin A., figurează înregistrată pe anul 2014 la nr. de rol nominal unic 1219 și înscris în registrul agricol tipul III, vol. XIII, poziția nr. 41, loc. X. nr. 378A, cu suprafața agricolă în proprietate de 354,60 ha.

Adeverința nr. 1364/17.03.2014 eliberată de Primăria comunei X., prin care se adeverește că inculpatul A. figurează înregistrat pe anul 2014 la nr. de rol nominal unic 1416 și înscris în registrul agricol tipul I, vol. IX, poziția nr. 31, satul X., nr. 378A, cu suprafața agricolă în proprietate de 4,5 ha.

Adeverința nr. 1898/18.03.2014 eliberată de Primăria comunei Y, prin care se adeverește că inculpatul A. figurează înregistrat pe anul 2014 la nr. de rol nominal unic 1487 și înscris în registrul agricol tipul 2. vol. 7, poziția nr. 30, localitatea X. nr. 864A, cu suprafața agricolă în proprietate de 6,40 ha.

Anexa nr. 2/2014 - Declarație de eligibilitate pentru suprafețele de pășune concesionate/arendate/inchiriate de la consiliile locale/comunale/orășenești/municipale, din data de 15.05.2014, document inexact, întrucât conține aspecte nereale referitoare la numărul de animale care ar trebui să asigure încărcătura minimă pe pășunat.

Astfel, în Anexa nr. 2/2014, inculpatul A. a bifat la punctul B – Conformitate GAEC – pajiști aflate în proprietate/contractate de la alți proprietari (nu de la Consiliul Local) că se obligă să utilizeze pajiștea prin pășunat și prin cosit iar în Tabelul nr. 2, (inserat în Anexa nr. 2), cu efectivul de animale pe specii și categorii și transformarea lor în UVM, este menționat un număr total de 226 animale, suprafața de 261,29 ha și UVM/ha de 0,47.

Pentru justificarea numărului de animale care asigură încărcătura minimă de 0,3 UVM/ha pe suprafața de teren pentru care a solicitat sprijin financiar în campania agricolă 2014, inculpatul A. a anexat înscrisul Tabel 1 – cu proprietarii/deținătorii de animale care pășunează pe suprafața de pajiște declarată în care sunt menționate numele/prenumele, CNP-urile și card-urile de exploatație a 25 persoane și numărul de animale, pe specii/categorii/vârste, deținute de fiecare dintre acestea, creând astfel aparența că aceștia ar face parte din Asociația în numele căreia inculpatul a solicitat sprijin financiar în campania 2014 iar animalele pe care le dețin ar pășuna pe suprafața de pășune pentru care s-a solicitat subvenție

În înscrisul denumit Tabel 1, anexat de inculpat la cererea unică de plată aferentă campaniei agricole 2014, sunt menționate olograf 25 de persoane respectiv: A., ..., cu CNP, card-urile de exploatație și numărul de animale deținute de fiecare, pe specii/categorii/vârste, însumând un număr de 118 bovine, 8 ecvine și 100 ovine (total animale – 226) .

Deși prin adresele nr. 2650 din 04.09.2017 și nr. 2645 din 28.08.2017 Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor a confirmat numărul de animale deținute de către persoanele trecute în Tabelul 1, menționat mai sus., și teoretic inculpatul ar fi justificat încărcătura minimă de 0,3 UVM/ha pe suprafața de teren pentru care a solicitat subvenție, practic înscrisul Tabel 1, anexă la Anexa nr. 2 la cererea unică de plată aferentă campaniei 2014,

este un document inexact, întrucât conține aspecte nereale referitoare la calitatea de membri ai Asociației Crescătorilor de Animale C., a persoanelor în cauză.

Astfel, în declarația din data de 07.08.2017, martorul .. a precizat faptul că nu cunoaște cum a fost înființată asociația și cum a fost numit A., reprezentant al acesteia. Nu a semnat și nici nu a întocmit vreun document pentru a se înscrie în această asociație. Nu cunoaște nimic despre societatea C. și nici nu a auzit despre această denumire.

Martorul .., fiind audiat la data de 08.08.2017 a declarat faptul că nu cunoaște nimic cu privire la Asociația C., nu știe cum a fost înființată și cum a fost numit A. reprezentant al acesteia. Nu a semnat și nici nu a întocmit vreun document pentru a se înscrie în această asociație și nici nu a dat copii ale actelor sale de identitate sau după pașapoartele animalelor deținute, inculpatului A.

Martorul .., în declarația din data de 08.08.2017 a precizat faptul că în primăvara anului 2011 a mers la domiciliul inculpatului A. pentru a se înscrie în asociația crescătorilor de animale pe care o reprezenta, ocazie cu care i-a înmănat acestuia copii ale actelor sale de identitate și adeverința medicului veterinar privind animalele deținute, a semnat o serie de documente fără a-și aminti despre ce înscrisuri este vorba.

Martorul ..., fiind audiat la data de 05.05.2017 a declarat faptul că nu a făcut parte din societatea C. și nu cunoaște împrejurările în care aceasta a fost înființată. Cu toate că în anul 2011 i-a înmănat inculpatului A. copii ale actului său de identitate și card-ul de exploatație, nu a întocmit și nu a semnat nici un fel de document referitor la această societate. Nu cunoaște nimic cu privire la subvențiile obținute de inculpatul A. sau asociația reprezentată de acesta de la APIA CJ.

Martorul .., în declarația din data de 04.05.2017 a precizat faptul că în anul 2011 s-a înscris în societatea civilă C. înmânându-i inculpatului A. copii ale actului său de identitate și ale pașapoartelor animalelor fără însă a putea preciza dacă a semnat sau nu vreun document în acest sens. Nu cunoaște nimic despre subvențiile obținute de către inculpatul A., de la APIA, în numele societății pe care o reprezintă. De asemenea, nu a întocmit și nici nu a semnat vreun înscris referitor la obținerea de subvenții agricole de la APIA de către inculpatul A..

Martorul .., în declarația din data de 04.05.2017 a precizat faptul că nu este asociat al societății civile C., nu cunoaște cum s-a înființat și cine este reprezentantul acesteia. Nu a întocmit și nu a semnat vreun document care să ateste calitatea sa de asociat al acestei societăți și nici nu cunoaște nimic despre subvențiile obținute de la APIA CJ de către A., în calitate de reprezentant al asociației C., în perioada 2011– 2014.

Martorul .., fiind audiat la data de 07.08.2017 a declarat faptul că prin anul 2013 sau 2014 s-a înscris în Asociația C. reprezentată de inculpatul A., înmânându-i acestuia copii ale actului său de identitate și după pașapoartele animalelor deținute, semnând ulterior o serie de documente fără a putea preciza despre ce anume este vorba. Nu cunoaște nimic despre societatea C., însă a precizat că acestea sunt denumirile unor pășune ce aparțin Primăriei X.. De asemenea, acesta nu cunoaște nimic despre subvențiile obținute de inculpatul A. de la APIA – CJ ca reprezentant al Asociației C..

Martorul .., fiind audiat la data de 22.08.2017, a declarat faptul că în perioada 2011 – 2015 nu a fost membru al Asociației Crescătorilor de Animale C., nu cunoaște cum a fost înființată aceasta și nici cum a fost desemnat inculpatul A. reprezentant al acesteia. Nu a semnat și nici nu a încheiat vreun document pentru a se înscrie în această asociație. De asemenea, martorul a menționat faptul că nu cunoaște nimic cu privire la societatea civilă C. și nici despre subvențiile obținute de la APIA, de către inculpatul A. în calitate de reprezentant al Asociației.

Martora ..., în declarația din data de 22.08.2017 a precizat faptul că nu este și nici nu a fost, în perioada 2011 – 2015, membră a Asociației Crescătorilor de Animale C., nu cunoaște cum a fost înființată această asociație și cum a fost desemnat inculpatul A., reprezentant al

acesteia. Nu a încheiat și nici nu a semnat vreo adeziune pentru a se înscrie în această asociație și nici nu cunoaște nimic despre subvențiile obținute de la APIA de către A., în calitate de reprezentant al Asociației C., în perioada 2011 - 2014 .

Martorul .., fiind audiat la data de 22.08.2017, a declarat că în perioada 2011 – 2014, nu a fost membru al Asociației Crescătorilor de Animale C. și nu cunoaște nimic cu privire la înființarea asociației și numirea inculpatului A. ca reprezentant al acesteia.

De asemenea, martorul .. a declarat faptul că nu a întocmit sau semnat vreun document pentru a se înscrie în această asociație și nici nu are cunoștință despre subvențiile obținute de la APIA, în perioada 2011 – 2014, de inculpatul A., ca reprezentant al asociației crescătorilor de animale.

Martorul .., în declarația din data de 30.05.2017 a precizat faptul că în perioada 2011 – 2014, nu a fost membru al societății C., iar semnăturile din dreptul numelui său de pe înscrisurile ce se regăsesc la dosarele cererilor unice de plată depuse la APIA – CJ, de către inculpatul A., nu-i aparțin.

Martorul .., în declarația din data de 13.09.2017 a precizat faptul că în perioada 2011 – 2014 nu a avut calitatea de membru al asociației C., nu a semnat vreo adeziune în acest sens iar semnăturile din dreptul numelui său de pe înscrisurile ce se regăsesc la dosarele cererilor unice de plată depuse la APIA – CJ, de către inculpatul A., nu-i aparțin.

Martorul .., fiind audiat la data de 18.05.2017, a declarat faptul că în perioada 2011 – 2014 nu a avut calitatea de asociat al societății C., nu cunoaște ce reprezintă această societate și ce obiect de activitate are.

Martorul ..., în declarația din data de 04.05.2017, a precizat faptul că în perioada 2011 – 2014, nu a avut calitatea de asociat al societății C., nu a semnat vreo adeziune în acest sens iar semnăturile din dreptul numelui său de pe înscrisurile ce se regăsesc la dosarele cererilor unice de plată depuse la APIA – CJ, de către inculpatul A., nu-i aparțin.

„Contract de societate civilă” din care rezultă constituirea societății C. pe care inculpatul A. l-a depus în dosarul cererii unice de plată 2014, similar ca în dosarele cererilor unice de plată aferente anilor 2011, 2012 și 2013, în copie document fals întrucât conține semnături executate în fals și aspecte nereale referitoare la constituirea societății C. și la calitatea de asociat al acestei societăți, a persoanelor fizice menționate.

Din declarațiile martorilor ale căror nume apar la finalul „Contractului de societate civilă”, în calitate de asociați ai societății C. au rezultat următoarele aspecte:

Martorul .. a declarat faptul că în primăvara anului 2011, s-a înscris în societatea civilă C. , dându-i inculpatului A. copii ale actului său de identitate și de pe pașapoartele animalelor pe care le deținea fără însă a-și aminti dacă a întocmit sau semnat vreun document referitor la calitatea sa de asociat al acestei societăți.

Fiindu-i prezentat contractul de societate civilă prin care se înființează societatea C. , martorul .. a declarat faptul că semnătura din dreptul numelui său nu-i aparține, nu cunoaște împrejurările în care a fost întocmit acest document, ce reprezintă și la ce a fost folosit.

Martorii ... au declarat că nu sunt asociați ai societății C., nu cunosc detalii cu privire la modul cum a fost constituită această societate iar semnăturile din dreptul numelui lor nu le aparțin.

Din concluziile Raportului de constatare criminalistică nr. 202.344 din 09.06.2017, întocmit de Serviciul Criminalistic al I.P.J., a rezultat că: Nu se poate stabili dacă semnătura din dreptul numelui ... de pe înscrisul denumit „contract de societate civilă” reproduce sau nu reproduce o semnătură executată de numitul..., Nu se poate stabili dacă semnătura din dreptul numelui .. de pe înscrisul denumit „contract de societate civilă” reproduce sau nu reproduce o semnătură executată de numitul .., Semnătura din dreptul numelui .. de pe înscrisul denumit „contract de societate civilă” nu reproduce semnătura executată de numitul ..., Nu se poate

stabili dacă semnătura din dreptul numelui .. de pe înscrisul denumite „contract de societate civilă” reproduce sau nu reproduce semnătura executată de numitul .., Semnătura din dreptul numelui .. de pe înscrisul denumit „contract de societate civilă” nu reproduce semnătura executată de numitul ...

Anexa nr. 4/2014, declarație și Tabelul nominal, la cererea unică de plată pe suprafață, prin care membrii Asociației C., conform tabelului inserat, declară că sunt de acord ca inculpatul A., reprezentant desemnat/numit al asociației, să depună la APIA cererea unică de plată pe suprafață, în campania 2014, în numele lor, și că nu vor depune cereri de plată în nume propriu pentru suprafețele indicate de inculpatul A., în cerere, document fals întrucât conține semnături executate în fals și aspecte nereale referitoare la calitatea de membru al Asociației C., reprezentată de inculpat și la faptul că l-au împuternicit pe acesta, să depună cereri de subvenție în numele asociației.

Astfel, în Anexa nr. 4/2014, și în Tabelul nominal, sunt trecute numele/prenumele, CNP și semnăturile unui număr de 25 persoane, după cum urmează: A., ...

Martorul .. a declarat faptul că nu este asociat al Asociației reprezentată de inculpatul A., nu are cunoștință despre subvențiile obținute de acesta, de la APIA - CJ, în calitate de reprezentant al Asociației C., iar semnăturile din dreptul numelui său, de pe înscrisurile aflate în dosarele cererilor unice de plată pentru campaniile 2011 – 2014, inclusiv de pe Anexa nr. 4/2014 nu îi aparțin.

Martorul .., a declarat faptul că în cursul anului 2011, s-a înscris în asociația C. în calitate de asociat, președinte fiind inculpatul A. a semnat o serie de documente însă semnătura din dreptul numelui său de pe înscrisul Anexa nr. 4/2014 nu îi aparține.

Martorul .. a declarat faptul că în cursul anilor 2011-2014 nu a avut calitatea de asociat în cadrul societății C., nu cunoaște care este obiectul de activitate a acestei societăți și de către cine este reprezentată, iar semnăturile din dreptul numelui său de pe înscrisurile ce i-au fost prezentate și care se regăsesc în dosarele cererilor unice de plată aferente campaniilor agricole 2011-2014, nu-i aparțin.

Martorul .., a declarat faptul că în cursul anilor 2011-2014, nu a avut calitatea de asociat în cadrul societății C. , nu cunoaște care este obiectul de activitate a acestei societăți și de către cine este reprezentată; semnăturile din dreptul numelui său de pe înscrisurile ce i-au fost prezentate și care se regăsesc în dosarele cererilor unice de plată aferente campaniilor agricole 2011-2014, nu-i aparțin.

Martorul .. a declarat faptul că nu a avut calitatea de asociat în cadrul societății C., nu cunoaște care este obiectul de activitate a acestei societăți și de către cine este reprezentată. Animalele deținute au fost crescute în gospodăria proprie. De asemenea, semnăturile din dreptul numelui său de pe înscrisurile ce i-au fost prezentate și care se regăsesc în dosarele cererilor unice de plată aferente campaniilor agricole 2011-2014, nu-i aparțin.

Martorul .., a declarat faptul că în cursul anilor 2011-2014 nu a avut calitatea de asociat în cadrul societății C. , nu a semnat nicio adeziune cu privire la această asociație și nici nu i s-a spus că ar face parte din asociație. Semnăturile din dreptul numelui său de pe înscrisurile ce i-au fost prezentate și care se regăsesc în dosarele cererilor unice de plată depuse de către inculpat la APIA – CJ, nu-i aparțin.

Martorul .., a declarat faptul că în cursul anilor 2011-2014 nu a avut calitatea de asociat în cadrul societății C., nu a semnat vreo adeziune pentru vreo asociație iar animalele din gospodărie au fost pășunate pe pășunea pe care o deține

De asemenea, acesta a declarat că semnăturile din dreptul numelui său de pe înscrisurile ce i-au fost prezentate și care se regăsesc în dosarele cererilor unice de plată aferente campaniilor agricole 2011-2014, nu-i aparțin.

Martorul .., a declarat faptul că nu a avut calitatea de asociat în cadrul societății C.. În anii 2011 sau 2012, le-a predat reprezentanților Primăriei X., o adeverință cu numărul de animale deținute dar în cu totul alt scop decât acela de a face parte dintr-o asociație de crescători de animale. În cursul anului 2016 a aflat că pe raza comunei X., a funcționat societatea C. al cărei președinte a fost inculpatul A..

Semnăturile din dreptul numelui său de pe înscrisurile ce i-au fost prezentate și care se regăsesc în dosarele cererilor unice de plată depuse de inculpat la APIA – CJ, nu-i aparțin.

Martorul .. a declarat faptul că în cursul anilor 2011-2014, nu a avut calitatea de asociat în cadrul societății C., nu a semnat vreo adeziune pentru vreo asociație și nici nu i s-a adus la cunoștință în vreun fel că ar face parte din această societate, semnăturile din dreptul numelui său de pe înscrisurile ce i-au fost prezentate și care se regăsesc în dosarele cererilor unice de plată aferente campaniilor agricole 2011-2014, nu-i aparțin.

Martorul .. a declarat că în cursul anilor 2013 sau 2014 s-a înscris în Asociația C. reprezentată de inculpatul A. pentru a avea unde să pășuneze animalele deținute. I-a dat atunci inculpatului o serie de documente dar nu cunoaște detalii cu privire la constituirea acestei asociații, pășunile închiriate de aceasta de la Primăria X. și sprijinul financiar de care a beneficiat de la APIA – CJ.

De asemenea, martorul a declarat că semnăturile din dreptul numelui său de pe înscrisurile ce i-au fost prezentate și care se regăsesc în dosarele cererilor unice de plată depuse de inculpat la APIA, nu-i aparțin, fiind posibil ca semnătura să aparțină soției sau fiilor săi.

Martora .. a declarat faptul că în cursul anilor 2011-2015, nu a avut calitatea de asociat în cadrul Asociației Crescătorilor de animale C. și nu cunoaște nimic în legătură cu aceasta, semnăturile din dreptul numelui său de pe înscrisurile ce i-au fost prezentate și care se regăsesc în dosarele cererilor unice de plată depuse de inculpatul A. la APIA nu-i aparțin.

Martorul .. a declarat că nu a avut calitatea de asociat în cadrul Asociației C. și nu a semnat vreo adeziune pentru a se înscrie în această asociație, semnătura din dreptul numelui său de pe înscrisul Declarație, anexa nr. 4, poziția 7, din dosarul cererii de plată 2014, nu-i aparține.

Martorul .. a declarat faptul că în cursul anului 2011, a mers la domiciliul inculpatului A. pentru a se înscrie în asociația reprezentată de acesta, C., împrejurare în care i-a înmănat acestuia o serie de documente referitor la animalele deținute. Nu cunoaște detalii cu privire la constituirea acestei asociații, închirierea pășunilor de la Primăria X. și sprijinul financiar de la APIA, de care a beneficiat asociația sau inculpatul A. și nu deține nici un fel de document care să ateste calitatea sa de membru al Asociației C..

De asemenea, martorul a declarat că semnătura din dreptul numelui său, de pe înscrisul Tabel nominal, anexa nr. 4, poziția 25, din dosarul cererii de plată 2014, nu-i aparține.

Martorul .. a declarat faptul că nu a făcut parte din Asociația C., nu cunoaște când a fost înființată aceasta și nu a semnat vreo adeziune pentru a se înscrie în asociație.

În perioada 2011– 2014, animalele deținute le-a pășunat pe pășunea aparținând com. Y

De asemenea, martorul a declarat că semnătura din dreptul numelui său de pe înscrisul Tabel nominal, anexa nr. 4, poziția 17, din dosarul cererii de plată 2014, nu-i aparține.

Din concluziile Raportului de Constatate Criminalistică nr. 202.239 din 07.06.2017 al Serviciului Criminalistic din cadrul I.P.J. au rezultat următoarele: Numele ..... se identifică în tabelele de pe înscrisurile denumite...Anexa nr. 4/2014...în dreptul cărora sunt executate semnături. Semnăturile nu au fost executate de numitul ...

În Decizia nr. 2814652/11.09.2015 de acordare a plăților în cadrul schemelor de sprijin pe suprafață - campania 2014, persoanei A., se menționează:

«Urmare analizării cererii de plată depusă de către dumneavoastră, a controalelor administrative efectuate, s-au constatat o serie de neconformități cu privire la solicitant,

documentele justificative ale statutului juridic al fermierului precum și documentele care atestă dreptul de utilizare a terenului.

Conform art. 5 din Ordinul MADR documentele care fac dovada utilizării legale a pajiștilor permanente comunale, conform art. 7 alin (1) lit. f) din OUG 125/2006, sunt actele doveditoare ale dreptului de proprietate, contractele de concesiune sau de închiriere încheiate între consiliile locale și crescătorii de animale, din care să reiasă suprafața utilizată, și adeverința eliberată de primărie conform înscrisurilor din registrul agricol.

Solicitantul cererii de plată este A. în calitate de persoană fizică.

Ca dovadă a dreptului de utilizare pentru pășunea comunală a fost anexat cererii unice de plată contractul de închiriere pășune cu nr. 1845/04.05.2011 încheiat între părțile contractante Comuna X. și Asociația Crescătorilor de Animale C., iar documentul justificativ al statutului juridic al fermierului este contractul de societate civilă prin care se constituie societatea „C.”.

În dovedirea utilizării pășunilor comunale închiriate, fermierul a prezentat adeverința eliberată de Primăria comunei Z conform înscrisurilor din registrul agricol nr. 1128/20.03.2014 prin care se adeverește că Primăria comunei X. prin reprezentant A. ca titular utilizează suprafața de 354,6 ha pășune.»

Având în vedere aceste constatări, APIA – CJ a emis Decizia nr. 2814652/11.09.2015 prin care s-au stabilit față de fermierul A., sancțiuni multianuale și excluderea de la plată.

Totodată, APIA – CJ, prin reprezentantul legal, având în vedere neregulile constatate cu prilejul instrumentării cererii de acordare a sprijinului financiar pe suprafață, pentru anul 2014, depusă în numele Asociației C., a sesizat organele de urmărire penală prin adresa nr. 617 din 21.01.2015, plângerea fiind înregistrată la DNA sub nr. 24/P/2015 din 22.01.2015.

În aceste condiții, actul material din 2014 al infracțiunii prev. de art. 181 alin. 1 din Legea nr. 78/2000 a rămas în fază de tentativă.

Campania 2015

În primăvara anului 2015, inculpatul A. a continuat demersul său infracțional având ca scop obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene.

În acest sens, inculpatul a făcut demersurile necesare în vederea constituirii unei noi societăți cu denumirea Asociația Crescătorilor de Animale C., cu sediul în comuna X. (adresa sa de domiciliu), acesta având calitatea de administrator.

Astfel, a fost întocmit înscrisul denumit Act constitutiv societate civilă nr. 1 din data de 14.04.2015, document înregistrat la Primăria Comunei X. sub nr. 1531 din 14.04.2015 prin care se constituie societatea: Asociația crescătorilor de animale C., cu sediul în com. X. reprezentantă de A., cu funcția de administrator.

La data de 22.06.2015, inculpatul A. a depus din nou, la APIA - CJ, cererea unică de plată pe suprafață 2015, înregistrată sub nr. SV51294, prin care a solicitat, în numele Asociației C., subvenție pentru suprafața de 261,09 ha.

În formularul cererii de plată, la punctul 04 – Denumire forma de asociere simplă este scris olograf „C.” iar la punctul 43 Codul exploatației/lor zootehnice din fermă/gospodărie este menționat un singur cod, respectiv RO...care aparține însă, inculpatului A.

În formularul cererii de plată, la punctul 04 – Denumire forma de asociere simplă, nu este scrisă nicio mențiune.

Anexat la cerere, inculpatul A. a depus următoarele documente: Declarația de suprafață 2015 – IPA - Online - în care inculpatul a declarat suprafața totală utilizată de 261,09 ha pajiști.

Inculpatul A. a anexat cererii unice de plată, în copie, același contract de închiriere pășune nr.1845 din 04.05.2011 încheiat între Comuna X., și Asociația Crescătorilor de Animale C., având ca obiect „folosința imobilului, terenul în suprafață totală de 354,26 ha.

Adeverința nr. 2554/27.05.2015 emisă de Primăria comunei X. din care reiese faptul că inculpatul figurează în anul 2015 înregistrat la nr. de rol nominal unic 1416 precum și înscris în registrul agricol împreună cu membrii gospodăriei la tipul 1, vol. IX, poziția 31, localitatea X., cu suprafața 4,5 ha. un înscris intitulat Act constitutiv societate civilă nr. 1/14.04.2015, înregistrat la Primăria comunei X. cu nr. 1531 din 14.04.2015 prin care se constituie societatea: Asociația Crescătorilor de Animale C., reprezentată de A., cu funcția de administrator - document fals întrucât conține semnături executate în fals și aspecte nereale referitoare la calitatea de membru al asociației C., reprezentată de inculpat .

Cu toate că fermierul solicitant este societatea Asociația crescătorilor de animale C., nou constituită la data de 14.04.2015, dovada dreptului de utilizare a pășunii este făcută cu același contract de închiriere nr. 1845/04.05.2011 încheiat cu o asociație, cu aceeași denumire dar constituită în aprilie 2011.

În privința societății Asociația Crescătorilor de Animale C., (care ar fi fost constituită prin Actul constitutiv societate civilă nr. 1/14.04.2015) prin adresa cu nr. 15.461 din 08.11.2016 APIA – CJ a transmis faptul că niciuna din entitățile: „Asociația Crescătorilor de Animale C.” și „Asociația C. ” nu sunt înscrise în registrul fermierilor (Registrul Unic de Identificare) cu coduri de identificare fermier (ID).

Direcția Sanitară Veterinară și Pentru Siguranța Alimentelor a comunicat prin adresele nr. 17422 din 28.10.2016 și nr. 18661/08.12.2017 faptul că „Asociația crescătorilor de animale C.” și „Asociația C. ” nu sunt înscrise în Registrul Național al Exploatațiilor și nici nu figurează în SNIIA cu efective de animale în perioada 2011 – 2014 și nici în anul 2015.

Totodată, Judecătoria Rădăuți, prin adresa nr. 1337 din 31.10.2016 a comunicat faptul că „Asociația Crescătorilor de Animale C.” și „Asociația C. ” nu au fost identificate înregistrate în Registrul asociațiilor și fundațiilor.

Potrivit acestui document intitulat Act constitutiv societate civilă nr. 1/14.04.2015, Societatea Asociația Crescătorilor de Animale C. se constituie prin voința unanimă a unui număr de 8 asociați, respectiv: A., ..., cu respectarea prevederilor art. 1.881 – 1.888 și art. 1.890 – 1.892 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicat în 2011, în partea finală a acestui înscris fiind menționat numele celor 8 asociați, cu o serie de semnături executate în dreptul acestora.

Din declarațiile de martori ale persoanelor ale căror nume figurează ca având calitatea de asociați ai societății Asociația Crescătorilor de Animale C. constituită în anul 2015, au rezultat următoarele aspecte:

Martorul .., fiindu-i prezentat înscrisul intitulat act constitutiv societate civilă nr. 1/14.04.2015, a declarat faptul că nu cunoaște nimic cu privire la acest document, semnătura din dreptul numelui său nu-i aparține, nu cunoaște ce reprezintă acest document și nici nu deține vreun exemplar al acestuia.

Martorul ..., fiindu-i prezentat actul constitutiv al societății civile nr. 1/14.04.2015, a declarat, de asemenea, că nu cunoaște nimic cu privire la acest document, semnătura din dreptul numelui său nu-i aparține, nu cunoaște ce reprezintă acest document și nici nu deține vreun exemplar al acestuia.

Martora .., fiindu-i prezentat înscrisul denumit act constitutiv societate civilă nr. 1/14.04.2015, a declarat faptul că este posibil ca semnătura din dreptul numelui său să-i aparțină, însă nu-și amintește în ce împrejurări a semnat acest document și nu deține nici un exemplar al acestuia.

Martorul .., a declarat că nu cunoaște nimic cu privire la acest document iar semnătura din dreptul numelui său nu-i aparține, ...

Martorul .. a declarat faptul că: „Nu cunosc nimic despre acest document, nu îmi amintesc să fi semnat vreun astfel de document. Semnătura din dreptul numelui meu se

aseamănă cu semnătura mea, dar nu pot preciza dacă a fost executată de mine. Nu țin minte să fi semnat vreun astfel de document. Este totuși posibil să fi semnat acest document dar nu mai rețin. Nu cunosc ce reprezintă acest document și nici nu dețin vreun exemplar al acestuia.”

Prin Ordonanța nr. 24/P/2015 din 06.09.2017 a DNA – ST s-a dispus efectuarea unei constatări grafice de către specialiști din cadrul I.P.J.– Serviciul Criminalistic .

Din concluziile Raportului de constatare criminalistică nr. 203.404 din 29.09.2017, întocmit de Serviciul Criminalistic al I.P.J., a rezultat faptul că:

- Semnăturile executate în dreptul numelui .. de pe înscrisurile: Act Constitutiv Societate Civilă nr. 1/14.04.2015 din dosarul cererii unice de plată aferent campaniei 2015 nu au fost executate de numitul ...

- Semnăturile executate în dreptul numelui .. de pe înscrisurile: Act Constitutiv Societate Civilă nr. 1/14.04.2015.... au fost executate de numita ...

- Semnăturile executate în dreptul numelui .. de pe înscrisurile: Act Constitutiv Societate Civilă nr. 1/14.04.2015.... au fost probabil executate de numitul .. din considerentele specificate în capitolul „IV Examinări-Constatări pct.35” respectiv: „ Examinând semnăturile din dreptul numelui .. de pe înscrisurile Act Constitutiv Societate Civilă nr. 1/14.04.2015....din dosarul cererii unice de plată aferente campanie 2015, comparativ cu semnăturile executate de numitul ... am constatat unele asemănări grafice, însă structura simplificată, cât și variabilitatea mare a modului de a executa elemente din compoziție, atât a semnăturilor, cât și a semnăturilor model de comparație, nu au permis stabilirea cu certitudine a autorului grafic”.

- Semnăturile executate în dreptul numelui .. de pe înscrisurile: Act Constitutiv Societate Civilă nr. 1/14.04.2015.... din dosarul cererii unice de plată aferent campaniei agricole 2015, au fost executate de numitul ..

Declarația - Anexa nr. 4/2015, reprezentând acordul a 7 persoane membri ai asociației (fără a se menționa denumirea acesteia) pentru ca inculpatul A., reprezentant al asociației, să depună la APIA cererea unică de plată pe suprafață, în campania 2015, în numele lor, și că nu vor depune cereri de plată în nume propriu pentru suprafețele indicate de inculpatul A., în cerere – declarație falsă întrucât conține semnături executate în fals și aspecte nereale referitoare la calitatea de membru al asociației reprezentată de inculpat și la faptul că l-au împuternicit pe acesta, să depună cereri de subvenție în numele asociației.

Astfel, în Anexa nr. 4/2015, denumită „Declarație” au fost trecute într-un tabel numele/prenumele, CNP-ul și semnăturile a 7 persoane:..., la care se adaugă numele inculpatului.

Cu privire la acest înscris, din declarațiile martorilor audiați în cauză, au rezultat următoarele aspecte: Martorii: ... fiind audiați la data de 08.08.2017, au precizat faptul că semnăturile din dreptul numelui fiecăruia de pe Anexa nr. 4/2015 nu le aparține. Nu cunosc ce reprezintă acest document și nici unde a fost folosit.

Prin Ordonanța nr. 24/P/2015 din data de 06.09.2017, s-a dispus efectuarea unei constatări grafice de către specialiști din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean– Serviciul Criminalistic

Din concluziile Raportului de constatare criminalistică nr. 203.404 din 29.09.2017, întocmit de Serviciul Criminalistic al I.P.J., a rezultat faptul că:

- Semnătura executată în dreptul numelui .. de pe înscrisul Declarație - Anexa nr. 4 din dosarul cererii unice de plată aferent campaniei 2015, nu a fost executată de numitul ...

- Semnăturile din dreptul numelui numiților .. de pe înscrisul Declarație – Anexa nr. 4 din dosarul cererii unice de plată aferent campaniei 2015, au fost executate de persoanele în cauză.

- Semnătura din dreptul numelui .. de pe înscrisul Declarație – Anexa nr. 4 din dosarul cererii unice de plată aferent campaniei 2015, a fost probabil executată de numitul .. din

considerentele specificate în capitolul „IV examinări-constatări, pct. 35”, respectiv „Examinând semnăturile din dreptul numelui .. de pe înscrisurile .....Declarația – Anexa nr. 4...din dosarul cererii unice de plată aferente campanie 2015, comparativ cu semnăturile executate de numitul .., am constatat unele asemănări grafice, însă structura simplificată, cât și variabilitatea mare a modului de a executa elemente din compoziție, atât a semnăturilor, cât și a semnăturilor model de comparație, nu au permis stabilirea cu certitudine a autorului grafic”.

Anexa nr. 2 Centralizatorul nr. 4/22.05.2015 privind acordul, datele de identificare, numărul de animale deținute de fiecare membru al asociației și suprafața alocată fiecărui membru;

Anexa nr. 3 Centralizator nr. 5/15.06.2015 privind acordul, datele de identificare, numărul de animale deținute de fiecare membru al formei asociative.

Anexa nr. 31 Centralizator nr. 6/15.06.2015 privind acordul, datele de identificare, numărul de animale deținute de către fiecare membru al asociației și suprafața alocată fiecărui membru deținător de animale.

Hotărârea nr. 2/11.05.2015 a membrilor Asociației Crescătorilor de animale X., cu privire la lucrările ce se vor executa pe pășunile proprietatea comunei X., închiriate de C., administrator A.

Hotărârea nr. 3/15.06.2015 a Adunării Generale privind desemnarea reprezentantului Asociației Crescătorilor de animale C., în vederea întocmirii/ depunerii documentației pentru obținere subvenției APIA și a utilizării fondurilor obținute din subvenții

Adeverința nr. 230 din 05.06.2015 în numele martorului.

Adeverința nr. 211 din 03.06.2015 în numele martorului ..

Adeverința nr. 142 din 28.05.2015 în numele martorei ..

Adeverința nr. 235 din 08.06.2015 în numele martorului ..

Adeverința nr. 256 din 11.06.2015 în numele martorului ..

DECLARAȚIE în numele martorului .. .

DECLARAȚIE în numele martorei .. (2950/09.06.2015),

DECLARAȚIE în numele martorului ..(2951/09.06.2015),

DECLARAȚIE în numele martorului .. din 11.06.2015,

DECLARAȚIE în numele martorului .. din 09.06.2015 .

Cu privire la înscrisurile menționate mai sus, din declarațiile martorilor audiați în cauză, au rezultat următoarele:

Martorul .. a precizat:„...în primăvara anului 2015 la mine acasă a venit numitul A. și mi-a spus să dăm animalele la pășunat pe pășunea . din com. X. .. Nu mi-a spus că înființează vreo asociație a crescătorilor de animale dar cred că acesta mi-a cerut și o serie de documente dar nu mai rețin ce anume. Rețin că în primăvara anului2015 am împuternicit-o pe soția mea ..să meargă la Primăria X. pentru a întocmi actele necesare pentru ca animalele pe care le dețineam să meargă la pășunat pe pășunea .. Nu mai rețin dacă A. mi-a spus că are vreo asociație și că pășunea este închiriată de acea asociație.”

De asemenea, martorul .., în referire la înscrisurile menționate mai sus, ce se regăsesc în dosarul cererii unice de plată aferent campaniei 2015 a declarat faptul că semnătura din dreptul numelui său nu-i aparține fiind posibil însă ca acele semnături să aparțină soției sale care nu i-a adus la cunoștință despre documentele pe care le-a semnat.

Martora .. a arătat faptul că semnăturile din dreptul numelui său de pe înscrisurile: Declarație nr. 2950 din 09.06.2015, Hotărâre nr. 3/15.06.2015, centralizator nr. 4/22.05.2015, centralizator nr.5/15.06.2015 și centralizator nr. 6/15.06.2015 din dosarul cererii de plată aferent campaniei agricole 2015, nu-i aparțin.

În privința semnăturilor de pe înscrisurile Adeverința nr. 142/28.05.2015 și Hotărâre nr. 2/11.05.2015 din dosarul cererii unice de plată 2015, martora .. a declarat faptul că acestea îi

aparțin, dar nu își amintește în ce împrejurări a executat acele semnături și nu cunoaște ce reprezintă și la ce au fost folosite aceste documente.

Martorul .. a arătat faptul că semnăturile din dreptul numelui său de pe înscrisurile: Hotărâre nr. 2/11.05.2015, Hotărâre nr. 3/15.06.2015, centralizator nr. 4/22.05.2015, centralizator nr. 5/15.06.2015 ȘI centralizator nr. 6/15.06.2015 din dosarul cererii de plată aferent campaniei agricole 2015, nu îi aparțin.

Referitor la înscrisul Adeverință nr. 235 din 08.06.2015, martorul .. a declarat că:

„Scrisul și semnătura de pe acest document îmi aparține. Nu cunosc împrejurările în care această adeverință a ajuns în dosarul cererii unice de plată depusă de A. la APIA CJ pentru campania 2015. Eu nu i-am dat niciodată lui A. vreun astfel de document. Este posibil ca un astfel de document să-l fi dat fostului primar ... Precizez că de trei ori i-am dat fostului primar astfel de documente de la medicul veterinar, dar nu mai rețin exact perioada.”

Cu privire la înscrisul Declarație nr. 2951 din 09.06.2015, a declarat că semnătura de pe acel document îi aparține dar nu cunoaște ce reprezintă acest document, la ce a fost folosit și împrejurările în care a semnat acel înscris.

Martorul .. a arătat faptul că semnăturile din dreptul numelui său de pe înscrisurile: Declarație nr. 3032 din 11.06.2015, Hotărâre nr. 2/11.05.2015, Hotărâre nr. 3/15.06.2015, centralizator nr. 4/22.05.2015, centralizator nr.5/15.06.2015 și centralizator nr. 6/15.06.2015 din dosarul cererii de plată aferent campaniei agricole 2015, nu îi aparțin și nu cunoaște ce reprezintă aceste documente și la ce au fost folosite.

Cu privire la înscrisul Adeverință nr. 256 din 11.06.2015, martorul .. a declarat că:

„Această adeverință este emisă de medicul veterinar din comună pe numele meu, în partea finală a acesteia se află semnătura executată de mine. Nu îmi amintesc motivul pentru care am scos această adeverință. Nu îmi amintesc nimic cu privire la acest document. Nu cunosc împrejurările în care această adeverință a ajuns în dosarul cererii unice de plată depusă de A. la APIA CJ . pentru campania 2015.”

Martorul .., în declarația din data de 22.08.2017, a arătat faptul că semnăturile din dreptul numelui său de pe înscrisurile: Declarație nr. 2954/09.06.2015, Hotărâre nr. 2/11.05.2015, Hotărâre nr.3/15.06.2015, centralizator nr. 4/22.05.2015, centralizator nr.5/15.06.2015 și centralizator nr. 6/15.06.2015 din dosarul cererii de plată aferent campaniei agricole 2015 nu îi aparțin și nu cunoaște ce reprezintă aceste documente și la ce au fost folosite. Totodată acesta a mai declarat că: „nu am avut niciodată discuții cu numitul A. pentru constituirea vreunei asociații de crescători de animale. Nu l-am împuternicit niciodată pe numitul A. să facă demersurile necesare pentru a obține subvenții de la APIA în numele vreunei asociații a crescătorilor de animale.”

Referitor la înscrisul Adeverință nr. 211 din 03.06.2015, martorul .. a declarat faptul că: „Nu am cunoștință despre această adeverință. Semnătura seamănă cu semnătura mea, dar nu îmi amintesc să fi semnat vreun astfel de document. Precizez că anual solicit o astfel de adeverință de la medicul veterinar pe care o folosesc personal pentru a obține subvenție de la APIA – CJ. Nu cunosc împrejurările în care această adeverință a ajuns în dosarul cererii unice de plată depusă de A. la APIA CJ pentru campania 2015. Eu nu i-am dat niciodată lui A. vreun astfel de document.”

Din concluziile Raportului de constatare criminalistică nr. 203.404 din 29.09.2017, întocmit de Serviciul Criminalistic al I.P.J. , a rezultat că:

- Semnăturile executate în dreptul numelui .. de pe înscrisurile: Adeverință nr. 211/03.06.2015, Centralizator nr. 4/22.05.2015 – Anexa nr. 2, Centralizator nr. 5/15.06.2015 – Anexa nr. 3, Centralizator nr. 6/15.06.2015 – Anexa nr. 4, Hotărârea nr. 3/15.06.2015, Hotărâre nr. 2/11.05.2015, Declarație în numele .. din 09.06.2015 (2954/09.06.2015), din dosarul cererii unice de plată aferent campaniei 2015, nu au fost executate de numitul ...

- Semnăturile din dreptul numelui . de pe înscrisurile Adeverință nr. 142/28.05.2015, Centralizator nr. 4/22.05.2015 – Anexa nr. 2 (semnătura de la „5. Total echivalent UVM”), Centralizator nr. 5/15.06.2015 – Anexa nr. 3, Centralizator nr. 6/15.06.2015 – Anexa nr. 4, Hotărârea nr. 3/15.06.2015 (penultima semnătură de la rubrica „Asociați”), Hotărâre nr. 2/11.05.2015, Declarație în numele .. din 09.06.2015 (2950/09.06.2015) au fost executate de numita ...

- Semnăturile din dreptul numelui .. de pe înscrisurile Adeverință nr. 235/08.06.2015, Centralizator nr. 4/22.05.2015 – Anexa nr. 2, Centralizator nr. 5/15.06.2015 – Anexa nr. 3, Centralizator nr. 6/15.06.2015 – Anexa nr. 4, Hotărârea nr. 3/15.06.2015 (ultima de la rubrica „Asociați”), Hotărâre nr. 2/11.05.2015, Declarație în numele .. din 09.06.2015 (2951/09.06.2015) din dosarul cererii unice de plată aferent campaniei 2015, au fost probabil executate de numitul .., din considerentele specificate în capitolul „IV. EXAMINĂRI-CONSTATĂRI, pct. 35” respectiv: „Examinând semnăturile din dreptul numelui .. de pe înscrisurile ..... Adeverință nr. 235/08.06.2015, Centralizator nr. 4/22.05.2015 – Anexa nr. 2, Centralizator nr. 5/15.06.2015 – Anexa nr. 3, Centralizator nr. 6/15.06.2015 – Anexa nr. 4, Hotărârea nr. 3/15.06.2015 (ultima de la rubrica „Asociați”), Hotărâre nr. 2/11.05.2015, Declarație în numele .. din 09.06.2015 (2951/09.06.2015)...din dosarul cererii unice de plată aferente campanie 2015, comparativ cu semnăturile executate de numitul .., am constatat unele asemănări grafice, însă structura simplificată, cât și variabilitatea mare a modului de a executa elemente din compoziție, atât a semnăturilor, cât și a semnăturilor model de comparație, nu au permis stabilirea cu certitudine a autorului grafic”

- Semnăturile din dreptul numelui .. de pe înscrisurile Adeverință nr. 256/11.06.2015, Centralizator nr. 4/22.05.2015 – Anexa nr. 2, Centralizator nr. 5/15.06.2015 – Anexa nr. 3, Centralizator nr. 6/15.06.2015 – Anexa nr. 4, Hotărârea nr. 3/15.06.2015, Hotărâre nr. 2/11.05.2015, Declarație în numele .. din 11.06.2015 (3032/11.06.2015) din dosarul cererii unice de plată aferent campaniei 2015, au fost executate de numitul ...

Având în vedere aspectele prezentate mai sus, precum și concluziile Raportului de constatare criminalistică nr. 203.404 din 29.09.2017, întocmit de Serviciul Criminalistic al I.P.J. a reieșit faptul că în campania 2015, în scopul obținerii pe nedrept a fondurilor din bugetul general al Uniunii Europene, inculpatul A. a anexat la cererea unică de plată pe suprafața înregistrată la APIA – CJ sub nr. 51294 din 22.06.2015, următoarele documente false, prin contrafacerea semnăturii:

Act Constitutiv societate civilă nr. 1/14.04.2015 prin care se constituie societatea Asociația Crescătorilor de Animale C., întrucât semnătura din dreptul martorului .. a fost falsificată,

Declarația – Anexa nr. 4/2015, întrucât semnătura din dreptul martorului .., a fost falsificată,

Adeverință nr. 211/03.06.2015, întrucât semnătura din dreptul martorului ...a fost falsificată

Centralizator nr. 4/22.05.2015 – Anexa nr. 2, întrucât semnătura din dreptul martorului ...a fost falsificată

Centralizator nr. 5/15.06.2015 – Anexa nr. 3, întrucât semnătura din dreptul martorului .. a fost falsificată

Centralizator nr. 6/15.06.2015 – Anexa nr. 4, întrucât semnătura din dreptul martorului ... a fost falsificată

Hotărârea nr. 3/15.06.2015, întrucât semnătura din dreptul martorului .. a fost falsificată

Hotărâre nr. 2/11.05.2015, întrucât semnătura din dreptul martorului .. a fost falsificată

Declarație în numele ..din 09.06.2015 (2954/09.06.2015), întrucât semnătura din dreptul martorului .., a fost falsificată

La controlul administrativ vizual efectuat de funcționarii APIA - CJ cu privire la cererea de plată/2015, s-a constatat că cererea nu este valabilă, astfel că în Formularului V1, a fost bifat codul "C.

Prin Decizia nr. 701/21.03.2017 aprobată de directorul executiv al APIA Centrul Județean Suceava, fermierului i s-au comunicat deficiențele constatate în urma verificării administrative privind cererea unică de plată pentru anul 2015. respectiv:

- Cod de neconformitate SIMP_0041, "Rezultatul controlului vizual C și data validității sunt în contradicție "

- ACTIV_0005 "Documentele justificative nu au fost înregistrate până la termenul limită de depunere. Fermierul nu este încadrat ca fermier activ și vor fi respinse de la plată schemele/măsurile care necesită îndeplinirea condiției de fermier activ.

În conformitate cu prevederile art. 8. alin (1). lit. c) din O.U.G. nr. 3/2015 cu modificări și completări ulterioare, cererea dvs. unică de plată 2015 se respinge. "

În aceste condiții, actul material din anul 2015 al infr. prev. de art. 181 alin. 1 din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 35 alin. 1, art. 5 C.pen. a rămas în fază de tentativă.

Procesul-verbal de constatare al DACI – APIA aparat central

Prin adresa nr. 2009/15.06.2017, DACI din cadrul APIA a comunicat faptul că la nivelul instituției, s-a dispus efectuarea unei acțiuni de verificare de către consilierii ai DACI-SAF cu privire la modul de acordare/obținere a sprijinului financiar de către C. reprezentată de A., în campaniile 2011-2014. (fila 334, vol. II d.u.p.).

Cu privire la condițiile legale pe care trebuie să le îndeplinească o societate civilă înființată în baza unui contract de societate civilă în formă scrisă pentru a solicita și beneficia de sprijin financiar pe suprafață, Direcția Juridică din cadrul DACI aparat central a formulat un punct de vedere transmis cu adresa nr. 3205/07.06.2017, potrivit căruia contractul de societate este reglementat în Codul civil, în articolele 1881 și următoarele, neexistând un model cadru prevăzut de legislația în vigoare, prin urmare, acest tip de contract trebuie să respecte dispozițiile legii civile. În ceea ce privește forma și elementele acestui contract se vor avea în vedere disp. art. 1884 și urm. din Codul civil.

Referitor la regulile privind asocierile fără personalitate juridică precum și forma unui astfel de contract trebuie avute în vedere dispozițiile art. 86 alin. 2 din Codul fiscal, care stipulează următoarele:

În cadrul fiecărei asocieri fără personalitate juridică constituită potrivit legii, asociații au obligația să încheie contracte de asociere în formă scrisă la începerea activității, care să cuprindă inclusiv date referitoare la părțile contractante, obiect de activitate și sediul social, contribuția asociaților în bunuri și drepturi, cot procentuală de participare a fiecărui asociat la veniturile sau pierderile din cadrul asociației, coresponsător contribuției fiecăruia, desemnarea asociatului care va răspunde față de autoritățile publice pentru îndeplinirea obligațiilor, condițiile de încetare a asocierii.

Contractul de asociere se înregistrează la organul fiscal competent, în termen de 15 zile de la data încheierii acestuia.

Conform legislației specifice în vigoare la data accesării sprijinului financiar de către fermierul Asociația C. (2011-2014 era în vigoare OMADR nr. 246/2008), fermierii, crescătorii de animale aveau obligația să prezinte pe lângă documentele care atestă exploatarea terenului agricol și dovada identificării și înregistrării animalelor în sistemul național. Astfel, fermierii crescători de animale aveau obligația să prezinte copia cardului exploatației conform Normei sanitare-veterinare pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a suinelor, ovinelor, caprinelor și bovinelor aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 40/2002 cu modificările și completările ulterioare.

Conform dispoziției acestui act normativ, orice proprietar de animale trebuia să își înregistreze animalele în Registrul Național al exploatațiilor și să asigure încărcătura de minim 0,3 UVM/ha.

Conform OUG nr. 125/2006, act normativ în vigoare la data accesării sprijinului financiar de către fermierul Asociația C., solicitanții trebuiau să fie înscrși în Registrul Fermierilor administrat de APIA, în vederea identificării acestora.

Prin urmare, fiecare fermier deținea un cod unic de identificare.

Față de cele menționate, s-a prezumat faptul că fermierii crescători de animale care au încheiat contractele prevăzute de legislația specifică în vigoare la acea dată aveau obligația să respecte prevederile legale să dețină animale identificate în sistemul național, și să asigure încărcătura de minim 0,3 UVM/ha.

Din adresa menționată în solicitările DNA, s-a reținut faptul că entitățile menționate în aceasta nu dețin cod de identificare fermier și nu au animale înregistrate în RNE și SNIIA. Potrivit adresei nr. 53048/16.08.2017, a Agenției Județene a Finanțelor Publice, în evidența acestei instituții, nu figura înregistrat un contract de societate civilă pentru societatea C.

În cuprinsul sesizării APIA CJ din data de 26.08.2015, s-a arătat că forma simplă de asociere de tipul societății civile C. nu poate fi înscrisă în Registrul Național al Exploatațiilor, conform normelor în vigoare.

Norma sanitar veterinară pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a suinelor, ovinelor, caprinelor și bovinelor, aprobată prin Ordinul ANSVSA nr. 40 din 29.04.2010, la art. 1, definește următorii termeni:

Pct. 6: deținător de animale - persoana ce are în posesie permanentă animale, în calitate de proprietar de animale și/sau proprietar de exploatație, sau are în posesie temporară animale în calitate de îngrijitor al acestora sau de persoană căreia i s-a încredințat îngrijirea lor; această categorie include, fără a se limita la conducătorii grupurilor de animale, conducătorii mijloacelor de transport în care se găsesc animale, precum și administratorii exploatațiilor comerciale, de tip târguri sau expoziții de animale, tabere de vară, ferme de animale, centre de colectare a animalelor și abatoare;

Pct. 7: exploatație - orice incintă împrejmuită cu unul sau mai multe adăposturi, orice construcție sau, în cazul unei ferme în aer liber, orice loc în care sunt ținute, deținute, îngrijite, tăiate sau manipulate animale;

Pct. 14: proprietar de exploatație - persoanele fizice, persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale, întreprinderile familiale, asociațiile înregistrate legal sau persoanele juridice care au în proprietate o exploatație;

Pct. 15: Registrul Național al exploatațiilor, denumit în continuare RNE - colecția de date în format electronic care cuprinde informațiile de identificare a fiecărei exploatații din România;

Pct. 18: Sistemul Național de identificare și înregistrare a animalelor, denumit în continuare SNIIA - totalitatea aplicațiilor, dispozitivelor, documentelor și procedurilor utilizate pentru identificarea și înregistrarea animalelor;

Astfel cum sunt definite mai sus sistemele Naționale de evidență a exploatațiilor și animalelor, a reieșit faptul că fermierii care solicită sprijin financiar de la APIA trebuie să se regăsească înscrise în aceste evidențe.

Prin adresa nr. 24/P/2015 din 24.02.2017, DNA – ST a solicitat APIA – Direcția Antifraudă Control Intern și Supracontrol (DACIS) efectuarea unei acțiuni de verificare cu privire la cererile depuse în campaniile 2011 – 2014 de către inculpatul A., activitate în urma căreia a fost întocmit Procesul – verbal de constatare nr. 36062 din 05.09.2017 transmis unității de parchet, de către APIA, cu adresa nr. 2766 din 05.09.2017.

Din conținutul Procesului – verbal de constatare nr. 36062 din 05.09.2017 al APIA – DACI, au rezultat următoarele aspecte:

Sinteza informațiilor din documentele regăsite la dosarele aferente cererilor depuse în campaniile 2011 - 2013:

Solicitantul sprijinului financiar în campaniile 2011-2013. potrivit cererilor unice de plată depuse la APIA Centrul Județean, este numitul A. în calitate de persoană fizică, cu CNP ... cu adresa de domiciliu/sediul exploatației în comuna X.

Deciziile de plată, în campaniile 2011-2013, au fost emise în vederea acordării plăților în cadrul schemelor de sprijin pe suprafață pentru A., în calitate de persoană fizică, CNP ...

Ca documente doveditoare ale statutului juridic, la dosarele aferente cererilor depuse de fermierul A. s-au regăsit documente prin care se constituie o entitate distinctă de cea care se află în raport cu APIA (A., în calitate de persoană fizică), respectiv:

Contractul de societate civilă prin care se constituie, în conformitate cu prevederile Codului civil și ale art. 2 din Legea nr. 36/1991, societatea C. fără personalitate juridică, cu sediul în comuna X.; administrarea societății se încredințează unui administrator unic în persoana lui A.

La art. 1 alin. 2 din contract s-a menționat: „Societatea C. efectuează acte de comerț, nu are personalitate juridică și nu este subiect de drept autonom. ”

Contract de societate prin care se constituie societatea C.

La art. 1 (1)- Părțile contractante, sunt menționate numele/prenumele a 30 persoane care au convenit în baza prezentului contract pentru o asociere simplă, fără personalitate juridică, pentru o perioadă de 5 ani începând cu data de 05.04.2011.

La art. 1 (2) - se menționează: "Societatea C. este o asociere simplă, nu efectuează acte de comerț, nu are personalitate juridică și nu este subiect de drept autonom. "

La art. 6 - Administrarea societății, se menționează că se încredințează administrarea societății, administratorului unic, A..

Din conținutul celor două contracte prezentate mai sus,

- a reieșit că societatea constituită (C.) efectuează acte de comerț, (aspecte care țin exclusiv de activitatea societăților comerciale), iar în contractul de societate, cu privire la constituirea aceleiași societăți, se menționează că aceasta nu efectuează acte de comerț.

nu a reieșit clar dacă entitatea constituită este:

- o formă de asociere simplă, deoarece, din punct de vedere fiscal, asocierea fără personalitate juridică este „orice asociere în participațiune, grup de interes economic, societate civilă sau alta entitate care nu este o persoană impozabilă distinctă în înțelesul impozitului pe venit și pe profit”;

- art. 7 alin. 1 pct. 5 din Codul fiscal, prevederi ce contrazic mențiunea din contractul de societate civilă, respectiv, "Societatea C. efectuează acte de comerț, nu are personalitate juridică și nu este subiect de drept autonom ";

- o societate agricolă, deoarece, potrivit art. 5 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură (lege menționată în preambulul contractului de societate civilă ca bază legală de constituire a societății), "Societatea agricolă nu are caracter comercial" și art. 4 din aceeași lege, "În cazul în care proprietarii terenurilor agricole nu doresc să le exploateze individual și nici în una din formele prevăzute la art. 2 și 3, ei se pot constitui în societăți agricole, cu personalitate juridică, în condițiile prevăzute în titlul II al prezentei legi" prevederi legale care sunt respectate având în vedere mențiunile de la art. 1 (2) din contractul de societate civilă, respectiv, "Societatea C. efectuează acte de comerț, nu are personalitate juridică și nu este subiect de drept autonom.";

- o societate comercială deoarece, potrivit art. 41. alin. (1) din legea menționată la paragraful anterior, "Societățile agricole se pot transforma în condițiile legii, în societăți cu

respectarea dispozițiilor Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare ", act normativ care nu este menționat în preambulul contractului de societate civilă de constituire a societății C., ca bază legală de constituire și care ar fi în contradicție cu mențiunea din contractul de societate civilă, respectiv, "Societatea C. efectuează acte de comerț, nu are personalitate juridică.

Ca document doveditor al dreptului de folosință, potrivit prevederilor art. 7. alin (1) lit. t) din OUG nr. 125/2006, fermierul A. a depus la dosarele aferente campaniilor 2011 – 2013, Contractul de închiriere pășune nr. 1845/04.05.2011 prin care Consiliul Local al comunei X., reprezentat de .. în calitate de primar, închiriaza suprafața de 354,26 ha, Asociației Crescătorilor de Animale C. reprezentată de dl. A..

Contractul de închiriere menționat mai sus a fost încheiat în urma organizării de către Primăria X., în data de 30.04.2011 pentru închirierea pășunilor alpine în suprafață totală de 354,26 ha aflate în administrarea Consiliului Local al comunei X, ocazie cu care s-a încheiat Procesul – verbal înregistrat cu nr. 1762/30.04.2011 în care se menționează printre condițiile de participare la licitație aprobate prin Hotărârea Consiliului Local nr. 9 din data de 29 martie 2011 și următoarea:

Solicitanții să fie înregistrați în Registrul Național al Exploatațiilor și să asigure o încărcătură minimă de 0,3 UVM/ha. "

În cuprinsul procesului verbal, la final, s-a menționat:

"Comisia de licitație adjudecă licitația în favoarea Asociației Crescătorilor de Animale C. reprezentată prin dl. A.", fapt ce presupune că asociația a îndeplinit toate condițiile stabilite de Consiliul Local al comunei X., în vederea adjudecării licitației pentru închirierea pășunii comunale.

La dosarele aferente cererilor de solicitare a sprijinului financiar, în campaniile 2011 - 2013, nu s-au regăsit documente justificative ale statutului juridic al Asociației Crescătorilor de Animale C., respectiv act de constituire/înființare, documente de înregistrare fiscală sau documente din care să rezulte că este înregistrată în RNE (să-i fie atribuit RO de identificare).

Din documentele depuse la dosar nu a rezultat cert, în ce calitate (persoană-fizică, reprezentantul societății C. , reprezentanții ACA C.) A. a solicitat/obținut sprijin financiar de la APIA, deoarece: în contractul de societate civilă s-a menționat că administratorul societății C. este A.; în contractul de închiriere nr. 1845/04.05.2011 s-a menționat că reprezentantul ACA C. este aceeași persoană, A.; cererea de solicitare a sprijinului financiar a fost în numele persoanei fizice, A. (nefiind menționat numele unei forme de asociere în câmpul prevăzut pe formularul de cerere, deși s-a menționat, în subsol, obligativitatea completării acestuia, după caz); deciziile de plată au fost emise pe numele lui A., în calitate de persoană fizică; documentul doveditor al statutului juridic a fost contractul de societate civilă prin care se constituie societatea C.; dovada folosinței a fost făcută cu Contractul de închiriere pășune nr. 1845/04.05.2011 încheiat între Consiliul Local al comunei X. și ACA C.; pentru dovada utilizării, în campania 2011, nu s-au regăsit documente; în campania 2012 fermierul a depus adeverința nr. 944/29.03.2012 doar pentru suprafața de 4,5 ha deținută în proprietate; în campania 2013 fermierul a depus adeverința nr. 1166/04.03.2013 doar pentru suprafața de 4,5 ha deținută în proprietate; adeverința nr. 1381/04.03.2013 pentru suprafața de 6,40 ha și adeverința nr. 844/05.03.2013 eliberată de Primăria comunei Z, prin care se adeverește că Primăria comunei X. reprezentată de A., figurează înregistrată pe anul 2013 la nr. de rol nominal unic 1219 și înscris în registrul agricol tipul III, vol. XIII, poziția nr. 41, loc. X. nr. 378A, cu suprafața agricolă în proprietate de 354,60 ha; în campania 2014 fermierul a depus adeverința nr. 1128/20.03.2014 eliberată de Primăria comunei Z., prin care se adeverește că Primăria X. reprezentată prin A., figurează înregistrată pe anul 2014 la nr. de rol nominal unic 1219 și înscris

în registrul agricol tipul III, vol. XIII, poziția nr. 41, loc. X., nr. 378A, cu suprafața agricolă în proprietate de 354,60 ha.

Având în vedere neconformitățile cu privire la solicitantul sprijinului financiar, respectiv calitatea fermierului în raport cu APIA și raportat la prevederile legale privind condițiile de eligibilitate generale care trebuie îndeplinite de un solicitant pentru a beneficia de sprijin financiar din fonduri comunitare/naționale nerambursabile (indiferent de forma de organizare), prevăzute de OUG nr. 125/2006, respectiv:

art. 6 (1) Beneficiarii plăților directe în cadrul Schemei de plată unică pe suprafață pot fi persoanele fizice și/sau persoanele juridice care exploatează terenul agricol pentru care solicită plata, în calitate de proprietari, arendași, concesionari, asociați administratori în cadrul asociațiilor în participațiune, locatari sau altele asemenea; și art. 7 (1) Pentru a beneficia de acordarea de plăți în cadrul schemelor de plată unică pe suprafață; solicitanții trebuie să fie înscrși în Registrul fermierilor, administrat de APIA, să depună cerere de solicitare a plăților la termen și să îndeplinească următoarele condiții generale: (...)

f) să prezinte documentele necesare care dovedesc dreptul de folosință și să poată face dovada că utilizează terenul pentru care s-a depus cererea.

În cuprinsul procesului-verbal de constatare al DACI, s-a realizat analiza documentele regăsite la dosarul fermierului din perspectiva a trei posibilități:

În cazul în care titularul cererii de solicitare a sprijinului financiar de la APIA este A. – persoană fizică/administrator al formei simple de asociere fără personalitate juridică.

Din punct de vedere fiscal, asocierea fără personalitate juridică este „orice asociere în participațiune, grup de interes economic, societate civilă sau alta entitate care nu este o persoană impozabilă distinctă în înțelesul impozitului pe venit și pe profit” [1] - art. 7 alin. 1 pct. 5 din Codul fiscal.

Potrivit Manualului de procedură privind administrarea cererilor de plată pe suprafață pentru anul 2011 versiunea 9.0, pagina 45, "documentele anexate cererii fermierului persoană fizică / administratorul formei simple de asociere fără personalitate juridică, sunt: actul de identitate – CI/BI/pașaport, dovada contului bancar activ, în cazul în care fermierul este administratorul numit al unei forme de asociere simplă (fără personalitate juridică), conform Legii nr. 36/1991, modificată prin Legea nr. 139/2007, acesta prezintă și contractul de societate al formei simple de asociere fără personalitate juridică.”

Având în vedere cerința procedurală de la paragraful anterior, privind depunerea contractului de societate al formei simple de asociere fără personalitate juridică, la dosarele aferente cererilor depuse în campaniile 2011-2013. fermierul a depus contractul de societate civilă prin care se constituie societatea C. reprezentată de numitul A., dar dreptul de folosință a pășunii comunale, potrivit contractului de închiriere nr. 1845/04.05.2011 îl are o altă entitate, respectiv Asociația Crescătorilor de Animale C. reprezentată de aceeași persoană, rezultă faptul că nu se respectă prevederile art. 6 (1) din OUG nr. 125/2006, respectiv „Beneficiarii plăților directe în cadrul Schemei de plată unică pe suprafață pot fi persoanele fizice și/sau persoanele juridice care exploatează terenul agricol pentru care solicită plata, în calitate de proprietari, arendași, concesionari, asociați administratori în cadrul asociațiilor în participațiune, locatari sau altele asemenea”

Calitatea de locatar având-o Asociația Crescătorilor de Animale C., entitate distinctă de cea pentru care se face dovada statutului juridic, respectiv societatea C. și de cea care a obținut sprijinul financiar, respectiv A. – persoană fizică.

În cazul în care titularul cererii de solicitare a sprijinului financiar de la APIA este A. – administrator al societății C.– societate agricolă.

Sub acest aspect, fermierul a depus ca document justificativ al statutului juridic, contractul de societate civilă prin care se constituie societatea C. și care are menționat în

preambul, ca fundament legal de constituire, articolul 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură.

Același act normativ prevede la cap. II - constituirea societăților agricole, la art. 10. că: "Societățile agricole se constituie prin act scris autentificat la notariatul de stat și statut. Actul de constituire va fi semnat de membrii fondatori, iar semnăturile acestora și împuternicirile vor fi legalizate de primărie. Acestea împreună cu statutul vor fi prezentate notariatului de stat de către împuterniciții membrilor fondatori ai societății. "

Având în vedere aceste prevederi legale, s-a menționat că, contractul de societate civilă nu este autentificat de un notar și nici nu poartă un număr de înregistrare în evidențele primăriei comunei X. iar la dosarele aferente cererilor de solicitare sprijin financiar de la APIA, nu a fost regăsit statutul societății constituite prin contractul de societate civilă.

Mai mult decât atât, dovada folosinței terenului pentru care s-a solicitat plata în campaniile 2011-2013 a fost făcută de Contractul de închiriere pășune nr. 1845/04.05.2011 în care calitatea de locatar o are Asociația Crescătorilor de Animale C., entitate pentru care nu au fost regăsite la dosarele aferente campaniilor 2011 – 2013, documente de constituire sau documente doveditoare ale înregistrării acesteia în registrele specifice ale instituțiilor publice abilitate.

În cazul în care titularul cererii de solicitare a sprijinului financiar de la APIA este A. – reprezentant al Asociației Crescătorilor de animale C., caz în care ne raportăm la prevederile art. 5 alin. 2 din O.G. nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații care statuează că: „În temeiul dreptului constituțional la asociere, persoanele fizice se pot asocia fără a constitui o persoană juridică atunci când realizarea scopului propus permite aceasta” considerând că este o entitate fără personalitate juridică deoarece, din documentele existente la dosar, nu rezultă că Asociația Crescătorilor de Animale C. ar fi dobândit personalitate juridică, astfel cum este reglementat prin art. 4 și 5 ale aceluiași act normativ, deoarece nu au fost regăsite documente de constituire, respectiv act constitutiv și statut juridic.

Asociației Crescătorilor de Animale C., privită ca o formă de asociere simplă, fără personalitate juridică, îi sunt aplicabile prevederile art. 86 Reguli privind asocierile fără personalitate juridică, din Legea nr.571/2003 coroborată cu HG nr. 44/2004 privind Codul fiscal cu normele metodologice de aplicare, respectiv:

"In cadrul fiecărei asocieri fără personalitate juridică, constituită potrivit legii, asociații au obligația să încheie contracte de asociere în formă scrisă, la începerea activității, care să cuprindă inclusiv date referitoare la: părțile contractante; obiectul de activitate și sediul asociației; contribuția asociaților în bunuri și drepturi; cota procentuală de participare a fiecărui asociat la veniturile sau pierderile din cadrul asocierii corespunzătoare contribuției fiecăruia; desemnarea asociatului care să răspundă pentru îndeplinirea obligațiilor asociației față de autoritățile publice; condițiile de încetare a asocierii. Contribuțiile asociaților conform contractului de asociere nu sunt considerate venituri pentru asociație. Contractul de asociere se înregistrează la organul fiscal competent, în termen de 15 zile de la data încheierii acestuia. "

S-a precizat că nu a fost regăsită, la dosarele fermierului, dovada înregistrării la organul fiscal competent, conform prevederilor legale menționate anterior.

Condițiile și criteriile de eligibilitate specifice, aplicabile entităților constituite sub formă simplă de asociere, fără personalitate juridică, sunt prevăzute de art. 5 din OMADR nr. 246/2008 cu modificările și completările ulterioare:

In cazul utilizării pășunilor comunale de către o formă asociativă legal constituită, aceasta poate depune cererea de plată prin reprezentantul legal și face dovada evidenței fiecărui proprietar de exploatație cu o copie după card-ul exploatației și a suprafeței agricole care revine fiecărui membru pentru utilizare, printr-o listă nominală anexată la cerere.

Forma asociativă legal constituită trebuie să dețină acceptul fiecărui membru pentru a solicita aceste plăți și să își asume responsabilitatea atât asupra cerințelor care condiționează plățile, cât și asupra distribuirii plăților către membrii săi.(...)

În cazul pășunilor comunale, dovada utilizării suprafețelor de pășune se face pe baza contractelor de pășunat dintre fermieri și consiliile locale, în calitate de administratori ai pășunilor comunale, din care trebuie să reiasă suprafața utilizată pentru pășunat. "

Având în vedere prevederea legală de la alin. (3) al art. 5 din actul normativ mai sus menționat, fermierul a depus la dosar:

în campania 2011 - Contractul de societate prin care se constituie societatea C. și în care sunt menționate numele/prenumele a 30 persoane care au convenit în baza prezentului contract pentru o asocierie simplă și este precizat aportul asociaților, menționându-se numele/prenumele a 52 de persoane care aduc ca aport în societatea C., animalele deținute de fiecare dintre acestea (total 177 taurine) fără a reieși din conținutul acestuia suprafața agricolă care revine fiecărui membru pentru utilizare;

în campania 2012 fermierul nu a depus documente în acest sens,

în campania 2013 fermierul nu a depus documente în acest sens,

Având în vedere prevederea legală de la alin. (4) al art. 5 din actul normativ mai sus menționat, fermierul a depus la dosar:

în campania 2011, Declarația prin care membrii asociației (fără a se menționa denumirea acesteia) declară că sunt de acord ca A. reprezentant al asociației, să depună la APIA cererea unică de plată pe suprafață în Campania 2009 (declarație regăsită la dosarul aferent campaniei 2011), în numele lor. În cuprinsul declarației se regăsește, un tabel cu numele/prenumele, CNP-ul a 54 de persoane, numărul de animale deținute de fiecare dintre acestea (total taurine – 189, ovine - 86), numărul cardului de exploatație (RO) și semnătura persoanelor menționate.

Din conținutul Declarației de mai sus a reieșit că membrii asociației împuternicesc pe numitul A. să depună la APIA cererea unică de plată aferentă campaniei 2009, dar a fost regăsită la dosarul aferent campaniei 2011.

în campania 2012 – Declarația - Anexa nr. 13 a formularului tip de cerere 2012, prin care subsemnații, conform tabelului anexat în care sunt menționate numele/prenumele a 9 persoane, cu CNP și semnătură, membrii ai asociației (fără a fi completat numele asociației), declară că sunt de acord ca domnul A. reprezentant desemnat/numit al asociației să depună la APIA cererea unică de plată pe suprafață în Campania 2012, în numele membrilor asociației.

în campania 2013 Declarația - Anexa nr. 13 a formularului tip de cerere 2013, prin care subsemnații, conform tabelului anexat, membri ai asociației (fără a fi completat numele asociației) declară că sunt de acord ca domnul A. reprezentant desemnat/numit al asociației să depună la APIA cererea unică de plată pe suprafață în Campania 2013, în numele membrilor asociației, și nu persoana fizică A..

Având în vedere prevederea legală de la alin. (6) al art. 5 din actul normativ mai sus menționat fermierul a depus la dosarele aferente campaniilor 2011 – 2013, contractul de închiriere nr. 1845/04.05.2011 din care a reieșit că dreptul de folosință/utilizare aparține ACA C. reprezentată de domnul A., entitate distinctă de solicitantul (potrivit cererii)/beneficiarul (potrivit deciziei de plată) sprijinului financiar de la APIA în campaniile 2011 – 2013, respectiv numitul A., în calitate de persoană fizică.

Prin adresa nr. 4482/02.02.2017, echipa de verificare delegată a solicitat APIA Centrul Județean să comunice demersurile întreprinse în urma constatărilor privind suspiciunea de nereguli cu privire la cererile de acordare sprijin financiar pe suprafață depuse în numele asociației C. cu sediul în comuna X.

Urmare acestei solicitări, prin adresa nr. 1690/21.02.2017 înregistrată la DACI cu nr. 679/23.02.2017, APIA CJ, a comunicat faptul că funcționarul public care a primit cererea

aferentă campaniei 2014 s-a autosesizat cu privire la nerespectarea de către fermier a condițiilor privind angajamentul de agromediu pachetele 1 și 2, începând cu campania 2011, fapt pentru care s-au reanalizat dosarele aferente acestor campanii.

Prin adresa nr. 1690/23.03.2017 - completare, înregistrată la APIA Central cu nr. 1066/27.03.2017, APIA Centrul Județean a înaintat:

- procesul verbal de constatare a neregulilor și stabilire a creanțelor bugetare nr. 19966/03.12.2015 aferent campaniei 2011;
- procesul verbal de constatare a neregulilor și stabilire a creanțelor bugetare nr. 19967/03.12.2015 aferent campaniei 2012;
- procesul verbal de constatare a neregulilor și stabilire a creanțelor bugetare nr. 19968/03.12.2015 aferent campaniei 2013. (filele 201-214, vol. III d.u.p.).

Astfel, potrivit procesului-verbal de constatare a neregulilor și stabilire a creanțelor bugetare nr. 19966/03.12.2015 aferent campaniei 2011 întocmit de APIA CJ, fermierul A. nu a respectat angajamentul de agromediu pachetele P1.2, început în anul 2011.

În campania 2014, ca urmare a controlului administrativ, s-a constatat o diferență între suprafața declarată în cerere și suprafața confirmată în urma controlului;

Parcela aflată sub incidența acestei erori fiind parcela 17 cu suprafața declarată de 1,89 ha din care suprafața confirmată a fost de 0 ha. și parcela 18 cu suprafața declarată de 8,2 ha din care suprafața confirmată a fost de 0 ha. Motivul reducerii acestor suprafețe este acela că în controlul administrativ efectuat asupra cererii de plată a fermierului din campania 2014, s-au constatat o serie de neconformități cu privire la documentele justificative ale statutului juridic al fermierului precum și documentele care atestă dreptul de utilizare a terenului.

În dovedirea dreptului de utilizare, au fost anexate cererii unice, o serie de documente care au ridicat suspiciuni cu privire la veridicitatea și autenticitatea acestor documente.

În concluzie, cererea de plată a fermierului A. nu a îndeplinit condițiile de eligibilitate și totodată, a încălcat prevederile art. 7 alin. 1 lit. c din O.U.G. nr. 125/2006, care instituie în sarcina fermierului obligația de a înscrie sub sancțiunea legii penale date reale, complete și perfect valabile în formularul de cerere de plată directă pe suprafață și în documentele anexate, inclusiv lista suprafețelor, motiv pentru care pentru parcelele mai sus-menționate aflate în angajament este necesară recuperarea sumelor acordate necuvenit.

În urma verificării și analizării documentelor și faptelor menționate în cuprinsul procesului-verbal, s-a constatat primirea de către beneficiar, a unei sume necuvenite. Beneficiarul a primit suma în mod eronat și s-a stabilit un debit total de 23479,97 lei.

Documente probante: cererea unică de plată pe suprafață depusă de fermier în campania 2011, nr. 54396/11.05.2011; nota de fundamentare nr. 3483218/16.11.2015, decizia nr. 1541229/20.10.2011, 2439542/17.12.2011 de acordare a plăților în cadrul schemelor de sprijin pe suprafață, procesul verbal de constatare a neconformităților care propun cererea unică pentru plăți necuvenite, nota de sancțiuni 3482706/24.09.2015, rapoartele de calcul AP11_24.09.2015, precum și alte date existente în baza de date IACS aparținând APIA.

S-a reținut că debitorul A.. datorează APIA un debit în valoare de 23479,97 lei după cum urmează: aferent bugetului Uniunii Europene 19253,55 lei, aferent bugetului de stat 4226.42 lei.

În conformitate cu prevederile art. 42 alin.1 din OUG nr. 66/2011, scadența creanței bugetare stabilite prin titlul de creanță este de 30 zile de la data comunicării titlu de creanță.

Neplata creanțelor bugetare conform termenului stabilit, atrage dobânda și recuperarea acesteia conform prevederilor OUG nr. 66/2011.

Potrivit procesului-verbal de constatare a neregulilor și stabilire a creanțelor bugetare nr. 19967/03.12.2015 aferent campaniei 2012 întocmit de APIA CJ, fermierul A. nu a respectat angajamentul de agromediu pachetele P1.2, început în anul 2011.

În campania 2014, ca urmare a controlului administrativ, s-a constatat o diferență între suprafața declarată în cerere și suprafața confirmată în urma controlului;

Parcela aflată sub incidența acestei erori fiind parcela 17 cu suprafața declarată de 1,89 ha din care suprafața confirmată a fost de 0 ha. și parcela 18 cu suprafața declarată de 8,2 ha din care suprafața confirmată a fost de 0 ha. Motivul reducerii acestor suprafețe este acela că în controlul administrativ efectuat asupra cererii de plată a fermierului din campania 2014, s-au constatat o serie de neconformități cu privire la documentele justificative ale statutului juridic al fermierului precum și documentele care atestă dreptul de utilizare a terenului.

În dovedirea dreptului de utilizare, au fost anexate cererii unice, o serie de documente care au ridicat suspiciuni cu privire la veridicitatea și autenticitatea acestor documente.

În concluzie, cererea de plată a fermierului A. nu a îndeplinit condițiile de eligibilitate și totodată, a încălcat prevederile art. 7 alin. 1 lit. c din O.U.G. nr. 125/2006, care instituie în sarcina fermierului obligația de a înscrie sub sancțiunea legii penale date reale, complete și perfect valabile în formularul de cerere de plată directă pe suprafață și în documentele anexate, inclusiv lista suprafețelor, motiv pentru care pentru parcelele mai sus-menționate aflate în angajament este necesară recuperarea sumelor acordate necuvenit.

În urma verificării și analizării documentelor și faptelor menționate în cuprinsul procesului-verbal, s-a constatat primirea de către beneficiar, a unei sume necuvenite. Beneficiarul a primit suma în mod eronat și s-a stabilit un debit total de 23817,67 lei.

Documente probante: cererea unică de plată pe suprafață depusă de fermier în campania 2012, nr. 6281/09.03.2012; nota de fundamentare nr. 2995944/16.11.2015, decizia nr. 1780199/26.10.2012, 2150597/26.11.2012 de acordare a plăților în cadrul schemelor de sprijin pe suprafață, procesul verbal de constatare a neconformităților care propun cererea unică pentru plăți necuvenite, nota de sancțiuni 2995513/24.09.2015, rapoartele de calcul AP11_24.09.2015, precum și alte date existente în baza de date IACS aparținând APIA.

S-a reținut că debitorul A. datorează APIA un debit în valoare de 23817,67 lei după cum urmează: aferent bugetului Uniunii Europene 19530,47 lei, aferent bugetului de stat 4287.20 lei.

În conformitate cu prevederile art. 42 alin.1 din OUG nr. 66/2011, scadența creanței bugetare stabilite prin titlul de creanță este de 30 zile de la data comunicării titlu de creanță.

Neplata creanțelor bugetare conform termenului stabilit, atrage dobânda și recuperarea acesteia conform prevederilor OUG nr. 66/2011.

Potrivit procesului-verbal de constatare a neregulilor și stabilire a creanțelor bugetare nr. 19968/03.12.2015 aferent campaniei 2013 întocmit de APIA CJ, fermierul A. nu a respectat angajamentul de agromediu pachetele P1.2, început în anul 2011.

În campania 2014, ca urmare a controlului administrativ, s-a constatat o diferență între suprafața declarată în cerere și suprafața confirmată în urma controlului;

Parcela aflată sub incidența acestei erori fiind parcela 17 cu suprafața declarată de 1,89 ha din care suprafața confirmată a fost de 0 ha. și parcela 18 cu suprafața declarată de 8,2 ha din care suprafața confirmată a fost de 0 ha. Motivul reducerii acestor suprafețe este acela că în controlul administrativ efectuat asupra cererii de plată a fermierului din campania 2014, s-au constatat o serie de neconformități cu privire la documentele justificative ale statutului juridic al fermierului precum și documentele care atestă dreptul de utilizare a terenului.

În dovedirea dreptului de utilizare, au fost anexate cererii unice, o serie de documente care au ridicat suspiciuni cu privire la veridicitatea și autenticitatea acestor documente.

În concluzie, cererea de plată a fermierului A. nu a îndeplinit condițiile de eligibilitate și totodată, a încălcat prevederile art. 7 alin. 1 lit. c din O.U.G. nr. 125/2006, care instituie în sarcina fermierului obligația de a înscrie sub sancțiunea legii penale date reale, complete și perfect valabile în formularul de cerere de plată directă pe suprafață și în documentele anexate,

inclusiv lista suprafețelor, motiv pentru care pentru parcelele mai sus-menționate aflate în angajament este necesară recuperarea sumelor acordate necuvenit.

În urma verificării și analizării documentelor și faptelor menționate în cuprinsul procesului-verbal, s-a constatat primirea de către beneficiar, a unei sume necuvenite. Beneficiarul a primit suma în mod eronat și s-a stabilit un debit total de 24485,67 lei.

Documente probante: cererea unică de plată pe suprafață depusă de fermier în campania 2013, nr. 311/04.03.2013; nota de fundamentare nr. 3237326/16.11.2015, decizia nr. 1947733/22.10.2013, 2549949/11.12.2013 de acordare a plăților în cadrul schemelor de sprijin pe suprafață, procesul verbal de constatare a neconformităților care propun cererea unică pentru plăți necuvenite, nota de sancțiuni 3236910/24.09.2015, rapoartele de calcul AP11_24.09.2015, precum și alte date existente în baza de date IACS aparținând APIA.

Debitorul A. datorează APIA un debit în valoare de 24485,37 lei după cum urmează: aferent bugetului Uniunii Europene 20077,98 lei, aferent bugetului de stat 4407.39 lei.

În conformitate cu prevederile art. 42 alin.1 din OUG nr. 66/2011, scadența creanței bugetare stabilite prin titlul de creanță este de 30 zile de la data comunicării titlu de creanță.

Neplata creanțelor bugetare conform termenului stabilit atrage dobânda și recuperarea acesteia conform prevederilor OUG nr. 66/2011.

Având în vedere prevederile art. 5. alin 4) din OMADR nr. 246/2008 privind stabilirea modului de implementare, a condițiilor specifice și a criteriilor de eligibilitate pentru aplicarea schemelor de plăți directe și plăți naționale directe complementare în sectorul vegetal, pentru acordarea sprijinului aferent măsurilor de agromediu și zone defavorizate respectiv:

„În cazul utilizării pășunilor comunale de către o formă asociativă legal constituită, aceasta poate depune cererea de plată prin reprezentantul legal și face dovada evidenței fiecărui proprietar de exploatație cu o copie după cardul exploatației și a suprafeței agricole care revine fiecărui membru pentru utilizare, printr-o listă nominală anexată la cerere, care trebuie să cuprindă și acceptul fiecărui membru pentru a solicita aceste plăți, în conformitate cu actul constitutiv și/sau statutul asociației asumându-și responsabilitatea asupra cerințelor care condiționează plățile.”

Fermierul a depus la dosarele aferente campaniilor 2011 – 2013, Declarații prin care membrii asociației (fără a se preciza denumirea acesteia), prin semnarea acestor declarații își exprimă acordul ca dl. A. – reprezentant al asociației, să solicite sprijin financiar de la APIA în numele lor.

În scopul verificării dacă cele două entități, societatea C. și Asociația Crescătorilor de Animale C., sunt înscrise în Registrul fermierilor administrat de APIA, echipa de verificare a considerat necesar să solicite (adresa nr. 1653/11.05.2010) aceste informații direcției de specialitate din cadrul APIA Aparat Central.

Ca răspuns la această solicitare, Direcția Plăți Directe – sector zootehnic, prin adresa nr. 1867/22.05.2017 a comunicat faptul că Asociația Crescătorilor de animale C. și societatea C. nu figurează cu cererea depusă pentru sectorul zootehnic, speciile bovine, ovine, caprine, în anii de cerere 2011-2013.

Prin adresa nr. 1691/15.05.2017 echipa de verificare a solicitat Primăriei comunei X. un set de documente, instituție care, prin adresa nr. 3048/25.05.2017 ne-a transmis copia paginilor Registrului Agricol al comunei X., aferente exploatației deținută de A., în calitate de persoană fizică, din care reiese că utilizează suprafața deținută în proprietate de 4,5 ha, în campaniile 2011-2014 și Inventarul bunurilor care alcătuiesc domeniul public al comunei X. Se menționează faptul că Asociația Crescătorilor de Animale C. nu are poziție distinctă în registrul agricol.

Prin adresa nr. 2843/14.03.2017, Primăria Z. a comunicat următoarele:

- în evidențele agricole ale comunei Z., în anii 2011 - 2013. figurează înscrisă Primăria comunei X. cu suprafața de 81,50 ha care s-a modificat din 2013 cu suprafața de 354,6 ha urmare inventarierii suprafețelor deținute de UAT X.;

"referitor la adeverința 844 /05.03.2013 emisă de instituția noastră vă comunicăm faptul că utilizatorul suprafețelor de teren agricol este Asociația C. reprezentată de către dl A. iar proprietarul suprafețelor de teren agricol este Primăria comunei X. "

copia registrului agricol al comunei Z. din care reiese că Primăria comunei X. figurează înregistrată, pe anul 2011, 2012 cu suprafața de 81,50 ha și pe 2013 cu suprafața de 354.60 ha.

Având în vedere faptul că, în normele de aplicare ale Codului Fiscal, la art. 1851, se prevede astfel, "In cazul asocierilor care realizează venituri din activități agricole impuse pe bază de norme de venit, asociatul desemnat are următoarele obligații:

să înregistreze contractul de asociere, precum și orice modificare a acestuia la organul fiscal la care asociația este înregistrată în evidența fiscală, în termen de 15 zile de la data încheierii acestuia...

Echipa de verificare a solicitat, prin adresa nr. 2233/05.07.2017 Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice Iași, instituție care are competența teritorială de administrare a contribuabililor județului, informații privind Asociația Crescătorilor de Animale C..

Prin adresa nr. 51838/16.08.2017 înregistrată la APIA Aparat Central cu nr. 33906/21.08.2017, Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice - Administrația Județeană a Finanțelor Publice, ne comunică următoarele:(...)

Entitatea Asociația Crescătorilor de Animale C. nu este înregistrată în baza de date a ANAF. In procesul de verificare a fost consultat și registrul electronic al ONG de pe site-ul Ministerului Justiției fără a fi identificată o astfel de entitate.(...)

A. a fost membru și reprezentant al A. Asociație familială X.. (fila 326, vol. III d.u.p.).

Astfel că Asociația Crescătorilor de Animale C., în afară de faptul că nu are calitatea de solicitant/beneficiar al sprijinului financiar în dosarele aferente cererilor unice de plată depuse în campaniile 2011 - 2013, nu face nici dovada unei forme legal constituită.

Urmare a faptului că din datele înscrise pe cererile unice de plată aferente campaniilor 2011- 2013 a reieșit că, în raport cu APIA, calitatea de solicitant o are A. - persoană fizică, iar la dosarele aferente campaniilor menționate nu au fost regăsite documente doveditoare ale dreptului de folosință ale solicitantului în această calitate.

Având în vedere prevederile art. 21. alin. 8), 9) și 10) din O.U.G. nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu completările și modificările ulterioare, potrivit cărora, „structurile verificate au obligația de a prezenta la termenele stabilite toate datele și documentele solicitate, necesare pentru realizarea controlului, precum și de a acorda tot sprijinul necesar pentru desfășurarea în bune condiții a activității de verificare”, coroborat cu prevederile art. 7. alin. 1). lit. f) din OUG nr. 125/2006 în baza căruia, la cererea APIA, fermierul trebuie să prezinte documentele necesare care dovedesc dreptul de folosință și să poată face dovada că utilizează terenul pentru care s-a depus cererea”,

Echipa de verificare i-a solicitat lui A., prin adresa nr. 2169/28.06.2017, informații privind calitatea sa în relația cu APIA și documentele doveditoare ale dreptului de folosință/utilizare prevăzute de actele normative mai sus menționate.

A. până la data finalizării prezentului proces verbal de constatare, nu a comunicat un răspuns cu privire la aspectele solicitate prin adresa SAF nr. 2169/28.06.2017.

Pentru a verifica dacă societatea C. este înregistrată la instituțiile abilitate în acest sens, echipa de verificare a considerat oportun să solicite aceste informații, prin adresa nr. 1800/24.05.2017, Oficiului Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava.

Prin adresa nr. 18008/31.05.2017, Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava a comunicat faptul că, „societatea C. nu a fost găsită în baza de date a Registrului Comerțului.

CONCLUZII:

Fermierul A. - RO 270212567 a depus cererile unice de plată pe suprafață astfel: în campania 2011 pentru suprafața de 216,20 ha, solicitând SAPS, PNDC1, ZMD, AM P1 și P2, în campania 2012 pentru suprafața de 216,20 ha, solicitând SAPS, PNDC1, ZMD, AM P1 și P2, în campania 2013 pentru suprafața de 216,20 ha, solicitând SAPS, PNDC1, ZMD, AM P1 și P2, în campania 2014 pentru suprafața de 261,29 ha, solicitând SAPS, PNDC1, ZMD, AM P1 și P2, în campania 2015 pentru suprafața de 261,29 ha, solicitând SAPS, Plata redistributivă, Practici agricole benefice pentru climă și mediu, ANC_ZM măsura 13.1, AM P1-P7.

APIA - Centrul Județean a emis decizii pentru fermierul A. – RO 270212567, astfel: în campania 2011 – pentru suprafața determinată de 216,20 ha, plata în sumă de 277.582,23 lei, în campania 2012 – pentru suprafața determinată de 216,20 ha, plata în sumă de 287.491,15 lei, în campania 2013 – pentru suprafața determinată de 216,20 ha, plata în sumă de 363.514,9 lei, în campania 2014 – decizia prin care se stabilesc sancțiuni multianuale în sumă de 423051, 63 lei și excluderea de la plată datorită supra-declarării.

Respingerea de la plată a cererii aferentă campaniei 2014 a fost motivată de către funcționarii APIA Centrul Județean, în conținutul Deciziei nr. 2814652/11.09.2015, astfel:

„Urmare analizării documentelor anexate cererii de plată depusă de către dumneavoastră, a controalelor administrative efectuate, s-au constatat o serie de neconformități cu privire la solicitant, documentele justificative ale statutului juridic al fermierului precum și documentele care atestă dreptul de utilizare a terenului. Conform art. 5 din Ordinul MADR documentele care fac dovada utilizării legale a pajiștilor permanente comunale, conform art. 7 alin.1 lit. f din OUG nr. 125/2006 sunt actele doveditoare ale dreptului de proprietate, contractele de concesiune sau de închiriere încheiate între consiliile locale și crescătorii de animale, din care să reiasă suprafața utilizată și adeverința eliberată de primărie conform înscrisurilor din registrul agricol.

Solicitantul cererii de plată a fost A. în calitate de persoană fizică.

Ca dovadă a dreptului de utilizare pentru pășunea comunală a fost anexat cererii unice de plată contractul de închiriere pășune cu nr. 1845/04.05.2011 încheiat între părțile contractante Comuna X. și Asociația Crescătorilor de Animale C., iar documentul justificativ al statutului juridic al fermierului este contractul de societate civilă prin care se constituie societatea C.

În dovedirea utilizării pășunilor comunale închiriate, fermierul a prezentat adeverința eliberată de Primăria comunei Z. conform înscrisurilor din registrul agricol nr. 1128/20.03.2014 prin care se adeverește că Primăria comunei X. prin reprezentant A. ca titular utilizează suprafața de 354,6 ha pășune.

În campania 2015 – decizia prin care cererea de solicitare a sprijinului financiar se respinge la plată urmare deficiențelor constatate, respectiv codurile de neconformitate: SIMP_0041 (Rezultatul controlului vizual și data validității sunt în contradicție) și ACTIV_0005 (Documentele justificative nu au fost înregistrate până la termenul limită de depunere. Fermierul nu este încadrat ca fermier activ și vor fi respinse de la plată schemele/măsurile care necesită îndeplinirea condiției de Fermier Activ).

Urmare nerespectării condițiilor privind angajamentul de agromediu pachetele 1 și 2, APIA Centrul Județean a procedat la reinstrumentarea cererilor de plată aferente campaniilor 2011 – 2013, în urma căreia s-au emis: procesul verbal de constatare a neregulilor și stabilire a creanțelor bugetare nr. 19966/03.12.2015, aferent campaniei 2011, pentru suma de 23479,97 lei, procesul verbal de constatare a neregulilor și stabilire a creanțelor bugetare nr.

19967/03.12.2015, aferent campaniei 2012, pentru suma de 23817,67 lei, procesul verbal de constatare a neregulilor și stabilire a creanțelor bugetare nr. 19968/03.12.2015, aferent campaniei 2013, pentru suma de 24485,37 lei.

Pentru dovada dreptului de folosință a suprafeței pentru care a primit sprijin financiar în campaniile 2011 – 2013, fermierul a prezentat (Conform OUG nr. 125/2006):

Contractul de închiriere nr. 1845/04.05.2011 prin care Consiliul Local al comunei X. închiriaza suprafața de 354,26 ha pășune comună, Asociației Crescătorilor de Animale C., pentru o perioadă de 5 ani (04.05.2011 – 04.05.2016). Contractul este semnat de proprietar – .. în calitate de primar al comunei X. și chiriaș – A., administrator unic al Asociației Crescătorilor de Animale C.

Pentru dovada dreptului de utilizare,

În campania 2011, nu s-au regăsit documente,

În campania 2012, fermierul a depus adeverința înregistrată cu nr. 944/09.03.2012 prin care Primăria comunei X. adeverește faptul că dl. A. figurează înscris în registrul agricol al comunei cu suprafața agricolă în proprietate de 4,5 ha.

În campania 2013, fermierul a depus:

Adeverința nr. 1166/04.03.2013 prin care Primăria comunei X. adeverește că domnul A. figurează înregistrat pe anul 2013, cu suprafața agricolă în proprietate de 4,5 ha,

Adeverința nr. 138/04.03.2013 prin care Primăria comunei X. adeverește că domnul A. figurează înregistrat pe anul 2013 în registrul agricol, cu suprafața agricolă în proprietate de 6,40 ha situată în satul ...

Adeverința nr. 844/05.03.2013 eliberată de Primăria comunei Z., prin care se adeverește că Primăria X. reprezentată prin A., figurează înregistrată pe anul 2013, cu suprafața agricolă în proprietate de 205,69 ha.

Pentru dovada statutului juridic, pentru campaniile 2011 – 2013, fermierul A. a depus:

Contractul de societate civilă prin care se constituie Societate C., cu administrator unic A.. La art. 1 alin. 2 din contract s-a menționat: „Societatea C. efectuează acte de comerț, nu are personalitate juridică și nu este subiect de drept autonom”.

Contract de societate prin care se constituie societatea C..

La art. 1 (1) – Părțile contractante, sunt menționate numele/prenumele a 30 persoane care au convenit în baza prezentului contract pentru o asociere simplă, fără personalitate juridică, pentru o perioadă de 5 ani începând cu data de 05.04.2011

La art. 1 (2) – se menționează: „Societatea C. este o asociere simplă, nu efectuează acte de comerț, nu are personalitate juridică și nu este subiect de drept autonom”.

La art. 1 (3) se menționează : „Asocierea simplă se face în scopul arendării pășunii comunale/orășenești în vederea exploatării raționale a acestora și pentru a putea beneficia de sprijinul financiar conform schemei de plată unică pe suprafața de pășune”

La art. 6 – Administrarea societății, se menționează că se încredințează administrarea societății administratorului unic A..

Coroborând informațiile din documentele prezentate la punctele 1, 2, 4, 5 și 6, raportat la prevederea legală statuată de OUG nr. 125/2006 la art. 6 alin.1, respectiv:

„Beneficiarii plăților directe în cadrul Schemei de plată unică pe suprafață pot fi persoanele fizice și/sau persoanele juridice care exploatează terenul agricol pentru care solicită plata, în calitate de proprietari, arendași, concesionari, asociați administratori în cadrul asociațiilor în participațiune, locatari sau altele asemenea”

S-a concluzionat faptul că nu există identitate între:

Titularul cererilor de solicitare/beneficiarul sprijinului financiar în campaniile 2011 – 2013, respectiv A. – persoană fizică,

Persoana constituită prin documentele doveditoare ale statutului juridic, respectiv, Societatea C., și

Locatarul din contractul de închiriere a suprafeței de pășune care face obiectul solicitării/obținerii sprijinului financiar în campaniile menționate, respectiv Asociația Crescătorilor de Animale C.

La aceeași concluzie a ajuns și APIA Centrul Județean (care se regăsește menționată în cuprinsul Deciziei nr. 2814652/11.09.2015, în urma analizării documentelor depuse la dosarul aferent campaniei 2014 care sunt aceleași cu cele regăsite și în campaniile 2011, 2012, 2013, motiv pentru care directorul executiv al acestei instituții a stabilit față de fermierul A., sancțiuni multianuale și excluderea de la plată.

Având în vedere prevederea legală statuată de OUG nr. 125/2006 la art. 7 alin.1, respectiv: „Pentru a beneficia de acordarea de plăți în cadrul schemelor de plată unică pe suprafață, solicitanții trebuie să fie înscrși în Registrul fermierilor, administrat de APIA. (...), în urma verificării acestui aspect de către echipa de control, s-a constatat că Asociația Crescătorilor de Animale C. și Societatea C. nu figurează înregistrate cu cerere depusă pentru sectorul zootehnic, speciile ovine, bovine, caprine, în anii de cerere 2011 – 2013, deci nu sunt înregistrate în Registrul fermierilor.

Având în vedere mențiunea de la art. 1 (2) din Contractul de societate civilă din data de 05.04.2011 (care nu are număr de înregistrare la nicio instituție publică) prin care se constituie Societatea C., respectiv faptul că „efectuează acte de comerț”, privită din punct de vedere al formei de asociere simplă, fără personalitate juridică și raportat la prevederile art. 86 - Reguli privind asocierile fără personalitate juridică, din Legea nr. 571/2003 coroborată cu HG nr. 44/2004 privind Codul fiscal cu normele metodologice de aplicare, respectiv, „ (...) Contractul de asociere se înregistrează la organul fiscal competent, în termen de 15 zile de la data încheierii acestuia” societatea C. trebuia să se regăsească înscrisă în registrele de evidență administrate de Registrul Comerțului aflat în raza teritorială în care își are sediul aceasta, respectiv județul Suceava. Precizăm că nu a fost regăsită, la dosarele fermierului, dovada înregistrării la organul fiscal competent conform prevederilor legale menționate anterior.

Urmare acestui fapt, echipa de control a efectuat verificări în urma cărora a constatat că societatea C. nu este înregistrată în baza de date a Registrului Comerțului.

Ordinul ANSVSA nr. 40 din 29.04.2010 privind aprobarea Normei sanitare veterinare pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a suinelor, ovinelor, caprinelor și bovinelor, la art. 1, pct. 15 definește:

Registrul Național al exploatațiilor, denumit în continuare RNE – colecția de date în format electronic care cuprinde informațiile de identificare a fiecărei exploatații din România.

Sistemul Național de identificare și înregistrare a animalelor, denumit în continuare SNIA – ca fiind totalitatea aplicațiilor, dispozitivelor, documentelor și procedurilor utilizate pentru identificarea și înregistrarea animalelor

Astfel cum sunt definite mai sus sistemele naționale de evidență a exploatațiilor și animalelor, a reieșit faptul că fermierii care solicită sprijin financiar de la APIA, Asociația Crescătorilor de Animale C. sau societatea C. trebuia să se regăsească înscrise în aceste evidențe, fapt verificat de către instituții abilitate, respectiv Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Animalelor Suceava care ne-a comunicat, prin adresa cu nr. 17.442 din 28.10.2016, faptul că entitățile, Asociația Crescătorilor de Animale C. și societatea C. nu sunt înscrise în Registrul Național al Exploatațiilor și nici cu efectiv de animale nu figurează înregistrat în SNIA în perioada 2011 – 2014.

Prin adresa cu nr. 1337 din 31.10.2016 Judecătoria Rădăuți a comunicat referitor la Asociația Crescătorilor de Animale C. și societatea C. faptul că „din verificările efectuate la

compartimentul Registratură – Arhivă și în Registrul asociațiilor și fundațiilor, acestea nu au fost identificate.”

S-a apreciat că A. a acționat, în raporturile cu APIA, în calitate de persoană fizică și nu, în calitate de reprezentant al Asociației Crescătorilor de Animale C., prin urmare a beneficiat de subvenții în nume propriu și nu, în beneficiul Asociației.

Asociația Crescătorilor de Animale C., chiar sub forma unei asocieri simple (fără personalitate juridică), are un patrimoniu propriu, de afecțatiune (care servește îndeplinirii scopului asociației) și nu se confundă cu patrimoniul persoanei fizice A..

Prin urmare, dreptul de folosință pentru pășune, dobândit prin contractul de închiriere nr. 1848/04.05.2011 încheiat între Primăria comunei X. în calitate de proprietar și Asociația Crescătorilor de Animale C. în calitate de chiriaș, a intrat în patrimoniul asociației și nu în patrimoniul persoanei fizice A..

În consecință, cererea unică de plată depusă de persoana fizică A., nu este susținută cu documente justificative din punct de vedere legal, se constată astfel lipsa calității de folosință deoarece nu a dovedit că avea folosința legală a terenului pentru care a primit sprijin financiar de la APIA.

Ordinul MADR nr. 246/2008 privind stabilirea metodelor de implementare a condițiilor specifice și a criteriilor de eligibilitate pentru aplicarea schemelor de plăți directe și plăți naționale directe complementare în sectorul vegetal, pentru acordarea sprijinului aferent măsurilor de agromediu și zone defavorizate, la art. 5 alin.4 prevede, cu privire la acordarea plății unice pe suprafață pentru pajiștile permanente comunale utilizate pentru păscut sau producerea de fân, următoarele:

„Forma asociativă legal constituită trebuie să dețină acceptul fiecărui membru pentru a solicita aceste plăți și să își asume responsabilitatea atât asupra cerințelor care condiționează plățile,(...)”

Din declarațiile de martor date de persoanele semnatare ale Declarațiilor prin care membrii asociației își exprimă acordul ca dl. A. – reprezentant al asociației, să solicite sprijin financiar de la APIA în numele lor (înaintate APIA de către DNA), a rezultat că acestea nu au făcut parte din această asociație, nu-și recunosc semnăturile din tabele, nu au completat și nici nu au semnat vreo declarație sau vreun contract de asociere cu numitul A.

Toate acestea au fost argumente ce au determinat:

Neeligibilitatea fermierului A. în contul căruia au fost virate sumele aferente sprijinului financiar obținut de la APIA - Centrul Județean pentru suprafața de 216,20 ha, în campaniile 2011 – 2013 și implicit,

Acțiunea de restituire a subvențiilor acordate necuvenit, la care se adaugă dobânzile legale și accesorii prevăzute de lege.

Pentru reținerea situației de fapt mai sus expuse, instanța de fond a avut în vedere mijloacele de probă administrate în faza de urmărire penală..., precum și declarația dată de inculpatul A. în cursul judecății potrivit art. 375 C.pr.pen., prin înscrisul autentificat după la dosar, a declarat că recunoaște în totalitate fapta așa cum a fost reținută în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă în baza probelor administrate în cursul urmăririi penale.

Având în vedere situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat, instanța de fond a reținut că vinovăția inculpatului a fost dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă.

Coroborând probele administrate în cauză, instanța de fond a constatat că, *în drept*, faptele inculpatului A. care, în baza aceleiași rezoluții infraționale, a depus la APIA – CJ, la datele de 11.05.2011, 09.03.2012, 04.03.2013, în nume propriu, iar la datele de 15.05.2014 și 22.06.2015, în numele Asociației Crescătorilor de Animale C., cereri de acordare subvenții în cadrul schemei de autorizare plăți pe suprafață, la care a anexat următoarele documente și declarații falsificate prin contrafacerea semnăturilor și inexacte, conținând aspecte nereale:

- declarații de suprafață pentru anii 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 – documente cu conținut nereal referitor la dreptul de utilizare legală a pășunii de către fermierul solicitant;

- contractul de închiriere pășune nr. 1845 din 04.05.2011 - document cu conținut nereal în privința identității și existenței chiriașului, care atestă dreptul de utilizare a pășunii comunale pentru o asociație/societate civilă C. care nu s-a înființat în realitate din punct de vedere juridic și civil;

- contract de societate civilă datat 05.04.2011 și contract de societate datat 05.04.2011, documente falsificate prin contrafacerea semnăturilor unor persoane care figurează cu calitatea de membri ai asociației/societății civile C. și cu conținut nereal, referitor la aparenta constituire/înființare a acestei asociații de crescători de animale;

Anexele nr. 2/2011, 2/2012, 2/2013, 2/2014 și 2/2015 - declarații de eligibilitate - documente inexacte, în condițiile în care fermierul solicitant nu deținea numărul de bovine declarat;

Declarație/2011, Anexele nr. 13/2012, nr. 13/2013, Anexele nr. 4/2014 precum și nr. 4/2015- documente falsificate prin contrafacerea semnăturilor unor persoane și cu conținut nereal, referitor la calitatea persoanelor de membri ai Asociației și acordul acestora de a-l împuternici pe inculpatul A. să depună cerere de subvenție în numele lor;

act constitutiv societate civilă nr. 1/14.04.2015 document falsificat prin contrafacerea semnăturilor unor persoane care figurează cu calitatea de membri ai societății,

fără ca fermierul solicitant să facă dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, privind dreptului de utilizare legală a pășunii solicitată la plată, respectiv asigurarea încărcăturii minime pe pășunat,

având ca rezultat, obținerea pe nedrept, de fonduri din bugetul administrat de Uniunea Europeană în sumă de 1.014.253,588 lei, sumă cu care APIA se constituie parte civilă în cauză - realizează conținutul constitutiv al infracțiunii de folosirea sau prezentarea cu rea credință de documente, ori declarații false, inexacte sau incomplete, care are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. de art. 181 alin. 1 din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 35 alin. 1 C.pen. (5 acte materiale aferente campaniilor agricole 2011, 2012, 2013, 2014 și 2015 dintre care actele materiale din campaniile 2014 și 2015 au rămas în fază de tentativă).

Modalitatea de redactare a normei de incriminare a relevat faptul că infracțiunea de obținere pe nedrept a fondurilor europene este o formă atipică a infracțiunii de înșelăciune.

Latura obiectivă a acesteia se poate realiza fie printr-o acțiune comisivă ce presupune folosirea/prezentarea unor documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, modalitate în care este indusă în eroare autoritatea competentă să decidă asupra eligibilității unui proiect și să acorde fonduri bănești din bugetele comunitare. Acțiunile ilicit penale care circumscriu verbum regens în art.181 alin.1 din Legea nr. 78/2000, în mod alternativ, „folosirea” „prezentarea” trebuiesc comise de persoana fizică sau juridică, care intenționează să obțină fonduri europene pe nedrept. Practic rezultatul acțiunilor menționate trebuie să fie efectiv, adică să determine obținerea de fonduri europene în mod ilicit, impunându-se ca subiectul activ – agentul – să intre în raportul juridic penal cu instituția care administrează fonduri europene.

În privința faptei prevăzute în art. 181 alin. 1 din legea specială s-a remarcat și faptul că aceasta este o infracțiune complexă, având un obiect juridic special. În primul rând sunt ocrotite relațiile sociale privitoare la corecta accesare a fondurilor comunitare, dar în egală măsură sunt ocrotite și relațiile sociale privitoare la încrederea pe care trebuie să o prezinte înscrisurile producătoare de efecte juridice.

Infracțiunile de fraudare a fondurilor europene, cu excepția celei prevăzute la art. 185 , se pot comite sub aspectul laturii subiective doar cu intenție, ceea ce presupune că autorul infracțiunii cunoaște că documentul utilizat este falsificat/inexact/incomplet, însă în persistența

sa infracțională înțelege să îl folosească în materialitatea lui tocmai pentru a obține fonduri europene.

În cazul ambelor infracțiuni generice de fraudă sub aspectul cheltuielilor – obținerea nelegală de fonduri și deturnarea de fonduri – subiect pasiv imediat este autoritatea națională de implementare ce are atribuții în gestionarea și administrarea fondurilor primite de la nivel european, statul român fiind unicul responsabil în raporturile cu Comisia Europeană și singurul obligat la restituirea fondurilor utilizate necorespunzător, independent de orice alt demers juridic prin care se urmărește recuperarea prejudiciului cauzat de făptuitor. Subiect pasiv mediat este Comisia Europeană care are atribuții de execuție bugetară la nivel european, însă această instituție poate să aibă și calitatea de subiect pasiv unic atunci când în gestiunea programelor de finanțare nu sunt implicate autoritățile naționale.

S-a reținut că infracțiunea în discuție este una contra patrimoniului care se comite cu intenție, iar obiectul material al acesteia îl constituie sumele de bani obținute pe nedrept.

Înscrisurile în sensul textului incriminator constituie, obiecte materiale pe care sunt marcate cu semnele scrierii fonetice existența de acte sau rapoarte juridice. Declarațiile scrise sunt mijloace materiale de redare și conservare a unor împrejurări cu relevanță juridică emanând de la o persoană determinată și care în anumite condiții pot determina consecințe juridice.

Distincția este dintre cei doi termeni „înscris” și „declarație” se realizează la nivelul aptitudinii de a produce consecințe juridice pe care cel dintâi o posedă ca și caracteristică intrinsecă, pe când secunda o poate dobândi în asociere circumstanțială.

Noțiunea de fals la care se face trimitere în art. 181 alin. 1 are înțelesul atribuit falsului material și falsului intelectual de textele art. 320 alin. 1 și art. 321 alin. 1 C.pen. (cu corespondent în art. 288 alin. 1 și art. 289 alin. 1 C.pen. din 1969), însemnând fie contrafacerea scrierii sau a subscrierii ori alterarea materială a documentului, fie atestarea în cuprinsul documentului a unor fapte sau împrejurări necorespunzătoare adevărului ori omisiunea de a însera în document unele date sau împrejurări.

În doctrină s-a arătat că este inexact acel înscris care fără a fi falsificat, este întocmit incorect, astfel încât datelor pe care le conține li se dă o interpretare intenționat eronată. În cazul documentelor incomplete s-a apreciat că acestea sunt înscrisurile care nu cuprind toate datele necesare pentru o corectă interpretare a realității la care se referă, date care dacă ar fi fost cuprinse în act ar fi produs alte efecte juridice decât cele pe care actul inform le prezintă.

Documentele false, inexacte sau incomplete reprezintă o alterarea a adevărului, cu prezentarea unor informații denaturate în scopul obținerii de subvenții, înfățișându-se ca o variantă specială a infracțiunii de înșelăciune.

Este „fals” în sensul art. 181 din Legea nr. 78/2000, acel înscris al cărui conținut real a fost modificat, prin alterare sau contrafacere, de către făptuitor sau de către o altă persoană. Alterarea conținutului înscrisului se poate realiza fie prin înlocuirea datelor reale din cuprinsul/conținutul acestuia cu altele neconforme adevărului, fie prin eliminarea unor date/informații care au ca efect schimbarea eficienței juridice a înscrisului respectiv. În cazul contrafacerii înscrisului, de principiu, nu se cere preexistența unui înscris corect, conform adevărului, întrucât există o acțiune de plămuire sau ticluire a unui înscris. Referitor la declarațiile false, autorul infracțiunii săvârșește o acțiune de declarare necorespunzătoare adevărului prin care încearcă obținerea de fonduri comunitare, în toate cazurile falsul realizat trebuie să fie relevant pentru a se produce urmarea imediată prevăzută de textul de incriminare.

Este „inexact” înscrisul sau acea declarație care, fără a fi supuse unei acțiuni de modificare (alterare/contrafacere) a conținutului, este întocmit incorect, astfel încât datelor pe care le conține li se dă o interpretare intenționat greșită, ce are ca rezultat schimbarea eficienței juridice a înscrisului în ansamblu. În acest fel, înscrisul va avea aptitudinea de a fi folosit cu succes în obținerea de fonduri comunitare. În substanța sa, înscrisul poate conține date inițiale

reale și complete, dar care, printr-o înregistrare/interpretare incorectă va conduce la o denaturare a realității. În toate cazurile, starea de fapt este astfel ilustrată încât să permită sau să dea loc, prin raportare la cerințele impuse de autoritatea contractantă, la o interpretare din partea acesteia de natură a permite accesarea fondurilor europene. Un document inexact este acela care nu exprimă fidel realitatea, fără însă să se ridice la nivelul unui document fals.

Noțiunea de „incomplet” vizează înscrisul care nu conține toate datele necesare interpretării corecte a realității la care se referă și care din această cauză produce efecte juridice contrare celor pe care le-ar fi generat dacă ar fi fost cunoscute datele sau informațiile lipsă. Datele și informațiile lipsă trebuie să fie esențiale în raport cu scopul în care este folosit înscrisul respectiv și cu realitatea concretă pe care acesta este destinat să o probeze – accesul la fondurile europene.

Aceste date pot fi cuprinse într-un singur document după cum se pot înfățișa sub forma mai multor înscrisuri (documentație) sau set de înscrisuri (documente), după cum este dat și în prezenta cauză.

Expresiile cu știință și cu rea-credință vizează fără îndoială săvârșirea faptelor cu intenție directă sau indirectă.

Reaua-credință presupune o activitate de incorectitudine, o atitudine a unei persoane care săvârșește un fapt sau un act contrar legii sau celorlalte norme de conviețuire socială pe deplin conștientă de caracterul ilicit al conduitei sale.

În dreptul penal reaua-credință desemnează intenția ca formă a vinovăției, pentru săvârșirea unei infracțiuni, intenție care poate fi directă sau indirectă, pe de o parte când inculpatul prevede rezultatul faptei sale urmărind producerea lui prin săvârșirea acelei fapte (intenție directă) sau pe de altă parte, când inculpatul prevede rezultatul faptei sale și deși nu-l urmărește acceptă posibilitatea producerii lui (intenție indirectă).

Deosebirea dintre forma veche și forma nouă a legii o reprezintă introducerea sintagmei „cu rea-credință” care, chiar neconținută de textul anterior, nemodificat, este doar o evidențiere a formei de vinovăție cu care se săvârșește infracțiunea, nici forma anterioară, de altfel, neincluzând și nesancționând infracțiunea săvârșită în forma culpei. Așadar, din acest punct de vedere, textul legal nu introduce, de fapt și de drept, vreo modificare a conținutului constitutiv, ci doar o subliniere, o evidențiere a formei de vinovăție necesare pentru reținerea săvârșirii infracțiunii.

Infracțiunea în cauză se consumă în momentul în care elementul material al laturii obiective este realizat și a intervenit urmarea socialmente periculoasă, iar ca o condiție esențială pentru existența infracțiunii, trebuie ca fondurile europene să fie obținute pe nedrept, tentativa pedepsindu-se. Consumarea infracțiunii are loc în momentul în care se produce rezultatul prevăzut în norma de incriminare, respectiv obținerea pe nedrept a fondurilor comunitare. Momentul obținerii este acela în care fondurile intră efectiv în sfera de dispoziție a făptuitorului (prin transfer bancar sau altă modalitate de plată) și este întotdeauna ulterior încheierii contractului de finanțare.

Echivalând situația de fapt cu cea de drept, instanța de fond a reținut că acțiunile inculpatului descrise pe larg întrunesc elementele de tipicitate ale infracțiunii pentru care a fost deferit justiției și urmează a răspunde penal, faptele reținute în sarcina sa se pliază pe tiparul normativ al textului de lege incriminator, el fiind cel care, cu intenție a depus în vederea obținerii finanțării, acte cu conținut fals, inexact și incomplet, situație de natură să atragă obținerea ilegală de fonduri.

Jurisprudența sub aspectele analizate, respectiv depunerea de declarații și înscrisuri incomplete ori inexacte este conturată, în sensul reținerii acestei infracțiuni în momentul existenței unei acțiuni anterioare ori concomitente a inculpatului pe lângă depunerea unor

înscrisuri. Mai exact, depunerea de înscrisuri independent de o altă manifestare de voință a persoanei nu a fost considerată infracțiunea în discuție, fiind tratată din punct de vedere civil.

Aplicat la speța de față, instanța de fond a reținut că se află în prezența primei ipoteze. Caracterul contrafăcut (fals/inexact/incomplet) al documentelor prezentate la A.P.I.A., a rezultat fără putință de tăgadă din depozițiile martorilor menționați, care au declarat, după caz, în sinteză, că nu le aparțin semnăturile (ceea ce s-a confirmat și prin lucrarea criminalistică de specialitate întocmită), parte susținând că au fost de ei executate, însă nu cunosc în ce împrejurări și care a fost scopul real pentru care le-au dat, că nu au fost membri ai vreunei asociații, nu cunosc detalii cu privire la modul în care au fost constituite societățile în cauză, nu dețin vreun document în acest sens, că nu l-au împuternicit pe inculpat să solicite subvenții sau că nu au participat la efectuarea unor lucrări de întreținere a pășunii comunale, unii nu au cunoscut la ce au fost folosite practic card-urilor de exploatație pe care i le-a dat celui în cauză, sau de unde au fost obținute și cum au ajuns în dosarul depus la APIA. S-a dovedit că martorii nu au semnat vreo declarație sau vreun contract de asociere cu numitul A..

Pentru evidența membrilor s-au întocmit o serie de tabele nominale, cuprinzând numele și prenumele acestora, datele de identificare, numărul de animale deținut precum și suprafața utilizată pentru pășunatul animalelor/cosit etc. Fondurile au fost obținut pentru toți anii menționați, prin deciziile de acordarea plăților în cadrul schemelor de sprijin financiar.

Este cert faptul că inculpatul a depus documentația și poartă răspunderea întregii activități de obținere a finanțării.

Din ansamblul probator administrat a rezultat că inculpatul a acționat în deplină cunoștință de cauză, voluntar, a prezentat astfel de documente la autoritatea competentă în scopul obținerii în mod ilegal de ajutoare financiare din fonduri europene, atitudine ce caracterizează, sub aspectul laturii subiective a infracțiunii, vinovăția sub forma intenției directe.

După cum a decis și Înalta Curte de Casație și Justiție în decizii de speță, este realizat conținutul constitutiv al infracțiunii chiar dacă fondurile procurate ilicite au fost utilizate conform destinației pentru care au fost obținute (aspect care, de altfel, nici nu a format obiectul cercetărilor în prezenta cauză) neavând importanță pentru subzistența infracțiunii modul de folosire de către beneficiar a sumelor acordate de APIA, însă instanța s-a raportat în analiza sa la acest element în procesul de dozare a pedepsei la care a fost condamnat inculpatul, după cum s-a dezvoltat la secțiunea consacrată individualizării acesteia.

Așadar, sub aspectul laturii subiective s-a constatat că inculpatul a săvârșit infracțiunea reținută în sarcina sa cu intenție directă, întrucât a prevăzut rezultatul faptei socialmente periculoase și a urmărit producerea lui prin săvârșirea acelei fapte.

În ceea ce privește dispozițiile art. 5 alin. 1 C.pen., privind aplicarea legii penale mai favorabile, instanța de fond a reținut că Legea nr.78/2000 a fost modificată la data de 01.02.2014 și tot atunci a intrat în vigoare noul C.pen., însă infracțiunea continuată reținută în sarcina inculpatului s-a consumat la data de 09.03.2012, când a fost săvârșit al doilea act material însă s-a epuizat la data de 22.06.2015, când a fost săvârșit ultimul act material, iar legea penală aplicabilă în cazul infracțiunii continuate, este cea în vigoare la momentul epuizării infracțiunii (unitatea legală de infracțiune). Așadar legea aplicabilă în cauză este Noul C.pen. și Legea nr.78/2000 astfel a fost modificată la data de 01.02.2014, potrivit principiului activității legii penale.

Instanța de fond a apreciat că în cauză nu este oportună reținerea pentru inculpat de circumstanțe atenuante având în vedere multitudinea de act materiale săvârșite, valoarea prejudiciului produs părții civile și activitatea infracțională în ansamblu.

Constatarea uneia sau mai multor împrejurări drept circumstanțe atenuante este atributul instanței de judecată și, deci, lăsată la aprecierea acesteia, fiind de evidențiat că, deși este posibil

să fie în prezența acestora, nu este obligată să reducă sau să schimbe pedeapsa principală, ci urmează a le aprecia în raport cu elementele ce caracterizează persoana inculpatului, pericolul social concret al faptei, modalitatea în care a fost comisă, cu urmările produse spre a decide dacă au caracter atenuant sau nu. Numai în măsura în care aceste din urmă împrejurări nu atribuie faptei deduse judecării o gravitate sporită, cele exemplificate de legiuitor au semnificația unor circumstanțe atenuante judiciare.

Recunoașterea anumitor împrejurări ca circumstanțe atenuante judiciare nu este posibilă decât atunci când împrejurările luate în considerare reduc în asemenea măsură gravitatea faptei în ansamblu sau caracterizează favorabil persoana făptuitorului de o atare manieră încât numai aplicarea unei pedepse sub minimul special satisface, în cazul concret, imperativul justei individualizări a pedepsei, ceea ce nu este cazul în speță cu privire la inculpat.

Așadar s-a luat în considerare că gravitatea faptelor este mărită de mijloacele frauduloase de care s-a servit inculpatul, prezentarea de documente și declarații falsificate prin contrafacerea semnăturilor și inexacte, conținând aspecte nereale, în sensul celor detaliate în expunerea situației de fapt pe care se fundamentează acuzația penală, toate acestea conținând neadevăruri manifeste, în scopul ascunderii modului real de desfășurare a proiectelor subvenționate din fonduri europene.

Din probele administrate a rezultat că acesta a creat practic, aparența constituirii unor asociații de crescători de animale din care ar face parte în calitate de asociați acele persoane nominalizate și audiate în faza de urmărire penală ca martori, cu scopul de a dovedi asigurarea încărcăturii minime de pășunat pe suprafețele de pășune pentru care solicitase subvenții, că se utilizau în mod legal suprafețele de teren agricol vizate. În scop infracțional inculpatul s-a folosit și de documentele date de către unii dintre martori care nu au știut la ce vor fi utilizate în realitate sau de înscrisuri despre care nu știau de unde au fost obținute de către inculpat.

S-a reținut că trebuie avută în vedere importanța deosebită a valorilor sociale lezate prin infracțiunea săvârșită, ce are caracter continuat, respectiv alocarea justă și în conformitate cu legea a fondurilor publice – atât naționale, cât și comunitare, distribuite cu concursul autorităților naționale – precum și încrederea publică ce trebuie să existe în corectitudinea alocării și utilizării lor. Aceste valori ocrotite de legea penală sunt esențiale pentru existența statului de drept, democratic și social, care presupune domnia efectivă a legii, egalitatea reală a cetățenilor în fața legii și a autorităților publice și crearea unui mediu economic sănătos, întemeiat pe o concurență liberă și corectă. În acest context, infracțiunea săvârșită prezintă o gravitate specială, întrucât ea are ca obiect fondurile publice alocate care nu sunt destinate unei activități economice generatoare de profit, ci dezvoltării rurale.

Însă, elementele de ordin personal ce caracterizează pozitiv inculpatul și o anumită conduită care-l pun într-adevăr într-o lumină favorabilă alături și de atitudinea procesuală corectă adoptată, după cum s-a punctat, au fost valorificate de instanță în favoarea acestuia, astfel că, în considerarea lor, s-a oprit la o pedeapsă într-un quantum orientat către minimul special obținut ca urmare a reducerii ce va opera în speță conform art. 396 al. 10 Cod proc. penală și s-a optat ca și modalitate de executare pentru suspendarea sub supraveghere.

Potrivit art. 396 alin. 2 C.pr.pen., constatând că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat în calitate de autor, instanța urmează să pronunțe condamnarea inculpatului A. pentru săvârșirea infracțiunii de: ”folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei”, prev. de art. 18¹, alin. (1) din Legea nr.78/2000, cu modificările și completările ulterioare.

Individualizarea sancțiunii trebuie să respecte principiul proporționalității pedepsei cu natura și gradul de pericol al faptei săvârșite, avându-se în vedere drepturile și libertățile fundamentale sau alte valori sociale protejate care au fost vătămate prin comiterea infracțiunii.

Cuantumul pedepsei trebuie să aibă drept consecință recuperarea inculpatului, întrucât ceea ce contează, în esență, este ca acesta să aibă cea forță care să-i arate că a greșit, să îl determine la reflecție și să stimuleze în el dorința ca pe viitor să aibă o conduită corectă. Pedepsa nu trebuie percepută de către inculpat ca o răzbunare din partea comunității pentru că s-a abătut de la normele legale și de conviețuire socială, ci ea trebuie să conducă în final la redarea sa societății, aptitudinea coercitivă a pedepsei fiind apreciată numai dacă ține seama de natura morală a omului, de capacitatea sa de a-și analiza faptele și de a se hotărî pentru o conduită compatibilă cu interesele societății.

La individualizarea pedepsei, instanța de fond a avut în vedere pe de o parte, gradul de pericol social al faptei, valoarea foarte ridicată a prejudiciului, scopul urmărit, însă, pe de altă parte, a avut în vedere și celelalte împrejurări favorabile inculpatului, cum ar fi: faptul că cel puțin o parte din sumă a fost utilizată de inculpat potrivit destinației acesteia, sens în care a întreprins demersuri de curățare și întreținere a pășunilor, de construire de adăpători și adăposturi pentru animale, defrișarea arborilor tineri, construirea de garduri, aspecte probate de inculpat prin procesele verbale încheiate la nivelul Primăriei X. și depuse în copie; fotografiile depuse de inculpat la dosar; inculpatul a achitat chiria către Comuna X. și impozitul către com. Z., inculpatul a acoperit benevol o mică parte din prejudiciu așa cum rezultă din înscrisurile depuse ce vor fi analizate cu ocazie soluționării laturii civile, circumstanțele personale ale inculpatului, care nu are antecedente penale, a avut o poziție procesuală corectă de recunoaștere a faptei și care a făcut demersuri pentru a achita o parte din prejudiciul stabilit în cauză.

De asemenea, au fost avute în vedere dispozițiile art.374 alin.4 rap. la art.396 alin.10 C.pr.pen. referitoare la reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă menționate în partea specială.

Pe cale de consecință, instanța de fond l-a condamnat pe inculpatul A., la o pedeapsă orientată spre minimul special, redus cu o treime, respectiv o pedeapsă de 1 an și 10 luni închisoare, pentru săvârșirea infracțiunii de ”folosire sau prezentare cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei” prev. de art. 18¹ alin. 1 din Legea nr.78/2000, cu aplicarea art. 35 alin. 1 C.pen. (5 acte materiale) și art. 396 alin.10 C.pr.pen.

În privința pedepselor complementare, instanța de fond a reținut că art. 67 alin. 1 C.pen. prevede că pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi poate fi aplicată dacă pedeapsa principală stabilită este închisoarea sau amenda și instanța constată că, față de natura și gravitatea infracțiunii, împrejurările cauzei și persoana infractorului, această pedeapsă este necesară.

Având în vedere aceste considerente, instanța de fond a apreciat că activitatea ilicit penală, astfel cum a fost expusă, demonstrează nedemnitățile inculpatului în exercitarea dreptului de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și a dreptului de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, prevăzute de art. 66 al.1 lit. a) și lit. b) C.pen., astfel încât instanța de fond a aplicat inculpatului pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 66 alin.1 lit. a) și b), pe o durată de 3 ani.

În privința pedepselor accesorii instanța de fond a reținut că, potrivit art. 65 al.1 C.pen., acestea se stabilesc în funcție de modul în care au fost stabilite pedepsele complementare. Astfel, dacă se apreciază necesitatea dispunerii pedepsei complementare trebuie stabilit și conținutul pedepsei accesorii în funcție de conținutul pedepsei complementare. Astfel, raportat

la prevederile Codului penal, din dispozițiile art.65 alin. 1, a rezultat existența unei legături indisolubile între pedepsele complementare și accesorii.

În consecință, instanța de fond a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art.65 alin.1 C.pen. raportat la art. 66 alin. 1 lit. a), b) C.pen., constând în interzicerea exercitării dreptului de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, a dreptului de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat.

În ceea ce privește individualizarea judiciară a modalității de executare a pedepsei, având în vedere întrunirea cumulativă a condițiilor legale pentru aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 91 C.pen. și anume cuantumul pedepsei aplicate, lipsa antecedentelor penale ale inculpatului, precum și aprecierea instanței că scopul educativ al pedepsei, respectiv reintegrarea în societate, poate fi atins și fără executarea pedepsei în regim de detenție, instanța de fond, în baza art. 91 alin. 1 raportat la art. 92 alin. 1 și 2 C.pen., a dispus suspendarea sub supraveghere a pedepsei principale aplicate pe un termen de supraveghere de 4 ani, ce se calculează de la data rămânerii definitive a prezentei.

În baza art. 92 alin. 3 raportat la art. 93 alin. 1 C.pen., pe durata termenului de supraveghere, inculpatul A. a fost obligat să respecte următoarele măsuri de supraveghere: a) să se prezinte la Serviciul de Probațiune, la datele fixate de acesta; b) să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa; c) să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile; d) să comunice schimbarea locului de muncă; e) să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.

În baza dispozițiilor art. 93 al. 2 C.pen. pe durata termenului de supraveghere i s-a impus condamnatului obligația de a frecventa un program de reintegrare socială derulat de Serviciul de Probațiune Suceava sau organizat în colaborare cu instituții din comunitate.

În baza dispozițiilor art. 93 al. 3 C.pen. pe durata termenului de supraveghere inculpatul A. a fost obligat să presteze o muncă neremunerată în folosul comunității la Primăria comunei X., jud. Suceava sau Primăria Orașului ...pe o perioadă de 80 zile, afară de cazul în care datorită stării de sănătate nu poate presta această muncă.

În baza art. 404 alin. 2 C.pr.pen. i s-a atras atenția inculpatului A. asupra dispozițiilor art. 96 C.pen. referitoare la revocarea suspendării executării pedepsei și dispunerea executării pedepsei ca urmare a nerespectării măsurilor de supraveghere impuse prin hotărâre, ori ca urmare a săvârșirii de infracțiuni.

Latura civilă

Potrivit Codului civil „cel care cauzează altuia un prejudiciu printr-o faptă ilicită, săvârșită cu vinovăție, este obligat să îl repare”.

A rezultat astfel că, pentru a opera răspunderea civilă, este necesar să fie întrunite cumulativ următoarele condiții: să existe o faptă ilicită, adică o acțiune sau inacțiune prin care se aduce atingere drepturilor subiective sau intereselor legitime ale persoanei vătămate; un prejudiciu, acele consecințe dăunătoare de natură patrimonială sau nepatrimonială, efecte ale încălcării drepturilor subiective sau intereselor legitime ale unei persoane; legătura de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu; vinovăția autorului faptei ilicite.

Prin adresa nr. 6670 din 02.11.2017, APIA s-a constituit parte civilă împotriva inculpatului A., în vederea recuperării prejudiciului cu suma de 1.014.253,588 lei, produs prin săvârșirea infracțiunii prev. de art. 181 alin. 1 din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 35 alin. 1, art. 5 C.pen., în perioada campaniilor 2011, 2012 și 2013, după cum urmează:

- campania 2011 – 317.150,13 lei,
- campania 2012 – 333.980,558 lei,
- campania 2013 – 363.122,90 lei,

la care s-au adăugat accesoriile fiscale calculate de la data efectuării fiecărei plăți până la data achitării integrale a debitului principal, conform OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare. (filele 183-192, 193-205, vol. I d.u.p).

În cererea de constituire parte civilă, reprezentanții APIA au făcut următoarele precizări referitoare la calculul prejudiciului cauzat de inculpat:

Campania 2011:

Fermierul A., CNP: 1680527333208, RO: 270212567 a depus la APIA CJ, cererea de plată înregistrată sub nr. 54396/11.05.2011, solicitând sprijin financiar pentru suprafața totală de 216,20 ha (categoria de folosință TA și PP). În urma controalelor efectuate la nivelul centrului județean, a fost emisă Decizia pentru plată avans nr. 1541229/23.10.2011 și Decizia nr. 2439542/17.12.2011 de acordare a plăților în cadrul schemelor de sprijin pe suprafață - campania 2011, fermierul beneficiind de sprijinul financiar în sumă de 317.902,83 lei, potrivit adresei Direcției Economice nr. 19320/24.10.2017, cu precizarea că, în acest total, este cuprinsă și suma de 752,71 lei, acordată ca ajutor specific zonă defavorizată.

Potrivit adresei nr. 14216/01.11.2017 a APIA CJ, acest dosar a fost reinstrumentat, iar în urma constatării unor nereguli, a fost emis Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare nr. 19966/03.12.2015 pentru debitul în sumă de 23.479,97 lei.

Conform adresei nr. 19320/31.10.2017 a Serviciului de Recuperare Debite din cadrul Direcției Economice, până la data de 30.10.2017, acest debit reprezentând creanță principală, nu a fost stins.

Urmare a adresei DNA ST din data de 20.01.2017, o echipă din cadrul Direcției Antifraudă, Control Intern a procedat la efectuarea unor verificări cu privire la modul în care fermierul A. a obținut sprijin financiar pe suprafață în campaniile 2011, 2012, 2013.

După finalizarea acestor verificări efectuate în perioada 23.02.2017-04.09.2017, DACI a încheiat la data de 04.09.2017, procesul-verbal de constatare înregistrat sub nr. 2741/04.09.2017 în care au fost consemnate toate neregulile constatate, iar în urma reinstrumentării dosarului aferent campaniei 2011, APIA CJ a întocmit Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare nr. 13338/10.10.2017 pentru debitul în sumă de 293.670,16 lei. Până la această dată, nici acest debit nu a fost recuperat.

Față de aceste aspecte, potrivit adresei nr. 14216/01.11.2017 a APIA CJ, înregistrată la APIA – aparat central sub nr. 44758/01.11.2017, prejudiciul aferent acestei campanii a fost în sumă de 317.150,13 lei la care s-au adăugat accesoriile fiscale calculate de la data efectuării fiecărei plăți până la data achitării integrale a debitului principal, conform OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.

Campania 2012:

Fermierul A. a depus la APIA CJ, cererea de plată înregistrată sub nr. 6281/09.03.2012, solicitând sprijin financiar pentru suprafața totală de 216,20 ha (categoria de folosință TA și PP). În urma controalelor efectuate la nivelul centrului județean, a fost emisă Decizia pentru plată avans nr. 1780199/26.10.2012 și Decizia nr. 2150597/27.11.2012 de acordare a plăților în cadrul schemelor de sprijin pe suprafață - campania 2012.

Potrivit adresei nr. 14216/01.11.2017 a APIA CJ, acest dosar a fost reinstrumentat, iar în urma constatării unor nereguli, a fost emis Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare nr. 19966/03.12.2015 pentru debitul în sumă de 23.817,67 lei.

Conform adresei nr. 19320/31.10.2017 a Serviciului de Recuperare Debite din cadrul Direcției Economice, până la data de 30.10.2017, acest debit reprezentând creanță principală, a

fost stins parțial, prin efectuarea unei plăți voluntare în sumă de 6.224 lei (extras nr. 53/22.03.2017), rămânând de recuperat suma de 17.593,67 lei.

Urmare a adresei DNA ST din data de 20.01.2017, după finalizarea verificărilor și în urma reinstrumentării dosarului aferent campaniei 2012, APIA CJ a emis Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare nr. 13339/10.10.2017 pentru debitul în sumă de 316.386,888 lei. Până la această dată, acest debit nu a fost recuperat.

Față de aceste aspecte, potrivit adresei nr. 14216/01.11.2017 a APIA CJ, înregistrată la APIA – aparat central sub nr. 44758/01.11.2017, prejudiciul aferent acestei campanii a fost în sumă de 333.980,558 lei (sumă rezultată după scăderea plății voluntare) la care s-au adăugat accesoriile fiscale calculate de la data efectuării fiecărei plăți până la data achitării integrale a debitului principal, conform OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.

Campania 2013:

Fermierul A. a depus la APIA CJ, cererea de plată înregistrată sub nr. 311/04.03.2013, solicitând sprijin financiar pentru suprafața totală de 216,20 ha (categoria de folosință TA și PP). În urma controalelor efectuate la nivelul centrului județean, a fost emisă Decizia pentru plată avans nr. 1948833/24.10.2013 și Decizia nr. 2549949/11.12.2013 de acordare a plăților în cadrul schemelor de sprijin pe suprafață - campania 2013, precum și Decizia nr. 708689/10.09.2013 de acordare a plăților în cadrul schemelor de sprijin pe suprafață - campania 2013.

Potrivit adresei nr. 14216/01.11.2017 a APIA CJ, acest dosar a fost reinstrumentat, iar în urma constatării unor nereguli, a fost emis Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare nr. 19968/03.12.2015 pentru debitul în sumă de 24.485,37 lei.

Conform adresei nr. 19320/31.10.2017 a Serviciului de Recuperare Debite din cadrul Direcției Economice, până la data de 30.10.2017, acest debit reprezentând creanță principală a fost stins parțial, prin efectuarea unei plăți voluntare în sumă de 392 lei (extras nr. 53/22.03.2017), rămânând de recuperat suma de 24.093,37 lei.

Urmare a adresei DNA ST din data de 20.01.2017, după finalizarea verificărilor și în urma reinstrumentării dosarului aferent campaniei 2013, APIA CJ a emis Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare nr. 13340/10.10.2017 pentru debitul în sumă de 339.029,53 lei. Până la această dată, acest debit nu a fost recuperat.

Față de aceste aspecte, potrivit adresei nr. 14216/01.11.2017 a APIA CJ, înregistrată la APIA – aparat central sub nr. 44758/01.11.2017, prejudiciul aferent acestei campanii a fost în sumă de 363.122,90 lei la care s-au adăugat accesoriile fiscale calculate de la data efectuării fiecărei plăți până la data achitării integrale a debitului principal, conform OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.

Pe cale de consecință s-a susținut că prejudiciul total este de 1.014.253,588 lei, format din: Campania 2011: 317.150,13 lei; Campania 2012: 333.980,558 lei; Campania 2013: 363.122,90 lei

Analizând temeinicia pretențiilor civile reclamate de partea civilă, instanța de fond a reținut că din situația efectuării plăților către inculpat, depusă de partea civilă la filele 193-199 și 200-205 vol. I dup, coroborat cu poziția de recunoaștere a inculpatului, a rezultat că sumele avansate de parte civilă pentru campaniile 2011-2013, au fost încasate de inculpatul A..

Pentru a fi întrunite condițiile răspunderii civile delictuale este necesar a se face dovada existenței unei fapte ilicite, a unui prejudiciu, a raportului de cauzalitate între faptă și prejudiciu precum și a vinovăției făptuitorului.

Din probele administrate în cursul urmăririi penale, s-a dovedit dincolo de orice îndoială faptul că inculpatul a uzat de documente falsificate, prin contrafacerea semnăturilor, inexacte și care conțineau aspecte nereale, cum s-a arătat în mod detaliat mai sus și astfel a obținut pe nedrept fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta, în valoare totală de 1.014.253,588 lei, sumă din care au fost excluse plățile voluntare efectuate de inculpat în cursul anului 2017, pentru campaniile 2012-2013, așa cum s-a arătat mai sus.

În ceea ce privește argumentele invocate de inculpat în sensul că o parte din sumele încasate cu titlu de subvenție, le-a folosit pentru demersuri de curățare și întreținere a pășunilor, de construire de adăpători și adăposturi pentru animale, defrișarea arborilor tineri, construirea de garduri, aspecte probate de inculpat prin procesele verbale încheiate la nivelul Primăriei X. și depuse în copie, fotografiile depuse de inculpat la filele 52-67 vol. I dup, instanța de fond a reținut că fraudarea modului de obținere a fondurilor europene, atrage caracterul nejustificat/nedrept al plăților, lipsește de orice fundament legal utilizarea banilor, chiar dacă s-ar dovedi că o parte mai mică, sau mai mare, din banii obținuți pe nedrept au fost folosiți potrivit destinației acestora – sprijinirea în concret a unui/unor fermieri în exploatarea pășunilor pe care le dețin în folosire și creșterea randamentului activității de pășunare.

În acest sens, instanța de fond a avut în vedere considerentele Deciziei ICCJ nr. 4/2016, pentru soluționarea unui recurs în interesul legii, în care s-a arătat că:

42. În cazul în care legea nouă este considerată mai favorabilă, Înalta Curte a apreciat că niciuna dintre instanțe nu a aplicat, în mod corect, legea, deoarece încadrarea juridică corectă a faptei penale analizate vizează doar infracțiunea prevăzută de art. 181 din Legea nr. 78/2000.

43. Referitor la infracțiunea de obținere ilegală de fonduri, prevăzută de art. 306 din Codul penal, Completul competent să soluționeze recursul în interesul legii consideră că aceasta se apropie sensibil de o incriminare specială a unor modalități concrete de comitere a infracțiunii de înșelăciune în formă agravată, prin folosirea de mijloace frauduloase.

44. Astfel, s-a reținut că folosirea ori prezentarea de documente sau date false, inexacte ori incomplete reprezintă o modalitate concretă de inducere în eroare a autorității publice care acordă finanțarea, având drept consecință aprobarea finanțărilor din fonduri publice a unei persoane care nu este îndreptățită să le obțină întrucât, în fapt, nu îndeplinește cerințele de eligibilitate prevăzute de lege.

45. Însă, infracțiunile prevăzute de art. 244 alin. (1) și (2) din Codul penal și, respectiv, art. 306 din Codul penal diferă una de cealaltă, prin faptul că, în cazul celei de-a doua, paguba este prezumată, fiind nerelevant dacă fondurile obținute în mod fraudulos au fost ori nu folosite conform destinației. Astfel, chiar dacă proiectul pentru care a fost obținută finanțarea a fost în totalitate respectat, neregularitățile privind maniera de obținere aduc și prezumția absolută a unei pagube cauzate finanțatorului prin conduita inculpatului.

Instanța de fond a mai avut în vedere că din înscrisurile depuse de inculpat, respectiv extras de cont .. Bank pe numele inculpatului, pentru perioada 03.01.2017-29.12.2017 rezultă că inculpatului i-au fost poprite la data de 27.02.2017 și 13.03.2017 sumele de 180,87 lei și 6436,89 lei, pentru debitul înregistrat la APIA – CJ, pus în executare silită prin AFP – Serviciul Fiscal Municipal, iar din copia mandatului poștal din 06.11.2018, a rezultat că inculpatul a mai plătit suma de 2000 de lei către partea civilă, motiv pentru care acțiunea civilă va fi admisă în parte, cu excluderea sumelor menționate anterior.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 397 alin.1 rap. la art. 25 alin.1 C.pr.pen., a admis în parte acțiunea civilă formulată de partea civilă APIA (și, pe cale de consecință, a dispus obligarea inculpatului A. la plata către aceasta a sumei de 1.005.635,828 lei (diferența neachitată), reprezentând fonduri obținute pe nedrept din bugetul general al Uniunii Europene

sau din bugetele administrate de aceasta, sumă la care s-au calculat accesoriile conform Codului de procedură fiscală de la data scadenței până la data plății efective a debitului principal.

În condițiile în care acțiunea civilă a fost admisă în cea mai mare parte și subzistă necesitatea evitării sustragerii inculpatului de la acoperirea prejudiciului produs, instanța de fond a menținut măsura asiguratorie a sechestrului, dispusă prin Ordonanța nr. 24/P/2015 din data de 18.10.2015, asupra următoarelor bunuri imobile, având în vedere și încheierea nr. 296 din 03.11.2017 a Tribunalului Suceava:

teren curți construcții în suprafață de 1.211 m.p. cu una casă de locuit și anexe și teren drum în suprafață de 689 m.p. bunuri situate în vatra satului X., comuna X între vecinii .. – imobile menționate în antecontractul de vânzare cumpărare încheiat între inc. A. și B. autentificat prin încheierea nr. .. din 31.05.2017 a Societății Profesionale Notariale .. - valoarea impozabilă de 21.560 lei (casa de locuit) și respectiv 14.553 lei (anexe) conform adrese nr. 5066/18.09.2017 a Primăriei com. X.,

teren fânaț în suprafață de 5.470 m.p. situat în intravilanul comunei X. la locul numit „Aprozar”, între vecinii: .. - imobil menționat în antecontractul de vânzare cumpărare încheiat între inc. A. și B. autentificat prin încheierea nr. .. din 31.05.2017 a Societății Profesionale Notariale .. și adresa nr. 5066/18.09.2017 a Primăriei com. X.,

teren fânaț în suprafață de 22.000 m.p. situat în extravilanul comunei X. . la locul numit „...”, cu vecinul .. - imobil menționat în antecontractul de vânzare cumpărare încheiat între inc. A. și B. autentificat prin încheierea nr. .. din 31.05.2017 a Societății Profesionale Notariale ... și adresa nr. 5066/18.09.2017 a Primăriei com. X.,

teren fânaț în suprafață de 6.000 m.p. situat în extravilanul comunei X. la locul numit „...”, între vecinii: .. - imobil menționat în antecontractul de vânzare cumpărare încheiat între inc. A. și B. autentificat prin încheierea nr. .. din 31.05.2017 A Societății Profesionale Notariale .. și adresa nr. 5066/18.09.2017 a Primăriei com. X.,

suprafața de 10.000 m.p. teren pădure situat în extravilanul comunei Y, la locul „..”, între vecinii: ... – imobil menționat în Certificatul de moștenitor nr. 39 din 09.02.2007 emis de Biroul Notarilor Publici Asociați .., moștenitor legal A. și adresa nr. 5066/18.09.2017 a Primăriei com. X.,

bunuri aflate în proprietatea comună (devălmășie) a inculpatului A. și a soției sale.

Având în vedere că din probele administrate în cauză a rezultat caracterul fals al înscrisurilor enumerate în continuare, depuse de inculpat în vederea accesării fondurilor europene, în temeiul art. 25 alin. 3 C.pr.pen. a dispus desființarea următoarelor înscrisuri, pentru a stopa pe viitor producerea de consecințe juridice:

contract de societate civilă datat 05.04.2011 și contract de societate datat 05.04.2011, privind constituirea societății C., (f. 16-19 și 20-34 vol. VII dup)

Declarație/2011, Anexele nr. 13/2012, nr. 13/2013, Anexele nr. 4/2014 precum și nr. 4/2015- documente falsificate prin contrafacerea semnăturilor unor persoane și cu conținut nereal, referitor la calitatea persoanelor de membri ai Asociației și acordul acestora de a-l împuternici pe inculpatul A. să depună cerere de subvenție în numele lor,; act constitutiv societate civilă nr. 1/14.04.2015 document falsificat prin contrafacerea semnăturilor unor persoane care figurează cu calitatea de membri ai societății.

A respins, ca neîntemeiată, cererea de desființare a înscrisurilor constând în cererile de plată depuse de inculpat pentru fiecare campanie în parte, respectiv pentru campania 2011 – cererea de plată nr. SV 54396 din 11.05.2011 (f. 10 vol. VII dup), pentru campania 2012 – cererea de plată nr. SV 6281 din 09.03.2012, pentru campania 2013 – cererea de plată nr. SV 311 din 04.03.2013, pentru campania 2014 – cererea de plată nr. SV 64267 din 15.05.2014 și pentru campania 2015 – cererea de plată nr. SV 51294 din 22.06.2015, apreciind că aceste înscrisuri nu au un caracter fals în sensul art. 320, 321 sau 322 C.pen., respectiv nu s-a intervenit

asupra acestor înscrisuri și nu au fost întocmite în fals în vedere producerii de consecințe juridice, ci acestea reprezintă cereri întocmite de inculpat în vederea obținerii în condiții nelegale a plăților din fonduri europene și reprezintă însăși dovada consumării infracțiunii, respectiv a inițierii procedurii de obținere în mod fraudulos a fondurilor europene, de către o persoană care nu îndeplinea condițiile prevăzute de lege.

Doar simpla formulare a cererilor de acordare subvenții nu generează ab initio și în mod singular obținerea subvenții. În cazul unor cereri unice de plată consecința juridică a formulării acestora se naște un potențial drept de a dobândi subvențiile numai dacă se depun documentele necesare și doar după verificarea de către funcționarii competenți, pentru a se stabili dacă sunt îndeplinite condițiile legale. Nu s-a analizat cererea unică de plată ca o declarație pe proprie răspundere în care, pe baza ei și independent de documentația depusă și controalele ulterioare efectuate pot fi obținute subvențiile din moment ce legiuitorul nu i-a atribuit astfel de efecte juridice. Prin urmare, s-a conchis că cererile, prin ele însele, dat fiind că nu s-a stabilit că au un caracter fals, nu sunt producătoare de consecințe juridice conform legii, pentru a fi desființate, practic ca și efect extensiv al documentației neconforme cu legea care a stat la baza acestora.

În temeiul disp. art. 274 alin.1 teza I C.pr.pen. l-a obligat pe inculpatul A. la plata cheltuielilor judiciare către stat în cuantum de 4300 lei, din care 4000 lei reprezentând cheltuieli judiciare din faza de urmărire penală și 300 lei reprezentând cheltuieli judiciare din faza de judecată.

Împotriva acestei sentințe penale, în termen legal, au declarat apel inculpatul A. și partea civilă Agenția de Plăți și Intervenții pentru Agricultură, pentru motivele arătate în scris aflate la dosarul cauzei, cât și susținute oral de către avocații inculpatului apelant, fiind consemnate în încheierea de ședință din data de 13.05.2019.

Analizând apelurile prin prisma motivelor invocate, precum și cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în conformitate cu prevederile art. 417, art. 420 C.pr.pen., Curtea constată următoarele:

În ceea ce privește acuzația penală adusă inculpatului A., prima instanță a reținut, în mod corect, situația de fapt, pe baza unei juste aprecieri a probelor administrate în cauză în cursul urmăririi penale, probe pe care inculpatul și le-a însușit, accesând, prin declarația autenticată cu nr. 25 din 8 august 2018, de către BIN .., depusă la termenul de judecată din data de 3.09.2018, procedura reglementată de dispozițiile art. 375 C.pr.pen.. Astfel, Curtea își însușește pe deplin motivarea primei instanțe referitoare la situația de fapt.

Într-adevăr, din mijloacele de probă administrate în cauză rezultă, **în fapt**, în esență, că inculpatul, în campaniile agricole 2011 – 2015, cu rea credință, a depus la APIA – CJ ., în nume propriu (în campaniile 2011, 2012 și 2013) precum și în numele unei Asociații a Crescătorilor de animale cu denumirea C., (în campaniile 2014 și 2015), cereri de subvenție, la care a anexat documente și declarații falsificate și inexacte, constând în:

- declarații de suprafață pentru anii 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 – documente inexacte referitor la dreptul de utilizare legală a pășunii de către fermierul solicitant;

- contractul de închiriere pășune nr. 1845 din 04.05.2011- document inexact în privința identității și existenței chiriașului, care atestă dreptul de utilizare a pășunii comunale pentru o asociație/societate civilă C. care nu s-a înființat în realitate din punct de vedere juridic și civil;

- contract de societate civilă datat 05.04.2011 și contract de societate datat 05.04.2011, documente falsificate prin contrafacerea semnăturilor unor persoane care figurează cu calitatea de membri ai asociației/societății civile C. și cu conținut nereal, referitoare la aparenta constituire/înființarea a acestei asociații de crescători de animale;

- Anexele nr. 2/2011, 2/2012, 2/2013, 2/2014 și 2/2015 - declarații de eligibilitate - documente inexacte, în condițiile în care fermierul solicitant nu deținea numărul de bovine declarat;

- Declarație/2011, Anexele nr. 13/2012, nr. 13/2013, Anexele nr. 4/2014 precum și nr. 4/2015- documente falsificate prin contrafacerea semnăturilor unor persoane și cu conținut nereal, referitor la calitatea persoanelor de membri ai Asociației și la acordul acestora de a-l împuternici pe inculpatul A. să depună cerere de subvenție în numele lor;

- act constitutiv societate civilă nr. 1/14.04.2015 document falsificat prin contrafacerea semnăturilor unor persoane care figurează cu calitatea de membri ai societății,

- fără ca fermierul solicitant să facă dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate prevăzute de lege, privind dreptului de utilizare legală a pășunii solicitată la plată și respectiv asigurarea încărcăturii minime pe pășunat,

având ca rezultat, obținerea pe nedrept, de fonduri din bugetul administrat de Uniunea Europeană.

În drept, s-a reținut în mod corect de către prima instanță că acțiunile inculpatului A. mai sus descrise, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de „folosire sau prezentare cu rea-credință, de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, care are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prevăzută de art. 18¹ alin.1 din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 35 alin. 1 C.pen. (cinci acte materiale)

În ceea ce privește criticele aduse sentinței apelate, sub aspectul laturii penale, respectiv că nu a reieșit cu certitudine faptul că semnăturile ar aparține părților contractante în cazul celor două contracte de societate civilă datate 5.04.2011, Curtea învederează, că situația de fapt din cuprinsul actului de sesizare se referă și la aceste contracte, situație de fapt, pe care inculpatul, în cadrul procedurii recunoașterii învinuirii, nu a contestat-o. O astfel de apărare în calea de atac a apelului nu poate fi primită, manifestarea de voință în sensul recunoașterii învinuirii fiind irevocabilă.

S-a susținut de asemenea că sentința este nelegală și pentru că, deși prin rechizitoriu parchetului întocmit în cauză apelantul nu a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată, instanța de fond a stabilit caracterul fals a contractelor de societate civilă, fără a exista o condamnare pentru infracțiunea de fals.

Aceste susțineri nu pot fi primite. Astfel, infracțiunea prev. de art. 18/1 din Legea nr. 78/2000 este o infracțiune complexă, având un obiect juridic special. În primul rând sunt ocrotite relațiile sociale privitoare la corecta accesare a fondurilor comunitare, dar în egală măsură sunt ocrotite și relațiile sociale privitoare la încrederea pe care trebuie să o prezinte înscrisurile producătoare de efecte juridice. Fiind o infracțiune complexă, aceasta absoarbe în conținutul ei o infracțiune de fals, întrucât textul de incriminare include, în mod obligatoriu, ca element al laturii obiective, prezentarea de documente ori declarații false, inexacte ori incomplete. În privința infracțiunilor de uz de fals (art. 291 C.pen.) și fals în declarații (art. 292 C.pen.), acestea întotdeauna vor fi absorbite în conținutul infracțiunii menționate, întrucât textul de lege arată că este infracțiune folosirea sau prezentarea de documente ori declarații false, incomplete sau inexacte ceea ce presupune întotdeauna și comiterea infracțiunii de uz de fals sau fals în declarații, cu condiția ca aceste infracțiuni de fals să fie urmate de obținerea de fonduri europene. Ca atare atât doctrina, cât și practica judiciară sunt unanime. Infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată prevăzută de art. 290 C.pen. Este binecunoscut faptul că această infracțiune de fals este la rândul ei o infracțiune complexă întrucât absoarbe în conținutul constitutiv infracțiunea de uz de fals. Pentru a fi în prezența infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată este necesar ca pe lângă falsificarea efectivă a înscrisului prin vreunul din modurile arătate în art. 288, acel înscris să fie și utilizat în scopul producerii unei consecințe juridice, ceea ce presupune și consumarea infracțiunii de uz de fals. Ca atare, în situația comiterii infracțiunii prevăzute de art. 18¹ alin. 1 din Legea nr. 78/2000 prin folosirea de documente sub semnătură privată falsificate putem distinge între mai multe situații. Dacă

Înscrisul a fost falsificat de către cel care îl și folosește pentru obținerea de fonduri europene întotdeauna infracțiunea prevăzută de art. 290 va fi absorbită în conținutul infracțiunii reglementată de art. 18¹ alin. 1, corecta încadrare juridică vizând doar această din urmă infracțiune. Dacă înscrisul a fost falsificat de către o altă persoană, autorul falsului va răspunde fie pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 C.pen. dacă a înmânat actul pentru a fi folosit însă nu a cunoscut faptul că se va utiliza pentru obținerea de fonduri europene, fie, în situația în care a cunoscut acest ultim aspect, va răspunde pentru complicitate la infracțiunea prevăzută de art. 18¹ comisă de cel care a folosit actul falsificat; cel care va utiliza înscrisul falsificat cu scopul de a obține fonduri comunitare va răspunde exclusiv pentru săvârșirea infracțiunii din legea specială, uzul de fals fiind absorbit în aceasta.

Situația de fapt astfel cum a fost reținută de către instanță și necontestată de către inculpat vizează prezentarea de documente și declarații falsificate prin contrafacerea semnăturii, deci o situație de fapt care înglobează elementele constitutive ale infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată.

Trecând la *procesul de individualizare legală și judiciară a pedepsei* la care a fost condamnat inculpatul, ce trebuie să respecte principiului proporționalității între gravitatea faptei comise și profilul socio-moral și de personalitate al acestuia, Curtea va avea în vedere criteriile generale prev. criteriile generale de individualizare prevăzute de art. 74 N.C.pen., respectiv gravitatea infracțiunii săvârșite și pericolozitatea infractorului care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunii; motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului, conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal, precum și nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială.

În spiritul legii, în cadrul operei de individualizare și proporționalizare a pedepsei, vor fi luate în considerare toate criteriile prevăzute de norma legală amintită, evaluate împreună în mod plural fără preeminența vreunui dintre ele și, după caz, se va acorda fiecăruia o pondere deosebită, determinată de propriul lor conținut, pentru a aplica o sancțiune penală aptă atât prin quantumul stabilit, cât și prin modalitatea de executare pentru care se va opta, de a se solda cu reinserția socială a inculpatului, cu remodelarea comportamentului său într-un sens pozitiv.

Pentru cunoașterea gravității faptei săvârșite, trebuie să se cerceteze modul în care s-a realizat concret acțiunea care constituie elementul material al infracțiunii și împrejurările care îl particularizează, caracterul și importanța obiectului material lezat sau pus în pericol prin săvârșirea faptei, caracterul și gravitatea urmărilor acesteia, modul cum s-a înfățișat raportul de cauzalitate, forma și gradul vinovăției și în genere elementul subiectiv al infracțiunii. Gravitatea concretă a infracțiunii depinde, în mod firesc, mai întâi de obiectul juridic specific infracțiunii, adică de tipul de relații sociale pe care le ocrotește legea penală și de valorile sociale în jurul cărora se dezvoltă aceste relații și cărora li se aduce atingere (umane, patrimoniale, economice, etc.) ca și de intensitatea acțiunii exercitate asupra acestor valori. Importanța relațiilor sociale ocrotite relevată de importanța valorilor sociale aferente determină așadar și gradul de pericol social al faptei prin care li se aduce atingere.

Având în vedere acestea, curtea apreciază că activitatea infracțională desfășurată confirmă concluzia că fapta săvârșită de inculpat prezintă în concret gradul de pericol social al infracțiunii pentru care a fost trimis în judecată, acțiunile ilicite reținute în sarcina sa, prin atingerea importantă adusă valorilor sociale ocrotite de lege și prin conținutul lor concret, justifică aplicarea unei pedepse în quantumul stabilit de către prima instanță, critica inculpatului sub acest aspect neputând fi primită, întrucât, în cauză s-a realizat o evaluare judicioasă a criteriilor prevăzute, fiind valorificate în mod corespunzător toate împrejurările ce țin, pe de o

parte, de materialitatea faptei în sine, cu accent pe valoarea mare a prejudiciului constatat, iar, pe de altă parte de persoana inculpatului.

Or, în cauză, chiar dacă faptele prin natura și consecințele produse, prezintă un grad relativ ridicat de pericol social, datele ce caracterizează persoana acestuia – care, până în prezent și-a conformat atitudinea exigențelor legii penale, precum și atitudinea sa procesuală corespunzătoare dovedind interes pentru rezolvarea situației sale juridice, se înfățișează ca împrejurări suficient de relevante pentru a justifica aplicarea unei pedepsei orientată spre limita minimă specială prevăzută de lege, în cuantum de 1 an și 10 luni închisoare, necesară pentru realizarea scopului preventiv-educativ, astfel cum a apreciat prima instanță.

În ceea ce privește latura civilă a cauzei, Curtea învederează faptul că potrivit art. 19 alin. 1 C.pr.pen., „acțiunea civilă exercitată în cadrul procesului penal are ca obiect tragerea la răspundere civilă delictuală a persoanelor responsabile potrivit legii civile pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale.” Potrivit art. 1357 alin. 1 Cod civil cel care cauzează altuia un prejudiciu printr-o faptă ilicită, săvârșită cu vinovăție, este obligat să îl repare.

Așadar condițiile pentru exercitarea acțiunii civile în cadrul procesului penal sunt cele cerute pentru angajarea răspunderii civile delictuale, respectiv: să existe o faptă ilicită de natură să producă prejudicii materiale sau morale; infracțiunea să fi produs efectiv un prejudiciu material sau moral, prejudiciul care trebuie să fie unul cert, atât sub aspectul existenței, cât și sub aspectul întinderii sale; între infracțiunea săvârșită și prejudiciu să existe o legătură de cauzalitate. Așa cum în mod corect a reținut prima instanță aceste condiții se regăsesc în persoana inculpatului A., iar prejudiciu cauzat părții civile nu a fost recuperat în integralitate. Este adevărat că partea civilă a emis procese verbale de constatare a neregularităților, iar aceste au fost contestate la instanța de contencios administrativ, iar prin sentința penală nr. 1045/19.10.2018 pronunțată de Tribunalul Suceava a fost respinsă cererea de anulare a acestora. Dar, prin încheierea din data de 15.04.2019, pronunțată de Curtea de Apel Suceava, în dosar nr. .../86/2018, judecarea recursului declarat împotriva sentinței menționate a fost suspendată până la soluționarea definitivă a prezentei cauze, astfel încât la acest moment nu se poate vorbi de existența unui titlu executoriu.

În ceea ce privește apelul părții civile acesta apare întemeiat din perspectiva momentului de la care încep să se calculeze accesoriile aferente debitului principal, formularea folosită în sentința apelată fiind una generală susceptibilă de interpretări. Astfel, Curtea apreciază că aceste accesorii se datorează de la data efectuării fiecărei plăți în contul inculpatului și până la data achitării efective a debitului, deoarece de la această dată acesta a beneficiat în mod necuvenit de sumele plătite de APIA. Aflându-ne în cazul de față pe tărâmul unei răspunderii delictuale rezultate din săvârșirea unei fraude și nu dintr-o neregulă, sunt aplicabile dispozițiile art. 1382 alin. 2 Cod civil, potrivit cărora „Dreptul la reparație se naște din ziua cauzării prejudiciului, chiar dacă acest drept nu poate fi valorificat imediat”.

În consecință, în baza art. 421 pct. 1 lit. b Cod de procedură penală va fi respins apelul declarat de către inculpatul A. împotriva sentinței penale nr. 37 din 12.02.2019 a Tribunalului Suceava, ca nefondat.

În baza art. 275 alin. 2 Cod de procedură penală, va fi obligat inculpatul apelant la plata către stat a sumei de 500 lei cu titlu de cheltuieli judiciare din apel.

În baza art. 421 pct. 2 lit. a Cod de procedură penală va fi admis apelul declarat de către partea civilă împotriva sentinței penale nr. 37/12.02.2019 a Tribunalului Suceava, va fi desființată, în parte, sentința penală apelată, și, în rejudecare, în baza art. 397 alin.1 rap. la art. 25 alin.1 C.pr.pen., va fi admisă în parte acțiunea civilă formulată de partea civilă apia și, pe cale de consecință, se va dispune obligarea inculpatului la plata către aceasta a sumei de 1.005.635,828 lei (diferența neachitată), sumă la care se vor calcula accesoriile conform

Codului de procedură fiscală de la data efectuării fiecărei plăți și până la data achitării integrale a debitului. Vor fi menținute celelalte dispoziții ale sentinței penale apelate care nu sunt contrare prezentei decizii.

În baza art. 275 alin. 3 Cod de procedură penală celelalte cheltuieli judiciare avansate de către stat în apel vor rămâne în sarcina acestuia.

6. Condiții de existență a cauzei justificative a stării de necesitate prev. de art. 20 C.pen. Revocarea obligatoriei a amânării aplicării pedepsei – modalitate de executare a pedepsei în cazul revocării amânării aplicării pedepsei

Rezumat:

Din analiza dispozițiilor art. 20 alin. 1 și 2 C.pen., rezultă condițiile în care o faptă prevăzută de legea penală este considerată ca fiind săvârșită în stare de necesitate: să existe un pericol imediat sau actual, respectiv să fie real, efectiv, pe punctul de a se produce sau în curs de desfășurare, să amenințe valorile sociale prevăzute de alin. 2 și să nu poată fi înlăturat în alt mod decât prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală, iar acțiunea de salvare să fi constituit singurul mijloc de înlăturare a pericolului și să nu cauzeze urmări vădit mai grave decât acelea care s-ar fi putut produce dacă pericolul nu era înlăturat.

Acțiunea de salvare la care recurge cel ce săvârșește fapta prevăzută de legea penală trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții: acțiunea de salvare să conștie în săvârșirea unei faptei prevăzute de legea penală, fapta să fie necesară pentru salvarea de la pericol a valorilor ocrotite de lege, respectiv actele de salvare trebuie să fie apte să înlătorească pericolul, respectiv să aibă caracter idoneu, iar acțiunea de salvare trebuie să fie proporțională cu pericolul. Cu privire la aceste condiții, în special cu privire la caracterul idoneu al apărării, raportat la situația de fapt reținută în cauză, Curtea constată că în măsura în care acțiunea inculpatului nu a fost susceptibilă de a înlătura pericolul, ci doar a fost comisă în contextul acestuia, nu se poate reține în cauză incidența cauzei justificative a stării de necesitate. Totodată, Curtea reține că acțiunea de salvare la care a recurs inculpatul este lipsită de aptitudinea de a înlătura pericolul, date fiind împrejurările concrete în care s-a săvârșit fapta. Mai mult, prin aplicarea testului subsidiarității, săvârșirea faptei prevăzute de legea penală (acțiunea de salvare) trebuie să fie singura modalitate prin care putea fi înlăturat pericolul, neexistând alte modalități licite prin care acesta putea fi înlăturat (acțiunea de salvare apare ca fiind indispensabilă pentru evitarea pericolului), situație ce nu poate fi reținută în prezenta cauză întrucât existau posibilități alternative, licite, pentru a înlătura pretinsa stare de pericol la care era expusă mama sa. Astfel, în acord cu prima instanță, instanța de apel constată că nu sunt întrunite cerințele prevăzute de lege cu privire la pericol și nici cu privire la acțiunea de salvare pentru reținerea stării de necesitate. Astfel, deplasarea inculpatului cu autoturismul său nu poate fi considerată ca fiind singura modalitate de înlăturare a pericolului, în condițiile în care exista posibilitatea să apeleze la persoane apropiate, la un taximetru sau să solicite intervenția unei ambulanțe.

Instituția revocării amânării aplicării pedepsei este o măsură obligatorie care constă în revenirea asupra amânării aplicării pedepsei în cazul prevăzut de art. 88 alin. 3 C.pr.pen., respectiv dacă după amânarea aplicării pedepsei persoana supravegheată a săvârșit o nouă infracțiune, cu intenție sau intenție depășită, descoperită în termenul de supraveghere, pentru care s-a pronunțat o condamnare chiar după expirarea acestui termen. În acest caz, instanța de judecată revocă amânarea și dispune aplicarea și executarea pedepsei, iar pedeapsa aplicată ca urmare a revocării amânării și pedeapsa pentru noua infracțiune se calculează conform dispozițiilor privitoare la concursul de infracțiuni. Curtea are în vedere și Decizia nr.

24/HP/2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție prin care s-a statuat că: „în ipoteza săvârșirii unei noi infracțiuni intenționate în termenul de supraveghere al amânării aplicării unei pedepse, atât pronunțarea soluției de condamnare pentru noua infracțiune, cât și revocarea amânării aplicării pedepsei anterioare sunt obligatorii”, fiind astfel necesar ca pentru infracțiunea nou comisă să se dispună o soluție de condamnare, indiferent de pedeapsa aplicată, situație care a fost incidentă în speța de față.

(Decizia nr. 66 din 21.01.2019, dosar nr. 2289/285/2018)

Hotărârea:

Prin sentința penală nr. 662 din data de 26 septembrie 2018 pronunțată de Judecătoria Rădăuți în dosarul nr. ../285/2018 s-au dispus următoarele: În baza art. 396 alin. 1 și 2 din Noul Cod de Procedură penală, a fost condamnat inculpatul A. , fiul lui ....., cu antecedente penale, pentru săvârșirea infracțiunii de conducere pe drumurile publice au unui autovehicul de către o persoană având o alcoolemie în sânge, peste limita legală, prev. de art. 336 alin. 1 din Codul penal, cu aplicarea art. 44 alin. 1 din Codul penal, la pedeapsa de 1 an închisoare. S-a constatat că fapta pentru care a fost condamnat inculpatul prin sentința penală a fost săvârșită în termenul de încercare de 2 ani al amânării aplicării pedepsei de 1 an închisoare, stabilită prin sentința penală nr. 321 din 18.05.2016, în dosarul nr. ../285/2015 al Judecătoriei Rădăuți, definitivă prin neapelare, la data de 08.07.2016. În baza art. 88 din Codul penal, a fost revocată amânarea aplicării pedepsei de 1 an închisoare, aplicată prin Sentința penală nr. 321 din 18.05.2016, în dosarul nr. ../285/2015 al Judecătoriei Rădăuți, definitivă prin neapelare, la data de 08.07.2016 și în baza art. 396, alin. 1 și 2 din Noul Cod de Procedură penală, s-a dispus condamnarea inculpatului la această pedeapsă. În baza art. 88, alin. 3, art. 44, alin. 2, art. 38, alin. 1, art. 39, alin. 1, lit. b din Codul penal, s-a contopit pedeapsa aplicată inculpatului prin sentința penală, cu pedeapsa aplicată prin Sentința penală nr.321 din 18.05.2016, în dosarul nr. ../285/2015 al Judecătoriei Rădăuți, definitivă prin neapelare, la data de 08.07.2016, inculpatul urmând să execute pedeapsa rezultantă de 1 an și 4 luni închisoare, în regim de penitenciar. În baza art. 274 alin. 1 C. proc. pen., a fost obligat inculpatul A. să plătească statului, cu titlu de cheltuieli judiciare, suma de 900 lei.

Pentru a pronunța această sentință penală, Judecătoria Rădăuți a reținut următoarele:

Prin rechizitoriul Parchetului de pe lângă Judecătoria Rădăuți nr.1059/P/2017 din 30 martie 2018 a fost trimis în judecată inculpatul A. pentru săvârșirea infracțiunii de „conducerea unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe”, prev. de art. 336 alin. 1 CP, cu aplic. art. 44 alin. 1 CP, constând în aceea că, la data de 23.03.2017, în jurul orelor 21.10, după ce a consumat băuturi alcoolice, a condus autoturismul marca „W” cu nr. de înmatriculare xxyyy pe str. .. de pe raza mun. .., având în sânge o îmbibație alcoolică de 1,55 g/l alcool pur în sânge la prima probă (orele 21,30) și de 1,40 g/l alcool pur în sânge la cea de-a doua probă (orele 22,30).

În actul de sesizare s-au reținut următoarele:

Prin ordonanța din data de 23.03.2017 s-a dispus începerea urmăririi penale pentru infracțiunea de „conducerea unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe”, faptă prev. și ped. de art. 336 alin. 1 CP. Prin ordonanța organului de cercetare penală din data de 17.11.2017 confirmată de procuror la aceeași dată s-a dispus efectuarea în continuare a urmăririi penale față de A. sub aspectul infracțiunii prev. și ped. de art. 336 alin. 1 CP, iar prin ordonanța din data de 15.02.2018 s-a pus în mișcare acțiunea penală față de suspectul A. sub aspectul aceleiași infracțiuni. Prin ordonanța din data de 27.03.2018 s-a schimbat încadrarea juridică a faptei pentru care s-a pus în mișcare acțiunea penală, în sensul reținerii disp. art. 44 alin. 1 C.pen.

Din actele de urmărire penală efectuate în cauză au rezultat următoarele:

La data de 23.03.2017, în jurul orelor 21,10, o patrulă din cadrul I.P.J.– Poliția Mun. .. aflată în exercitarea atribuțiilor de serviciu, respectiv serviciul de supraveghere și control al traficului rutier pe str. .. de pe raza mun. .. a procedat la oprirea regulamentară a autoturismului marca „W” cu nr. de înmatriculare xxyyy. După declinarea competenței conducătorul auto a fost identificat în persoana inculpatului A. Întrucât conducătorul auto emana halenă alcoolică, s-a solicitat inculpatului să se supună testării cu aparatul etilotest, însă a refuzat, motiv pentru care a fost condus la Spitalul Mun. pentru recoltarea probelor de sânge. I s-au recoltat două probe de sânge la orele 21,30, respectiv 22,30 pe buletinul de examinare clinică iar, cu ocazia examinării clinice, medicul de gardă a întocmit buletinul de analiză toxicologică – alcoolemie nr. 587/29.03.2017. Potrivit acestui buletin de analiză, inculpatul avea o alcoolemie de 1,55 g/l alcool pur în sânge la prima probă și de 1,40 g/l alcool pur în sânge la cea de-a doua probă.

Cu ocazia audierii, inculpatul a declarat că la data de 23.03.2017, în intervalul orar 17,00 - 20,00 a consumat 4 beri a câte 330 ml fiecare marca „...” , cu o alcoolemie de 6,9 % cu tequila și 200 ml vin. În jurul orelor 21,00, în timp ce se afla în incinta Clubului .., a fost apelat de soția sa să vină repede acasă, întrucât mamei sale i s-a făcut rău. Întrucât mama sa suferea de o boală cardiacă, s-a urcat la volanul autoturismului cu intenția de a se deplasa la domiciliu. Pe traseu a fost oprit de un echipaj de poliție și, datorită stării în care se afla, a refuzat testarea cu aparatul etilotest. De asemenea, a declarat că nu este de acord cu valoarea alcoolemiei rezultată în urma recoltării probelor biologice.

Situația de fapt mai sus menționată s-a susținut cu următoarele mijloace de probă: declarația inculpatului A.; declarațiile martorilor B., C., D.; proces verbal de constatare a infracțiunii; buletin de examinare clinică; buletin de analiză toxicologică - alcoolemie.

Cauza a fost înregistrată pe rolul Judecătoriei Rădăuți, sub nr. ../285/2018, la data de 04 aprilie 2018.

Prin încheierea nr. 523 dată în camera de consiliu la data de 15 mai 2018, rămasă definitivă prin necontestare, judecătorul de cameră preliminară a constatat legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și a dispus începerea judecării.

În vederea soluționării cauzei, instanța de fond a ținut seama de întregul material probator administrat în timpul urmăririi penale, cât și în faza de judecată, coroborat cu declarațiile inculpatului.

Analizând materialul probator administrat în cursul urmăririi penale și al cercetării judecătorești, instanța de fond a reținut următoarele:

La data de 23.03.2017, în jurul orelor 21,10, inculpatul A. , după ce a consumat băuturi alcoolice, a condus autoturismul marca „W” cu nr. de înmatriculare xxyyy pe str. ..., de pe raza mun. .., având în sânge o îmbibație alcoolică de 1,55 g/l alcool pur în sânge.

În fapt, instanța de fond a mai reținut că la data de 23.03.2017, în jurul orelor 21,10, lucrătorii de poliție, au oprit, în trafic, pe str. .. de pe raza mun. .., autoturismul marca „W” cu nr. de înmatriculare xxyyy, la volanul autoturismului fiind identificat inculpatul A. Întrucât conducătorul auto emana halenă alcoolică, s-a solicitat inculpatului să se supună testării cu aparatul etilotest, însă a refuzat, motiv pentru care a fost condus la Spitalul Mun. pentru recoltarea probelor de sânge. I s-au recoltat două probe de sânge, la orele 21,30, respectiv 22,30. Conform buletinului de analiză toxicologică – alcoolemie nr. 587/29.03.2017, inculpatul avea o alcoolemie de 1,55 g/l alcool pur în sânge, la prima probă și de 1,40 g/l alcool pur în sânge la cea de-a doua probă.

Inculpatul a recunoscut fapta pe tot parcursul procesului penal, precizând că s-a urcat la volanul autoturismului întrucât a fost apelat de soția sa să vină repede acasă, întrucât mamei sale i s-a făcut rău aceasta suferind de mai multe boli.

Situația de fapt mai sus menționată s-a susținut cu mijloacele de probă administrate în timpul urmăririi penale, cât și în faza de judecată, coroborate cu declarațiile de recunoaștere ale inculpatului.

Din fișa de cazier judiciar, a rezultat că față de inculpatul A. s-a stabilit pedeapsa de 1 an închisoare, cu amânarea aplicării pedepsei, pe un termen de 2 ani, prin Sentința penală nr. 321 din 18.05.2016, în dosarul nr. ../285/2015 al Judecătoriei Rădăuți, definitivă prin neapelare, la data de 08.07.2016, inculpatul săvârșind fapta în termenul de încercare al amânării aplicării pedepsei.

În drept, fapta inculpatului A., care la data de 23.03.2017, în jurul orelor 21,10, după ce a consumat băuturi alcoolice, a condus autoturismul marca „W” cu nr. de înmatriculare xxyyy pe str. ..., de pe raza mun. ..., având în sânge o îmbibație alcoolică de 1,55 g/l alcool pur în sânge, a întrunit elementele constitutive ale infracțiunii de „conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul de către o persoană aflată sub influența alcoolului”, prev. de art.336 alin.1, C.pen..

Analizând latura obiectivă a infracțiunii de conducere pe drumurile publice a unui autovehicul de către o persoană care are o îmbibație alcoolică peste limita legală prev. de art. 336 al.1 din Noul C.pen., instanța de fond a reținut că elementul material a constat în acțiunea de conducere pe drumurile publice a unui autovehicul de către o persoană care are o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge. Sub acest aspect, instanța de fond a constatat că inculpatul avea la momentul săvârșirii faptei o îmbibație alcoolică în sânge ce depășea limita legală.

Sub aspectul laturii subiective, inculpatul a acționat cu vinovăție în modalitatea intenției indirecte, conform dispozițiilor art.16 alin.3, lit. b Cod pen., întrucât el a prevăzut rezultatul faptei sale și, deși nu l-a urmărit, a acceptat posibilitatea producerii lui. Astfel, inculpatul a știut că se află sub influența băuturilor alcoolice în timp ce conducea autoturismul proprietate personală, acceptând posibilitatea creării unei stări de pericol pentru relațiile sociale privind circulația în siguranță pe drumurile publice.

În ceea ce privește apărarea formulată de către avocatul ales al inculpatului, privind existența unei cauze care înlătură caracterul penal al faptei săvârșite de inculpat, instanța de fond, analizând elementele de fapt ale cauzei, a constatat că în cazul acestuia nu se poate reține cauza justificativă a stării de necesitate. Împrejurarea că inculpatul, care știa că se află sub influența băuturilor alcoolice, s-a urcat la volanul autovehiculului său și l-a condus pe drumurile publice pentru a ajunge cât mai repede la mama sa, căreia i s-a făcut rău, nu poate constitui o cauză de înlăturare a caracterului penal al faptei săvârșite de inculpat, nefiind întrinite condițiile prevăzute de lege, privind reținerea unei astfel de cauze. În primul rând, nu s-a probat existența unui pericol pentru persoana în cauză, iar în al doilea rând existau și alte posibilități legale de a i se acorda ajutor medical, în condițiile în care s-ar fi impus o astfel de asistență.

La individualizarea pedepsei ce a fost aplicată inculpatului, instanța de fond a avut în vedere criteriile generale de individualizare prevăzute de art. 74 C.pen., potrivit cărora: stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: a) împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; b) starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; c) natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunii; d) motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; e) natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului; f) conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal; g) nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială.

Sub aspectul gradului de pericol social al infracțiunii, s-a constatat că inculpatul a condus un autoturism pe raza mun. ..., având o îmbibație alcoolică în sânge peste limita legală, condiții în care o parte din simțurile umane dispar sau sunt mult diminuate, putând pune în

pericol viața și integritatea corporală a celorlalți participanți la trafic, cât și a pietonilor, în condițiile în care conducerea unui autovehicul, având o îmbibație alcoolică în sânge peste limita legală, este una din cauzele producerii de accidente rutiere, instanța a considerat că prin conținutul ei concret, fapta inculpatului nu este lipsită în mod vădit de importanță și prezintă gradul de pericol social al unei infracțiuni.

În acest sens, instanța de fond a reținut următoarele: gradul de pericol social concret al faptei, având în vedere că inculpatul avea o îmbibație alcoolică la ora prelevării probei, respectiv de 1,55 g/l alcool pur în sânge – depășind limita contravențională de 0,80 grame ‰ alcool pur în sânge și a condus un autoturism pe un drum public, dar și poziția inculpatului, împrejurările și modul de comitere al faptei, precum și persoana inculpatului.

Prin urmare, având în vedere prevederile din Noul C.pen., privind circumstanțele atenuante și agravante, raportat la circumstanțele concrete ale faptei, instanța de fond a apreciat că în cazul inculpatului nu pot fi reținute circumstanțe de atenuare sau de agravare a răspunderii penale, astfel că instanța de fond a stabilit o pedeapsă prevăzută în limitele speciale ale infracțiuni.

Față de cele expuse, în baza art. 396 alin. 1 și 2 din Noul Cod de Procedură penală, a fost condamnat inculpatul A. pentru săvârșirea infracțiunii de conducere pe drumurile publice au unui autovehicul de către o persoană având o alcoolemie în sânge, peste limita legală, prev. de art. 336 alin.1 din Codul penal, cu aplicarea art.44, alin.1 din Codul penal, la pedeapsa de 1 an închisoare. S-a constatat că fapta pentru care a fost condamnat inculpatul prin sentința penală, a fost săvârșită în termenul de încercare de 2 ani al amânării aplicării pedepsei de 1 an închisoare, stabilită prin sentința penală nr. 321 din 18.05.2016, în dosarul nr. ../285/2015 al Judecătoriei Rădăuți, definitivă prin neapelare, la data de 08.07.2016. În baza art. 88 din Codul penal, s-a revocat amânarea aplicării pedepsei de 1 an închisoare, aplicată prin sentința penală nr.321 din 18.05.2016, în dosarul nr. ../285/2015 al Judecătoriei Rădăuți, definitivă prin neapelare, la data de 08.07.2016 și în baza art. 396, alin.1 și 2 din Noul Cod de Procedură penală, s-a dispus condamnarea inculpatului la această pedeapsă. În baza art. 88 alin. 3, art. 44 alin. 2, art. 38 alin. 1, art. 39 alin. 1 lit. b din Codul penal, s-a contopit pedeapsa aplicată inculpatului prin sentința penală, cu pedeapsa aplicată prin Sentința penală nr. 321 din 18.05.2016, în dosarul nr. ../285/2015 al Judecătoriei Rădăuți, definitivă prin neapelare, la data de 08.07.2016, inculpatul urmând să execute pedeapsa rezultantă de 1 an și 4 luni închisoare, în regim de penitenciar. În baza art.274 alin. 1 Cod de proc. pen., a fost obligat inculpatul A. , să plătească către stat, cu titlu de cheltuieli judiciare, suma de 900 lei.

Împotriva acestei sentințe a formulat apel inculpatul A., pentru motivele prezentate pe larg în scris în cererea depusă la dosarul cauzei și reiterate oral cu ocazia dezbaterilor, consemnate fiind în încheierea de dezbateri din data de 14 ianuarie 2019, când instanța de control judiciar, pentru a da posibilitatea apărătorului ales al inculpatului apelant să depună concluzii scrise la dosarul cauzei, a amânat pronunțarea pentru data de astăzi, 21 ianuarie 2019.

Analizând apelul prin prisma motivelor invocate, precum și cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în conformitate cu prevederile art. 417 alin. 1, 2 art. 420 C.pr.pen., Curtea constată că acesta este neîntemeiat, pentru următoarele considerente:

Pentru început instanța de control judiciar reține că inculpatul A. a exercitat calea de atac a apelului criticând sentința penală pronunțată în cauză de Judecătoria Rădăuți pentru nelegalitate și netemeinicie.

Cu privire la motivul de apel invocat de inculpat prin apelul declarat în cauză, referitor la netemeinicia sentinței penale apelate, cale de atac prin care a solicitat reținerea în cauză a incidenței cauzei justificative a stării de necesitate, Curtea reține următoarele:

Conform art. 20 alin. 1 C.pen. este justificată fapta prevăzută de legea penală săvârșită în stare de necesitate, iar potrivit alineatului 2 este în stare de necesitate persoana care săvârșește

fapta pentru a salva de la un pericol iminent și care nu poate fi înlăturat altfel, viața, integritatea corporală sau sănătatea sa ori a altei persoane sau un interes general, dacă urmările faptei nu sunt vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce în cazul în care pericolul nu era înlăturat.

Din analiza dispozițiilor legale menționate, rezultă condițiile în care o faptă prevăzută de legea penală este considerată ca fiind săvârșită în stare de necesitate, respectiv: să existe un pericol imediat sau actual, respectiv să fie real, efectiv, pe punctul de a se produce sau în curs de desfășurare, să amenințe valorile sociale prevăzute de art. 20 alin. 2 C.pen. și să nu poată fi înlăturat în alt mod decât prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală, iar acțiunea de salvare să fi constituit singurul mijloc de înlăturare a pericolului și să nu cauzeze urmări vădit mai grave decât acelea care s-ar fi putut produce dacă pericolul nu era înlăturat.

Se impune a se face precizarea că acțiunea de salvare la care recurge cel ce săvârșește fapta prevăzută de legea penală trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții: acțiunea de salvare să constea în săvârșirea unei faptei prevăzute de legea penală, fapta să fie necesară pentru salvarea de la pericol a valorilor ocrotite de lege, respectiv actele de salvare trebuie să fie apte să înlătore pericolul, respectiv să aibă caracter idoneu, iar acțiunea de salvare trebuie să fie proporțională cu pericolul. Cu privire la aceste condiții, în special cu privire la caracterul idoneu al apărării, raportat la situația de fapt reținută în cauză, Curtea constată că în măsura în care acțiunea inculpatului nu a fost susceptibilă de a înlătura pericolul, ci doar a fost comisă în contextul acestuia, nu se poate reține în cauză incidența cauzei justificative a stării de necesitate. Totodată, Curtea reține că acțiunea de salvare la care a recurs inculpatul în prezenta cauză este lipsită de aptitudinea de a înlătura pericolul, date fiind împrejurările concrete în care s-a săvârșit fapta. Mai mult, prin aplicarea testului subsidiarității, săvârșirea faptei prevăzute de legea penală (acțiunea de salvare) trebuie să fie singura modalitate prin care putea fi înlăturat pericolul, neexistând alte modalități licite prin care acesta putea fi înlăturat (acțiunea de salvare apare ca fiind indispensabilă pentru evitarea pericolului), situație ce nu poate fi reținută în prezenta cauză întrucât existau posibilități alternative, licite, pentru a înlătura pretinsa stare de pericol la care era expusă mama sa. Astfel, în acord cu prima instanță, instanța de apel constată că nu sunt întrunite cerințele prevăzute de lege cu privire la pericol și nici cu privire la acțiunea de salvare pentru reținerea stării de necesitate. Astfel, deplasarea inculpatului cu autoturismul său pe o distanță de 200-300 m nu poate fi considerată ca fiind singura modalitate de înlăturare a pericolului, în condițiile în care exista posibilitatea să apeleze la persoane apropiate, la un taximetru sau să solicite intervenția unei ambulanțe.

Din probele existente la dosarul cauzei a rezultat că la data de 23.03.2017, în jurul orelor 21,10, lucrătorii de poliție, au oprit, în trafic, pe str. .. de pe raza mun. ..., autoturismul marca „.W” cu nr. de înmatriculare xxyyy, la volanul autoturismului fiind identificat inculpatul A. Întrucât conducătorul auto emana halenă alcoolică, s-a solicitat inculpatului să se supună testării cu aparatul etilotest, însă a refuzat, motiv pentru care a fost condus la Spitalul Mun. pentru recoltarea probelor de sânge. I s-au recoltat două probe de sânge, la orele 21,30, respectiv 22,30. Conform buletinului de analiză toxicologică – alcoolemie nr. 587/29.03.2017, inculpatul avea o alcoolemie de 1,55 g/l alcool pur în sânge, la prima probă și de 1,40 g/l alcool pur în sânge la cea de-a doua probă.

Inculpatul a recunoscut fapta pe tot parcursul procesului penal, precizând că s-a urcat la volanul autoturismului deoarece a fost apelat de soția sa să vină repede acasă întrucât mamei sale i s-a făcut rău, aceasta suferind de mai multe boli.

Faptul că mamei inculpatului i s-a făcut rău, aceasta suferind de mai multe boli, nu justifică săvârșirea faptei, aceasta având nevoie de asigurarea asistenței medicale de specialitate și nu se înțelege în ce mod prezența inculpatului putea îmbunătăți cu ceva situația medicală a mamei sale, în condițiile în care inculpatul nu deține cunoștințe de specialitate pentru a putea

acorda un ajutor corespunzător iar ajutor medical putea solicita și soția acestuia care l-a apelat telefonic.

Ca urmare a celor reținute, Curtea apreciază că în mod corect s-a stabilit vinovăția inculpatului cu privire la săvârșirea infracțiunii pentru care a fost trimis în judecată și condamnat de prima instanță, declarația acestuia de recunoaștere coroborându-se cu întregul material probator administrat în cauză.

Cu privire la motivul de nelegalitate invocat de inculpatul apelant referitor revocarea amânării aplicării pedepsei de 1 an închisoare, aplicată prin sentința penală nr. 321 din 18.05.2016, în dosarul nr. ../285/2015 al Judecătorei Rădăuți, definitivă prin neapelare, la data de 08.07.2016 și în baza art. 396, alin.1 și 2 din Noul C.pr.pen.și condamnarea inculpatului la această pedeapsă ca urmare a constatării săvârșirii faptei deduse judecării în prezenta cauză în termenul de încercare de 2 ani stabilit prin sentința sus-menționată, precum și cu privire la modalitatea de executare a pedepsei rezultante ca urmare a aplicării dispozițiilor privitoare la concursul de infracțiuni, Curtea constată că instituția revocării amânării aplicării pedepsei este o măsură obligatorie ce se dispune de instanța de judecată și care constă în revenirea asupra amânării aplicării pedepsei în cazul prevăzut de art. 88 alin. 3 C.pr.pen., respectiv dacă după amânarea aplicării pedepsei persoana supravegheată a săvârșit o nouă infracțiune, cu intenție sau intenție depășită, descoperită în termenul de supraveghere, pentru care s-a pronunțat o condamnare chiar după expirarea acestui termen. În acest caz, instanța de judecată revocă amânarea și dispune aplicarea și executarea pedepsei, iar pedeapsa aplicată ca urmare a revocării amânării și pedeapsa pentru noua infracțiune se calculează conform dispozițiilor privitoare la concursul de infracțiuni.

Totodată, Curtea are în vedere și Decizia nr. 24/HP/2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție prin care s-a statuat că: *„în ipoteza săvârșirii unei noi infracțiuni intenționate în termenul de supraveghere al amânării aplicării unei pedepse, atât pronunțarea soluției de condamnare pentru noua infracțiune, cât și revocarea amânării aplicării pedepsei anterioare sunt obligatorii”*, fiind astfel necesar ca pentru infracțiunea nou comisă să se dispună o soluție de condamnare, indiferent de pedeapsa aplicată, situație care a fost incidentă în speța de față.

Analizând actele și lucrările dosarului cauzei, se constată că infracțiunea de conducerea unui vehicul sub influența alcoolului pentru care inculpatul a fost condamnat prin sentința penală apelată a fost săvârșită la data de 23.03.2017, în termenul de supraveghere de 2 ani stabilit prin sentința penală nr. 321 din 18.05.2016, în dosarul nr. ../285/2015 al Judecătorei Rădăuți, definitivă prin neapelare, la data de 08.07.2016, noua infracțiune fiind descoperită de către organele de urmărire penală la data săvârșirii acesteia.

Cu privire la solicitarea inculpatului, exprimată prin avocatul său la termenul de judecată din data de 14 ianuarie 2019, de a se dispune suspendarea sub supraveghere a pedepsei ce i-a fost aplicată, instanța de cenzură apreciază că aceasta nu poate fi primită. În acest sens, Curtea reține că alineatul 3 al articolului 88 din Codul penal stabilește că atunci când se revocă amânarea aplicării pedepsei pentru comiterea unei infracțiuni descoperite în termenul de supraveghere, așa cum este cazul în speță, instanța dispune aplicarea și executarea pedepsei. Rezultă din aceste dispoziții legale că în acest caz pedeapsa astfel aplicată nu poate fi suspendată sub supraveghere și nici nu se poate dispune amânarea aplicării acesteia, urmând a fi executată în regim de detenție. Acest lucru este confirmat și de dispozițiile articolului 91 alin. 3 litera b C.pen., text conform căruia nu se poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere dacă aplicarea pedepsei a fost inițial amânată, dar ulterior amânarea a fost revocată, așa cum s-a întâmplat în cazul inculpatului.

În consecință, în mod corect instanța de fond a făcut aplicarea dispozițiilor art. 88 alin. 3 C.pen., astfel încât pentru a pronunța o soluție legală instanța de fond nu putea decât să dispună revocarea amânării aplicării pedepsei de 1 an închisoare aplicată inculpatului prin

Sentința penală nr. 321 din data de 18.05.2016, pronunțată de Judecătoria Rădăuți în dosarul nr. .../285/2015, definitivă prin neapelare la data de 08.07.2016, precum și aplicarea și executarea acestei pedepse, iar ulterior să contopească această pedeapsă cu pedeapsa la care inculpatul a fost condamnat în prezenta cauză conform regulilor de la concursul de infracțiuni, așa cum prevăd dispozițiile art. 88 alin. 3 teza finală C.pen..

Față de cele arătate în cele ce preced, Curtea, în temeiul art. 421 pct. 1 lit. b C.pr.pen., va respinge, ca nefondat, apelul formulat de inculpatul A. împotriva sentinței penale nr. 662 din data de 26 septembrie 2018 pronunțată de Judecătoria Rădăuți în dosar nr. .../285/2018.

Potrivit art. 275 alin. 2 C.pr.pen., va obliga inculpatul apelant la plata către stat a sumei de 200 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare din apel.

7. Intervenția prescripției speciale – cazuri de întrerupere.

Rezumat:

Solicitarea inculpaților de a constata intervenită prescripția răspunderii penale, în contextul Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018, privind declararea ca neconstituționale a dispozițiilor art. 155 alin. 1 C.pen. și a pasivității legiuitorului, nu poate fi primită. Prescripția răspunderii penale presupune în mod esențial stingerea raportului juridic penal după trecerea unui anumit interval de timp de la data săvârșirii faptei sancționate penal, drept consecință a nesoluționării cauzei în mod definitiv.

Înlăturarea răspunderii penale se produce în condițiile dispozițiilor art. 153 și urm. C.pen., legiuitorul limitând dreptul statului de a trage la răspundere persoanele care săvârșesc infracțiuni, respectiv de a aplica pedepse, la împlinirea termenelor de prescripție prevăzute de legea penală. Cursul prescripției răspunderii penale poate suporta întreruperi sau poate fi suspendat.

Întreruperea se produce, sub imperiul actualului C.pen. în forma anterioară intervenției Curții Constituționale prin Decizia nr. 297/26 aprilie 2018, „prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză”. Soluția legislativă din noua lege penală este vizibil distinctă de cea reținută în cuprinsul vechiului C.pen., potrivit căreia întreruperea se produce „prin îndeplinirea oricărui act care, potrivit legii, trebuie comunicat învinuitului sau inculpatului în desfășurarea procesului penal”.

Efectul întreruptiv de prescripție se produce in rem, față de toate persoanele vizate și presupune, alături de ignorarea din calculul duratei prescripției a timpului scurs deja anterior îndeplinirii actului procedural care a produs întreruperea (indiferent dacă legea prevede comunicarea acestuia către suspect sau inculpat), curgerea unui nou termen de prescripție. Întreruperea prescripției răspunderii penale, ca instituție de drept penal material în configurația anterioară admiterii excepției de neconstituționalitate a art. 155 alin. (1) C.pen., în accepțiunea Curții Constituționale, presupunea pentru persoana care a săvârșit o faptă de natură penală „o situație juridică incertă referitoare la condițiile tragerii sale la răspundere penală pentru faptele săvârșite”, încălcând principiul legalității incriminării.

Analizând prevederile criticate din legea penală din perspectiva principiului legalității incriminării și a pedepsei, reglementat de art. 23 alin. (12) din Constituție, precum și a exigențelor calității legii, conform art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, judecătorul constituțional a apreciat că previzibilitatea dispozițiilor analizate este îndeplinită în măsura în care persoanei care are calitatea de suspect sau de inculpat i se asigură posibilitatea „de a cunoaște aspectul intervenirii întreruperii cursului prescripției răspunderii penale și al începerii cursului unui nou termen de prescripție” (a se vedea paragraful 28 din Decizie). Curtea Constituțională a admis finele de neconstituționalitate și, pe cale de consecință, a

constatat că soluția legislativă care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea „oricărui act de procedură în cauză”, din cuprinsul dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, este neconstituțională.

Conform dispozițiilor art. 147 alin. (1) din Constituție: „Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor”. Însă, trebuie amintit că, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, atât dispozitivul, cât și considerentele pe care se sprijină acesta se bucură de putere de lucru judecat (a se vedea, spre exemplu, Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1/17 ianuarie 1995, Decizia nr. 1415/4 noiembrie 2009) fiind general obligatorii și impunându-se cu aceeași forță tuturor subiectelor de drept.

Potrivit literaturii de specialitate, diversitatea sub care se pot înfățișa deciziile Curții Constituționale face aproape imposibilă aplicarea acestora în litera și spiritul Constituției fără o atentă examinare a motivării instanței de contencios constituțional și fără a da eficiență chiar considerentelor pe care se sprijină dispozitivul deciziei pronunțate. Chiar și în cadrul controlului a posteriori, în multe cazuri, efectul deciziei Curții Constituționale nu presupune doar stricta și literală aplicare a prevederilor art. 147 alin. 1 din Constituție (...) ci și de a desluși, prin examinarea motivării soluției pronunțate, motivul neconstituționalității și sensul desprins din dispozițiile Legii fundamentale care trebuie avut în vedere, precum și consecințele atât asupra activității de legiferare, cât și asupra celei de aplicare a legii, lato sensu. Cum considerentele expuse îndeosebi în paragraful 28 și urm. din decizia supusă analizei fundamentează însăși soluția dată criticii de neconstituționalitate, rezultă în mod evident caracterul obligatoriu al acestora, respectiv, în prezent întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale se produce în condițiile reținute la paragraful 34 din Decizia nr. 297/2018, doar „prin îndeplinirea unui act care, potrivit legii, trebuie comunicat suspectului sau inculpatului în desfășurarea procesului penal”, în mod asemănător soluției legislative anterioare, prevăzute la art. 123 alin. (1) din Codul Penal din 1969, care, în opinia judecătorului constituțional, „îndeplinea condițiile de previzibilitate impuse prin dispozițiile constituționale analizate în prezenta cauză”. În speța de față, numeroase acte în desfășurarea procesului penal au fost comunicate inculpaților și au fost susceptibile să întrerupă cursul termenului de prescripție, care s-ar fi împlinit după 10 ani (art. 155 alin.4 rap. la art. 154 alin.1 lit. d C.pen. actual) socotiți de la data săvârșirii faptei, respectiv noiembrie 2022.

(Decizia nr. 219 din 25.02.2019, dosar nr. 4874/222/2016)

Hotărârea:

Prin sentința penală nr. 113 din data de 25.04.2018 pronunțată de Judecătoria Dorohoi, în temeiul art. 396 alin. (5) cu raportare la art. 16 alin. (1) lit. a) C.pr.pen. au fost achitați inculpații: 1. A., pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 322 alin. (1) C.pen.; 2. B., pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 47 C.pen. raportat la art. 322 alin. (1) C.pen..

Cheltuielile judiciare au rămas în sarcina statului.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut următoarele:

Prin rechizitoriul Parchetului de pe lângă Judecătoria Dorohoi nr. 42/144/P/ 09.12.2016, au fost trimiși în judecată inculpații A., pentru săvârșirea infracțiunii de „fals în înscrisuri sub semnătură privată”, faptă prevăzută de art. 322 alin. (1) C.pen. și B., pentru săvârșirea infracțiunii de „instigare la fals în înscrisuri sub semnătură privată”, faptă prevăzută de art. 47 C.pen. raportat la art. 322 alin. (1) C.pen., fapte comise prin aceea că:

- inculpatul A. în calitate de specialist lucrări cadastru și ridicări topografice, în cursul lunii octombrie 2012, la solicitarea S.C.C. S.A. - prin împuternicit B. — inculpatul A. a întocmit planul de amplasament și delimitare a imobilului situat în mun. D., str. .. nr. .. PC ..., atestând împrejurări necorespunzătoare adevărului (deși la fața locului a identificat un număr de 3

construcții, în documentația întocmită a consemnat existența unui singur imobil C1), folosind ulterior documentația la B.C.P.I. D. pentru înscrierea dreptului de proprietate în favoarea societății susmenționate.

- inculpatul B., în calitate de împuternicit al S.C. C. S.A., l-a determinat cu intenție pe inculpatul A. să întocmească în fals planul de amplasament și delimitare a imobilului situat în mun. D., str. .. nr. ..., PC ..., prin atestarea unor împrejurări necorespunzătoare adevărului, documentația fiind folosită ulterior la B.C.P.I. D. pentru înscrierea dreptului de proprietate în favoarea societății susmenționate.

În actul de sesizare s-au reținut următoarele:

În urma reorganizării Întreprinderii Județene de Producție și Prestări Servicii D., prin decizia nr. 582/1990 emisă de Prefectura Județului, a fost înființată S.C. C. S.A., care a preluat bunurile pe care le deținea ÎJPIPS D., printre care și obiectivul Club ... cu anexe și terenul aferent de 992,50 m, conform Protocolului și procesului verbal încheiate la 01.01.1991 între ÎJPIPS D. și SC C. SA.

Conform contractului de privatizare încheiat cu A.V.A.S. București (fost A.P.A.P.S.), noua societate înființată, S.C. C S.A., a fost obligată să efectueze toate demersurile necesare pentru obținerea certificatului de atestare a dreptului de proprietate asupra terenurilor deținute. Astfel, în baza documentației întocmită de persoana fizică E., s-a obținut Certificatul de atestare a dreptului de proprietate asupra terenurilor seria BT nr. 0027 din 11.07.2003 emis de Consiliul Județean, care cuprindea și terenul aferent Clubului ..., respectiv 459,32 mp suprafață construcții, 7,75 suprafață rețele și 525,43 suprafață transport, în total 992,5 mp.

În cursul anului 2006, S.C. C. S.A. a apelat la serviciile expertului în cadastru F. care întocmește un plan de amplasament și delimitare a bunului imobil de pe str. ... nr. .. din mun. D., respectiv a Clubului ... la care s-a făcut referire mai sus, prin care s-a stabilit că imobilul avea o suprafață de 1207,00 mp rezultată din măsurători, în loc de cea de 992,5 mp cât erau trecuți în acte. De asemenea, conform planului de amplasament și a schiței imobilului, pe suprafața respectivă de teren se aflau trei corpuri de construcții : C1- Club cu o suprafață de 428,96 mp; C2 - anexă cu o suprafață de 107,24 mp și C3 - beci cu o suprafață de 12 mp. Planul de amplasament întocmit de expertul F. a fost înregistrat la Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară, având nr. de intrare 3117/02.05.2006 și a primit numărul cadastral provizoriu 2465, operațiunile de intabulare nefiind însă finalizate.

Ulterior, prin sentința nr. 5277 din 06.09.2010, Tribunalul București a hotărât intrarea în faliment a S.C. C. S.A., desemnând ca lichidator judiciar societatea de insolvență G. IPURL. Pe parcursul procesului de lichidare a fost scos la vânzare obiectivul Club ... D compus dintr-un teren în suprafață de 992,5 mp și corpul de clădire C1, tip P, cu o suprafață construită de 427,56 mp, iar prin Procesul verbal de licitație din 17.09.2012 a fost desemnată câștigătoare societatea S.C. H. S.R.L. D., prin reprezentant B..

Societatea S.C. H. S.R.L. D. a fost singura care s-a înscris la licitație, urmărind extinderea corpului de proprietate pe care îl deținea deja în vecinătate, compus dintr-un restaurant în suprafață de 518 mp și terenul aferent în suprafață de 4700 mp, obținut prin Procesul verbal de licitație imobiliară din 18.12.2001 încheiat de BEJ I..

În vederea îndeplinirii formalităților de transmitere a dreptului de proprietate asupra Clubului ..., lichidatorul judiciar G. IPURL l-a împuternicit pe inculpatul B. să îl reprezinte la OCPI precum și la orice autoritate, instituție va fi nevoie.

Astfel, în calitate de împuternicit al S.C. C. S.A., inculpatul B. a încheiat la data de 27.10.2012 o convenție privind executarea documentației cadastrale a imobilului de mai sus cu inculpatul A., inginer în lucrări de cadastru, ridicări topografice și expertize cadastru.

Mai întâi, acesta din urmă a solicitat la aceeași dată de la BCPI planul de încadrare în zonă, iar la data de 02.11.2012 a depus dosarul înregistrat sub nr. 22183, cuprinzând întreaga

documentație pentru prima înregistrare/intabulare a imobilului. Conform planului de amplasament și delimitare a imobilului din documentație, imobilul este compus din 993 mp teren și doar o construcție C1 cu o suprafață construită la sol de 459 mp, spre deosebire de planul de amplasament întocmit în anul 2006 de expertul F. în care figurau trei corpuri de construcții : C1- Club, C2 - anexă cu o suprafață de 107,24 mp și C3- beci cu o suprafață de 12 mp.

S-a precizat faptul că pe parcursul verificării dosarului și a emiterii încheierii de intabulare a imobilului, operațiuni care s-au desfășurat în perioada 02-11 noiembrie 2012, la data de 05.11.2016 inculpatul A. a depus la OCPI o cerere de anulare a vechiului număr cadastral al imobilului 2465 obținut în baza documentației întocmite de expertul F., aducând ca și justificări faptul că numărul nu a fost înscris definitiv în cartea funciară, iar suprafața măsurată este mai mare ca cea din acte.

Conform adresei OCPI nr.1237 din 03.03.2016, anularea nr cadastral 2465 s-a făcut în baza cererii PFA A. și a declarației autentice a numitului B. care a arătat că numărul cadastral nu a fost folosit în vreo tranzacție și este de acord cu anularea acestuia. De asemenea, imobilul cu nr. cadastral 2465 nu a fost intabulat în cartea funciară în cursul anului 2006 întrucât beneficiarul documentației tehnice nu a depus la biroul de carte funciară cererea de înscriere în cartea funciară. Astfel, la data întocmirii documentației, inculpații A. și B. aveau cunoștința de planul de amplasament întocmit de celălalt expert, în care figurau și corpurile de construcții C2, C3.

Cu toate acestea, în baza documentației întocmită de inculpatul A., la data de 09.11.2012 s-a dispus de către BCPI D. intabularea dreptului de proprietate în favoarea S.C. C. S.A. asupra imobilului cu nr. cadastral 52740 (Club ..), compus din 993 mp teren situați în parcele 2757-846 mp, 2756- 90 mp și 2765-57 mp și o construcție C1 în suprafață de 459 mp.

Odată intabulat dreptul de proprietate asupra imobilului de mai sus, S.C. C. S.A., prin Lichidator Judiciar G. IPURL, l-a vândut către SC H. SRL, prin împuternicit B., conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 2514/ 13.11.2012 încheiat la Biroul Notarului Public.

Fiind audiat cu privire la motivul pentru care nu a trecut în planul de amplasament toate construcțiile care se aflau pe terenul respectiv, inculpatul A. a arătat că în momentul în care s-a deplasat la fața locului pentru a efectua măsurătorile, a identificat pe lângă clădirea Clubului .. și o casă de locuit, în care trăia efectiv familia martorului J.. Întrucât inculpatul B. nu i-a pus la dispoziție nici un fel de document cu privire la această a doua construcție, i-a solicitat lămuriri, iar acesta a menționat că nu deține acte de proprietate cu privire la construcție. Pentru a clarifica situația s-au deplasat împreună la Primăria Mun. D - Compartimentul Urbanism, unde în urma discuțiilor și verificărilor efectuate de numitul K., a reieșit că acea construcție nu figura în evidențele urbanistice ale Primăriei D. Față de aceste aspecte, inculpatul B. l-a înștiințat că va demola construcția respectivă, motiv pentru care a finalizat documentația cadastrală pe care a depus-o la BCPI D., reținând că în acest timp B. deja demarase lucrările de demolare, iar în luna aprilie 2013 când a revenit la fața locului pentru a efectua alte măsurători constatase că erau demolate în totalitate.

Cu privire la aceste aspecte inculpatul A. a fost audiat și în dosarul nr. 224/P/2013 al Parchetului de pe lângă Judecătoria Dorohoi, cu acea ocazie declarând că la fața locului a identificat pe lângă casa de locuit și un beci, iar aceste construcții nu au fost prinse în planul de amplasament întocmit întrucât acestea au fost demolate până la predarea documentației de intabulare.

Apărarea inculpatului A. a fost înlăturată întrucât existența corpurilor de construcții G2 și C3 la fața locului în momentul întocmirii documentației de intabulare înregistrată la BCPI D. sub nr. 22183 din 02.11.2012 a rezultat din declarațiile martorilor J., care au atestat că a locuit în acel imobil până în luna septembrie 2012, dar mai ales din cea a martorului M., persoana

care l-a ajutat pe inculpatul A. la efectuarea măsurătorilor în teren, conform căreia la acea dată doar clubul muncitoresc era în curs de demolare, casa de locuit și beciul fiind în picioare și în stare perfectă de folosință.

La fel, nici apărarea inculpatului A. precum că nu avea obligația menționării acelor construcții deoarece nu existau documente cu privire la acestea nu i-au putut atrage nevinovăția, întrucât conform adresei nr. 4216 din 10.03.2016 a ANCPI, în baza art. 7 alin.1 lit. b și art. 12 alin.5 din Ordinul 634/2006 referitor la Regulamentul privind conținutul, modul de întocmire și recepție a documentațiilor cadastrale în vederea înscrierii în cartea funciară, rezultă că în cadrul etapei de execuție a lucrărilor de cadastru persoanele fizice autorizate trebuie să determine și să evidențieze, în planul de amplasament al imobilului, construcțiile permanente.

Caracterul permanent al construcțiilor C2 și C3 a rezultat din expertizele tehnice privind stabilirea valorii acestora care au fost dispuse în dosarul civil nr. ../40/2013 aflat pe rolul Tribunalului Botoșani, având ca obiect cererea în pretenții formulată de SC C. SA, formulată prin lichidator împotriva SC H. SRL, ca urmare a demolării nelegale a corpurilor de construcții C2 și C3.

La fel, nici motivul demolării celor două construcții nu a putut justifica omisiunea inculpatului A. de a le menționa în planul de amplasament întocmit, întrucât orice operațiune de demolare trebuie realizată cu respectarea dispozițiilor Lg. 50/1991, care presupune obținerea prealabilă a unor numeroase avize de către persoana îndreptățită, respectiv titularul dreptului de proprietate al imobilului, ori la documentația de intabulare depusă de inculpatul A. nu se află nici o autorizație de demolare. Mai mult, conform declarației sale dată în calitate de suspect, acesta a avut certitudinea demolării celor două anexe abia în cursul lunii aprilie 2013.

Fiind audiat, inculpatul B. a ales să beneficieze de dreptul de a nu da declarații în cauză. În schimb și acesta a fost audiat în cadrul dosarului nr. .../P/2013 al Parchetului de pe lângă Judecătoria Dorohoi cu privire la aceleași aspecte, cu acea ocazie declarând că anexele C2 și C3 nu existau în momentul în care a cumpărat obiectivul Club ... de la SC C. SA, terenul fiind liber, cu excepția clădirii clubului muncitoresc, motiv pentru care anexele nu au fost trecute nici în documentația de intabulare.

În cauză s-a dispus efectuarea unei expertize tehnice judiciare, solicitând și ANCPI un punct de vedere cu privire la situația creată.

Din Raportul de expertiză tehnică judiciară întocmit de expertul L. a rezultat că planul de amplasament al imobilului întocmit de A. corespunde cu parcelele cadastrale indicate, dar nu și cu suprafețele aferente acestora. Astfel, în urma măsurătorilor efectuate de către expert s-au constatat următoarele: în PC 2765 există suprafața de 158 mp, față de 57 mp menționați de A. în planul de amplasament și delimitare a imobilului; în PC 2756 există suprafața de 175 mp, față de 90 mp menționați de A. în planul de amplasament și delimitare a imobilului; în PC 275 există suprafața de 660 mp, față de 846 mp menționați de A. în planul de amplasament și delimitare a imobilului.

De asemenea, configurația suprafeței de 993 mp (care a făcut obiectul vânzării conform contractului de vânzare nr. 2514/13.11.2012) și calculul analitic al acestei suprafețe nu corespund cu schița întocmită în vederea obținerii Certificatului de atestare a dreptului de proprietate asupra terenurilor seria BT nr. 0027 emis la data de 11.07.2003 de Consiliul Județean societății comerciale SC C. SA.

Din conținutul raportului de expertiză tehnică judiciară a mai reieșit că inculpatul A. nu putea să înscrie corpurile C2 și C3, deoarece proprietarul nu deținea acte de proprietate și nu figurau în evidențele fiscale ale Primăriei D., iar dacă le menționa ca și construcții fără titlu atunci când se pune problema transferului dreptului de proprietate, proprietarul ar fi avut probleme în momentul întocmirii contractului de vânzare cumpărare la notar în sensul că acesta ar fi refuzat încheierea actului. Cu toate acestea, ANCPI București a comunicat că PFA A. în

cadrul etapei de execuție a lucrărilor de cadastru trebuia să determine și să evidențieze în planul de amplasament al imobilului, construcțiile permanente, potrivit art. 7 alin. 1 lit. b și art. 12 alin.5 din Ordinul nr. 634/2006 Regulamentul privind conținutul, modul de întocmire și recepție a documentațiilor cadastrale în vederea înscrierii în cartea funciară.

Astfel, deși nu deținea acte de proprietate pe cele două construcții C2 și C3, inculpatul B. l-a determinat pe inculpatul A. să întocmească documentația cadastrală cuprinzând date nereale, prin omisiunea înscrierii celor două construcții C2 și C3 în planul de amplasament al imobilului, asigurându-l că acestea vor fi demolate.

Pentru aceasta, inculpatul A. a fost remunerat și împuternicit să înscrie imobilul la BCPI D., mai întâi în favoarea SC C. SA, cu scopul final de a putea fi cumpărate ulterior de către societatea la care este asociat inculpatul B., deși avea cunoștință de existența celor două construcții a căror demolare încă nu era realizată în mod legal la data întocmirii documentației. Inculpatul A. avea obligația înscrierii celor două construcții permanente, având fundația din beton, zidăria din cărămidă și instalație electrică, fiind în perfectă stare de funcționare și locuite până în luna septembrie 2012 conform raportului de expertiză întocmit în cadrul dosarului civil nr. ../40/2013 aflat pe rolul Tribunalului Botoșani de către expertul tehnic N. și declarația martorului J. De asemenea, inculpatul A. avea cunoștință prin prisma activității îndeplinite de prevederile Lg. 50/91 precum și de obligația de a atașa la documentația întocmită un certificat de demolare.

Înscrierea celor două corpuri C2 și G3 în planul de amplasament întocmit, ar fi însemnat reglementarea în prealabil a regimului juridic al celor două construcții de către proprietarul acestora, care oricum trebuia mai întâi identificat. În cazul în care construcțiile erau ridicate fără drept pe terenul respectiv, erau aplicabile regulile de la construcțiile ridicate pe terenul altuia sau cele de la suprafață dacă ar fi existat vreun titlu.

Gravitatea faptei a rezultat și din faptul că omisiunea menționării celor două construcții C2 și C3 ar fi permis modificarea configurației terenului în suprafață de 993 mp. Astfel, cu ocazia întocmirii schiței în vederea obținerii Certificatului de atestare a dreptului de proprietate seria BT nr. 0027/11.07.2003 de către SC C. SA, terenul avea altă configurație și cuprindea și o alee în suprafață de 525.43 mp, care însă probabil a fost intabulată anterior în favoarea SC H SRL cu ocazia dobândirii imobilului obținut prin Procesul verbal de licitație imobiliară din 18.12.2001 încheiat de BEJ I (conform expertizei efectuate în cauză) în acea schiță, obiectivul Club ... prevedea și anexe, dar care însă se refereau la o rampă în suprafață de 25,09 mp și un șopron în suprafață de 5,27 mp, iar nu la construcțiile C2 și C3 la care s-a făcut referire mai sus.

Cu privire la acestea din urmă, numiții J. și J1, care aveau în folosință construcțiile, au chemat în judecată Primăria Mun. D. pentru a li se recunoaște prin uzucapiune dreptul de proprietate asupra imobilelor și a terenului de sub acestea, dar prin Decizia Civilă nr. 534 R din 12.06.2007, Tribunalul Botoșani a respins cererea, reținând în considerente că terenul aferent construcțiilor C2 și C3, nefiind trecut în Certificatul de proprietate seria BT nr. 0027/11.07.2003 al SC C SA, a fost predat în baza art. 4 din HG 834/91 către Primăria D, conform protocolului din 05.06.2007 încheiat între SC C SA și Primăria D.

Întrucât acest protocol nu a fost însoțit de o schiță, iar ulterior Primăria mun. D nu a efectuat formalitățile de inventariere a terenului în domeniul privat al primăriei, experta L. numită în cauză nu a putut stabili dacă acesta se suprapune peste terenul din planul de amplasament întocmit de inculpatul A..

Dacă inculpatul A. ar fi solicitat relații de la persoanele pe care le-a identificat locuind în casa respectivă cu ocazia efectuării măsurătorilor, conform propriei declarații, acesta ar fi luat la cunoștință de hotărârea Tribunalului Botoșani în care se specifica că terenul de sub corpurile de construcții C2 și C3 a fost predat Primăriei mun. D, trebuind să ceară lămurirea mai întâi a acestei situații.

De asemenea, prin prisma activității îndeplinite, inculpatul A. cunoștea că certificatele de atestare a dreptului de proprietate emise de consiliile județene se eliberau în baza unor documentații de identificare și evaluare a terenurilor, având posibilitatea să se intereseze și să, solicitate de la reprezentanții C. SA schița inițială a terenului în care acesta era reprezentat sub o altă configurație, iar nu să stabilească limitele proprietății doar în baza declarației pe proprie răspundere a împuternicitului proprietarului, respectiv inculpatul B..

S-a reținut că toate aceste aspecte urmează a fi lămurite ulterior pe calea unor acțiuni de rectificare carte funciară, în cazul în care instanța va stabili că planul de amplasament întocmit de inculpatul A. a fost întocmit în fals prin omisiunea înscrierii construcțiilor C2 și C3, fiind prezentate doar pentru a sublinia consecințele întocmirii unui plan de amplasament fără respectarea rigurozității cerute activității desfășurate într-un domeniu precum cel al lucrărilor în cadastru, în care se utilizează doar date exacte.

După readministrarea probatoriului, instanța de fond a constatat că situația de fapt, cât și temeiul de drept, reținute în actul de sesizare nu corespund cu realitatea obiectivă, cât și încadrarea corectă a faptei.

Astfel, s-a reținut că inculpatul B., în calitatea sa de administrator al SC H. SRL, a dobândit în cadrul unei proceduri de lichidare a SC C. SA dreptul de proprietate asupra unor imobile situate în str. ... nr. ..., respectiv pentru construcția denumită Club ..., cât și pentru suprafața de 992,5 mp teren aferent și dimprejur. Este de remarcat însă, că între momentul câștigării licitației și până la încheierea contractului de vânzare cumpărare nr. 2514/13.11.2012 și apoi intabularea acestui drept de proprietate s-a efectuat expertiza de către inculpatul A. în calitate de expert judiciar, însă la momentul depunerii lucrării acestui expert construcțiile C1, C2 și C3 nu mai existau, fiind demolate prin dispoziția inculpatului B., aspect ce a rezultat fără dubiu din declarația martorului P., fost administrator al societății supusă lichidării judiciare.

Prin actul de inculpare, s-a vizat infracțiunea prev. de art. 322 alin. 1 C.pen., deși inculpatul A. avea în momentul întocmirii raportului de expertiză calitatea de expert, iar potrivit textului incriminator al art. 322, sunt excluse înscrierile prev. de art. 178 C.pen., care reprezintă înscrieri oficiale.

Prin decizia nr. 20/2014, Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, a statuat că expertul tehnic judiciar este funcționar public în conf. cu disp. art. 175 alin. 2 teza I din codul penal.

Pe cale de consecință, încadrarea juridică a faptelor trebuia raportată la prev. art. 321C.pen..

Această instanță nu a pus în discuție schimbarea încadrării juridice a faptei, deoarece a apreciat că se impune întâi a se constata dacă fapta inculpaților este infracțiune, în sensul realizării laturii obiective.

Sub acest aspect s-a observat că în actul de sesizare s-a reținut perspectiva inexistenței construcțiilor, însă nu a analizat faptele în raport cu data desființării acestora, aspect de esență în stabilirea infracțiunii sau nu.

Astfel, în ambele forme ale infracțiunii, s-a observat că se putea reține în sarcina expertului omisiunea inserării unor date dacă acestea sunt de natură a aduce consecințe juridice în situația în care înscrisul este folosit.

În realitatea sa faptică, cei doi inculpați au analizat situația juridică a celor două anexe identificate prin C2 și C3, însă inculpatul B. a hotărât să le demoleze înainte ca expertul să finalizeze lucrarea sa și astfel nu i se poate imputa expertului că ar fi omis să ateste existența construcțiilor, din moment ce acestea nu mai existau fizic la data finalizării lucrării. Ca atare, omisiunea în sine nu există, fiindcă situația de fapt atestată de expert corespundea realității obiective, respectiv acele construcții nu mai existau.

În această situație, nu s-a putut reține că inculpatul B. l-ar fi determinat cu intenție să întocmească în fals planul de amplasament și delimitare a imobilului și cel mult se poate pune în discuție că cei doi au conchis că expertiza poate fi făcută cu această omisiune, fiindcă inculpatul B. ar fi promis că va ridica construcțiile până la finalizarea lucrării expertului, sens în care și-a luat vina pentru demolarea realizată, situație în care nu mai avea interes să-l determine pe expert la falsificarea lucrării.

De asemenea, și în această situație, nu s-a putut vorbi de existența infracțiunii și nici de o tentativă.

Pe de altă parte, s-a observat că, chiar dacă expertul ar fi omis să treacă construcțiile care existau, lucrarea sa nu era de natură a împiedica intabularea dreptului de proprietate prin simplul fapt că ar fi existat cele două anexe asupra cărora se presupune că ar fi rămas în proprietatea societății lichidate, deoarece se pune problema unei simple interpretări judiciare a contractului de vânzare-cumpărare și nicidecum a vreunei clauze inserate în acest contract cu privire la faptul că societatea lichidată își păstra dreptul de proprietate și asupra anexelor.

S-a remarcat în acest sens că lichidatorul judiciar a omis el însuși să le evidențieze, tocmai pe considerentele avute în vedere de expertul A., respectiv că acestea nu ar fi avut un proprietar, sens în care cei doi au făcut o eroare, fiindcă bunul figura în proprietatea societății lichidate, iar odată cu transferul proprietății asupra terenului, cât și a imobilului corp principal de clădire, s-a transmis și proprietatea asupra celor două anexe, care fiind un accesoriu, urmau imobilul determinant. Cel mult se putea pune în discuție drepturile cumpărătorului în raport cu un eventual drept de proprietate al societății lichidate, însă finalul nu se putea concretiza decât în consfințirea dreptului de proprietate al societății dobânditoare, din moment ce, în mod tacit, s-a consimțit și în acest sens, respectiv la includerea anexelor C2 și C3 în obiectul prestației.

Pe cale de consecință, cum nu există o faptă penală, instanța de fond a apreciat inutilă schimbarea încadrării juridice a faptei.

Situația de fapt a fost probată cu următoarele mijloace de probă: plângere P. și acte anexate în copie, declarație persoana vătămată P., declarații de suspect/inculpat A., declarații de suspect/inculpat B., declarație martor .., declarație martor .., declarație martor .., raport de expertiză tehnică, adresa și copii documente din dosarul 224/P/2013, copii acte depuse de P. din litigii civile și penale, adresa 4081/2015 OCPI și acte anexate în copie, adresa 1237/2016 OCPI și acte anexate în copie, adresa 2896/2016 OCPI și acte anexate în copie, adresa 9434/2016 a OCPI și copie plan topografic, adresa 190/2015 a Biroului Notarial și documentele indicate în aceasta în copie, adresa 4227/2016 Primăria Mun. D și acte anexate în copie, adresa 7431/2016 Primăria Mun. D și acte anexate în copie, caziere judiciare.

Cum expertiza întocmită de inculpatul A. are valoare probatorie licită, însă nu a fost aptă de a da naștere, modifica sau stinge raportul juridic analizat, instanța de fond a constatat că fapta nu există.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel Parchetul de pe lângă Judecătoria Dorohoi, pentru motivele expuse pe larg în încheierea de ședință din data de 04.02.2019 și cele depuse în scris la dosarul cauzei.

Analizând apelul prin prisma motivelor invocate, precum și cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în conformitate cu prevederile art. 417, art. 420 C.pr.pen., Curtea constată următoarele:

Ca stare de fapt, se impune a se preciza că situația premisă reținută de către prima instanță este conformă realității, respectiv faptul că inculpatul A., inginer în lucrări de cadastru, ridicări topografice și expertize cadastru, în cursul lunii octombrie 2012 la solicitarea S.C. C. S.A, prin împuternicit inculpatul B., a întocmit planul de amplasament și delimitare a imobilului situat în mun. D., str. .. nr. ...

Însă, criticile inculpaților, însușite de prima instanță, referitoare la absența unei cerințe de tipicitate a infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată, sunt nefondate.

Sub aspectul particularităților faptice ale cauzei s-a contestat existența unui unic element de conținut obiectiv al infracțiunii analizate, și anume inexistența atestării unei împrejurări necorespunzătoare adevărului.

Însă, probatoriul testimonial și cu înscrisuri administrat pe parcursul procesului penal evidențiază, cu certitudinea impusă de dispozițiile art. 103 alin. 2 teza finală C.pr.pen., că la data întocmirii documentației cadastrale, deși la fața locului inculpatul A. a identificat un număr de 3 construcții, a consemnat existența unui singur imobil.

În analiza probatoriul, care confirmă întrunirea în persona inculpaților a elementelor constitutive ale infracțiunilor imputate, Curtea va învedera pentru început declarația inculpatului A. (f.24, dos. u.p) *„la data de 27.10.2012 am fost contactat de către B. pentru intabularea unui imobil situat în D., str. .. nr. ..., proprietara SC C. SA, pentru care era împuternicit din partea lichidatorului G. IPURL. M-am deplasat la fața locului, pe teren, la adresa de mai sus și am executat măsurătorile de specialitate. Pe teren am găsit următoarele construcții: club muncitoresc suprafață construită – 459 m, o clădire de locuit și un beci. Am procedat la intabularea clubului și a terenului pentru care existau acte de proprietate...Celelalte două construcții nu au fost intabulate deoarece nu mi s-au pus la dispoziție acte de proprietate, nu au fost înregistrate la Primăria D. și împuternicitul B. mi-a spus că cele două construcții urmează să fie demolate, lucru întâmplat până la predarea documentației de intabulare. În momentul în care am revenit pentru alte măsurători, aproximativ o lună de zile, cele două construcții erau demolate”*. Confirmă așadar aspectele faptice reținute și de prima instanță și necontestate ulterior, referitor la întocmirea documentației cadastrale. Însă, faptul că la data de referință existau și celelalte două imobile ce ulterior au fost demolate, rezultă din declarația martorului J., care atestă că a locuit în acel imobil până în luna septembrie 2012, dar cu prisosință din cele ale martorului M., cel care l-a ajutat pe inculpatul A. la efectuarea măsurătorilor.

Astfel, martorul J. a arătat că: *„...În perioada octombrie 1985 – septembrie 2012 am locuit în baza unui contract de închiriere încheiat între subsemnatul și comitetul sindicatului IJPIPS D. într-o locuință în suprafață de aproximativ 80 mp formată din două camere și o bucătărie, imobil situat pe str. .. nr. ... Acesta lucru s-a datorat faptului că eram angajat la IJPIPS la Clubul .., clădire situată lângă locuința ce mi-a fost închiriată. În anul 2007 s-a prezentat la locuința mea un angajat al domnului P. care mi-a spus că sunt proprietarii celor 2 imobile respectiv al clubului muncitoresc și al anexei (respectiv casa în care locuiam) și mi-a propus cumpărarea acelei locuințe contra sumei de 30 000 de lei. Am refuzat această propunere deoarece casa mea se afla într-o stare avansată de degradare aceasta fiind construită din chirpic, acoperită cu tablă, care era deja ruginită, geamurile și ușile vechi de peste 20 de ani, imobilul nu valora mai mult de 2000 de lei. Începând cu anul 2010, am început să construiesc o casă în comuna S., pe care am finalizat-o în toamna anului 2012 când m-am mutat definitiv din imobilul din str. .. nr. ....”* (f.27 – 28 dos. u.p.)

Martorul M. a precizat că *„În vara anului 2012 am fost solicitat de către domnul A. să-l ajut la măsurat pentru intabulare, pe str. .. nr. .. o suprafață de teren cu clădire și anexe aferente, unde a fost proprietar SC C. SRL, iar în prezent este numitul B.. Fac mențiunea că la data menționată mai sus la adresa respectivă se aflau clubul .., o casă locuită și un beci, fiind în stare perfectă de funcționare și nu era nimic demolat...La data măsurării și intabulării acelor construcții erau pe terenul respectiv, în stare perfectă de folosință și anexele C2 și C3...”*

Faptul că pentru cele două construcții nu i-au fost puse la dispoziție acte de proprietate și că inculpatul B. i-a spus că urmează să le dărâme nu are nici o relevanță, inculpatul A. având obligația de înscrie cele două corpuri de construcție în planul de amplasament. În acest sens

este adresa nr. 1237/3.03.2016 a OCPI, „Cu privire la obligația PFA A. de a menționa în planul de amplasament și delimitare cele trei construcții ce se aflau pe terenul din str. ..., nr. 27 mun. D. situat în p.c. 2757, p.c. 2756, p.c. 2765:

- în conformitate cu dispozițiile art. 7 alin.1 lit. b din Ordinul nr. 634/2006 – Regulamentul privind conținutul, modul de întocmire și recepție a documentațiilor cadastrale în vedere înscrierii în cartea funciară: „pentru construcțiile situate în interiorul imobilelor să se determine limitele construcțiilor permanente la nivelul solului. Se va calcula suprafața construită desfășurată, stabilită conform prevederilor Codului fiscal, prin însumarea suprafețelor secțiunilor tuturor nivelurilor clădirii, inclusiv ale balcoanelor, logiilor sau ale celor situate la subsol, ...”

- conform art. 12 alin.5 din același regulament: „În cadrul fiecărui imobil, construcțiile se identifică printr-un cod atașat numărului cadastral, alcătuit din litera C, formată de un nr. de la 1 la n. Tipul și componența construcției, pe destinații și tronsoane, se evidențiază în planul de amplasament și delimitare.”

Din interpretarea prevederilor menționate rezultă că în cadrul etapei de execuție a lucrărilor de cadastru persoanele fizice autorizate trebuie să determine și să evidențieze, în planul de amplasament al imobilului, construcțiile permanente, astfel cum era și imobilul în discuție, casă de locuit a martorului J.. Caracterul permanent al construcțiilor rezultă din expertizele tehnice privind stabilirea valorii acestora care au fost dispuse în dosarul civil nr. ../40/2013 aflat pe rolul Tribunalului Botoșani, având ca obiect cererea în pretenții formulată de SC C. SA, prin lichidator, împotriva S:C. H. S.R.L. ca urmare a demolării nelegale a corpurilor de clădire

Se impune a se preciza și faptul că pe parcursul verificării documentației depuse de către inculpat la BCPI D. și a emiterii încheierii de intabulare, ce a avut loc în perioada 2 – 11.11.2012, la data de 5.11.2012, inculpatul A. a depus la OCPI o cerere de anulare a vechiului număr cadastral al imobilului 2465 obținut în baza documentației întocmite anterior de către expert F. (astfel cum s-a menționat și în actul de sesizare a instanței), aducând ca justificări faptul că numărul nu a fost înscris definitiv în cartea funciară, iar suprafața măsurată este mai mare decât în acte. Altfel spus, ambii inculpați, la data întocmirii documentației, aveau cunoștință de planul de amplasament întocmit de celălalt expert, în care figurau și corpurile de construcții C2 și C3.

Astfel cum a susținut și parchetul, Curtea apreciază că, în acest context, este evident că înțelegerea dintre cei doi inculpați a fost ca, în timp ce se întocmea acel plan de amplasament, fără imobilele C2 și C3, inculpatul B. să le demoleze, fără a clarifica situația lor juridică și fără a obține, în mod legal autorizația de demolare.

Prin urmare, față de probatoriul administrat și analizat, Curtea constată că faptele inculpaților A. și B. sunt dovedite dincolo de orice dubiu rezonabil și întrunesc din punct de vedere obiectiv și subiectiv, elementele constitutive ale infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată, respectiv instigare la infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată.

Având în vedere că de la data săvârșirii faptelor și până la soluționarea definitivă a cauzei au intervenit modificări legislative, se impune stabilirea în cauză a legii penale mai favorabilă, conform prevederilor art.5 C.pen. Ca urmare, având în vedere cele statuate cu caracter obligatoriu prin Decizia nr. 265 din 6 mai 2014 a Curții Constituționale, prin care s-a constatat că dispozițiile art. 5 C.pen. sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile, și realizând o comparație din ambele coduri în raport cu fiecare criteriu de determinare (condiții de incriminare, de tragere la răspundere penală și de sancționare) și cu privire la fiecare instituție incidentă în speța dedusă judecății și, în plus, o evaluare finală a acestora, în vederea alegerii aceleia dintre cele două legi succesive care este mai blândă, în ansamblul dispozițiilor sale,

instanța de control judiciar constată că legea penală mai favorabilă inculpaților este în cauză, Codul penal anterior.

Astfel, infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată era prevăzută în art. 290 C.pen. anterior, fiind sancționată cu pedeapsa închisorii de la 3 luni la 2 ani, însă, în noua reglementare, respectiv art. 322 C.pen. care, instituie aceleași condiții de incriminare a faptei, limita minimă a fost majorată la 6 luni închisoare, iar cea maximă la 3 ani închisoare, situație în care Codul penal anterior apare ca fiind mai favorabil inculpaților, prevăzând limite speciale al pedepsei mai reduse decât cel stabilit de legea în vigoare.

De asemenea, nu poate fi omis faptul că dispozițiile codului penal anterior reglementau ca modalitate de executare a pedepsei și suspendarea condiționată a acesteia, potrivit art. 81 C.pen., anterior, modalitate ce nu se mai regăsește în noua reglementare, care conține în această materie, prevederi mult mai severe, ca și conținut și efecte.

Solicitarea inculpaților, prin apărător, de a constata intervenită prescripția răspunderii penale, în contextul Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018, privind declararea ca neconstituțională a dispozițiilor art. 155 alin.1 C.pen. și a pasivității legiuitorului, nu poate fi primită. Prescripția răspunderii penale presupune în mod esențial stingerea raportului juridic penal după trecerea unui anumit interval de timp de la data săvârșirii faptei sancționate penal, drept consecință a nesoluționării cauzei în mod definitiv.

Înlăturarea răspunderii penale se produce în condițiile dispozițiilor art. 153 și urm. C.pen., legiuitorul limitând dreptul statului de a trage la răspundere persoanele care săvârșesc infracțiuni, respectiv de a aplica pedepse, la împlinirea termenelor de prescripție prevăzute de legea penală. Cursul prescripției răspunderii penale poate suporta întreruperi sau poate fi suspendat.

Întreruperea se produce, sub imperiul actualului C.pen. în forma anterioară intervenției Curții Constituționale prin Decizia nr. 297/26 aprilie 2018, „*prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză*”. Soluția legislativă din noua lege penală este vizibil distinctă de cea reținută în cuprinsul vechiului C.pen., potrivit căreia întreruperea se produce „*prin îndeplinirea oricărui act care, potrivit legii, trebuie comunicat învinuitului sau inculpatului în desfășurarea procesului penal*”.

Efectul întreruptiv de prescripție se produce *in rem*, față de toate persoanele vizate și presupune, alături de ignorarea din calculul duratei prescripției a timpului scurs deja anterior îndeplinirii actului procedural care a produs întreruperea (indiferent dacă legea prevede comunicarea acestuia către suspect sau inculpat), curgerea unui nou termen de prescripție. Întreruperea prescripției răspunderii penale, ca instituție de drept penal material în configurația anterioară admiterii excepției de neconstituționalitate a art. 155 alin. (1) C.pen., în accepțiunea Curții Constituționale, presupunea pentru persoana care a săvârșit o faptă de natură penală „*o situație juridică incertă referitoare la condițiile tragerii sale la răspundere penală pentru faptele săvârșite*”, încălcând principiul legalității incriminării.

Analizând prevederile criticate din legea penală din perspectiva principiului legalității incriminării și a pedepsei, reglementat de art. 23 alin. (12) din Constituție, precum și a exigențelor calității legii, conform art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, judecătorul constituțional a apreciat că previzibilitatea dispozițiilor analizate este îndeplinită în măsura în care persoanei care are calitatea de suspect sau de inculpat i se asigură posibilitatea „*de a cunoaște aspectul intervenirii întreruperii cursului prescripției răspunderii penale și al începerii cursului unui nou termen de prescripție*” (a se vedea paragraful 28 din Decizie). Curtea Constituțională a admis finele de neconstituționalitate și, pe cale de consecință, a constatat că soluția legislativă care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea „*oricărui act de procedură în cauză*”, din cuprinsul dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, este neconstituțională.

Conform dispozițiilor art. 147 alin. (1) din Constituție: „Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor”. Însă, trebuie amintit că, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, atât dispozitivul, cât și considerentele pe care se sprijină acesta se bucură de putere de lucru judecat (a se vedea, spre exemplu, Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1/17 ianuarie 1995, Decizia nr. 1415/4 noiembrie 2009) fiind general obligatorii și impunându-se cu aceeași forță tuturor subiectelor de drept.

Potrivit literaturii de specialitate, diversitatea sub care se pot înfățișa deciziile Curții Constituționale face aproape imposibilă aplicarea acestora în litera și spiritul Constituției fără o atentă examinare a motivării instanței de contencios constituțional și fără a da eficiență chiar considerentelor pe care se sprijină dispozitivul deciziei pronunțate. Chiar și în cadrul controlului a posteriori, în multe cazuri, efectul deciziei Curții Constituționale nu presupune doar stricta și literală aplicare a prevederilor art. 147 alin. 1 din Constituție (...) ci și de a desluși, prin examinarea motivării soluției pronunțate, motivul neconstituționalității și sensul desprins din dispozițiile Legii fundamentale care trebuie avut în vedere, precum și consecințele atât asupra activității de legiferare, cât și asupra celei de aplicare a legii, lato sensu. Cum considerentele expuse îndeosebi în paragraful 28 și urm. din decizia supusă analizei fundamentează însăși soluția dată criticii de neconstituționalitate, rezultă în mod evident caracterul obligatoriu al acestora, respectiv, în prezent întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale se produce în condițiile reținute la paragraful 34 din Decizia nr. 297/2018, doar „*prin îndeplinirea unui act care, potrivit legii, trebuie comunicat suspectului sau inculpatului în desfășurarea procesului penal*”, în mod asemănător soluției legislative anterioare, prevăzute la art. 123 alin. (1) din Codul Penal din 1969, care, în opinia judecătorului constituțional, „*îndeplinea condițiile de previzibilitate impuse prin dispozițiile constituționale analizate în prezenta cauză*”. În speța de față, numeroase acte în desfășurarea procesului penal au fost comunicate inculpaților și au fost susceptibile să întrerupă cursul termenului de prescripție, care s-ar fi împlinit după 10 ani (art. 155 alin.4 rap. la art. 154 alin.1 lit. d C.pen. actual) socotiți de la data săvârșirii faptei, respectiv noiembrie 2022.

Trecând la *procesul de individualizare legală și judiciară a pedepsei* la care urmează să fie condamnați inculpații, ce trebuie să respecte principiului proporționalității între gravitatea faptei comise și profilul socio-moral și de personalitate ale acestora, Curtea va avea în vedere criteriile generale prev. de art. 72 C.pen. din 1968 și anume: dispozițiile părții generale ale Codului penal, limitele de pedeapsă fixate în partea generală, gradul de pericol social mediu al faptei comise (cel abstract și generic, evaluat antefactum de legiuitorul penal prin determinarea regimului de represiune și prin stabilirea minimului și maximului posibil de sancționare, dar în corelație cu cel concret ce se stabilește post factum de organele judiciare prin analiza datelor privind conținutul și condițiile concrete de realizare a infracțiunii și cele referitoare la gradul de antisociabilitate al făptuitorului), împrejurările și modalitatea în care a fost săvârșită, descrisă detaliat mai sus, urmarea produsă, sau care s-ar fi putut produce, persoana infractorului, precum și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală.

În spiritul legii, în cadrul operei de individualizare și proporționalizare a pedepsei, vor fi luate în considerare toate criteriile prevăzute de norma legală amintită, evaluate împreună în mod plural fără preeminența vreunuia dintre ele și, după caz, se va acorda fiecăruia o pondere deosebită, determinată de propriul lor conținut, pentru a aplica o sancțiune penală aptă atât prin quantumul stabilit, cât și prin modalitatea de executare pentru care se va opta, de a se solda cu reinsertia socială a inculpaților, cu remodelarea comportamentului lor într-un sens pozitiv, așadar cea mai corespunzătoare, de natură să satisfacă scopul definit de art. 52 C.pen. din 1968.

Pentru cunoașterea gravității faptei săvârșite, trebuie să se cerceteze modul în care s-a realizat concret acțiunea care constituie elementul material al infracțiunii și împrejurările care

Îl particularizează, caracterul și importanța obiectului material lezat sau pus în pericol prin săvârșirea faptei, caracterul și gravitatea urmărilor acesteia, modul cum s-a înfățișat raportul de cauzalitate, forma și gradul vinovăției și în genere elementul subiectiv al infracțiunii. Gravitatea concretă a infracțiunii depinde, în mod firesc, mai întâi de obiectul juridic specific infracțiunii, adică de tipul de relații sociale pe care le ocrotește legea penală și de valorile sociale în jurul cărora se dezvoltă aceste relații și cărora li se aduce atingere (umane, patrimoniale, economice, etc.) ca și de intensitatea acțiunii exercitate asupra acestor valori. Importanța relațiilor sociale ocrotite relevată de importanța valorilor sociale aferente determină așadar și gradul de pericol social al faptei prin care li se aduce atingere. În contextul abordat se notează prin relaționare la cazul examinat că, ceea ce este specific acestei infracțiuni sub aspectul ocrotirii juridice, este faptul că obiectul special principal îl constituie relațiile sociale referitoare la încrederea publică pe care trebuie să o inspire înscrisurile sub semnătură privată.

Instanța are desigur în vedere și că în favoarea inculpaților se poziționează, lipsa antecedentelor penale (cu toate că o conduită bună manifestată anterior privită din această perspectivă, nu se constituie într-un „titlu de glorie” atâta timp cât starea de normalitate este ca fiecare individ să aibă un comportament ordonat raportat la ordinea de drept iar nu unul mai presus de lege), sunt bine integrați social, elemente de ordin personal ce urmează a fi valorificate așadar în procesul de dozare a pedepsei, ce va fi stabilită într-un quantum orientat spre minimul special prevăzut de lege.

Prin prisma criteriilor examinate, Curtea, pentru a asigura reeducarea inculpaților și a-i face să se convingă de necesitatea respectării legii penale și să evite în viitor săvârșirea de fapte penale, îi va condamna pe fiecare dintre ei, la pedeapsa de 6 luni închisoare, pentru infracțiunea pentru care se va angaja răspunderea lor penală.

Cum pedeapsa aplicată trebuie să reflecte echilibrul, atât sub aspectul naturii ei, cât și al quantumului și modalității de executare și să nu arate în nici un caz un efect intimidant, datorită severității excesive, sau un efect indulgent, urmare a unei clemențe abuzive, nemăsurate, apreciind că scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea efectivă a acesteia în regim penitenciar, instanța, constatând totodată îndeplinite condițiile obiective (relativ la condamnare) și subiective (privind persoana inculpatului), în baza art. 81 C.pen. anterior, va dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei principale, pe durata unui termen de încercare de 2 ani și 6 luni, ce va constitui termen de încercare pentru fiecare dintre inculpați, calculat în conformitate cu prevederile art. 82 C.pen..

Instanța apreciază că pronunțarea acestei soluții de condamnare va constitui un avertisment pentru cel în cauză și, chiar fără executarea pedepsei în regim de detenție, nu vor mai săvârși pe viitor alte infracțiuni, conștientizând în același timp că în situația în care nu vor înțelege clemența legii, vor suporta consecințele ce decurg din nerespectarea art. 83 C.pen. (revocarea suspendării executării pedepsei, ca urmare a săvârșirii din nou a unei infracțiuni în cursul termenului de încercare), dispoziții legale asupra cărora li se va atrage atenția.

Pentru aceste considerente, Curtea, în baza art. 421 pct. 2 lit. a Cod de procedură penală, va admite apelul declarat de către Parchetul de pe lângă Judecătoria Dorohoi împotriva sentinței penale nr. 113/25.04.2018 a Judecătoriei Dorohoi.

Va desființa, în totalitate, sentința penală apelată, și, în rejudecare:

Va condamna pe inculpatul A. la o pedeapsă de 6 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată, prev. de art. 290 alin. 1 din Codul penal din 1969, cu aplicarea art. 5 C.pen..

În temeiul art. 12 alin. 1 din Legea 187/2012 va aplica inculpatului A. pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 lit. a, teza a II a, și lit. b din Codul penal din 1969, pe durata și în condițiile prevăzute de art. 71 alin. 1 Codul penal din 1969.

În baza art. 81 alin. 1 din Codul penal din 1969 va dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei principale de 6 luni închisoare pe durata unui termen de încercare de 2 ani și 6 luni, calculat potrivit art. 82 C.pen..

În temeiul art. 71 alin. 5 din Codul penal din 1969 va suspenda executarea pedepsei accesorii pe durata suspendării condiționate a pedepsei principale. Va atrage atenția inculpatului A. asupra dispozițiilor art. 83 din Codul penal din 1969 privind revocarea suspendării condiționate a executării pedepsei.

Va condamna pe inculpatul B. la o pedeapsă de 6 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de instigare la fals în înscrisuri sub semnătură privată, prev. de art. 290 alin. 1 din Codul penal din 1969, cu aplicarea art. 5 C.pen..

În temeiul art. 12 alin. 1 din Legea 187/2012 va aplica inculpatului B. pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 lit. a, teza a II a, și lit. b din Codul penal din 1969, pe durata și în condițiile prevăzute de art.71 alin. 1 din Codul penal din 1969.

În baza art. 81 alin. 1 din Codul penal din 1969 va dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei principale de 6 luni închisoare pe durata unui termen de încercare de 2 ani și 6 luni, calculat potrivit art. 82 C.pen..

În temeiul art. 71 alin. 5 din Codul penal din 1969 va suspenda executarea pedepsei accesorii pe durata suspendării condiționate a pedepsei principale. Va atrage atenția inculpatului B. asupra dispozițiilor art. 83 din Codul penal din 1969 privind revocarea suspendării condiționate a executării pedepsei.

În baza art. 25 alin.3 C.pr.pen., va dispune desființarea planului de amplasament și delimitare a imobilului situat în mun. D. str. ... nr. ..., PC .., întocmit de inculpatul A..

8. În cauzele în care o persoană este condamnată pentru săvârșirea unei infracțiuni de pericol eventualele pretenții formulate de terțe persoane pentru despăgubiri nu pot fi soluționate în cadrul procesului penal

Rezumat:

Curtea constată că apelantului nu i se poate atribui calitatea de persoană vătămată care să derive din săvârșirea infracțiunii înșelăciune prevăzută și sancționată de art. 215 alin. 1,2 și 3 C. pen. din 1969 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C.pen. din 1969, singura infracțiune din prezenta cauză care se încadrează în categoria infracțiunilor de prejudiciu.

Pretențiile civile ale apelantului derivă din împrejurarea că inculpatul i-a folosit cartea de identitate pentru a săvârși infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată prevăzută de art. 290 alin. 1 C.pen. din 1969, care a fost definită de literatura de specialitate și de practica judiciară ca fiind o infracțiune de pericol.

Or, în cauzele în care o persoană este condamnată pentru săvârșirea unei infracțiuni de pericol, eventualele pretenții formulate de terțe persoane pentru despăgubiri nu pot fi soluționate în cadrul procesului penal ci pe calea unei acțiuni civile separate așa cum rezultă din interpretarea in extenso a deciziei nr. 29/2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, decizie care își găsește și în prezent aplicabilitatea în practică.

Câtă vreme sesizarea instanței penale este făcută doar cu judecarea unei infracțiuni care prin natura ei nu este generatoare de prejudiciu material (cum este în prezenta cauză în cazul infracțiunii prevăzute de art. 290 alin.1 C.pen. din 1969), persoana vătămată prin efectele altor acte ale inculpatului, comise cu aceeași ocazie, nu este îndreptățită să se constituie parte civilă în cauza respectivă și să alăture acțiunea sa civilă celei penale.

A considera altfel ar însemna să se admită posibilitatea exercitării și alăturării oricărei acțiuni civile la acțiunea penală, fără să decurgă din aceasta, ceea ce ar fi contrar principiilor ce guvernează procesul penal.

(Decizia nr. 181 din 18.02.2019, dosar nr. 8200/314/2016)

Hotărârea:

Prin sentința penală nr. 347 din 29 iunie 2018 a Judecătoria Suceava, în baza art. 290 alin. 1 C.pen. din 1969 cu aplicarea art. 396 alin. 10 C.pr.pen. și art. 5 C.pen., a fost condamnat inculpatul A. la pedeapsa de 6 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de „fals în înscrisuri sub semnătură privată”.

În baza art. 215 alin. 1, 2 și 3 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C.pen. 1969 (11 acte materiale) cu aplicarea art. 396 alin. 10 C.pr.pen. și art. 5 C.pen. a fost condamnat același inculpat la pedeapsa de 2 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de „înșelăciune în formă continuată”.

În baza art. 33 lit. a, art. 34 lit. b C.pen. din 1969 au fost contopite pedepsele și s-a aplicat inculpatului pedeapsa rezultantă de 2 ani închisoare.

În baza art. 71 alin. 1, 2 din C.pen. s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 64 lit. a teza a doua, lit. b din C.pen. din 1969.

În baza art. 81 C.pen. din 1969 a fost suspendată condiționat executarea pedepsei și în baza art. 82 C.pen. din 1969 s-a stabilit un termen de încercare de 4 ani.

În temeiul art. 83 C.pen. 1969 s-a atras atenția inculpatului asupra revocării suspendării condiționate în cazul săvârșirii unei infracțiuni intenționate în termenul de încercare stabilit.

În baza art. 71 alin. 5 C.pen. din 1969 a fost suspendată executarea pedepsei accesorii a interzicerii unor drepturi pe durata termenului de încercare a suspendării condiționate.

A fost respinsă ca inadmisibilă în procesul penal acțiunea civilă formulată de partea civilă B.

Au fost admise acțiunile civile și a fost obligat inculpatul la plata următoarelor sume: către partea civilă C. suma de 2000 lei, către partea civilă D. suma de 1800 lei, către partea civilă E. suma de 2000 lei, către partea civilă F. suma de 1800 lei, către partea civilă G. suma de 1000 lei, către partea civilă H. suma de 2000 lei.

S-a luat act că inculpatul a achitat prejudiciul cauzat părților civile I. și J.

În baza art. 118 alin. 1 lit. e C.pen. din 1969 s-a dispus confiscarea specială de la inculpat a sumei de 4.500 lei dobândită ca urmare a săvârșirii infracțiunii de înșelăciune în formă continuată.

În baza art. 404 alin. 4 lit. c C.pr.pen., a fost menținută măsura sechestrului asigurător dispusă prin ordonanța Parchetului de pe lângă Judecătoria Suceava din data de 14.01.2014, cu privire la suma de 15.000 lei ridicată de la inculpatul A. și consemnată la CEC Bank conform recipisei de consemnare nr. 1032592/1.

În baza art. 25 alin. 3 raportat la art. 404 alin. 4 lit. i C.pr.pen. s-a dispus desființarea înscrisurilor cerere deschidere cont persoane fizice nr. 1327/12.10.2012 și cerere emiterie card de debit nr. 1331/12.10.2012 pe numele persoanei vătămate B.

S-a dispus restituirea către inculpatul A., la rămânerea definitivă a cauzei, a unei șepci din material textil de culoare roșie, cu cozoroc, având în partea frontală o emblemă cu inscripția ..., ridicată cu ocazia efectuării percheziției domiciliare și care se află la Camera de Corpuri Delicte din cadrul IPJ.

S-a dispus restituirea către Parchetul de pe lângă Judecătoria Vatra Dornei, la rămânerea definitivă a cauzei, a originalului celor două declarații olografe ale inculpatului A., puse la dispoziție ca modele de comparație și păstrarea de copii conforme la dosarul cauzei.

În baza art. 274 alin. 1 C.pr.pen., a fost obligat inculpatul la plata sumei de 2.000 lei cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de către stat, din care suma de 1.500 lei în faza de urmărire penală.

A fost respinsă ca nefondată cererea părții civile B. de obligare a inculpatului la plata cheltuielilor de judecată (onorariu avocat).

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță a reținut că, prin rechizitoriul nr. .../P/2012 din data de 28.09.2016 al Parchetului de pe lângă Judecătoria Suceava s-a dispus trimiterea în judecată, în stare de libertate, a inculpatului A., pentru săvârșirea infracțiunilor de fals în înscrisuri sub semnătură privată, faptă prev. de art. 290 alin. 1 C.pen. din 1968 și înșelăciune în formă continuată, faptă prev. de art. 215 alin. 1, 2 și 3 C.pen. din 1969, cu aplic. art. 41 alin.2 C.pen. din 1969, ambele cu aplicarea art. 33 lit. a C.pen. din 1969 și art. 5 alin. 1 C.pen., cauza fiind înregistrată pe rolul Judecătoriei Suceava la data de 11.10.2016 sub numărul .../314/2016.

În fapt, în actul de sesizare s-a arătat că, la data de 18.12.2012 la Parchetul de pe lângă Judecătoria Suceava a fost înregistrat dosarul ..P/2012 în urma plângerii formulate de către numitul B., care sesiza faptul că în data de 12.10.2012, o persoană neidentificată a deschis pe numele lui, un cont la Banca K., cont despre care a aflat după ce a fost contactat telefonic de mai multe persoane din țară, care i-au reproșat că a postat, pe un site de internet, un anunț privind închirierea unei case de vacanță în ..., iar după ce persoanele în cauză au virat sumele de bani solicitate drept avans, într-un cont deschis la Banca K., pe numele B., au constatat că de fapt au fost înșelate. În urma acestor apeluri, numitul B. s-a deplasat la Banca K. unde a aflat că pe data de 12.10.2012, pe numele lui s-a deschis un cont, pe care au fost efectuate câteva operațiuni, constatând însă, cu această ocazie, faptul că scrisul de mână și semnătura de pe înscrisurile de deschidere a contului nu îi aparțin, fiind ale unei persoane necunoscute, care a completat și semnat în numele său.

La data de 23.01.2013 la Parchetul de pe lângă Judecătoria Suceava a fost înregistrat dosarul penal nr. ..P/2013 în urma plângerii formulate de către numitul J., care a sesizat faptul că în cursul lunii noiembrie 2013, a fost indus în eroare de numitul B., prin postarea pe site-ul de internet www.turistinfo.ro a unei oferte privind închirierea unei pensiuni „...” din mun. .. - în realitate inexistentă - iar în urma discuțiilor telefonice purtate cu această ocazie, a fost determinat să depună suma de 2.000 lei, în contul RO...XX deschis la Banca K., pe numele B., drept acout pentru închirierea pensiunii.

La data de 04.02.2013 la Parchetul de pe lângă Judecătoria Suceava a fost înregistrat dosarul penal nr. .../P/2013, declinat de la Parchetul de pe lângă Judecătoria Câmpulung Moldovenesc, în urma plângerii formulate de către C., care sesiza faptul că în cursul lunii noiembrie 2013, a fost indus în eroare de numitul B., prin postarea pe internet a unei oferte privind închirierea unei case/pensiuni „...” din mun. .. - în realitate inexistentă - iar în urma discuțiilor telefonice purtate cu această ocazie, a fost determinat să depună suma de 2.000 lei, în contul ..XX deschis la Banca K., pe numele B., drept acout pentru închirierea pensiunii.

În urma cercetărilor efectuate în cauză a fost identificat autorul faptelor, respectiv numitul A.

În fapt, analizând probatoriul administrat în cauză s-a stabilit că, în data de 12.10.2012, inculpatul A. s-a prezentat la Agenția „...” a Băncii K. situată în mun. .. unde, a completat și semnat în fals Cererea deschidere cont persoane fizice nr. .../12.10.2012 și Cerere emiterie card de debit nr. .../12.10.2012 pe numele persoanei vătămate B., obținând astfel deschiderea unui cont fictiv folosind în mod fraudulos datele de identitate ale numitului B. iar ulterior, în perioada noiembrie-decembrie 2012, a indus în eroare un număr de 11 persoane vătămate din țară, în urma postării pe site-ul de internet www.turistinfo.ro a unui anunț fictiv privind închirierea unei vile/pensiuni „...” din mun. ..., determinându-le în baza aceleiași rezoluții infracționale, în urma unor convorbiri telefonice, să depună în contul respectiv, deschis în mod fraudulos pe numele

lui B., diferite sume de bani, între 500 și 2.000 lei, drept acot pentru închirierea pe perioada sărbătorilor de iarnă a pensiunii „...” din mun. ..., care în realitate nu exista, în scopul obținerii pentru sine a unui folos material injust, respectiv: D.– 1800 lei, L.– 2.000 lei, H.– 2.000 lei, C.– 2.000 lei, M.– 2.000 lei, J. – 2.000 lei, F. – 1.800 lei, E., I. – 2.000 lei, G. – 1.000 lei, N.– 500 lei, prejudiciul total astfel cauzat fiind de 19.100 lei.

Astfel, s-a procedat la identificarea agenției bancare la care a fost deschis contul pe numele persoanei vătămate B. și s-au solicitat în acest sens de la Banca K., înregistrările efectuate de sistemul de supraveghere video cu ocazia deschiderii contului în cauză, pe numele lui B., fiind puse la dispoziție, pe suport optic CD-R, înregistrările efectuate de sistemul de supraveghere video instalat în interiorul Agenției Bancii K., atât din data de 12.10.2013 cu ocazia prezentării inculpatului pentru solicitarea deschiderii contului, cât și din data de 23.10.2013 cu ocazia revenirii acestuia la unitatea bancară pentru a-i fi înmănat cardul bancar aferent.

Din procesul verbal de vizionare a înregistrărilor video și planșa fotografică privind capturile video s-a stabilit faptul că la data de 12.10.2012, în jurul orelor 10.41, a intrat în Agenția Bancii K, fiind surprins atât de camera de supraveghere video instalată în bancomatul amplasat în exterior (în dreapta ușii de acces), cât și de camerele de supraveghere video din interiorul băncii – un bărbat de aproximativ 40-45 ani, având pe cap o șapcă de culoare roșie, cu o stemă în partea din față – deasupra cozorocului, s-a deplasat la ghișeu, având în mână o carte de identitate și a completat o serie de înscrisuri înmănate de funcționarul băncii, pe care ulterior i le înmânează angajatei băncii și le semnează pe fiecare filă.

Totodată, s-a stabilit faptul că la data de 23.10.2012, aceeași persoană a revenit la Banca K., fiind îmbrăcat la fel ca în ziua de 12.10.2012, s-a prezentat la ghișeu cu o carte de identitate și a primit un plic din care a scos un card, pe care l-a semnat pe verso, părăsind ulterior incinta băncii.

De asemenea, s-a solicitat unității bancare un extras de cont din care să reiasă operațiunile efectuate în contul deschis în data de 12.10.2012 pe numele lui B. la Agenția Bancii K. și să se comunice locațiile exacte de unde au fost retrase sume de bani din acest cont.

În acest sens, din răspunsul nr. 3097 din 11.02.2013 al Băncii K. reiese că retragerile din contul RO...XX, deschis în data de 12.10.2012 pe numele lui B., au fost făcute în 5 rânduri de la ATM - ul de la Agenția Bancii K. din mun. ..., în alte 3 rânduri retragerile făcându-se de la ATM - uri a căror locații exacte nu au putut fi furnizate întrucât nu aparțin Băncii K. ci altor unități bancare.

Totodată, s-a luat legătura cu lucrătorii de poliție din cadrul I.P.J., care aveau în lucru un dosar de înșelăciune privind depunerea de sume de bani în acest cont fictiv, deschis pe numele persoanei vătămate B., în urma unui anunț postat pe internet, stabilindu-se că postarea anunțului a fost făcută de la o locație din mun.

În continuarea cercetărilor în cauză, ca urmare a datelor obținute de la Banca K. cu privire la locația ATM- ului de unde au fost retrase sumele de bani din respectivul cont și a datelor rezultate în urma schimbului de informații realizat cu lucrătorii de poliție din cadrul I.P.J. ..., au fost efectuate investigații pe raza mun. ..și a mun. ... În aceste condiții, s-a luat legătura cu lucrătorii de poliție de la aceste subunități, fiindu-le prezentate imaginile reprezentând stop-cadre de pe înregistrările puse la dispoziție de Banca K., care îl surprind pe autor cu ocazia deschiderii contului pe numele persoanei vătămate B. cât și cu ocazia ridicării cardului bancar aferent contului. În urma vizionării, lucrătorii de poliție din cadrul Biroului Investigații Criminale al Poliției ..., l-au recunoscut pe bărbatul din imaginile prezentate ca fiind un fost coleg, fost lucrător la Poliția Mun. ..., respectiv inculpatul A., fiind întocmite procese – verbale în acest sens.

Mai mult decât atât, au fost solicitate și obținute de la Banca K., înscrisurile originale completate de solicitant cu ocazia deschiderii contului pe numele persoanei vătămate B., respectiv Cererea deschidere cont persoane fizice nr. 1327/12.10.2012 și Cerere emiteră card de debit nr. 1331/12.10.2012, fiind totodată puse la dispoziție organelor de cercetare penală, de către Parchetul de pe lângă Judecătoria Vatra Dornei, două declarații olografe cu scrisul inculpatului A., pentru a fi folosite ca scripte de comparație.

S-a procedat astfel la efectuarea unei constatări tehnico-științifice iar prin Raportul de Constatare Tehnico - Științifică Nr. 133.105 din 22.08.2013 (filele 223-241), s-a stabilit faptul că scrisul de mână de pe Cererea deschidere cont persoane fizice nr. 1327/12.10.2012 - care îl are titular pe numitul B., precum și cel de pe Cererea emiteră card de debit nr. 1331/12.10.2012 - care îl are titular pe numitul B., a fost executat de către inculpatul A., stabilindu-se și faptul că scrisul în cauză a fost deghizat, în cazul semnăturilor neputându-se stabili dacă acestea au fost executate de către inculpatul A., întrucât falsul a fost executat prin imitație liberă, al cărui autor poate fi orice persoană cu abilități de scriere cel puțin medii.

În continuare, pe baza extrasului de cont pus la dispoziție de Banca K., au fost identificate 11 persoane care au fost victime ale infracțiunii de înșelăciune, urmare a acțiunilor inculpatului A., care, fiind induse în eroare, au depus în contul respectiv, deschis în mod fraudulos de către inculpatul A. pe numele persoanei vătămate B., diferite sume de bani cuprinse între 500 lei și 2 000 lei, drept avans pentru închirierea pe perioada sărbătorilor de iarnă 2012-2013 a vilei/pensiunii „..” - care în realitate nu există - prejudiciul total cauzat fiind de 19.100 lei, după cum urmează: L. - 2.000 lei; H. - 2.000 lei; C. 2.000 lei; M- 2.000 lei; J. - 2.000 lei; F. - 1.800 lei; D. - 1.800 lei; E. - 2.000 lei; I. - 2.000 lei; G. - 1.000 lei și N - 500 lei.

S-a procedat la audierea persoanelor vătămate, declarațiile acestora coroborându-se cu declarația persoanei vătămate B. și cu ansamblul probator administrat în cauză. Astfel, persoanele vătămate au arătat faptul că, în urma anunțului postat pe site – ul www.turistinfo.ro, au luat legătura cu o persoană de sex masculin care s-a prezentat ca fiind B., au cerut detalii cu privire la oferta de revelion postată pentru .. din mun. .., depunând ulterior fiecare persoană vătămată câte un avans în vederea rezervării pachetului pentru revelion, precizând totodată numărul contului în care au depus sumele de bani precum și cuantumul acestora. Tot din declarațiile persoanelor vătămate rezultă faptul că, ulterior depunerii avansului, persoana respectivă nu a mai răspuns la telefon, dându-și seama că au fost înșelate.

Conform adresei din data de 05.03.2013 al administratorului site-ului www.turistinfo.ro reiese că anunțul privind „..” din mun. .. a fost postat pe acest site în data de 13.11.2012, ora 13:53:40, de la adresa IP 89.120.106.140 și conținea următoarea ofertă pentru Revelionul „..Revelion 4 zile prețul este de 4000 RON. Nu oferim masa festiva, bucătărie self catering”, la rubrica persoană de contact figurând numele lui B. iar ca număr de contact 0745.., anunțul fiind afișat pe site până în data de 14.12.2012 când, în urma sesizărilor primite de la turiști, administratorii au încercat să apeleze numărul respectiv, dar nu au reușit.

Conform adresei nr. 100/03/03/BZ-VN/88 din 19.03.2013 reiese că utilizatorul adresei IP 89.120.106.140, în data de 13.11.2012, este SC O .

Din investigațiile efectuate la SC O (Hotel S.) a rezultat că unitatea dispune de internet iar clienții beneficiază de serviciu de internet gratuit, prin wireless, atât la restaurantul de la parter cât și în hotel, în luna noiembrie 2012 nefiind necesară pentru folosirea acestui serviciu vreă parolă de acces.

Situația de fapt astfel reținută a fost confirmată și de declarațiile martorilor „și ... Astfel, fiind audiat, martorul „.iviu a arătat că în cursul anului 2012, cu câteva zile înainte de Crăciun, nepoata sa, persoana vătămată I., l-a rugat să se deplaseze pe str. .. din .. pentru a verifica vila .., pentru care a trimis un avans de 2000 RON pentru sărbătorile de iarnă. A precizat martorul că s-a deplasat la adresa indicată de persoana vătămată I., împrejurare în care nu a observat

nicio casă cu destinația de pensiune, și a discutat cu o doamnă în vârstă care, i-a spus că este a patra persoană care întreabă de acea pensiune, dându-și seama în acel moment că este o farsă și nu există în acea zonă o casă de vacanță Vila ... Martora ..confirmă aspectele relatate de martorul ..., arătând faptul că nu a existat niciodată la acea adresă o pensiune, nu s-a oferit vreunei persoane închirierea în scop turistic, și nici nu cunoaște vreo persoană cu numele B. Din declarația martorei mai rezultă că în preajma sărbătorilor de iarnă, au venit la locuința sa mai multe persoane din alte localități, cu intenția de a se caza la acea locație, afirmând că plățiseră deja avansul pentru închirierea așa zisei pensiuni, realizând în acele momente că au fost înșelate.

În continuarea cercetărilor în cauză, s-a solicitat și obținut o autorizație de percheziție la locuința numitului A. - în vederea recuperării prejudiciului și identificării de obiecte și înscrisuri care constituie mijloc de probă în cauză. Astfel, în urma efectuării percheziției domiciliare la locuința inculpatului A., a fost identificată cartea de identitate a numitului B., seria .. nr. ... - folosită la deschiderea contului RO...XX, înscrisurile provenite de la Banca K. cu ocazia deschiderii acestui cont pe numele lui B. de către inculpatul A., o șapcă din material textil, de culoare roșie, cu cozoroc, cu o stemă deasupra cozorocului, purtată atât în ziua deschiderii contului cât și în ziua ridicării de la bancă a cardului bancar aferent, ce apare și pe înregistrările puse la dispoziție de unitatea bancară, și suma de 15.000 lei care a fost ridicată și indisponibilizată prin aplicarea sechestrului asigurător în vederea recuperării prejudiciului persoanelor vătămate.

În cursul urmăririi penale inculpatul nu a dorit să dea declarații în cauză, rezervându-și dreptul la tăcere, însă a arătat că este dispus să se împace cu persoanele vătămate, solicitând totodată și încheierea unui acord de recunoaștere a vinovăției, respins prin Ordonanța Parchetului de pe lângă Judecătoria Suceava din data de 01.09.2016.

Situația de fapt reținută în actul de sesizare cu privire la această faptă a fost susținută pe următorul material probator: proces-verbal de constatare a efectuării actelor premergătoare; sesizare adresată de numitul M. Băncii K. - Sucursala, trimisă pentru cercetări la I.P.J. - Serviciul de Investigare a Fraudelor, înregistrată cu nr. R/69435, atașată la dosarul 5475/P/2012; declarațiile persoanelor vătămate B., J., C., D., E., F., G., H., L., N., împreună cu înscrisuri atașate de aceștia (chitanțe depunere numerar, istoric cont, printscreen-uri ale anunțului postat pe site-ul www.turistinfo.ro, privind închirierea „...”); înscrisuri înaintate de Banca K. .. către I.P.J. . - Serviciul de Investigare a Fraudelor, în completarea sesizării numitului M; procedura de citare și procese verbale de convorbire telefonică, privind pe persoana vătămată M; declarația dată în calitate de făptuitor de către A; declarația dată în calitate de făptuitor de către P. - angajată a Băncii K.; declarația numitului B., în urma comisiei rogatorii solicitate de I.P.J. B- Serviciul Investigații Criminale; declarația numitului B. dată la I.P.J - Serviciul de Investigare a Fraudelor, în reclamația nr. R/69435; corespondență Poliția Mun. - Banca K., de solicitare a unor copii după înscrisurile care au stat la baza deschiderii contului pe numele B. și a înregistrărilor efectuate de sistemul de supraveghere video al băncii, cu ocazia deschiderii contului; fotocopii după Cererea deschidere cont persoane fizice nr. 1327/12.10.2012, Condițiile generale de afaceri ale Băncii K. și după carte de identitate seria SV ..., pe numele B., puse la dispoziție de Banca K.; suport optic CD-R, pus la dispoziție de Banca K., conținând înregistrările efectuate de sistemul de supraveghere video al băncii, cu ocazia deschiderii contului; proces-verbal de vizionare a înregistrărilor video din data 12.10.2012, puse la dispoziție de Banca K.; planșă fotografică conținând stop-cadre ale înregistrărilor video din data de 12.1Q.2012, puse la dispoziție de Banca K.; corespondență Poliția Mun. - Banca K., de solicitare a extrasului de con: privind contul deschis în data de 12.10.2012 pe numele B. și de comunicare a locațiilor de unde au fost ridicate sume de bani din acest cont; corespondență Poliția Mun. - Banca K., de solicitare a înregistrărilor efectuate de sistemul de supraveghere

video, cu ocazia retragerilor de bani din acest cont; suport optic CD-R, pus la dispoziție de Banca K., conținând înregistrările efectuate de sistemul de supraveghere video, cu ocazia retragerilor de bani din acest cont; proces-verbal de vizionare a înregistrărilor video surprinse de sistemul de supraveghere cu ocazie retragerii sumelor de bani din acest cont, puse la dispoziție de Banca K.; corespondență Poliția Mun. - Banca K., prin care s-au solicitat relații, inclusiv extras de cont, privind contul deschis pe numele B.; corespondență Poliția Mun. - Banca K., prin care s-au solicitat și obținut în original - Cererea deschidere cont persoane fizice nr. 1327/12.10.2012, Condițiile generale de afaceri ale Băncii K. și Cererea emitere card de debit nr. 1331/12.10.2012, pe numele B.; corespondență Poliția Mun. - Banca K., prin care s-au solicitat și obținut date privind procedura ce trebuie urmată de funcționarii bancari în vederea stabilirii identității persoanelor care solicită deschiderea unui cont, numele funcționarului căruia, conform atribuțiilor de serviciu, îi revenea sarcina verificării identității persoanei care la data de 12.10.2012 a solicitat deschiderea contului RO..XX, pe numele B., precum și fișa postului din care să rezulte atribuțiile în ceea ce privește verificarea identității clienților; procese verbale de investigații; corespondență Poliția Mun. - Parchetul de pe lângă Judecătoria Vatra-Dornei, în vederea obținerii unor înscrisuri în original, cu scrisul olograf al numitului A.; raport de Constatare tehnico - științifică nr. 133.105 din 22.08.2013; proces-verbal de investigații; proces-verbal de efectuare a percheziției domiciliare, planșa fotografică aferentă și înscrisuri ridicate cu ocazia percheziției; proces verbal de investigații; recipisa de consemnare a sechestrului asigurător și chitanța de depunere a sumei de 15.000 lei. la CEC Bank Suceava; dovadă predare bunuri la Camera de corpuri delictive a I.P.J.; proces-verbal de efectuare a percheziției în sistem informatic, împreună cu suport optic CD-R; dovadă restituire bunuri; corespondență Poliția Mun. - S.C. Q SRL, din care reiese adresa IP folosită în data de 13.11.2012, la postarea anunțului privind închirierea „...” pe site-ul www.turistinfo.ro, respectiv 89.120.106.140; corespondență Poliția mun. - Romtelecom SA, din care reiese că adresa IP în cauză a fost folosită în data de 13.11.2012 de către ... - str. ...; corespondență Poliția Mun. - Oficiul Național al Registrului Comerțului, din care reiese sediul social O., la Hotel „S”; proces-verbal de investigații, din care reiese că la în luna noiembrie 2012, SC. O SRL (Hotel S) dispunea de servicii de internet gratuit, tip wireless, neparolat; proces-verbal de examinare listing, fila 344; procese-verbale de convorbiri telefonice / investigații; declarația dată în calitate de martor, pe formular tipizat, a numitei P. - angajată a Băncii K.; declarațiile martorului ...; declarațiile martorilor .. și .., din care reiese că la adresa str. ..., nr. .. nu există locația „...” în mun. ...; declarația martorului asistent ..., participant la percheziția domiciliară; declarațiile suspectului/inculpatului A..

Prin încheierea Camerei de Consiliu din data de 24.02.2017, pronunțată în dosarul nr. ../314/2016/a1, rămasă definitivă prin necontestare la data de 15.03.2017, judecătorul de Cameră Preliminară a constatat legalitatea sesizării instanței cu rechizitoriul nr. ../P/2012 din data de 28.09.2016 al Parchetului de pe lângă Judecătoria Suceava privind pe inculpatul A. precum și legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și a dispus începerea judecății cauzei privind pe inculpat.

În procedura de cameră preliminară persoana vătămată M. a comunicat instanței de fond că renunță la suma cu care a fost înșelat de către inculpatul A. și solicită judecarea în lipsă.

În faza de judecată inculpatul A. a beneficiat de asistența juridică a apărătorului ales, avocat .. (împuternicire avocațială seria SV), iar partea civilă B. a beneficiat de asistența juridică a apărătorului ales, avocat .. (împuternicire avocațială seria SV ....)

Prin cererea depusă la dosar în data de 8 mai 2017 partea civilă I. a arătat că renunță la pretențiile civile de 2.000 lei formulate împotriva inculpatului A.

La termenul de judecată din data de 21 iunie 2017 persoana vătămată B., prin apărător ales, a depus la dosar cererea de constituire parte civilă pentru suma de 30.000 lei cu titlu de

daune morale și a sumei de 6.000 euro cu titlu de daune materiale și a dobânzii legale aferente despăgubirii pentru prejudiciul moral, calculate de la data săvârșirii faptei ilicite, iar la termenul din 04.12.2017 persoana vătămată C. a formulat cerere de constituire parte civilă întemeiată pe dispozițiile art. 20 C.pr.pen., precizând că solicită obligarea inculpatului la plata sumei de 2.000 lei reprezentând daune materiale.

Prin înscrisul olograf intitulat „Chitanță liberatorie” întocmit în data de 29.01.2018 și depus la dosar la termenul din 19.02.2018, numitul .., în calitate de avocat al părții vătămate J. a arătat că a primit de la inculpatul A. suma de 3500 lei reprezentând contravaloare daune civile în prezentul dosar, respectiv 2.000 lei prejudiciu și 1500 lei cheltuieli de judecată.

La același termen de judecată a fost depusă la dosar declarația autenticată sub nr. ../29.01.2018 de Biroul Individual Notarial .. prin care partea civilă I. declară că a primit de la inculpatul A. suma de 2.500 lei reprezentând daune materiale și daune morale și nu mai are nicio pretenție de natură civilă sau penală de la acesta în dosarul nr. ../314/2016 al Judecătoriei Suceava.

Inculpatul A., în conformitate cu art. 374 al. 4 C.pr.pen., a solicitat ca judecata să aibă loc în condițiile art. 375 C.pr.pen., exclusiv în baza materialului probator administrat în cursul urmăririi penale, declarând în fața instanței de fond că recunoaște faptele reținute în sarcina sa (declarație -). Cererea a fost admisă de către instanța de fond în condițiile în care infracțiunile ce fac obiectul cauzei nu se pedepsesc cu detențiunea pe viață iar instanța de fond s-a considerat pe deplin lămurită numai pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, apreciind că faptele există, constituie infracțiuni și au fost săvârșite de inculpat.

La solicitarea părții civile B., prin apărător, instanța de fond a încuviințat și administrat în dovedirea pretențiilor civile, proba testimonială în cadrul căreia au fost audiați martorii ....

Prin încheierea din 14 mai 2018, a fost respinsă cererea de audiere a părții civile motivate de faptul că teza probatorie invocată privea modul de soluționare a laturii penale și conduita inculpatului, fără a avea legătură cu soluționarea laturii civile și partea civilă nu are un drept de a se opune la reținerea situației de fapt conform rechizitoriului.

Raportat la declarațiile martorilor audiați pe latură civilă, la termenul de judecată din data de 14 mai 2018, partea civilă B., prin apărător, a precizat că, în acord cu dispozițiile art. 20 alin. 5 C.pr.pen., înțelege să-și majoreze pretențiile materiale de la 6.000 lei la 9.800 lei, iar cele morale de la suma de 30.000.000 lei la suma de 186.000.000 lei.

La solicitarea inculpatului, prin apărător, instanța de fond a încuviințat depunerea la dosar a înscrisurilor referitoare la procedura de conciliere făcută în numele inculpatului către toate persoanele vătămate.

La dosarul cauzei s-a atașat fișa de cazier a inculpatului A..

Fiind declarată terminată cercetarea judecătorească, conform art. 377 C.pr.pen., analizând actele și lucrările dosarului, instanța de fond a făcut aplicarea art. 396 alin 10 C.pr.pen. și a reținut aceeași situație de fapt ca cea descrisă în actul de sesizare și recunoscută de inculpat.

La data de 12.10.2012, prezentându-se la Agenția a Băncii K., a completat și semnat în fals Cererea deschidere cont persoane fizice nr. 1327/12.10.2012 și Cerere emiteră card de debit nr. 1331/12.10.2012 pe numele persoanei vătămate B., obținând astfel deschiderea unui cont fictiv folosind în mod fraudulos datele de identitate ale numitului B. iar ulterior, în perioada noiembrie-decembrie 2012, a indus în eroare un număr de 11 persoane vătămate din țară, în urma postării pe site-ul de internet www.turistinfor.ro a unui anunț fictiv privind închirierea unei vile/pensiuni „...” din mun. ..., determinându-le în baza aceleiași rezoluții infracționale, în urma unor convorbiri telefonice, să depună în contul respectiv, deschis în mod fraudulos pe numele lui B., diferite sume de bani, între 500 și 2.000 lei, drept acout pentru închirierea pe perioada sărbătorilor de iarnă 2012-2013 a pensiunii „...” din mun. ..., care în realitate nu exista, în scopul

obținerii pentru sine a unui folos patrimonial injust, respectiv: D.– 1800 lei, L. – 2.000 lei, H. – 2.000 lei, C.– 2.000 lei, M. – 2.000 lei, J. – 2.000 lei, F. – 1.800 lei, E.– 2.000 lei, I. din – 2.000 lei, G. – 1.000 lei, N. – 500 lei, prejudiciul total astfel cauzat fiind de 19.100 lei.

În concret, la data de 12.10.2012, inculpatul A. s-a prezentat la Agenția a Băncii K. situată în. unde, a completat și semnat în fals Cererea deschidere cont persoane fizice nr. 1327/12.10.2012 și Cerere emiterie card de debit nr. 1331/12.10.2012 pe numele persoanei vătămate B., obținând astfel deschiderea unui cont fictiv folosind în mod fraudulos datele de identitate ale numitului B. iar ulterior, în perioada noiembrie-decembrie 2012, a indus în eroare un număr de 11 persoane vătămate din țară, în urma postării pe site-ul de internet www.turistinformat.ro a unui anunț fictiv privind închirierea unei vile/pensiuni „...” din mun. .., determinându-le în baza aceleiași rezoluții infraționale, în urma unor convorbiri telefonice, să depună în contul respectiv, deschis în mod fraudulos pe numele lui B., diferite sume de bani. Săvârșirea faptei de către inculpat rezultă dincolo de orice îndoială din înregistrările video de pe camerele de supraveghere ale instituției bancare (inculpatul fiind recunoscut dincolo de orice îndoială rezonabilă de către foștii colegi de serviciu, polițiști în ..), din relațiile comunicate de instituția bancară referitoare la retragerile sumelor de bani din contul în care persoanele vătămate au depus sumele de bani, precum și din raportul de constatare tehnico - științifică nr. 133.105 din 22.08.2013 (prin care s-a stabilit că scrisul de mână de pe Cererea deschidere cont persoane fizice și cel de pe cererea emiterie card de debit, a fost executat de către inculpat).

În consecință, prima instanță a reținut că fapta inculpatului întrunește elementele constitutive ale infracțiunilor de fals în înscrisuri sub semnătură privată, prev. de art. 290 alin. 1 C.pen. din 1969 și înșelăciune în formă continuată, prev. de art. 215 alin. 1, 2 și 3 C.pen. din 1969, cu aplicarea art. 41 alin. 2 C.pen. din 1969 (11 acte materiale).

În speță, s-a apreciat că sunt îndeplinite cerințele legale pentru judecarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 375 C.pr.pen., în condițiile în care inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor așa cum au fost consemnate în rechizitoriu, a fost de acord să fie judecat exclusiv în baza probatoriului administrat în cursul urmăririi penale, declarația a fost susținută la primul termen în care procedura era legal îndeplinită și cauza era în stare de judecată (conf. art. 374 C.pr.pen.), iar infracțiunea dedusă judecării nu este pedepsită cu detențiunea pe viață.

La stabilirea și individualizarea pedepsei aplicate inculpatului A., instanța de fond a reținut în primul rând că legea penală mai favorabilă inculpatului este vechiul C.pen., în condițiile în care deși limitele de pedeapsă sunt mai ridicate, instanța de fond s-a orientat către un quantum situat oricum între limitele de pedeapsă atât din legea veche cât și din legea nouă. Pe de altă parte, suspendarea condiționată a executării pedepsei este posibilă doar în condițiile aplicării vechii legi, modalitate de individualizare favorabilă atât din perspectiva faptului că persoana condamnată nu are de respectat măsuri sau obligații pe durata termenului, cât și din perspectiva consecințelor împlinirii acestui termen – reabilitarea de drept. De asemenea, instanța de fond a reținut că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 81 C.pen. din 1969 pentru a fi dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei, instanța de fond având convingerea că scopul pedepsei de prevenție specială și generală poate fi atins și fără executarea efectivă a acesteia.

În consecință, au fost avute în vedere circumstanțele generale de individualizare așa cum sunt enunțate de dispozițiile art. 72 C.pen. din 1969, reținând că inculpatul nu este cunoscut cu antecedente penale, a achitat o parte din prejudiciul cauzat persoanelor pe care le-a înșelat și a avut anterior un comportament corespunzător în familie și societate, fiind chiar polițist. Au fost avute în vedere în același timp și circumstanțele defavorabile inculpatului, respectiv numărul mare de persoane înșelate și abilitatea de care a dat dovadă în săvârșirea infracțiunilor (valorificând în sens negativ cunoștințele dobândite în calitate de polițist)

În consecință, în baza art. 290 alin. 1 C.pen. din 1969 cu aplicarea art. 396 alin. 10 C.pr.pen. și art. 5 C.pen. a fost condamnat inculpatul A. la pedeapsa de 6 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de „fals în înscrisuri sub semnătură privată”. În baza art. 215 alin. 1, 2 și 3 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C.pen. din 1969 (11 acte materiale) cu aplicarea art. 396 alin. 10 C.pr.pen. și art. 5 C.pen. a fost condamnat același inculpat la pedeapsa de 2 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de „înșelăciune în formă continuată”.

În baza art. 33 lit. a, art. 34 lit. b C.pen. din 1969 au fost contopite pedepsele și s-a aplicat inculpatului pedeapsa rezultantă de 2 ani închisoare. În baza art. 71 alin.1, 2 din C.pen. s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 64 lit. a teza a doua, lit. b din C.pen. din 1969.

În baza art. 81 C.pen. din 1969 a fost suspendată condiționat executarea pedepsei și în baza art. 82 C.pen. din 1969 va stabili un termen de încercare de 4 ani. În temeiul art. 83 C.pen. din 1969 s-a atras atenția inculpatului asupra revocării suspendării condiționate în cazul săvârșirii unei infracțiuni intenționate în termenul de încercare stabilit și în baza art. 71 alin. 5 C.pen. din 1969 va suspenda executarea pedepsei accesorii a interzicerii unor drepturi pe durata termenului de încercare a suspendării condiționate.

În ceea ce privește acțiunea civilă formulată de partea civilă B., instanța reține că în conformitate cu dispozițiile art. 19 alin. 1 C.pr.pen., acțiunea civilă are ca obiect tragerea la răspundere civilă delictuală a persoanelor responsabile potrivit legii civile pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale. Deși este evident că în speță B. a avut considerabil de suferit ca urmare a activității infracționale a inculpatului, totuși aceste consecințe nu au fost produse prin săvârșirea infracțiunilor deduse judecății. Astfel, în ceea ce privește infracțiunea de înșelăciune, subiecții pasivi ai acesteia sunt persoanele induse în eroare și cel al cărei identitate a fost folosită de către inculpat este terț în acest raport juridic și de fapt dintre infractor și păgubiți. În consecință, acțiunea sa civilă nu poate avea ca temei de drept săvârșirea acestei infracțiuni.

Referitor la infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată, s-a reținut că aceasta a fost comisă de către inculpat în contextul unor raporturi juridice cu o instituție bancară, iar atât falsificarea cât și folosirea respectivelor cereri a privit raporturi cu această instituție de credit. Inculpatul nu a fost trimis în judecată cu privire la însușirea pe nedrept a cărții de identitate a numitului B., sau pentru vreo altă faptă penală în legătură cu modul în care a ajuns în posesia respectivului act de identitate, sau în legătură cu folosirea acestuia. pe de altă parte, dreptul român nu cunoaște vreo infracțiune ce poate fi asimilată noțiunii de „furt de identitate”, iar infracțiunea de fals privind identitatea nu a fost reținută în sarcina inculpatului.

În consecință, s-a reținut că pretențiile civile formulate de către B. nu au temei în săvârșirea infracțiunilor pentru care inculpatul a fost trimis în judecată, ci eventual în alte fapte juridice delictuale ce nu intră în obiectul de analiză al prezentului dosar penal (astfel cum cadrul procesual a fost fixat prin rechizitoriu), motiv pentru care acțiunea civilă a fost respinsă ca inadmisibilă fără a mai fi examinată în fond.

Au fost admise însă celelalte acțiuni civile exercitate în cauză de către persoanele înșelate prin activitatea infracțională a inculpatului și acesta a fost obligat la plata următoarelor sume: către partea civilă C. suma de 2000 lei, către partea civilă D. suma de 1800 lei, către partea civilă E. suma de 2000 lei, către partea civilă F. suma de 1800 lei, către partea civilă G. suma de 1000 lei, către partea civilă H. suma de 2000 lei.

S-a luat act că inculpatul a achitat prejudiciul cauzat părților civile I. și J. și în baza art. 118 alin. 1 lit. e C.pen. din 1969 s-a dispus confiscarea specială de la inculpat a sumei de 4.500 lei dobândită ca urmare a săvârșirii infracțiunii de înșelăciune în formă continuată, corespunzător sumelor de bani încasate de la persoanele vătămate care nu s-au mai constituit părți civile.

În baza art. 404 alin. 4 lit. c C.pr.pen. a fost menținută măsura sechestrului asigurător dispusă prin ordonanța Parchetului de pe lângă Judecătoria Suceava din data de 14.01.2014, cu privire la suma de 15.000 lei ridicată de la inculpatul A. și consemnată la CEC BANK conform recipisei de consemnare nr. 1032592/1.

În baza art. 25 alin. 3 raportat la art. 404 alin. 4 lit. i C.pr.pen. s-a dispus desființarea înscrisurilor cerere deschidere cont persoane fizice nr. 1327/12.10.2012 și cerere emiterie card de debit nr. 1331/12.10.2012 pe numele persoanei vătămate B.

De asemenea s-a dispus restituirea către inculpatul A., la rămânerea definitivă a cauzei, șapca din material textil de culoare roșie, cu cozoroc, având în partea frontală o emblemă cu inscripția B..., ridicată cu ocazia efectuării percheziției domiciliare și care se află la Camera de Corpuri Delicte din cadrul IPJ . (fila 321) și către Parchetul de pe lângă Judecătoria Vatra Dornei originalul celor două declarații olografe ale inculpatului A., puse la dispoziție ca modele de comparație și păstrarea de copii conforme la dosarul cauzei.

În baza art. 274 alin. 1 C.pr.pen. a fost obligat inculpatul la plata sumei de 2.000 lei cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de către stat, din care suma de 1.500 lei în faza de urmărire penală și s-a respins ca nefondată cererea părții civile B. de obligare a inculpatului la plata cheltuielilor de judecată (onorariu avocat).

Împotriva sentinței penale sus-menționate au formulat apel în termenul legal Parchetul de pe lângă Judecătoria Suceava, inculpatul A. și partea civilă B. pentru motivele prezentate în scris și susținute oral, astfel cum au fost consemnate în încheierea de dezbateri din data de 11 februarie 2019.

În esență, inculpatul A. a solicitat admiterea apelului declarat, în sensul înlăturării din hotărârea de fond a dispoziției privind confiscarea sumei de 4.500 lei întrucât nu există probe că această sumă a existat în materialitatea ei, separat de suma de 15.000 lei, asupra căreia a fost menținută măsura sechestrului asigurătoriu, măsură pe care nu a contestat-o.

În același timp a solicitat să se constate că a achitat deja cheltuielile de judecată de la urmărirea penală și de la fond, în sumă de 2.000 lei.

Partea civilă B. a criticat quantumul și modalitatea de executare a pedepsei stabilite în sarcina inculpatului, considerând că acestea sunt derizorii prin raportare la circumstanțele reale și personale ale cauzei, deoarece nu corespunde funcțiilor pedepsei, echității și de garantare a protejării eficiente a valorilor reglementate de legiuitor.

De asemenea, au fost formulate critici și cu privire la modul de soluționare a laturii civile a cauzei, susținând partea civilă că, crearea oricărui prejudiciu față de oricine printr-o infracțiune permite constituirea ca parte civilă și obținerea despăgubirilor pentru prejudiciu iar o interpretare contrară ar limita aplicarea art. 19 C.pr.pen., solicitând acordarea daunelor așa cum au fost solicitate la instanța de fond.

Parchetul de pe lângă Judecătoria Suceava a criticat sentința pentru netemeinicie în ceea ce privește modul de individualizare a pedepsei aplicate inculpatului, sub aspectul quantumului acesteia, ce a fost orientată spre minimul special prevăzut de lege și sub aspectul modalității de executare, nefiind stabilit un quantum care să reflecte gradul de pericol social al infracțiunilor comise.

Analizând apelurile formulate prin prisma motivelor invocate, precum și cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în conformitate cu prevederile art. 417 alin. 1, 2, art. 420 C.pr.pen., Curtea reține următoarele:

Instanța de fond a reținut o stare de fapt conformă cu realitatea și sprijinită pe interpretarea și analiza judiciară a probelor administrate în cauză, în contextul în care inculpatul A. a înțeles să se prevaleze de procedura simplificată, prev. de art. 396 alin. 10 C.pr.pen., dispoziții referitoare la reducerea cu o treime a limitelor pedepsei închisorii în cazul „pledării vinovat”, ajungând în final la concluzia că acesta se face vinovat de comiterea infracțiunii

pentru care a fost trimis în judecată, dând faptei comise încadrarea juridică corespunzătoare, în considerarea disp. art. 5 C.pen. și în concordanță cu cele impuse de Decizia nr.265/2014 a Curții Constituționale.

Fără a relua argumentația stării de fapt, redată în considerentele hotărârii atacate, argumentație pe care Curtea și-o însușește în întregime, astfel cum această posibilitate este conferită de practica CEDO și potrivit căreia poate constitui o motivare preluarea motivelor instanței inferioare (Helle împotriva Finlandei), se vor sublinia punctual aspectele criticate de inculpat.

Rezultă din ansamblul probator administrat în cursul urmăririi penale, la care a făcut referire detaliată prima instanță, și care fiind însușit și necontestat de către cel în cauză nu va mai fi reluat, că inculpatul A. la data de 12.10.2012 s-a prezentat la Agenția Băncii K. unde a completat și semnat în fals Cererea deschidere cont persoane fizice nr. 1327/12.10.2012 și Cerere emiteră card de debit nr. 1331/12.10.2012 pe numele persoanei vătămate B. și a obținut deschiderea unui cont fictiv folosind în mod fraudulos datele de identitate ale numitului B.. Ulterior, în perioada noiembrie-decembrie 2012, inculpatul A. a indus în eroare un număr de 11 persoane vătămate din țară, în urma postării pe site-ul de internet www.turistinfo.ro a unui anunț fictiv privind închirierea unei vile/pensiuni „...” din mun. .., determinându-le în baza aceleiași rezoluții infracționale, în urma unor convorbiri telefonice, să depună în contul respectiv, deschis în mod fraudulos pe numele lui B., diferite sume de bani, între 500 și 2.000 lei, drept avans pentru închirierea pe perioada sărbătorilor de iarnă 2012-2013 a pensiunii „...” din mun. ..., care în realitate nu exista, în scopul obținerii pentru sine a unui folos patrimonial injust, respectiv: D.– 1800 lei, L. – 2.000 lei, H. – 2.000 lei, C.– 2.000 lei, M. – 2.000 lei, J. – 2.000 lei, F. – 1.800 lei, E.– 2.000 lei, I. din – 2.000 lei, G. – 1.000 lei, N. – 500 lei, prejudiciul total astfel cauzat fiind de 19.100 lei.

Raportat la starea de fapt reținută, Curtea, în baza propriului examen, constată că în mod legal și temeinic prima instanță a reținut că, în drept, faptele inculpatului A. întrunesc elementele constitutive al infracțiunilor de fals în înscrisuri sub semnătură privată, prev. de art. 290 alin. 1 C.pen. din 1969 și înșelăciune în formă continuată, prev. de art. 215 alin. 1, 2 și 3 Cp 1968, cu aplicarea art. 41 alin. 2 C.pen. din 1969 (11 acte materiale).

Totodată, în mod corect instanța de fond a apreciat că legea penală mai favorabilă în cazul apelantului inculpat este legea penală veche, din perspectiva modalității de individualizare a executării pedepsei – în speță s-a optat pentru suspendarea condiționată a executării pedepsei, conform art. 81 C.pen. din 1969, care, prin prisma condițiilor de acordare (nu există limită legală a pedepsei pentru aplicabilitatea ei, limita pedepsei concret aplicată pentru o infracțiune este mai ridicată, antecedentele care constituie impediment la acordare sunt mai restrânse, obligațiile de pe durata termenului de încercare sunt mai puține), a reținerii circumstanțelor atenuante și a efectelor acestora, apare ca fiind mai ușoară decât suspendarea sub supraveghere reglementată de art. 91 din noul C.pen.

În ceea ce privește individualizarea și cuantumul pedepselor aplicate inculpatului A., Curtea apreciază, contrar opiniei exprimate de către Parchetul de pe lângă Judecătoria Suceava și apelantul B., că aceasta au fost stabilite corect de către prima instanță în baza dispozițiilor art. 72 C.pen. 1969, apreciind că reeducarea acestuia se poate realiza numai prin aplicarea unor pedepse cu închisoarea, orientate către minimul special prevăzut de textele incriminatoare, rezultat în urma reducerii cu 1/3 conform prevederilor art. 396 alin. 10 C.pen., ca urmare a recunoașterii vinovăției, iar sub acest aspect în mod corect a reținut și prima instanță gravitatea faptelor săvârșite, modalitatea comiterii acestora, urmările deosebit de grave produse, persoana inculpatului și poziția sa procesuală, care a recunoscut săvârșirea infracțiunilor săvârșite, că nu este cunoscut cu antecedente penale, că a achitat o parte din prejudiciul cauzat persoanelor pe care le-a înșelat și a avut anterior un comportament corespunzător în familie și societate, fiind

chiar polițist, dar și că a înșelat un număr mare de persoane, precum și abilitatea de care a dat dovadă.

Așadar, Curtea consideră că pedepsele principală de 6 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată și de 2 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de înșelăciune în formă continuată, reprezintă pedepse proporționale, atât cu gravitatea efectivă a faptelor comise de apelantul A., prin care a adus atingere relațiile sociale ce ocrotesc în primul rând pentru încrederea publică pe care legiuitorul a urmărit să o apere prin incriminarea falsului în înscrisuri și relațiilor sociale privind strict patrimoniul unor persoane (fizice sau juridice) relații care iau naștere și se desfășoară pe baza bunei-credințe a subiecților acestor raporturi, a încrederii ce și-o acordă reciproc între ei fără a implica în mod real poziția unor unități sau persoane juridice terțe (ca subiecte pasive subsidiare) de către ambii participanți sau cel puțin de către subiectul activ al inducerii în eroare, concretizată prin modul în care acesta a acționat - valorificarea în mod negativ a cunoștințelor dobândite în calitate de polițist; timpul și locul comiterii faptelor, îndrăzneala și persistența infracțională de care cel în cauză a dat dovadă, ce reliefează pericolozitatea ridicată a modului de operare al apelantului, cât și profilul socio-moral și de personalitate al inculpatului.

Or, este de netăgăduit că pedepsele și modalitatea de executare a acestora trebuie individualizate în așa manieră încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii și să evite în viitor comiterea unor fapte antisociale.

Așa fiind, Curtea apreciază că pedepsele cu închisoarea, în quantumul mai sus stabilit de către instanța de fond, asigură realizarea concretă a scopurilor pedepsei, ținându-se seama de timpul scurs de la data săvârșirii infracțiunilor de către inculpatul apelant nu se poate în prezent aprecia că reinsertia socială a acestuia se poate realiza prin aplicarea unor pedepse mai mari și cu o altă formă de individualizare a executării pedepsei închisorii.

Instanța de control judiciar reține că în practica judiciară s-a statuat, în mod constant, faptul că în cauzele penale în care urmărirea penală și cercetarea judecătorească au fost de lungă durată unul dintre remediile pentru a garanta respectarea dreptul la un proces echitabil al inculpatului constă în alegerea de către instanțele de judecată a unei modalități alternative de executare a pedepsei închisorii.

Or, față de împrejurarea că în prezenta cauză infracțiunile din prezenta cauză au fost săvârșite în urmă cu peste 6 ani, respectiv în perioada noiembrie – decembrie 2012, iar prima sentință de condamnare a survenit abia în data de 25.05.2018, Curtea apreciază că prima instanță a realizat un echilibru corespunzător între interesul general pentru tragerea la răspundere a persoanelor care săvârșesc infracțiuni și dreptul inculpatului de a fi judecat într-un termen rezonabil și cu respectarea dreptului la un proces echitabil.

Față de aceste aspecte, Curtea apreciază că în mod corect instanța de fond a apreciat că scopul pedepsei poate fi atins fără executarea efectivă a pedepsei și a suspendat executarea pedepsei în condițiile art. 81 C.pen. 1969, termenul de supraveghere fiind în mod corect stabilit la 4 ani, dându-se astfel posibilitatea inculpatului să conștientizeze consecințele acțiunilor sale ilicite, în vederea unei reinsertii sociale reale a acestuia.

În concluzie, Curtea apreciază că avertismentul dat inculpatului, prin soluția de condamnare pronunțată, este de natură să îl facă pe acesta să conștientizeze pe viitor că legiuitorul ocrotește valorile sociale, că orice atingere adusă acestora este sancționată în mod corespunzător și că el, ca destinatar al normelor de drept care îi sunt accesibile, are obligația de a le respecta întocmai, de a evita conjuncturile care ar putea-o cantona într-o situație contrară legii, în caz contrar, va răspunde ca și în cazul de față, astfel că nu se justifică majorarea pedepselor sau schimbarea modalității de executare, așa cum a solicitat Parchetul de pe lângă Judecătoria Suceava și apelantul B.

În ceea ce privește modul de soluționare a laturii civile a cauzei, aspect criticat de către apelantul B., Curtea reține că în mod legal și temeinic prima instanță a apreciat că acțiunea civilă formulată de către această persoană este inadmisibilă.

Curtea constată că apelantului B. nu i se poate atribui calitatea de persoană vătămată care să derive din săvârșirea infracțiunii înșelăciune prevăzută și sancționată de art.215 alin.1,2 și 3 C.pen. din 1969 cu aplicarea art.41 alin.2 C.pen. din 1969, singura infracțiune din prezenta cauză care se încadrează în categoria infracțiunilor de prejudiciu.

Pretențiile civile ale apelantului B. derivă din împrejurarea că inculpatul A. i-a folosit cartea de identitate pentru a săvârși infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată prevăzută de art.290 alin.1 C.pen. din 1969, care a fost definită de literatura de specialitate și de practica judiciară ca fiind o infracțiune de pericol.

Or, în cauzele în care o persoană este condamnată pentru săvârșirea unei infracțiuni de pericol eventualele pretenții formulate de terțe persoane pentru despăgubiri nu pot fi soluționate în cadrul procesului penal ci pe calea unei acțiuni civile separate așa cum rezultă din interpretarea în extenso a deciziei nr.29/2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, decizie care își găsește și în prezent aplicabilitatea în practică.

Câtă vreme sesizarea instanței penale este făcută doar cu judecarea unei infracțiuni care prin natura ei nu este generatoare de prejudiciu material (cum este în prezenta cauză în cazul infracțiunii prevăzute de art.290 alin.1 C.pen. din 1969), persoana vătămată prin efectele altor acte ale inculpatului, comise cu aceeași ocazie, nu este îndreptățită să se constituie parte civilă în cauza respectivă și să alăture acțiunea sa civilă celei penale.

A considera altfel ar însemna să se admită posibilitatea exercitării și alăturării oricărei acțiuni civile la acțiunea penală, fără să decurgă din aceasta, ceea ce ar fi contrar principiilor ce guvernează procesul penal.

Față de cele expuse, Curtea apreciază că în mod legal și temeinic prima instanță a respins acțiunea civilă formulată în cauză de B. ca inadmisibilă, acesta având posibilitatea să promoveze o acțiune în fața instanței civile pentru repararea prejudiciului suferit prin conduita inculpatului A..

În ceea ce privește critica adusă sentinței pronunțată în cauză de inculpatul apelant cu privire la greșita confiscare a sumei de sumei de 4500 lei, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată din următoarele considerente:

Potrivit art.118 alin.1 C.pen. din 1969 *sunt supuse confiscării speciale: (...) e) bunurile dobândite prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală, dacă nu sunt restituite persoanei vătămate și în măsura în care nu servesc la despăgubirea acesteia (...).*

Așadar, cât timp o persoană care săvârșește o faptă prevăzută de lege penală a dobândit un bun prin săvârșirea acesteia sunt confiscate dacă nu este restituit persoanei vătămate sau să servească despăgubirii acesteia.

Or, în prezenta cauză, inculpatul A. a fost trimis în judecată, și ulterior condamnat în procedura simplificată prevăzută de art.375 C.pr.pen. ca urmare a recunoașterii necondiționate de către apelant a faptelor așa cum au fost reținute de procuror, reținându-se în sarcina sa, că în perioada noiembrie – decembrie 2012 în urma postării pe site-ul de internet www.turistinfo.ro a unui anunț fictiv privind închirierea unei vile/pensiuni „...” din mun. ..., a determinat în baza aceleiași rezoluții infracționale, în urma unor convorbiri telefonice, să depună în contul respectiv, deschis în mod fraudulos pe numele lui B., diferite sume de bani, printre care de la L. a încasat suma de 2.000 lei, de la M. suma de 2.000 lei iar de la N. a obținut suma de 500 lei.

Din declarațiile persoanelor vătămate L., M., N. rezultă că aceștia nu și-au recuperat sumele de bani pe care le-au depus în contul indicat de inculpat la momentul săvârșirii infracțiunii dar nu s-au mai constituit părți civile în cauză.

Or, în aceste condiții în care inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor așa cum le-a descris procurorul (iar această recunoaștere implică inclusiv admiterea faptului că a primit sumele de bani de la persoanele vătămate indicate de Ministerul Public prin rechizitoriu) iar aceste sume de bani nu au fost restituite persoanelor vătămate menționate anterior, Curtea reține că în prima instanță în mod legal a constatat incidența în cauză a dispozițiilor art.118 alin.1 lit.e C.pen. din 1969.

Față de cele expuse anterior, neidentificând în cauză motive de nulitate absolută a sentinței apelate cară să poată fi invocate din oficiul, Curtea urmează ca, în baza art. 421 pct. 1 lit. b C.pr.pen., să respingă, ca nefondate, apelurile declarate de inculpatul A., Parchetul de pe lângă Judecătoria Suceava și partea civilă B. împotriva sentinței penale nr.347 din 29.06.2018 a Judecătoriei Suceava.

Constatând culpa procesuală a părții civile apelantă B. și a inculpatului A., Curtea, în baza art. 275 alin. 2 C.pr.pen., îi va obliga la plata către stat a câte 150 lei fiecare cu titlu de cheltuieli judiciare din apel, iar în baza art. 275 alin. 3 C.pr.pen. celelalte cheltuieli judiciare din apel vor rămâne în sarcina statului.

9. Condițiile de existență a cauzei justificative a legitimei apărări.

Rezumat:

Condițiile de existență a cauzei justificative a legitimei apărări. Nu este legitimă apărare când faptele inculpatului nu au fost săvârșite pentru a înlătura un atac material, direct, imediat și injust, care pune în pericol persoana sa, a altuia, drepturile acestora sau un interes general. Totodată, nu este considerată legitimă apărare dacă victima nu a pătruns în curtea inculpatului prin violență, viclenie, efracție sau alte asemenea modalități nelegale ori în timpul nopții.

(Decizia nr. 435/ 22.04.2019, dosar nr. 2549/334/2017)

Hotărârea:

Prin sentința penală nr. 25 din 14.02.2019 a Judecătoriei Vatra Dornei a fost condamnat pe inculpatul A. pentru săvârșirea infracțiunii de „lovire sau alte violențe” prev. de art. 193 alin. 2 C.pen., la pedeapsa de 1.800 lei amendă penală reprezentând un număr de 180 zile amendă a câte 10 lei/zi, parte civilă fiind B.

S-a atras atenția inculpatului asupra prevederilor art. 63 alin. 1 C.pen., potrivit cărora dacă nu execută pedeapsa amenzii în tot sau în parte numărul de zile – amendă neexecutate se înlocuiește cu un număr corespunzător de zile cu închisoare.

În baza art. 397 alin. 1 C.pr.pen. a fost admisă, în parte, acțiunea civilă formulată de partea civilă B. și a fost obligat inculpatul să plătească acestuia suma de 5.577,44 lei cu titlu de daune materiale și suma de 15.000 lei daune morale.

Au fost respinse celelalte pretenții ale părții civile cu titlu de daune materiale și morale, ca neîntemeiate.

S-a luat act că persoana vătămată Spitalul Județean nu s-a constituit parte civilă în procesul penal.

În baza art. 398 C.pr.pen. rap. la art. 272, 274 alin. C.pr.pen., a fost obligat inculpatul să plătească statului suma de 400 lei cheltuieli judiciare avansate de stat, din care 150 lei din faza de urmărire penală.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că, prin rechizitoriul nr. 925/P/2017 al Parchetului de pe lângă Judecătoria Vatra Dornei, înregistrat la instanță la 20.12.2017 sub

nr.../334/2017, a fost trimis în judecată inculpatul A. pentru săvârșirea infracțiunii de „lovire sau alte violențe” prev. de art. 193 alin. 2 C.pen., părți civile fiind B. și Spitalul Județean.

În descrierea situației de fapt, prin actul de sesizare a instanței de fond s-a reținut, în esență, că la data de 16.08.2017 inculpatul A. în urma unor neînțelegeri cu vecinul său B. l-a lovit pe aceasta de mai multe ori cu o țeavă metalică peste mâini, provocându-i leziuni care au necesitat un număr 45-50 zile de îngrijiri medicale pentru vindecare, conform certificatului medico-legal cu nr. 157 CM/A2 din 28.08.2017 emis de către Cabinetul Medico Legal..

Inculpatul nu a recunoscut săvârșirea infracțiunii reținute în sarcina sa.

Situația de fapt reținută prin actul de sesizare a fost susținută de următoarele mijloace de probă: ....

Prin declarația dată în cursul urmăririi penale, partea civilă B. a arătat că se constituie parte civilă în procesul penal cu suma de 20.000 lei plus cheltuielile de spitalizare.

De asemenea, prin adresa cu nr. 41031 din data de 28.09.2017, partea civilă Spitalului Județean, a comunicat că se constituie parte civilă în procesul penal cu suma de 2763,19 lei privind cheltuielile de spitalizare a numitului B. în perioada 17.08.2017 – 25.08.2017 cât acesta a fost internat.

În procedura de cameră preliminară în fața primei instanțe, prin adresa nr.../15.01.2019 înaintată la dosar, Spitalului Județean a arătat că persoana vătămată B. a achitat cheltuielile de spitalizare în sumă de 2.763,19 lei, cu chitanța nr.../5.10.2017, astfel încât nu se constituie parte civilă în cauză, iar în ceea ce privește legalitatea actelor de procedură efectuate de către organele de urmărire penală în dosarul de urmărire penală, nu are excepții de formulat.

Prin încheierea din camera de consiliu din data de 6 februarie 2018 dată în dosarul nr. .../334/2017/a1, în baza art. 346 alin. 2 C.pr.pen., judecătorul de cameră preliminară de la prima instanță a constatat legalitatea sesizării instanței cu rechizitoriul nr. 925/P/2017 al Parchetului de pe lângă Judecătoria Vatra Dornei, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și a dispus începerea judecății în cauza privind pe inculpatul A., trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de „lovire sau alte violențe” prev. de art. 193 alin.2 C.pen., părți civile fiind B. și Spitalului Județean.

Pentru a dispune astfel, în analiza regularității actului de sesizare, s-a constatat că rechizitoriul cuprinde datele referitoare la faptă, încadrarea juridică, profilul moral și de personalitate al inculpatului, actele de urmărire penală efectuate, trimiterea în judecată și cheltuielile judiciare.

De asemenea, s-a constatat că în termenul de 20 de zile prevăzut de art.344 alin. 2 C.pr.pen., nu au fost formulate cereri și excepții de către părți și nici din oficiu cu privire la legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală.

La termenul din 12 aprilie 2018, persoana vătămată B., s-a constituit parte civilă cu suma de 15.000 lei daune materiale, reprezentând cheltuielile cu intervențiile chirurgicale, medicamente, deplasările la spitalele din Suceava și Târgu Mureș, precum și beneficiul nerealizat în toată această perioadă și cu suma de 25.000 lei reprezentând daune morale pentru suferința pricinuită

La același termen de judecată, prin declarația dată în fața instanței (filele 22-23), inculpatul a arătat că nu recunoaște săvârșirea infracțiunii de lovire sau alte violențe prev. de art. 193 alin. 2 C.pen. pentru care a fost trimis în judecată și a susținut că la data de 16.08.2017 persoana vătămată a intrat în curtea sa înjurând și amenințându-l cu moartea, moment în care a ieșit din locuință și datorită atitudinii acesteia a avut intenția să ia o coadă de furcă sau de lopată care se afla lângă gard pentru a-l determina să plece, însă când a făcut primul pas de pe prag pe scară, persoana vătămată, care era în stare de ebrietate, a călcat în șanțul pentru scurgerea apei aflat lângă trotuar, s-a dezechilibrat și a căzut cu mâna stângă de prima treaptă a scării și cu capul de a doua treaptă pe piciorul său.

A mai arătat inculpatul că a încercat să îl ajute pe persoana vătămată să se ridice de jos, iar aceasta l-a prins de piept cu mâna dreaptă și apoi de gât foarte tare, astfel încât s-a speriat că o să-l omoare, moment în care a luat un băț care era în apropiere pentru a sprijini o floare și l-a lovit pe persoana vătămată peste mâna dreaptă de cca.4 – 5 ori și peste spate, după care a părăsit curtea și inculpatul a închis poarta de la intrare.

Față de poziția procesuală a inculpatului, după acordarea cuvântului la probe, în temeiul prevederilor art. 100 al. 3 C.pr.pen., instanța de fond a admis cererea procurorului privind administrarea probei cu înscrisurile existente în dosarul de urmărire penală și proba testimonială în cadrul căreia au fost audiați martorii din lucrări C., D., E., F., cu citarea acestora la adresele din rechizitoriu, precum și cererea privind audierea agenților de poliție ... din cadrul Postului de Poliție .. și .. Postului de Poliție .., în suplimentarea probatoriului, a încuviințat pentru partea civilă proba cu înscrisuri, audierea martorilor G. și H. pentru dovedirea laturii civile și audierea martorilor din lucrări pentru latura penală și pentru inculpat proba cu înscrisurile în circumstanțiere depuse la dosar, audierea martorilor din lucrări și a martorilor I. și J..

Din oficiu, instanța de fond a dispus efectuarea unei expertize medico legale de către IML, prin care să se precizeze dacă leziunile suferite de partea civilă B. s-au putut produce și prin cădere și dacă există legătură între leziunile depistate recent și cele din certificatul medico legal nr.157 – CM/A2 emis la data de 28.08.2017 de Cabinetul de Medicină Legală, precum și avizarea certificatului medico legal nr.157 – CM/A2 emis la data de 28.08.2017 de Cabinetul de Medicină Legală de către Serviciul Județean de Medicină Legală.

Prin raportul de expertiză medico – legală întocmit de Serviciul Județean de Medicină Legală s-a menționat că: „persoana vătămată a prezentat fractură cominutivă 1/3 proximală și medie humerus stâng operată și imobilizată, hematoame, echimoze și escoriații ce a necesitat tratament balneofizioterapic, leziunile s-au putut produce prin lovire cu corp contondent la data de 16.08.2017 și având în vedere tratamentul de recuperare efectuat, timpul de zile de îngrijiri medicale se prelungește la 60-65 zile, cu incapacitate totală de muncă pe această perioadă”.

Din concluziile raportului de expertiză medico - legală întocmit de I.M.L. Iași a rezultat că „leziunile de violență prezentate de B. s-au putut produce prin lovire activă cu corp contondent, fiind puțin probabilă producerea lor prin cădere și pot data din 16.08.2017, la data examinării actuale acesta prezintă veche fractură 1/3 medie humerus stâng, hipoamiotrofie centură scapulară secundară (consecințe ale traumatismului din august 2017) pentru care s-a recomandat kinetoterapie, între leziunile de violență suferite în luna august și cele prezentate la data examinării există legătură de cauzalitate.

Din analiza actelor și lucrărilor dosarului, a probatoriul testimonial administrat atât în faza de urmărire penală și în faza de cercetare judecătorească coroborate cu certificatul medico-legal nr. 157 CM/A2 emis la data de 28.08.2017 de Cabinetul de Medicină Legală, raportul de expertiză medico-legală întocmit de Serviciul Județean de Medicină Legală și raportul de expertiză medico-legală întocmit de Institutul de Medicină Legală în faza de cercetare judecătorească, instanța de fond a constatat că sunt date elementele constitutive - atât sub aspectul laturii obiective cât și a celei subiective - ale infracțiunii de lovire sau alte violențe prev. de art. 193 alin. 2 C.pen., fiind dovedită întreaga situație de fapt așa cum a fost reținută prin actul de sesizare.

Apărările inculpatului exprimate cu ocazia declarațiilor date în cursul urmăririi penale și în fața instanței de fond, prin care a arătat că la data de la data de 16.08.2017 înainte de a veni la domiciliul său numitul B. umbla prin curtea sa cu o sârmă în mână și amenința că-l va spânzura precum și alte amenințări la adresa sa, context în care a ieșit din locuință și a încercat să se apere, însă persoana vătămată a călcat în șanțul pentru scurgerea apei aflat lângă trotuar, s-a dezechilibrat și a căzut cu mâna stângă de prima treaptă a scării și cu capul de a doua treaptă pe piciorul său, sunt infirmate prin depozițiile martorilor audiați C., D., E., F. și prin raportul

de expertiză medico-legală întocmit de IML, în concluziile căruia se menționează că leziunile s-au putut produce prin lovire activă cu corp contondent, fiind puțin probabilă producerea lor prin cădere.

În concluzie, instanța de fond a constatat că prin întregul probatoriu administrat în cauză a fost răsturnată prezumția de nevinovăție a inculpatului fiind dovedit fără putință de tăgadă că acesta a săvârșit infracțiunea de lovire sau alte violente prev. de art. 193 alin. 2 C.pen., persoană vătămată fiind B. și nu au fost dovedite susținerile acestuia că ar fi existat, în accepțiunea art. 75 alin. 1 lit. a C.pen., o provocare din partea persoanei vătămate.

Astfel, la individualizarea pedepsei, instanța de fond a avut în vedere criteriile generale prev. de art. 74 C.pen., respectiv împrejurările în care a fost comisă (pe fondul unor discuții contradictorii între părți), gradul de pericol social al faptei pentru ordinea publică, reliefat prin modalitatea în care a fost lovită persoana vătămată (cu o țevă în cap și peste ambele mâini), urmările produse (persoana vătămată a prezentat fractură cominutivă 1/3 proximală și medie humerus stâng operată și imobilizată, hematoame, echimoze și escoriații necesitând un nr. 60-65 zile de îngrijiri medicale pentru vindecare) precum și repercusiunile ulterioare stabilite în raportul de expertiză medico-legală IML Iași și reținute mai sus.

De asemenea, instanța de fond a avut în vedere și circumstanțele personale ale inculpatului care este în vârstă de 72 de ani, pensionar, diagnosticat cu boli cardiace și pancreatită cronică, nu are antecedente penale, iar din ancheta socială depusă la dosar a rezultat că este o persoană cu o conduită pozitivă în societate, fără abateri de la regulile de conviețuire socială.

Prin prisma acestor criterii, instanța de fond a apreciat că aplicarea unei pedepse în cuantum de 1.800 lei amendă pentru săvârșirea infracțiunii de „lovire sau alte violențe” prev. de art. 193 alin. 2 C.pen., este necesară dar și suficientă pentru a-și atinge scopul prevenției generale și de reeducare a inculpatului.

De asemenea, instanța de fond a atras atenția inculpatului asupra prevederilor art. 63 alin. 1 C.pen., potrivit cărora dacă nu execută pedeapsa amenzii în tot sau în parte numărul de zile – amendă neexecutate se înlocuiește cu un număr corespunzător de zile cu închisoare.

Referitor la pretențiile civile formulate în cauză în sumă de 15.000 lei daune materiale, reprezentând cheltuielile cu intervențiile chirurgicale, medicamente, deplasările la spitalele din Suceava și Târgu Mureș, precum și beneficiul nerealizat în toată această perioadă și a sumei de 25.000 lei reprezentând daune morale pentru suferința pricinuită, instanța de fond a reținut că în drept sunt incidente prev. art. 19 al. 1 și 2 C.pr.pen., potrivit cărora: *„Acțiunea civilă exercitată în cadrul procesului penal are ca obiect tragerea la răspundere civilă delictuală a persoanelor responsabile potrivit legii civile pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale, acțiune care se exercită de persoana vătămată sau de succesorii acesteia, care se constituie parte civilă împotriva inculpatului și, după caz, a părții responsabile civilmente.”*

Răspunderea civilă delictuală este definitivă de art. 1349 al. 1 C.civ., care stabilește că: *„Orice persoană are îndatorirea să respecte regulile de conduită pe care legea sau obiceiul locului le impune și să nu aducă atingere, prin acțiunile ori inacțiunile sale, drepturilor sau intereselor legitime ale altor persoane. Cel care, având discernământ, încalcă această îndatorire răspunde de toate prejudiciile cauzate, fiind obligat să le repare integral”.*

Referitor la condițiile antrenării răspunderii civile delictuale, art. 1357 al. 1, 2 C.civ. reglementează: *„Cel care cauzează altuia un prejudiciu printr-o faptă ilicită, săvârșită cu vinovăție, este obligat să îl repare”, iar „autorul prejudiciului răspunde pentru cea mai ușoară culpă”.*

Noțiunea de prejudiciu, în accepțiunea prev. art. 1357 Cod civil, are două conotații respectiv aceea de daună materială care reprezintă atingerea adusă dreptului patrimonial și

daună morală care reprezintă orice atingere adusă uneia din prerogativele care constituie atributul personalității umane.

Din analiza textelor art. 1349, art. 1357 și urm. Cod civil, a rezultat că pentru angajarea răspunderii civile delictuale se cer întrunite cumulativ următoarele condiții: existența unui prejudiciu; existența unei fapte ilicite; existența unui raport de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu; existența vinovăției celui ce a cauzat prejudiciul, constând în intenția, neglijența sau imprudența cu care a acționat.

În speță, din înscrisurile depuse la dosar și depozițiile martorilor audiați, partea civilă a făcut dovada unor daune materiale în limita sumei de 5.577,44 lei.

Referitor la daunele morale prin raportare la fapta care a făcut obiectul laturii penale și pentru care s-a stabilit vinovăția inculpatului sunt incidente prev. art. 1391 alin. 1 Cod civil potrivit căror: „În caz de vătămare a integrității corporale sau a sănătății, poate fi acordată și o despăgubire pentru restrângerea posibilităților de viață familială și socială.”.

În aplicarea textelor de lege enunțate, chiar dacă pe latura penală soluția nu este definitivă, instanța de fond a constatat că prin întreg probatoriul administrat în cauză, s-a dovedit vinovăția inculpatului pentru fapta de lovire a părții civile.

Având în vedere că obligația generală stabilită în cuprinsul prev. art. 1349 Cod civil de a nu aduce atingere drepturilor și intereselor legitime ale celorlalți este o obligație de rezultat, este evident că atunci când se săvârșește o astfel de faptă, vinovăția (care poate îmbrăca și forma celei mai ușoare culpe), există, iar legătura de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciul moral rezultă în mod expres din însăși săvârșirea faptei.

Cu alte cuvinte, așa cum s-a stabilit și în practica judiciară, proba faptei ilicite este suficientă, urmând ca prejudiciul și raportul de cauzalitate să fie prezumate, instanța deducând producerea prejudiciului moral din simpla existență a faptei ilicite de natură să determine un asemenea prejudiciu, soluție care, deși atipică în raport cu regimul general al răspunderii, apare în esența ei justificată, dat fiind caracterul subiectiv, intern al prejudiciului moral.

În speță, având în vedere numărul de 60-65 zile de îngrijiri medicale care au fost necesare pentru vindecarea părții civile, perioadă în care s-a aflat în incapacitate de muncă, precum și repercusiunile faptei dovedite prin actele medicale depuse la dosar și în special concluziile raportului de expertiză medico legală întocmit de IML Iași (fractură 1/3 medie humerus stâng, hipoamiotrofie centură scapulară secundară, consecințe ale traumatismului din august 2017, leziuni care s-au putut produce prin lovire activă cu corp contondent, fiind puțin probabilă producerea lor prin cădere), instanța de fond a constatat că a avut loc în accepțiunea prev. art. 1391 Cod civil o restrângere a posibilităților de viață familială și socială, iar partea civilă a suferit un prejudiciu de ordin moral.

Prin prisma celor reținute mai sus, statuând în echitate, instanța de fond a apreciat că suma de 15.000 lei este suficientă pentru a oferi părții civile o satisfacție echitabilă, în sensul compensării prejudiciului moral cauzat.

Pentru aceste considerente, în baza art. 397 alin. 1 C.pr.pen., instanța de fond a admis, în parte, acțiunea civilă formulată de partea civilă B., a obligat inculpatul să plătească acesteia suma de 5.577,44 lei cu titlu de daune materiale și suma de 15.000 lei daune morale și a respins celelalte pretenții ale părții civile cu titlu de daune materiale și morale, ca neîntemeiate.

Față de adresa nr. 1975/15.01.2019 înaintată la dosar de persoana vătămată Spitalul Județean, prin care a arătat că nu se constituie parte civilă în cauză, întrucât persoana vătămată B. a achitat cheltuielile de spitalizare în sumă de 2.763,19 lei, cu chitanța nr. 242009/ 5.10.2017, instanța de fond a luat act de poziția procesuală a acesteia.

Față de soluția pronunțată, în baza art. 398 C.pr.pen. raportat la art. 272, 274 alin. 1 C.pr.pen., inculpatul a fost obligat să plătească statului suma de 400 lei cheltuieli judiciare avansate de stat, din care 150 lei din faza de urmărire penală.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel, în termen legal, inculpatul A., criticându-l pentru nelegalitate și netemeinicie pentru motivele dezvoltate în scris și susținute oral de apărătorul ales, la termenul de judecată din data de 15.04.2019.

În esență, s-a solicitat admiterea apelului, desființarea sentinței primei instanțe și, în rejudecare, să se dispună achitarea sa în temeiul art. 17 alin. 2 raportat la art. 16 alin. 1 lit. a C.pr.pen., apreciind că fapta nu există și respingerea acțiunii civile formulate de partea civilă B., ca nefondată.

Prin concluziile orale, apărătorul ales al inculpatului a solicitat reținerea în cauză a prevederilor art. 44 C.pen., considerând că a comis fapta în stare de legitimă apărare în condițiile în care persoana vătămată a pătruns pe proprietatea sa, a vrut să-l atace, aspect care a fost recunoscut chiar de persoana vătămată și confirmat de declarațiile martorilor audiați în cauză.

Cu privire la latura civilă a cauzei, a solicitat respingerea acțiunii civile, considerând că este nejustificată acordarea de daune materiale.

Procedând la soluționarea apelul promovat, prin prisma motivelor invocate, precum și cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în conformitate cu prevederile art. 417 alin. 1, 2, art. 420 C.pr.pen., Curtea constată următoarele:

Instanța de fond a reținut o stare de fapt conformă cu realitatea și sprijinită pe interpretarea și analiza judicioasă a probelor administrate în cauză, atât în cursul urmăririi penale, cât și în faza cercetării judecătorești, ajungând în final la concluzia că inculpatul se face vinovat de comiterea infracțiunii pentru care a fost trimis în judecată, dând faptei comise încadrarea juridică corespunzătoare.

Fără a relua argumentația stării de fapt, redată în considerentele hotărârii atacate, argumentație pe care Curtea și-o însușește în întregime, astfel cum această posibilitate este conferită de practica CEDO și potrivit căreia poate constitui o motivare preluarea motivelor instanței inferioare (Helle împotriva Finlandei), se vor sublinia punctual aspectele esențiale ale cauzei.

Rezultă, în esență, din ansamblul probator la care a făcut referire detaliată prima instanță, că la data de 16.08.2017 inculpatul A., în urma unor neînțelegeri cu vecinul său B., l-a lovit pe aceasta de mai multe ori cu o țeavă metalică peste mâini, provocându-i leziuni care au necesitat un număr 60-65 zile de îngrijiri medicale pentru vindecare.

Contrar punctului de vedere expus de apărare, Curtea nu poate reține solicitarea inculpatului de achitare a inculpatului A. pe considerentul că fapta nu există, având în vedere situația de fapt expusă mai sus și faptul că prin întregul probatoriu administrat rezultă că fapta de lovire a persoanei vătămate B., cu consecința producerii de leziuni pentru a căror vindecare a fost nevoie de un număr de 60-65 zile de îngrijiri materiale, există în materialitatea ei și, față de acest considerent, în cauză este exclusă *de plano* incidența dispozițiilor art.16 lit.a C.pr.pen.

Curtea apreciază ca neîntemeiată solicitarea inculpatului, prin apărător, de reținere a incidenței dispozițiilor art. 44 C.pen. (articol cu denumirea marginală „Pluralitatea intermediară”) în condițiile în care inculpatul nu are antecedente penale și, mai mult de atât, în propria cale de atac a inculpatului nu i se poate agrava situația prin reținerea faptului că a săvârșit infracțiunea în stare de pluralitate intermediară întrucât ar însemna o agravare a situației în propria cale de atac.

În ceea ce privește susținerea inculpatului în sensul că a săvârșit faptele în stare de legitimă apărare, Curtea o apreciază ca neîntemeiată din următoarele considerente:

Potrivit art.19 alin.2 C.pen. *este în legitimă apărare persoana care săvârșește fapta pentru a înlătura un atac material, direct, imediat și injust, care pune în pericol persoana sa, a altuia, drepturile acestora sau un interes general, dacă apărarea este proporțională cu gravitatea atacului.*

Conform alin.3 al aceluiași text de lege *se prezumă a fi în legitimă apărare, în condițiile alin. (2), acela care comite fapta pentru a respinge pătrunderea unei persoane într-o locuință, încăpere, dependință sau loc împrejmuit ținând de aceasta, fără drept, prin violență, viclenie, efracție sau alte asemenea modalități nelegale ori în timpul nopții.*

În cauză, Curtea apreciază că nu sunt întrunite cerințele prevăzute de alin.2 al art.19 C.pen. în sensul că fapta inculpatului nu a fost săvârșită pentru a înlătura un atac material, direct, imediat și injust, care pune în pericol persoana sa, a altuia, drepturile acestora sau un interes general.

Din însăși susținerile inculpatului A. rezultă că în data de 16.08.2017 se afla în interiorul locuinței sale când l-a auzit pe B., vecinul și finul său, care era în curtea inculpatului provocând scandal. Or, în condițiile în care inculpatul se afla în interiorul unei locuințe iar persoana vătămată se afla în curtea acelei locuințe, chiar și în ipoteza în care aceasta din urmă striga și amenința, nu se poate reține că țipetele și „amenințările” constituie un atac material și imediat care să necesite o ripostă atât de fermă încât să producă leziuni care au nevoie de un număr de 60-65 zile pentru vindecare.

Pe de altă parte, Curtea reține că nu este dată nici incidența dispozițiilor art.19 alin.3 C.pen. în condițiile în care nu se poate reține că persoana vătămată B. a pătruns în curtea inculpatului prin violență, viclenie, efracție sau alte asemenea modalități nelegale ori în timpul nopții.

Curtea reține că apărările inculpatului exprimate cu ocazia declarațiilor date în cursul urmăririi penale și în fața instanței de fond și a celei de control judiciar, prin care a arătat că la data de la data de 16.08.2017 înainte de a veni la domiciliul său numitul B. umbla prin curtea sa cu o sârmă în mână și amenința că-l va spânzura precum și alte amenințări la adresa sa, context în care a ieșit din locuință și a încercat să se apere, însă persoana vătămată a călcat în șanțul pentru scurgerea apei aflat lângă trotuar, s-a dezechilibrat și a căzut cu mâna stângă de prima treaptă a scării și cu capul de a doua treaptă pe piciorul său, sunt infirmate prin depozițiile martorilor audiați C., D., E., F. și prin raportul de expertiză medico-legală întocmit de IML Iași, în concluziile căruia se menționează că leziunile s-au putut produce prin lovire activă cu corp contondent, fiind puțin probabilă producerea lor prin cădere.

Totodată, Curtea apreciază ca neverosimilă susținerea inculpatului în sensul că s-a speriat de amenințările persoanei vătămate și doar în aceste condiții a acționat violent raportat la faptul că dacă inculpatul A. ar fi fost speriat de conduita finului său, B., nu ar fi ieșit din casă când a auzit „amenințările” și ar fi solicitat intervenția organelor de ordine pentru a îndepărta victima din curtea sa.

În concluzie, raportat la starea de fapt reținută, Curtea, în baza propriului examen, constată că, în drept, fapta inculpatului A. întrunește condițiile constitutive ale infracțiunii de lovire sau alte violențe prev. de art. 193 alin. 2 C.pen. și în mod corect a fost condamnat de către prima instanță pentru săvârșirea acestei infracțiuni.

În ceea ce privește individualizarea pedepsei aplicate în cauză Curtea reține că aceasta a fost în mod temeinic și legal individualizată de către prima instanță, avându-se în vedere, conform art. 74 C.pen., împrejurările și modul de comitere a infracțiunilor (mai sus descrise), faptul că inculpatul apelant nu și-a recunoscut în mod sincer fapta săvârșită, ceea ce denotă că nu a înțeles pe deplin gravitatea celor petrecute, natura și gravitatea rezultatului produs (persoana vătămată a prezentat fractură cominutivă 1/3 proximală și medie humerus stâng operată și immobilizată, hematoame, echimoze și escoriații necesitând un nr. 60-65 zile de îngrijiri medicale pentru vindecare), starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit (pe fondul unor discuții contradictorii între părți), antecedentelor penale ale apelantului (inculpatul nu este cunoscut cu antecedente penale), nivelul de educație, vârsta (72 de ani la data săvârșirii faptei), starea de sănătate, situația

familială și socială (pensionar, diagnosticat cu boli cardiace și pancreatită cronică, iar din ancheta socială depusă la dosar a rezultat că este o persoană cu o conduită pozitivă în societate, fără abateri de la regulile de conviețuire socială), Curtea apreciază că în mod corect s-a reținut de către prima instanță că aplicarea unei pedepse de 1.800 lei amendă penală, este pe deplin proporțională cu gravitatea faptei săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, astfel că nu se impune reindividualizarea acesteia.

În concluzie, Curtea apreciază că avertismentul dat inculpatului, prin soluția de condamnare pronunțată, este de natură să îl facă pe acesta să conștientizeze pe viitor că legiuitorul ocrotește valorile sociale, că orice atingere adusă acestora este sancționată în mod corespunzător și că el, ca destinatar al normelor de drept care îi sunt accesibile, are obligația de a le respecta întocmai, de a evita conjuncturile care ar putea-o cantona într-o situație contrară legii, în caz contrar, va răspunde ca și în cazul de față.

În ceea ce privește latura civilă a cauzei, aspectul criticat de către inculpat este quantumul mare al daunelor morale, în sumă de 15.000 de lei, acordat de către prima instanță.

Curtea reține că prejudiciul moral suferit de partea civilă B. este evident. Nimeni nu poate contesta durerea suferită de o persoană care suferă leziuni în urma unei altercații.

Deși nu există criterii absolute pentru cuantificarea prejudiciului moral suferit de partea civilă, Curtea reține că prin daune morale se înțelege prejudiciul care rezultă dintr-o atingere adusă intereselor personale și care se manifestă prin suferințele fizice sau morale resimțite de victimă. Aprecierea prejudiciului moral înseamnă cuantificarea tuturor consecințelor negative ale faptei ilicite și a implicațiilor acesteia pe toate planurile vieții sociale ale persoanei vătămate. Prejudiciul moral trebuie apreciat *in concreto* în funcție de circumstanțele și împrejurările cazului supus judecății, având în vedere, atât criterii patrimoniale, cât și nepatrimoniale, precum importanța prejudiciului, tulburările și neajunsurile suferite de partea civilă, precum și consecințele prejudiciului pe plan social, profesional și familial.

Prin raportare la aceste criterii, indemnizația trebuie să fie justă, rațională și echitabilă, astfel încât să se asigure efectiv o compensație suficientă, dar nu exagerată a prejudiciului moral suferit. În lipsa unor criterii legale de determinare a quantumului daunelor morale, întinderea acestora trebuie stabilită în raport cu gravitatea prejudiciului real și efectiv produs, acesta fiind un criteriu obiectiv în aprecierea întinderii daunelor morale.

În materia daunelor morale, având în vedere imposibilitatea obiectivă de cuantificare exactă a prejudiciului suferit, spre deosebire de materia daunelor materiale, principiul reparării integrale a prejudiciului nu poate avea decât un caracter aproximativ. Pentru stabilirea sumei de bani ce va fi acordată, ceea ce trebuie evaluat, în realitate, este despăgubirea care vine să compenseze prejudiciul, iar nu prejudiciul ca atare. Trebuie precizat, însă, că despăgubirile civile, pe care instanța le acordă părții civile, nu reprezintă o modalitate de repunere în situația anterioară săvârșirii faptelor, ci o modalitate prin care se urmărește a se compensa echitabil valoarea de care a fost lipsită, în raport de modalitatea în care faptele ilicite au afectat viața persoanei și normala desfășurare a relațiilor sociale ale acesteia.

Important de precizat este faptul că despăgubirile bănești au rolul de a compensa prejudiciul moral, suferința resimțită de partea civilă, fără însă, a tinde să se transforme într-un mijloc de îmbogățire și să deturneze această instituție de la finalitatea sa.

Raportându-se la toate aspectele mai sus prezentate, precum și la împrejurările concrete ale speței, așa cum acestea au rezultat din întreg probatoriul administrat în cauză, în ceea ce o privește pe partea civilă, Curtea apreciază că suma acordată de către instanța de fond este rezonabilă pentru compensarea prejudiciului moral suferit de către partea civilă, fără a reprezenta o sursă de îmbogățire pentru aceasta.

Curtea apreciază că suma de 15.000 lei este în măsură să compenseze prejudiciul moral încercat de către partea civilă intimată, fiind un echivalent rezonabil al suferinței pricinuite,

după cum a reținut și prima instanță relevante în acest sens fiind numărul de zile de îngrijiri medicale necesare pentru vindecare (60-65 zile), perioadă în care s-a aflat în incapacitate de muncă, precum și repercusiunile faptei dovedite prin actele medicale depuse la dosar și în special concluziile raportului de expertiză medico legală întocmit de IML (fractură 1/3 medie humerus stâng, hipoamiotrofie centură scapulară secundară, consecințe ale traumatismului din august 2017, leziuni care s-au putut produce prin lovire activă cu corp contondent, fiind puțin probabilă producerea lor prin cădere), numărul și caracterul leziunilor suferite de către B. în urma acțiunilor inculpatului.

Având în vedere aceste aspecte, Curtea apreciază că nu se impune înlăturarea/diminuarea daunelor morale acordate de către Judecătoria Vatra Dornei prin sentința atacată, așa cum inculpatul apelant.

Totodată, Curtea apreciază că în mod corect au fost stabilite despăgubirile materiale acordate persoanei vătămate raportat la materialul probator administrat în cauză.

Față de aspectele expuse anterior, în baza art. 421 pct. 1 lit. b C.pr.pen., va respinge, ca nefondat, apelul declarat de inculpatul A. împotriva sentinței penale nr. 25 din 14.02.2019 a Judecătoriei Vatra Dornei.

Constatând culpa procesuală a inculpatului, în baza art.275 alin.2 C.pr.pen. va obliga inculpatul apelant să plătească statului suma de 250 lei cu titlu de cheltuieli judiciare din apel.

10. Stabilirea pedepselor accesorii și a celor complementare în caz de pluralitate intermediară.

Rezumat:

Instanța de fond, la momentul la care a contopit pedeapsa pentru fapta comisă la data de 18.02.2017 cu pedepsele aplicate prin hotărâri judecătorești anterioare, dispunând ca inculpatul să execute pedeapsa cea mai grea, de 2 ani închisoare, la care s-a adăugat un spor de 1/3 din celelalte pedepse, stabilind în final pedeapsa rezultantă de executat de 2 ani, 9 luni și 10 zile închisoare, nu a menționat nimic despre pedepsele accesorii și cele complementare care au fost aplicate prin sentințele indicate anterior, rezumându-se a consemna că menține dispozițiile din hotărârile judecătorești menționate mai sus cu privire la pedepsele accesorii și pedepsele complementare.

Or, în conformitate cu dispozițiile art. 44 alin. 2 C.pen., „în caz de pluralitate intermediară, pedeapsa pentru noua infracțiune și pedeapsa anterioară se contopesc potrivit dispozițiilor de la concursul de infracțiuni.”, art. 45 alin. 5 C.pen. „dacă pe lângă pedepsele principale au fost stabilite una sau mai multe pedepse accesorii, se aplică dispozițiile alin. 1-3, pedeapsa accesorie rezultantă executându-se până la executarea sau considerarea ca executată a pedepselor principale”, și alin. 3 lit. a ale aceluiași articol „dacă s-au stabilit mai multe pedepse complementare de aceeași natuă și cu același conținut: a) în caz de concurs de infracțiuni sau de pluralitate intermediară se aplică cea mai grea dintre acestea”, rezultă că se impunea interzicerea exercitării unor drepturi, sentința penală atacată fiind sub acest aspect nelegală.

(Decizia nr. 860 din 9 octombrie 2019, dosar nr. 3378/227/2018)

Hotărârea:

Prin sentința penală nr. 328 din 12.08.2019 a Judecătoriei Fălticeni, a fost admisă cererea de schimbare a încadrării juridice a faptei pentru care inculpatul a fost trimis în judecată din infracțiunea prevăzută de art. 335 alin. 2 C.pen., în infracțiunea prevăzută de art. 335 alin. 2 C.pen., cu aplicarea art. 44 C.pen. și, în consecință a fost condamnat inculpatul A., pentru

săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 335 alin. 2 C.pen., cu aplicarea art. 44 C.pen., art. 375 și art. 396 alin. 10 C.pr.pen., la pedeapsa de 9 luni închisoare.

S-a constatat că infracțiunea din prezenta cauză este concurentă cu infracțiunea de evaziune fiscală prevăzută de art. 9 alin. 1 lit. b din Legea nr. 241/2005, cu aplicarea art. 35 alin. 1 C.pen., art. 396 alin. 10 C.pen., pentru care inculpatul a fost condamnat la 2 ani închisoare prin sentința penală nr. 42 din 19 februarie 2018 a Tribunalului Suceava, definitivă prin decizia penală nr. 415 din 17 aprilie 2019 a Curții de Apel Suceava.

De asemenea, s-a constatat că infracțiunii din prezenta cauză îi sunt aplicabile prevederile art. 44 C.pen. în raport de infracțiunile pentru care inculpatul a fost condamnat prin sentința penală nr. 95/11.06.2015 pronunțată de Judecătoria Fălticeni în dosarul penal nr. 5349/227/2014, definitivă prin decizia penală nr. 980/27.11.2015 pronunțată de Curtea de Apel Suceava, sentința penală nr. 226/20.10.2016 pronunțată de Tribunalul Suceava în dosarul penal nr. .../86/2016, definitivă prin neapelare la data de 15.11.2016, precum și prin sentința penală nr. 159/31.05.2017 pronunțată de Judecătoria Gura Humorului în dosarul penal nr. .../237/2017, definitivă prin decizia penală nr. 1116/08.11.2017 pronunțată de Curtea de Apel Suceava.

S-a constatat că prin sentința penală nr. 159/31.05.2017 pronunțată de Judecătoria Gura Humorului în dosarul penal nr. .../237/2017, definitivă prin decizia penală nr. 1116/08.11.2017 pronunțată de Curtea de Apel Suceava i s-a aplicat inculpatului pedeapsa indivizibilă de 1 an și 7 luni închisoare (pentru infracțiunile pentru care inculpatul a fost condamnat prin sentința penală nr. 95/11.06.2015 pronunțată de Judecătoria Fălticeni în dosarul penal nr. ..../227/2014, definitivă prin decizia penală nr. 980/27.11.2015 pronunțată de Curtea de Apel Suceava, sentința penală nr. 226/20.10.2016, pronunțată de Tribunalul Suceava în dosarul penal nr. .../86/2016, definitivă prin neapelare la data de 15.11.2016 precum și prin sentința penală nr. 159/31.05.2017 pronunțată de Judecătoria Gura Humorului în dosarul penal nr. .../237/2017, definitivă prin decizia penală nr. 1116/08.11.2017 pronunțată de Curtea de Apel Suceava).

În baza art. 44 alin. 1 și 2 C.pen., coroborat cu art. 39 alin. 1 lit. b C.pen., a fost contopită pedeapsa de 9 luni închisoare aplicată pentru prezenta faptă cu pedepsele aplicate prin hotărârile judecătorești sus-menționate, stabilindu-se de executat pedeapsa cea mai grea de 2 ani închisoare, la care s-a adăugat un spor de 1/3 din celelalte pedepse, ***inculpatul având de executat pedeapsa rezultantă de 2 ani, 9 luni și 10 zile închisoare.***

S-a dedus din durata pedepsei aplicată inculpatului perioada executată de acesta, de la data de 8 noiembrie 2017 la 18 septembrie 2018 și de la data de 17 aprilie 2019 la zi.

Au fost menținut dispozițiile din hotărârile judecătorești menționate mai sus cu privire la pedepsele accesorii și pedepsele complementare.

A fost obligat inculpatul să plătească statului suma de 600 lei, cheltuieli judiciare.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că, prin rechizitoriul nr. 560/P/2017 din 20 septembrie 2018 al Parchetului de pe lângă Judecătoria Fălticeni, înregistrat la instanța de fond sub nr. .../227/2018 din 12 octombrie 2018, a fost trimis în judecată inculpatul A. pentru săvârșirea infracțiunii de „conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul de către o persoană care are dreptul de a conduce suspendat”, prevăzută și pedepsită de art. 335 alin. 2 C.pen., constând în aceea că la data de ..., a condus autoturismul marca Opel cu numărul de înmatriculare ..., pe DN2E, în comuna B., având exercitarea dreptului de a conduce suspendată din data de 15 mai 2016.

Prin încheierea din 19 noiembrie 2018, judecătorul de cameră preliminară de la prima instanță a constatat competența instanței în soluționarea cauzei, a legalității sesizării instanței, administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală, dispunând începerea judecării.

Examinând întreg materialul administrat în cauză, instanța de fond a reținut următoarea situație de fapt:

La data de 18.02.2017, ora 16:46, lucrători de poliție din cadrul Poliției Municipiului F. – Compartimentul Rutier, în timp ce efectuau serviciul de supraveghere și control al traficului rutier pe DN 2 E, în localitatea B., la km. 12 + 800 de metri, au oprit autoturismul marca Opel cu nr. de înmatriculare ... condus de A. care circula cu viteza de 72 km/h.

Conducătorul auto a fost sancționat contravențional pentru abaterea săvârșită întocmindu-se proces verbal de constatare a contravenției PSVX nr. 0052904 și a fost sancționat cu amendă în cuantum de 1.160 lei și 3 punct de penalizare, procesul-verbal fiind înaintat Serviciului Rutier.

În urma verificărilor efectuate, s-a constatat că permisul de conducere figurează reținut din data de 15.05.2016 pentru săvârșirea infracțiunii de conducerea unui vehicul sub influența alcoolului prevăzută de art. 336 alin. 1 C.pen., în cauză întocmindu-se dosar penal. Inculpatul a luat la cunoștință, la data de 15.05.2016, că are exercitarea dreptului de a conduce suspendată, aspect care rezultă și din adresa IPJ - Serviciul Rutier nr. 123487 din 20.03.2017, însoțită de procesul-verbal din 15.05.2016.

Situația mai sus expusă a fost dovedită cu următoarele mijloace de probă: adresa nr. 122833 Serviciului Rutier, procesul-verbal seria PSVX nr. 0052904, procesul-verbal P/70826 din 28.03.2017, adresa nr. 123487 din 20.03.2017 a Serviciului Rutier, procesul-verbal din 15.05.2016, procesul-verbal de constatare P/34125 din 15.05.2016, declarația inculpatului în dosarele nr. .../237/2017 și nr. 738/P/2016, rechizitoriul din 10.02.2017, procesul-verbal de vizionare material pe suport magnetic însoțit de planșă foto, declarația martorului D. coroborate și cu declarațiile inculpatului în prezenta cauză, prin care a recunoscut fapta comisă.

Prezent la instanța de fond, inculpatul a recunoscut și regretat fapta pentru care a fost trimis în judecată și a solicitat ca judecata să aibă loc în baza probelor administrate la urmărirea penală, înțelegând să se prevaleze de dispozițiile art. 396 alin. 10 C.pr.pen., cerere încuviințată de prima instanță.

În drept, s-a apreciat că fapta inculpatului întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de „conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul de către o persoană care are dreptul de a conduce suspendat”, prevăzută de art. 335 alin. 2 C.pen., text de lege în baza căruia a fost condamnat.

Analizând fișa de cazier judiciar a inculpatului, coroborată cu hotărârile judecătorești pronunțate de Judecătoria Gura Humorului, Judecătoria Fălticeni și Tribunalul Suceava, la termenul de judecată din data de 03 iunie 2019, instanța de fond a pus în discuție, conform prevederilor art. 386 C.pr.pen., schimbarea încadrării juridice a faptei pentru inculpatul a fost trimis în judecată, în sensul reținerii prevederilor art. 44 C.pen., privitoare la pluralitatea intermediară, cerere care a fost admisă, având în vedere că inculpatul a săvârșit fapta după rămânerea definitivă a hotărârilor de condamnare și până la data la care pedeapsa se consideră executată și nu sunt întrunite condițiile prevăzute de lege pentru starea de recidivă.

La individualizarea pedepsei aplicate, instanța de fond a avut în vedere poziția procesuală a inculpatului, care a solicitat aplicarea prevederilor art. 375 alin. 1, raportate la dispozițiile art. 396 alin. 10 C.pr.pen., recunoscând și regretând fapta, dorind ca judecarea cauzei să se facă prin procedura simplificată pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale, astfel că limitele de pedeapsă vor fi reduse cu o treime în cazul pedepsei închisorii și cu o pătrime în cazul aplicării pedepsei amenzii.

Funcție de aceste criterii, instanța de fond a apreciat că reeducarea inculpatului se poate realiza prin aplicarea unei pedepse cu închisoarea ale cărei limite au fost reduse cu o treime, conform prevederilor legale sus-menționate, cuantumul acesteia fiind stabilit în raport și de gravitatea faptei, de starea de pericol creată, de consecințele acesteia și de conduita inculpatului în cursul procesului penal.

Instanța de fond a constatat că infracțiunea din prezenta cauză este concurentă cu infracțiunea de evaziune fiscală prevăzută de art. 9 alin. 1 lit. b din Legea nr. 241/2005, cu aplicarea art. 35 alin. 1 C.pen., art. 396 alin. 10 C.pen., pentru care inculpatul a fost condamnat la 2 ani închisoare prin sentința penală nr. 42 din 19 februarie 2018 a Tribunalului Suceava, definitivă prin decizia penală nr. 415 din 17 aprilie 2019 a Curții de Apel Suceava.

De asemenea, a constatat că infracțiunii din prezenta cauză îi sunt aplicabile prevederile art. 44 C.pen. în raport de infracțiunile pentru care inculpatul a fost condamnat prin sentința penală nr. 95/11.06.2015 pronunțată de Judecătoria Fălticeni în dosarul penal nr. .../227/2014, definitivă prin decizia penală nr. 980/27.11.2015 pronunțată de Curtea de Apel Suceava, sentința penală nr. 226/20.10.2016 pronunțată de Tribunalul Suceava în dosarul penal nr. .../86/2016, definitivă prin neapelare la data de 15.11.2016, precum și prin sentința penală nr. 159/31.05.2017 pronunțată de Judecătoria Gura Humorului în dosarul penal nr. .../237/2017, definitivă prin decizia penală nr. 1116/08.11.2017 pronunțată de Curtea de Apel Suceava.

Deosebit de acestea, s-a constatat că prin sentința penală nr. 159/31.05.2017 pronunțată de Judecătoria Gura Humorului în dosarul penal nr. .../237/2017, definitivă prin decizia penală nr. 1116/08.11.2017 pronunțată de Curtea de Apel Suceava i s-a aplicat inculpatului pedeapsa indivizibilă de 1 an și 7 luni închisoare (pentru infracțiunile pentru care inculpatul a fost condamnat prin sentința penală nr. 95/11.06.2015 pronunțată de Judecătoria Fălticeni în dosarul penal nr. .../227/2014, definitivă prin decizia penală nr. 980/27.11.2015 pronunțată de Curtea de Apel Suceava, sentința penală nr. 226/20.10.2016, pronunțată de Tribunalul Suceava în dosarul penal nr. .../86/2016, definitivă prin neapelare la data de 15.11.2016 precum și prin sentința penală nr. 159/31.05.2017 pronunțată de Judecătoria Gura Humorului în dosarul penal nr. .../237/2017, definitivă prin decizia penală nr. 1116/08.11.2017 pronunțată de Curtea de Apel Suceava).

În baza art. 44 alin. 1 și 2 C.pen., coroborat cu art. 39 alin. 1 lit. b C.pen., s-a contopit pedeapsa pentru fapta comisă la data de 18.02.2017 cu pedepsele aplicate prin hotărârile judecătorești sus-menționate, dispunând ca inculpatul să execute pedeapsa cea mai grea, la care s-a adăugat un spor de 1/3 din celelalte pedepse.

În temeiul art. 40 alin. 3 C.pen., s-a dedus din durata pedepsei aplicată inculpatului perioada executată de acesta, de la data de 8 noiembrie 2017 la 18 septembrie 2018 și de la data de 17 aprilie 2019 la zi, așa cum a rezultat din fișele de evidență ale inculpatului comunicate de Penitenciarul Botoșani, coroborate cu fișa de cazier judiciar a acestuia.

Deosebit de acestea, au fost menținute dispozițiile din hotărârile judecătorești menționate mai sus cu privire la pedepsele accesorii și pedepsele complementare.

În conformitate cu prevederilor art. 272 și art. 274 alin. 1 C.pr.pen., instanța l-a obligat pe inculpat să plătească statului suma de 600 lei, cheltuieli judiciare.

Împotriva acestei sentințe, în termen legal, a declarat apel Parchetul de pe lângă Judecătoria Fălticeni, criticând-o pentru netemeinicie și nelegalitate.

În esență, Parchetul de pe lângă Judecătoria Fălticeni a criticat sentința pentru nelegalitate cu motivarea că instanța de fond nu a individualizat pedepsele accesorii și pedepsele complementare pe care trebuia să le aplice alături de pedeapsa rezultantă de 2 ani, 9 luni și 10 zile închisoare stabilită în urma constatării concursului de infracțiuni, în cuprinsul hotărârii apelate precizându-se că sunt menținute dispozițiile din hotărârile judecătorești menționate mai sus cu privire la pedepsele accesorii și pedepsele complementare, fără a se dispune în acest sens.

De asemenea, s-a apreciat că sentința este netemeinică și sub aspectul cuantumului pedepsei aplicate, considerându-se că pedeapsa stabilită este prea mică raportat la natura infracțiunii, la modalitatea ei de săvârșire, la faptul că infracțiunile rutiere sunt prin ele însele infracțiuni de pericol.

Procedând la soluționarea apelului promovat de Parchetul de pe lângă Judecătoria Fălticeni, prin prisma motivelor invocate, precum și cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în conformitate cu prevederile art. 417 alin. 1, 2, art. 420 C.pr.pen., Curtea constată că acesta este întemeiat, pentru următoarele considerente:

Instanța de fond a reținut o stare de fapt conformă cu realitatea și sprijinită pe interpretarea și analiza judiciară a probelor administrate în cauză, în contextul în care inculpatul A. a înțeles să se prevaleze de procedura simplificată, prev. de art. 396 alin. 10 C.pr.pen., dispoziții referitoare la reducerea cu o treime a limitelor pedepsei închisorii în cazul „pledării vinovat”, ajungând în final la concluzia că acest inculpat se face vinovat de comiterea infracțiunii de conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul de către o persoană care are dreptul de a conduce suspendat, prev. de art. 335 alin. 2 C.pen., cu aplicarea art. 44 alin. 2 C.pen., dând faptei comise încadrarea juridică corespunzătoare.

Fără a relua argumentația stării de fapt, redată în considerentele hotărârii atacate, argumentație pe care Curtea și-o însușește în întregime, astfel cum această posibilitate este conferită de practica CEDO și potrivit căreia poate constitui o motivare preluarea motivelor instanței inferioare (Helle împotriva Finlandei), se vor sublinia punctual aspectele criticate de procuror, expuse anterior.

Rezultă din ansamblul probator administrat în cursul urmăririi penale, la care a făcut referire detaliată prima instanță, și care fiind însușit și necontestat de către inculpat nu va mai fi reluat, în esență, că la data de ..., A. a condus autoturismul marca Opel cu numărul de înmatriculare ..., pe DN2E, în comuna B., având exercitarea dreptului de a conduce suspendată din data de 15 mai 2016.

Raportat la starea de fapt reținută, s-a stabilit încadrarea juridică legală a faptei săvârșite de inculpatul A., care se circumscrie în drept conținutului constitutiv al infracțiunii de „conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul de către o persoană care are dreptul de a conduce suspendat”, prevăzută și pedepsită de art. 335 alin. 2 C.pen..

De asemenea, în ceea ce privește pedeapsa penală stabilită, Curtea constată că aceasta a fost judicios individualizată în raport de prevederile art. 74 C.pen., în care sunt enumerate criteriile după care se stabilește și întinderea acesteia, respectiv în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului care se evaluează după criteriile menționate la lit. a-g ale aceluiași text de lege, anume împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite (astfel cum au fost evidențiate anterior); starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită (atingerea adusă relațiile sociale care asigură normala desfășurare a circulației pe drumurile publice, dar în condiții de securitate pentru traficul rutier și pietonal); natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunii (punerea în pericol a siguranței rutiere și a participanților la trafic); motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului (inculpatul este cunoscut cu un amplu trecut infracțional - conform fișei de cazier judiciar); conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal (inculpatul a recunoscut săvârșirea faptei); nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială (în vârstă de 41 ani la data săvârșirii faptei, studii medii, fără ocupație, căsătorit), fiind în măsură să asigure realizarea concretă a scopurilor pedepsei, de prevenție și de reeducare a acestuia.

De altfel, Curtea reține că instanța de fond s-a orientat spre o pedeapsă de 9 luni închisoare, rezultată în urma aplicării dispozițiilor art. 396 alin. 10 C.pr.pen. și pe baza propriei analize constată că pedeapsa aplicată este suficientă pentru a asigura pe viitor adecvarea comportamentului inculpatului la normele de conduită acceptate de societate și prevenirea comiterii unor noi fapte circumscrise ilicitului penal, neimpunându-se majorarea cuantumului acesteia.

Analizând fișa de cazier a inculpatului, Curtea reține că, în mod corect prima instanță a apreciat că sunt îndeplinite în mod cumulativ condițiile de existență ale pluralității intermediare, prev. de art. 44 C.pen..

Astfel, se constată că, prin sentința penală nr. 42/19.02.2018 a Tribunalului Suceava pronunțată în dosar nr. .../86/2017 și rămasă definitivă prin decizia penală nr. 415/17.04.2019 a Curții de Apel Suceava, inculpatul intimat a fost condamnat pentru infracțiunea de evaziune fiscală prevăzută de art. 9 alin. 1 lit. b din Legea nr. 241/2005, cu aplicarea art. 35 alin. 1 C.pen., art. 396 alin. 10 C.pen., la pedeapsa de 2 ani închisoare și în baza art. 67 alin. 1 C.pen. i s-a aplicat acestuia pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a, b și g N.C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat precum și dreptul de a exercita funcția de administrator în cadrul vreunei societăți comerciale, *pe o durată de 2 ani*, după executarea pedepsei sau considerarea ca executată, iar în temeiul art. 65 alin. 1 N.C.pen. aceluiși inculpat i s-a aplicat pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a, b și g N.C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat precum și dreptul de a exercita funcția de administrator în cadrul vreunei societăți comerciale.

Prin sentința penală nr. 159/31.05.2017, pronunțată de Judecătoria Gura Humorului în dosarul penal nr. .../237/2017, definitivă prin decizia penală nr. 1116/08.11.2017, pronunțată de Curtea de Apel Suceava, s-a aplicat inculpatului pedeapsa indivizibilă de 1 an și 7 luni închisoare (pentru infracțiunile pentru care inculpatul a fost condamnat prin sentința penală nr. 95/11.06.2015, pronunțată de Judecătoria Fălticeni în dosarul penal nr. .../227/2014, definitivă prin decizia penală nr. 980/27.11.2015, pronunțată de Curtea de Apel Suceava, sentința penală nr. 226/20.10.2016, pronunțată de Tribunalul Suceava în dosarul penal nr. .../86/2016, definitivă prin neapelare la data de 15.11.2016, precum și prin sentința penală nr. 159/31.05.2017, pronunțată de Judecătoria Gura Humorului în dosarul penal nr. .../237/2017, definitivă prin decizia penală nr. 1116/08.11.2017, pronunțată de Curtea de Apel Suceava), iar în baza art. 71 alin. 2 C.pen. 1968, i s-au interzis inculpatului ca pedeapsă accesorie, exercițiul drepturilor prevăzute de art. 64 lit. a teza a II-a, lit. b, lit. c C.pen. 1968, respectiv exercitarea drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în funcții electivă publice, a dreptului de a ocupa o funcție implicând exercițiul autorității de stat, și a dreptului de a ocupa o funcție sau de a exercita o profesie ori de a desfășura o activitate, de natura aceleia de care s-a folosit condamnatul pentru săvârșirea infracțiunii, pedeapsă ce se va executa de la rămânerea definitivă a prezentei sentințe și până la terminarea executării pedepsei, până la grațierea totală sau a restului de pedeapsă ori până la împlinirea termenului de prescripție a executării pedepsei.

Cu toate acestea, instanța de fond, la momentul la care a contopit pedeapsa pentru fapta comisă la data de 18.02.2017 cu pedepsele aplicate prin hotărârile judecătorești sus-menționate, dispunând ca inculpatul să execute pedeapsa cea mai grea, de 2 ani închisoare, la care s-a adăugat un spor de 1/3 din celelalte pedepse, stabilind în final pedeapsa rezultantă de executat de 2 ani, 9 luni și 10 zile închisoare, nu a menționat nimic despre pedepsele accesorii și cele complementare care au fost aplicate prin sentințele indicate anterior, rezumându-se a consemna că menține dispozițiile din hotărârile judecătorești menționate mai sus cu privire la pedepsele accesorii și pedepsele complementare.

Or, potrivit art. 44 alin. 2 C.pen., *„în caz de pluralitate intermediară, pedeapsa pentru noua infracțiune și pedeapsa anterioară se contopesc potrivit dispozițiilor de la concursul de infracțiuni.”*

Potrivit dispozițiilor art. 45 alin. 5 C.pen. *„dacă pe lângă pedepsele principale au fost stabilite una sau mai multe pedepse accesorii, se aplică dispozițiile alin. 1-3, pedeapsa*

accesorie rezultantă executându-se până la executarea sau considerarea ca executată a pedepselor principale”, precum și dispozițiile alin. 3 lit. a ale aceluiași articol „dacă s-au stabilit mai multe pedepse complementare de aceeași natuă și cu același conținut: a) în caz de concurs de infracțiuni sau de pluralitate intermediară se aplică cea mai grea dintre acestea;”, rezultă că se impunea interzicerea exercitării unor drepturi, sentința penală atacată fiind sub acest aspect nelegală.

În consecință, pentru cele ce preced, Curtea, în baza art.421 pct.2 lit.a C.pr.pen., va admite apelul declarat de Parchetul de pe lângă Judecătoria Fălticeni împotriva sentinței penale nr.328 din 12.08.2019 a Judecătoriei Fălticeni, va fi desființată, în parte, sentința penală atacată și în rejudecare, va înlătura menținerea dispozițiilor din hotărârile judecătorești menționate mai sus cu privire la pedepsele accesorii și pedepsele complementare.

Va constata că prin sentința penală nr. 42/19.02.2018 a Tribunalului Suceava pronunțată în dosar nr. ../86/2017, definitivă prin decizia penală nr. 415/17.04.2019 a Curții de Apel Suceava, în baza art. 67 alin. 1 C.pen. i s-a aplicat inculpatului A. pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a, b și g N.C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat precum și dreptul de a exercita funcția de administrator în cadrul vreunei societăți comerciale, pe o durată de 2 ani, după executarea pedepsei sau considerarea ca executată, iar în temeiul art. 65 alin. 1 N.C.pen. aceluiași inculpat i s-a aplicat pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a, b și g N. C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat precum și dreptul de a exercita funcția de administrator în cadrul vreunei societăți comerciale.

Va constata că prin sentința penală nr. 159/31.05.2017, pronunțată de Judecătoria Gura Humorului în dosarul penal nr. ../237/2017, definitivă prin decizia penală nr. 1116/08.11.2017, pronunțată de Curtea de Apel Suceava i s-a aplicat inculpatului pedeapsa indivizibilă de 1 an și 7 luni închisoare (pentru infracțiunile pentru care inculpatul a fost condamnat prin sentința penală nr. 95/11.06.2015, pronunțată de Judecătoria Fălticeni în dosarul penal nr. ../227/2014, definitivă prin decizia penală nr. 980/27.11.2015, pronunțată de Curtea de Apel Suceava, sentința penală nr. 226/20.10.2016, pronunțată de Tribunalul Suceava în dosarul penal nr. ../86/2016, definitivă prin neapelare la data de 15.11.2016 precum și prin sentința penală nr. 159/31.05.2017, pronunțată de Judecătoria Gura Humorului în dosarul penal nr. ../237/2017, definitivă prin decizia penală nr. 1116/08.11.2017, pronunțată de Curtea de Apel Suceava), iar în baza art. 71 alin. 2 C.pen. 1968, i s-au interzis inculpatului ca pedeapsă accesorie, exercițiul drepturilor prevăzute de art. 64 lit. a teza a II-a, lit. b, lit. c C.pen. 1968, respectiv exercitarea drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în funcții electivă publice, a dreptului de a ocupa o funcție implicând exercițiul autorității de stat, și a dreptului de a ocupa o funcție sau de a exercita o profesie ori de a desfășura o activitate, de natura aceleia de care s-a folosit condamnatul pentru săvârșirea infracțiunii, pedeapsă ce se va executa de la rămânerea definitivă a prezentei sentințe și până la terminarea executării pedepsei, până la grațierea totală sau a restului de pedeapsă ori până la împlinirea termenului de prescripție a executării pedepsei.

În baza prev. art. 45 alin. 1 C.pen., va aplica inculpatului A. pedeapsa complementară a interzicerii exercitării, pe o perioadă de 2 ani, a drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a, b și g C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat precum și dreptul de a exercita funcția de administrator în cadrul vreunei societăți comerciale, pe o durată de 2 ani, după executarea pedepsei sau considerarea ca executată, în conformitate cu prev. art. 68 alin. 1 lit. c C.pen.

În baza art. 45 alin. 5 C.pen., va interzice inculpatului A. exercitarea drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a, b și g C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat precum și dreptul de a exercita funcția de administrator în cadrul vreunei societăți comerciale, cu titlu de pedeapsă accesorie, pedeapsă ce se va executa conform art.65 alin.3 C.pen.

Se vor menține celelalte dispoziții ale sentinței penale apelate care nu sunt contrare prezentei decizii.

În baza art. 275 alin. 3 C.pr.pen. cheltuieli judiciare din apel vor rămâne în sarcina statului.

11. Individualizarea pedepsei. Ordinea de aplicare a cauzelor de agravare a răspunderii penale.

Rezumat:

Ordinea de aplicare a cauzelor de agravare a răspunderii pune în evidență faptul că individualizarea pedepsei are la bază concepția potrivit căreia aceasta se va realiza mai întâi în funcție de gradul de pericol social al faptei și al făptuitorului (acestea fiind cuantificate inițial prin intermediul circumstanțelor agravante, infracțiunea continuată și concursul de infracțiuni), și numai după aceea se va da eficiență stării de recidivă postcondamnatorii. Mai mult, starea de recidivă își aplică efectele în cele din urmă, având în vedere că este o împrejurare independentă de infracțiunea săvârșită, dar care, prin intermediul făptuitorului, influențează gradul de pericol social.

(Decizia nr. 786 din 20 septembrie 2020, dosar nr. 488/217/2017)

Hotărârea:

Prin sentința penală nr. 25 din 14.03.2019 a Judecătorei Darabani, în baza art. 396 alin. 1 și 2 C.pr.pen., a fost condamnat inculpatul A. pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat, prev. de art. 228 alin. 1, art. 229 alin. 2 lit. b C.pen. cu aplicarea art. 41 alin. 1 C.pen., la pedeapsa de 2 ani închisoare.

S-a constatat că fapta pentru care inculpatul A. a fost condamnat prin prezenta se află în concurs real cu fapta pentru care inculpatul A. a fost condamnat la pedeapsa rezultantă de 1 an și 10 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat în formă continuată, prev. de art. 228 alin. 1, art. 229 alin. 2 lit. b C.pen., cu aplicarea art. 35 și 41 C.pen. (4 acte materiale), prin sentința penală nr. 3/17.01.2019 a Judecătorei Darabani, rămasă definitivă prin decizia penală nr. 278/13.03.2019 a Curții de Apel Suceava.

În baza art. 38 alin. (1), rap. la art. 39 alin. (1) lit. b C.pen., a fost contopită pedeapsa aplicată prin prezenta, cu pedeapsa de 1 an și 10 luni închisoare precizată la punctul 2, urmând ca inculpatul să execute pedeapsa cea mai grea de 2 ani, la care s-a adăugat un spor de o treime din pedeapsa de 1 an și 10 luni, pedeapsă rezultantă pentru concursul de infracțiuni fiind de **2 ani, 7 luni și 10 zile închisoare.**

S-a constatat că fapta pentru care este condamnat inculpatul se află în stare de recidivă cu fapta pentru care a fost condamnat la pedeapsa de 1 an și 4 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de „furt calificat”, prev. de art. 228 alin. 1, art. 229 alin. 1 lit. „b și d” și alin. 2 lit. „b” C.pen., prin sentința penală nr. 49/30.05.2016 a Judecătorei Darabani, rămasă definitivă prin neapelare la data de 21.06.2016, modificată prin Sentința penală nr. 128 din 07.11.2018 în dosarul nr. ./217/2016 al Judecătorei Darabani, rămasă definitivă prin Decizia nr. 110 din 30.01.2019 a Curții de Apel Suceava, primul termen al recidivei fiind constituit din faptele

aflăte în concurs, pentru care s-a stabilit pedeapsa rezultantă de **3 ani și 20 zile închisoare**, în regim privativ de libertate, prin Decizia nr. 110 din 30.01.2019 a Curții de Apel Suceava.

În baza art. 43 alin. (1) C.pen., la pedeapsa rezultantă de **(3 ani și 20 zile închisoare)**, s-a adăugat pedeapsa rezultantă calculată potrivit prezentei pentru concursul de infracțiuni, de **2 ani, 7 luni și 10 zile închisoare**, pedeapsa rezultantă fiind de **5 ani și 8 luni închisoare, cu executare în regim de detenție**.

În temeiul art. 40 alin. 3 C.pen., s-a dedus din pedeapsa rezultantă aplicată inculpatului reținerea din data de 09.06.2016, durata arestării preventive de la data de 10.06.2016 la data de 21.09.2016, durata arestului la domiciliu de la data de 21.09.2016 la data de 19.02.2017, durata arestării preventive de la data de 04.04.2017 la data de 19.01.2018 și durata executată de la data de 19.01.2018 la data de 27.02.2018, toate în considerarea sentinței penale nr. 201/2017 a Judecătorei Dorohoi, modificată și rămasă definitivă prin decizia penală nr. 64/19.01.2018 a Curții de Apel Suceava, precum și durata reținerii din data de 24.11.2015, a arestării preventive de la data de 25.11.2015 la data de 10.03.2016 și a arestului la domiciliu de la data de 11.03.2016 la data de 03.05.2016, toate în considerarea sentinței penale nr. 49/2016 a Judecătorei Darabani, precum și durata arestării preventive a inculpatului din data de 21.05.2018 la data de 13.03.2019, în considerarea sentinței penale nr. 3/17.01.2019 a Judecătorei Darabani, rămasă definitivă prin decizia penală nr. 278/13.03.2019 a Curții de Apel Suceava.

În temeiul art. 55 indice 1 din Legea nr. 254/2013, s-a dedus din pedeapsa aplicată inculpatului și durata de 90 zile închisoare, considerate ca executate suplimentar (măsură compensatorie).

S-a constatat că persoana vătămată B. s-a constituit parte civilă în proces și în baza art. 397 alin. (1) C.pr.pen. rap. la art. 1357 C. civ., a fost admisă, în parte, acțiunea civilă promovată de partea civilă B., inculpatul A. fiind obligat la plata sumei de 1577 lei cu titlu de daune materiale.

În baza art. 274 alin. (1) C.pr.pen., a fost obligat inculpatul A. la plata către stat a sumei de 490 lei cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de stat, din care 170 lei din cursul urmăririi penale.

Onorariile avocatului din oficiu din cursul urmăririi penale și din cursul judecății au rămas în sarcina statului, fiind avansate din fondurile Ministerului Justiției, conform delegației nr. 135 din 26.08.2015 (f. 73) și conform delegației nr. 546 din 22.02.2018 (f. 41).

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că, prin rechizitoriul nr. 112/P/2017 / 20.03.2017 al Parchetului de pe lângă Judecătoria Darabani, s-a dispus trimiterea în judecată, în stare de libertate a inculpatului A., pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat, prev. și ped. de art. 228 alin. 1, art. 229 alin. 2 lit. b C.pen., cu aplicarea art. 41 alin. 1 C.pen., reținându-se, în fapt, că la data de 25.02.2017, în jurul orelor 15,00, acesta, profitând de neatenția persoanei vătămate B. în vârstă de 86 de ani, implicată în activități gospodărești, a pătruns fără drept în curtea acesteia din localitatea C. și ulterior, pe ușa neasigurată, în locuință, de unde a sustras suma de 1577 lei, compusă din bancnote de 200 lei, 100 lei, 50 lei, 10 lei și 1 leu.

Situația de fapt mai sus menționată a fost susținută cu următoarele mijloace de probă: declarația persoanei vătămate, declarațiile inculpatului, procesul-verbal de cercetare la fața locului, planșe fotografice, procesul-verbal de reconstituire, contract de împrumut garantat cu amanet, declarațiile martorilor.

Dosarul a fost înregistrat pe rolul Judecătorei Darabani la data de 23.03.2017 sub nr. .../217/2017, iar prin încheierea pronunțată în ședința camerei de consiliu din data de 04.05.2017, judecătorul de cameră preliminară de la prima instanță a constatat legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și a dispus începerea judecății.

Analizând actele și lucrările dosarului, instanța de fond a reținut următoarele:

Probatoriul administrat a relevat că, la data de 25.02.2017, în jurul orelor 15, inculpatul A., profitând de neatenția persoanei vătămate și de faptul că ușa locuinței nu era asigurată, iar persoana vătămată se afla în curte îngrijind de păsări, a pătruns în locuința acesteia prin curtea din spatele casei, iar dintr-un sac de cartofi aflat sub masă a sustras o sumă de bani de 1.577 lei, compusă din bancnote de 200 lei, 100 lei, 50 lei, 10 lei și 1 leu.

După sustragerea sumei de bani, inculpatul a plecat cu autoturismul condus de E. în municipiul ..., achitându-i acestuia suma de 80 lei pentru transport și suma de 140 lei, reprezentând o datorie mai veche. De la o casă de amanet a achiziționat un telefon mobil în valoare de 219 lei, după care s-a deplasat la barul .. și a jucat la jocurile de noroc, același lucru făcându-l și la disco-barul Club ..., astfel cum au relatat martorii ..., ..., ..., cheltuind suma de aproximativ 600 lei.

Situația de fapt descrisă mai sus a rezultat din probele administrate în cauză, respectiv: declarația persoanei vătămate ..., declarațiile inculpatului ..., procesul-verbal de cercetare la fața locului ..., planșe fotografice .., procesul-verbal de reconstituire ..., contract de împrumut garantat cu amanet ..., declarațiile martorilor ..

Persoana vătămată B. a comunicat note de ședință la datele de 20.02.2018 și 22.03.2018, prin care a precizat ca inculpatul nu i-a achitat prejudiciul și că nu dorește să se împace cu acesta, constituindu-se parte civilă cu prejudiciul suferit în cuantum de 1577 lei, atât în cursul urmăririi penale, cât și în faza judecătii, înaintea citirii actului de sesizare al instanței.

La termenul din data de 24.04.2018, în lipsa inculpatului care nu s-a prezentat la instanța de fond, deși nu se mai afla încarcerat, în prezența avocatului din oficiu s-a dat citire actului de sesizare a instanței și s-a dispus începerea cercetării judecătorești și administrarea probatoriului din cursul urmăririi penale.

În cursul cercetării judecătorești au fost audiați martorii .....; la termenul din data de 22.11.2018, respectiv 10.01.2019 s-a constatat imposibilitatea audierii martorului .... și s-a dat citire declarațiilor acestora din cursul urmăririi penale, punându-se în discuția contradictorie a părților, iar la termenul din data de 11.09.2019 a fost audiat inculpatul A., care a recunoscut săvârșirea faptei, precizând că își amintește că a sustras suma de 1677 lei, iar nu suma de 1577 lei, astfel cum a declarat partea civilă.

În drept, s-a apreciat că fapta inculpatului de a pătrunde la data de 25.02.2017, în curtea și locuința persoanei vătămate B., cunoscând faptul că aceasta deține sume de bani provenind din pensie, pe care le ține ascunse în casă, acesta săvârșind acte similare împotriva aceleiași persoane vătămate și în alte rânduri, pentru care inculpatul a fost cercetat în dosare distincte, și a sustras suma de 1577 lei, compusă din bancnote de 200 lei, 100 lei, 50 lei, 10 lei și 1 leu, întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni de „furt calificat”, prev. și ped. de art. art. 228 alin. 1, art. 229 alin. 2 lit. b C.pen..

În ceea ce privește *latura obiectivă* a infracțiunii săvârșite de inculpat în dauna persoanei vătămate mai sus menționată, s-a reținut că elementul material este reprezentat de acțiunea de luare pe nedrept a sumei de bani, cu scopul de a o folosi pe nedrept, urmarea imediată constând în deposedarea persoanei vătămate de această sumă.

Legătura de cauzalitate dintre elementul material și urmarea imediată a rezultat din materialitatea faptei și din modul de comitere al acesteia.

În ceea ce privește *latura subiectivă*, instanța de fond a reținut că infracțiunea a fost comisă de către inculpat cu intenție directă, astfel cum aceasta este prevăzută de art. 16 alin. 3 lit. a). Astfel, inculpatul a prevăzut rezultatul faptei săvârșite, rezultat pe care l-a urmărit prin comiterea infracțiunii, acționând cu scopul de a-și însuși pe nedrept suma de bani.

Având în vedere circumstanțele comiterii faptei, instanța de fond a constatat că în speță sunt îndeplinite condițiile pentru reținerea în sarcina inculpatului a formei calificate a

infracțiunii de furt prev. de art. 229 alin. 2 lit. b C.pen., întrucât, fapta a fost săvârșită prin violare de domiciliu.

Luând în considerare toate acestea, instanța de fond a apreciat că, din analiza materialului probator aflat la dosarul cauzei, rezultă mai presus de orice îndoială rezonabilă că fapta există, constituie infracțiune, fiind săvârșită cu vinovăție de inculpat.

Cu privire la individualizarea pedepsei, având în vedere cele expuse și luând în considerare faptul că sancțiunea este o măsură de constrângere și un mijloc de reeducare a inculpatului, iar scopul pedepsei îl constituie prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, instanța de fond a procedat la stabilirea pedepsei pentru infracțiunea reținută în sarcina inculpatului, cu observarea criteriilor de individualizare prevăzute de art. 74 C.pen., respectiv gravitatea infracțiunii săvârșite și pericolozitatea infractorului, care se evaluează în funcție de împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și de mijloacele folosite, natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunii, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului, conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială.

Referitor la circumstanțele comiterii faptei, instanța de fond a considerat că activitatea infracțională desfășurată de către inculpat prezintă un grad de pericol social suficient de ridicat, având în vedere modul de operare al inculpatului, precum și faptul că victima, căreia i-a sustras și în alte rânduri diferite sume de bani, este o persoană în vârstă, vulnerabilă, locuiește singură, posibilitatea acesteia de apărare fiind astfel minimă, sporind în acest mod șansele atingerii scopului rezoluției infracționale, inculpatul cunoscând că victima are ca mijloc de venit pensia, dând astfel dovadă de o îndrăzneală deosebită și un grad de pericol social ridicat, întrucât o astfel de faptă poate degenera oricând într-o faptă mult mai gravă. Dinamica infracțională a inculpatului a dovedit un grad ridicat de indiferență a acestuia față de valorile sociale protejate de legea penală, indiferență care a dus în final la săvârșirea mai multor infracțiuni împotriva patrimoniului.

Cu privire la circumstanțele personale ale inculpatului, instanța de fond a reținut că acesta este tânăr și trebuie să beneficieze de posibilitatea de a-și îndrepta conduita, nu are ocupație și este necăsătorit. Inculpatul a recunoscut săvârșirea faptei pe parcursul urmăririi penale și a judecății și colaborat cu organele judiciare.

În consecință, în baza art. 396 alin. 1, 2 C.pr.pen., instanța de fond a condamnat pe inculpatul A. pentru săvârșirea infracțiunii de *furt calificat*, faptă prevăzută de art. 228 alin. 1, art. 229 alin. 2 lit. b C.pen. cu aplic. art. 41 alin. 1 C.pen., la pedeapsa de 2 (doi) ani închisoare.

Având în vedere perioada de timp în care inculpatul a săvârșit această faptă, instanța de fond a constatat că aceasta se află în concurs real prevăzut art. 38 alin. 1 C.pen. cu faptele pentru care inculpatul a fost condamnat la pedeapsa de 1 an 10 luni pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat în formă continuată, prev. de art. 228 alin. 1, art. 229 alin. 2 lit. b C.pen., cu aplicarea art. 35 și 41 C.pen. (4 acte materiale săvârșite în luna martie 2018), prin sentința penală nr. 3/17.01.2019 a Judecătorei Darabani, rămasă definitivă prin decizia penală nr. 278/13.03.2019 a Curții de Apel Suceava.

În temeiul art. 38 alin. 1 C.pen. raportat la art. 39 alin. 1 lit. b C.pen., a contopit pedepsele aplicate pentru infracțiunile concurente anterior menționate și a dispus ca inculpatul să execute pedeapsa cea mai grea de 2 ani, la care se adaugă un spor de o treime din pedeapsa de 1 an și 10 luni, pedeapsă rezultantă pentru concursul de infracțiuni fiind de 2 ani și 7 luni și 10 zile închisoare, cu executare în regim de detenție.

Instanța de fond a constatat că fapta din prezenta cauză, săvârșită la data de 25.02.2017, a fost comisă după rămânerea definitivă a sentinței penale nr. 49/30.05.2016 a Judecătorei

Darabani, rămasă definitivă prin neapelare la data de 21.06.2016, fapta pentru care a fost condamnat la pedeapsa de 1 an și 4 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat, faptă prev. și ped. de art. 228 alin. 1, art. 229 alin. 1 lit. b și d și alin. 2 lit. b C.pen..

Ca urmare a acestui fapt, instanța de fond a constatat că infracțiunea pentru care este condamnat prin prezenta sentință a fost săvârșită în stare de recidivă postcondamnatorie, primul termen al recidivei fiind constituit din faptele aflate în concurs, pentru care s-a stabilit pedeapsa rezultantă de 3 (trei) ani și 20 zile închisoare, în regim privativ de libertate, prin Decizia nr. 110 din 30.01.2019 a Curții de Apel Suceava.

Conform prevederilor art. 43 alin. 1 C.pen., *dacă înainte ca pedeapsa anterioară să fi fost executată sau considerată ca executată se săvârșește o nouă infracțiune în stare de recidivă, pedeapsa stabilită pentru aceasta se adaugă la pedeapsa anterioară neexecutată sau la restul rămas neexecutat din aceasta*, astfel încât la pedeapsa rezultantă de **3 (trei) ani și 20 zile închisoare**, s-a adăugat pedeapsa rezultantă calculată potrivit prezentei pentru concursul de infracțiuni, de **2 ani și 7 luni și 10 zile închisoare**, pedeapsa rezultantă pentru recidivă fiind de **5 ani și 8 luni închisoare, cu executare în regim de detenție**.

Deoarece inculpatul a fost supus măsurilor preventive privative de libertate în celelalte dosare menționate mai sus, instanța de fond a dispus în temeiul art. 40 alin. 3 C.pen., deducerea acestor perioade, astfel cum au fost reținute cu caracter definitiv în Decizia penală nr. 110 din 30.01.2019 a Curții de Apel Suceava și în Decizia penală nr. 278/13.03.2019 a Curții de Apel Suceava, în consecință, din pedeapsa rezultantă aplicată inculpatului instanța deduce reținerea din data de 09.06.2016, durata arestării preventive de la data de 10.06.2016 la data de 21.09.2016, durata arestului la domiciliu de la data de 21.09.2016 la data de 19.02.2017, durata arestării preventive de la data de 04.04.2017 la data de 19.01.2018 și durata executată de la data de 19.01.2018 la data de 27.02.2018, toate în considerarea sentinței penale nr. 201/2017 a Judecătoriei Dorohoi, modificată și rămasă definitivă prin decizia penală nr. 64/19.01.2018 a Curții de Apel Suceava, precum și durata reținerii din data de 24.11.2015, a arestării preventive de la data de 25.11.2015 la data de 10.03.2016 și a arestului la domiciliu de la data de 11.03.2016 la data de 03.05.2016, toate în considerarea sentinței penale nr. 49/2016 a Judecătoriei Darabani, precum și durata arestării preventive a inculpatului din data de 21.05.2018 la data de 13.03.2019, în considerarea sentinței penale nr. 3/17.01.2019 a Judecătoriei Darabani, rămasă definitivă prin decizia penală nr. 278/13.03.2019 a Curții de Apel Suceava.

În temeiul art. 55 indice 1 din Legea nr. 254/2013, s-a dedus din pedeapsa aplicată inculpatului și durata de 90 zile închisoare, considerate ca executate suplimentar (măsură compensatorie), potrivit Deciziei penale nr. 110 din 30.01.2019 a Curții de Apel Suceava.

Prin încheierea din data de 11.04.2019 s-a dispus admiterea sesizării din oficiu privind eroarea materială din cuprinsul minutei pronunțate la data de 14.03.2019 de Judecătoria Darabani, în dosarul nr. .../217/2017, privind nementionarea prevederilor privind anularea sau revocarea mandatului de executare nr. 9/13.03.2019 emis în baza sentinței penale nr. 3/17.01.2019 a Judecătoriei Darabani, rămasă definitivă prin decizia penală nr. 278/13.03.2019 a Curții de Apel Suceava și anularea sau revocarea mandatului de executare nr. 181/30.01.2019 emis în baza Sentinței penale nr. 128 din 07.11.2018 în dosarul nr. ../217/2016 a Judecătoriei Darabani, rămasă definitivă prin Decizia nr. 110 din 30.01.2019 a Curții de Apel Suceava. Văzând că minuta penală a fost îndreptată în acest sens și s-a dispus emiterea unui nou mandat de executare a pedepsei rezultante, după rămânerea definitivă a prezentei sentințe, instanța de fond a cuprins aceste precizări în considerente și în dispozitivul îndreptat în acest fel.

În ce privește *latura civilă* a cauzei, instanța de fond a reținut că persoana vătămată B. s-a constituit parte civilă în proces, în termenul procedural prevăzut de art. 20 alin. 1 C.pr.pen., anterior citirii actului de sesizare a instanței, chiar din cursul urmăririi penale, cu suma de 1577

lei, reprezentând totalul sumei sustrate de inculpat, solicitând obligarea acestuia la plata întregii sume de bani sustrate.

Instanța de fond a reținut că potrivit art. 1347 alin. (1) și alin. (2) C.civ., cel care cauzează altuia un prejudiciu printr-o faptă ilicită, săvârșită cu vinovăție, este obligat să îl repare, iar prin art. 1349 C.civ., se consacră răspunderea delictuală, stipulându-se ca orice persoană are îndatorirea să respecte regulile de conduită pe care legea sau obiceiul locului le impune și să nu aducă atingere, prin acțiunile ori inacțiunile sale, drepturilor sau intereselor legitime ale altor persoane, cel care, având discernământ, încalcă această îndatorire răspunde de toate prejudiciile cauzate, fiind obligat să le repare integral.

Pe latura civilă a cauzei, proba propusă de partea civilă și încuviințată de instanță a fost cea cu înscrisuri, iar față de datele speței, instanța de fond a constatat că sunt îndeplinite condițiile răspunderii civile delictuale privitoare la existența faptei ilicite, vinovăția inculpatului, prejudiciul produs precum și legătura de cauzalitate dintre faptă și prejudiciu, iar în baza art. 397 alin. (1) C.pr.pen. raportat la art. 1357 C. civ., a admis acțiunea civilă promovată de partea civilă B. și a fost obligat inculpatul A. la plata sumei de 1577 lei cu titlu de daune materiale.

În baza art. 274 alin. (1) C.pr.pen. a fost obligat inculpatul A. la plata către stat a sumei de 490 lei cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de stat, din care 170 lei din cursul urmăririi penale.

Împotriva acestei sentințe, în termen legal, au declarat apel Parchetul de pe lângă Judecătoria Darabani și inculpatul A., criticând-o pentru netemeinicie și nelegalitate.

În esență, Parchetul de pe lângă Judecătoria Darabani a criticat sentința întrucât, la momentul formulării cererii de apel, prima instanță nu a dispus anularea mandatelor de executare anterioare, însă s-a apreciat că această neregularitate a fost înlăturată prin încheierea din 11 aprilie 2019, prin care s-a dispus anularea mandatelor de executare nr. 9/13.03.2019 și nr. 181/30.01.2019, dispunând totodată emiterea unui nou mandat de executare cu privire la inculpat.

O altă critică adusă sentinței instanței de fond s-a referit la modalitatea de individualizare a pedepsei aplicate pentru infracțiunea de furt raportat la gravitatea faptei și repetabilitatea faptelor săvârșite de inculpat, apreciindu-se că o pedeapsă orientată spre minimul special prevăzut de lege nu este de natură a asigura reeducarea inculpatului.

Oral, procurorul de ședință a criticat sentința primei instanțe și cu privire la modalitatea de contopire a pedepselor aplicate raportat la hotărârile anterioare de condamnare, apreciindu-se că se impunea revocarea suspendării și efectuarea concursului cu celelalte pedepse aplicate.

Inculpatul A. a criticat sentința cu privire la modalitatea de contopire a pedepselor, apreciindu-se că prima instanță nu a aplicat în mod corect prevederile art. 38 și 39 C.pen..

Procedând la soluționarea apelurilor promovate de Parchetul de pe lângă Judecătoria Darabani și inculpatul A., prin prisma motivelor invocate, precum și cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în conformitate cu prevederile art. 417 alin. 1, 2, art. 420 C.pr.pen., Curtea constată că acestea sunt întemeiate, pentru următoarele considerente:

Instanța de fond a reținut o stare de fapt conformă cu realitatea și sprijinită pe interpretarea și analiza judicioasă a probelor administrate în cauză, atât în cursul urmăririi penale, cât și în faza cercetării judecătorești, ajungând în final la concluzia că inculpatul A. se face vinovat de comiterea infracțiunii de *furt calificat*, prev. de art. 228 alin. 1, art. 229 alin. 2 lit. b C.pen. cu aplic. art. 41 alin. 1 C.pen., pentru care a fost trimis în judecată, dând faptei comise încadrarea juridică corespunzătoare.

Fără a relua argumentația stării de fapt, redată în considerentele hotărârii atacate, argumentație pe care Curtea și-o însușește în întregime, astfel cum această posibilitate este conferită de practica CEDO și potrivit căreia poate constitui o motivare preluarea motivelor

instanței inferioare (Helle împotriva Finlandei), se vor sublinia punctual aspectele criticate de procuror și inculpat, expuse anterior.

Rezultă din ansamblul probator administrat în cauză, la care a făcut referire detaliată prima instanță și pe care Curtea nu le va mai relua, în esență, că inculpatul a pătruns fără drept la data de 25.02.2017, în curtea și locuința persoanei vătămate B., cunoscând faptul că aceasta deține sume de bani provenind din pensie, pe care le ține ascunse în casă, în contextul în care acesta a comis acte similare împotriva aceleiași persoane vătămate și în alte rânduri, fiind cercetat și judecat în dosare distincte, și a sustras suma de 1577 lei, compusă din bancnote de 200 lei, 100 lei, 50 lei, 10 lei și 1 leu.

Raportat la starea de fapt reținută, s-a stabilit încadrarea juridică legală a faptei săvârșite de inculpatul A. de se circumscrie în drept elementelor constitutive ale infracțiunii de „furt calificat”, prev. de art. 228 alin. 1, art. 229 alin. 2 lit. b C.pen. cu aplic. art. 41 alin. 1 C.pen..

De asemenea, în ceea ce privește pedeapsa stabilită, Curtea, contrar opiniei acuzării, constată că aceasta a fost judicios individualizată în raport de prevederile art. 74 C.pen. - în care sunt enumerate criteriile după care se stabilesc și întinderea acesteia, respectiv în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului care se evaluează după criteriile menționate la lit. a-g ale aceluiași text de lege, anume împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite (astfel cum au fost evidențiate anterior); starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită (atingerea adusă relațiilor sociale referitoare la posesia și detenția bunurilor mobile); natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunilor (diminuarea patrimoniului persoanei vătămate); motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit (obținerea de venituri în mod facil); natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului (inculpatul este cunoscut cu un amplu trecut infracțional - conform fișei de cazier judiciar, p. 54-55 dosar apel, fiind recidivist); conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal (inculpatul a recunoscut săvârșirea faptei); nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială (în vârstă de 25 ani la data săvârșirii faptei, studii 10 clase, fără ocupație, necăsătorit), fiind în măsură să asigure realizarea concretă a scopurilor pedepsei, de prevenție și de reeducare a acestuia, neimpunându-se majorarea acesteia, așa cum a solicitat acuzarea.

De altfel, Curtea reține că instanța de fond s-a orientat către un quantum corespunzător al pedepsei pentru infracțiunea reținută, aceasta fiind suficientă pentru a asigura pe viitor adecvarea comportamentului inculpatului la normele de conduită acceptate de societate și prevenirea comiterii unor noi fapte circumscrise ilicitului penal.

Cu toate acestea, Curtea reține faptul că prima instanță a aplicat greșit pedeapsa rezultantă în urma concursului de infracțiuni.

Astfel, din oficiu, pentru a verifica situația juridică a inculpatului apelant, Curtea a solicitat fișa de cazier actualizată a inculpatului, din cuprinsul acesteia rezultând că inculpatul apelant a fost condamnat:

- la pedeapsa de 1 an și 4 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de „furt calificat”, prev. de art. 228 alin. 1, art. 229 alin. 1 lit. „b și d” și alin. 2 lit. „b” C.pen., în condițiile art.91 C.pen., prin sentința penală nr. 49/30.05.2016 a Judecătoriei Darabani, rămasă definitivă prin neapelare la data de 21.06.2016;

- la pedeapsa rezultantă 1 an 11 luni și 10 zile închisoare, cu executare în regim de penitenciar, prin sentința penală nr. 201/05.10.2017 a Judecătoriei Dorohoi, modificată și rămasă definitivă prin decizia penală nr. 64/19.01.2018 a Curții de Apel Suceava.

- la pedeapsa de 1 an și 8 luni închisoare, cu executare în regim de penitenciar, prin sentința penală nr. 128/07.11.2018 a Judecătoriei Darabani, modificată și rămasă definitivă prin decizia penală nr. 110/30.01.2019 a Curții de Apel Suceava.

- la pedeapsa de 1 an și 10 luni, cu executare în regim de penitenciar, pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat în formă continuată, prev. de art. 228 alin. 1, art. 229 alin. 2 lit. b C.pen., cu aplicarea art. 35 și 41 C.pen. (4 acte materiale), prin sentința penală nr. 3/17.01.2019 a Judecătorei Darabani, rămasă definitivă prin decizia penală nr. 278/13.03.2019 a Curții de Apel Suceava.

Astfel, raportându-se la conținutul hotărârilor judecătorești anterior menționate, Curtea constată, pe de o parte că în speță, în ceea ce privește efectele stării de agravare a pedepsei reprezentată de recidivă ca formă a pluralității infracționale, este incidentă această cauză de agravare întrucât potrivit fișei de cazier judiciar a inculpatului, aflată la dosar, primul termen al recidivei este reprezentat de pedeapsa anterioară de 1 an și 4 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat, prev. de art. 228 alin. 1, art. 229 alin. 1 lit. b și d și alin. 2 lit. b C.pen., prin sentința penală nr. 49/30.05.2016 a Judecătorei Darabani, rămasă definitivă prin neapelare la data de 21.06.2016, în condițiile în care fapta dedusă judecării a fost comisă în cadrul termenului de încercare de 3 ani stabilit prin hotărârea menționată, iar cuantumul pedepsei depășește 1 an, cu precizarea că dispoziția de suspendare sub supraveghere a a cestei pedepse a fost anulată prin prin sentința penală nr. 128/07.11.2018 a Judecătorei Darabani, modificată și rămasă definitivă prin decizia penală nr. 110/30.01.2019 a Curții de Apel Suceava, iar pe de altă parte că fapta dedusă judecării este concurentă cu faptele pentru care același inculpat a fost condamnat prin sentința penală nr. 201/05.10.2017 a Judecătorei Dorohoi, modificată și rămasă definitivă prin decizia penală nr. 64/19.01.2018 a Curții de Apel Suceava, sentința penală nr. 128/07.11.2018 a Judecătorei Darabani, modificată și rămasă definitivă prin decizia penală nr. 110/30.01.2019 a Curții de Apel Suceava și sentința penală nr. 3/17.01.2019 a Judecătorei Darabani, rămasă definitivă prin decizia penală nr. 278/13.03.2019 a Curții de Apel Suceava.

Așadar, după cum în mod corect s-a reținut la primul grad de jurisdicție, în raport de durata pedepsei ce constituie primul termen al recidivei, sunt îndeplinite în mod cumulativ condițiile de existență ale acestei forme a pluralității infracționale.

Potrivit art. 43 alin. (1) C.pen., atunci când se săvârșește o nouă infracțiune în stare de recidivă, pedeapsa stabilită pentru aceasta se adaugă la pedeapsa anterioară neexecutată ori la restul rămas neexecutat din aceasta. Astfel se instituie regula cumulului aritmetic în stabilirea pedepsei pentru recidiva postcondamnatore.

Art. 43 alin. (1) C.pen. prevede două situații în care se aplică regula cumulului aritmetic în cazul pedepsei pentru recidiva postcondamnatore:

- când, înainte ca pedeapsa anterioară să fi fost executată sau considerată ca executată, se săvârșește o nouă infracțiune în stare de recidivă; în acest caz, pedeapsa stabilită pentru noua infracțiune se adaugă la pedeapsa anterioară neexecutată, rezultând pedeapsa aplicată pentru recidivă;

- când pedeapsa anterioară pentru prima infracțiune nu a fost executată în întregime și este săvârșită o nouă infracțiune, în stare de recidivă; în acest caz, pedeapsa pentru noua infracțiune se cumulează cu restul pedepsei rămase de executat, rezultând pedeapsa care trebuie executată de condamnat.

Pe de altă parte, art. 43 alin. (2) C.pen. reglementează pedeapsa în cazul în care, înainte ca pedeapsa anterioară să fi fost executată sau considerată ca executată, sunt săvârșite mai multe infracțiuni concurente, dintre care cel puțin una se află în stare de recidivă. Este avută în vedere situația în care un condamnat aflat în executarea unei pedepse privative de libertate săvârșește un concurs de infracțiuni, care constituie al doilea termen al recidivei postcondamnatore.

În ipoteza prevăzută de art. 43 alin. (2) C.pen., pentru aplicarea pedepsei aferentă stării de recidivă, se procedează în felul următor:

- se stabilește pedeapsa pentru infracțiunile concurente potrivit art. 39 C.pen., adică, spre exemplu, dacă s-au stabilit două pedepse cu închisoare, se aplică pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din cealaltă pedeapsă stabilită;

- pedeapsa astfel rezultată se va adăuga la pedeapsa neexecutată ori la restul rămas neexecutat din pedeapsa ce constituie primul termen al recidivei, obținându-se pedeapsa pe care condamnatul o va avea de executat.

În cazul în care al doilea termen al recidivei este un concurs de infracțiuni, se aplică mai întâi dispozițiile referitoare la concursul de infracțiuni și apoi cele incidente în cazul recidivei. Acest tratament se aplică și în situația în care numai una dintre infracțiunile concurente se află în stare de recidivă, restul fiind în pluralitate intermediară, calitatea de recidivist atrăgând tratamentul specific acestei forme de pluralitate.

Prin urmare, prima instanță a calculat greșit primul termen al recidivei postcondamnatorii ca fiind pedeapsa de **3 (trei) ani și 20 zile închisoare**, în regim privativ de libertate, aplicată prin decizia nr. 110 din 30.01.2019 a Curții de Apel Suceava, în realitate acesta constituindu-l pedeapsa de 1 an și 4 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat, prev. de art. 228 alin. 1, art. 229 alin. 1 lit. b și d și alin. 2 lit. b C.pen., prin sentința penală nr. 49/30.05.2016 a Judecătoriei Darabani, rămasă definitivă prin neapelare la data de 21.06.2016.

De asemenea, așa cum s-a arătat anterior, în speță, Curtea constată că sunt întrunite și elementele concursului de infracțiuni, fapta din prezenta cauză fiind comisă în concurs real cu faptele pentru care același inculpat a fost condamnat prin sentința penală nr. 201/05.10.2017 a Judecătoriei Dorohoi, modificată și rămasă definitivă prin decizia penală nr. 64/19.01.2018 a Curții de Apel Suceava, prin sentința penală nr. 128/07.11.2018 a Judecătoriei Darabani, modificată și rămasă definitivă prin decizia penală nr. 110/30.01.2019 a Curții de Apel Suceava și prin sentința penală nr. 3/17.01.2019 a Judecătoriei Darabani, rămasă definitivă prin decizia penală nr. 278/13.03.2019 a Curții de Apel Suceava, caz în care trebuie să se aplice o pedeapsă rezultantă. În acest caz, pedeapsa rezultantă va crește, fie pentru faptul că pedeapsa descoperită ulterior este mai mare, fie pentru că sporul de o treime din totalul celorlalte pedepse va fi mai ridicat.

În acest sens, Curtea reține că doctrina în materie a statuat că, dacă prin hotărârea pronunțată ulterior pentru o infracțiune concurentă sau prin hotărârea de condamnare anterioară infractorul este condamnat tot pentru un concurs de infracțiuni, deoarece toate infracțiunile pentru care acesta a fost condamnat prin cele două (sau mai multe) hotărâri sunt concurente, trebuie să se aplice o pedeapsă unică.

În acest caz, nu se va proceda la contopirea directă a pedepselor rezultante ca urmare a contopirilor anterioare, ci se va proceda întâi la descontopirea pedepselor rezultante, redând fiecărei pedepse individualitatea ei corespunzătoare infracțiunilor pentru care au fost aplicate, după care va proceda la contopirea lor în pedeapsa cea mai grea care va fi sporită cu o treime din totalul celorlalte pedepse.

Dacă infractorul a executat integral sau parțial pedeapsa aplicată prin hotărârea anterioară, ceea ce s-a executat se scade din durata pedepsei aplicate pentru infracțiunile concurente.

În cuprinsul în art. 40 alin. 1 C. pen., se prevede că dispozițiile privitoare la aplicarea pedepsei în caz de concurs de infracțiuni se aplică și în cazul în care infractorul condamnat definitiv este judecat ulterior pentru o infracțiune concurentă.

În speță, Curtea constată că, prin sentința penală nr. 128/07.11.2018 a Judecătoriei Darabani, modificată și rămasă definitivă prin decizia penală nr. 110/30.01.2019 a Curții de Apel Suceava au fost repuse în individualitatea lor și contopite pedepsele aplicate inculpatului A. prin sentințele penale nr. 201/05.10.2017 a Judecătoriei Dorohoi, modificată și rămasă

definitivă prin decizia penală nr. 64/19.01.2018 a Curții de Apel Suceava și nr. 49/30.05.2016 a Judecătoriei Darabani, rămasă definitivă prin neapelare la data de 21.06.2016 cu pedeapsa aplicată prin hotărârea menționată, rezultând o pedeapsă de executat de 3 ani și 20 zile închisoare în regim de penitenciar.

Potrivit dispozițiilor art. 79 alin. (2) C.pen., „Dacă sunt incidente două sau mai multe dispoziții care au ca efect agravarea răspunderii penale, pedeapsa se stabilește prin aplicarea succesivă a dispozițiilor privitoare la circumstanțe agravante, infracțiune continuată, concurs sau recidivă.”.

Raportat la speța de față, Curtea consideră că primul pas în soluționarea cauzei era determinarea încadrării juridice a faptei și a limitelor speciale ale pedepsei prevăzute pentru infracțiunea ce a fost comisă, respectiv stabilirea dacă infracțiunea a fost săvârșită în forma de bază, forma atenuată sau cea agravată, iar următorul pas vizează aplicarea tratamentului sancționator de la concursul de infracțiuni și apoi de la recidivă.

Cu alte cuvinte, ordinea de aplicare a cauzelor de agravare a răspunderii pune în evidență faptul că individualizarea pedepsei are la bază concepția potrivit căreia aceasta se va realiza mai întâi în funcție de gradul de pericol social al faptei și al făptuitorului (acestea fiind cuantificate inițial prin intermediul circumstanțelor agravante, infracțiunea continuată și concursul de infracțiuni), și numai după aceea se va da eficiență stării de recidivă postcondamnatorii. Mai mult, starea de recidivă își aplică efectele în cele din urmă, având în vedere că este o împrejurare independentă de infracțiunea săvârșită, dar care, prin intermediul făptuitorului, influențează gradul de pericol social.

Concluzionând, în situația în care ne aflăm în prezența unei infracțiuni săvârșite în stare de recidivă postcondamnatorie, prima instanță trebuia să acorde prioritate cauzelor de agravare prevăzute mai sus, și doar la final să aplice tratamentul sancționator al recidivei postcondamnatorii.

În consecință, pentru cele ce preced, Curtea, în baza art.421 pct.2 lit.a C.pr.pen., va admite apelurile declarate de Parchetul de pe lângă Judecătoria Darabani și inculpatul A. împotriva sentinței penale nr. 25 din 14.03.2019 a Judecătoriei Darabani, va desființa, în parte, sentința penală atacată și în rejudecare, va înlătura din sentința atacată disp. de la pct.2-5.

Se va constata că fapta pentru care inculpatul A. a fost condamnat la pedeapsa de 2 ani închisoare prin sentința apelată se află în stare de recidivă postcondamnatorie cu fapta pentru care a fost condamnat la pedeapsa de 1 an și 4 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de „furt calificat”, prev. de art. 228 alin. 1, art. 229 alin. 1 lit. „b și d” și alin. 2 lit. „b” C.pen., prin sentința penală nr. 49/30.05.2016 a Judecătoriei Darabani, rămasă definitivă prin neapelare la data de 21.06.2016, și în concurs real cu faptele pentru care același inculpat a fost condamnat:

- la pedeapsa rezultantă 1 an 11 luni și 10 zile închisoare prin sentința penală nr. 201/05.10.2017 a Judecătoriei Dorohoi, modificată și rămasă definitivă prin decizia penală nr. 64/19.01.2018 a Curții de Apel Suceava.

- la pedeapsa de 1 an și 8 luni închisoare prin sentința penală nr. 128/07.11.2018 a Judecătoriei Darabani, modificată și rămasă definitivă prin decizia penală nr. 110/30.01.2019 a Curții de Apel Suceava.

- la pedeapsa de 1 an 10 luni pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat în formă continuată, prev. de art. 228 alin. 1, art. 229 alin. 2 lit. b C.pen., cu aplicarea art. 35 și 41 C.pen. (4 acte materiale), prin sentința penală nr. 3/17.01.2019 a Judecătoriei Darabani, rămasă definitivă prin decizia penală nr. 278/13.03.2019 a Curții de Apel Suceava.

Se va constata că prin sentința penală nr. 128/07.11.2018 a Judecătoriei Darabani, modificată și rămasă definitivă prin decizia penală nr. 110/30.01.2019 a Curții de Apel Suceava au fost repuse în individualitatea lor și contopite pedepsele aplicate inculpatului A. prin sentințele penale nr. 201/05.10.2017 a Judecătoriei Dorohoi, modificată și rămasă definitivă

prin decizia penală nr. 64/19.01.2018 a Curții de Apel Suceava și nr. 49/30.05.2016 a Judecătorei Darabani, rămasă definitivă prin neapelare la data de 21.06.2016 cu pedeapsa aplicată prin hotărârea menționată, rezultând o pedeapsă de executat de 3 ani și 20 zile închisoare în regim de penitenciar.

Se vor repune în individualitatea lor pedepsele contopite prin sentința penală nr. 128/07.11.2018 a Judecătorei Darabani, modificată și rămasă definitivă prin decizia penală nr. 110/30.01.2019 a Curții de Apel Suceava,

În baza art. 40 alin.1 C.pen. raportat la art. 38 alin. (1), art. 39 alin. (1) lit. b C.pen. se va contopi pedeapsa de 2 ani închisoare aplicată prin sentința penală apelată cu:

- pedeapsa de 1 an și 4 luni închisoare, aplicată pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat, prev. de art. 228 alin. 1, art. 229 alin. 2 lit. b C.pen., cu aplicarea art. 396 alin. 10 teza I C.pr.pen. și pedeapsa de 1 an și 6 luni închisoare, aplicată pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat, prev. de art. 228 alin. 1, art. 229 alin. 2 lit. b C.pen., cu aplicarea art. 35 alin. 1 C.pen. și art. 396 alin. 10 teza I C.pr.pen., prin sentința penală nr. 201/05.10.2017 a Judecătorei Dorohoi, modificată și rămasă definitivă prin decizia penală nr. 64/19.01.2018 a Curții de Apel Suceava;

- pedeapsa de 1 an și 8 luni închisoare aplicată pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat, prev. de art. 228 alin. 1, art. 229 alin. 1 lit. d, alin. 2 lit. b C.pen., cu aplicarea art.35 alin.1 C.pen. și art. 396 alin. 10 C.pr.pen. prin sentința penală nr. 128/07.11.2018 a Judecătorei Darabani, modificată și rămasă definitivă prin decizia penală nr. 110/30.01.2019 a Curții de Apel Suceava.

- pedeapsa de 1 an și 10 luni închisoare aplicată săvârșirea infracțiunii de furt calificat, prev. de art. 228 alin. 1, art. 229 alin. 2 lit. b C.pen., cu aplicarea art. 35 și 41 C.pen., art. 396 alin. 10 C.pr.pen. prin sentința penală nr. 3/17.01.2019 a Judecătorei Darabani, modificată și rămasă definitivă prin decizia penală nr. 278/13.03.2019 a Curții de Apel Suceava, urmând ca inculpatul A. să execute pedeapsa cea mai grea de 2 ani, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse menționate (6 ani și 4 luni închisoare), respectiv 2 ani 1 lună și 10 zile închisoare, pedeapsă finală de executat fiind de 4 ani 1 lună și 10 zile închisoare.

Conform art.41 alin.1 rap. la art.43 alin.1 și 2 C.pen.ă, se va adaugă pedeapsa rezultantă calculată potrivit prezentei pentru concursul de infracțiuni, de 4 ani 1 lună și 10 zile închisoare, la pedeapsa de 1 an și 4 luni închisoare aplicată pentru săvârșirea infracțiunii de „furt calificat”, prev. de art. 228 alin. 1, art. 229 alin. 1 lit. „b și d” și alin. 2 lit. „b” C.pen., prin sentința penală nr. 49/30.05.2016 a Judecătorei Darabani, rămasă definitivă prin neapelare la data de 21.06.2016, urmând ca inculpatul să execute pedeapsa finală de 5 ani 5 luni și 10 zile închisoare (în loc de 5 ani 8 luni închisoare).

Se va deduce din pedeapsa finală de 5 ani 5 luni și 10 zile închisoare și perioada reținerii din data de 26.08.2018 conform sentinței penale nr. 128/07.11.2018 a Judecătorei Darabani, modificată și rămasă definitivă prin decizia penală nr. 110/30.01.2019 a Curții de Apel Suceava, pe care prima instanță nu a avut-o în vedere și care profită inculpatului.

Vor fi anulate: mandatul de executare nr. 9/13.03.2019, emis în baza sentinței penale nr. 3/17.01.2019 a Judecătorei Darabani, modificată și rămasă definitivă prin decizia penală nr. 278/13.03.2019 a Curții de Apel Suceava și mandatul de executare nr.181/30.01.2019, emis în baza sentinței penale nr. 128 din 07.11.2018 a Judecătorei Darabani, modificată și rămasă definitivă prin decizia penală nr. 110 din 30.01.2019 a Curții de Apel Suceava și dispune emiterea unui nou mandat de executarea a pedepsei închisorii.

Se vor menține celelalte dispoziții ale sentinței care nu sunt contrare prezentei decizii.

În baza art.275 alin. 6 C.pr.pen., onorariul apărătorului desemnat din oficiu pentru inculpatul apelant A., în cuantum de 868 lei rămâne în sarcina statului, urmând a fi avansat din fondurile Ministerului Justiției în contul Baroului Suceava.

12. Circumstanța agravantă prevăzută de art.218 alin. 3 lit. c C.pen. Aprecierea vârstei victimei.

Rezumat:

Instanța de control judiciar constată că pentru a se reține circumstanța agravantă prevăzută de art.218 alin.3 lit.c C.pen. este necesar ca făptuitorul să cunoască vârsta victimei sau să fi existat suficiente elemente care să îi permită să o aprecieze în mod corect. Cunoașterea nesigură, îndoiala asupra acestei împrejurări, nu înlătură răspunderea penală, în condițiile în care făptuitorul prin continuarea acțiunii sale mai departe a acceptat și această eventualitate. Or, în prezenta cauză, Curtea reține că existau suficiente elemente care să le permită inculpaților apelanți să aprecieze vârsta victimei.

(Decizia nr. 741 din 11 septembrie 2019, dosar nr. 560/285/2019)

Hotărârea:

Prin sentința penală nr. 410 din data de 16.05.2019 a Judecătorei Rădăuți, în baza art. 396 alin. 1, 2 C.pr.pen., a fost condamnat inculpatul A. pentru săvârșirea infracțiunii de *viol*, faptă prev. de art. 218 alin. 3 literele c) și f) cu aplicarea art. 44 alin. 1 din C.pen., cu aplic. art. 396 alin. 10 C.pr.pen., la pedeapsa de 5 ani închisoare.

În baza art. 66 alin. (1) lit. a, b C.pen., s-a interzis inculpatului, ca *pedeapsă complementară*, dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, pe o perioadă de 3 ani de la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

În baza art. 65 alin. (1), raportat la art. 66 alin. (1) lit. a, b C.pen., s-a interzis inculpatului, ca *pedeapsă accesorie*, exercitarea dreptului de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, de la rămânerea definitivă a sentinței atacate și până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

S-a constatat că inculpatul a comis fapta în termenul de încercare stabilit prin sentința penală nr. 562 din 8.11.2016 pronunțată de Judecătoria Rădăuți în dosarul nr. .../285/2016, definitivă prin decizia penală nr. 271 din 09.03.2017 a Curții de Apel Suceava, prin care a fost condamnat la pedeapsa de 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de lovire sau alte violențe, prev. de art. 193 alin. 2 C. penal, cu aplic. art. 396 alin. 10 C.pr.pen., persoană vătămată fiind C., cu suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, termenul de încercare fiind de 2 ani.

În baza art. 44 C.pen. și disp. art. 96 al. 4, 5 C.pen., s-a revocat suspendarea executării sub supraveghere a pedepsei de 1 an închisoare și s-a dispus executarea pedepsei.

În baza art. art. 44 C.pen. și disp. art. 96 al. 4, 5 C.pen., rap. la art. 38 alin. 1, 39 alin. 1 lit. b C.pen., s-a contopit pedeapsa aplicată inculpatului prin hotărârea atacată cu pedeapsa de 1 an aplicată inculpatului prin sentința penală nr. 562 din data de 8 noiembrie 2016 pronunțată de Judecătoria Rădăuți în dosarul nr. .../285/2016, definitivă prin decizia penală nr. 271 din 09.03.2017 a Curții de Apel Suceava și s-a aplicat inculpatului pedeapsa cea mai mare, de 5 ani închisoare, la care s-a adăugat un spor de o treime din cealaltă pedeapsă, inculpatul urmând a executa pedeapsa rezultantă de 5 ani și 4 luni închisoare.

În baza art. 66 alin. (1) lit. a, b C.pen., rap. la art. 45 C.pen., s-a interzis inculpatului, ca *pedeapsă complementară*, dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, pe o perioadă de 3 ani de la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

În baza art. 65 alin. (1), raportat la art. 66 alin. (1) lit. a, b C.pen. și la art. 45 C.pen., s-a interzis inculpatului, ca *pedeapsă accesorie*, exercitarea dreptului de a fi ales în autoritățile

publice sau în orice alte funcții publice și dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, de la rămânerea definitivă a sentinței atacate și până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

În baza art. 72 C.pen., s-a dedus din pedeapsa aplicată inculpatului A. durata reținerii și arestării preventive, respectiv din data de 04.01.2019 la zi.

În baza art. 399 C.pr.pen., s-a menținut măsura arestării preventive a inculpatului A..

În baza art. 7 alin. 1 rap. la art. 4 alin. 1 lit. b din Legea nr. 76/2008, s-a dispus prelevarea de la inculpatul A. probe biologice în vederea adăugării profilelor genetice în Sistemul Național de Date Genetice Judiciare.

În baza art. 396 alin. 1, 2 C.pr.pen., a fost condamnat inculpatul B. pentru săvârșirea infracțiunii de „*complicitate la infracțiunea de viol*”, faptă prev. de art. 48 rap. la art. 218 alin. 3 literele c) și f) din C.pen., cu aplic. art. 396 alin. 10 C.pr.pen., la pedeapsa de 3 ani și 4 luni închisoare.

În baza art. 66 alin. (1) lit. a, b C.pen., s-a interzis inculpatului, ca *pedeapsă complementară*, dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, pe o perioadă de 3 ani de la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

În baza art. 65 alin. (1), raportat la art. 66 alin. (1) lit. a, b C.pen., s-a interzis inculpatului, ca *pedeapsă accesorie*, exercitarea dreptului de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, de la rămânerea definitivă a sentinței atacate și până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

În baza art. 72 C.pen., s-a dedus din pedeapsa aplicată inculpatului B. durata reținerii și arestării preventive, respectiv din data de 04.01.2019 la zi.

În baza art. 399 C.pr.pen., s-a menținut măsura arestării preventive a inculpatului B.

În baza art. 7 alin. 1 rap. la art. 4 alin. 1 lit. b din Legea nr. 76/2008, s-a dispus prelevarea de la inculpatul B. probe biologice în vederea adăugării profilelor genetice în Sistemul Național de Date Genetice Judiciare.

În baza art. 25, 397 C.pr.pen., rap. la art. 1357, 1382 Cod civil, a fost admisă în parte acțiunea civilă și au fost obligați inculpații A. și B., în solidar, să plătească părții civile D. suma de 10.000 euro, cu titlu de daune morale.

În baza art. 274 al. 1 C.pr.pen., au fost obligați inculpații să plătească statului fiecare câte 1.000 lei, cheltuieli judiciare.

Onorariile avocaților desemnați din oficiu, în timpul urmăririi penale, ... au fost avansate din fondurile Ministerului Public.

În baza art. 276 C.pr.pen., au fost obligați inculpații să plătească părții civile D. fiecare câte 2.429,6 lei, cheltuieli judiciare.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că, prin rechizitoriul nr.1/P/2019 al Parchetului de pe lângă Judecătoria Rădăuți din data de 4 februarie 2019 a fost trimis în judecată, în stare de arest preventiv, inculpatul A. pentru săvârșirea infracțiunii de ”viol”, faptă prev. de art. 218 alin. 3 literele c) și f) cu aplicarea art. 44 alin. 1 din C.pen., și inculpatul B., pentru săvârșirea infracțiunii de „*complicitate la infracțiunea de viol*”, faptă prev. de art. 48 rap. la art. 218 alin. 3 literele c) și f) din C.pen.

În actul de sesizare s-a reținut că persoana vătămată D., din orașul E., în seara de 01.01.2019, s-a deplasat în satul și comuna F., unde s-a întâlnit cu martorele G. și H. Din satul F., în jurul orei 20.30, cele trei tinere au fost luate cu mașina de către alți prieteni, respectiv martorii I. și J. și împreună s-au deplasat la Școala Primară din satul F1, comuna F. unde se ținea o petrecere și unde acestea au petrecut și revelionul.

În intervalul orar 20.30 – 23.30, persoana vătămată D., împreună cu prietenele ei și alte cunoștințe de vârstă apropiată au petrecut într-o sală din incinta școlii, dansând și consumând băuturi alcoolice în cantități mici.

În jurul orei 23.30 – 00.00, persoana vătămată D. a fost invitată afară la o țigară de către prietena ei, martora H., aceasta a acceptat și chiar a ieșit în curtea din spatele școlii, urmând să vină și H. care înainte a mers să își ia geaca, însă apoi nu a reușit să mai iasă întrucât ușa s-a blocat.

În curtea din spatele școlii, persoana vătămată a fost abordată de o persoană necunoscută, respectiv un băiat de circa 20 de ani, având circa 1.65-170 m înălțime, corpulent, care avea pe cap o căciulă de culoare închisă și purta o geacă din piele de culoare neagră, care ulterior a fost identificat în persoana inculpatului B. și care a prins-o de geacă și i-a spus să meargă cu el, aceasta refuzând. După câteva secunde, a apărut un al doilea băiat, care i-a propus persoanei vătămate să meargă la el acasă, aceasta a refuzat, s-a pus jos și a început să țipe, primind o palmă peste față de la primul dintre cei doi băieți, respectiv de la inculpatul B., aspect confirmat și de certificatul medico-legal nr.1 SV/A1/03.01.2019, acțiunea inculpatului fiind în realitate un act de înlesnire a actului sexual neconsimțit ce urma să aibă loc.

După circa 2-3 minute, a venit și inculpatul A., pe care D. îl cunoștea din serile anterioare, în care s-au mai făcut petreceri la F1, acesta a vorbit în ucraineană cu cei doi care s-au dat deoparte, aspect din care rezultă că cei doi inculpați au avut o înțelegere anterioară momentului săvârșirii faptei.

Inculpatul A. i-a indus persoanei vătămate ideea că el vrea să „o scape” de ceilalți băieți, dar nici nu vrea să aibă ulterior probleme cu aceștia, astfel reușind să o convingă pe aceasta să sară un gard din lemn trecând către imașul comunal din localitatea F1. Ajunși acolo, A. a convins-o pe D. să vină cu el pe o rută ocolitoare și a condus-o pe aceasta până la drumul comunal 35, au traversat strada și au intrat pe ulița de la capătul cimitirului ortodox, deplasându-se încă circa 200 m până în spatele cimitirului. În locul respectiv, inculpatul A. inițial i-a propus persoanei vătămate ca aceasta să îi facă sex oral, venind apoi și cu propunerea de a întreține raporturi sexuale normale, însă persoana vătămată D. a refuzat aceste propuneri.

După acest moment, inculpatul A. a strigat câteva cuvinte în limba ucraineană, amenințând-o în același timp pe persoana vătămată că, în cazul în care nu se conformează și aceasta nu va întreține un raport sexual cu inculpatul, va fi nevoită să întrețină raporturi sexuale și cu alți cinci băieți care erau în stradă, în imediata apropiere, în acel moment intervenind constrângerea psihică a minorei, împrejurări în care asupra minorei a fost instalată o puternică stare de teamă.

În continuare, dinspre DC 35, a apărut imediat inculpatul B., care a abordat-o prima dată pe persoana vătămată D. în curtea școlii, inculpatul A. trimițându-l pe acesta să caute prezervative. B. a revenit la fața locului după circa 10 minute spunând că nu a găsit prezervative și a plecat apoi oprindu-se la colțul cimitirului, care era în imediata apropiere. Inculpatul A. a continuat să o convingă pe persoana vătămata minora D. să întrețină relații sexuale, încercând de mai multe ori să-i dea jos pantalonii jos, însă aceasta a continuat să se opună.

După câteva minute, inculpatul B. s-a apropiat de ei, a schimbat câteva cuvinte în ucraineană cu inculpatul A., care imediat a prins-o pe persoana vătămată, a întors-o cu spatele la el și a împins-o până în gardul ce împrejmuiește cimitirul. În urma contactului cu gardul respectiv pe corpul victimei au rămas urme de violență, respectiv pe șoldul stâng cât și pe gamba stângă, conform aceluiași certificat medico-legal.

Imediat, pe partea dreaptă a persoanei vătămate, a venit și inculpatul B. care a prins-o pe victima minora de mâini și a ținut-o lipită de gard.

Din verificări și din declarația persoanei vătămate, a rezultat că aceasta inițial a opus o oarecare rezistență fizică, însă sub imperiul amenințărilor primite de la inculpatul A., cum că

dacă nu va întreține relații sexuale cu el vor veni încă cinci care o vor viola pe rând, aceasta a cedat psihic, rezistența fizică opusă de ea în timpul actului fiind minimă.

Astfel, este adevărat că în zona brațelor nu au fost constatate leziuni ca urmare a acțiunii inculpatului B., însă persoana vătămată, fiind sub imperiul amenințărilor inculpatului A., care i-a spus că, dacă nu întreține un act sexual cu el, va fi obligată să întrețină și alte raporturi sexuale neconsimțite cu persoanele din stradă, împrejurări în care, minorei fiindu-i frică pentru integritatea sa corporală, nu a mai opus rezistență fizică.

Astfel, situat în partea din spate, inculpatul A., i-a dat jos pantalonii și lenjeria persoanei vătămate, a prins-o cu mâinile de șolduri și a întreținut raporturi sexuale normale timp de circa 5 minute după care a ejaculat în exterior, s-a șters în zona intimă cu niște șervețele umede, după care a plecat de acolo. Șervețelele folosite au fost identificate la fața locului cu ocazia cercetării la fața locului.

Persoana vătămată a rămas cu inculpatul B., care și-a dat jos pantalonii și la rândul său i-a cerut persoanei vătămate D. ca să-i facă sex oral, ea refuzând.

Acțiunea inculpatului a fost întreruptă după câteva secunde de coinculpatul A. care a revenit la ei spunând că vine poliția, organele de poliție fiind sesizate de către martora H.

În continuare, la cererea inculpaților, persoana vătămată s-a îmbrăcat și toți trei s-au îndreptat către drumul comunal 35.

Înainte să fie lăsată să plece, victima D. a fost amenințată cu acte de violență de către inculpatul A. să nu spună nimănui ce s-a întâmplat, în sensul că, dacă află poliția ce s-a întâmplat, el știe unde să o găsească, motiv pentru care, fiindu-i frică, persoana vătămată nu a informat organele de poliție imediat că este victima unei infracțiuni de viol.

Din zona cimitirului, persoana vătămată s-a deplasat singură către centrul satului, unde se aflau organele de poliție, sesizate prin S.N.U.A.U. 112 de către martora H. despre faptul că prietena ei D. a dispărut de la petrecere fiind luată de niște băieți. Persoana vătămată, sub imperiul temerii insuflăte de cei doi inculpați, a declarat poliției că a fost la o țigară cu un prieten și nu a pățit nimic, în ciuda faptului că pe fața ei existau urme de violență, care au fost observate de un martor ocular.

În aceeași noapte, după ce și-a mai revenit din starea de șoc, în jurul orei 03.00, persoana vătămată D., s-a prezentat împreună cu părinții la poliție, reclamând că a fost violată de către o persoană pe nume "A" din satul F, fiind ajutat de încă o persoană pe care nu o cunoaște, în fapt fiind vorba de către cei doi inculpați. Pe inculpatul A. persoana vătămată îl cunoștea din data de 29.12.2019 când, împreună cu martorul K., a dus-o pe aceasta cu mașina din satul F. în orașul E.

Situația de fapt reținută a fost susținută de amplul probatoriu administrat în cauză, declarațiile persoanei vătămate coroborându-se întru totul cu celelalte probe administrate.

Astfel, s-a stabilit și faptul că, în jurul orei 01.00, victima minora D. a plecat din centrul localității F1. cu prietenii care au adus-o la petrecere și s-au deplasat în satul F la martora L.

Fiind audiată la data de 03.01.2019 martora L. a confirmat situația de fapt descrisă și a declarat că în seara respectivă, în jurul orei 01.00, persoana vătămată D. a venit la ea și i-a povestit că, fiind la o petrecere la școala din F1, a fost abordată de niște băieți care i-au făcut propuneri cu tentă sexuală și apoi a fost constrânsă să meargă în alt loc în care a fost violată menționând ca pe unul dintre autori în cheamă "a".

Martora a mai declarat că, discutând apoi cu H., aceasta i-a relatat că, după ce victima D. a ieșit din sala de clasă la țigară, ea a rămas blocată în clasa respectivă și a auzit din exterior, de la unul dintre băieții care ținea ușa, afirmând „*nu mai loviți ușa că "d" se va întoarce mai târziu*”.

De la locuința martorei L., persoana vătămată s-a deplasat cu aceiași prieteni cu mașina la o altă prietenă, respectiv la martora G. tot din satul F., care a primit-o să doarmă la ea, ocazie cu care, D. i-a povestit și acesteia ce a pățit.

Fiind audiată la data de 02.01.2019, martora G. a declarat că a fost și ea la petrecerea respectivă dar s-a întors acasă la ora 23.30. În aceeași seară a primit un mesaj de la martora M., care i-a spus că D. a dispărut de la petrecere, fiind luată de niște băieți.

În jurul orei 02.00, martora declară că a primit un mesaj de la persoana vătămată D., care i-a cerut să doarmă la ea, iar ea a fost de acord, D. ajungând la locuința ei în scurt timp. Martora a mai declarat că D. i-a povestit că, fiind în spatele școlii la o țigară, a fost abordată și bruscată de două persoane, după care a fost abordată de inculpatul A., sub unele pretexte, care a constrâns-o să îl însoțească și a condus-o în spatele cimitirului din F1 unde a violat-o.

De la locuința martorei G., victima D. și-a anunțat mama despre cele întâmplate, care în scurt timp a luat-o și împreună s-au deplasat la poliție sesizând cele întâmplate.

Cu ocazia audierii din data de 03.01.2019 a martorei M., aceasta a declarat că a observat momentul în care persoana vătămată a ieșit din sala de clasă, iar martora H. a fost în imposibilitate de a o urma, deoarece cineva blocase ușa.

De asemenea martora M. a observat în aceleași împrejurari cum doi băieți din încăperea au sărit pe geam și au părăsit incinta sălii de clasă imediat după ce persoana vătămată a ieșit afară, aflând de la persoanele prezente că cei doi care au ieșit geam sunt „A și B”.

Martora a mai declarat că, după câteva minute s-a deblocat ușa, au ieșit toți afară, iar G. o căuta speriată pe D., dar nu o găsea. M. a precizat că în acele momente, N. i-a spus martorei O. că ar fi mai bine să plece acasă, pentru a nu li se întâmpla ceva, condiții în care O. a plecat acasă împreună cu M., fiind conduse de N.. Aceste aspecte sunt confirmate și de declarația martorei O.

Fiind audiată în data de 02.01.2019 martora H. a declarat că a mers la petrecerea din seara de 01.01.2019, de la școala F1, împreună cu D. și alte cunoștințe. În jurul orei 23.30, cele două s-au înțeles să iasă la o țigară, D. a ieșit prima, iar martora luându-și geaca, nu a mai reușit să iasă, ușa fiind blocată din exterior.

H. a precizat că această situație a durat circa 3 minute, timp în care a observat în sală câțiva băieți mai mari pe care nu-i cunoștea și dintre care doi au sărit pe geam afară. După ce s-a deblocat ușa, martora declară că nu a găsit-o prin împrejurimi pe D., a sunat-o de mai multe ori dar aceasta nu a răspuns, motiv pentru care a sesizat dispariția prin S.N.U.A.U. 112.

La sosirea poliției, a apărut și D. care, în prezența martorei, a declarat că a fost la o țigară cu un prieten și nu a pățit nimic, deși părea speriată și pe față prezenta o zgârietură.

H. a mai declarat că, în noaptea respectivă, sora ei a primit un mesaj de la D. în care i-a spus că a fost violată.

Fiind audiată la data de 29.01.2019 martora P. a confirmat cele declarate de sora sa H. și declară că în noaptea de 01/02.01.2019, în jurul orei 01.00-01.30 a primit mesaj pe Facebook de la D. care i-a spus că a fost violată și că pe unul din autori îl cheamă “a”.

Fiind audiat la data de 02.01.2019, martorul I. a declarat că în seara de 01.01.2019, împreună cu vărul său J. cu mașina acestuia a dus-o pe D. și pe niște prietene ale acesteia din satul F la petrecerea din satul F1, unde a stat și el până în jurul orei 23.30, plecând apoi la E.. Martorul a mai declarat că după miezul nopții a mers acasă și, fiind sunat de persoana vătămată, a luat-o din centrul satului F1. și a dus-o la niște prietene din F., ocazie cu care a văzut că aceasta plângea dar nu i-a spus ce a pățit.

Fiind audiat la data de 03.01.2019, martorul R. a declarat că a participat la petrecerea de la Școala F1. din data de 01.01.2019 dar până în jurul orei 00.15, nu a observat nicio problemă. La acea oră, martorul precizează că toți au ieșit afară și a auzit vorbindu-se că trebuie să vină poliția pentru că D. a dispărut, fără a cunoaște alte detalii.

Fiind audiați la data de 03.01.2019, martorii J. și O. au declarat că în seara de 01.01.2019 au participat la petrecerea de la Școala F1., însă au plecat devreme, iar în timpul în care au stat nu au fost probleme.

Fiind audiat la data de 03.01.2019, martorul K. a declarat că nu a participat la petrecerea de la Școala F1. din 01.01.2019 și nici la vreo altă petrecere în acea locație. Martorul precizează că în seara de 29.12.2018, la rugămintea lui J., a dus-o cu mașina pe D. din F1., unde participase la o petrecere la școală, până la domiciliul din E., în mașină urcându-se și A.. Pe drum, martorul a declarat că A. i-a cerut telefonul lui D. după care a refuzat să îl dea înapoi, returnându-l după solicitarea sa. Tot pe drum, A. a cerut să oprească mașina, a urcat în spate lângă D. și au mai discutat fără a exista vreun conflict până în E.. Aspectele precizate de acest martor au fost relatate de persoana vătămată în continuarea declarației din data de 02.01.2019.

Prin ordonanța din 02.01.2019 s-a dispus efectuarea examinării medico-legale a persoanei vătămate D., din orașul E., iar din concluziile Raportului de expertiză medico-legală nr. 1-SV/A1 din 03.01.2019 al Serviciului de Medicină legală, au reieșit următoarele: D. prezintă semne de viață sexuală (deflorare veche); pe suprafața externă a corpului prezintă excoriații, echimoze, localizate la nivelul regiunii orbitare stângi, mandibulă, gambă stângă; leziunile s-au putut produce prin lovire cu mijloace contondente (palme) și comprimare și cădere pe o suprafață dură la data de 01.01.2019; necesită pentru vindecare 4-5 zile de îngrijiri medicale; la examenul citologic, pe fronturile de secreție vaginală, anală și bucală nu s-au decelat spermatozoizi; distribuția topografică a leziunilor ar putea pleda pentru producerea unui viol sau tentativă de viol, datele medicale urmând să fie coroborate cu datele de anchetă, în cauză fiind un act sexual neconsimțit consumat, act sexual recunoscut și de către cei doi inculpați, însă negând existența constrângerii psihice și fizice pe care au exercitat-o asupra persoanei vătămate.

Prin ordonanța din data de 02.01.2019 s-a dispus efectuarea cercetării la fața locului, activitate ce s-a efectuat la aceeași dată. Cu ocazia cercetării, la locul faptei au fost descoperite, ridicate și ambalate două șervețele de culoare albă în vederea exploatării din punct de vedere criminalistic, aspect ce s-au coroborat cu declarația persoanei vătămate, conform căreia inculpatul A., după săvârșirea faptei, s-a șters în zona intimă cu astfel de șervețele.

Prin ordonanța de predare a datelor informatice din data de 02.01.2019 s-a dispus ridicarea de la SC „SRL (barul de lângă Școala F1.) a înregistrărilor video din seara de 01.01.2019, intervalul orar 21.00-23.00. Din procesul-verbal de studiere a acestor înregistrări și din planșă fotografică a rezultat că inculpații A. și B., în seara de 01.01.2019, au fost de mai multe ori la bar, au purtat discuții și s-a observat că îmbrăcămintea acestora corespunde cu descrierea persoanei vătămate D.

Prin ordonanța din data de 03.01.2019 s-a dispus identificarea după fotografii a persoanei care în noaptea de 01/02.01.2019 a participat în calitate de complice la săvârșirea infracțiunii de viol, identificare ce a fost efectuată de persoana vătămată D. Din procesul-verbal de identificare a persoanei după fotografii din data de 03.01.2019 a rezultat că persoana vătămată D. l-a identificat pe inculpatul B., ca fiind persoana care în noaptea de 01/02.01.2019, a abordat-o în curtea școlii și i-a solicitat să îl urmeze, iar ca urmare a refuzului până să vină inculpatul A. în scopul de a o „salva”, i-a aplicat o palmă peste față persoanei vătămate și care, la solicitarea inculpatului A. s-a dus să caute prezervative în vederea întreținerii unui act sexual neconsensual, persoana care într-un final a ținut-o de mâini în timp ce A. a întreținut cu ea raporturi sexuale normale neconsensuale.

Prin ordonanța din data de 04.01.2019 s-a dispus identificarea din grup a autorului și complicelui la infracțiunea de viol, comisă în noaptea de 01/02.01.2019 în dauna persoanei vătămate D., identificarea fiind efectuată de victimă. Din procesul-verbal de identificare a

persoanei din grup din data de 04.01.2019 a rezultat că persoana vătămată l-a identificat pe A. ca fiind autorul infracțiunii de viol și pe inculpatul B. ca fiind complicele la această faptă.

Prin ordonanța din data de 04.01.2019 s-a dispus identificarea din grup de către martora M. a persoanelor care la petrecerea de la Școala F1. din seara de 01.01.2019, au ieșit afară prin escaladarea unui geam în timp ce ușa era blocată, iar persoana vătămată era ieșită afară. Din procesul-verbal de identificare a persoanei din grup din data de 04.01.2019 rezultă că martora M. l-a indicat pe inculpatul A. ca fiind unul dintre cei care au sărit geamul din sala în care se ținea petrecerea în seara de 01/02.01.2019.

Fiind audiat la data de 08.01.2019, martorul N. acesta a declarat că la petrecerea din seara de 01.01.2019 ce s-a ținut la Școala F1. au participat mai mulți tineri din satele F1. și F. dar și D. din orașul E.. Martorul a precizat că în jurul orei 22.00, inculpatul A. din F1. a venit și el la petrecere și l-a întrebat cine este D., martorul indicând-o ca fiind fata care fuma pe o bancă. Din declarația martorului rezultă că după circa o oră A. a revenit împreună cu B. și l-a întrebat cum o pot scoate pe D. afară, fără a vedea ceilalți.

Martorul N. a precizat că și-a dat seama că cei doi vor să întrețină relații sexuale cu persoana vătămată, precizând că a crezut că aceștia ar putea să o convingă să întrețină relații sexuale de bunăvoie și că nu s-a gândit că ar viola-o. Astfel martorul a declarat că i-a spus lui A. că vor mai vedea spre sfârșitul petrecerii.

Același martor a declarat că la câteva minute după această discuție a observat că cei din sală încearcă să iasă, însă ușa era blocată, condiții în care a sărit pe geam afară, după el sărind S. și s-a dus în spatele școlii unde i-a găsit pe B. și pe D. care întreba ce se întâmplă. În continuare N. a precizat că a luat-o de mână pe D. și toți trei au mers până după poarta de lângă magazie, unde aceasta a început să țipe iar B. i-a pus mâna la gură, imediat venind și inculpatul A., martorul precizând că el s-a retras și nu mai știe ce s-a întâmplat.

Martorul a mai arătat că apoi a condus două fete acasă și la întoarcere a fost luat cu mașina de pe drum de către D. care i-a spus *''unde au plecat nebunii ăștia că una din F. a sunat la poliție''* și împreună au mers la T. pentru a-l căuta pe fratele său A. și pe B., însă nu i-a găsit, iar apoi venind în centrul satului a apărut și un echipaj de poliție care i-a oprit.

Fiind audiat la data de 10.01.2019, martorul U., fratele inculpatului B., fiind de acord să dea declarație, a precizat că în seara de 01.01.2018 s-a aflat la petrecerea de la Școala F1., unde au venit și B., fratele său, împreună cu inculpatul A., dar nu au stat permanent. Precizând că îi cunoaște bine, martorul a arătat că A. și B. păreau că vor să facă ceva, dar nu au vorbit cu ei ci doar cu N. B. a mai declarat că după ora 23.00 a văzut-o pe D. ieșind afară, după care ușa s-a blocat sau a fost ținută de cineva, i-a văzut apoi pe N. și S. sărind afară pe geam, iar la scurt timp a sărit și el și s-a deplasat în spatele școlii unde deja se începuse să se iasă din școală. Auzind țipetele unei fete, martorul a precizat că a mers până după magazia din curtea școlii unde a văzut-o pe D. care era jos iar lângă ea se aflau B. și N., lângă magazie venind și S. care i-a văzut pe cei trei. U. a menționat că nu s-a apropiat de cei trei ci a plecat rapid de acolo, moment în care l-a văzut pe A. îndreptându-se înspre locul unde era D. cu N. și B., fără a vorbi cu el. Martorul a mai arătat că la scurt timp în școală s-a întors și N., petrecerea s-a terminat, iar el a plecat până la o casă pe care o dețin părinții săi în F1., iar când revenea spre centrul satului a fost luat de pe drum de S. cu mașina care i-a spus *''hai să vedem unde au dus-o pe asta''*, acesta fiind în mașină cu N., însă ajungând în centru au fost opriți de poliție.

Fiind audiat la data de 10.01.2019, martorul S. a declarat că a venit la petrecerea de la Școala F1. din seara de 01.01.2019, abia în jurul orei 22.00 și a cântat la trompetă. Acesta a arătat că după ora 23.00 ușa s-a blocat sau o ținea cineva, colega sa de clasă D. nu mai era în interior, iar H. o căuta. S. a menționat că i-a văzut pe N. și U. sărind pe geam afară, a sărit și el și mergând în spatele școlii, în zona fântânii l-a găsit pe U. pe care întrebându-l ce s-a întâmplat cu D., acesta i-a spus că D. se află în spatele magaziei împreună cu N. și B. și a auzit-o țipând.

Martorul a precizat că nu a dorit să se implice, a plecat de acolo, moment în care l-a văzut pe A. îndreptându-se în zona în care era D. cu N. și B..

Fiind audiat la data de 16.01.2019, martorul .. a declarat că în seara de 01.01.2018 s-a aflat la petrecerea de la Școala F1., iar după ora 23.30 o fată despre care auzise că o cheamă D. a ieșit afară după care ușa s-a blocat pentru circa 5-10 minute, în acest timp S. sărind afară pe geam. Martorul a precizat că inculpații A. și B., care cu puțin timp înainte erau la petrecere, în acele 5-10 minute în care ușa era blocată, ei nu au fost înăuntru. După deblocarea ușii, .. a declarat că a mers pe terasa barului de lângă școală, la scurt timp a venit poliția și imediat a venit în fugă și D., fără a vedea din ce direcție, auzind totodată cum aceasta afirma că nu s-a întâmplat nimic.

Fiind audiat la data de 16.01.2019, martorul .. a declarat că în seara de 01.01.2019 a fost la barul din centrul satului, nu a participat la petrecerea de la școală, iar în jurul orei 23.30 ieșind pe terasă a auzit că cineva a sunat la 112 și apoi a văzut-o pe o fată din F. despre care știa că o cheamă H. că plângea și întreba unde este D. Martorul a mai precizat că la scurt timp a venit poliția, apoi a văzut-o și pe D. venind din direcția cimitirului și declarând poliției că nu a pățit nimic.

Fiind audiat la data de 28.01.2019, martorul .. acesta a declarat că la data de 01.01.2019, în jurul orei 16 a mers la o persoană din satul F1., unde a stat până în jurul orei 23.30, când a ieșit în centrul satului la drumul comunal pentru a aștepta o mașină să îl ia. În timp ce aștepta, martorul a văzut un bărbat și o femeie venind dinspre toloaca din sat către drumul comunal, au traversat în dreptul cimitirului și nu a mai văzut unde s-au dus cei doi, distanța fiind cam de 150-200 metri, și, totodată, nu i-a recunoscut pe vreunul dar a menționat că se deplasau normal fără să sesizeze vreun conflict fizic sau verbal între ei. Martorul, auzind în zilele următoare că A., pe care îl cunoaște, a fost arestat pentru viol, bănuiește că el ar fi fost cel care în seara de 01.01.2019 se deplasa cu o fată dinspre toloaca din F1. către cimitir.

Fiind audiat la data de 29.01.2019, martorul S. a declarat că a fost la petrecerea din 01.01.2019 de la Școala F1., unde au participat mai mulți tineri din F1., câteva fete din F., o fată pe nume D. din E., dar și inculpații A. și B. Martorul a declarat că a stat până în jurul orei 23.00, fără să observe vreo problemă, a plecat apoi până acasă să își ia telefonul, iar când a revenit a văzut-o pe o fată pe care o cheamă H. stând pe banca de la poarta Școlii F1. și care l-a întrebat unde este prietena ei D. și i-a cerut ajutorul. S. a menționat că neștiind ce s-a întâmplat a plecat cu mașina mai la vale de unde l-a luat pe N. și s-au hotărât să îi caute pe A. și pe B., gândindu-se că aceștia ar fi plecat cu D. din moment ce nu mai erau nici ei de găsit în acele momente. Martorul a arătat că s-au deplasat la T., fratele lui A., dar inculpații nu erau acolo, și apoi, luându-l de pe drum și U. au mers în centrul satului unde au fost opriți de poliție, iar la câteva minute a venit și D. care a întrebat-o pe prietena ei H. de ce a sunat la 112 pentru că ea a fost la o țigară cu un prieten.

Prin adresele nr. 1/P/2019 a fost informată Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului despre faptul că minora D. la a fost victima unei infracțiuni de viol comisă în noaptea de 01/02.01.2019. Prin adresa nr. 42319 din 18.01.2019, Serviciul de Intervenție în Regim de Urgență și Violență în Familie din cadrul DGASPC a comunicat că minora D. a fost inclusă într-un program de consiliere psihologică, până la 18.01.2019 a participat la două ședințe de evaluare și consiliere psihologică, iar din evaluarea psihologică a rezultat că aceasta este dezvoltată normal din punct de vedere cognitiv, social și afectiv. Din aceeași adresă a rezultat că în urma aplicării testelor psihologice, la D. se remarcă un stres emoțional accentuat, are coșmaruri, are sentimentul că este criticată pe nedrept de cei din jur, îi este frică să mai iasă din casă, se simte inferioară, îi este dificil să adoarmă iar imaginea ei de sine s-a diminuat în urma acestei experiențe neplăcute, respectiv în urma actului sexual neconsimțit al cărui victimă a fost.

Cu ocazia audierii din data de 04.01.2019 a celor doi inculpați, aceștia nu au recunoscut săvârșirea faptei, au arătat că au fost prezenți în noaptea de 01/02.01.2019 în sala de clasă respectivă și întrucât persoana vătămată a fost atacată de patru indivizi necunoscuți, inculpatul A., ar fi intervenit să o salveze, iar ca mulțumire persoana vătămată s-ar fi oferit să întrețină raporturi sexuale orale cu cei doi inculpați și un raport sexual normal tot la inițiativa persoanei vătămate cu inculpatul A., aspecte care nu s-au coroborat cu întregul material probator administrat în cauză. Cu ocazia acestei audieri, inculpații au declarat că sunt de acord cu testarea poligraf și sunt de acord să li se recolteze probe ADN pentru o eventuală expertiză genetică.

În data de 16.01.2019, inculpatul A. a fost reaudiat în C.R.A.P. din cadrul I.P.J., conform solicitării apărătorului ales, declarând că în seara de 01.01.2019, era la petrecerea de la Școala Fl., nu mai reține ora, dar la un moment dat a ieșit pe hol și a auzit strigătele de ajutor ale unei fete. Inculpatul a precizat că a ieșit afară și s-a deplasat în spatele magaziei din curtea școlii, iar pe o zonă cu iarbă era jos D. iar lângă ea doi băieți pe care i-a recunoscut ca fiind consătenii, respectiv inculpatul B. și martorul N. și care la strigătele lui au fugit.

Aceste aspecte au contrazis declarația inculpatului din 04.01.2019 conform căreia agresorii lui D. erau 3-4 persoane necunoscute.

În continuare inculpatul a declarat că D. nu a vrut să se mai întoarcă la școală, de comun acord au sărit gardul și au ieșit pe imășul sătesc, îndreptându-se către drumul comunal. Aici, inculpatul a susținut că D. a insistat să o ducă acasă, apoi i-a spus că face orice să-i mulțumească că a scăpat-o de agresori, iar la întrebarea inculpatului dacă acel orice poate fi și un sex oral, persoana vătămată i-ar fi spus că este de acord și s-au deplasat pe ulița de după cimitir, circa 50 metri, până la colțul din spate al cimitirului, imediat venind și B. în acel loc. Inculpatul A. a susținut că persoana vătămată nu l-a recunoscut pe B., iar întrucât aceasta dorea să facă cu el și sex normal, A. l-a trimis după prezervative pe B.. În acest timp, inculpatul A. a precizat că persoana vătămată i-a făcut sex oral fără a fi constrânsă, a venit și inculpatul B. care nu găsisse prezervative, dar chiar și așa, inculpatul a declarat că persoana vătămată a insistat să facă și sex normal, a fost și el de acord și au întreținut un raport sexual normal consensual, după care s-a apropiat B., A. s-a retras și menționând că a văzut-o pe D. aplecată către inculpatul B. dar nu știe ce au făcut cei doi. La scurt timp, inculpatul arată că a văzut o mașină de poliție cu girofarul pornit intrând în sat, le-a spus și celor doi, după care toți trei s-au deplasat la drumul comunal, de unde D. a plecat singură în centrul satului unde se aflau și organele de poliție.

Un gest firesc pe care cei doi inculpați ar fi trebuit să îl facă în seara respectivă la sosirea organelor de poliție, în condițiile în care minora nu ar fi fost constrânsă să întrețină raporturi sexuale, ar fi fost să o însoțească pe aceasta până în locul unde erau persoanele care s-au îngrijorat de dispariția tinerei, și să confirme versiunea tinerei că „fusese la o țigară cu un prieten și nu s-a întâmplat nimic”, însă cei doi inculpați, conștienți de ceea ce au făcut, au ales să părăsească câmpul infracțional sperând că vor scăpa de răspundere penală.

De asemenea, dacă ar fi fost adevărat că persoana vătămată ar fi consimțit actul sexual respectiv, de ce a fost nevoie de tot „acest scenariu” în care inculpatul A. să pledeze într-un „salvator” dacă toate persoanele erau de bună credință, nu exista nici un motiv plauzibil ca persoana vătămată să se deplaseze într-un loc sinistru precum în spatele unui cimitir pentru a întreține relații sexuale, în loc să meargă la domiciliul unuia dintre inculpați, la domiciliul unuia dintre martorii prezenți sau chiar în interiorul unei alte săli de clasă pentru a se consuma actul sexual „consimțit” conform versiunii celor doi inculpați, dacă nu ar fi fost în realitate constrânsă.

Un alt aspect importat care nu trebuie neglijat este și faptul că dacă martora respectivă nu suna la S.N.U.A.U 112 și în zona respectivă nu își făceau simțită prezența organele de poliție, întrerupând activitatea infracțională, raportat la materialul probator administrat în cauză s-a apreciat că exista posibilitatea ca persoana vătămată sub constrângere să fi întreținut raporturi

sexuale cu mai multe persoane, astfel s-ar fi petrecut un eveniment similar, evenimentului regretabil din anul 2014 când o tânără în vârstă de 18 ani din jud. Vaslui a fost violată de 7 tineri, în condițiile în care în imediata apropiere a zonei unde s-a consumat actul sexual neconsimțit cu persoana vătămată D. se aflau și alți „cunoscuți” ai celor doi inculpați.

Mai mult decât atât, inculpații nu ar fi recunoscut nici actul sexual pe care inculpatul A. l-a întreținut cu persoana vătămată, dacă nu erau identificate la fața locului șervețele pe care inculpatul le-a folosit la finalizarea actului sexual, mijloace materiale de probă care pot fi exploatate în vederea efectuării unei expertize ADN.

Prin ordonanța din data de 21.01.2019, s-a dispus efectuarea unei expertize criminalistice cu privire la detecția reactivității psihofiziologice a inculpatului B., conform declarației inculpatului din 04.01.2019 în care și-a exprimat consimțământul și conform solicitării apărătorului ales. S-a efectuat programarea pentru data de 28.01.2019, ora 09.30 la I.P.J., dar la data și ora stabilită, inculpatul B. a refuzat să mai efectueze expertiza, așa cum a rezultat din procesul-verbal încheiat în acest sens.

Cauza a fost înregistrată pe rolul Judecătoriei Rădăuți la data de 04 februarie 2019, iar prin încheierea din data de 05 martie 2019, judecătorul de cameră preliminară a constatat legalitatea sesizării instanței cu rechizitoriul nr. 1/138/P/2019 emis de Parchetul de pe lângă Judecătoria Rădăuți, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și a dispus începerea judecării cauzei.

În vederea soluționării cauzei, instanța de fond a ținut seama de declarațiile inculpaților, precum și de întregul material de urmărire penală, instanța de fond aplicând dispozițiile art. 375, 377 C.pr.pen., în condițiile în care inculpații au recunoscut chiar de la primul termen de judecată faptele pentru care au fost trimiși în judecată și au solicitat ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, astfel că instanța a revenit de la audierea martorilor din lucrări.

Așadar, față de învinuirile ce i-au fost aduse, inculpații au recunoscut, fiecare, fapta pentru care a fost trimis în judecată, astfel cum a fost descrisă prin rechizitoriu, regretând, totodată, fapta săvârșită.

Faptele inculpaților au fost probate prin declarația persoanei vătămate D., raportul de constatare medico-legală nr.1-SV/A1 din 03.01.2019 a Serviciului de Medicină Legală, raport de evaluarea nr. 42319 din 18.01.2019 a Serviciului Intervenție în Regim de Urgență și Violență în Familie din cadrul DGASPC, procesul-verbal de cercetare la fața locului și planșa fotografică, procesul-verbal pentru identificarea persoanelor după fotografii și planșa fotografică, procesul-verbal pentru identificarea persoanelor din grup și planșa fotografică, proces-verbal studiere înregistrări, planșă fotografică și suport optic tip DVD, proces-verbal refuz testare poligraf, declarațiile martorilor ... probe administrate în timpul urmăririi penale, necontestate de inculpați și care se coroborează cu declarațiile de recunoaștere ale inculpaților.

Astfel, chiar dacă au existat unele mențiuni suplimentare cu ocazia audierilor persoanei vătămate, acesta a fost constantă în declarații și a susținut, în esență, că inculpatul A. l-a trimis pe inculpatul B., care a abordat-o prima dată pe persoana vătămată D. în curtea școlii, să caute prezervative. B. a revenit la fața locului după circa 10 minute spunând că nu a găsit prezervative și a plecat apoi oprindu-se la colțul cimitirului, care era în imediata apropiere. Inculpatul A. a continuat să încerce să o convingă pe persoana vătămata minoră D. să întrețină relații sexuale, încercând de mai multe ori să-i dea jos pantalonii jos, însă aceasta a continuat să se opună. După câteva minute, inculpatul B. s-a apropiat de ei, a schimbat câteva cuvinte în ucraineană cu inculpatul A., care imediat a prins-o pe persoana vătămată, a întors-o cu spatele la el și a împins-o până în gardul ce împrejmuiește cimitirul, a prins-o pe victima minoră de mâini și a ținut-o lipită de gard. Persoana vătămată a mai declarat că inculpatul A. a amenințat-o că, în cazul în care nu se conformează și nu va întreține un raport sexual cu el, va fi nevoită să întrețină

raporturi sexuale și cu alți cinci băieți care erau în stradă, în imediata apropiere. De asemenea, a amenințat-o că dacă află poliția ce s-a întâmplat, o va găsi.

Declarația persoanei vătămate s-au coroborat nu numai cu procesul verbal de cercetare la fața locului și planșele fotografice depuse la dosar, dar și cu raportul de constatare medico-legală nr.1-SV/A1 din 03.01.2019 a Serviciului de Medicină Legală, din care reiese că persoana vătămată prezenta leziuni de violență, care s-ar fi putut produce prin lovire cu mijloace contondente. Așadar, în urma contactului cu gardul respectiv pe corpul victimei au rămas urme de violență, respectiv pe șoldul stâng cât și pe gamba stângă, conform aceluiași certificat medico-legal.

De asemenea, martora L. a confirmat situația de fapt descrisă și a declarat că în seara respectivă, în jurul orei 01.00, persoana vătămată D. a venit la ea și i-a povestit că, fiind la o petrecere la școala din F1., a fost abordată de niște băieți care i-au făcut propuneri cu tentă sexuală și apoi a fost constrânsă să meargă în alt loc, în care a fost violată, menționând ca pe unul dintre autori în cheamă „a”.

Martora a mai declarat că, discutând apoi cu H., aceasta i-a relatat că, după ce victima D. a ieșit din sala de clasă la țigară, ea a rămas blocată în clasa respectivă și a auzit din exterior, de la unul dintre băieții care ținea ușa, afirmând „*nu mai loviți ușa că D. se va întoarce mai târziu*”.

De la locuința martorei L., persoana vătămată s-a deplasat cu aceiași prieteni cu mașina la o altă prietenă, respectiv la martora G. tot din satul F., care a primit-o să doarmă la ea, ocazie cu care, D. i-a povestit și acesteia ce a pățit.

Fiind audiată la data de 02.01.2019, martora G. a declarat că a fost și ea la petrecerea respectivă dar s-a întors acasă la ora 23.30. În aceeași seară a primit un mesaj de la martora M., care i-a spus că D. a dispărut de la petrecere, fiind luată de niște băieți.

În jurul orei 02.00, martora a declarat că a primit un mesaj de la persoana vătămată D., care i-a cerut să doarmă la ea, iar ea a fost de acord, D. ajungând la locuința ei în scurt timp. Martora a mai declarat că D. i-a povestit că, fiind în spatele școlii la o țigară, a fost abordată și bruscată de două persoane, după care a fost abordată de inculpatul A., sub unele pretexte, care a constrâns-o să îl însoțească și a condus-o în spatele cimitirului din F1. unde a violat-o.

Fiind audiată la data de 29.01.2019 martora ... a confirmat cele declarate de sora sa H. și a declarat că în noaptea de 01/02.01.2019, în jurul orei 01.00-01.30 a primit mesaj pe Facebook de la D. care i-a spus că a fost violată și că pe unul din autori îl cheamă “a”.

Fiind audiat la data de 02.01.2019, martorul I. a declarat că în seara de 01.01.2019, împreună cu vărul său J. cu mașina acestuia a dus-o pe D. și pe niște prietene ale acesteia din satul F. la petrecerea din satul F1., unde a stat și el până în jurul orei 23.30, plecând apoi la E.. Martorul a mai declarat că după miezul nopții a mers acasă și, fiind sunat de persoana vătămată, a luat-o din centrul satului F1. și a dus-o la niște prietene din F., ocazie cu care a văzut că aceasta plângea dar nu i-a spus ce a pățit.

Fiind audiat la data de 08.01.2019, martorul N. acesta a declarat că la petrecerea din seara de 01.01.2019 ce s-a ținut la Școala F1. au participat mai mulți tineri din satele F1. și F. dar și D. din orașul E.. Martorul a precizat că în jurul orei 22.00, inculpatul A. din F1. a venit și el la petrecere și l-a întrebat cine este D., martorul indicând-o ca fiind fata care fuma pe o bancă. Din declarația martorului a rezultat că după circa o oră A. a revenit împreună cu B. și l-a întrebat cum o pot scoate pe D. afară, fără a vedea ceilalți.

Martorul N. a precizat că și-a dat seama că cei doi vor să întrețină relații sexuale cu persoana vătămată, precizând că a crezut că aceștia ar putea să o convingă să întrețină relații sexuale de bunăvoie și că nu s-a gândit că ar viola-o. Astfel martorul a declarat că i-a spus lui A. că vor mai vedea spre sfârșitul petrecerii.

Același martor a declarat că la câteva minute după această discuție a observat că cei din sală încearcă să iasă, însă ușa era blocată, condiții în care a sărit pe geam afară, după el sărind S. și s-a dus în spatele școlii unde i-a găsit pe B. și pe D. care întreba ce se întâmplă. În continuare N. a precizat că a luat-o de mână pe D. și toți trei au mers până după poarta de lângă magazie, unde aceasta a început să țipe iar B. i-a pus mâna la gură, imediat venind și inculpatul A., martorul precizând că el s-a retras și nu mai știe ce s-a întâmplat.

Martorul a mai arătat că apoi a condus două fete acasă și la întoarcere a fost luat cu mașina de pe drum de către S. care i-a spus *''unde au plecat nebunii ăștia că una din F. a sunat la poliție''* și împreună au mers la T. pentru a-l căuta pe fratele său A. și pe B., însă nu i-a găsit, iar apoi venind în centrul satului a apărut și un echipaj de poliție care i-a oprit.

Fiind audiat la data de 10.01.2019, martorul U., fratele inculpatului B., fiind de acord să dea declarație, a precizat că în seara de 01.01.2018 s-a aflat la petrecerea de la Școala F1., unde au venit și B., fratele său, împreună cu inculpatul A., dar nu au stat permanent. Precizând că îi cunoaște bine, martorul a arătat că A. și U. păreau că vor să facă ceva, dar nu au vorbit cu ei ci doar cu N.. U. a mai declarat că după ora 23.00 a văzut-o pe D. ieșind afară, după care ușa s-a blocat sau a fost ținută de cineva, i-a văzut apoi pe N. și S. sărind afară pe geam, iar la scurt timp a sărit și el și s-a deplasat în spatele școlii unde deja se începuse să se iasă din școală. Auzind țipetele unei fete, martorul a precizat că a mers până după magazia din curtea școlii unde a văzut-o pe D. care era jos iar lângă ea se aflau B. și N., lângă magazie venind și S. care i-a văzut pe cei trei. U. a menționat că nu s-a apropiat de cei trei ci a plecat rapid de acolo, moment în care l-a văzut pe A. îndreptându-se înspre locul unde era D. cu N. și B., fără a vorbi cu el. Martorul a mai arătat că la scurt timp în școală s-a întors și N., petrecerea s-a terminat, iar el a plecat până la o casă pe care o dețin părinții săi în F1., iar când revenea spre centrul satului a fost luat de pe drum de S. cu mașina care i-a spus *''hai să vedem unde au dus-o pe asta''*, acesta fiind în mașină cu N., însă ajungând în centru au fost opriți de poliție.

Fiind audiat la data de 10.01.2019, martorul S.-Nicolae a declarat că a venit la petrecerea de la Școala F1. din seara de 01.01.2019, abia în jurul orei 22.00 și a cântat la trompetă. Acesta a arătat că după ora 23.00 ușa s-a blocat sau o ținea cineva, colega sa de clasă D. nu mai era în interior, iar H. o căuta. S. a menționat că i-a văzut pe N. și U. sărind pe geam afară, a sărit și el și mergând în spatele școlii, în zona fântânii l-a găsit pe U. pe care întrebându-l ce s-a întâmplat cu D., acesta i-a spus că D. se află în spatele magaziei împreună cu N. și B. și a auzit-o țipând. Martorul a precizat că nu a dorit să se implice, a plecat de acolo, moment în care l-a văzut pe A. îndreptându-se în zona în care era D. cu N. și B..

Fiind audiat la data de 16.01.2019, martorul .. a declarat că în seara de 01.01.2018 s-a aflat la petrecerea de la Școala F1., iar după ora 23.30 o fată despre care auzise că o cheamă D. a ieșit afară după care ușa s-a blocat pentru circa 5-10 minute, în acest timp S. sărind afară pe geam. Martorul a precizat că inculpații A. și B., care cu puțin timp înainte erau la petrecere, în acele 5-10 minute în care ușa era blocată, ei nu au fost înăuntru. După deblocarea ușii, .. a declarat că a mers pe terasa barului de lângă școală, la scurt timp a venit poliția și imediat a venit în fugă și D., fără a vedea din ce direcție, auzind totodată cum aceasta afirma că nu s-a întâmplat nimic.

Fiind audiat la data de 16.01.2019, martorul .. a declarat că în seara de 01.01.2019 a fost la barul din centrul satului, nu a participat la petrecerea de la școală, iar în jurul orei 23.30 ieșind pe terasă a auzit că cineva a sunat la 112 și apoi a văzut-o pe o fată din F. despre care știa că o cheamă H. că plângea și întreba unde este D.. Martorul a mai precizat că la scurt timp a venit poliția, apoi a văzut-o și pe D. venind din direcția cimitirului și declarând poliției că nu a pățit nimic.

Prin adresele nr. 1/P/2019 a fost informată Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului despre faptul că minora D. a fost victima unei infracțiuni de viol comisă în

noaptea de 01/02.01.2019. Prin adresa nr. 42319 din 18.01.2019, Serviciul de Intervenție în Regim de Urgență și Violență în Familie din cadrul DGASPC a comunicat că minora D. a fost inclusă într-un program de consiliere psihologică, până la 18.01.2019 a participat la două ședințe de evaluare și consiliere psihologică, iar din evaluarea psihologică a rezultat că aceasta este dezvoltată normal din punct de vedere cognitiv, social și afectiv. Din aceeași adresă rezultă că în urma aplicării testelor psihologice, la D. se remarcă un stres emoțional accentuat, are coșmaruri, are sentimentul că este criticată pe nedrept de cei din jur, îi este frică să mai iasă din casă, se simte inferioară, îi este dificil să adoarmă iar imaginea ei de sine s-a diminuat în urma acestei experiențe neplăcute, respectiv în urma actului sexual neconsimțit al cărui victimă a fost.

Din verificări și din declarația persoanei vătămate, a rezultat că aceasta inițial a opus o oarecare rezistență fizică, însă sub imperiul amenințărilor primite de la inculpatul A., cum că dacă nu va întreține relații sexuale cu el vor veni încă cinci care o vor viola pe rând, asupra minorei s-a instalat o puternică stare de teamă și în acest fel s-a produs constrângerea psihică a minorei, iar aceasta a cedat psihic, rezistența fizică opusă de ea în timpul actului fiind minimă. Or, este foarte probabil ca, aflându-se sub imperiul aceleiași stări de teamă, persoana vătămată să fi ezitat inițial să aducă la cunoștința organelor de poliție cele întâmplate, cu atât mai mult cu cât inculpatul A. a amenințat-o că o va găsi, dacă află ceva poliția.

Astfel, din analiza materialului probator, instanța de fond a constatat că există probe certe din care rezultă dincolo de orice îndoială rezonabilă că în noaptea de 01/02.01.2019, în jurul orei 00.10, după o înțelegere anterioară cu inculpatul B., inculpatul A. a condus-o pe persoana vătămată D. de la Școala F1. până în spatele cimitirului ortodox din satul F1., com. F., sub pretextul că o „salvează” din compania altor tineri, unde, prin constrângere fizică și psihică, a întreținut raporturi sexuale normale cu persoana vătămată D. din orașul E., fapta acestuia fiind înlesnită de prezența și acțiunile inculpatului B. care anterior actului sexual neconsensual a abordat-o pe minoră încercând să o scoată pe aceasta din curtea unității școlare împotriva voinței acesteia, trăgând-o violent de geacă, aplicându-i o lovitură cu palma peste față, iar în final fiind prezent în locul unde s-a consumat actul sexual neconsimțit a ținut-o de mâini pe victimă în vederea realizării raportului sexual neconsimțit, fiind întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de „viol”, faptă prev. de art. 218 alin. 3 literele c) și f) cu aplicarea art. 44 alin. 1 din C.pen.

În ceea ce îl privește pe inculpatul B., în condițiile în care în noaptea de 01/02.01.2019, în jurul orei 00.10, având o înțelegere anterioară cu inculpatul A. l-a ajutat pe acesta, ca prin constrângere fizică și psihică, să întrețină raporturi sexuale normale cu persoana vătămată D., acțiunile inculpatului de înlesnire a actului sexual neconsimțit constând în faptul că în seara respectivă după ce persoana vătămată a ieșit în curtea Școlii F1., a abordat-o pe aceasta încercând să o scoată din curtea unității școlare împotriva voinței acesteia, a tras-o violent de geacă pentru a-l urma, i-a aplicat o lovitură cu palma peste față, iar în final a fost prezent în locul unde s-a consumat actul sexual neconsimțit, întărind rezoluția infracțională a autorului, și a ținut-o de mâini pe victimă în vederea realizării raportului sexual neconsimțit, se face vinovat de săvârșirea infracțiunii de „complicitate la infracțiunea de viol”, faptă prev. de art. 48 rap. la art. 218 alin. 3 literele c) și f) din C.pen.

Astfel, analizând **latura obiectivă** a infracțiunii de viol, instanța de fond a reținut că elementul material constă în acțiunea inculpatului A. de a întreține relații intime cu persoana vătămată, fără consimțământul acesteia, acțiunea inculpatului realizând elementul material al infracțiunii prev. de art. 218 alin. 3 literele c) și f) cu aplicarea art. 44 alin. 1 din C.pen. Legătura de cauzalitate dintre elementul material și urmarea imediată a rezultat în cauză din probele administrate în cauză.

Sub aspectul **laturii subiective**, inculpatul a acționat cu vinovăție în modalitatea intenției directe, conform dispozițiilor art. 16 alin. (3) lit. a) C. pen., întrucât inculpatul a prevăzut rezultatul faptelor sale și a urmărit producerea lui prin săvârșirea faptelor.

Analizând **latura obiectivă** a infracțiunii de complicitate la infracțiunea de viol, instanța de fond a reținut că elementul material constă în acțiunea inculpatului B. de a-l ajuta pe inculpatul A., ca prin constrângere fizică și psihică, să întrețină raporturi sexuale normale cu persoana vătămată, acțiunile inculpatului de înlesnire a actului sexual neconsimțit constând în faptul că în seara respectivă după ce persoana vătămată a ieșit în curtea școlii, a abordat-o pe aceasta încercând să o scoată din curtea unității școlare împotriva voinței acesteia, a tras-o violent de geacă pentru a-l urma, i-a aplicat o lovitură cu palma peste față, iar în final a fost prezent în locul unde s-a consumat actul sexual neconsimțit, întărind rezoluția infracțională a autorului, și a ținut-o de mâini pe victimă în vederea realizării raportului sexual neconsimțit, acțiunea inculpatului realizând elementul material al infracțiunii prev. de art. 48 rap. la art. 218 alin. 3 literele c) și f) din C.pen.

Legătura de cauzalitate dintre elementul material și urmarea imediată rezultă în cauză din probele administrate în cauză.

Sub aspectul **laturii subiective**, inculpatul a acționat cu vinovăție în modalitatea intenției directe, conform dispozițiilor art. 16 alin. (3) lit. a) C. pen., întrucât inculpatul a prevăzut rezultatul faptelor sale și a urmărit producerea lui prin săvârșirea faptelor.

La individualizarea pedepselor ce au fost aplicate inculpaților, instanța de fond a avut în vedere criteriile generale de individualizare prevăzute de art. 74 C.pen., respectiv împrejurările și modul de comitere a infracțiunilor, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunilor, motivul săvârșirii infracțiunilor și scopul urmărit, natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului, conduita după săvârșirea infracțiunilor și în cursul procesului penal și nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială.

Având în vedere că faptele inculpaților prezintă un grad ridicat de pericol social, instanța de fond a considerat că nu se justifică reținerea circumstanțelor atenuante prevăzute de art. 75 al. 2 C.pen., reținând însă poziția sinceră a inculpaților și s-a impus aplicarea unei pedepse mai severe inculpatului A., care a fost autorul faptei și care are antecedente penale, spre deosebire de inculpatul B., în cazul căruia instanța de fond a ținut seama că a fost complice la această faptă, este tânăr și se află la prima abatere. În cazul ambilor inculpați, instanța de fond a avut în vedere înscrisurile în circumstanțiere depuse la dosar, reținând, în cazul inculpatului A. vârsta acestuia, atitudinea sinceră, în fața instanței, faptul că are un copil minor în întreținere.

În baza art. 66 alin. (1) lit. a, b C.pen., instanța de fond a interzis inculpaților ca *pedeapsă complementară* dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, pe o perioadă de 3 ani de la executării pedepsei sau de la data la care se consideră executată.

În baza art. 65 alin. (1) raportat la art. 66 alin. (1) lit. a, b C.pen., instanța de fond a interzis inculpaților, ca *pedeapsă accesorie*, exercitarea dreptului de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, de la rămânerea definitivă a sentinței atacată și până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale de 3 ani închisoare, în condițiile în care pentru infracțiunea de lovire nu s-a aplicat o pedeapsă complementară.

Analizând fișa antecedentelor penale ale inculpatului A., instanța de fond a reținut că prin penală nr. 562 din data de 8 noiembrie 2016 pronunțată de Judecătoria Rădăuți în dosarul nr. ../285/2016, definitivă prin decizia penală nr. 271 din 09.03.2017 a Curții de Apel Suceava, acesta a fost condamnat la pedeapsa de 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de lovire

sau alte violențe, prev. de art. 193 alin. 2 C.pen., cu aplic. art. 396 alin. 10 C.pr.pen., persoană vătămată fiind C., cu suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, termenul de încercare fiind de 2 ani.

Astfel, inculpatul a săvârșit infracțiunea în cauză în stare de pluralitate intermediară, în interiorul termenului de încercare al suspendării sub supraveghere, fiind aplicabile dispozițiile art. 96 C.pen..

În consecință, în baza art. 44 C.pen. și disp. art. 96 al. 4, 5 C.pen., instanța de fond a revocat suspendarea executării sub supraveghere a pedepsei de 1 an închisoare și a dispus executarea pedepsei.

În baza art. art. 44 C.pen. și disp. art. 96 al. 4, 5 C.pen., rap. la art. 38 alin. 1, 39 alin. 1 lit. b C.pen., instanța de fond a aplicat pedeapsa cea mai mare, de 5 ani închisoare, la care s-a adăugat un spor de o treime din cealaltă pedeapsă, inculpatul urmând a executa pedeapsa rezultantă de 5 ani și 4 luni închisoare.

Având în vedere pedepsele principale pentru care s-au aplicat pedeapsă complementară sau accesorie, în baza art. 66 alin. (1) lit. a, b C.pen., rap. la art. 45 C.pen., instanța de fond a interzis inculpatului, ca *pedeapsă complementară*, dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, pe o perioadă de 3 ani de la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

În baza art. 65 alin. (1), raportat la art. 66 alin. (1) lit. a, b C.pen. și la art. 45 C.pen., instanța de fond a interzis inculpatului, ca *pedeapsă accesorie*, exercitarea dreptului de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, de la rămânerea definitivă a prezentei sentințe și până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale (3 ani 10 luni și 18 zile).

În baza art. 72 C.pen., instanța de fond a dedus din pedepsele aplicate inculpaților durata reținerii și arestării preventive, respectiv din data de 04.01.2019 la zi.

În baza art. 399 C.pr.pen., instanța de fond a menținut măsura arestării preventive a inculpaților.

În acest sens, instanța de fond a reținut că lăsarea în libertate a inculpaților prezintă un pericol concret pentru ordinea publică, pericol ce a rezultat din analiza coroborată a următoarelor elemente, extrase din mijloacele de probă mai sus expuse: natura și gravitatea faptelor presupuse a fi comise, precum și persoana inculpaților.

Instanța de fond a avut în vedere, în ceea ce privește cerința prevăzută de cazul de la art. 223 al. 2 C.pr.pen., la individualizarea pericolului social, împrejurările comiterii faptei, respectiv comportamentul inculpatului, la stabilirea gradului de pericol social concret al faptei reținute în sarcina inculpatului, respectiv la garanțiile pe care le prezintă inculpatul, că odată pus în libertate va respecta normele penale și nu va încerca din nou să comită noi infracțiuni.

Or, din probele administrate a rezultat că inculpații au uzat de violență psihică și fizică asupra unei persoane singure, care nu avea posibilitatea efectivă de a se apăra și efectuând demersurile necesare ca persoanele din anturajul victimei să fie în imposibilitate de a o ajuta, blocând ușa de ieșire din sala de clasă.

De asemenea, relevantă a fost și atitudinea inculpaților după săvârșirea faptei, în sensul că aceștia au amenințat victima cu acte de violență în scopul de a o determina să nu sesizeze organele de poliție cu privire la fapta petrecută.

Mai mult, inculpatul A. a săvârșit fapta în stare de pluralitate intermediară, după condamnarea la o pedeapsă de 1 an închisoare, cu suspendarea sub supraveghere, pentru comiterea unei infracțiuni de lovire sau alte violențe, ceea ce reflectă o predispoziție a inculpatului la încălcarea normelor și conduce la concluzia ineficienței unei măsuri de individualizare a executării pedepsei în regim neprivativ de libertate, un risc real de reiterare a conduitei infracționale și implicit un grad ridicat de pericol pentru ordinea publică.

Instanța de fond a mai reținut că față de inculpatul B. s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale pentru comiterea unei infracțiuni de lovire sau alte violențe.

De asemenea, s-a avut în vedere și faptul că astfel de infracțiuni creează nesiguranță și o stare de pericol, iar faptele de viol au o frecvență în această zonă încât capătă conotații de fenomen ce reclamă acțiuni ferme de stopare și descurajare din partea autorităților, iar o modalitatea de a face acest lucru îl poate constitui plasarea persoanelor acuzate sub măsuri preventive.

Astfel, este cert că cercetarea în stare de libertate a inculpaților, chiar și sub imperiul unei măsuri preventive mai ușoare, cum ar fi măsura preventivă a controlului judiciar sau a arestului la domiciliu, prezintă pericol concret pentru ordinea publică, iar prin menținerea măsurii arestării preventive nu s-ar încălca nici prezumția de nevinovăție și nici dreptul la apărare al inculpaților, care vor avea posibilitatea de a propune probe și de a-și pregăti apărarea, prin intermediul familiei și al apărătorilor.

Toate cele mai sus arătate a îndreptățit instanța de fond să aprecieze că mijloacele de probă sus enunțate se constituie în date din care a rezultat necesitatea de a se menține față de inculpați măsura arestării preventive în scopul prevăzut de art. 202 N.C.pr.pen., acela al asigurării bunei desfășurări a procesului penal și al prevenirii săvârșirii altor infracțiuni.

În cauza Calmanovici contra României, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că, chiar și în lipsa unei jurisprudențe naționale mereu coerente în materie, instanțele interne au definit în cursul timpului criterii și elemente de luat în calcul la examinarea existenței pericolului pentru ordinea publică, precum reacția publică declanșată datorită faptelor comise, starea de nesiguranță ce ar putea fi generată de menținerea sau punerea în libertate a acuzatului precum și profilul personal al acestuia din urmă.

Convingerea instanței de fond în sensul că se impune, în continuare, menținerea arestării preventive a inculpaților, își are suport legal și temeinic în faptul că arestarea preventivă, ca instituție a dreptului procesual penal, funcționează ca mijloc de prevenire sau înlăturare a unor împrejurări sau situații de natură să pună în pericol eficiența desfășurării a procesului penal, prin obstacolele și dificultățile pe care le pot produce, scopul ei fiind realizarea cadrului optim pentru desfășurarea în bune condiții a activității procesuale.

Instanța de fond nu a putut ignora gravitatea infracțiunii de viol, prev. de art. 218 alin. 3 literele c) și f) din C.pen. și nici dezaprobară societății civile în cazul lipsei reacției corespunzătoare din partea justiției în condițiile în care statului, prin autoritățile publice, îi revine obligația pozitivă de a lua toate măsurile necesare, inclusiv cele prevăzute în art. 202 N.C.pr.pen., pentru respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale tuturor cetățenilor săi și pentru buna desfășurare a justiției.

Imaginea perseverenței infracționale s-a răsfrânt în planul pericolozității, astfel că lăsarea în libertate a inculpaților ar naște puternicul sentiment negativ de nesiguranță, creând îngrijorare, temere și dezaprobară și ar întreține neîncrederea în actul de desfășurare a justiției și s-ar putea trage concluzia că justiția este incapabilă și inutilă în cazul persoanelor ce comit acte antisociale de o asemenea gravitate și sfidează valorile sociale și nu dau semne de îndreptare, perseverând în săvârșirea de fapte penale și comițând unele și mai grave, ca și în pericolul potențial ca inculpații să continue o activitate infracțională de vreme ce nu conștientizează care este importanța respectării normelor de drept și de conviețuire socială.

Respectând astfel marja de apreciere ce revine autorității publice, punând în balanță dreptul inculpatului la libertate individuală și interesul major de protejare a ordinii publice, având în vedere toate împrejurările de fapt sus-menționate, instanța de fond a apreciat că măsura arestării preventive a inculpaților este nu doar necesară, dar și proporțională, fiind singura în măsură să asigure realizarea scopurilor legitim urmărite legate de buna desfășurare a procesului penal și apărarea ordinii de drept, aducerea inculpatului în fața instanței investite cu judecarea

temeiniciei acuzației penale ce i s-a adus precum și prevenirea săvârșirii altor infracțiuni, scopuri care ar fi anihilate prin punerea lui sub imperiul unei alte măsuri preventive, în condițiile în care chiar dacă s-a finalizat cauza, în primă instanță, hotărârea nefiind definitivă, date fiind natura și gravitatea infracțiunii pentru care inculpații sunt cercetați și că în perioada scursă de la momentul arestării, *de aproximativ patru luni*, rezonanța negativă produsă de comiterea faptelor nu putea să dispară sau să se diminueze, și inculpații nu prezintă garanții reale că sub imperiul unei alte măsuri preventive vor respecta obligațiile impuse.

Față de circumstanțele cauzei, termenul de deținere în stare de arest a inculpaților este rezonabil, iar menținerea acestora în stare de arest este justificată de nevoia de a proteja procesul de administrare a dovezilor pentru timpul necesar lămuririi cauzei, este în interesul aflării adevărului precum și al protejării ordinii publice, instanța de fond considerând că perioada petrecută în arest nu este suficientă pentru ca inculpații să realizeze consecințele faptelor lor, pentru a nu mai comite astfel de fapte și în viitor.

Așadar, având în vedere în special modul și împrejurările săvârșirii infracțiunii, modalitatea de acțiune ce se reține în sarcina inculpaților, ținând cont și de persoana inculpaților, instanța de fond a considerat că altă măsură preventivă, a controlului judiciar sau a arestului la domiciliu, nu ar fi suficiente pentru a-i împiedica pe inculpați să săvârșescă alte infracțiuni, iar la aplicarea unor astfel de măsuri trebuie să concorde mai multe aspecte printre care și comportamentul inculpaților, în cazul de față, pe lângă gradul ridicat de pericol social al faptei, atitudinea acestora în comiterea acestui gen de fapte penale grave, formează convingerea instanței că o altă măsură preventivă, mai puțin restrictivă decât cea a arestării preventive nu ar fi suficientă în cauză pentru a se preveni săvârșirea altor fapte penale, fiind necesară menținerea măsurii arestării preventive.

În baza art. 7 alin. 1 rap. la art. 4 alin. 1 lit. b din Legea nr. 76/2008 au fost prelevate de la ambii inculpați probe biologice în vederea adăugării profilelor genetice în Sistemul Național de Date Genetice Judiciare.

În ceea ce privește latura civilă a cauzei, instanța de fond a reținut că persoana vătămată s-a constituit parte civilă în cauză cu suma de 30.000 euro daune morale.

Instanța de fond a considerat că în cauză sunt îndeplinite condițiile răspunderii civile delictuale, prin faptele lor ilicite inculpații au produs părții civile un prejudiciu moral, constând în trauma emoțională produsă părții civile minore, în mod cert existând și un raport direct de cauzalitate între faptele inculpaților și prejudiciul moral produs părții civile.

În acest sens, instanța de fond a reținut că partea civilă fost inclusă într-un program de consiliere psihologică, până la 18.01.2019 a participat la două ședințe de evaluare și consiliere psihologică, iar din evaluarea psihologică a rezultat că aceasta este dezvoltată normal din punct de vedere cognitiv, social și afectiv. Din aceeași adresă a rezultat că în urma aplicării testelor psihologice, la D. s-a remarcat un stres emoțional accentuat, are coșmaruri, are sentimentul că este criticată pe nedrept de cei din jur, îi este frică să mai iasă din casă, se simte inferioară, îi este dificil să adoarmă iar imaginea ei de sine s-a diminuat în urma acestei experiențe neplăcute, respectiv în urma actului sexual neconsimțit al cărui victimă a fost. Așadar, contrar celor susținute de apărătorii inculpaților și a planșelor fotografice și mesajelor, de altfel, nedatate, depuse la dosar, instanța de fond a reținut că din înscrisuri obiective existente la dosar, respectiv evaluarea psihologică, a rezultat că partea civilă a suferit o traumă în urma faptei inculpaților și se resimte emoțional.

În ceea ce privește cuantumul despăgubirilor, raportat la împrejurările comiterii faptei, modul și mijloacele de comitere a faptei, urmările produse, suferința și trauma aduse părții civile minore, vârsta acesteia, instanța de fond a considerat că se justifică obligarea inculpaților la plata, în solidar, către partea civilă a sumei de 10.000 euro, cu titlu de daune morale.

În consecință, în baza art. 25, 397 C.pr.pen., rap. la art. 1357, 1382 C.civ., instanța de fond i-a obligat pe inculpații A. și B., în solidar, să plătească părții civile D. suma de 10.000 euro, cu titlu de daune morale.

În baza art. 274 al. 1 C.pr.pen., inculpații au fost obligați să plătească statului fiecare câte 1.000 lei fiecare, cheltuieli judiciare.

Onorariile avocaților desemnați din oficiu, în timpul urmăririi penale, ..., au fost avansate din fondurile Ministerului Public.

În baza art. 276 C.pr.pen., instanța de fond a obligat inculpații să plătească părții civile fiecare câte 2.429,6 lei, cheltuieli judiciare reprezentând contravaloare examinare medicală și onorariu avocat.

Împotriva acestei sentințe au declarat apel, în termen legal, Parchetul de pe lângă Judecătoria Rădăuți, inculpații A. și B. precum și de partea civilă minoră D., prin reprezentant legal V., pentru motivele formulate în scris de reprezentantul Ministerului Public și apărătorii aleși ai părților și astfel cum apar consemnate în încheierea de ședință din data de 14 august 2019, criticând-o pentru netemeinicie.

Reprezentantul Ministerului Public a criticat sentința penală apelată pentru netemeinicie, sub aspectul greșitei individualizări a pedepselor aplicate inculpaților, considerând cuantumul acestora mult prea redus față de gravitatea infracțiunilor, modalitatea de săvârșire și de atitudinea celor doi inculpați.

Inculpații A. și B., prin avocați, au criticat sentința penală apelată sub aspectul greșitei individualizări a pedepselor, solicitând în esență, reținerea circumstanței atenuante prevăzută de art. 75 alin. 2 lit. b C.pen, cu consecința reducerii pedepselor aplicate și schimbării modalității de executare a acestora.

Partea civilă D., prin avocat ales, a criticat hotărârea instanței de fond atât sub aspectul individualizării a pedepselor aplicate inculpaților, considerând cuantumul acestora mult prea redus, cât și sub aspectul laturii civile a cauzei, considerând că despăgubirile acordate de instanța de fond nu reflectă realitatea, având în vedere cuantumul scăzut al acestora.

La termenul de judecată din data de 14.08.2019, Curtea a respins cererea de schimbare a încadrării juridice a faptelor pentru care au fost trimiși în judecată inculpații apelanți din infracțiunea de viol prevăzută de art.218 alin. 3 lit. c și f C.pen. cu aplicarea art.44 alin.1 C.pen. în infracțiunea de viol prevăzută de art.218 alin.3 lit.f C.pen. cu aplicarea art.44 alin.1 C.pen. în ceea ce îl privește pe inculpatul A., și din complicitate la infracțiunea de viol prevăzută de art.48 C.pen. rap. la art.218 alin. 3 lit. c și f C.pen. în complicitate la infracțiunea de viol prevăzută de art.48 C.pen. rap. la art.218 alin. 3 lit. f C.pen. în ceea ce îl privește pe inculpatul B.

Procedând la soluționarea apelurilor declarate în cauză, prin prisma criticilor formulate de Parchetul de lângă Judecătoria Rădăuți, de inculpați și de către persoana vătămată, precum și cauza sub toate aspectele de fapt și de drept și în conformitate cu disp. art. 417 alin.1 și 2 și art. 420 C.pr.pen., în baza actelor și lucrărilor dosarului, Curtea constată următoarele:

Instanța de fond a reținut o stare de fapt conformă cu realitatea și sprijinită pe interpretarea și analiza judiciară a probelor administrate în cursul urmăririi penale, în contextul în care inculpații A. și B. au înțeles să se prevaleze de procedura simplificată, prev. de art. 396 alin. 10 C.pr.pen., dispoziții referitoare la reducerea cu o treime a limitelor pedepsei închisorii în cazul „pledării vinovat”, ajungând în final la concluzia că aceștia se face vinovați de comiterea infracțiunilor pentru care au fost trimiși în judecată, dând faptelor comise încadrarea juridică corespunzătoare, respectiv săvârșirea infracțiunii de viol, prev. de art. 218 alin. 3 lit. c și f C.pen. cu aplicarea art. 44 alin. 1 C.pen în cazul inculpatului A. și complicitate la

infracțiunea de viol, prev. de art. 48 rap. la art. 218 alin. 3 lit. c și f C.pen. în cazul inculpatului B..

Fără a relua argumentația stării de fapt, redată în considerentele hotărârii atacate, argumentație pe care Curtea și-o însușește în întregime, astfel cum această posibilitate este conferită de practica CEDO și potrivit căreia poate constitui o motivare preluarea motivelor instanței inferioare (Helle împotriva Finlandei), se vor sublinia punctual aspectele criticate de apelanți, expuse mai sus.

Rezultă din ansamblul probator administrat în cursul urmăririi penale, la care a făcut referire detaliată prima instanță, și care fiind însușit și necontestat de inculpații apelanți nu va mai fi reluat că în noaptea de 01/02.01.2019, în jurul orei 00.10, după o înțelegere anterioară cu inculpatul B., inculpatul A. a condus-o pe persoana vătămată minoră D. de la Școala F1. până în spatele cimitirului ortodox din satul F1., com. F., sub pretextul că o „salvează” din compania altor tineri, unde, prin constrângere fizică și psihică, a întreținut raporturi sexuale normale cu persoana vătămată D. din orașul E., fapta acestuia fiind înlesnită de prezența și acțiunile inculpatului B. care anterior actului sexual neconsensual a abordat-o pe minoră încercând să o scoată pe aceasta din curtea unității școlare împotriva voinței acesteia, trăgând-o violent de geacă, aplicându-i o lovitură cu palma peste față, iar în final fiind prezent în locul unde s-a consumat actul sexual neconsimțit a ținut-o de mâini pe victimă în vederea realizării raportului sexual neconsimțit.

În ceea ce îl privește pe inculpatul B., din probatorul administrat în cauză, rezultă că în noaptea de 01/02.01.2019, în jurul orei 00.10, având o înțelegere anterioară cu inculpatul A. l-a ajutat pe acesta, ca prin constrângere fizică și psihică, să întrețină raporturi sexuale normale cu persoana vătămată minoră D., din orașul E., acțiunile inculpatului de înlesnire a actului sexual neconsimțit constând în faptul că în seara respectivă după ce persoana vătămată a ieșit în curtea Școlii F1., a abordat-o pe aceasta încercând să o scoată din curtea unității școlare împotriva voinței acesteia, a tras-o violent de geacă pentru a-l urma, i-a aplicat o lovitură cu palma peste față, iar în final a fost prezent în locul unde s-a consumat actul sexual neconsimțit, întărind rezoluția infracțională a autorului, și a ținut-o de mâini pe victimă în vederea realizării raportului sexual neconsimțit.

Instanța de control judiciar apreciază că vinovăția inculpaților A. și B. rezultă, așa cum în mod corect a reținut instanța de fond, din coroborarea probelor administrate în faza de urmărire penală și în fața instanței de fond și, raportat la starea de fapt reținută, Curtea apreciază că în mod legal prima instanță a stabilit că faptele săvârșite de către aceștia se circumscriu elementelor constitutive ale infracțiunii de viol prev. de art.218 alin.3 lit. c și f C.pen., respectiv ale infracțiunii de complicitate la viol prevăzută de art. 48 rap. la art.218 alin. 3 lit. c și f C.pen.

În ceea ce privește cererea de schimbare a încadrării juridice în sensul de a se înlătura circumstanța agravantă prevăzută de art.218 alin.3 lit. c C.pen. întrucât inculpații nu au cunoscut vârsta reală a persoanei vătămate, Curtea reține că este neîntemeiată având în vedere faptul că ambii inculpați s-au prevalat de dispozițiile art. 396 alin. 10 C.pr.pen., recunoscând faptele în totalitate astfel cum au fost descrise în rechizitoriu.

Astfel, instanța de control judiciar reține că în rechizitoriu se menționează faptul că persoana vătămată D.este minoră iar inculpații au recunoscut faptele așa cum au fost ele reținute prin rechizitoriu, așa cum rezultă din declarațiile date de inculpații apelanți B. și A. în fața instanței de fond la termenul de judecată din data de 07.05.2019.

În niciun moment, inculpații apelanți nu au susținut în cursul urmăririi penale sau în fața primei instanțe faptul că nu au cunoscut vârsta persoanei vătămate deși aveau posibilitatea ca în cuprinsul declarației date de aceștia în ședința de judecată de la data de 07.05.2019 (dată la care au fost și asistați de apărători aleși) să precizeze expres că ei recunosc faptele reținute în sarcina lor dar că nu au știut vârsta reală a victimei și dacă în urma administrării probatoriului

rezulta că acest aspect este real li se reduceau, în baza art.396 alin.10 C.pr.pen., limitele de pedeapsă și fără recunoașterea necondiționată a faptelor.

Sușinerile din fața instanței de control judiciar făcute de către apărătoarea inculpatului A. că instanța de fond trebuia după ce inculpații au recunoscut săvârșirea faptelor așa cum au fost ele reținute în rechizitoriu să înlăture, cu ocazia deliberării, această agravantă nu pot fi primite.

Astfel, dacă inculpatul A. recunoștea săvârșirea infracțiunii de viol dar susținea că nu știa vârsta reală a victimei trebuia să aducă la cunoștiință acest aspect instanței de fond cu ocazia ascultării sale din ședința de judecată de la data de 07.05.2019 și să solicite administrarea de probe prin care să probeze acest aspect în condițiile în care dispozițiile art.396 alin.10 C.pr.pen. sunt clare în sensul că dacă instanța de judecată reține o situație de fapt identică cu cea relatată de inculpat va reduce limitele de pedeapsă cu o treime. Or, așa cum s-a arătat anterior, inculpatul A. nu a susținut niciun moment că nu știa vârsta reală a victimei în fața instanței de fond.

Totodată, instanța de control judiciar constată că pentru a se reține circumstanța agravantă prevăzută de art.218 alin.3 lit.c C.pen. este necesar ca făptuitorul să cunoască vârsta victimei sau să fi existat suficiente elemente care să îi permită să o aprecieze în mod corect. Cunoașterea nesigură, îndoiala asupra acestei împrejurări, nu înlătură răspunderea penală, în condițiile în care făptuitorul prin continuarea acțiunii sale mai departe a acceptat și această eventualitate.

Or, în prezenta cauză, Curtea reține că existau suficiente elemente care să le permită inculpaților apelanți vârsta victimei.

Astfel, din tot materialul probator administrat în cauză, rezultă fără dubiu că inculpatul A. o cunoștea pe victimă din data de 29.12.2018 când au participat împreună la o petrecere iar acest inculpat a condus-o pe D.la domiciliul său, împreună cu martorul K. în seara respectivă.

Totodată, însăși inculpatul A. a declarat în cursul urmăririi penale faptul că în noaptea din 01 spre 02 ianuarie 2019 la Școala Gimnazială din F1. a avut loc o petrecere între mai mulți adolescenți din zonă, petrecere la care a participat și victima (f.157 ds. instanță de fond).

Așadar, inculpatul A. avea toate elementele la dispoziție pentru a cunoaște vârsta exactă a persoanei vătămate.

Având în vedere modul de operare al celor doi inculpați, faptul că a existat o înțelegere între ei, ca inculpatul B. să îl ajute pe inculpatul A. în determinarea victimei să întrețină relații sexuale împotriva voinței sale, Curtea apreciază că și inculpatul B. avea la dispoziție toate elementele necesare pentru a cunoaște vârsta lui D.

Sușinerile că persoana vătămată se îmbrăca neadecvat vârstei sale, umbla singură la petreceri, consuma alcool și că pe rețelele de socializare se afișa cu altă vârstă nu pot fi primite ca argumente pertinente pentru a schimba încadrarea juridică în sensul înlăturării incidenței dispozițiilor art.218 alin.3 lit. c C.pen. în condițiile în care din planșele foto depuse la dosar nu rezultă un alt comportament decât cel specific adolescenților de vârsta persoanei vătămate. Totodată, referitor la vârsta menționată pe rețelele de socializare menționată de persoana vătămată, instanța de control judiciar reamintește că toți adolescenții își trec o altă vârstă pe aceste rețele (aspect de notorietate) tocmai pentru că este necesar să fii major pentru a-ți crea un astfel de cont și a comunica în acest mediu on – line.

Față de aceste aspecte și față de împrejurarea că inculpații au știut că persoana vătămată se află la o petrecere împreună cu colegii acesteia de la liceu, de unde au și luat-o, Curtea apreciază că susținerea inculpaților că nu știau vârsta reală a minorei D.nu este verosimilă reprezentând doar o încercare de diminuare a răspunderii lor penale.

În consecință, Curtea, așa cum a arătat și în ședința de judecată din data de 14.08.2019, apreciază nu se impune schimbarea de încadrare juridică în sensul înlăturării circumstanței agravante prevăzute de art.218 alin.3 lit. c C.pen.

În ceea ce privește individualizarea sancțiunilor aplicate pentru infracțiunile săvârșite de către inculpați, contrar opiniei primei instanțe, Curtea apreciază că în cauză aplicarea unor pedepse cu închisoarea în cuantumul stabilit prin sentința apelată, nu este de natură să asigure scopul pedepsei și să-i facă pe inculpații A. și B. să înțeleagă adevăratele consecințele ale conduitei lor ilicite.

Curtea, prin raportare la gravitatea infracțiunilor reținute în sarcina inculpaților și conduita procesuală a acestora, la individualizarea pedepselor pentru săvârșirea infracțiunilor de viol și complicitate la infracțiunea de viol reținute în cauză, are în vedere, pentru fiecare din aceste infracțiuni, criteriile generale de individualizare prevăzute de art. 74 C.pen., respectiv gravitatea infracțiunii săvârșite și pericolozitatea infractorului care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunii; motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului, conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal, precum și nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială.

Astfel, Curtea reține că inculpatul A. avea 27 ani la data săvârșirii faptei, necăsătorit, studii primare, fără obligații militare, cu antecedente penale, iar inculpatul B. avea 19 ani la data săvârșirii faptei, necăsătorit, studii primare, fără obligații militare, fără antecedente penale.

Astfel, inculpații cunoșteau cu exactitate faptul că au un ascendent moral asupra victimei lor, că aceasta este o persoană minoră, nu și-au ales victima la întâmplare, dând dovadă de o lipsă totală a unor norme morale minimale cerute oricărui individ care trăiește într-o comunitate.

Prin prisma celor mai sus expuse, Curtea constată că stabilirea unor pedepse cu închisoarea, în cazul inculpatului A. în cuantum de 5 (cinci) ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de viol, iar în cazul inculpatului B. în cuantum de 3 (trei) ani și 4 (patru) luni închisoare pentru complicitate la săvârșirea infracțiunii de viol, este necesară, dar insuficientă pentru a asigura pe viitor adecvarea comportamentului inculpaților la normele de conduită acceptate de societate și prevenirea comiterii unor noi fapte circumscrise ilicitului penal.

Curtea reține că faptele inculpaților prezintă un grad extrem de ridicat de pericol social determinat, infracțiunea de viol aducând atingere integrității fizice și psihice a unei persoane, mai mult în cazul victima era o persoană tânără, ușor de intimidat în condițiile în care a fost transportată, prin inducerea în eroare, într-un loc izolat, unde a fost lovită, violată și ulterior amenințată.

Mai mult decât atât, instanța de control judiciar reține că faptele inculpaților prezintă un grad ridicat de pericol social determinat, având în vedere faptul victima nu era o persoană oarecare ci o persoană pe care inculpatul A. o cunoștea, întâlnind-o anterior în alte circumstanțe și purtând o discuție cu aceasta, precum și faptul că a avut posibilități reduse de a riposta și a se apăra în mod eficient, fiind ținută de inculpatul B., acesta în mod decisiv, la punerea persoanei vătămate în stare de vădită inferioritate.

De asemenea, deși inculpații A. și B. au declarat că regretă săvârșirea faptelor, aceștia nu au convins Curtea că conștientizează cu adevărat gravitatea faptelor lor și că ar regreta săvârșirea acestora.

Totodată, susținerile inculpaților, prin apărători, că victima minoră D. a avut o conduită morală reprobabilă, consumând alcool și fiind nesupravegheată, nu sunt de natură să conducă la diminuarea gravității infracțiunilor săvârșite de către inculpații apelanți.

Instanța de control judiciar reamintește că legiuitorul a ales să protejeze, prin incriminarea infracțiunii de viol prevăzute de art.218 C.pen., dreptul fiecărei persoane de a-și alege în mod liber partenerii cu care să întrețină relații sexuale fără a crea vreo diferențiere care să aibă la bază vreo probitate morală, din contră insistând să apere, prin prevederea unor

sanțiuni mai dure, inculpații care încalcă libertatea sexuală a persoanelor cele mai vulnerabile, respectiv minorii.

Nimic din actele și lucrările dosarului nu este de natură să conducă la ideea că persoana vătămată a avut o altă conduită decât a unei adolescente, normale de 15 ani, iar faptul că participa la o petrecere împreună cu colegii unde s-a consumat și alcool nu este de natură să conducă la diminuarea răspunderii inculpaților, persoane adulte care știau că încalcă libertatea sexuală a unui minor.

Totodată, Curtea reține că nici susținerea că D.nu a comunicat imediat organelor de poliție faptul că a fost victima unui viol nu prezintă relevanță juridică în cauză. Astfel, Curtea apreciază că fiecare persoană reacționează în mod diferit când este pusă în situații extreme, cum ar fi aceea de a fi victimă a unui viol, așa cum a fost în cauză persoana vătămată, dar reacția acestei persoane nu îi poate fi reproșată acesteia atâta timp cât a fost determinată de șocul sub imperiul căreia se afla și faptul că a fost amenințată de inculpați cu privire la consecințele negative pe care le va suferi dacă îi va reclama.

În ceea ce privește solicitarea inculpaților A. și B., în sensul redozării pedepselor aplicate pentru infracțiunile pentru care aceștia au fost trimiși în judecată, Curtea reține că aceasta este neîntemeiată, în cauză neexistând alte motive sau circumstanțe pentru micșorarea pedepselor aplicate, și implicit pentru recalcularea pedepselor rezultante în cazul primului inculpat.

Astfel, în condițiile în care inculpatul A., după o înțelegere anterioară cu inculpatul B., a condus-o pe persoana vătămată D. de la Școala F1. până în spatele cimitirului ortodox din satul F1., com. F., sub pretextul că o „salvează” din compania altor tineri, unde, prin constrângere fizică și psihică, a întreținut raporturi sexuale normale cu persoana vătămată D. din orașul E., fapta acestuia fiind înlesnită de prezența și acțiunile inculpatului B. care anterior actului sexual neconsensual a abordat-o pe minoră încercând să o scoată pe aceasta din curtea unității școlare împotriva voinței acesteia, trăgând-o violent de geacă, aplicându-i o lovitură cu palma peste față, iar în final fiind prezent în locul unde s-a consumat actul sexual neconsimțit a ținut-o de mâini pe victimă în vederea realizării raportului sexual neconsimțit nu poate conduce la concluzia că se impune micșorarea pedepselor aplicate de prima instanță.

Prin urmare, împrejurările în care faptele au fost comise, scopul urmărit – acela de a profita de vulnerabilitatea persoanei vătămate prin inducere în eroare, precum și de a profita sexual de aceasta aflată în stare de vădită inferioritate față de numărul inculpaților – punerea în pericol a libertății și integrității sexuale a victimei, impun un grad de pericol concret specific activității infracționale care înlătură posibilitatea pentru Curte de a reține că îndreptarea inculpaților apelanți s-ar realiza prin aplicarea unor pedepse mai reduse.

Curtea apreciază că, împrejurările invocate de către apelanții inculpați relativ la persoana acestora (calitățile și situația personală a fiecăruia) nu justifică aplicarea unor pedepse reduse în condițiile în care, așa cum s-a arătat anterior, în cauză se impune majorarea pedepselor aplicate

Concluzionând, prin majorarea pedepselor aplicate de prima instanță, Curtea apreciază că aceste pedepse sunt de natură să asigure îndreptarea și resocializarea viitoare a inculpaților apelanți A. și B..

Totodată, instanța de control judiciar reține că prima instanță în mod legal și temeinic a făcut o diferențiere a celor doi inculpați în momentul în care a stabilit pedepsele cu închisoarea, având în vedere și faptul că inculpatul A. nu se afla la primul contact cu legea penală, este mult mai matur decât celălalt inculpat și trebuia să conștientizeze mult mai bine consecințele negative ale conduitei sale infracționale. Față de aceste aspecte, instanța de control judiciar apreciază că nu se impune ca inculpatul A. să fie condamnat la o pedeapsă egală cu inculpatul B. întrucât s-ar încălca astfel dispozițiile art.74 C.pen.

Raportat la toate circumstanțele cauzei și la cuantumul pedepsei rezultante din prezenta cauză, Curtea reține că solicitarea inculpatului apelant B. prin apărătorii săi aleși de suspendare sub supraveghere a pedepsei aplicate nu poate fi admisă, nefiind îndeplinite cerințele prevăzute de lege.

În ceea ce privește modul de soluționare a acțiunii civile a cauzei, aspect criticat de persoana vătămată din prezenta cauză, precum și de inculpatul B., Curtea constată că reprezentantul legal al minori, respectiv V., a precizat că fiicele sale se constituie parte civilă în cauză și că solicită acordarea sumei de câte 30.000 Euro cu titlu de daune morale.

Potrivit art. 1357 Cod civil, „*Cel care cauzează altuia un prejudiciu printr-o faptă ilicită, săvârșită cu vinovăție, este obligat să îl repare. Autorul prejudiciului răspunde pentru cea mai ușoară culpă.*”.

În ceea ce privește latura civilă a cauzei, Curtea reține că prejudiciul moral suferit de partea civilă D. este evident. Nimeni nu poate contesta durerea suferită de o persoană care este obligată să întrețină relații sexuale împotriva voinței sale sau care este nevoită să se opună la încercările de a se întreține relații sexuale cu ea împotriva voinței sale.

Deși nu există criterii absolute pentru cuantificarea prejudiciului moral suferit de partea civilă, Curtea reține că prin daune morale se înțelege prejudiciul care rezultă dintr-o atingere adusă intereselor personale și care se manifestă prin suferințele fizice sau morale resimțite de victimă. Aprecierea prejudiciului moral înseamnă cuantificarea tuturor consecințelor negative ale faptei ilicite și a implicațiilor acesteia pe toate planurile vieții sociale ale persoanei vătămate. Prejudiciul moral trebuie apreciat în concreto în funcție de circumstanțele și împrejurările cazului supus judecății, având în vedere, atât criterii patrimoniale, cât și nepatrimoniale, precum importanța prejudiciului, tulburările și neajunsurile suferite de persoana vătămată, precum și consecințele prejudiciului pe plan social, profesional și familial.

Prin raportare la aceste criterii, indemnizația trebuie să fie justă, rațională și echitabilă, astfel încât să se asigure efectiv o compensație suficientă, dar nu exagerată a prejudiciului moral suferit. În lipsa unor criterii legale de determinare a cuantumului daunelor morale, întinderea acestora trebuie stabilită în raport cu gravitatea prejudiciului real și efectiv produs, acesta fiind un criteriu obiectiv în aprecierea întinderii daunelor morale.

În ceea ce privește daunele morale solicitate, instanța de control judiciar reține că prejudiciul suferit de către persoana vătămată prin încălcarea drepturilor lor subiective nepatrimoniale (dreptul la integritate fizică și morală și la demnitate) este de natură morală, astfel încât despăgubirile civile pe care instanța le acordă acestora nu reprezintă o modalitate de repunere în situația anterioară săvârșirii faptelor, ci o modalitate prin care se urmărește a se compensa echitabil valoarea de care a fost privată, în raport de modalitatea în care a resimțit atingerea demnității și față de împrejurarea că orice durere fizică este resimțită cu ajutorul creierului, este corticalizată, astfel încât orice durere fizică presupune o suferință psihică, de faptul că libertatea sexuală a părții vătămate a fost grav afectată prin conduita inculpaților. Faptul că a fost victima unei infracțiuni de viol este cu atât mai mult o experiență traumatizantă pentru persoana vătămată cu cât aceasta era minoră, a fost obligată să întrețină relații sexuale și faptul că s-a aflat în inferioritate numerică față de cei doi agresori.

Totodată, instanța de apel are în vedere la stabilirea cuantumului daunelor morale convenite părții civile suferința psihică cauzată de obligarea acesteia de a întreține relații sexuale cu două persoane care anterior au indus-o în eroare (ținând cont de faptul că inculpatul B. nu a reușit să întrețină relații sexuale cu victima doar pentru că a fost anunțat de celălalt inculpat din cauză că poliția o caută pe D.), câștigându-i acesteia încrederea prin faptul că i-au spus că o vor apăra de anumite persoane care urmăresc să o violeze.

Raportându-se la toate aspectele mai sus prezentate, precum și la împrejurările concrete ale speței, așa cum acestea au rezultat din întreg probatoriul administrat în cauză, în ceea ce le

privește pe părțile civile, Curtea apreciază că suma acordată acestora de către instanța de fond, respectiv 10.000 euro nu este suficientă pentru compensarea prejudiciului moral suferit de către partea civilă și nu se impune reducerea acestei sume așa cum a solicitat inculpatul B.

Important de precizat este faptul că despăgubirile bănești au rolul de a compensa prejudiciul moral, suferințele resimțite de partea civilă, fără însă, a tinde să se transforme într-un mijloc de îmbogățire și să deturneze această instituție de la finalitatea sa, astfel încât Curtea apreciază că suma de 30.000 euro ce a fost solicitată de persoana vătămată este nejustificată.

Astfel, Curtea apreciază că suma de 16.000 euro pentru persoana vătămată D. este în măsură să compenseze prejudiciul moral încercat de către partea civilă apelantă, fiind un echivalent rezonabil al suferinței pricinuite.

În consecință, față de aspectele menționate anterior, Curtea, în baza art.421 pct.1 lit.b C.pr.pen., va respinge apelurile declarate de apelanții inculpați A. și B. împotriva sentinței penale nr.410 din 16.05.2019 a Judecătoria Rădăuți, ca nefondate.

În temeiul art.275 alin.2 C.pr.pen., va obliga pe apelanții inculpați A. și B. să plătească statului suma de câte 300 lei fiecare cu titlu de cheltuieli judiciare din apel.

În baza art. 421 pct. 2 lit. a C.pr.pen. va admite apelurile declarate de partea civilă minoră D. și de Parchetul de pe lângă Judecătoria Rădăuți împotriva sentinței penale nr. 410 din 16.05.2019 a Judecătoria Rădăuți, va desființa, în parte, sentința penală sus menționată și în rejudecare, va înlătura din sentința apelată în ceea ce îl privește pe inculpatul A. dispozițiile referitoare la aplicarea art.38 alin.1 C.pen., art.39 alin.1 lit.b C.pen. și art.44 C.pen.

1. Va majora pedeapsa aplicată inculpatului A. pentru săvârșirea infracțiunii de la viol de la 5 ani închisoare la 6 (șase) ani și 3 (trei) luni închisoare.

În temeiul art. art. 44 C.pen. și disp. art. 96 al. 4, 5 C.pen. rap. la art. 38 alin. 1, 39 alin. 1 lit. b C.pen., va contopi pedeapsa de 6 ani și 3 luni închisoare aplicată inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii de viol cu pedeapsa de 1 an aplicată prin sentința penală nr. 562 din data de 8 noiembrie 2016 pronunțată de Judecătoria Rădăuți în dosarul nr. ..../285/2016 în pedeapsa cea mai grea de 6 (șase) ani și 3 (trei) luni închisoare, la care va adăuga un spor de 4 (patru) luni, urmând ca, în final, inculpatul A. să execute o pedeapsă de 6 (șase) ani și 7 (șapte) luni închisoare.

2. Va majora pedeapsa aplicată inculpatului B. pentru complicitate la săvârșirea unei infracțiuni de viol de la 3 ani și 4 luni închisoare la 4 (patru) ani și 4 (patru) luni închisoare.

Conform art.422 C.pr.pen. rap. la art.72 alin.1 C.pen. va deduce, în continuare, din pedepsele principale aplicate inculpaților apelanți prin prezenta decizie, durata arestului preventiv a acestora de la 16.05.2019 la zi.

Va majora cuantumul daunelor morale acordate părții civile D. de la 10.000 euro la 16.000 euro sau contravaloarea în lei a acestei sume la data plății efective.

Va menține celelalte dispoziții ale sentinței penale apelate care nu sunt contrare prezentei decizii.

Drept procesual penal

13. Imposibilitatea inculpatului de revenire asupra cererii sale de aplicare a procedurii simplificate prevăzută de art. 374 alin. 4 și art. 375 C.pr.pen. după admiterea cererii de către instanța de fond.

Admiterea cererii de judecare a cauzei în procedura simplificată nu conferă inculpatului un drept la aplicarea minimului special redus cu o treime

Rezumat:

Inculpatul, prin motivele de apel, critică lipsa de diligență a judecătorului fondului în a verifica dacă el a înțeles consecințele soluționării cauzei în procedura recunoașterii învinuirii prev. de art. 375 C.pr.pen., având în vedere că are numai patru clase, coroborat cu faptul că avocatul ales nu i-a asigurat o apărare efectivă.

Curtea, verificând lucrările dosarului, constată că inculpatul a fost asistat de apărător ales încă din faza de urmărire penală, în prezența căruia s-a prevalat de dreptul de a nu da declarație în faza de urmărire penală.

Inculpatul s-a prezentat în instanță, asistat de avocatul ales, iar instanța i-a pus în vedere inculpatului, în conformitate cu disp. art. 374 alin. 4 C.pr.pen., că poate solicita ca judecata să aibă loc numai pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale și a înscrisurilor prezentate de părți, dacă recunoaște în totalitate faptele reținută în sarcina sa. Totodată, i s-au adus la cunoștință dispozițiile art. 396 alin. (10) C.pr.pen., care prevăd că în caz de condamnare sau amânare a aplicării pedepsei, limitele de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei închisorii se reduc cu o treime.

Inculpatul a precizat instanței că este de acord să se prevaleze de procedura simplificată, arătând că recunoaște în totalitate săvârșirea faptelor reținute în sarcina lui prin actul de sesizare și a solicitat ca judecata să se facă în baza probelor administrate la urmărirea penală. La solicitarea apărătorului ales, pentru a depune înscrisuri în circumstanțiere, și apoi pentru a achita o parte din prejudiciu, cauza a fost amânată. În toată această perioadă, inculpatul nu a invocat vreun viciu de procedură. Din studierea încheierilor de ședință de la instanța de fond nu se remarcă o situație contradictorie sau conflictuală între inculpat și apărătorul ales.

La dezbaterile cauzei în fond, procurorul a prezentat situația de fapt, încadrarea juridică și prejudiciul cauzat, apărătorul inculpatului a solicitat reținerea în favoarea acestuia a circumstanțelor atenuante prev. de art. 75 C.pen. și reducerea pedepsei conform art. 396 alin. 10 Cod de procedură penală și art. 76 C.pen., iar ca modalitate de executare a considerat că suspendarea executării pedepsei rezultante îl va determina pe inculpat să dea dovadă de bună-credință și să achite din prejudiciu pe cât posibil. Inculpatul, în ultimul cuvânt, și-a luat angajamentul să plătească în continuare din prejudiciul stabilit.

Se observă astfel că inculpatului i-au fost respectate toate drepturile procesuale, iar prin admiterea cererii de a fi judecat în procedura recunoașterii învinuirii nu i s-a adus nicio vătămare, instanța apreciind că la dosar sunt suficiente și concludente probe, pe care inculpatul nu le-a contestat sub aspectul legalității în procedura de cameră preliminară.

După cum rezultă din hotărârea apelată, au fost aduse la cunoștință inculpatului dispozițiile art. 374 alin. 4 și art. 375 din noul Cod de procedură penală, cu asigurarea tuturor garanțiilor procesuale privind dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare. Astfel, instanța de fond a adus la cunoștința inculpatului dispozițiile care reglementează procedura în

cazul recunoașterii învinuirii, consecințele, precum și efectele pe care le produce, în prezența apărătorului ales al inculpatului.

Instanța de fond a atras atenția inculpatului prezent la judecată asupra tuturor consecințelor ce decurg din alegerea procedurii recunoașterii învinuirii, dând citire, în sinteză, rechizitoriului pe care i l-a comunicat în procedura camerei preliminare, procedând la ascultarea inculpatului sub aspectul recunoașterii faptelor descrise în actul de sesizare. Această ascultare a inculpatului cu privire la recunoașterea vinovăției nu are natura juridică a unui mijloc de probă, ci reprezintă o **activitate procesuală obligatorie în vederea stabilirii cadrului procesual**, fiind plasată în momentul chestiunilor prealabile admiterii cererii de judecare potrivit procedurii prevăzute de art. 374 alin. 4 și art. 375 C.pr.pen.. Caracterul obligatoriu al acestei activități procesuale este corelativ dreptului inculpatului de a opta pentru procedura simplificată. Textul de lege prevede ascultarea inculpatului, iar nu audierea acestuia după procedura de drept comun, astfel încât neconsemnarea unei declarații în care inculpatul să-și expună punctul de vedere cu privire la faptele reținute în rechizitoriu, nu poate fi considerată împotriva legii, de vreme ce a recunoscut faptele așa cum erau reținute în actul de sesizare.

După ascultarea inculpatului, instanța de fond **a admis cererea de judecare** potrivit procedurii prevăzute de art. 374 alin. 4 și art. 375 C.pr.pen.. După acest moment, inculpatul nu mai poate renunța pe parcursul procesului penal asupra opțiunii sale de a fi judecat potrivit procedurii simplificate (în cazurile în care legiuitorul a dorit să prevadă o asemenea posibilitatea de revenire a prevăzut-o în mod expres: de pildă, renunțarea la apel). Totodată, prin recunoașterea faptelor în modalitatea în care au fost descrise în actul de sesizare, inculpatul a recunoscut implicit și cuantumul prejudiciului produs prin comiterea acestora, astfel încât, în mod corect, instanța de fond s-a raportat în stabilirea încadrării juridice a faptelor de evaziune fiscală la această valoare.

Ca urmare, Curtea consideră că motivul de apel prin care inculpatul invocă faptul că nu a înțeles ce înseamnă procedura recunoașterii învinuirii, iar apărătorul său ales nu i-a explicat care sunt consecințele, în special asupra obligării sale la acoperirea prejudiciului, neasigurându-i o apărare efectivă, este vădit nefondat, nefiind îndeplinite condițiile privind vicierea consimțământului său.

Nemulțumirea inculpatului are mai degrabă ascendență în pronunțarea unei pedepse cu executare de către instanța de fond, însă este de menționat că judecarea potrivit procedurii simplificate nu conferă inculpatului un drept la aplicarea minimului special al pedepsei redus cu o treime, instanța de judecată procedând la individualizarea pedepsei prin raportare la criteriile prevăzute de art. 72 din Codul penal vechi, având în vedere noile limite speciale, ca urmare a aplicării art. 396 alin. (10) Cod de procedură penală. Deopotrivă, inculpatul nu dobândește un drept la obținerea suspendării sub supravegherea executării pedepsei.

(Decizia nr. 222 din 26.02.2019, dosar nr. 7220/86/2017)

Hotărârea:

Prin sentința penală nr. 237 din 11.10.2018 a Tribunalului Suceava, s-au dispus:

I. A fost condamnat inculpatul A., pentru săvârșirea infracțiunii de refuz nejustificat de a prezenta organelor competente documentele legale, în scopul împiedicării verificărilor financiare în termen de cel mult 15 zile de la somație, prev. de art. 4 din Legea nr. 241/2005 cu aplicarea art. 5 alin. 1 C.pen. și art.396 alin.10 Cod de procedură penală, la pedeapsa de 1 an închisoare. În temeiul art.71 C.pen. din 1969, s-a interzis inculpatului exercițiul drepturilor prevăzute de art. 64 alin. (1) lit. a) teza a II-a, lit. b), c) C. pen. 1969 (cu referire la dreptul de a fi administrator sau asociat într-o societate comercială) pe durata executării pedepsei principale.

II. A fost condamnat inculpatul A., pentru săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală, prev. de art. 9 alin. 1 lit. b, alin. 3 din Legea nr. 241/2005 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen. din 1969, art. 5 alin. 1 C.pen. și cu aplic. art.396 alin.10 C.pr.pen., la pedeapsa de 4 ani închisoare și 5 ani interzicerea drepturilor prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a) teza a II-a, lit. b,c C. pen. 1969,cu referire la dreptul de a fi administrator sau asociat într-o societate comercială. În temeiul art.71 C.pen. din 1969, s-a interzis inculpatului exercițiul drepturilor prevăzute de art. 64 alin. (1) lit. a) teza a II-a, lit. b), c) C. pen. 1969 (cu referire la dreptul de a fi administrator sau asociat într-o societate comercială) pe durata executării pedepsei principale.

III. A fost condamnat inculpatul A., pentru săvârșirea infracțiunii de spălare de bani, prev. de art. 23 alin. 1 lit. a din Legea nr. 656/2002 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C.pen. din 1969, art. 5 alin. 1 C.pen. și art.396 alin.10 Cod de procedură penală, la pedeapsa de 2 ani închisoare. În temeiul art.71 C.pen. din 1969, s-a interzis inculpatului exercițiul drepturilor prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a) teza a II-a, lit. b), c) C. pen. 1969 (cu referire la dreptul de a fi administrator sau asociat într-o societate comercială) pe durata executării pedepsei principale.

În temeiul art. 33 lit.a și art. 34 alin.1 lit. b C.pen. din 1969, s-a constatat că cele trei infracțiuni sunt concurente, s-au contopit pedepsele stabilite anterior, urmând ca inculpatul să execute pedeapsa cea mai grea de 4 ani închisoare și 5 ani interzicerea drepturilor prevăzute de art. 64 alin. (1) lit. a) teza a II-a, lit. b), c) C. pen. 1969 (cu referire la dreptul de a fi administrator sau asociat într-o societate comercială).

În temeiul art. 71 C.pen. din 1969, s-a interzis inculpatului exercițiul drepturilor prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a teza a II-a, lit. b, c C. pen. 1969 (cu referire la dreptul de a fi administrator sau asociat într-o societate comercială) pe durata executării pedepsei principale.

În temeiul art. 397 alin.1 rap. la art. 25 alin.1 C.pr.pen., s-a admis în parte acțiunea civilă formulată de partea civilă Statul Român - Agenția Națională de Administrare Fiscală - Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice - Administrare Județeană a Finanțelor Publice și, pe cale de consecință, s-a dispus obligarea inculpatului A. la plata sumei de 2.779.972 lei (rest neachitat), reprezentând impozit pe profit și TVA, sumă la care se vor calcula dobânzi și penalități de întârziere conform Codului de procedură fiscală de la data scadenței până la data plății efective a debitului principal.

În temeiul art. 404 alin.4 lit. c Cod de procedură penală s-a menținut măsura asiguratorie a sechestrului dispusă prin ordonanța nr. 555/P/2012 din data de 05.09.2017 a Parchetului de pe lângă Tribunalul Suceava asupra bunurilor imobile și mobile aparținând inculpatului A., menționate în ordonanță.

La data rămânerii definitive a sentinței de condamnare s-a dispus a se comunica Oficiului Național al Registrului Comerțului o copie a dispozitivului.

S-a constatat că SC B. SRL a fost radiată din registrul comerțului.

Inculpatul A. a fost obligat să plătească statului suma de 1000 lei reprezentând cheltuieli judiciare, din care suma de 500 de lei din cursul urmăririi penale și suma de 500 lei din cursul judecății.

Pentru a pronunța această sentință, Tribunalul Suceava a reținut că prin rechizitoriul nr. ../P/2012 din data de 13.10.2017, emis de către Parchetul de pe lângă Tribunalul Suceava, s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului A., pentru săvârșirea, în concurs conform prevederilor art. 33 lit. a C.pen. din 1968 și art. 5 alin. 1 C.pen., a infracțiunilor de:

- refuz nejustificat de a prezenta organelor competente documentele legale, în scopul împiedicării verificărilor financiare în termen de cel mult 15 zile de la somație, prev. de art. 4 din Legea nr. 241/2005 cu aplicarea art. 5 alin. 1 C.pen., constând în aceea că, în perioada ianuarie – iulie 2012 și la data de 31.07.2012, organele de control ale Gărzii Financiare s-au prezentat în mod repetat la sediul S.C. C. S.R.L. în vederea unor verificări financiar-fiscale, dar la sediul declarat al persoanei juridice nu a fost găsită nicio persoană, iar în luna august 2012

inculpatul, în calitate de administrator, a refuzat să se prezinte cu documentele contabile ale societății, deși a fost somat legal în acest sens;

- evaziune fiscală, prev. de art. 9 alin. 1 lit. b, alin. 3 din Legea nr. 241/2005 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C.pen. din 1968 și art. 5 alin. 1 C.pen., constând în aceea că, în calitate de administrator de fapt și de drept al S.C.C. S.R.L., în cursul anului 2012, în mod repetat și în realizarea aceleiași rezoluții infracționale, a omis evidențierea în actele contabile ori în alte documente legale, a operațiunilor comerciale de livrare bunuri provenite din achiziții interne sau intracomunitare și a veniturilor realizate în sumă de 10.057168, prin care a prejudiciat bugetul de stat cu suma de 2.786.572 lei, din care 372.850 lei reprezintă impozit pe profit și 2.413.722 lei reprezintă TVA .

- spălare de bani, prev. de art. 23 alin. 1 lit. a, c din Legea nr. 656/2002 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C.pen. din 1968 și art. 5 alin. 1 C.pen., constând în aceea că în perioada ianuarie-septembrie 2012, în calitate de administrator al S.C. C. S.R.L., a dispus schimbarea sau transferul unor sume de bani din contul societății, cunoscând că provin din săvârșirea infracțiunilor de evaziune fiscală, în scopul ascunderii sau al disimulării originii ilicite a acestor bunuri, dar a și deținut sau folosit sume de bani, cunoscând că acestea provin din săvârșirea de infracțiuni, dispunând astfel de suma de 2.786.572 lei provenită din săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală, respectiv acesta a retras numerar și a folosit banii în interes personal, a transferat bani în contul personal, a efectuat plata mărfurilor achiziționate cu o parte din suma de menționată.

Cauza a fost înregistrată la Tribunalul Suceava sub nr. .../86/2017.

Prin Încheierea din data de 09.01.2018, pronunțată de Judecătorul de cameră preliminară de la Tribunalul Suceava în dosarul nr. .../86/2017/a1, astfel cum a fost îndreptată prin Încheierea din 29.01.2018, în temeiul art. 346 alin. 1 C.pr.pen., s-a constatat legalitatea sesizării instanței cu rechizitoriul nr. .../P/2012, emis la data de 13.10.2017, de către Parchetul de pe Tribunalul Suceava, privind pe inculpatul A., a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală.

Totodată, s-a dispus începerea judecății privind pe inculpatul A., pentru săvârșirea infracțiunilor de refuz nejustificat de a prezenta organelor competente documentele legale, în scopul împiedicării verificărilor financiare în termen de cel mult 15 zile de la somație, prev. de art. 4 din Legea nr. 241/2005 cu aplicarea art. 5 alin. 1 C.pen., evaziune fiscală, prev. de art. 9 alin. 1 lit. b, alin. 3 din Legea nr. 241/2005 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C.pen. din 1968 și art. 5 alin. 1 C.pen. și spălare de bani, prev. de art. 23 alin. 1 lit. a, c din Legea nr. 656/2002 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C.pen. din 1968 și art. 5 alin. 1 C.pen., toate cu aplicarea prevederile art. 33 lit. a C.pen. din 1968 și art. 5 alin. 1 C.pen..

La primul termen de judecată, cu procedura legal îndeplinită, ulterior citirii actului de sesizare, tribunalul a adus la cunoștința inculpatului A. dispozițiile art. 374 alin 4 C.pr.pen. raportat la art. 396 alin 10 C.pr.pen., privind judecata în procedură simplificată, precum și soluțiile posibile ca urmare a acestei proceduri.

Inculpatul A. a arătat că recunoaște săvârșirea faptelor, astfel cum au fost reținute în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe care le cunoaște și le însușește. Inculpatul a arătat că în cazul în care va fi găsit vinovat este de acord să presteze muncă neremunerată în folosul comunității.

Tribunalul a admis cererea formulată de inculpatul A. privind judecarea în procedura recunoașterii învinuirii prevăzută de art. 374 alin 4 C.pr.pen., raportat la poziția procesuală adoptată de acesta, în sensul că a recunoscut faptele astfel cum au fost reținute în rechizitoriu, susținerile acestuia fiind consemnate într-un proces-verbal separat atașat la dosar.

În cursul cercetării judecătorești Statul Român, prin A.N.A.F., a arătat că își menține cererea de constituire ca parte civilă, formulată în cursul urmăririi penale, cu suma totală de 2.786.722 lei.

Totodată, partea civilă a solicitat introducerea în cauză în calitate de parte responsabilă civilmente a SC C. SRL (actualmente SC B. SRL) și obligarea acesteia în solidar cu inculpatul la repararea prejudiciului produs bugetului general consolidat.

Potrivit rezoluției judecătorului de cameră preliminară din 24.X.2017 dată în dosarul nr. ../86/2017/a1, având în vedere că potrivit relațiilor furnizate de O.R.C. a rezultat că SC B. SRL a fost radiată, s-a dispus ca aceasta să nu mai fie introdusă în cauză în calitate de parte responsabilă civilmente.

La cererea inculpatului, prin apărător, s-a administrat proba cu înscrisuri în circumstanțiere, vizând o serie de chitanțe emise de M.F.P. – Trezoreria mun., cu care a făcut dovada că a achitat o parte din prejudiciul cauzat bugetului de stat.

Examinând actele și lucrările dosarului, Tribunalul Suceava a reținut aceeași situație de fapt ca cea descrisă în actul de sesizare al instanței.

Astfel, la data de 26.11.2012 s-a înregistrat la Parchetul de pe lângă Tribunalul Suceava dosarul penal nr. ../P/2012, ca urmare a sesizării penale formulate de către ANAF - Garda Financiară, împotriva reprezentanților SC C. SRL, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de evaziune fiscală, faptă prevăzută de art. 9 alin. 1 lit. b din Legea 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, constând în aceea că reprezentanții societății nu au înregistrat în evidența contabilă venituri în sumă de 6.594.019 lei, în acest mod sustrăgându-se de la plata către bugetul de stat a impozitului pe profit în sumă de 95.913 lei și a TVA în sumă de 1.582.565 lei.

De asemenea, s-a arătat că ianuarie – iulie 2012 și la data de 31.07.2012 organele de control ale Gărzii Financiare s-au prezentat în mod repetat la sediul S.C. C. S.R.L. în vederea unor verificări financiar-fiscale, dar la sediul declarat al persoanei juridice nu a fost găsită nicio persoană, iar administratorul A. a refuzat să se prezinte cu documentele contabile ale societății, deși a fost somat legal în acest sens.

Potrivit datelor rezultate din raportul de inspecție fiscală nr. ... din 05.03.2013 al ANAF – A.J.F.P., organele de control fiscal au stabilit un prejudiciu suplimentar în sumă de 1.264.649 lei, reprezentând impozit pe profit în sumă de 239.862 și TVA în sumă de 1.024.787 lei.

Potrivit datelor furnizate de ONRC, S.C. C. SRL, a fost înființată la data de 14.12.2011, sediul social declarat fiind în ..., asociat și administrator fiind numitul A., domiciliat ..., societatea având ca obiect principal de activitate comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamente sanitare.

La data de 05.07.2012 a fost cooptat în societate, în calitate de coasociat, numitul D., din mun. ..., care a fost numit și administrator al societății.

Urmare cererii formulate la data de 16.07.2012 de inculpatul A. la Oficiul Registrului Comerțului, denumirea SC.C. SRL a fost schimbată în SC B. SRL, a ieșit din societate inculpatul A., iar sediul social a fost schimbat în mun. ... Mențiunile privind schimbarea denumirii societății, a administratorului și a sediului social au fost înscrise la Oficiul Registrului Comerțului la data de 18.01.2013, iar SC B. SRL a primit un nr. de înmatriculare nou în registrul comerțului, respectiv J6/28/2013.

Astfel, la data de 19.01.2013, S.C. C. S.R.L. a fost radiată ca urmare a schimbării denumirii, dar și a sediului social în alt județ. De asemenea, în luna iunie 2014 și SC B. SRL a fost radiată în baza sentinței civile nr. ... din 03.06.2014 a Tribunalului Bistrița Năsăud.

Din probele administrate în cursul urmăririi penale a rezultat că și ulterior datei de 16.07.2012, inculpatul A. a fost cel care s-a ocupat în fapt de administrarea acesteia în tot cursul anului 2012.

D. a fost de acord ca, în schimbul câtorva sute de lei, să preia părțile sociale ale firmei, dar nu a desfășurat activități de administrare a societății preluate și nici nu a intrat în posesia documentelor contabile ale acesteia sau ale bunurilor care figurau în stoc la data preluării, primind pentru acest serviciu suma de 300 lei de la inculpatul A.

Întrucât documentele contabile ale S.C. C. SRL nu au fost identificate și nu au fost puse la dispoziția organelor de control fiscal, verificarea și controlul efectuat de comisarii Gărzii Financiare și inspectorii fiscali din cadrul ANAF Administrația Județeană a Finanțelor Publice au avut la bază informațiile furnizate de baza de date informatizată a ANAF.

Echipa de inspecție fiscală a determinat baza de impunere a impozitului pe profit prin estimare conform prevederilor art. 67, alin. 1 și 2 lit. b din O.G. nr. 92/2003 republicată, prin utilizarea metodei fluxurilor de trezorerie, reglementată de art. 2 lit. b din OMFP nr. 3389/2011 privind stabilirea prin estimare a bazei de impunere.

De asemenea, echipa de inspecție fiscală a efectuat verificarea prin analiza încasărilor și plăților efectuate prin conturile deschise la Banca E. - Sucursala și la Banca F. – Sucursala, prin stabilirea mișcărilor disponibilităților bănești și asocierea acestora cu sursele de venit și utilizarea lor, prin compararea încasărilor și plăților efectuate cu sumele înscrise în Declarațiile recapitulative privind livrările/achizițiile intracomunitare de bunuri, cod 390, în Declarațiile informative privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național, cod 394, și în Deconturile de TVA, cod 300, depuse de contribuabil în perioada vizată de inspecția fiscală.

Inspectorii antifraudă detașați la Parchetul de pe lângă Tribunalul Suceava au întocmit raportul de constatare tehnico-științifică pe baza declarațiilor informative menționate mai sus coroborate cu datele privind tranzacțiile financiare efectuate de S.C. C. SRL, date obținute de la unitățile bancare în baza mandatelor de supraveghere tehnică nr. 2/1, nr. 2/2, nr. 2/3 din 05.01.2016 emise de judecătorul de drepturi și libertăți de la Tribunalul Suceava, dar și cu documentele de evidență contabilă (facturi, chitanțe) puse la dispoziție de o parte dintre partenerii cu care S.C. C. SRL a derulat relații comerciale.

Potrivit art. 10 din Legea contabilității nr. 82/1991 răspunderea pentru organizarea și conducerea contabilității la societățile comerciale revine administratorului, iar potrivit art. 6 din același act normativ, orice operațiune economico-financiară efectuată se consemnează în momentul efectuării ei într-un document care stă la baza înregistrărilor în contabilitate, dobândind astfel calitatea de document justificativ. Documentele justificative care au stat la baza înregistrărilor în contabilitate angajează răspunderea persoanelor care le-au întocmit, vizat și aprobat, precum și a celor care le-au înregistrat în contabilitate, după caz.

Cu privire la săvârșirea infracțiunii de refuz nejustificat de a prezenta organelor competente documentele legale, în scopul împiedicării verificărilor financiare în termen de cel mult 15 zile de la somație, prev. și ped. art. 4 din Legea nr. 241/2005 cu aplicarea art. 5 alin. 1 C.pen., Tribunalul Suceava a reținut următoarea situație de fapt.

În perioada 31.07. – 01.11.2012, comisari din cadrul Gărzii Financiare – Secția Județeană au efectuat un control operativ cu privire la activitatea desfășurată de S.C. C. SRL, iar în vederea efectuării acestuia s-au deplasat la data de 31.07.2012 la sediul societății din ..., dar la adresa menționată nu au identificat nicio persoană. Ca urmare, prin mandat poștal a fost trimisă invitația nr. 0303650/31.07.2012 numitului D. la sediul S.C. C. SRL. De asemenea, prin mandat poștal a fost trimisă și invitația nr. 0303952/03.08.2012 inculpatului A. la sediul firmei, unde acesta are și domiciliul. Celor doi li s-a solicitat să se prezinte la data de 10.08.2012 la organele de control fiscal cu documentele financiar-contabile ale societății.

La data de 10.08.2012 la sediul Gărzii Financiare s-a prezentat soția inculpatului A., care a comunicat organelor de control fiscal că soțul său nu se află în localitate și nu a prezentat documentele contabile ale SC C. SRL. Totodată, aceasta a precizat că soțul său nu are documentele contabile ale societății. Acestea i s-a înmânat de către organele de control fiscal

o nouă invitație pentru data de 15.08.2012, prin care i se solicita inculpatului A. să prezinte documentele financiar-contabile ale societății, invitație căreia inculpatul nu i-a dat curs.

Cu privire la săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală, prev. și ped. de art. 9 alin. 1 lit. b, alin. 3 din Legea nr. 241/2005 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C.pen. din 1968 și art. 5 alin. 1 C.pen., Tribunalul Suceava a reținut următoarea situație de fapt:

1. Organele de control fiscal și inspectorii antifraudă care au întocmit raportul de constatare tehnico-științifică au stabilit stocul scriptic de mărfuri aflate în gestiunea S.C. C. SRL la data de 30.06.2012, pe baza datelor și informațiilor preluate din declarațiile cod D 300 și D 390, depuse de către societate, prin inculpatul A., pentru perioada ianuarie – iunie 2012.

Stocul scriptic de mărfuri a fost determinat pe baza valorilor declarate de inculpatul A. în declarațiile cod D 300 (care sunt certe și confirmate), depuse la organul fiscal competent în perioada ianuarie – decembrie 2012, stocul fiind compus din valorile declarate ale achizițiilor interne în sumă de 7.005.772 lei, valorile declarate ale achizițiilor intracomunitare în sumă de 4.925.864 lei și valorile declarate ale livrărilor interne în sumă de 6.464.278 lei, valori fără adaos comercial și TVA ($7.005.772 + 4.925.864 - 6.464.278 = 5.467.358$).

Astfel la 30.06.2012, societatea comercială avea un stoc de marfă în valoare de 5.467.358 lei (anexa 2 la suplimentul raportului de constatare tehnico-științifică), la care se adăugă adaosul comercial practicat, stabilit de către organul de control fiscal la 10%, aplicat asupra valorii mărfii, respectiv în sumă de 546.736 lei, deci un stoc scriptic total în valoare de 6.014.094 lei și un TVA aferent de colectat în sumă de 1.443.383 lei (anexa 2 la suplimentul raportului de constatare tehnico-științifică).

Având în vedere faptul că inculpatul nu a prezentat la control evidența contabilă a societății, iar bunurile nu au fost identificate, s-a considerat că acestea au fost comercializate (vândute) fără să fie înregistrate în evidența contabilă veniturile rezultate din comercializarea lor și fără să se determine și să se declare la organul fiscal competent impozitele și taxele aferente de plată la bugetul de stat.

Adaosul comercial aferent stocului de marfă determinat, în sumă de 546.736 lei, s-a considerat ca bază impozabilă suplimentară pentru impozitul pe profit. A rezultat așadar un **impozit pe profit suplimentar de plată în sumă de 87.418 lei** ($546.736 \times 16\%$) și o **TVA suplimentară aferentă vânzărilor în sumă de 1.443.383 lei** ($6.014.094 \times 24\%$), fiind cauzat un **prejudiciu total bugetului de stat în sumă de 1.530.861 lei**.

Faptul că inculpatul a comercializat mărfurile cu care figura în stoc a rezultat din faptul că ultimele achiziții intracomunitare au avut loc în data de 20.06.2012, iar stocul a fost calculat prin raportare la data 30.06.2012, având în vedere că în lunile următoare nu au mai fost declarate vânzări de mărfuri. Mai mult, S.C. C. SRL nu a dispus niciodată de spații de depozitare adecvate pentru mărfuri din această categorie (fier beton) și pentru o cantitate de o valoare atât de mare și nici nu a făcut în vreun fel dovada că mărfurile ar fi fost transportate și stocate pe o perioadă mai mare la sediul firmei sau în alt loc.

Inculpatul a încercat să acopere vânzarea fără documente a mărfurilor din stoc printr-o operațiune de stornare, operațiune ce nu a avut loc în fapt. Astfel, organele de control fiscal au determinat aprovizionările cu mărfuri în perioada ianuarie-iunie 2012, de către SC C. SRL, de la furnizorii SC G. SRL (CUI ..) și SC H. SRL (CUI ...), după cum urmează:

	Denumire furnizor	CUI furnizor	Data/perioada aprovizionare	Valoare produs	Valoare TVA	Total Valoare
	1	2	3	4	5	6
	SC H. SRL	28423108	ianuarie 2012	293415.00	70420.00	363835.00
	SC H. SRL	28423108	februarie 2012	259087.00	62181.00	321268.00

	Total			552502.00	132601.00	685103.00
	SC G. SRL	29194827	martie 2012	608136.00	145953.00	754089.00
	SC G. SRL	29194827	aprilie 2012	1099643.00	263914.00	1363557.0
	SC G. SRL	29194827	mai 2012	1101039.00	264249.00	1365288.0
	SC G. SRL	29194827	iunie 2012	3527041.00	846490.00	4373531.0
	Total			6335859.00	1520606.00	7856465.0
	Total general			6888361.00	1653207.00	8541568.0

În total au fost declarate achiziții de la cele două societăți în valoare totală de 8.541.568 lei, inclusiv TVA, din care 6.888.361 lei reprezintă valoarea mărfii și 1.653.207 lei reprezintă TVA aferentă.

În decontul privind taxa pe valoarea adăugată pentru luna iulie 2012, depus la ANAF sub nr. de înregistrare FSVSUCA-.. din 28.08.2012 de către inculpatul A., acesta a declarat o operațiune de stornare, respectiv de regularizare a achizițiilor de mărfuri (în minus) cu sumă netă de 6.924.047 lei (și TVA deductibilă aferentă de 1.661.771 lei), prin care anulează, pe cumulul atât achizițiile și TVA dedusă de la SC G. SRL, cât și achizițiile și TVA dedusă de la SC H. SRL, cu o diferență deductibilă la baza impozabilă de 117.411 lei (rezultată din valoarea declarată a achizițiilor interne de 7.005.772 – valoarea declarată a achizițiilor de la cele două societăți 6.888.361) și la TVA deductibilă de 28.178 lei (rezultată din valoarea TVA aferentă achizițiilor interne declarate de 1.681.385 – valoarea TVA aferentă achizițiilor de la cele două societăți 1.653.207).

Această operațiune nu figura într-o factură, ci doar într-o declarație a inculpatului în decontul privind taxa pe valoarea adăugată. Din baza de date informatizată a ANAF, nu a reieșit că cele două firme cărora s-ar adresa operațiunile de stornare ar fi luat la cunoștință de aceste modificări care trebuiau înscrise în niște facturi și transmise imediat furnizorilor de fapt pentru luare la cunoștință și pentru ca aceștia să declare, la rândul lor, organelor fiscale modificările intervenite. Acest artificiu contabil a fost folosit doar pentru a justifica stocul scriptic de marfă care, în fapt, a fost comercializat fără documente legale.

Din aceste considerente, operațiunea de stornare a mărfurilor în valoare de 6.924.047 lei, cu TVA în sumă de 1.661.771 lei, nu a fost luată în considerare, având în vedere că valoarea acesteia ar reprezenta aproximativ valoarea tuturor achizițiilor de pe piața internă în cele șase luni de activitate, care, în fapt, a avut cifra de 7.005.772 lei (anexa 2 la suplimentul raportului de constatare tehnico-științifică).

În procesul-verbal de control nr. ... din 01.11.2012, inspectorii fiscali au constatat că S.C. C. SRL figura în evidențe cu un stoc de marfă în valoare de 6.594.019 lei (calculat la preț de livrare, inclusiv adaos comercial de 10 %), iar aceștia au considerat că stocul a fost comercializat, consecința fiscală fiind neînregistrarea unui impozit de profit de 95.913 lei și a TVA de 1.582.565 lei. Aceeași situație a fost reținută și în raportul de inspecție fiscală nr. F-SV195 din 05.03.2013, fiind confirmat faptul că inculpatul datorează sume la bugetul de stat ca urmare a comercializării stocului de marfă. La stabilirea stocului de marfă, organele de inspecție fiscală din cadrul Gărzii Financiare și A.N.A.F. au avut în vedere valorile declarate de inculpat în declarațiile informative privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național, cod 394, însă inspectorii antifraudă au luat în considerare declarațiile privind deconturile de TVA, cod 300, apreciate ca fiind certe și confirmate.

În ceea ce privește declararea la organele fiscale a operațiunii comerciale de stornare a unei cantități de marfă, faptul că această operațiune nu a avut loc în realitate, a rezultat nu numai din raționamentele și probele menționate mai sus, ci și din declarația martorului I., administrator al SC G. SRL. Acesta a relatat că a înființat societatea în luna octombrie 2011 și că nu a derulat tranzacții comerciale cu SC C. SRL, respectiv nu a livrat mărfuri către această societate.

Martorul a mai precizat că în legătură cu SC G. SRL și operațiunile comerciale care par a fi derulate de această societate cu alte societăți din țară, a dat declarații la DIICOT – Serviciul Teritorial Suceava, în dosarul nr. 45D/P/2012, dosar la care a depus și documentele contabile ale societății. De asemenea, martorul a arătat că nu îl cunoaște pe inculpatul A. Deși veridicitatea achizițiilor efectuate de la SC G. SRL nu a fost pusă la îndoială, fiind operațiuni declarate și de această din urmă societate, a fost cert că operațiunea de stornare n-a avut loc, nefiind întocmite facturi fiscale și neavând loc predări de bunuri între cele două firme.

Martorul D. a arătat în declarația dată la 11.08.2015 că în anul 2012, prin intermediul unui membru al familiei ... din mun. J., l-a cunoscut pe inculpatul A. care l-a întrebat dacă este de acord să preia o societate comercială ce are ca obiect de activitate comerțul cu materiale de construcții, promițându-i-se în schimb suma de 300 lei pentru acest serviciu. Atât persoana din J., cât și inculpatul, au motivat această solicitare prin faptul că inculpatul nu mai are act de identitate și că „nu se va întâmpla nimic rău”. Martorul a relatat că s-a deplasat în mun. împreună cu inculpatul și cu încă o persoană, al cărei nume nu îl cunoaște și a semnat niște documente fără a putea preciza ce reprezentau acestea. A primit de la inculpat, în două rânduri, suma de câte 150 lei și cunoaște că societatea preluată și-a schimbat denumirea în S.C. B S.R.L., nu a primit de la inculpat niciun act al societății, ștampile sau bunuri și nu a desfășurat nici o activitate comercială în calitate de administrator al acestei societăți.

La data audierii, inculpatul a depus la dosar un proces-verbal de predare-primire cu nr. 1 din 16.07.2012, în care se atesta predarea către asociatul D. a actelor contabile ale societății de la înființare până la data de 16.07.2012, precum și situația valorică și cantitativă a stocurilor de marfă, actele societății, contracte furnizori, procese-verbale, situația certificatelor de garanție, chitanțiere, facturier, ștampilă.

Deși în procesul-verbal de predare-primire din 16.07.2012 s-a făcut vorbire doar despre predarea documentelor contabile, chiar și această mențiune este nereală, procesul-verbal întocmit constituind un act de pregătire pentru înlăturarea răspunderii cu privire la modul de gestionare a activității societății de către inculpat și pentru a se justifica nepunerea documentelor contabile la dispoziția organelor fiscale sau de urmărire penală. Astfel, acest lucru nu a rezultat numai din declarația martorului D., ci și din faptul că procesul-verbal menționat nu era însoțit de o listă de inventariere a stocului de mărfuri și a altor bunuri aflate în patrimoniul societății sau de o predare ulterioară a bunurilor care au rămas în posesia inculpatului.

2. În perioada ianuarie 2012 – iunie 2012, inculpatul A., în calitate de administrator al SC C. SRL a efectuat mai multe achiziții intracomunitare de bunuri, respectiv în sumă de 7.185.362 lei (echivalent în valută cu 1.674.737 euro) după cum urmează: în sumă de 4.137.083 lei (935.593 euro) de la firmele ... Italy, CF: IT ..., în sumă de 2.187.367 lei (248.017 euro) de la ... Grece, CF: EL ..., și în sumă de 860.912 lei (248.017 euro) de la ... Bulgaria, CF: BG 200615066.

Au fost identificate toate documentele CMR (scrisoare de transport internațională) aferente achizițiilor efectuate în perioada aprilie-iunie 2012, perioadă în care au fost efectuate un număr de 66 transporturi intracomunitare de ciment, cărămidă, țiglă, fier beton, etc. Pentru perioada ianuarie-martie 2012 nu au fost identificate CMR-urile, din declarațiile cod D 390 și D300, reieșind faptul că în această perioadă SC C. SRL a efectuat achiziții intracomunitare în sumă de 1.173.581 lei, din care s-au declarat achiziții în suma de 613.244 lei conform declarației cod D 300.

Valoarea livrărilor efectuate de către partenerul furnizor din statul membru a fost considerată certă, datele fiind obținute din Declarațiile recapitulative privind livrările/achizițiile intracomunitare de bunuri, cod D 390 și Raportul generat din sistemul VIES.

Informațiile comunicate prin intermediul declarației D 300 depusă de cumpărătorul român, inculpatul A., au fost considerate date certe, deoarece sunt date care au fost comunicate

voluntar de către administratorul societății. Au fost luate în calcul cifrele declarate prin cele două documente (decontul de TVA, D 300, și raportul VIES) întrucât acestea reprezintă declarații cu caracter fiscal, iar după depunere acestea devin obligatorii, iar în baza lor se pot emite decizii de impunere, conform art. 95 alin. 1 și 4 și art. 102, alin. 1 și 2, din Legea nr. 207/2015, privind Codul de procedură fiscală.

Astfel, în Deconturile de TVA, cod 300, depuse de contribuabil în perioada vizată de inspecția fiscală, inculpatul a declarat achiziții intracomunitare de bunuri în sumă de 4.925.864 lei. Ca urmare, nu au fost înregistrate în evidența contabilă și nu au fost declarate organelor fiscale achiziții intracomunitare de bunuri în sumă totală de 2.259.498 lei (7.185.362 - 4.925.864), cu un TVA aferent de 542.280 lei (2.259.498 x 24%).

Având în vedere că aceste bunuri au fost achiziționate în perioada ianuarie 2012 – iunie 2012 și nu au fost identificate bunuri existente fizic în gestiunea SC C. SRL, s-a considerat că aceste bunuri (mărfuri) au fost comercializate, veniturile realizate nefiind înregistrate în evidența contabilă a societății comerciale. Implicit nu au fost determinate impozitele și taxele aferente acestor venituri și nici nu au fost declarate organelor de control fiscal competente obligațiile de plată către bugetul de stat.

Astfel, s-a stabilit valoarea mărfurilor provenite din achiziții intracomunitare care nu au fost înregistrate și declarate de inculpat, rezultând o bază de impozitare în suma de 2.485.448 lei prin aplicarea unui adaos comercial de 10 % (2.259.498 x 10% + 2.259.498), cu o TVA de colectat în sumă de 596.508 lei (2.485.448 x 24%). Impozitul pe profit determinat este în sumă de 36.152 lei (225.950 x 16%).

În acest mod s-a cauzat un prejudiciu bugetului de stat în sumă de 632.660 lei, din care impozit pe profit în sumă de 36.152 lei și TVA în sumă de 596.508 lei.

Faptul că mărfurile provenite din achiziții intracomunitare au fost comercializate a rezultat și din declarațiile celor care au efectuat transporturile și care au arătat că mărfurile erau descărcate direct la diverse societăți din județ, la descărcare asistând de cele mai multe ori inculpatul.

Astfel, din declarația martorului K. a rezultat că era administrator al SC ...SRL, societate care a fost înființată în anul 2009, cu sediul social în mun. ..., având ca obiect de activitate transporturi rutiere de mărfuri interne și internaționale. Acesta a arătat că în luna iunie 2012 a fost contactat telefonic de o persoană care i-a solicitat efectuarea unui transport de marfă din Grecia, respectiv o cantitate de fier beton pe care a încărcat-o din orașul V..de la firma ... Marfa a fost transportată în comuna ..., la sediul SC ... SRL, iar pentru serviciul prestat a fost întocmită factura fiscală nr. 28 din 05.06.2012, iar contravaloarea a fost achitată în numerar la data descărcării, fiind emisă chitanța nr. 83 din 05.06.2012. Un alt asemenea transport a fost efectuat la data de 20.06.2012, fiind întocmită factura fiscală nr. 30 și emisă chitanța nr. 85 din 20.06.2012. Martorului i-a fost prezentată o fotografie a inculpatului A., acesta identificându-l ca fiind persoana cu care s-a întâlnit în legătură cu transporturile efectuate din Grecia. De asemenea, martorul a relatat faptul că atât inculpatul A., cât și alte persoane de etnie romă care îl însoțeau pe acesta, l-au angajat pentru efectuarea unor transporturi similare, transporturi care erau efectuate pentru alte societăți administrate de aceștia, respectiv SC ... SRL, SC. ... S.R.L...

Martorul L. a arătat că era administrator la S.C. ..S.R.L., cu sediul social în comuna ..., și obiect principal de activitate transport intern și internațional de mărfuri. Acesta a relatat că la data de 29.05.2012, în timp ce se afla cu un camion cu remorcă în Grecia, a fost contactat telefonic de o persoană, al cărui nume nu l-a reținut, care i-a solicitat efectuarea unui transport de marfă pe ruta V – .... A încărcat marfa de la ... Grece, respectiv 22 tone produse din fier, CMR-ul fiind întocmit pe S.C. C. SRL, al cărui reprezentant i-a indicat locul de descărcare ca fiind un depozit din jud. (martorul nu-și mai amintește locația descărcării). Plata transportului

a fost efectuată în numerar la locul descărcării, fiind emise factura fiscală nr. 206 din 31.05.2012 și chitanța nr. 165 din aceeași dată.

Martorul M. a declarat faptul că era administrator al SC ... SRL, cu sediul social în com. .. și obiect principal de activitate transport intern și internațional de mărfuri. La data de 18.06.2012 a primit prin fax comandat de transport nr. 160, de la SC C. SRL, constând în efectuarea unui transport de marfă din Italia, de la... Transportul a fost efectuat de către angajatul societății,.., iar marfa a fost descărcată pe raza com. .., la sediul S... SRL. Contravaloarea transportului a fost achitată în numerar, fiind emisă factura fiscală nr. 1296 din 20.06.2012.

Martorul .. era administrator la S.C. .. S.R.L., cu sediul social în com. ... și obiect principal de activitate transport intern și internațional de mărfuri. Martorul a declarat că a fost contactat telefonic la data de 28.05.2012 de către o persoană al cărui nume nu l-a reținut, dar care s-a reprezentat ca fiind reprezentant al S.C. C. SRL și care i-a solicitat efectuarea unui transport din Grecia. Urmare a înțelegerii telefonice, în camionul societății a fost încărcată cantitatea de 20 tone fier de la .., marfă ce a fost descărcată pe raza comunei .. la sediul S.C. .. S.R.L. Pentru serviciul prestat a fost întocmită factura fiscală nr. 79 din 30.05.2012, contravaloarea acesteia fiind achitată în numerar.

Martorul .. a arătat că era administrator la SC.. S.R.L., cu sediul social în sat .., com. .. și obiect principal de activitate comerț cu amănuntul și transport rutier de mărfuri. Acesta a declarat că a efectuat un transport de fier din Grecia cu autovehiculele societății, marfă ce a fost descărcată la un depozit din sat .., com. . Plata transportului a fost efectuată în numerar către șoferul camionului.., iar reprezentantul C. SRL nu s-a prezentat la sediul firmei transportatoare pentru întocmirea documentelor fiscale, respectiv pentru emiterea facturii fiscale.

Martorul .. a arătat că era administrator la S.C. S.R.L., cu sediul social în oraș .., sat .. și obiect principal de activitate transport intern și internațional de mărfuri. Societatea pe care o administra martorul a efectuat șase transporturi din Grecia, pentru S.C. C. SRL, fiind emise facturile fiscale nr. 1921 din 13.04.2012, nr. 1973 din 29.06.2012, nr. 1963 din 25.06.2012, nr. 1791 din 30.05.2012, nr. 1964 din 25.06.2012, nr. 1797 din 07.06.2012, iar plata a fost efectuată în numerar, potrivit chitanțelor nr. 280 din 13.04.2012, nr. 328 din 02.06.2012, nr. 324 din 26.06.2012, nr. 310 din 30.05.2012, nr. 325 din 21.06.2012 și nr. 313 din 09.06.2012.

3. Din documentele verificate și analizate, respectiv din extrasele de cont bancare, a reieșit că în perioada ianuarie - septembrie 2012, S.C. C. S.R.L., a încasat sume mari prin conturile deschise la Banca E. - Sucursala și la Banca F. – Sucursala.

Din analiza încasărilor efectuate în perioada ianuarie - septembrie 2012 prin contul deschis la Banca E. - Sucursala, prin stabilirea mișcării disponibilităților bănești și asocierea acestora cu sursele de venit, s-au stabilit venituri-încasări în sumă totală de 8.186.666,62 lei (respectiv valoare netă în sumă de 6.602.151 lei și TVA de colectat în sumă de 1.584.516 lei).

Din analiza încasărilor efectuate în perioada ianuarie - septembrie 2012 prin contul deschis la banca F. – Sucursala, prin stabilirea mișcării disponibilităților bănești și asocierea acestora cu sursele de venit, s-au stabilit venituri-încasări în sumă totală de 2.562.064,12 lei (respectiv valoare netă în sumă de 2.066.181 lei și TVA de colectat în sumă de 495.883 lei).

În total, în perioada ianuarie - septembrie 2012, S.C. C. S.R.L. ***a încasat în contul firmei, conform extraselor de cont bancare, suma totală de 10.748.730 lei, din care TVA în sumă de 2.080.399 lei, baza impozabilă fiind de 8.668.330 lei.*** Această sumă reprezintă c/valoarea mărfurilor vândute de inculpatul A. diverșilor beneficiari persoane juridice.

În perioada ianuarie - septembrie 2012, așa cum a reieșit din deconturile de TVA, D 300, întocmite și depuse de inculpat la organele fiscale, ***S.C. C. S.R.L. a declarat livrări de bunuri*** în valoare netă de 7.110.705 lei cu TVA colectată în sumă de 1.706.569 lei (anexa 1 la suplimentul raportului de constatare tehnico-științifică.).

Prin compararea încasărilor prin conturile deschise la Banca E. - Sucursala și la F. – Sucursala cu sumele înscrise în deconturile de TVA, cod 300, depuse de societate în perioada supusă inspecției fiscale s-a stabilit o diferență de venituri nete nedeclarate care se constituie ca **bază impozabilă suplimentară** pentru impozitul pe profit în sumă de 1.557.626 (8.668.330 - 7.110.705), cu o TVA de colectată în sumă de 373.831 lei.

Faptul că încasările efectuate prin contul deschis la băncile menționate, în sumă totală de 10.748.731 lei, reprezintă încasări din vânzări mărfuri de la clienți persoane juridice sau încasări din vânzări cu numerar depuse de inculpatul A., a rezultat din extrasele de cont unde în coloanele descrierea tranzacției sunt înscrise denumirile clienților, precum și mențiunile cv marfă, cv fct, cv factură marfă, încasări din vânzări, avans marfă etc. În aceeași perioadă (ianuarie-septembrie 2012), au fost depuse și deconturile de TVA cu sumele reprezentând veniturile declarate de administratorul societății comerciale (D 300, întocmite și depuse de contribuabil).

Ca urmare, diferența de venituri nedeclarată în sumă de 1.557.626 lei a reprezentat bază impozabilă pentru determinarea *impozitului pe profit suplimentar datorat de societatea comercială în sumă de 249.220 lei (1.557.626_x 16%)*. *La această datorie suplimentară s-a mai adăugat și TVA de plată suplimentar aferent veniturilor neînregistrate în sumă de 373.831 lei (1.557.626_x 24%)*. În acest fel, prejudiciul total cauzat bugetului de stat a fost în sumă de 623.051 lei.

Cele descrise mai sus au rezultat din datele privind tranzacțiile comerciale derulate de S.C. C. S.R.L., date comunicate de unitățile bancare în baza mandatelor de supraveghere tehnică emise de judecătorul de drepturi și libertăți.

Prin încheierea nr. 2 din 05.01.2016 a Tribunalului Suceava s-a autorizat obținerea de la F. SA, Banca N. și Banca E. SA a datelor privind tranzacțiile financiare efectuate de inculpatul A. și de către SC C. S.R.L., date din care a rezultat faptul că persoana împuternicită pe contul SC C. SRL era inculpatul A. care a efectuat numeroase operațiuni de depunere și retragere numerar sau de încasare prin intermediul contului bancar.

Sumele încasate de SC C. SRL au rezultat din extrasele de cont puse la dispoziție de către Banca F. și de către Banca E. Inspectorii antifraudă au întocmit situația centralizată a încasărilor prin cont bancar, deschis la cele două unități bancare, încasări efectuate cu titlu de contravaloare factură, contravaloare marfă, avans marfă, situație din care a rezultat că în perioada ianuarie – august 2012, în contul deschis la Banca E SA, S.C. C. SRL a încasat suma de 8.186.666,62 lei, iar în contul deschis la Banca F. a încasat în perioada 1 ianuarie 2012- 31 septembrie 2012 suma totală de 2.562.064,12 lei.

Astfel, Tribunalul a reținut că prin săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală, în formă continuată, constând în omisiunea evidențierii în actele contabile sau în alte documente legale, a operațiunilor comerciale efectuate și a veniturilor realizate, în toate cele trei modalități descrise mai sus, s-a produs bugetului de stat un prejudiciu total în sumă de 2.786.572 lei, din care 372.850 lei reprezintă impozit pe profit și 2.413.722 lei reprezintă TVA.

Săvârșirea de către inculpatul A. a infracțiunii de evaziune fiscală în modalitățile descrise mai sus a rezultat atât din probele expuse la descrierea fiecărui mod de operare, cât și din *procesul-verbal de control nr. 126456* din 1.11.2012, întocmit de Garda Financiară – Secția Județeană, prin care s-a stabilit faptul că în perioada ianuarie 2012 – iulie 2012, S.C. C. SRL a efectuat mai multe achiziții intracomunitare și achiziții interne de mărfuri ce nu au fost înregistrate sau au fost înregistrate incomplet în evidența contabilă a firmei, constatându-se că la data controlului societatea avea un stoc scriptic de mărfuri în valoare de 6.594.019 lei. Organul de control a stabilit faptul că prin neînregistrarea veniturilor în suma menționată anterior, inculpatul s-a sustras de la plata unui impozit pe profit în sumă de 95.913 lei și a unei TVA în sumă de 1.582.565 lei.

Procesul-verbal de control s-a coroborat cu *raportul de inspecție fiscală nr. F-SV195 din 05.03.2013* întocmit de ANAF – AJFP, raport prin care s-a constatat că administratorul SC C. S.R.L. nu a înregistrat în evidența contabilă a societății toate achizițiile intracomunitare și interne de mărfuri și, implicit, veniturile obținute. În ceea ce privește operațiunile comerciale neînregistrate, organele de control fiscal au avut în vedere declarațiile D 300, D 394, realizând verificări încrucișate cu datele declarate de partenerii SC C. S.R.L. Extinzând verificările, la analiza încasărilor și plăților efectuate prin contul deschis la Banca E, s-a constatat o bază impozabilă suplimentară în sumă de 1.499.139 lei pentru care societatea datorează impozit pe profit în sumă de 239.862 lei și TVA în sumă de 1.024.787 lei. De asemenea, s-a stabilit că societatea nu a înregistrat și declarat achiziții intracomunitare în sumă de 1.948.031 lei, stabilindu-se o valoare de livrare a acestor mărfuri prin aplicarea unui adaos comercial de 10 % la suma de 2.142.834 lei, cu o bază impozabilă suplimentară în sumă de 194.803 lei.

Prin *raportul de constatare tehnico-științifică* întocmit de către specialiștii antifraudă din cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul Suceava și prin *suplimentul la acest raport* care au fost întocmite pe baza declarațiilor informative din baza de date a ANAF, pe baza *datelor privind tranzacțiile financiare* derulate prin conturile deschise la Banca E. și F. de către S.C. C. S.R.L., a documentelor contabile puse la dispoziție de o parte dintre partenerii societății cercetate, s-a stabilit modalitatea de prejudiciere a bugetului de stat de către inculpatul A.. Astfel, s-a stabilit faptul că achizițiile intracomunitare de bunuri efectuate în ianuarie – iunie 2012 nu au fost înregistrate integral în evidența contabilă a firmei și, ca urmare, nu au fost declarate organelor fiscale taxele și impozitele aferente veniturilor realizate din comercializarea acestor bunuri pe piața internă, fiind cauzat în această modalitate un prejudiciu total bugetului de stat în sumă de 632.660 lei.

Prin același raport de constatare tehnico-științifică s-a stabilit faptul că în perioada anului 2012, inculpatul nu a înregistrat în evidența contabilă și nu a declarat livrări de mărfuri, în sumă totală de 1.557.626 lei, operațiune prin care a prejudiciat bugetul de stat cu suma totală de 623.051 lei, iar prin vânzarea stocului de marfă existent în patrimoniul S.C. C. S.R.L. la sfârșitul lunii iunie 2012 și neînregistrarea veniturilor obținute, inculpatul a cauzat un prejudiciu de 1.530.861 lei.

De asemenea, au fost audiați reprezentanții mai multor societăți cu care SC C. SRL figura că a derulat operațiuni comerciale, unii dintre aceștia confirmând realitatea tranzacțiilor și indicându-l pe cel care a reprezentat această societate ca fiind inculpatul A., iar alții au precizat că nu-l cunosc pe inculpat și că nu au încheiat relații comerciale cu acesta sau cu SC C. SRL.

Astfel, martorul .. a arătat că era administrator și asociat unic la S.C. .. S.R.L., cu obiect principal de activitate comerț cu ridicata și activitatea de producere tablă. Martorul a relatat că în cursul anului 2012 a livrat tablă către S.C. C. SRL în valoare de 6.956,24 lei, respectiv 74.000 lei, discuțiile despre tranzacția financiară fiind purtate cu inculpatul A., pe care martorul l-a recunoscut în fotografia ce i-a fost prezentată. Contravaloarea mărfii livrate i-a fost achitată în avans, prin transfer bancar, de către inculpat.

Martorul .. a declarat că era asociat și administrator la S.C. .. S.R.L., cu obiect principal de activitate comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții, precum și efectuarea de lucrări de construcție. Acesta a arătat că a derulat o singură tranzacție comercială cu S.C. C. SRL, constând în achiziția cantității de 1.670 kg oțel beton, în valoare de 4.762,84 lei, fiind emisă factura fiscală nr. 179 din 30.04. 2012. Bunurile au fost achitate în numerar, potrivit chitanței nr. 1022 din 30.04.2012. Martorul l-a indicat pe inculpatul A. ca fiind persoana cu care a discutat în legătură cu achiziția de material ferros ce a făcut obiectul facturii fiscale menționate anterior.

În completare a venit și declarația martorului ... administrator al S.C. ...S.R.L, cu obiect principal de activitate comerțul cu materiale de construcții. Martorul a relatat că în cursul anului 2012 a achiziționat de la inculpatul A. diferite cantități de fier beton și plasă sudată, fiindu-i emise facturile fiscale nr. 1010 din 04.03.2012, nr. 1012 din 14.03.2012 și nr. 1013 din 16.03.2012. Marfa a fost adusă la sediul societății administrată de martor de către vehiculele S.C. C. SRL și a fost achitată numerar, în sumă de 4.999,99 lei, iar diferența în sumă de 69.705,86 lei, prin virament bancar.

Martora ... era administrator al S.C. .. S.R.L având obiect principal de activitate comerțul cu materiale de construcții. Aceasta a relatat că în cursul anului 2012 nu a derulat relații comerciale cu S.C. C. SRL și nu a achiziționat materiale de la această firmă. De asemenea, a arătat că nu îl cunoaște pe inculpatul A., dar că în cursul anului 2012 a achiziționat material lemnos de la S.C. .. S.R.L., societate despre care a aflat de la organele de poliție că este cercetată pentru săvârșirea de fapte penale.

Martorul .. era administrator al S.C. .. S.R.L., cu obiect principal de activitate producția de cuie. Martorul a declarat că a achiziționat în luna martie 2012 cantitatea de 15.000 kg oțel beton de la societatea administrată de inculpatul A., fiindu-i emisă factura fiscală nr. 1011. Contravaloarea mărfii a achitat-o parțial (10.000 lei), prin virament bancar, diferența nefiind achitată.

Cu privire la săvârșirea infracțiunii de spălare de bani, prev. de art. 23 alin. 1 lit. a, c din Legea nr. 656/2002 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C.pen. din 1968 și art. 5 alin. 1 C.pen. de către inculpatului A., Tribunalul Suceava a reținut următoarele:

Având în vedere *încheierea nr. 352/08.12.2015*, pronunțată în dosarul nr. ../86/2015 de Judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul Tribunalului Suceava, s-a solicitat comunicarea imediată și în condiții de confidențialitate de către ANAF – Direcția Generală de Reglementare a Colectării Creanțelor Bugetare a conturilor deschise la unitățile bancare din România, atât ca titular de conturi, cât și ca împuternicit pe conturi, de următoarele persoane juridice și fizice: *SC C. SRL*), *D.– persoană fizică și A. – persoană fizică..*

Din adresa nr. PCV/10847/14.12.2015 emisă de ANAF– Direcția Generală de Reglementare a Colectării Creanțelor Bugetare, cu anexele aferente au rezultat următoarele:

1. SC C. SRL (actuala SC B. SRL, figura în baza de date a acestei instituții cu: cont deschis la data de 19.03.2012 și închis la data de 25.07.2013 la Banca N.; cont deschis la data de 19.03.2012 și închis la data de 20.03.2015 la Banca F. SA; cont deschis la data de 09.01.2012 la Banca E, S.A..

2. A. – persoană fizică - figura în baza de date a acestei instituții cu cont deschis la data de 30.03.2012 la BANCA E. S.A..

3. D. – persoană fizică– nu este client la bănci.

Deși SC C. SRL a avut cont deschis la Banca N., din datele transmise de această unitate a rezultat că inculpatul nu a derulat afaceri comerciale prin acest cont.

Pe conturile SC C. SRL deschise la Banca E. S.A. și Banca F.a efectuat operațiuni doar inculpatul A. până la sfârșitul lunii septembrie 2012, acesta fiind singura persoană care avea specimen de semnătură și care efectua operațiuni de depunere, retragere, plăți, etc.

În perioada aprilie 2012 – iunie 2012, în calitate de administrator al SC C. SRL, inculpatul A. a dispus transferul sumei de 478.000 lei, cunoscând că provin din săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală, în scopul ascunderii și al disimulării originii ilicite a acestor bunuri.

Cu privire la suma menționată mai sus, inculpatul a *transferat suma totală de 478.000 lei cu titlu de „returnare creditare societate” în contul său personal* deschis la Banca E. Transferul acestei sume a fost efectuat cu mențiunea „*returnare creditare societate*” pentru a disimula și ascunde originea ilicită a sumei, în condițiile în care inculpatul nu a depus niciun

document contabil sau alt înscris din care să rezulte că a împrumutat vreodată societatea și nici nu a făcut dovada că a dispus de venituri licite (din alte surse) pentru a realiza astfel de operațiuni.

Astfel în perioada aprilie 2012 – iunie 2012, inculpatul A. a dispus transferul sumei totale de 478.000 lei din contul S.C.C. S.R.L. (deschis la Banca E. S.A.), în contul persoanei fizice A. (deschis la BANCA E. S.A.), după cum urmează: *suma de 282.000 lei, la 02.04.2012; suma de 196.000 lei, la 20.06.2012.*

Tribunalul a mai reținut că din probele administrate a rezultat că societatea a fost administrată până la dizolvarea acesteia, în ianuarie 2013, doar de către inculpatul A., astfel încât cesiunea părților sociale a fost doar aparentă, de natură să abată atenția de la persoana care a adus prejudicii bugetului de stat prin modul de derulare, înregistrare și declarare a operațiunilor comerciale desfășurate. Din analiza modului de săvârșire a infracțiunilor, a modului de cesionare a părților sociale, a persoanei căreia i s-au cedat părțile sociale (fără ocupație, cu o stare materială precară), a rezultat fără îndoială scopul de sustragere de la îndeplinirea obligațiilor fiscale și obținerea de venituri ilicite prin înființarea firmei în vederea derulării de activități evazioniste pentru o scurtă perioadă de timp (aproximativ 9 luni), cu rularea unor sume mari de bani, distrugerea sau ascunderea intenționată a evidenței contabile, abandonarea societății unei persoane cu o situație materială precară în schimbul unei sume infime (300 lei).

S-a evidențiat și faptul că, deși la data de 16.07.2012 societatea economică și-a schimbat administratorul și asociatul unic prin cesiunea parțială a părților sociale, sediul social al firmei a rămas tot la..., la domiciliul inculpatului A., până la data efectuării mențiunilor la ONRC, respectiv luna ianuarie 2013, iar în această perioadă lui D. nu i s-a acordat acces la conturile bancare ale societății. În cele șase luni de funcționare efectivă, SC C. SRL a rulat sume foarte mari în lei și valută, respectiv a făcut plăți certe în valută prin contul bancar către furnizori din state membre UE, în sumă de 1.669.241 euro, a avut încasări totale prin conturi de 10.748.731 lei, din care a retras numerar 1.665.400 lei, iar suma de 478.000 lei a transferat-o în contul său personal. După cesionarea părților sociale ale societății, tot inculpatul A. a depus în continuare declarația cod D300 până la sfârșitul anului 2012.

De asemenea, niciuna dintre persoanele audiate, dintre cele care figurau că au avut relații comerciale cu SC C. SRL, nu l-au indicat pe D. sau pe vreo altă persoană ca fiind cei cu care au negociat sau tranzacționat în numele acestei societăți.

Faptul că inculpatul A. era cel care reprezenta S.C. C. S.R.L. și efectua operațiunile comerciale, a rezultat atât din declarațiile persoanelor audiate și care l-au identificat pe acesta ca fiind persoana cu care au purtat discuții și au derulat afaceri, cât și din faptul că tranzacțiile financiare comunicate de către Banca E. și Banca F poartă semnătura inculpatului. De asemenea, mare parte dintre facturile puse la dispoziție de către martori sunt semnate de către inculpat, sau este menționat numele acestuia ca reprezentant al S.C. C. S.R.L. Deși inculpatul a încercat să acrediteze ideea că nu știe carte, declarând că nu știe să scrie, acesta este posesor a permisului de conducere seria S... din data de 18.02.2011.

În continuare Tribunalul a reținut că prin decizia CCR nr.418 din 19.06.2018 publicată în M.O nr. 625 din 19.07.2018 s-a statuat că dispozițiile art.29 alin.(1) lit.c) din Legea nr.656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului în interpretarea dată prin Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr.16 din 8 iunie 2016, încalcă cerințele de claritate, precizie și previzibilitate, ce rezultă din principiul statului de drept, impuse de prevederile constituționale ale art.1 alin.(5), dar și principiul legalității incriminării și a pedepsei, astfel cum acesta este reglementat la art.23 alin. (12) din Constituție și la art.7 din Convenție.

Reglementarea infracțiunii prevăzute la art. 29 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 656/2002 îndeplinește cerințele de claritate și coerență logică doar în condițiile în care autorul acestei infracțiuni este diferit de autorul infracțiunii predicat. Practic, incriminarea analizată vizează o tănuire, iar tănuirea poate fi comisă doar de o persoană diferită de autorul infracțiunii din care provin bunurile tănuite.

Astfel, având în vedere considerentele deciziei mai sus indicate Tribunalul Suceava a reținut în sarcina inculpatului doar modalitatea alternativă prevăzută de art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 656/2002 constând în transferul sumei de 478.000 lei cu titlu de „returnare creditare societate” în contul său personal deschis la Banca E. S.A.

Cu privire la legea penală mai favorabilă inculpatului Tribunalul a reținut că legea veche creează pentru inculpat, în ansamblu, o situație mai bună.

Având în vedere situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat, instanța de fond a reținut că vinovăția inculpatului a fost dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă.

Cum pedeapsa rezultantă este mai mare de 3 ani închisoare, modalitatea de executare a pedepsei nu poate să fie decât cu executare efectivă. Sub același aspect s-a evidențiat prejudiciul foarte mare produs de inculpat bugetului de stat prin săvârșirea infracțiunii principale de evaziune fiscală și sumele mai mult decât modice achitate de inculpat, fapt care susține ideea că pentru a se asigura scopul pedepsei stabilite în cauză aceasta trebuie să fie executată efectiv de inculpat.

Latura civilă

În cursul cercetării judecătorești **Statul Român prin A.N.A.F.** s-a constituit parte civilă în cauză **cu suma totală de 2.786.522 lei**, reprezentând:

- taxa pe valoarea adăugată 2.413.722 lei
- impozit venit microîntreprinderi 472.850 lei

Totodată, partea civilă a solicitat și acordarea accesoriilor fiscale aferente prejudiciului reținut, calculate de la data scadenței obligației de plată și până la data achitării efective.

De asemenea, tribunalul a avut în vedere că inculpatul A. a achitat din prejudiciul cauzat suma de 6.600 lei, sumă ce a fost scăzută din prejudiciul stabilit în cauză în cuantum de 2.786.522 lei.

În cauză s-a făcut dovada faptei ilicite a inculpatului și a vinovăției acestuia, iar întinderea prejudiciului a rezultat din probele administrate în cauză, motiv pentru care, în temeiul art. 397 alin.1 rap. la art. 25 alin.1 C.pr.pen., instanța de fond a admis în parte acțiunea civilă formulată de partea civilă Statul Român - ANAF – și a dispus obligarea inculpatului A. la plata sumei de 2.779.972 lei (rest neachitat), reprezentând impozit pe profit și TVA, sumă la care se vor calcula dobânzi și penalități de întârziere conform Codului de procedură fiscală de la data scadenței până la data plății efective a debitului principal.

Măsurile asigurătorii:

Potrivit dispozițiilor art. 11 din Legea nr. 241/2005, în cazul săvârșirii infracțiunii de evaziune fiscală, luarea măsurilor asigurătorii este obligatorie.

Având în vedere îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 249 Cod de procedură penală, precum și faptul că prin infracțiunea săvârșită de inculpați a fost prejudiciat bugetul de stat, prejudiciu care nu a fost acoperit în totalitate, iar luarea măsurilor asigurătorii este obligatorie, în temeiul articolului 404 alin.4 lit.c C.pr.pen. **s-a menținut măsura asiguratorie** a sechestrului dispusă prin ordonanța nr. ../P/2012 din data de 05.09.2017 a Parchetului de pe lângă Tribunalul Suceava asupra bunurilor imobile și mobile aparținând inculpatului A., menționate în ordonanță.

Împotriva acestei hotărâri judecătorești, în termen legal, a formulat apel inculpatul A., criticând soluția pentru nelegalitate și netemeinicie, motivele de apel fiind

consemnate în încheierea de dezbateri din data de 18.02.2019 care face parte integrantă din prezenta decizie.

La data de 28.01.2019, a fost înaintat la dosar și apelul declarat de avocat ... împotriva încheierii de ședință din 25.01.2019, având ca obiect înlăturare omisiune vădită, pronunțată de Tribunalul Suceava, în același dosar.

Inculpatul A. a solicitat admiterea apelului, desființarea sentinței penale atacate și, în rejudecare, achitarea sa în temeiul dispozițiilor art. 396 alin. 5 raportat la dispozițiile art. 16 alin. 1 lit. a C.pr.pen., pentru infracțiunea de refuz nejustificat de a prezenta organelor competente documentele legale, în scopul împiedicării verificărilor financiare prev. de art. 4 din Legea nr. 241/2005, întrucât aceasta nu există.

În motivarea solicitării inculpatul a arătat că la dosar nu se regăsește dovada confirmării de primire, de către inculpat, a vreunei notificări făcută în acest sens. Singura persoana care a luat cunoștință de această procedură a fost soția inculpatului care s-a prezentat în fața organelor de control indicând lipsa inculpatului din localitate în luna august 2012. Nu i s-a pus în vedere nimic acestei persoane, privitor la prezentarea soțului pentru o altă dată, neexistând oricum vreun cadru legal pentru acest demers, așa încât prezența soției inculpatului nu poate fi considerată o dovadă a îndeplinirii procedurii de aducere la cunoștința inculpatului asupra controlului. Lipsa de la sediu a reprezentanților societății la momentul efectuării deplasărilor inspectorilor ANAF în teren nu poate constitui o încălcare a legii și nici o îndeplinire a procedurii privind înștiințarea inculpatului de efectuarea controlului.

Singura modalitate de a dovedi existența refuzului, este dovada prezentării luării la cunoștință, de către inculpat a convocării, prin semnarea documentului ce confirmă primirea înștiințării.

Pentru același temei, fapta nu există, inculpatul a solicitat achitarea și pentru infracțiunea de spălare de bani, apreciind că prima instanță a făcut o eroare în concluzionarea vinovăției inculpatului, cu privire la returnarea sumei de 478.000 lei reținând că „inculpatul nu a depus niciun document contabil ori alt înscris din care să rezulte că a împrumutat vreodată societatea”, afirmație care, în contextul cauzei, este lipsita de relevanta. Inculpatul nu deținea și nu mai deține nici în prezent niciun document contabil al societății, deci nici înscrisuri privind creditarea societății. Pe de altă parte, cum acuzația era cea privind lipsa unei creditări a societății, acuzații îi revenea obligația de a prezenta dovezi în acest sens, iar faptul că nu mai există documente în acest sens nu poate crea o prezumție că acest lucru nu a avut loc.

Temeiurile pe care instanța de fond și-a bazat soluția de condamnare se referă la transferul, în două rânduri, a celor două sume de bani din contul societății în contul personal al inculpatului, însă în realitate este vorba de o restituire a aportului asociatului adus în cadrul societății, aspect pe care nu îl știau cei care au întocmit expertiza contabilă și nici instanța pentru că nu există documente în acest sens.

În ce privește infracțiunea de evaziune fiscală, prevăzută de art. 9 alin. (1) lit.(b), alin.(3) din Legea 241/2005 cu aplicarea art. 41 alin.(2) C.pen. 1968, apărarea a arătat că probele administrate în vederea stabilirii valorii prejudiciului sunt constituite din rapoartele întocmite de inspectorii ANAF, specialiștii din cadrul parchetului și alți agenți ai părții civile. Însă, prin prisma dispozițiilor Deciziei Curții Constituționale a României, nr. 72 din 29.01.2019, prin care s-a admis excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 233¹ alin.(2) și (3) din OG 92/2003 precum și cele ale art. 350 din Legea nr. 207/2015, următoarele mijloace de probă sunt nelegale: procesul-verbal de control nr. 126456 din 01.11.2012, raportul de inspecție fiscală nr. F-SV 195 din 05.03.2013; raportul de constatare tehnico – științifică și suplimentul la raportul de constatare tehnico – științifică.

Cu privire la individualizarea judiciară a pedepselor aplicate de prima instanță, inculpatul solicită reducerea quantumului și aplicarea dispozițiilor privind suspendarea sub supraveghere în raport de legea penală mai favorabilă.

Inculpatul a considerat că nu i s-a asigurat un cadru procesual echitabil și că i s-a încălcat dreptul la un proces corect prin netemeinica verificare a înțelegerii, de către acesta, a consecințelor soluționării cauzei în procedura recunoașterii învinuirii prev. de art. 375 C.pr.pen., având în vedere că are numai patru clase. Precizează că, din lecturarea încheierii de ședință de la termenul de judecată din 02.05.2018, a constatat faptul că instanța nu a realizat decât o audiere formală a inculpatului, fără să se asigure că acesta este conștient de efectele cererii sale și dacă are completa reprezentare a impactului acestora asupra derulării procedurii și asupra stabilirii pedepsei raportat la acuzațiile pentru care acesta a fost trimis în judecată.

Un alt aspect invocat de către inculpat îl constituie atitudinea apărătorului ales, care nu a realizat o apărare efectivă.

Examinând apelul din prisma motivelor invocate și a dispozițiilor art. 417 și urm. Cod de procedură penală, Curtea constată că apelul declarat de inculpatul A. este fondat numai prin prisma faptului că a achitat parte din prejudiciul cauzat prin infracțiunea de evaziune fiscală, celelalte motive fiind considerate neîntemeiate.

Prealabil verificării temeiniciei susținerilor apelantului, Curtea apreciază că se impune stabilirea în cauză a legii penale mai favorabile, conform prevederilor art. 5 C. pen., în funcție de aceasta urmând a fi analizate toate criticile invocate cu privire la existența faptelor și întrunirea elementelor constitutive ale infracțiunilor ce formează obiectul acuzației penale.

Ca urmare, având în vedere cele statuate, cu caracter obligatoriu, prin Decizia nr. 265 din 6 mai 2014 a Curții Constituționale, publicată în M. Of. nr. 372 din 20 mai 2014, prin care s-a constatat că dispozițiile art. 5 C.pen. sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile, și realizând o comparare a prevederilor din ambele Coduri și, respectiv, din legile speciale, în raport cu fiecare criteriu de determinare (condiții de incriminare, de tragere la răspundere penală și de sancționare) și cu privire la fiecare instituție incidentă în speța dedusă judecății și, în plus, o evaluare finală a acestora, în vederea alegerii aceleia dintre cele două legi penale succesive care este mai blândă, în ansamblul dispozițiilor sale, instanța de ultim control judiciar constată că legea penală mai favorabilă este, în cauză, cea anterioară, aceasta conducând, în concret, la un rezultat mai avantajos pentru inculpat.

În ceea ce privește condamnarea inculpatului pentru infracțiunile deduse judecății, Curtea constată că prima instanță a avut în vedere principiul ultraactivității legii penale mai favorabile, în aplicarea art. 5 C.pen. și, în acord cu instanța de fond, raportat la ansamblul regimului sancționator al faptelor reținute în sarcina inculpatului A., detaliat în considerentele sentinței, constată că dispozițiile legii în vigoare la momentul săvârșii faptelor sunt mai favorabile acestuia.

Inculpatul A., prin motivele de apel, critică lipsa de diligență a judecătorului fondului în a verifica dacă el a înțeles consecințele soluționării cauzei în procedura recunoașterii învinuirii prev. de art. 375 C.pr.pen., având în vedere că are numai patru clase, coroborat cu faptul că avocatul ales nu i-a asigurat o apărare efectivă.

Curtea, verificând lucrările dosarului, constată că inculpatul a fost asistat de apărător ales încă din faza de urmărire penală, în acest sens existând, în vol III din dosarul de urmărire penală, delegațiile avocaților .. (datată 04.08.2016) și .. (22.08.2017). În prezența acestuia din urmă, inculpatul s-a prevalat de dreptul de a nu da declarație în faza de urmărire penală. După sesizarea instanței, în procedura de cameră preliminară, inculpatului i s-a comunicat rechizitoriul, a fost înștiințat cu privire la obiectul procedurii, precum și termenul în care putea

invoca cereri și excepții. Din conținutul dovezii de primire a procedurii de comunicare rezultă că inculpatul a primit personal actele trimise de instanță.

Întrucât nu au fost invocate cereri și excepții de niciuna dintre părți și nici de instanță din oficiu, prin încheierea din data de 9 ianuarie 2018 s-a constatat legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală, dispunându-se începerea judecării cu privire la infracțiunile pentru care inculpatul a fost trimis în judecată.

După începerea judecării, la termenul din data de 21.03.2018, s-a prezentat inculpatul A., asistat de avocat ... care substituia pe avocat ales .. solicitând amânarea cauzei pentru pregătirea apărării, cerere admisă de către instanță.

La termenul de judecată din data de 2 mai 2018 s-a prezentat inculpatul A., asistat de avocat ..., iar instanța i-a pus în vedere inculpatului, în conformitate cu disp. art. 374 alin. 4 C.pr.pen., că poate solicita ca judecata să aibă loc numai pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale și a înscrisurilor prezentate de părți, dacă recunoaște în totalitate faptele reținută în sarcina sa. Totodată, i s-au adus la cunoștință dispozițiile art. 396 alin. (10) C.pr.pen., care prevăd că în caz de condamnare sau amânare a aplicării pedepsei, limitele de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei închisorii se reduc cu o treime.

Inculpatul A. a precizat instanței că este de acord să se prevaleze de procedura simplificată, arătând că recunoaște în totalitate săvârșirea faptelor reținute în sarcina lui prin actul de sesizare și a solicitat ca judecata să se facă în baza probelor administrate la urmărirea penală.

La solicitarea apărătorului ales, pentru a depune înscrisuri în circumstanțiere, cauza a fost amânată pentru data de 30.05.2018, apoi, pentru ca inculpatul să achite o parte din prejudiciu, s-a dispus amânarea la data de 12.09.2018.

În toată această perioadă, inculpatul nu a invocat vreun viciu de procedură. Din studierea încheierilor de ședință de la instanța de fond nu se remarcă o situație contradictorie sau conflictuală între inculpat și apărătorul ales.

De asemenea, la dezbaterea cauzei în fond, procurorul a prezentat situația de fapt, încadrarea juridică și prejudiciul cauzat, apărătorul inculpatului a solicitat reținerea în favoarea acestuia a circumstanțelor atenuante prev. de art. 75 C.pen. și reducerea pedepsei conform art. 396 alin. 10 Cod de procedură penală și art. 76 C.pen., iar ca modalitate de executare a considerat că suspendarea executării pedepsei rezultante îl va determina pe inculpat să dea dovadă de bună-credință și să achite din prejudiciu pe cât posibil. Inculpatul, în ultimul cuvânt, a precizat că își ia angajamentul să plătească în continuare din prejudiciul stabilit.

Se observă astfel că inculpatului i-au fost respectate toate drepturile procesuale, iar prin admiterea cererii de a fi judecat în procedura recunoașterii învinuirii nu i s-a adus nicio vătămare, instanța apreciind că la dosar sunt suficiente și concludente probe, pe care inculpatul nu le-a contestat sub aspectul legalității în procedura de cameră preliminară.

Curtea afirmă că procedura judecării în cazul recunoașterii vinovăției, prevăzută de dispozițiile procedurale actuale, respectiv art. 374 alin. 4 și art. 375 Cod de procedură penală, reprezintă de fapt o procedură abreviată ce are la bază o pledoarie de vinovăție și poate fi aplicată dacă sunt îndeplinite condițiile din dispozițiile menționate.

Potrivit art. 374 alin. 4 Cod de procedură penală, în cazurile în care acțiunea penală nu vizează o infracțiune care se pedepsește cu detențiune pe viață, președintele pune în vedere inculpatului că poate solicita ca judecata să aibă loc numai pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale și a înscrisurilor prezentate de părți, **dacă recunoaște în totalitate faptele reținute în sarcina sa**, aducându-i la cunoștință dispozițiile art. 396 alin. 10 C.pr.pen.

Art. 375 alin. 1 Cod de procedură penală prevede că, dacă inculpatul solicită ca judecata să aibă loc în condițiile prevăzute la art. 374 alin. 4, instanța procedează la ascultarea acestuia, după care, luând concluziile procurorului și ale celorlalte părți, **se pronunță asupra cererii**.

Dacă admite cererea, instanța întreabă părțile și persoana vătămată dacă propun administrarea de probe cu înscrisuri (375 alin. 2 din noul Cod de procedură penală).

Potrivit art. 375 alin. 3 din noul Cod de procedură penală, dacă **respinge cererea**, instanța procedează potrivit art. 374 alin. 5 – 10.

În litigiul supus analizei instanței de apel, astfel cum rezultă din hotărârea apelată, au fost aduse la cunoștință inculpatului dispozițiile art. 374 alin. 4 și art. 375 din noul Cod de procedură penală, cu **asigurarea tuturor garanțiilor procesuale** privind dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare.

Astfel, din actele și lucrările dosarului, așa cum s-a menționat anterior, rezultă că instanța de fond a adus la cunoștința inculpatului dispozițiile care reglementează procedura în cazul recunoașterii învinuirii, consecințele, precum și efectele pe care le produce, în prezența apărătorului ales al inculpatului.

Instanța de fond a atras atenția inculpatului prezent la judecată asupra tuturor **consecințelor** ce decurg din alegerea procedurii recunoașterii învinuirii, dând citire, în sinteză, *rechizitoriului pe care i l-a comunicat în procedura camerei preliminare*, procedând la ascultarea inculpatului sub aspectul recunoașterii faptelor descrise în actul de sesizare. Această ascultare a inculpatului cu privire la recunoașterea vinovăției nu are natura juridică a unui mijloc de probă, ci reprezintă o **activitate procesuală obligatorie în vederea stabilirii cadrului procesual**, fiind plasată în momentul chestiunilor prelabile admiterii cererii de judecare potrivit procedurii prevăzute de art. 374 alin. 4 și art. 375 C.pr.pen. Caracterul obligatoriu al acestei activități procesuale este corelativ dreptului inculpatului de a opta pentru procedura simplificată. Textul de lege prevede ascultarea inculpatului, iar nu audierea acestuia după procedura de drept comun, astfel încât neconsemnarea unei declarații în care inculpatul să-și expună punctul de vedere cu privire la faptele reținute în rechizitoriu, nu poate fi considerată împotriva legii, de vreme ce a recunoscut faptele așa cum erau reținute în actul de sesizare.

După ascultarea inculpatului, instanța de fond a **admis cererea de judecare** potrivit procedurii prevăzute de art. 374 alin. 4 și art. 375 C.pr.pen.. După acest moment, inculpatul nu mai poate renunța pe parcursul procesului penal asupra opțiunii sale de a fi judecat potrivit procedurii simplificate (*în cazurile în care legiuitorul a dorit să prevadă o asemenea posibilitatea de revenire a prevăzut-o în mod expres: de pildă, renunțarea la apel*). Totodată, prin recunoașterea faptelor în modalitatea în care au fost descrise în actul de sesizare, inculpatul a recunoscut implicit și quantumul prejudiciului produs prin comiterea acestora, astfel încât, în mod corect, instanța de fond s-a raportat în stabilirea încadrării juridice a faptelor de evaziune fiscală la această valoare.

Ca urmare, Curtea consideră că motivul de apel prin care inculpatul invocă faptul că nu a înțeles ce înseamnă procedura recunoașterii învinuirii, iar apărătorul său ales nu i-a explicat care sunt consecințele, în special asupra obligării sale la acoperirea prejudiciului, neasigurându-i o apărare efectivă, este vădit nefondat, nefiind îndeplinite condițiile privind vicierea consimțământului său.

Nemulțumirea inculpatului are mai degrabă ascendență în pronunțarea unei pedepse cu executare de către instanța de fond, însă este de menționat că judecarea potrivit procedurii simplificate nu conferă inculpatului un drept la aplicarea minimului special al pedepsei redus cu o treime, instanța de judecată procedând la individualizarea pedepsei prin raportare la criteriile prevăzute de art. 72 din Codul penal vechi, având în vedere noile limite speciale, ca urmare a aplicării art. 396 alin. (10) C.pr.pen. Deopotrivă, inculpatul nu dobândește un drept la obținerea suspendării sub supravegherea executării pedepsei.

Constată Curtea că, prin motivele de apel invocate în scris și prin declarația dată la instanța de control judiciar, inculpatul a negat săvârșirea faptelor reținute în sarcina sa, solicitând achitarea în temeiul art. 16 lit. a) C.pr.pen.pentru săvârșirea infracțiunilor prev. de

art. 4 din Legea nr. 241/2005 și art. 23 alin. 1 lit. a din Legea nr. 656/2002 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C.pen. din 1969. Totodată, a arătat că nu recunoaște cuantumul prejudiciului stabilit în raport cu infracțiunea de evaziune fiscală.

Curtea, în vederea stabilirii elementelor necesare angajării răspunderii penale va indica prealabil coordonatele normative în care poate fi soluționat conflictul de drept dedus judecății.

Potrivit art. 4 din Legea 241/2005, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă refuzul nejustificat al unei persoane de a prezenta organelor competente documentele legale și bunurile din patrimoniu, în scopul împiedicării verificărilor financiare, fiscale sau vamale, în termen de cel mult 15 zile de la somație.

Potrivit art. 23 alin. 1 lit. a din Legea 656/2002, constituie infracțiunea de spălare a banilor și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 12 ani:

a) schimbarea sau transferul de bunuri, cunoscând că provin din săvârșirea de infracțiuni, în scopul ascunderii sau al disimulării originii ilicite a acestor bunuri sau în scopul de a ajuta persoana care a săvârșit infracțiunea din care provin bunurile să se sustragă de la urmărire, judecată sau executarea pedepsei.

În aplicarea textelor de lege mai sus indicate, Curtea reține ca fiind corectă evaluarea instanței de fond în sensul că faptele reținute în sarcina inculpatului A. îndeplinesc elementele constitutive ale infracțiunii de refuz nejustificat al unei persoane de a prezenta organelor competente documentele legale, precum și de spălarea banilor.

Făcând o analiză proprie a materialului probator, instanța de control judiciar reține aceeași situație în fapt și încadrare în drept cu cea reținută și redată în mod exhaustiv de către instanța de fond, astfel încât va puncta doar asupra criticilor invocate.

În acest sens, inculpatul invocă faptul că la dosar nu se regăsește dovada confirmării de primire, de către inculpat, a vreunei notificări de a se prezenta la sediul Gărzii Financiare.

Cu privire la acest aspect, Curtea constată că la data de 03.08.2012 s-a trimis prin mandat poștal de către organele de control ale Gărzii Financiare invitația nr. 0303952 din aceeași dată, prin care inculpatul A. era invitat la sediul instituției (cu indicarea exactă a destinației) la data de 10.08.2012, cu Registrul Unic de Control, documentele financiar contabile de la înființarea societății până la zi, bilanțe de verificare, registrul de casă etc.

Conform Notei de constatare întocmită de către comisarii Gărzii Financiare, la data de 10.08.2012 s-a prezentat soția inculpatului, care a semnat prin punerea degetului, o notă explicativă în care precizează că A. nu s-a putut prezenta cu documentele de evidență contabilă ale SC C. SRL pentru că este plecat prin țară pentru a vinde cazane.

La această dată, 10.08.2012, s-a emis o nouă invitație pentru inculpatul A., cu termen de prezentare la data de 15.08.2012, înscris care a fost înmănat soției acestuia semnând prin punerea degetului. Inculpatul nu a dat curs nici acestei invitații.

Infracțiunea prev. de art. 4 din Legea 241/2005 presupune cerința preexistenței unei somații adresate contribuabilului sau reprezentanților acestuia de către organele competente, care să prevadă obligația privind prezentarea documentelor legale și a bunurilor din patrimoniul contribuabilului. Această cerință realizează conținutul unei situații premisă.

În prezenta cauză, somația pe care organul competent a emis-o către inculpat (contribuabil) prin care îi cerea, cu respectarea legii, să prezinte documentele contabile ale societății, îndeplinea sub aspectul condițiilor de formă și de conținut dispozițiile legale, având destinat determinat și obiect bine precizat. Organul fiscal poate solicita, potrivit Codului de procedură fiscală, punerea la dispoziție a înscrisurilor la sediul său ori la domiciliul fiscal al persoanei obligate să le prezinte.

Relativ la dovada că somația a fost primită de contribuabil sau reprezentantul său, ori că aceasta a fost comunicată potrivit dispozițiilor legale, pe care organul fiscal trebuie să o facă, Curtea constată că prin înmânarea somației soției inculpatului, persoană majoră din familie care

nu suferă de vreo afecțiune care să îi vicieze discernământul, sunt respectate dispozițiile civile privind procedura de comunicare, legea necerând ca somația să fie înmănată personal celui cărui ea îi este destinată.

Curtea constată că *elementul material* al infracțiunii constă în **refuzul nejustificat** al inculpatului A. de a prezenta organelor competente documentele legale, în termen de cel mult 15 zile de la somație, sau la data indicată pe somație, așa cum este situația de fapt din speță.

În cauză sunt îndeplinite și condițiile refuzului nejustificat, respectiv neprezentarea de către subiectul activ a documentelor, către organele abilitate, este nemotivată, deși prezentarea era posibilă, dar acesta nu a făcut-o.

Urmarea imediată produsă prin refuzul nejustificat al subiectului activ constă în cauzarea unei stări de pericol pentru societate, mai exact pentru relațiile sociale ocrotite, deoarece, în lipsa cunoașterii documentelor legale sau a bunurilor din patrimoniul contribuabilului, au sporit posibilitățile săvârșirii unei infracțiuni de evaziune fiscală ori a altor forme de sustrageri de la plata obligațiilor fiscale.

Fiind vorba de o infracțiune de pericol, deși există, **legătura de cauzalitate** nu trebuie probată, aceasta rezultând din simplul fapt al efectuării integrale a elementului material al infracțiunii (*ex re*).

Din punct de vedere subiectiv, refuzul nejustificat trebuie să aibă loc **în scopul împiedicării verificărilor financiare**, fiscale sau vamale, ceea ce înseamnă că fapta este infracțiune numai dacă se comite cu intenție directă.

Inculpatul A. a săvârșit fapta cu **intenție directă**, acesta prevăzând starea de pericol pentru relațiile sociale și a urmărit această consecință prin refuzul prezentării documentelor solicitate de organele competente.

Relativ la infracțiunea de spălarea banilor săvârșită în formă continuată, prev. de art. 23 alin. 1 lit. a din Legea 656/2002, cu aplicarea art. 41 alin. 2 C.pen. din 1969, inculpatul a susținut că transferul celor două sume de bani (în total de 478.000 lei) din contul societății în contul său personal, este, în realitate, o restituire a aportului asociatului adus în cadrul societății, aspect pe care nu îl știau cei care au întocmit raportul de constatare contabilă și nici instanța pentru că nu există documente în acest sens.

Sub acest aspect, reține Curtea că o societate poate fi creditată pentru a nu rămâne blocată de problema lipsei de disponibilități bănești, însă înainte ca administratorii/asociații să crediteze societatea, este nevoie de întocmirea unui contract de creditare societate (contract de împrumut), pentru a se putea justifica proveniența lichidităților aduse în societate de către administrator/ asociat.

Administratorii/asociații care creditează entitatea pot percepe pentru suma împrumutată și o dobândă care se va menționa în contractul de creditare la secțiunea "Obiectul contractului" împreună cu valoarea sumei împrumutate. Dobânda în astfel de contract este opțională și rămâne la latitudinea persoanei care acordă împrumutul dacă o percepe sau nu.

În cauză, apărarea inculpatului că, deși nu există documente de creditare a societății, în realitate, sumele retrase reprezintă „returnare creditare societate”, este doar la nivel declarativ, iar pentru a produce efecte era necesar să fie îndeplinite condițiile legale pentru ca asociatul să își împrumute propria firmă, să fie prevăzute metodele pe care acesta le avea la dispoziție sau modalitatea de recuperare a banilor împrumutați.

Or, simpla afirmație că a împrumutat societatea, care nu poate fi coroborată cu niciun mijloc de probă, în condițiile dovedirii infracțiunii predicat de evaziune fiscală, nu conduce la inexistența faptei, fiind dovedit că mutarea banilor din contul societății în contul personal al inculpatului s-a făcut pentru a crea o aparență de proveniență legală a banilor, iar prin păstrarea lor în contul societății s-ar fi dedus ușor proveniența ilicită.

Astfel, transferul sumelor de 282.000 lei, efectuat la data de 02.04.2012, respectiv de 196.000 lei din data de 20.06.2012, așa cum rezultă din extrasele de cont de la Banca E., din contul SC C. SRL în contul persoanei fizice A., s-a realizat în scopul ascunderii sau al disimulării originii ilicite a acestora și întrunește elementele constitutive ale infracțiunii pentru care inculpatul a fost condamnat, de spălarea banilor prev. de art. 23 alin. 1 lit. a din Legea 656/2002.

Situația premisă constă în existența sumelor de bani care provin din săvârșirea unei infracțiuni de evaziune fiscală producătoare de fonduri ilicite, ajungându-se la disimularea originii ilicite a acestora prin intermediul unor operațiuni economice.

Sub aspectul laturii subiective, infracțiunea prevăzută în art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 656/2002 s-a comis cu vinovăție sub forma intenției directe, calificată prin scopul ascunderii sau disimulării originii ilicite a sumelor de bani provenite din infracțiunea de evaziune fiscală, ceea ce înseamnă că inculpatul a prevăzut rezultatul socialmente periculos al faptei sale și a urmărit producerea lui prin comiterea acesteia.

Constată, astfel, Curtea că probele administrate dovedesc atât existența elementului material pentru fiecare dintre cele două infracțiuni pentru care s-a solicitat achitarea, cât și vinovăția inculpatului, acuzațiile fiind dovedite dincolo de orice îndoială rezonabilă și nu se impune pronunțarea unei hotărâri de achitare în temeiul prev. de art. 16 alin. 1 lit. a Cod de procedură penală.

Hotărârea instanței de fond a fost criticată și în privința infracțiunii predicat, de evaziune fiscală, prevăzută de art. 9 alin.(1) lit.(b), alin.(3) din Legea 241/2005 cu aplicarea art. 41 alin. 2) C.pen. 1969, cu motivarea că probele administrate în vederea stabilirii valorii prejudiciului sunt constituite din procesul-verbal de control nr. 126456 din 01.11.2012, raportul de inspecție fiscală nr. F-SV 195 din 05.03.2013, raportul de constatare tehnico – științifică și suplimentul la raportul de constatare tehnico – științifică întocmite de specialiștii antifraudă din cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul Suceava, iar prin Decizia Curții Constituționale nr. 72 din 29.01.2019 s-a admis excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că prevederile art. 233¹ alin. 2) și (3) din OG 92/2003 precum și cele ale art. 350 alin. 1 din Legea nr. 207/2015, sunt neconstituționale.

Curtea reține că la punctele 2 și 3 din Decizia invocată s-a dispus admiterea excepției de neconstituționalitate și s-a constatat că sintagma „care constituie mijloace de probă” din cuprinsul art.233¹ alin.(5) din Ordonanța Guvernului nr.92/2003 cu referire la alin.(2) și (3) din același articol este neconstituțională.

Totodată, sintagma „care constituie mijloace de probă” din cuprinsul art.350 alin.(3) din Legea nr.207/2015 cu referire la alin.(1) din același articol este neconstituțională.

În prezenta cauză, procesul-verbal de control nr. 126456 din 01.11.2012 și raportul de inspecție fiscală nr. F-SV 195 din 05.03.2013 au stat la baza formulării plângerii de către Garda Financiară, în sensul art. 198 alin. 2 teza a II-a Cod de procedură penală, dar nu constituie mijloace de probă, ci fac parte din categoria înscrisurilor prev. de art. 61 C.pr.pen.

În ceea ce privește Raportul de constatare și suplimentul la acesta, Curtea reține că a fost întocmit de specialiștii antifraudă din cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul Suceava.

Potrivit art. 3 alin. (3) din Ordonanța de Urgență nr. 74 din 26 iunie 2013 „În cadrul structurii centrale a Direcției generale antifraudă fiscală funcționează pe lângă structurile de prevenire și control Direcția de combatere a fraudelor, care acordă suport tehnic de specialitate procurorului în efectuarea urmăririi penale în cauzele având ca obiect infracțiuni economico-financiare. În acest scop inspectorii antifraudă din cadrul acestei direcții **sunt detașați în cadrul parchetelor**, în condițiile legii, pe posturi de specialiști.

(4) În exercitarea atribuțiilor de serviciu, inspectorii antifraudă din cadrul Direcției de combatere a fraudelor efectuează, din dispoziția procurorului: a) constatări tehnico-științifice, care constituie mijloace de probă, în condițiile legii.”

Aceste dispoziții sunt în acord cu cele reglementate prin art. 172 alin. 10 C.pr.pen., iar prin Decizia Curții Constituționale nr. 791/2016, la pct. 26 din considerente, se precizează: „constatările tehnico-științifice efectuate de către acești specialiști constituie mijloc de probă, în sensul dispozițiilor art. 172 și următoarele C.pr.pen., iar acest mijloc de probă poate fi contestat de către părțile interesate, atât în cadrul procedurii în camera preliminară, prin invocarea de excepții referitoare la legalitatea și temeinicia actelor de urmărire penală, cât și în etapa judecătii, conform dispozițiilor procesual penale referitoare la administrarea probelor.”

Revenind la criticile inculpatului, Curtea reține că raportul de constatare tehnico-științifică și suplimentul la acest raport au fost efectuate, în acord cu considerentele Curții Constituționale, din dispoziția procurorului care a supravegheat urmărirea penală și nu au fost contestate în procedura cameră preliminară sub niciun aspect, de legalitate sau de temeinicie.

De altfel, inculpatul recunoaște infracțiunea de evaziune fiscală, dar apreciază că prejudiciul nu a fost corect stabilit, depunând în fața instanței de apel un raport extrajudiciar de expertiză financiar-contabilă cu componentă fiscală, întocmit de expert .. care, conform susținerilor acesteia, nu a consultat în prealabil dosarul, ci doar rapoartele de constatare puse la dispoziție de către inculpat și apărătorul acestuia, precum și pe baza declarațiilor verbale date de inculpat avocatului său.

Fără a stabili care este valoarea reală a prejudiciului cauzat de către inculpat prin săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală, experta concluzionează, în esență, că pentru a stabili realitatea operațiunilor de cumpărarea mărfurilor de către SC C. SRL de la SC H. SRL, respectiv G. SRL, autorii raportului de constatare ar fi trebuit să analizeze și alte documente precum avize de însoțire a mărfii, CMR-uri, ș.a., iar metoda folosită de ei pentru a concluziona asupra unor operațiuni economice este insuficientă și incertă.

Relativ la prejudiciul reținut prin rechizitoriu, în sumă de 1.530.861 lei, constituit din impozit pe profit suplimentar (87.418 lei) și TVA suplimentară aferentă vânzărilor (1.443.383 lei), experta a menționat că în ipoteza în care facturile de achiziție de mărfuri de la SC H. SRL, respectiv G. SRL sunt fictive, mărfurile neintrând niciodată în patrimoniul SC C. SRL, atunci aceste mărfuri nici nu au fost vândute și, în mod logic, nu s-a creat un prejudiciu.

Curtea reține că inculpatul A. a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală în formă continuată care, potrivit art. 9 alin. 1) lit. b) și alin. 3) din Legea 241/2005, forma în vigoare la data săvârșirii faptelor, constă în **omisiunea, în tot sau în parte, a evidențierii, în actele contabile ori în alte documente legale, a operațiunilor comerciale efectuate sau a veniturilor realizate.**

(3) Dacă prin faptele prevăzute la alin. (1) s-a produs un prejudiciu mai mare de 500.000 euro, în echivalentul monedei naționale, limita minimă a pedepsei prevăzute de lege și limita maximă a acesteia se majorează cu 3 ani.

Analizând apărările inculpatului prin prisma susținerilor expertei, în raport cu operațiunile economice derulate cu SC H. SRL, respectiv G. SRL, Curtea constată că sunt nefondate. Contrar aspectelor invocate, instanța de fond a stabilit situația de fapt și vinovăția inculpatului în acord cu prevederile art. 103 din Codul de procedură penală. Astfel, procedura penală nu instituie o ierarhie a probelor care pot fi administrate în cursul procesului penal. Valoarea acestora nu este stabilită de lege, ci este supusă liberei aprecieri a organelor judiciare, după evaluarea de către acestea a tuturor probelor administrate. Decizia instanței de judecată asupra existenței infracțiunii și a vinovăției inculpatului a fost motivată, cu trimitere la toate probele administrate în faza urmăririi penale (și nu a avut în vedere doar raportul de constatare), pe care acesta nu le-a contestat, precum și a înscrisurilor prezentate de inculpat.

Făcând o analiză proprie a materialului probator, Curtea reține că S.C. C. SRL a efectuat achiziții de mărfuri de la SC H. SRL în sumă de 552.502 lei cu TVA aferent în sumă de 132.601 lei. Aceste tranzacții au fost declarate ca fiind efectuate în lunile ianuarie și februarie 2012, cu declarațiile fiscale D 300 cu nr. de înregistrare FSVSUCA-28837-2012 /24.02.2012 și FSVSUCA-30681-2012/26.03.2012, fapt confirmat și de declarația D 394.

S.C. C. a efectuat în aceeași perioadă achiziții de mărfuri de la SC G. SRL în sumă de 6.335.859 lei cu TVA aferent în sumă de 1.520.606 lei. Aceste tranzacții au fost declarate ca fiind efectuate în lunile martie, aprilie, mai și iunie 2012, cu declarațiile fiscale D300 cu nr. de înregistrare ... fapt confirmat de declarația D394.

În total, *au fost declarate* achiziții de la cele două societăți în valoare totală de 8.541.568 lei, inclusiv TVA, din care 6.888.361 lei reprezintă valoarea mărfii și 1.653.207 lei reprezintă TVA aferentă.

În ceea ce privește operațiunea de stornare, respectiv de regularizare în minus a achizițiilor de mărfuri cu suma de 6.924.047 lei (TVA deductibil aferent de 1.661.771 lei) prin care se anulează, prin cumulat, atât achizițiile și TVA dedusă de la SC G. SRL, cât și cele deduse de la SC H. SRL, această operațiune nu figurează într-o factură și din informațiile oferite de baza de date ANAF, nu reiese că cele două firme, cărora le erau adresate operațiunile de stornare, ar fi luat la cunoștință de aceste modificări, care trebuiau înscrise în facturi și transmise furnizorilor de fapt pentru luare la cunoștință și declararea, la rândul lor, a modificărilor intervenite, așa cum prevăd disp. art. 159 alin. 1 din Legea 571/2003 privind Codul Fiscal.

Prin urmare, concluzia specialiștilor că această operațiunea de „storno” este incorectă s-a bazat, în mod just, nu pe o apreciere subiectivă, ci și pe faptul că achizițiile de mărfuri au fost declarate inclusiv de furnizori ca efectuate pe timp de 6 luni, iar în a 7-a lună S.C. C. SRL le declară ca fiind înregistrări greșite, situație care nu se regăsește și la furnizori.

În ceea ce privește mecanismul de producere a prejudiciului la bugetul de stat prin vânzarea stocului scriptic de mărfuri existent la data de 30.09.2012, neînregistrarea și nedeclararea veniturilor realizate la organul fiscal –modalitate de producere a prejudiciului criticată de inculpat, Curtea reține următoarele:

Stocul scriptic de mărfuri aflat în gestiunea S.C. C. SRL la data de 30.06.2012, a fost stabilit pe baza datelor și informațiilor preluate din declarațiile cod D 300 și D 390, înscrisuri certe, depuse de către societate, prin reprezentantul ei, inculpatul A., pentru perioada ianuarie – iunie 2012.

Potrivit declarației cod D 300, la data de 30.06.2012, SC C. SRL avea un stoc de marfă în valoare **de 5.467.358 lei** care se compune din valorile declarate ale achizițiilor interne în sumă de 7.005.772 lei, valorile declarate ale achizițiilor intracomunitare în sumă de 4.925.864 lei și valorile declarate ale livrărilor interne în sumă de 6.464.278 lei, valori fără adaos comercial și TVA.

Inculpatul nu a negat realitatea depunerii acestor declarații (care se află în baza de date a ANAF) și nici nu a prezentat la control evidența contabilă a societății pentru a înlătura prezumțiile absolute deduse din probe certe. Mai mult, nu a negat constatările efectuate de specialiști în sensul că nu a dispus niciodată de spații de depozitare adecvate pentru mărfuri din categoria celor comercializate (fier beton) și nici nu a arătat spațiile unde mărfurile ar fi fost transportate și stocate pe o perioadă mai mare, pentru a putea formula alte concluzii.

În ceea ce privește calcularea prejudiciului din vânzarea stocului scriptic (parte din prejudiciul total stabilit de 2.786.572 lei), s-a reținut că la 30.09.2012 SC C. SRL avea un stoc de marfă în valoare netă de 5.467.358 lei la care s-a adăugat adaosul comercial practicat stabilit de către organul de control fiscal de 10% aplicat asupra valorii mărfii, respectiv în sumă de 546.736 lei, rezultând un stoc scriptic total de 6.014.094 lei și un TVA aferent colectat în sumă de 1.443.383 lei. Adaosul comercial aferent stocului de marfă determinat a fost considerat ca

bază impozabilă suplimentară pentru impozitul pe profit. În acest fel a rezultat un impozit pe profit suplimentar de plată în sumă de 87.478 lei (546.736 x 16%), sume ce constituie parte a prejudiciului datorat la bugetul de stat.

La aceste sume se adaugă prejudiciul produs prin neînregistrarea și nedeclararea tuturor mărfurilor provenite din achiziții intracomunitare (596.508 lei TVA + 36.152 lei impozit pe profit) și prejudiciul provenind din nedeclararea tuturor veniturilor realizate din comercializarea mărfurilor pe piața internă (373.831 lei TVA + 249.220 lei impozit pe profit).

Curtea reține că din prejudiciul total stabilit, inculpatul a achitat în faza cercetării judecătorești la instanța de fond suma de 6600 lei, iar la instanța de apel a mai achitat din prejudiciul stabilit de către instanța de fond în favoarea părții civile Agenția Națională de Administrare Fiscală prin Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice – Administrația Județeană a Finanțelor Publice, **suma de 15.800 lei, astfel:** - 3000 lei (factura seria TS591 nr. 20100282439); 2500 lei (factura seria TS591 nr. 20100282247); 3000 lei (factura seria TS591 nr. 10000502877); 1000 lei (factura TS591 nr. 20100286178); 1000 lei (factura TS591 nr. 20100286431); 1000 lei (factura TS591 nr. 20100285751); 2300 lei (factura TS591 nr. 10000518278) și 2000 lei (factura TS591 nr. 10000523772).

Aprecierea doamnei expert în raport de modalitatea de calcul a prejudiciului nu are în vedere înscrisurile certe aflate la dosar și în baza de date a ANAF și este în contradicție cu realitatea faptică, inculpatul ne prezentând niciodată evidența contabilă. Totodată, se constată că la calcularea prejudiciului s-au avut în vedere cifrele declarate de inculpat prin decontul de TVA, declarația D 300 și raportul VIES pe considerentul că acestea reprezintă declarații cu caracter fiscal, iar după depunere acestea devin obligatorii.

În ceea ce privește criticile formulate de inculpatul apelant, în sensul că a fost greșit individualizat cuantumul pedepsei dar și modalitatea de executare, se constată că și acestea sunt nefondate.

Așa fiind, Curtea apreciază că, în alegerea pedepsei s-a avut în vedere gravitatea deosebită a infracțiunilor care au avut consecințe severe asupra bugetului de stat, inculpatul trebuind să știe că, pe lângă drepturi, are și o serie de îndatoriri, obligații, răspunderi, care caracterizează comportamentul său în fața societății. Faptul că are doar 4 clase nu îl absolvă de răspundere și nu îi poate crea un avantaj în fața legii în raport cu alte persoane judecate pentru același gen de fapte.

Pornind de la criteriile generale prevăzute de art. 72 din Codul penal vechi, identificat ca lege penală mai favorabilă, instanța a ținut cont de gradul de pericol concret ridicat al faptelor comise, de circumstanțele reale ale săvârșirii lor și mai ales de prejudiciul cauzat bugetului de stat. Exemplaritatea pedepsei produce efecte atât asupra conduitei inculpatului, contribuind la reeducarea sa, cât și asupra altor persoane care, văzând constrângerea la care este supus acesta, sunt puse în situația de a reflecta asupra propriilor comportări viitoare și de a se abține de la săvârșirea de infracțiuni.

Curtea apreciază că fermitatea cu care o pedeapsă este aplicată și pusă în executare, condiționează caracterul preventiv al sancțiunii care, totdeauna, prin mărirea privațiunii, trebuie să reflecte gravitatea infracțiunii și gradul de vinovăție a inculpatului și, totodată, numai o pedeapsă justă și proporțională este de natură să asigure atât exemplaritatea cât și finalitatea acesteia, prevenția specială și generală.

Văzând în ansamblu probele administrate în cursul urmăririi penale, chitanțele care atestă plata unei părți din prejudiciu, adeverința eliberată de Parohia de la domiciliu, caracterizările făcute de Primarul com. și de martorul .., precum și Ancheta socială, înscrisuri din care se desprind trăsăturile morale ale inculpatului – respectuos, cu un comportament civilizată în societate, îi ajută pe nevoiași, este demn - instanța de control judiciar reține că aplicarea unei pedepse principale în limitele legale, la nivelul mediu, cu executarea efectivă în

regim de detenție satisface exigențele individualizării judiciare a pedepselor, iar trăsăturile de personalitate ale inculpatului nu pot fi considerate circumstanțe atenuante conform de art. 74 C.pen. din 1969 și nici nu converg către reducerea cuantumului pedepsei.

O atenuare a răspunderii penale a inculpatului nu se justifică cu atât mai mult cu cât prin declarația dată la instanța de control judiciar, inculpatul a adoptat o atitudine procesuală de nerecunoaștere, încercând să acrediteze ideea că la instanța de fond apărătorul său ales nu i-a făcut o apărare corespunzătoare, iar judecătorul nu a cercetat cu atenție probele administrate, în detrimentul său. Toate împrejurările favorabile invocate de inculpat referitoare la situația sa personală anterioară comiterii faptelor, lipsa antecedentelor penale, posibilitățile de îndreptare au fost deja reținute de instanța de fond și li s-a dat eficiența corespunzătoare, stabilindu-se pedeapsa la limita minimă, cu reținerea cauzei de reducere a pedepsei prev. de art. 396 alin. 10 Cod de procedură penală.

Relativ la solicitarea inculpatului de a se dispune suspendarea executării pedepsei, Curtea reține că nu sunt îndeplinite condițiile prev. de art. 86¹ C.pen. din 1969 potrivit căruia suspendarea executării pedepsei sub supraveghere poate fi acordată și în cazul concursului de infracțiuni, dacă pedeapsa aplicată este închisoarea **de cel mult 3 ani** și sunt întrunite condițiile prevăzute în alin. 1 lit. b) și c). Or, în cauză avem un concurs de infracțiuni și pedeapsa rezultantă este de 4 ani.

În ceea ce privește pedeapsa complementară a interzicerii unor drepturi, se constată că aplicarea acesteia este impusă de dispozițiile art. 9 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, reținute în sarcina inculpatului, context în care nu se poate dispune înlăturarea acestora și, pe cale de consecință, nici a pedepsei accesorii. În plus, deși se observă că inculpatul nu a formulat critici cu privire la conținutul și durata acestora, Curtea reține că acestea sunt corect individualizate în raport de faptele pentru care inculpatul a fost condamnat.

Drept urmare, în raport de considerentele expuse, Curtea apreciază neîntemeiate criticile privind individualizarea pedepsei atât sub aspectul cuantumului stabilit, cât și a modalității de executare.

În conformitate cu jurisprudența C.E.D.O., chiar dacă dispozițiile art. 6 parag. 1 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale impun instanțelor naționale să-și motiveze deciziile, această obligație nu presupune existența unor răspunsuri detaliate la fiecare problemă ridicată, fiind suficient să fie examinate în mod real problemele esențiale care au fost supuse spre judecată instanței, iar în considerentele hotărârii trebuie să se regăsească argumentele care au stat la baza pronunțării acesteia.

Curtea nu a identificat din lucrările dosarului motive de apel care să fie puse în discuție din oficiu sau erori de fapt sau de drept care să conducă la reformarea hotărârii apelate.

Față de considerentele mai sus arătate, care se adaugă celor reținute de instanța de fond, Curtea în temeiul art. 421 pct. 2 lit. a Cod de procedură penală va admite apelul declarat de inculpatul A. împotriva sentinței penale nr. 237 din 11 octombrie 2018 pronunțată de Tribunalul Suceava, pe care o va desființa în parte, numai în ceea ce privește acțiunea civilă și va constata că, din cuantumul total al prejudiciului la care a fost obligat de către instanța de fond, inculpatul a achitat suma de 15.800 lei.

În baza art. 275 alin. 3 Cod de procedură penală cheltuielile judiciare din apel determinate de judecarea apelului declarat de inculpat rămân în sarcina statului.

În baza art. 275 alin. 6 Codul de procedură penală suma de 260 lei reprezentând onorariul avocatului desemnat din oficiu pentru inculpatul apelant A., doamna avocat ..., se înaintează din fondul Ministerului Justiției în fondul Baroului Suceava.

În cauză, prin încheierea pronunțată la data de 25.01.2019 de către Tribunalul Suceava a fost respinsă, ca neîntemeiată, cererea formulată de domnul avocat ..., privind îndreptarea erorii materiale strecurată în minuta și dispozitivul sentinței penale nr. 237 din 11.X.2018,

pronunțată de Tribunalul Suceava în dosarul nr. .../86/2017, în sensul de a i se acorda onorariul integral pentru asistența juridică acordată inculpatului în procedura camerei preliminare și parțial pentru faza de judecată. În baza art. 275 alin. 2 C.pr.pen., domnul avocat, în calitate deotent, a fost obligat să plătească statului suma de 50 lei, reprezentând cheltuieli judiciare.

Instanța de fond a motivat că s-a pronunțat asupra sumei reprezentând onorariul apărătorului din oficiu .., ce i se cuvenea pentru prestația sa avocațială în procedura de cameră preliminară și cercetarea judecătorească prin Încheierea din data de 21 martie 2018, constatând, totodată, încetată delegația nr. ./20.10.2017, emisă pe numele acestuia pentru inculpatul A.

Împotriva acestei încheieri domnul avocat .. a formulat apel, care a fost atașat prezentei cauze, cu motivarea că a fost desemnat apărător din oficiu pentru inculpatul A. la instanța de fond, iar la termenul de judecată din data de 21.03.2018 a solicitat încetarea delegației sale, ca urmare a prezentării apărătorului ales și acordarea onorariului din oficiu pentru asistența juridică acordată inculpatului în procedura camerei preliminare și parțial pentru faza de judecată. Încheierea din data de 21.03.2018 nu i-a fost comunicată, iar în sentința penală nr. 237/2018 pronunțată de Tribunalul Suceava nu s-a făcut vorbire despre faptul că onorariul a fost acordat printr-o încheiere anterioară, astfel încât nu avea cunoștință de faptul că instanța s-a pronunțat asupra cererii sale.

Al doilea motiv de apel se referă la faptul că a fost obligat la plata cheltuielilor judiciare către stat, deși nu sunt îndeplinite condițiile prev. de art. 275 alin. 2 Cod de procedură penală.

Analizând apelul declarat de domnul avocat .., Curtea reține că este vădit nefondat. La termenul din data de 21.03.2018 domnul avocat .., având în vedere că inculpatul A. și-a angajat apărător, a solicitat încetarea delegației sale de asistență juridică obligatorie și pe cale de consecință, acordarea în totalitate a onorariului din oficiu din camera preliminară și acordarea parțială a onorariului pe fondul cauzei.

Instanța a rămas în pronunțare cu privire la cererea formulată de apărătorul din oficiu, stabilind că se va pronunța prin încheiere cu privire la cele solicitate.

Prin încheierea pronunțată la data de 21.03.2018, instanța de fond, în baza art. 91 alin. 4 C.pr.pen. a constatat încetată delegația pentru asistență juridică obligatorie nr. 2598 din data de 20.10.2017, emisă pe numele apărătorului din oficiu .., pentru inculpatul A..

În baza art. 6 corob. cu art. 5 al. 1 pct. a) din Protocolul privind stabilirea onorariilor pentru avocații care acordă asistență juridică în materie penală încheiat între Ministerul Justiției și Uniunea Națională a Barourilor din România, s-a dispus plata sumei de 260 lei, către avocat .., reprezentând onorariul convenit în calitate de apărător desemnat din oficiu pentru inculpatul A. pentru prestația avocațială din procedura de cameră preliminară și plata sumei de 65 lei, reprezentând 25 % din quantumul total al onorariului de 260 lei, ce i s-ar fi convenit în calitate de apărător desemnat din oficiu pentru inculpatul A., sume avansate din fondurile Ministerului Justiției în contul Baroului Suceava.

Procedura penală nu prevede comunicarea acestor încheieri părților interesate, astfel încât instanța de fond nu avea obligația de a-i aduce la cunoștință în scris o copie a hotărârii, așa cum a sugerat apelantul. Reținând că onorariile au fost acordate în quantumul prev. de Protocolul încheiat între Ministerul Justiției și Uniunea Națională a Barourilor din România, cererea apelantului a rămas fără obiect și în mod corect a fost respinsă.

Curtea constată că și obligarea domnului avocat la plata cheltuielilor judiciare către stat are temei legal, respectiv art. 275 alin. 2 Cod de procedură penală care prevede că în cazul introducerii oricărei alte cereri, cheltuielile judiciare sunt suportate de către persoana căreia i s-a respins cererea.

Pentru aceste considerente, Curtea, în temeiul art. 421 pct. 1 lit. b Cod de procedură penală va respinge ca nefondat apelul declarat de domnul avocat .. împotriva încheierii pronunțată la data de 25.01.2019 de Tribunalul Suceava în dosarul nr. 7220/86/2017.

În temeiul art. 275 alin. 2 Cod de procedură penală domnul avocat ..., în calitate de apelant, va fi obligat să plătească statului suma de 20 lei reprezentând cheltuieli judiciare determinate de judecarea apelului său.

14. a. Atribuțiile judecătorului de cameră preliminară (Judecătorului de Cameră Preliminară nu are printre atribuții posibilitatea de a statua asupra temeiniciei acuzațiilor aduse împotriva inculpaților și lipsa posibilității de a ordona administrarea unor noi probe.

b. Efectele protoalelor încheiate de Ministerul Public cu SRI prin prisma deciziei Curții Constituționale a României nr. 26/16.01.2019, publicată în Monitorul Oficial nr.193 din 12.03.2019 .

c. Efectele deciziei nr. 51/ 16.02.2016 a Curții Constituționale publicată în Monitorul Oficial nr. 190/14.03.2016 față de actele de urmărire penală efectuate anterior publicării acestei decizii

d. Încălcarea dreptului la apărare al inculpatului în faza de urmărire penală. Acoperirea oricărei neregularități prin refacerea actelor de către procuror .

Rezumat:

a. Din dispozițiile art. 342-347 C.pr.pen., judecătorii de cameră preliminară investiți cu soluționarea prezentelor contestații rețin că în cadrul procedurii camerei preliminare se efectuează un control de legalitate a posteriori atât a actului de trimitere în judecată, cât și a probelor pe care se bazează acesta, astfel încât întreaga fază de urmărire penală să fie examinată și cercetată, iar actele procesuale, procedurale, probele sau procedeele efectuate sau obținute prin încălcarea echității procedurilor să fie eliminate.

Judecătorului de Cameră Preliminară nu are printre atribuții posibilitatea de a statua asupra temeiniciei acuzațiilor aduse împotriva inculpaților și lipsa posibilității de a ordona administrarea unor noi probe. Aceste restricții vin să sublinieze caracterul pur pasiv al controlului de legalitate exercitat de către judecător în această procedură preliminară, precum și lipsa funcției de instrucție. Este exprimat, astfel, principiul separației funcțiilor judiciare în procesul penal, legiuitorul Nouului Cod de procedură penală statuând, așadar, că prerogativa strângerii mijloacelor de probă și aprecierea asupra oportunității trimiterii în judecată aparțin exclusiv Ministerului Public. În cadrul procedurii de cameră preliminară, legiuitorul nu a conferit posibilitatea pentru judecătorul de cameră preliminară de a restitui rechizitoriul procurorului de caz pentru ca acesta să rescrie situația de fapt în varianta dorită de inculpat în condițiile în care modul de redactare al unui act procedural și de redare a situației de fapt ține de fiecare magistrat în parte cât timp acesta respectă dispozițiile art.328 C.pr.pen.

b. În ceea ce privește efectul deciziei Curții Constituționale a României nr. 26/16.01.2019, publicată în Monitorul Oficial nr. 193 din 12.03.2019, după ce s-a constatat existența unui conflict juridic de natură constituțională între Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Parlamentul României, pe de-o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție și celelalte instanțe judecătorești, pe de altă parte, generat de încheierea între Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciul Român de Informații a Protocolului nr.00750 din 4 februarie 2009 s-a precizat că Înalta Curte de Casație și Justiție și celelalte instanțe judecătorești, precum și Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și unitățile subordonate vor verifica, în cauzele pendinte, în ce măsură s-a produs o încălcare a dispozițiilor

referitoare la competența materială și după calitatea persoanei a organului de urmărire penală, și vor dispune măsurile legale corespunzătoare.

În prezenta cauză, judecătorii de cameră preliminară au făcut verificări solicitând informații de la Tribunalul Botoșani, Serviciul Român de Informații și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Biroul Teritorial Botoșani cu privire la actele efectuate în cauză de SRI în cursul urmăririi penale și la încheierea unor protocoale între Tribunalul Botoșani și SRI.

Din adresele nr. 540/A/2019 din 07.03.2019 a Tribunalului Botoșani și nr. NS93061 din 15.03.2019 emisă de Serviciul Român de Informații rezultă că nu s-a încheiat un protocol între SRI și Tribunalul Botoșani și că conținutul protocolului din anul 2009 nu a fost prelucrat cu judecătorii secției penale a Tribunalului Botoșani.

Totodată, din adresa nr. 258/III/13 emisă de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Biroul Teritorial Botoșani rezultă că la punerea în executare a mandatelor de interceptare emise în prezenta cauză SRI a pus la dispoziție doar suportul tehnic (echipamentul) pentru punerea în executare a mandatelor de interceptare, lucrătorii SRI neintervenind în niciun fel în activitatea de înregistrare și redare a conversațiilor interceptate.

Judecătorii de cameră preliminară rețin că însăși Curtea Constituțională a României a arătat că punerea la dispoziție a suportului tehnic de către SRI nu este echivalentul efectuării unor acte de urmărire penală.

Așadar, raportat la cele menționate anterior nu se poate reține că în cauză au fost constituite echipe operative mixte din care să facă parte și lucrători SRI și că s-au efectuat acte de urmărire penală de către alte organele ale statului care nu au statutul de organe de urmărire penală.

Totodată, judecătorii de cameră preliminară de la instanța de control judiciar rețin că în mod corect în cauză nu au fost emise de către procuror ordonanțe prin care să se delege competența punere în executare a mandatelor de interceptare către lucrătorii SRI în condițiile în care delegarea este permisă pentru îndeplinirea unui act de urmărire penală iar în cauză SRI nu are atribuții în acest sens. Din contră în ipoteza în care ar exista aceste ordonanțe ar exista o nelegalitate a urmăririi penale în condițiile în care delegarea ar fi făcută către persoane care nu au calitatea de organe de urmărire penală.

Simpla menționare în cuprinsul mandatelor de interceptare și a încheierilor de încuviințare a interceptărilor emise în cauză a faptului că mandatele vor fi puse în executare de SRI, mențiune care, de altfel, nu era obligatorie, nu are semnificația că aceste acte sunt lovite de nulitate în condițiile în care SRI nu a pus în executare aceste mandate ci doar a pus la dispoziție suportul tehnic.

c. Din cuprinsul paragrafului 52 din Decizia nr. 51/16.02.2016 a Curții Constituționale rezultă că efectul pe care îl produce este numai pentru viitor, pe toată perioada de activitate a unui act normativ acesta bucurându-se de prezumția de constituționalitate. Sintagma „aplicându-se, însă, în mod corespunzător, în cauzele aflate pe rolul instanțelor de judecată”, reprezentând aplicarea acestei decizii doar cauzelor care potrivit dispozițiilor Codului de procedură penală, pot fi influențate de conținutul acesteia, respectiv doar cauzelor aflate în cursul urmăririi penale. Se reține că printr-o decizie a Curții Constituționale nu pot fi modificate normele procesual penale, iar emiterea /punerea în executare a unui mandat de supraveghere tehnică poate fi dispus doar în cursul urmăririi penale, de judecătorul de drepturi și libertăți, respectiv pus în executare de procurorul competent.

A interpreta sintagma „cauzele aflate pe rolul instanțelor de judecată”, din considerentele Deciziei nr. 51/ 16.02.2016 a Curții Constituționale, în sensul că ar avea vreo influență într-o etapă a procesului penal, în care nu este pus în executare un mandat de

supraveghere tehnică, ar reprezenta încălcarea dispozițiilor Codului de procedură penală, care reglementează într-o modalitate neechivocă, momentul procedural în care are loc această punere în executare – respectiv în timpul urmăririi penale.

Judecătorii de cameră preliminară apreciază că Decizia nr. 51/ 16.02.2016 a Curții Constituționale publicată în M.Of. nr. 190/14.03.2016 are efecte numai pentru viitor, neputând fi aplicată în privința mandatelor de supraveghere emise și puse în executare anterior publicării acesteia în M.Of., respectiv 16.02.2016. În prezenta cauză, toate mandatele de supraveghere emise au fost puse în executare anterior momentului publicării deciziei menționate anterior în Monitorul Oficial al României.

A analiza legalitatea actelor de urmărire penală prin prisma unei eventuale nulități survenite ulterior momentului întocmirii acestora, ar însemna nesocotirea dispozițiilor legale prevăzute în cuprinsul Codului de procedură penală. În opinia judecătorilor de cameră preliminară, a da efect retroactiv Deciziei nr.51 a Curții Constituționale, încalcă și dispozițiile acesteia, care prevăd că: „pe toată perioada de activitate a unui act normativ, acesta se bucură de prezumția de constituționalitate”. Interpretarea că Decizia nr.51 a Curții Constituționale, prin mențiunile cuprinse în paragraful 52, ar lărgi sfera de aplicare, respectiv prin exemplificarea situațiilor în care aceasta nu este aplicabilă, per a contrario fiind aplicabilă tuturor celorlalte situații, nu poate fi acceptată, fiind cunoscute efectele unei decizii a Curții Constituționale, precum și momentul de la care aceasta se aplică. Analizând semantic, paragraful 52 al Deciziei nr.51 a Curții Constituționale, se reține că sintagma „pe toată perioada de activitate a unui act normativ, acesta se bucură de prezumția de constituționalitate”, este plasată între virgule, ceea ce reprezintă o aserțiune având efect în privința tuturor actelor emise anterior acestei decizii.

d. Judecătorii investiți cu soluționarea prezentei contestații apreciază că drepturile inculpatului nu au fost cu nimic vătămate prin faptul că nu a putut fi prezent la administrarea probelor în perioada în care nu avea nicio calitate în dosar cât timp a avut posibilitatea să solicite administrarea/ readministrarea de probe după ce a fost informat asupra calității sale din prezentul dosar. În ceea ce privește critica referitoare la încălcarea dreptului la apărare prezenții judecătorii de cameră preliminară apreciază că în mod legal și temeinic a apreciat judecătorul de cameră preliminară de la instanța de fond că orice neregularitate s-a acoperit.

Din analiza art. 90 C.pr.pen. actual rezultă că în timpul urmăririi penale asistența juridică a inculpatului contestator nu era obligatorie în condițiile în care nu era minor, reținut sau arestat, chiar în altă cauză, și în aceste condiții, contrar opiniei exprimate de acesta, nu este incident cazul de nulitate absolută prevăzut de art.281 alin.1 lit.f C.pr.pen. care se referă la ipoteza în care suspectul sau inculpatul nu a fost asistat de avocat atunci când asistența este obligatorie. În aceste condiții în care inculpatul a fost asistat la data de 13.10.2014 de către un avocat care se afla în conflict de interese întrucât anterior asistase și persoana vătămată minoră în cauză ne aflăm în prezența unei nulități relative iar contestatorul trebuia să dovedească o vătămare.

(Încheiere nr. 15 din 19.03.2019 pronunțată în dosarul nr. 1549/40/2018/a1)

Hotărârea:

Prin încheierea nr. 126 din data de 29.11.2018 a Judecătorul de Cameră Preliminară din cadrul Tribunalului Botoșani, au fost respinse cererile și excepțiile formulate de inculpatul A.

În baza art. 346 alin. 2 C.pr.pen. s-a constatat legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală, legalitatea sesizării instanței cu privire la rechizitoriul nr. 57/D/P/2013 din data de 03.07.2018 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Biroul Teritorial Botoșani prin care s-a dispus trimiterea în judecată a inculpaților:

- **B.**, pentru săvârșirea infracțiunilor de **constituire a unui grup infracțional organizat** prev. de art. 367 alin. 1 și 3 C.pen. și **trafic de persoane** prev. de art. 210 alin. 1 lit. a C.pen. raportat la art. 182 lit. c C.pen., cu aplicarea art. 38 alin. 1 C.pen., art. 39 C.pen. și art. 5 C.pen.;

- **C.**, pentru săvârșirea infracțiunii de **trafic de minori** prev. de art. 211 alin. 1 și 2 C.pen. raportat la art. 210 alin. 1 lit. a și b C.pen., cu aplicarea art. 5 C.pen.;

- **A.**, pentru săvârșirea infracțiunii de **trafic de minori** prev. de art. 211 alin. 1 și 2 C.pen. raportat la art. 210 alin. 1 lit. a și b C.pen., cu aplicarea art. 5 C.pen.;

S-a dispus începerea judecății cauzei privind pe inculpații **B.**, **C.** și **A.**

Pentru a dispune astfel, Judecătorul de Cameră Preliminară din cadrul Tribunalului Botoșani a reținut că, prin rechizitoriul nr. 57 D/P/2013 al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism - Biroul Teritorial Botoșani s-a dispus trimiterea în judecată, în stare de libertate, a inculpaților:

1. B., pentru săvârșirea infracțiunilor de **constituire a unui grup infracțional organizat** prev. de art. 367 alin. 1, 3 C.pen. și **trafic de persoane** prev. de art. 210 alin. 1 lit. a rap. la art. 182 lit. c din C.pen., cu aplicarea art. 38 alin. 1 și art. 39 C.pen. și a art. 5 C.pen., constând în aceea că, în cursul anului 2012, inculpatul, împreună cu învinuții D. și E. și numitul F., a constituit un grup infracțional organizat în scopul săvârșirii infracțiunii de trafic de persoane prin exploatarea sexuală a mai multor tinere, numitul F. având rolul de a le racola și transporta în Italia, inculpatul B. de a le caza și ulterior de a le vinde învinuiților D. și E. care realizează exploatarea sexuală prin obligarea la practicarea prostituției, iar în luna martie 2012, prin promisiunea mincinoasă a asigurării unui loc de muncă bine plătit în Italia, împreună cu numitul F., a recrutat-o, transportat-o și cazat-o în Italia pe numita G. care ulterior a fost vândută cu suma de 500 euro învinuiților D. și E., care au exploatat-o sexual, obligând-o la practicarea prostituției stradale.

2. C., pentru săvârșirea infracțiunii de **trafic de minori** prev. de art. 211 alin. 1 și 2, rap. la art. 210 alin. 1 lit. a și b din C.pen., cu aplicarea art. 5 C.pen., constând în aceea că, la începutul lunii februarie 2013, s-a înțeles cu numitul F. să obțină foloase materiale din exploatarea sexuală a victimei minore H. și, în baza acestei înțelegeri, numitul F., sub pretextul unei relații de prietenie, a recrutat-o în scopul exploatării sexuale pe victima minoră H. pe care a găzduit-o la locuința sa și a determinat-o să meargă în Olanda pentru a practica prostituția în folosul lor și pentru ieșirea din țară a victimei minore cei doi obținând, prin inducerea în eroare a părinților acesteia, o procură notarială prin care și-au dat acordul ca victima minoră să părăsească țara împreună cu inculpatul C., iar după recrutare, victima minoră H. a fost transportată în orașul Amsterdam din Olanda de către inculpatul C., fiind găzduită de către acesta la o locuință închiriată de persoane din anturajul său în scopul practicării prostituției în folosul său și al numitului F.

3. A., pentru săvârșirea infracțiunii de **trafic de minori** prev. de art. 211 alin. 1 și 2, rap. la art. 210 alin. 1 lit. a și b din C.pen., cu aplicarea art. 5 C.pen., constând în aceea că, în cursul lunii aprilie 2013, i-a făcut numitului I. cunoștință cu minora J. și l-a determinat pe acesta să o adăpostească la pensiunea sa în vederea exploatării sexuale prin determinarea la practicarea prostituției, l-a însoțit pe acesta în mun. ...și împreună au transportat-o pe minoră la Pensiunea ... în scopul exploatării sexuale, prin obligarea la practicarea prostituției, iar ulterior, în repetate rânduri, a primit-o pe minoră la Cabana ... unde îndeplinea funcția de cabanier, în scopul exploatării sexuale a acesteia, obligând-o să practice prostituția cu fratele său K., profitând de starea de neputință și de vulnerabilitate în care se afla victima minoră J. din cauza vârstei precoce și a lipsei de supraveghere, de îndrumare și ocrotire din partea părinților și abuzând de autoritatea pe care acesta a exercitat-o asupra minorei în activitățile ilicite pe care a determinat-o să le comită.

Fiind audiați în cursul urmăririi penale, inculpatul B. nu a recunoscut săvârșirea faptelor pentru care a fost trimis în judecată, inculpatul C. s-a prevalat de dreptul de a nu face declarații, iar inculpatul A. a recunoscut săvârșirea faptelor reținute în sarcina sa.

Situația de fapt descrisă în rechizitoriu a fost susținută cu următoarele mijloace de probă: rechizitoriul nr. 35 D/P/2012 din data de 02.08.2013, sentința penală nr. 256/14.11.2013 a Tribunalului Botoșani, decizia penală nr. 56/21.02.2014 a Curții de Apel Suceava, referat cu propunere de declinare a competenței, cerere de comisie rogatorie internațională adresată autorităților italiene la data de 21.01.2013, răspunsul autorităților italiene la cererea de comisie rogatorie, tradus în limba română, răspunsul autorităților italiene la cererea de comisie rogatorie, în limba italiană, cerere de comisie rogatorie internațională adresată autorităților italiene la data de 26.08.2014, răspunsul autorităților italiene la cererea de comisie rogatorie, tradus în limba română, răspunsul autorităților italiene la cererea de comisie rogatorie, în limba italiană, adresă către Compania Națională Poșta Română, răspuns înaintat de către Compania Națională Poșta Română, chitanța de primire a unei sume de bani prin serviciul Western Union, adresă înaintată de către Sectorul Poliției de Frontieră Borș, tabel nominal cu pasagerii cursei efectuate la data de 11.02.2013 cu autocarul ..., transmis de SCTA ... S.A., adrese înaintate de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră la data de 13.02.2013, la data de 15.02.2013, la data de 07.03.201, la data de 13.03.2013, la data de 19.03.2013, la data de 21.03.2013, proces verbal de conducere în teren, procese verbale de investigații, proces verbal de consemnare a rezultatului supravegherii operative din data de 07.02.2013 și planșa fotografică, procese verbale de investigații, proces verbal de consemnare a rezultatului supravegherii operative din data de 24.04.2013 și planșa fotografică, proces verbal de consemnare a rezultatului supravegherii operative din data de 23.05.2013 și planșa fotografică, proces verbal de oprire a unui autovehicul, procese verbale de investigații, procese verbale de stabilire a sumelor de bani obținute de inculpați din exploatarea sexuală a victimei J., procese verbale de investigații, adresă înaintată către Biroul Notarial ... și răspuns, declarația notarială întocmită de .. și .. și copii cărți de identitate, document redactat în limba italiană și traducere, referitor la .., proces verbal de investigații, declarație suspect B., declarație inculpat B., declarație suspect C., declarație inculpat C., declarație suspect A., declarație inculpat A., declarație suspect A., declarație inculpat A., declarație persoană vătămată J., proces verbal de recunoaștere după fotografie, planșe fotografice cu aspecte de la recunoașterea după fotografie efectuată de persoana vătămată J., declarație olografă G., declarație martor G., proces verbal de întocmire a planșelor fotografice și planșe fotografice, proces verbal de prezentare pentru recunoaștere, planșe fotografice cu aspecte de la recunoașterea după fotografie efectuată de martora G., proces verbal de întocmire a planșelor fotografice și planșe fotografice, xerocopie, proces verbal de prezentare pentru recunoaștere, declarație martor G., proces verbal de prezentare pentru recunoaștere, planșă fotografică cu aspecte de la recunoașterea după fotografie efectuată de martora G., xerocopie, declarații martori, procese verbale de căutare inculpați și martori, dovadă îndeplinire procedură citare D., mandat de aducere D., proces verbal de punere în aplicare a mandatului de aducere privind pe D., dovadă îndeplinire procedură citare E., mandat de aducere E., proces verbal de punere în aplicare a mandatului de aducere privind pe E., dovadă îndeplinire procedură citare F., mandat de aducere F., proces verbal de punere în aplicare a mandatului de aducere privind pe F., dovadă îndeplinire procedură citare .., mandat de aducere .., proces verbal de punere în aplicare a mandatului de aducere privind pe .., dovadă îndeplinire procedură citare .., dovadă îndeplinire procedură citare G., procese verbale de investigații și dovezi de îndeplinire a procedurii de citare J..

Totodată, rechizitoriul cuprinde datele referitoare la fapte, încadrarea juridică, date privind desfășurarea urmăririi penale, date despre inculpați, trimiterea în judecată și cheltuielile judiciare.

Dosarul a fost înregistrat pe rolul Tribunalului Botoșani la data de 04.07.2018 sub nr.../40/2018 fiind creat la aceeași dată, în baza dispozițiilor art. 98 alin. 1 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, dosarul asociat cu numărul ../40/2018/a1 având ca obiect măsuri și excepții dispuse de judecătorul de cameră preliminară.

În conformitate cu dispozițiile art.344 alin. 2 C.pr.pen., la data de 04.07.2018 iar la data de 05.07.2018 s-a comunicat inculpaților copia certificată a rechizitoriului, cu precizarea obiectului procedurii în cameră preliminară, a termenului de 30 de zile avut la dispoziție pentru a formula cereri sau invoca excepții cu privire la legalitatea sesizării instanței, legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală, precum și a posibilității de a-și angaja apărător.

De asemenea, s-a adus la cunoștința persoanei vătămate J. care este obiectul camerei preliminare, că are dreptul de a-și angaja apărător și că are posibilitatea de a formula în scris cereri și excepții cu privire la legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală în termen de 30 de zile.

În termenul stabilit **inculpatul A.**, prin avocat ales .., a formulat cereri și a invocat excepții cu privire la legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală în dosarul nr. 57/D/P/2013 al Direcției de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism - Biroul Teritorial Botoșani. Astfel, prin cererea înregistrată pe rol la data de 10.08.2018 inculpatul a solicitat constatarea nulității tuturor actelor de urmărire penală efectuate în cauză față de inculpat anterior începerii urmăririi penale față de acesta, constatarea nulității tuturor actelor de urmărire penală efectuate în cauză de alte persoane decât de procuror, constatarea nulității absolute a hotărârilor de autorizare a interceptărilor convorbirilor și comunicărilor telefonice, a autorizațiilor emise în baza acestora și a proceselor verbale conținând transcrierea lor, constatarea nelegalității interceptărilor de convorbiri și comunicări efectuate de lucrători S.R.I., excluderea din dosar a mijloacelor de probă obținute/administrate în baza actelor lovite de nulitate precum și excluderea probelor derivate din acestea, constatarea neregularității actului de sesizare și trimiterea lui către procuror pentru a se pronunța asupra menținerii dispoziției de trimitere în judecată ori pentru a solicita restituirea cauzei iar pe fond, în temeiul art. 346 alin. 3 C.pr.pen., restituirea cauzei la D.I.I.C.O.T. - Biroul Teritorial Botoșani.

S-a susținut cu titlu preliminar că, având în vedere succesiunea de legi în timp care caracterizează între altele urmărirea penală efectuată în dosarul nr. 57/D/P/2013 al D.I.I.C.O.T. - Biroul Teritorial Botoșani, urma ca în acel cadru procesual al procedurii preliminare să fie verificată legalitatea actelor și lucrărilor efectuate până la data de 01.02.2014 în raport cu legislația anterioară intrării în vigoare a Noului C.pr.pen., iar a celor efectuate după data de 01.02.2014, în raport cu legislația în vigoare.

În cadrul expunerii preliminare s-a mai precizat că fapta imputată inculpatului A. a făcut obiectul cercetărilor și într-un alt dosar de urmărire penală al D.I.I.C.O.T. – Biroul Teritorial Botoșani, dosarul nr. 35/D/P/2012, cercetare finalizată cu întocmirea rechizitoriului din 02.08.2013, sesizarea Tribunalului Botoșani în cauza care a făcut obiectul dosarului nr. 3956/40/2013 și pronunțarea unei hotărâri de condamnare în privința numitului I. - sentința penală nr. 256 din 14.11.2013 a Tribunalului Botoșani, definitivă prin decizia penală nr. 56 din 21.02.2014 a Curții de Apel Suceava. Astfel, s-a apreciat de către apărător, ca fiind nelegal și inechitabil procedeul prin care o persoană, în calitate de martor (A.), a dat declarații într-o cauză în care a fost cercetat un inculpat (I.), inculpatul în discuție a fost condamnat, pentru ca, ulterior, hotărârea de condamnare și declarația fostului inculpat, transformat în martor, să fie folosite pentru a susține acuzația în privința fostului martor, actual inculpat.

S-a precizat totodată că hotărârea de condamnare pronunțată în respectiva cauză nu poate constitui „mijloc de probă” în această cauză penală, în niciun caz mijloacele de probă

administrare într-o cauză penală, sub incidența legislației anterioare, nu pot fi preluate, fără a fi verificate sub aspectul legalității sau fără refacerea lor, într-o altă cauză penală, ele neavând decât, eventual, caracter de „acte premergătoare”, în condițiile art. 224 vechiul C.pen.

Referitor la acest aspect s-a mai arătat de asemenea că a fost necesar a se verifica dacă toate actele de urmărire penală întocmite în alt dosar, dar folosite în acesta au fost întocmite în conformitate cu dispozițiile legale incidente la acea dată. La fel, administrarea celorlalte mijloace de probă (declarații parte vătămată, declarații martori, interceptări de convorbiri și comunicări etc.) în altă cauză, de natură a susține acuzația în cauză, dincolo de nelegalitatea procedurii, trebuie evaluată prin prisma dispozițiilor legale incidente la acea dată.

Concluzionând asupra acestui prim aspect invocat în cuprinsul cererii formulate, s-a arătat de către apărător că toate aceste aspecte prezintă importanță în acest stadiu procesual, distinct de orice manifestare a inculpatului în cursul urmăririi penale, fiind o necesitate și o garanție a principiului legalității procesului penal, consacrat în art. 2 C.pr.pen., cu atât mai mult cu cât, pe de o parte, în prima fază a demersului penal sub incidența vechiului C.pr.pen. nu s-a pus în discuție asigurarea dreptului la apărare, inculpatul având calitate de martor, iar pe de altă parte, ulterior începerii urmăririi penale împotriva sa, dreptul la apărare al inculpatului a fost grav afectat, dincolo de orice discuție, fiind inadmisibilă efectuarea de acte de procedură în condițiile în care același apărător asigura asistența juridică a inculpatului și a părții vătămate.

Dezvoltând excepțiile și cererile formulate, inculpatul A., prin apărător, a arătat și solicitat următoarele:

1. Nulitatea actelor de urmărire penală efectuate anterior începerii urmăririi penale împotriva sa (care au caracter de acte premergătoare), preluate din alte dosare de urmărire penală, fără refacerea lor în raport cu calitatea de inculpat dobândită ulterior efectuării lor, și excluderea mijloacelor de probă astfel obținute.

În susținerea acestei teze s-a arătat că față de inculpat s-a dispus, prin ordonanță, la data de 31.07.2013, în dosarul nr. 35/D/P/2012 al D.I.I.C.O.T.- Biroul Teritorial Botoșani, extinderea cercetărilor cu privire la infracțiunea de trafic de minori. Nefiind începută urmărirea penală, toate actele efectuate și anterior datei de 31.07.2013, și ulterior acesteia, până la începerea urmăririi penale în privința inculpatului A., au caracter de acte premergătoare începerii urmăririi penale (art. 224 C.pr.pen. anterior), acte sui generis ce scăpau oricărui control de legalitate (inculpatul nu a putut participa la audierea de martori, nu a putut pune întrebări, nu a putut propune probe, nu se bucură de dreptul la un proces echitabil), constatările făcute neavând caracter de probă în procesul penal în raport cu dispozițiile legale aplicabile la data întocmirii lor, prezervându-și aceeași calitate și după intrarea în vigoare a C.pr.pen. (numai actele întocmite cu respectarea dispozițiilor legale, din vechiul cod, rămân valabile prin prisma reglementării actuale).

În susținerea celor de mai sus, au fost invocate Decizia nr. 962/2009 a Curții Constituționale, Decizia nr. 385/13.04.2010 a Curții Constituționale și Decizia nr. 141 din 05.10.1999 a Curții Constituționale. Pe cale de consecință, s-a arătat că toate actele efectuate anterior intrării în vigoare a actualului C.pr.pen., **nerefăcute** după acest moment, cu respectarea drepturilor procesuale și folosite ca mijloace de probă în prezenta cauză sunt lovite de nulitate absolută, urmând a fi înlăturate din dosar, vizate fiind mijloacele de probă enumerate în rechizitoriul la filele ..: - declarații: parte vătămată J. din data de 10.06.2013; declarații martori; - procesele verbale de investigații din: 11.02.2013; 08.04.2013; 22.04.2013; 08.05.2013; 24.05.2013; - procesele verbale de supraveghere operativă

2. Nulitatea actelor de urmărire penală efectuate de alte persoane decât de procuror.

În dezvoltarea acestei excepții s-a arătat că având în vedere succesiunea de legi în timp și raportat la data comiterii faptelor imputate și a efectuării unor acte de procedură, în cazul

infracțiunilor prevăzute de Legea nr. 678/ 2001 (act normativ în vigoare la data comiterii faptelor reținute în sarcina inculpatului) „urmărirea penală se efectuează în mod obligatoriu de către procuror” (art. 21) și că potrivit art. 12 alin. 1 lit. g) din Legea nr. 508/ 2004, infracțiunile prevăzute de Legea nr. 678/ 2001 sunt de competența D.I.I.C.O.T, procurorii specializați din cadrul acestei direcții efectuând în mod obligatoriu urmărirea penală în aceste cauze.

Au fost invocate prevederile art. 2 alin. 1, art. 197 alin. 2, art. 197 alin. 3, art. 209 alin. 3 vechiul C.pr.pen. și dispozițiile art. 2 noul C.pr.pen.

Referitor la această excepție s-a precizat că, unele acte, de regulă din categoria celor premergătoare începerii urmăririi penale, puteau face obiectul delegării către organele de cercetare penală, dar audierea martorilor, audierea inculpaților sau a părților vătămate, acte care prin natura lor au o valoare semnificativă în ansamblul probatoriului administrat, nu puteau fi efectuate decât, personal, de procuror.

Astfel, s-a solicitat înlăturarea din dosar a următoarelor declarații de martori luate de organul de cercetare penală și nu de procuror: martor .. din data de 10.06.2013 ; martor .. din data de 10.06.2013; martor ..din data de 10.06.2013 și martor .. din data de 10.06.2013.

3. Nulitatea actelor de urmărire penale efectuate cu încălcarea dreptului la apărare al inculpatului

În susținerea acestei excepții s-a arătat că asistența juridică a inculpatului a fost asigurată de către apărătorul preinsei persoane vătămate J., pe care a asistat-o la declarația pe care aceasta a dat-o la data de 10.06.2013, apărătorul asistând, ulterior, la audierea inculpatului în noile calități procesuale dobândite, cu percepții, păreri dobândite cu prilejul audierii părții vătămate, percepții, sugestii, păreri pe care le-a transmis, sugerat, prezentat inculpatului dintr-o anume perspectivă.

Totodată, s-a menționat că, deși începând cu data de 05.04.2018 asistența juridică a inculpatului a fost asigurată de către noul apărător ales, acest moment s-a petrecut după ce inculpatul dăduse declarații anterior în cauză, după ce anumite „realități juridice” fuseseră vehiculate.

Astfel, s-a susținut că un prim aspect neclarificat a fost cel legat de vârsta persoanei vătămate și percepția celor cu care a relaționat, într-o formă sau alta, cu aceasta, în condițiile în care persoana vătămată și-a ascuns constant vârsta reală, iar trăsăturile sale fizice erau de natură a înlătura o posibilă apreciere asupra acesteia ca fiind minoră. S-a subliniat că de altfel acest aspect a fost sesizat de către organul de urmărire penală care nu a precizat, niciun moment că inculpatul ar fi cunoscut vârsta reală a persoanei vătămate, ci doar că ar fi cunoscut că este minoră, aspect expus, cu repetiție, nu doar în rechizitoriu, ci și în actele anterior efectuate. Remedierea situației nu a fost însă posibilă în condițiile în care, în concret, persoana vătămată nu a mai fost audiată în prezența altui apărător decât cel cu interese contrarii.

De asemenea, s-a menționat că neaudierea persoanei vătămate în cauză și în raport cu învinuirea adusă inculpatului A. constituie, în sine, o deficiență a urmăririi penale, care i-a dat caracteristica de incompletă, fiind, în același timp, o încălcare a dreptului la apărare al inculpatului căruia i se aduc, astfel, acuze preluate din declarații vizând alte persoane, fără a se putea, apăra în vreun fel.

4. Nulitatea hotărârilor prin care s-a autorizat interceptarea convorbirilor și comunicărilor telefonice, a autorizațiilor emise în baza acestora și a proceselor verbale conținând transcrierea lor

S-a susținut că, în condițiile în care procurorul a solicitat, iar instanța a încuviințat interceptarea unor convorbiri/comunicații de către entități care nu aveau calitate de organe de cercetare penală, în speță cele făcând parte din S.R.I., încheierile de autorizare a acestor interceptări sunt lovite de nulitate absolută, fiind date cu încălcarea legii, regim pe care urmează a-l avea și autorizațiile astfel emise în baza acestora.

În concret, vizate au fost interceptările convorbirilor părții vătămate J. care trebuiau înlăturate ca nelegale.

S-a mai arătat că față de situația generată de recenta declasificare a unor protocoale încheiate între Ministerul Public, Înalta Curte de Casație și Justiție și S.R.I., s-a impus a fi verificate dacă interceptările efectuate în cauză au avut la bază aceste protocoale, respectiv dacă instanța care a încuviințat interceptările a fost desemnată în baza acestora, în condițiile în care urmărirea penală, parte a procesului penal, s-a desfășurat în temeiul legii cunoscută de toți participanții la actul de justiție, iar nu în baza unor acte cu caracter secret, ce conferă, prin însăși existența lor, caracter neechitabil procesului penal.

Nulitatea interceptării de convorbiri și comunicări efectuate în cauză atrag și nulitatea proceselor verbale de transcriere a acestora, întrucât nu au fost efectuate personal de către procuror sau de către organul de cercetare penală, ci de lucrători din S.R.I., fiind încălcate disp. art. 91¹ vechiul C.pr.pen. În susținerea acestui punct de vedere s-a arătat că în fapt, toate înregistrările convorbirilor și comunicărilor telefonice au fost realizate de către S.R.I. (în condițiile în care lucrătorii din cadrul acestui serviciu nu aveau calitatea de organe de cercetare penală, faptele cercetate neintrând în sfera lor de competență), iar nu de către procuror având în vedere și competența materială exclusivă, ceea ce atrage nulitatea probelor astfel obținute cu consecința excluderii lor, în condițiile art. 102 alin 3 noul C.pr.pen.

A fost invocată Decizia nr. 51/2016 a Curții Constituționale care a constatat neconstituționalitatea dispozițiilor legale care permit S.R.I. să efectueze interceptări în cauzele penale. S-a concluzionat astfel că S.R.I. nu era îndrituit, conform art. 91¹ vechiul C.pr.pen., să efectueze asemenea înregistrări, ceea ce atrage nelegalitatea probelor astfel obținute și excluderea lor din dosar.

5. Neregularitatea actului de sesizare a instanței

S-a arătat că rechizitoriul întocmit nu îndeplinește cerințele impuse de art. 328 alin. 1 C.pr.pen. în condițiile în care nu poate fi stabilit obiectul și limitele judecății în cazul inculpatului A., descrierea faptei fie lipsind în raport cu susținerile formulate (nu au fost descrise actele de constrângere despre care s-a făcut vorbire, nu a fost descris în ce a constat exploatarea victimei de către inculpat, nu a fost prezentată modalitatea de profitare de anume vulnerabilități ale acesteia, nu a fost indicată modalitatea de determinare a minorei la a efectua anumite activități, pe care aceasta le făcea în mod curent și de foarte multă vreme, nu a fost clarificată în niciun mod cunoașterea vârstei minorei de către inculpat în condițiile în care inclusiv inculpata a ascuns-o constant, creând o stare de eroare în privința acesteia față de bărbatul cu care relaționa), fie a fost evazivă și contradictorie, la fila 3 reținându-se că inculpatul „...i-a relatat lui I. despre minora J. și i-a făcut cunoștință cu aceasta”; „...s-a deplasat împreună cu numitul I. la .. pentru a o prelua și transporta pe minora J. la Pensiunea „...” în comuna...;” a determinat-o pe victima J. să întrețină relații sexuale contra cost, de două ori, cu fratele său, K., pentru ca la fila 38 să se rețină că inculpatul „...i-a făcut numitului I. cunoștință cu minora J. și l-a determinat pe acesta să o adăpostească la pensiunea sa în vederea exploatării sexuale prin determinarea la practicarea prostituției”; l-a însoțit în mun. .. pe numitul I. și împreună au transportat-o pe minoră la Pensiunea „...” în scopul exploatării sexuale, prin obligarea la practicarea prostituției...”; în repetate rânduri a primit-o pe minoră la Cabana „...” unde îndeplinea funcția de cabanier, în scopul exploatării sexuale a acesteia, obligând-o să practice prostituția cu fratele său, K., profitând de starea de neputință și de vulnerabilitatea în care se afla victima minoră J. datorită vârstei precoce și lipsei de supraveghere, de îndrumare și ocrotire din partea părinților și abuzând de autoritatea pe care acesta a exercitat-o asupra minorei în activitățile ilicite pe care a determinat-o să le comită...”.

Totodată, s-a menționat lipsa indicării în cuprinsul rechizitoriului a probelor care să susțină acuzațiile aduse, cu privire la acte de constrângere exercitate de inculpat, acte de

exploatare a minorei de către inculpat, modalități concrete de profitare de anume vulnerabilități ale acesteia și acte de determinare minorei la a efectua anumite activități.

Nu au fost indicate nici probele certe, lipsite de echivoc, care să susțină cunoașterea unor elemente de fapt de care depinde caracterul penal al faptei sau încadrarea sa juridică, respectiv vârsta victimei, în condițiile în care aceasta, în discuții, nu și-a asumat vârsta reală, iar din declarațiile martorilor rezultă că asupra vârstei acesteia s-au făcut doar aprecieri, supoziții.

Astfel, nefiind indicate și descrise faptele ce i s-au imputat inculpatului și nefiind indicate probele și mijloacele de probă legale în baza cărora au fost formulate acuzațiile, s-a apreciat de către inculpatul A. că actul de sesizare al instanței nu a îndeplinit cerințele impuse de art. 328 alin. 1 C.pr.pen., motiv pentru care s-a solicitat restituirea rechizitoriului procurorului pentru a proceda în conformitate cu disp. art. 345 alin. 3 teza finală C.pr.pen.

La cererea apărătorului inculpatului A., judecătorul de cameră preliminară a solicitat D.I.I.C.O.T. – Biroul Teritorial Botoșani să comunice dacă activitățile de interceptare și înregistrare a convorbirilor și comunicărilor realizate în cauză au fost efectuate de către organele de cercetare penală sau de către echipe mixte formate din organe de cercetare penală și lucrători specializați din cadrul Serviciului Român de Informații.

De asemenea, apărătorul aceluiași inculpat a solicitat înaintarea unei adrese către Tribunalul Botoșani pentru a se comunica dacă, în vederea autorizării înregistrărilor și interceptărilor în cauză, completurile au fost constituite în considerarea dispozițiilor protocoalelor încheiate între Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciul Român de Informații, cerere ce a fost respinsă deoarece completul care a autorizat respectivele activități a fost stabilit în baza legii, respectiv art. 91 indice 1 din vechiul C.pr.pen., potrivit căruia „autorizația se dă pentru durata necesară interceptării și înregistrării ... de președintele instanței căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță...”.

Analizând actele și lucrările dosarului de urmărire penală raportat la cererile formulate și excepțiile ridicate, în acord cu prevederile legale incidente, judecătorul de cameră preliminară din cadrul Tribunalului Botoșani a reținut că, obiectul procedurii de cameră preliminară a fost descris explicit în cuprinsul dispozițiilor art. 342 C.pr.pen. care au statuat neechivoc asupra prerogativelor judecătorului de a verifica, după trimiterea în judecată, chestiuni punctuale, enumerate limitativ: competența instanței sesizate prin rechizitoriu, legalitatea sesizării instanței, legalitatea administrării probelor și legalitatea efectuării actelor de către organele de urmărire penală.

Examenul judecătorului de cameră preliminară a fost limitat la chestiuni ce țin, în mod esențial, de legalitatea actelor procesuale și procedurale efectuate în faza de urmărire penală ori de legalitatea probelor în sine și a implicat identificarea dispozițiilor legale pertinente aplicabile în cauză, examinarea conformității probelor și actelor de urmărire penală cu exigențele acelor dispoziții și, doar în cazurile expres prevăzute de lege, de aplicare corespunzătoare a sancțiunilor prevăzute de art. 281-282 C.pr.pen.

Sfera controlului exercitat în camera preliminară, în privința *legalității sesizării*, a vizat îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 328 C.pr.pen. referitoare la conținutul rechizitoriului, fiind necesar ca acesta să cuprindă mențiunile privind data emiterii și denumirea parchetului, numele, prenumele și calitatea celui care l-a întocmit, datele privitoare la persoana inculpaților, faptele reținute și încadrarea juridică a acestora, probele și mijloacele de probă, date referitoare la măsurile asigurătorii, măsurile de siguranță și măsurile preventive luate în cursul urmăririi penale, dispoziția de trimitere în judecată, cheltuielile judiciare și semnătura celui care l-a întocmit, precum și mențiunea verificării sub aspectul legalității și temeiniciei de către procurorul ierarhic superior.

În cazul în care, prin rechizitoriu, s-au dispus atât soluții de trimitere în judecată, cât și soluții de netrimitere în judecată (clasare), *verificarea legalității actului de sesizare a instanței se va raporta doar la soluțiile de trimitere în judecată*; soluțiile de netrimitere în judecată pot fi verificate sub aspectul legalității și temeiniciei de judecătorul de cameră preliminară *doar în cadrul competențelor derivate numai în ipoteza formulării unei plângeri* (potrivit procedurii prevăzute de art. 340 și 341 C.pr.pen.).

Limitele verificării legalității sesizării sunt impuse de dispozițiile art. 345 alin. 3 C.pr.pen. care se referă la „neregularități ale actului de sesizare”, precum și de dispozițiile art. 346 alin. 3 lit. a C.pr.pen. care prevăd sancțiunea restituirii cauzei la parchet când „rechizitoriul este neregularitar întocmit”, iar neregularitatea nu a fost remediată de procuror în termenul prev. de art. 345 alin. 3 C.pr.pen. și aceasta atrage imposibilitatea stabilirii obiectului sau limitelor judecătii.

Instituția camerei preliminare este echivalentă unei noi faze a procesului penal, ea nu aparține nici urmăririi penale, nici judecătii, iar activitatea judecătorului de cameră preliminară nu privește fondul cauzei, neantamând și nedisponând cu privire la elementele esențiale: faptă, persoană și vinovăție.

În doctrină și jurisprudență s-a statuat că judecătorul de cameră preliminară nu verifică temeinicia ori aparența de temeinicie a probelor sau a trimiterii în judecată și nici caracterul complet al urmăririi penale sau oportunitatea ori suficiența probelor administrate în acuzare sau legalitatea și temeinicia încadrării juridice a acuzației, acestea fiind aspecte de fond ale cauzei penale.

Având în vedere aceste considerații de natură teoretică și analizând conținutul actului de sesizare, actele și lucrările dosarului de urmărire penală din perspectiva cererilor invocate în fața judecătorului de cameră preliminară, se vor arăta următoarele:

1. Cu privire la nulitatea actelor de urmărire penală efectuate anterior începerii urmăririi penale împotriva inculpatului A.

În dosarul inițial al D.I.I.C.O.T. – Biroul Teritorial Botoșani, nr. 35D/P/2012, s-au efectuat cercetări cu privire la mai multe persoane, printre care și inculpații F., sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de constituire a unui grup infracțional organizat, prev. de art. 7 alin. 1 din Legea nr. 39/2003, trafic de persoane, prev. de art. 12 alin. 1 și 2 lit. a din Legea nr. 678/2001, cu aplicarea art. 41 alin. 2 C.pen., și trafic de minori, prev. de art. 13 alin. 1 și 3 din Legea nr. 678/2001, cu aplicarea art. 41 alin. 2 C.pen., și I., sub aspectul săvârșirii infracțiunii de trafic de minori, prev. de art. 13 alin. 1 și 2 din Legea nr. 678/2001.

Din probatoriul administrat în cauza respectivă a rezultat și implicarea numitului A. în activitatea infracțională, motiv pentru care, prin ordonanța nr. 35D/P/2012 din data de 31.07.2013, s-a dispus extinderea cercetărilor față de acesta sub aspectul săvârșirii infracțiunii de trafic de minori, prev. de art. 13 alin. 1 și 2 din Legea nr. 678/2001.

Prin rechizitoriul nr. 35/D/P/2012 din data de 02.08.2013 s-a dispus disjungerea cauzei și continuarea cercetărilor față de mai multe persoane, printre care și făptuitorul A., formându-se astfel dosarul nr. 57/D/P/2013.

Ulterior intrării în vigoare a noului C.pen., prin ordonanța nr. 57/D/P/2013 din data de 10.10.2014, s-a dispus efectuarea în continuare a urmăririi penale față de A., sub aspectul săvârșirii aceleiași infracțiuni de trafic de minori, reținându-se de această dată încadrarea juridică din C.pen., respectiv art. 211 alin. 1 și 2 rap. la art. 210 alin. 1 lit. a și b C.pen., cu aplicarea art. 5 C.pen.

Judecătorul de cameră preliminară a constatat că atât ordonanța de extindere a cercetărilor cât și cea de continuare a urmăririi penale au fost emise cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare la data emiterii, respectiv art. 238 din Vechiul Cod de procedură penală și art. 305 din noul C.pr.pen.

În concret, din probele administrate în condiții de legalitate a rezultat bănuiala rezonabilă că A. a comis infracțiunea de trafic de minori. De altfel, din economia textului art. 305 C.pr.pen. a reieșit că urmărirea penală poate continua față de o persoană numai dacă există probe din care rezultă bănuiala rezonabilă că aceasta a săvârșit fapta pentru care s-a început urmărirea penală și nu există vreunul dintre cazurile prevăzute de art. 16 alin. 1 C.pr.pen.

Judecătorul de cameră preliminară a apreciat că probele legal administrate până la momentul extinderii cercetărilor/continuării urmăririi penale față de A. rămân câștigate și în cauza disjunctă, organul de urmărire penală neavând obligația de a reface, din oficiu, probele deja administrate. În schimb, inculpatul, după ce i s-a adus la cunoștință acuzarea, avea posibilitatea de a solicita probe în apărare, inclusiv readministrarea unor probe. Cu toate acestea, cu prilejul audierii, în calitate de suspect și respectiv de inculpat, din luna octombrie 2014 și apoi din luna aprilie 2018, inculpatul A. a declarat expres că nu are de propus probe în apărare și nici cereri de formulat.

În aceste condiții nu se poate reține că probele anterioare continuării urmăririi penale față de A. au fost administrate cu încălcarea dispozițiilor legale și a dreptului la apărare astfel că nu se justifică excluderea acestora.

2. Cu privire la nulitatea actelor de urmărire penală efectuate de alte persoane decât de procuror

S-a invocat de către inculpatul A. faptul că declarațiile martorilor .. din data de 10.06.2013 .. din data de 10.06.2013, .. din data de 10.06.2013 și .. din data de 10.06.2013 sunt lovite de nulitate absolută motivat de faptul că martorii au fost audiați de către organul de cercetare penală și nu de către procuror în condițiile în care urmărirea penală trebuia efectuată în mod obligatoriu de către procuror.

Judecătorul de cameră preliminară a reținut că, este adevărat că urmărirea penală în cazul infracțiunii de trafic de minori se efectuează de către procuror dar legea nu interzice posibilitatea delegării organelor de cercetare penală pentru efectuarea unor acte de urmărire penală.

Susținerea inculpatului potrivit căreia audierea martorilor nu putea fi delegată de procuror organelor de cercetare penală contravine disp. art. 135 rap. la art. 132 din vechiul C.pr.pen., care prevăd expres că audierea unui martor poate constitui obiectul delegării.

Judecătorul de cameră preliminară constată că, în baza art. 135 din vechiul C.pr.pen., procurorul a dispus prin rezoluția nr. 35D/P/2012 din data de 10.06.2013 delegarea către lucrători din cadrul Brigăzii de Combatere a Criminalității Organizate a competenței de efectuare a următoarelor acte de urmărire penală și de procedură: identificarea și audierea în calitate de martori, cu respectarea disp. art. 85 și art. 86 din C.pr.pen., a persoanelor care cunosc date de interes în cauză în legătură cu victima minoră J. și învinuții F., L. și I.

Atât timp cât audierea martorilor menționați de inculpat a avut loc în baza dispoziției de delegare a procurorului nu s-a putut reține că lucrătorii din cadrul Brigăzii de Combatere a Criminalității Organizate și-au depășit competența.

3. Referitor la nulitatea actelor de urmărire penale efectuate cu încălcarea dreptului la apărare al inculpatului

Analizând actele și lucrările dosarului s-a confirmat faptul că, la data de 13.10.2014, A. a fost audiat în calitate de suspect și apoi de inculpat, fiind asistat de domnul avocat .., care a asigurat asistență juridică persoanei vătămate J. în dosarul nr. 35D/P/2012, dar aceste acte au fost refăcute în cursul urmăririi penale, inculpatului fiindu-i din nou aduse la cunoștință învinuirea și reaudiat, la data de 05.04.2018, în prezența unui alt apărător ales, fiind refăcute actele de urmărire penală care presupuneau tangență directă cu inculpatul (s-a emis o nouă ordonanță de punere în mișcare a acțiunii penale față de inculpat la data de 05.04.2018).

După ce i s-au adus la cunoștință acuizarea, drepturile și obligațiile procesuale, în prezența noului apărător ales, inculpatul A. a fost de acord să dea declarație în cauză, și-a exprimat poziția față de acuizarea adusă, menționând expres că nu are de propus probe în apărare și nici cereri de formulat.

Prin urmare, actele de urmărire penală efectuate în perioada în care inculpatul A. a fost asistat de domnul avocat .. au fost refăcute, noile acte fiind efectuate cu respectarea deplină a dreptului la apărare al inculpatului.

Audierea persoanei vătămate J. nu a fost posibilă în prezenta cauză din motive obiective, neimputabile organelor de urmărire penală. Astfel, persoana vătămată a fost citată atât la adresa de domiciliu cât și la adresa de reședință, dar nu a fost găsită, tatăl acesteia comunicând organelor de urmărire penală că nu păstrează legătura și nu cunoaște locul unde se află, fiind posibil să fie pe teritoriul Italiei.

4. Cu privire la nulitatea hotărârilor prin care s-a autorizat interceptarea convorbirilor și comunicărilor telefonice, a autorizațiilor emise în baza acestora și a proceselor verbale conținând transcrierea lor

S-a susținut că, în condițiile în care procurorul a solicitat, iar instanța a încuviințat interceptarea unor convorbiri/comunicări de către entități care nu aveau calitate de organe de cercetare penală, în speță cele făcând parte din S.R.I., încheierile de autorizare a acestor interceptări sunt lovite de nulitate absolută, fiind date cu încălcarea legii, regim pe care urmează a-l avea și autorizațiile astfel emise în baza acestora.

În concret, au fost vizate interceptările convorbirilor persoanei vătămate J.

Cu adresa nr. 14422/III/13 din data de 09.11.2018, D.I.I.C.O.T. – Biroul Teritorial Botoșani a comunicat că interceptările și înregistrările convorbirilor telefonice în cauză au fost efectuate la cererea procurorului care a instrumentat dosarul, în baza încheierilor și autorizațiilor emise de Tribunalul Botoșani, de către ofițeri de poliție din cadrul I.G.P.R. – Direcția Operațiuni Speciale – Serviciul Operațiuni Speciale Suceava – Compartimentul Operațiuni Speciale Botoșani, suportul tehnic pentru punerea în executare a autorizațiilor de interceptare și înregistrare a convorbirilor telefonice fiind asigurat, în conformitate cu prevederile art. 91 indice 2 teza a II-a C.pr.pen. anterior, cu autorizarea instanței de judecată, de către Serviciul specializat din cadrul Secției Botoșani a S.R.I., singura autoritate abilitată să dețină aparatură de interceptare la nivel național la data respectivă.

Judecătorul de cameră preliminară a reținut că prin încheierea nr. 60/24.04.2013 a Tribunalului Botoșani s-a admis cererea formulată de D.I.I.C.O.T. Biroul Teritorial Botoșani și, în temeiul art. 91 indice 1 și următoarele din vechiul C.pr.pen., s-a autorizat interceptarea și înregistrarea convorbirilor și comunicărilor purtate de la mai multe terminaluri telefonice, printre care și cel utilizat de persoana vătămată J.

S-a dispus ca aceste activități să fie efectuate de Serviciul Român de Informații – Direcția Județeană de Informații Botoșani și Direcția Operațiuni Speciale – Serviciul de Operațiuni Speciale Botoșani, fiind emise totodată și autorizațiile corespunzătoare.

După punerea în aplicare a autorizațiilor de interceptare, s-a procedat la transcrierea convorbirilor telefonice interceptate de către un agent de poliție din cadrul Brigăzii de Combateră a Criminalității Organizate– Serviciul de Combateră a Traficului de Persoane, în baza rezoluției de delegare a competenței din 1.02.2013 a D.I.I.C.O.T. – Biroul Teritorial Botoșani.

Judecătorul de cameră preliminară a constatat că în cauză este incidentă Decizia Curții Constituționale nr. 51/16.12.2016 invocată de inculpatul A., însă acest lucru nu a presupus excluderea, *de plano*, a interceptărilor telefonice efectuate în cursul urmăririi penale, fără a face o analiză a efectelor pe care le-a produs punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică asupra drepturilor inculpatului.

Dispozițiile art. 102 C.pr.pen., privind excluderea probelor, prevăd că această sancțiune nu este una autonomă, ci este subsumată sancțiunii nulității absolute sau relative, intervenind în măsura în care se constată o încălcare substanțială și semnificativă a C.pr.pen. sau a legislației speciale care reglementează administrarea probelor, dacă prin aceasta se aduce atingere caracterului echitabil al procesului penal prin vătămarea drepturilor părților ori ale subiecților procesuali principali, vătămare care nu poate fi înlăturată altfel sau care poate ridica un dubiu serios cu privire la fiabilitatea probei.

Analizând dispozițiile art. 281 C.pr.pen., judecătorul de cameră preliminară a constatat că realizarea supravegherii tehnice ca procedeu probator, cu încălcarea dispozițiilor legale, nu se află printre dispozițiile a căror încălcare atrage nulitatea absolută.

Conform prevederilor art. 282 alin. 1 C.pr.pen., încălcarea oricăror dispoziții legale în afara celor prevăzute la art. 281 din același act normativ, determină nulitatea actului atunci când prin nerespectarea cerinței legale s-a adus o vătămare drepturilor părților ori ale subiecților principali ce nu poate fi înlăturată altfel decât prin desființarea actului.

O astfel de vătămare, așa cum o prevede textul art. 282 alin. 1 C.pr.pen., trebuie însă dovedită, impunându-se a fi una efectivă și nu una virtuală, iar desființarea actului trebuie să fie necesară și să constituie singurul remediu procesual pentru înlăturarea vătămării.

Chiar și în situația în care judecătorul ar aprecia că un mijloc de probă s-ar fi obținut cu încălcarea normelor de procedură în faza urmăririi penale, excluderea lui din rândul celorlalte mijloace de probă nu poate avea loc prin simpla invocare a cazului de nulitate, în condițiile art. 282 alin. 4 lit. a C.pr.pen., ci este necesară și îndeplinirea celorlalte condiții în care nulitatea relativă operează, în caz contrar această sancțiune procesuală neputând interveni.

Existența unei vătămări nu se prezumă ci ea trebuie invocată și dovedită. Or, în cauză, inculpatul nu a arătat care este vătămarea suferită, ca urmare a executării mandatului de supraveghere tehnică de către S.R.I.

De asemenea, din actele și lucrările dosarului nu a rezultat că S.R.I. ar fi avut acces la conținutul convorbirilor telefonice efectuate sau a mesajelor transmise ori a oricăror alte comunicații efectuate de la sau către terminalele mobile care au făcut obiectul autorizațiilor dispuse în cauză de judecător, autorizații care au fost date nu doar în seama acestui serviciu ci și a Direcției Operațiuni Speciale – Serviciul de Operațiuni Speciale Botoșani, ceea ce a putut conduce la concluzia că S.R.I., prin Direcția Județeană de Informații Botoșani, doar a pus la dispoziție aparatura tehnică, activitățile tehnice de supraveghere efectivă fiind efectuate de Direcția Operațiuni Speciale – Serviciul Operațiuni Speciale Suceava – Compartimentul Operațiuni Speciale Botoșani. După cum s-a arătat, transcrierea convorbirilor telefonice de pe suporturile CD a fost efectuată de către organele judiciare din cadrul Brigăzii de Combatere a Criminalității Organizate Suceava – Serviciul de Combatere a Traficului de Persoane, delegate de către procuror.

5. Neregularitatea actului de sesizare a instanței

Judecătorul de cameră preliminară a adus în atenție că verificarea actului de sesizare poartă asupra acelor mențiuni obligatorii, a respectării dispozițiilor privitoare la verificarea sub aspectul legalității și temeiniciei de către prim procurorul parchetului, a condițiilor prevăzute de art. 329 din C.pr.pen., precum și a mențiunilor obligatorii la care se referă art. 328 C.pr.pen.

În considerarea dispozițiilor art. 328 alin. 1 C.pr.pen., rechizitoriul se limitează la faptele și persoanele pentru care s-a efectuat urmărirea penală și cuprinde în mod corespunzător mențiunile prevăzute la art. 286 alin. 2 C.pr.pen., datele privitoare la faptele reținute în sarcina inculpatului și încadrarea juridică a acestora, probele și mijloacele de probă, cheltuielile judiciare, mențiunile prevăzute la art. 330 și 331 C.pr.pen., dispoziția de trimitere în judecată, precum și alte mențiuni necesare pentru soluționarea cauzei.

Limitele investirii instanței sunt trasate de dispoziția de trimitere în judecată a inculpaților, din care rezultă voința neechivocă a procurorului de tragere a acestora la răspundere penală, rechizitoriul conținând toate elementele prevăzute de legiuitor, fiind întocmit într-un mod precis și determinat, susceptibil de a produce consecințe juridice, respectiv de a sesiza legal instanța cu judecarea pricinii.

Competența funcțională a judecătorului de cameră preliminară este limitată. În cadrul camerei preliminare se efectuează doar un control de legalitate a posteriori atât a actului de trimitere în judecată, cât și a probelor pe care se bazează acesta, astfel încât întreaga fază de urmărire penală să fie curățată de actele procesuale sau procedurale ori de probele sau procedeele probatorii efectuate sau obținute prin încălcarea principiului echității procedurilor.

Din perspectiva cerințelor art. 328 alin. 1 C.pr.pen., judecătorul de cameră preliminară nu are competența de a face o analiză a descrierii faptelor raportat la susținerile inculpaților, această analiză, fiind inadmisibilă în cadrul procedurii de cameră preliminară.

Judecătorul de cameră preliminară a constatat, în urma examinării rechizitoriului, că acesta satisface exigențele prescrise de legea procesual penală – îndeplinind condițiile de formă și de fond, în respectarea dispozițiilor art. 286 alin. 2 C.pr.pen., coroborate cu art. 328 alin. 1 C.pr.pen., actul de sesizare a instanței fiind verificat sub aspectul legalității și temeiniciei de Procurorul Șef Serviciu Teritorial Suceava al D.I.I.C.O.T, de echitate a procedurilor și asigură o corectă și completă informare a inculpaților cu privire la acuzațiile formulate împotriva lor, faptele imputate fiind descrise în mod clar și detaliat în cuprinsul acestuia.

Actul de sesizare a fost legal întocmit prin simpla indicare a mijloacelor de probă care au fost administrate pe parcursul urmăririi penale. Descrierea și coroborarea mijloacelor de probă din rechizitoriu sunt argumente aduse de către Ministerul Public în sprijinul acuzației, acestea putând fi analizate doar de către instanța de judecată.

În ceea ce privește descrierea faptelor în actul de sesizare a instanței, s-a constatat că aceasta permite stabilirea condițiilor săvârșirii presupuselor infracțiuni și sunt descrise cu acuratețe circumstanțele comiterii faptelor.

Prin urmare, s-a constatat că în rechizitoriu se obiectivează mențiuni cu privire la imputația penală, descrierea și încadrarea juridică a faptelor, la mijloacele de probă pe care se întemeiază situația de fapt descrisă pe larg și reținută de acuzare - cu expunerea analizei acestora și a raționamentului logico-juridic ce stă la baza învinuirii și a dispoziției de trimitere în judecată și considerentele care au fundamentat-o.

Actul de sesizare a instanței cuprinde, de asemenea, date referitoare la persoana inculpaților, la poziția procesuală adoptată de aceștia pe parcursul cercetărilor, privind desfășurarea urmăririi penale, actele procesuale dispuse, se fac referiri în rechizitoriu la cheltuielile judiciare, precum și alte mențiuni necesare pentru soluționarea cauzei în final, fiind menționate persoanele care urmează a fi citate în instanță, calitatea acestora și locul de unde vor fi notificate.

În concluzie, s-a constatat că în cauză nu au fost încălcate dispozițiile din dreptul intern nici cele ale art. 6 § 3 lit. a din Convenția Europeană cu privire la accepțiunea notificării acuzației și a naturii acesteia, sub aspectul informării detaliate cu privire la faptele ce li se impută în materialitatea lor.

Pentru motivele prezentate, judecătorul de cameră preliminară a respins cererile și excepțiile formulate de inculpatul A. și, în baza art. 346 alin. 2 C.pr.pen. s-a constatat legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală, legalitatea sesizării instanței cu privire la rechizitoriul nr. 57/D/P/2013 din data de 03.07.2018 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Biroul Teritorial Botoșani prin care s-a dispus trimiterea în judecată a inculpaților: B., pentru săvârșirea infracțiunilor de constituire a unui grup infracțional organizat prev. de art.

367 alin. 1 și 3 C.pen. și trafic de persoane prev. de art. 210 alin. 1 lit. a C.pen. rap. la art. 182 lit. c C.pen., cu aplicarea art. 38 alin. 1 C.pen., art. 39 C.pen. și art. 5 C.pen.; C., pentru săvârșirea infracțiunii de trafic de minori prev. de art. 211 alin. 1 și 2 C.pen. rap. la art. 210 alin. 1 lit. a și b C.pen., cu aplicarea art. 5 C.pen.; A., pentru săvârșirea infracțiunii de trafic de minori prev. de art. 211 alin. 1 și 2 C.pen. rap. la art. 210 alin. 1 lit. a și b C.pen., cu aplic. art. 5 C.pen.

Totodată, judecătorul de cameră preliminară a dispus începerea judecării cauzei privind pe inculpații B., C. și A..

Împotriva acestei încheieri, au formulat contestație, în termen legal, inculpații A. și C., pentru motivele susținute oral de apărătorii acestora și consemnate în încheierea de ședință din data de 18.03.2019, solicitând admiterea contestației formulate și desființarea încheierii atacate.

În motivarea contestației, inculpatul contestator a arătat că raportat la aspectele supuse analizei judecătorului de cameră preliminară de la Tribunalul Botoșani, consideră ca nelegală hotărârea prin care au fost respinse cererile și excepțiile formulate în cauză.

În ceea ce privește nulitatea actelor de urmărire penală efectuate anterior începerii urmăririi penale împotriva inculpatului A. s-a arătat că în mod greșit s-a reținut de judecătorul de cameră preliminară că acestea ar fi valabile, în cauză, pe argumentul că „*Din probatoriul administrat în cauza respectivă a rezultat și implicarea numitului A. în activitatea infracțională, motiv pentru care ... s-a dispus extinderea cercetărilor față de acesta și că „...atât ordonanța de extindere a cercetărilor cât și cea de continuare a urmăririi penale au fost emise cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare la data emiterii...”.* (pag. 9). În

fapt, vizate de critica formulată nu sunt cele două acte la care se face trimitere (unul emis în baza legii anterioare, altul în baza legii actuale), ci **totalitatea actelor de urmărire penală efectuate, sub vechiul cod de procedură penală**, anterior începerii urmăririi penale, acte care, raportat la situația inculpatului sunt și rămân acte premergătoare începerii urmăririi penale, cu rolul și ponderea stabilite prin deciziile Curții Constituționale pronunțate în privința acestora.

Față de inculpat, s-a dispus, prin ordonanță, la data de 31.07.2013, în dosarul nr. 35/D/P/2012 al D.I.I.C.O.T. - Biroul Teritorial Botoșani, extinderea cercetărilor cu privire la infracțiunea de trafic de minori.

Nefiind începută urmărirea penală, **toate actele efectuate și anterior datei de 31.07.2013, și ulterior acesteia, până la începerea urmăririi penale în privința inculpatului A,** au caracter de **acte premergătoare** începerii urmăririi penale (art. 224 C.pr.pen. anterior), acte *sui generis* ce scăpau oricărui control de legalitate (*inculpatul nu a putut participa la audierea de martori, nu a putut pune întrebări, nu a putut propune probe, nu se bucură de dreptul la un proces echitabil*), constatările făcute neavând caracter de probă în procesul penal în raport cu dispozițiile legale aplicabile la data întocmirii lor, prezervându-și aceeași calitate și după intrarea în vigoare a codului de procedură penală (*numai actele întocmite cu respectarea dispozițiilor legale, din vechiul cod, rămân valabile prin prisma reglementării actuale*).

Prin **Decizia nr. 962/2009** a Curții Constituționale (*obligatorie în integralitatea ei*), s-a stabilit că: *actele premergătoare au o natură proprie, care nu poate fi identificată sau subsumată naturii precise și bine determinate a altor instituții și care au ca scop verificarea și completarea informațiilor deținute de organele de urmărire penală în vederea fundamentării convingerii cu privire la oportunitatea urmăririi penale. Având un caracter sui-generis sustras hegemoniei garanțiilor impuse de faza propriu-zisă de urmărire penală, este unanim acceptat faptul că în cadrul investigațiilor prealabile nu pot fi luate măsuri procesuale ori administrate probe care presupun existența certă a unei urmăririi penale începute.*

Prin **Decizia nr. 385 din 13 aprilie 2010**, Curtea Constituțională a arătat că *actele premergătoare au o natură proprie, care nu poate fi identificată sau subsumată naturii precise și bine determinate a altor instituții. Așa cum rezultă din chiar denumirea lor, acestea premerg*

fazei de urmărire penală, având un caracter de anterioritate desprins din scopul instituirii lor, și anume acela de a completa informațiile organelor de urmărire penală, de a verifica informațiile deținute și de a fundamenta convingerea organului de cercetare penală ori a procurorului cu privire la oportunitatea începerii ori neînceperii urmăririi penale. Așa fiind, aceste acte, prin conținutul lor, au un caracter sui generis, limitat însă de atingerea scopului. Abia dincolo de această graniță se poate vorbi de o împingere într-un cadru extra procesual a actelor care trebuie îndeplinite sub hegemonia garanțiilor impuse de faza urmăririi penale.

Nu în ultimul rând, prin **Decizia nr. 141 din 5 octombrie 1999**, Curtea a reținut că garantarea dreptului la apărare **nu se poate asigura în afara procesului penal, înainte de începerea urmăririi penale, când făptuitorul nu are calitatea procesuală de învinuit sau inculpat**. Efectuarea de către organele de urmărire penală a unor acte premergătoare, anterior începerii urmăririi penale, în vederea strângerii datelor necesare declanșării procesului penal, **nu reprezintă momentul începerii procesului penal și se efectuează tocmai pentru a se constata dacă sunt sau nu temeiuri pentru începerea procesului penal**.

La data de 10.10.2014 s-a dispus efectuarea în continuare a urmăririi penale față de inculpat iar la data de 13.10.2014 a fost pusă în mișcare acțiunea penală în prezenta cauză, organul de urmărire penală optând pentru preluarea, în mare parte, a lucrărilor întocmite într-o cauză în care, față de inculpat, nu era începută urmărirea penală.

Pe cale de consecință, toate actele efectuate anterior intrării în vigoare a actualului cod de procedură penală, **nerefăcute** după acest moment, cu respectarea drepturilor procesuale și folosite ca mijloace de probă în prezenta cauză sunt nelegale fiind lovite de nulitate absolută, urmând a fi înlăturate din dosar, în conformitate cu disp. art. 4 alin. 1 din *Legea nr. 255/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprins dispoziții procesual penale conform căruia „Actele de procedură îndeplinite înainte de intrarea în vigoare a Codului de procedură penală, **cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare la data îndeplinirii lor, rămân valabile, cu excepțiile prevăzute în prezenta lege**” (vizate fiind mijloacele de probă enumerate în rechizitoriu la filele 32-33, și enumerate în cererea inițială).*

Că procurorul de caz a înțeles să nu înceapă urmărirea penală și împotriva inculpatului, în momentul inițial, să nu-l trimită, eventual, în judecată, și pe acesta alături de inculpații F. și I. și să disjunga cauza, în privința acestuia, a fost opțiunea sa: însă odată începută urmărirea penală, probele trebuiau administrate în condiții de legalitate, iar nu prin preluarea, cu caracter de chestiuni intangibile și pe deplin edificatoare, a ceea ce s-a administrat în privința altor persoane, fie ele și condamnate pentru faptele reținute.

În ceea ce privește nulitatea actelor de urmărire penală efectuate în cauză de alte persoane decât de procuror s-a învederat că în mod greșit a reținut judecătorul de cameră preliminară că, în cauză, procurorul putea delega audierea martorilor, trimitând la disp. art. 132 și 135 C.pr.pen. anterior.

Delegarea, cu titlu general, era, neîndoielnic posibilă în situațiile în care procurorul supraveghea activitatea de urmărire penală efectuată de către organele de cercetare penală.

În niciun caz însă, în situațiile cu caracter special prevăzute de legea incidență la momentul vizat, în care procurorul era obligat a efectua personal urmărirea penală într-o cauză, acesta nu putea delega organelor de cercetare penală efectuarea de acte procesuale precum audierea de martori.

Potrivit art. 209 alin. 3 C.pr.pen. anterior, „*urmărirea penală se efectuează în mod obligatoriu de procuror în cazul infracțiunilor prevăzute...precum și în cazul altor infracțiuni date prin lege în competența sa*” ceea ce presupune efectuarea de către procuror a tuturor actelor de urmărire penală, în mod nemijlocit.

Or, în cazul infracțiunilor prevăzute de Legea nr. 678/ 2001 (*act normativ în vigoare la data comiterii faptelor reținute în sarcina inculpatului*) „urmărirea penală se efectuează în mod obligatoriu de către procuror”(art. 21)și că potrivit art. 12 alin. 1 lit. g) din Legea nr. 508/ 2004, infracțiunile prevăzute de Legea nr. 678/ 2001 sunt de competența D.I.I.C.O.T, procurorii specializați din cadrul acestei direcții efectuând în mod obligatoriu urmărirea penală în aceste cauze.

Dispoziția expresă este o derogare de la regula generală, instituită de art. 209 alin. 1 și 2 rap. la art. 201 alin. 1 C.pr.pen. anterior, potrivit căreia urmărirea penală se efectuează, *ca regulă generală, de către organele de cercetare penală*, procurorul supraveghind desfășurarea acesteia (art. 216 C.pr.pen.) și putând să efectueze orice acte de urmărire penală în cauza pe care le supraveghează (*qui potest plus, potest et minus*).

La momentul vizat, această obligativitate nu era una absolută, nu impunea efectuarea în întregime a urmăririi penale de către procuror, unele acte, de regulă din categoria celor premergătoare începerii urmăririi penale putând face obiectul delegării către organele de cercetare penală.

Audierea martorilor însă, ca și audierea inculpaților sau a părților vătămate, acte care prin natura lor au o valoare semnificativă în ansamblul probatoriului administrat, fiind esențiale pentru stabilirea faptelor și a împrejurărilor comiterii acestora precum și pentru identificarea autorilor și a celorlalți participanți la comiterea lor, nu puteau fi efectuate decât, personal, de procuror.

Sanctiunea acestei încălcări a legii este nulitatea absolută a probelor astfel obținute.

Potrivit disp. art. 2 alin. 1 C.pr.pen. anterior; „*procesul penal se desfășoară atât în cursul urmăririi penale cât și în cursul judecății potrivit dispozițiilor prevăzute de lege*” iar **potrivit dispozițiilor art. 2 N.C.pr.pen.:** „*Procesul penal se desfășoară potrivit dispozițiilor prevăzute de lege*”.

Potrivit disp. art. 197 alin. 2 C.pr.pen. anterior „*Dispozițiile relative la competența după materie sau după calitatea persoanei, la sesizarea instanței (...) sunt prevăzute sub sancțiunea nulității.*”.

Potrivit disp. art. 197 alin. 3 C.pr.pen. anterior, „*Nulitatea prevăzută în alin. 2 nu poate fi înlăturată în nici un mod. Ea poate fi invocată în orice stare a procesului și se ia în considerare chiar din oficiu.*”.

În ceea ce privește nulitatea actelor de urmărire penală efectuate cu încălcarea dreptului la apărare al inculpatului s-a arătat că în condițiile în care urmărirea penală s-a efectuat în primă fază, cu încălcarea dreptului la apărare al inculpatului, mai mult, încălcare care a fundamentat, în fapt, acuzarea (*creionând, în timp, direcții și situații reale sau nu, asumate sau nu de inculpat*), nu se poate reține, în absența refacerii tuturor actelor lovite de nulitate, din această perspectivă,că acestea au fost refăcute în integralitatea lor.

În concret, tocmai audierea părții vătămate J., la a cărei audiere a asistat, în primă fază, apărătorul care l-a asistat ulterior pe inculpat și care i-a comunicat acestuia elemente de natură a altera percepția inculpatului cu privire la aspecte asumate ulterior (*vârsta persoanei vătămate, de exemplu*) nu a fost efectuată, neinteresând, din această perspectivă, argumentul că nu a fost găsită sau că audierea nu a fost posibilă din alte motive.

În cauză, inculpatului i s-a încălcat în mod grav dreptul efectiv la apărare, și, mai mult, prin modalitatea în care s-a desfășurat cercetarea penală (în *cele două cauze penale*), remedierea acestei situații apare ca dificil de realizat, din perspectiva stabilirii cu onestitate, și imparțialitate a faptelor, a contribuției efective a acestuia la comiterea lor.

Inculpatul nu că nu ar fi avut apărător, dar, mai grav, a avut asigurată apărare de către apărătorul pretinsei părți vătămate J., pe care a asistat-o la declarația pe care aceasta **a dat-o la**

data de 10.06.2013, apărătorul asistând, ulterior, la audierea inculpatului în noile calități procesuale dobândite, cu percepții, păreri dobândite cu prilejul audierii părții vătămate, percepții, sugestii, păreri pe care le-a transmis, sugerat, prezentat inculpatului dintr-o anume perspectivă (*neclarificată ulterior*).

Consecința este una gravă sub aspectul exercitării dreptului la apărare în direcția clarificării cu obiectivitate a tuturor aspectelor necesare soluționării cauzei în mod just, declarațiile date de inculpat fiind, în fapt, reproduceri ale declarațiilor date în prima fază a demersului penal, cu sau fără nuanțări.

Încercarea de remediere a situației în cursul urmăririi penale a fost una dacă nu formală, cel puțin incompletă și insuficientă.

Astfel, este real că, de la un anume moment procesual, începând cu data de 05.04.2018 s-a asigurat asistență juridică inculpatului, dar acest moment s-a petrecut după ce inculpatul dăduse declarații anterior în cauză, după ce o anume „*realități juridice*” fuseseră vehiculate, neputând fi nicidecum lămurită de apărare, în contextul dat.

Astfel, unul dintre aspectele neclarificate este cel legat de vârsta părții vătămate și percepția celor cu care a relaționat, într-o formă sau alta, cu aceasta, asupra acestui *aspect (unul esențial pentru calificarea faptei astfel cum a fost ea reținută)*, în condițiile în care, persoana vătămată și-a ascuns constant vârsta reală iar trăsăturile sale fizice erau de natură a înlătura o posibilă apreciere asupra acesteia ca fiind minoră.

Încercarea de clarificare a acestei chestiuni, cu prilejul audierii martorului I., nu a primit decât un răspuns aproximativ, presupus, nefiind indicat niciun element din care să rezulte că vârsta reală a persoanei vătămate era cunoscută de inculpat, dar și de martor, care, deja condamnat pentru aceeași faptă, a admis, având elemente suplimentare, că persoana vătămată era minoră.

De altfel, aspectul a fost sesizat de către organul de urmărire penală care nu precizează, niciun moment că inculpatul ar fi cunoscut vârsta reală a persoanei vătămate, *ci doar că ar fi cunoscut că este minoră*, aspect expus, cu repetiție, nu doar în rechizitoriu, ci și în actele anterior efectuate. Or, starea de minoritate, ca stare de fapt, trebuie stabilită în mod cert, neputând fi asumată ca atare, cu atât mai mult cu cât dezvoltarea fizică și chiar emoțională a unei persoane poate și este de multe ori în neconcordanță cu vârsta reală: faptul că organele de cercetare penală cunoșteau vârsta minorei, nu înseamnă că toate persoanele cunoșteau starea de minoritate a acesteia. În acest context, un drept la apărare efectiv exercitat în chiar prima fază a cercetării penale, era de natură a contribui la clarificarea acestui aspect și a evita propagarea unor speculații, sugestii, supoziții care, repetate, conduc la alterări ale celor expuse, inclusiv sub aspectul „*stării de minoritate*” a persoanei vătămate.

Remediarea situației nu a fost însă posibilă în condițiile în care, în concret, persoana vătămată nu a mai fost audiată în prezența altui apărător decât cel cu interese contrarii.

Neaudierea persoanei vătămate **în prezenta cauză și în raport cu învinuirea adusă inculpatului A.**, constituie, în sine, o deficiență a urmăririi penale, care îi dă caracteristica de incompletă, fiind, în același timp, o **încălcare a dreptului la apărare al inculpatului** căruia i se aduc, astfel, acuze preluate din declarații vizând alte persoane, fără a se putea, apăra, în vreun fel.

Evident, în absența acuzelor directe aduse inculpatului de către persoana vătămată, aspectul legat de temeinicia acuzațiilor, unul de fond, pare a *diminua* aspectele privind legalitatea demersului penal, însă legalitatea demersului penal trebuie să prevaleze, chiar și în situația expusă.

Vizate sunt, din această perspectivă, următoarele acte: declarațiile persoanei vătămate J. din data de 10.06.2013; ale martorilor .. din data de 10.06.2013, A. din data de 10.06.2013, K. din data de 10.06.2013, .. din data de 10.06.2013; .. din data de 10.06.2013; .. din data de

10.06.2013 și .. din data de 22.07.2013, ale inculpatului I. din data de 11.06.2013 și 25.07.2013; procesele verbale de investigații din: 11.02.2013, 08.04.2013, 22.04.2013; 08.05.2013 și 24.05.2013 precum și procesele verbale de supraveghere operativă aflate la dosar.

Referitor la nulitatea absolută a hotărârilor prin care s-a autorizat interceptarea convorbirilor și comunicărilor telefonice, a autorizațiilor emise în baza acestora și a proceselor verbale conținând transcrierea lor, contestatorul A. a învederat că este lipsită de eficacitate trimiterea pe care judecătorul de cameră preliminară o face la adresa nr. ../111/13 din 09.11.2018 a D.I.I.C.O.T. - Biroul Teritorial în care acesta comunică un punct de vedere care, în absența indicării în concret a aspectelor ce pot conduce la verificări punctuale (*de exemplu care organ de urmărire penală a efectuat interceptările*) nu rămân decât simple aprecieri.

Este, totodată, străină aspectului criticat susținerea conform căreia în cauză am fi în prezența unei nulități relative, cu consecința dovedirii presupusei vătămări, în condițiile în care, în concret, discutăm de legalitatea sau nelegalitatea unui demers, indiferent de identificarea sau nu a unei vătămări punctuale.

În condițiile în care procurorul a solicitat iar instanța a încuviințat interceptarea unor convorbiri/ comunicări de către entități/ persoane care nu aveau calitatea de organe de cercetare penală, în speță cele făcând parte din S.R.I., fiind încălcate, în mod vădit, dispozițiile procedurale incidente la data solicitării/ autorizării respectivelor convorbiri (97¹ alin. 3 V.C.P.P), încheierile de autorizare a acestor interceptări sunt lovite de nulitate absolută, fiind date cu încălcarea legii, regim pe care urmează al avea și autorizațiile astfel emise.

Vizate sunt interceptările convorbirilor părții vătămate J. care, dincolo de caracterul lor mai mult sau mai puțin relevant, trebuie înlăturate ca nelegale, ca o consecință a nulității hotărârilor vizate.

În ceea ce privește nelegalitatea interceptării de convorbiri și comunicări efectuate în cauză efectuate de lucrători din S.R.I. s-a învederat că și prin încheierile de autorizare a interceptărilor efectuate în cauză S.R.I. a fost în mod expres însărcinat cu efectuarea acestora, și în concret, lucrătorii acestei instituții au efectuat interceptările vizate, într-o cauză care nu era de competența acestora.

Că este așa, rezultă din inexistența vreunui act de delegare a competenței în cauză către alte organe de urmărire penală (cum există în privința altor acte de urmărire), dincolo de faptul că, așa cum a precizat, o asemenea delegare trebuia circumscrisă obiectului cauzei.

Urmează a se observa că aceste interceptări (*audio*) nu au fost efectuate personal de către procuror sau de către organul de cercetare penală, încălcându-se disp. art. 91¹ C.pr.pen. anterior.

În fapt, în cauză, toate înregistrările convorbirilor și comunicărilor telefonice au fost realizate de către S.R.I (în *condițiile în care lucrătorii din cadrul acestui serviciu nu aveau calitatea de organe de cercetare penală, pentru cazul supus analizei, faptele cercetate neintrând în sfera lor de competență*), iar nu de către procuror (*având în vedere și competența materială exclusivă*), ceea ce atrage nulitatea probelor astfel obținute cu consecința excluderii lor, în condițiile art. 102 alin. 3 N.C.pr.pen.

Pe cale de consecință, și toate autorizațiile emise în baza acestor acte lovite de nulitate vor avea același regim, după cum nulitatea caracterizează și procesele verbale de transcriere a interceptărilor ilegal obținute.

În contextul celor expuse, urmează a se avea în vedere faptul că, prin **Decizia nr. 51/2016**, Curtea Constituțională a constatat, în esență, neconstituționalitatea dispozițiilor legale care permit S.R.I. să efectueze interceptări în cauzele penale (*altele decât cele în care efectuează urmărirea penală*).

Astfel, chiar dacă, anterior, Curtea a constatat că dispozițiile art. 91¹ și urm. din C.pr.pen. anterior erau constituționale, *în raport însă cu alte critici*, constatarea caracterului

nelegal al interceptărilor efectuate de S.R.I., iar nu de procuror sau de organul de cercetare penală competent, are același tratament, prezervându-și caracterul de nelegalitate, ceea ce interesează, sub aspectul legalității efectuării interceptărilor, fiind dacă ele au fost făcute de organele abilitate sau nu, în raport cu dispozițiile legale incidente la data efectuării lor.

Or, S.R.I. nu era îndrituit, conform art. 91² C.pr.pen. anterior să efectueze asemenea înregistrări, ceea ce atrage nelegalitatea probelor astfel obținute și excluderea lor din dosar.

În același timp, față de situația generată de recenta declassificarea unor Protocoale încheiate între Ministerul Public, înalta Curte de Casație și Justiție și SRI, prin prisma obligațiilor impuse de Curtea Constituțională prin Decizia din 16.01.2019, instanța are a verifica, pe această componentă, în ce măsură s-a produs o încălcare a dispozițiilor referitoare la competența materială și după calitatea persoanei a organului de urmărire penală, dispunând în consecință.

Trebuie verificat, așadar, dacă interceptările efectuate în cauză au avut la bază aceste Protocoale, respectiv dacă instanța care a încuviințat interceptările a fost desemnată în baza acestora, în condițiile în care urmărirea penală, parte a procesului penal, se desfășoară în temeiul legii, cunoscută de toți participanții la actul de justiție, iar nu în baza unor acte cu caracter secret, ce conferă, prin însăși existența lor, caracter neechitabil procesului penal.

Totodată, în ceea ce privește neregularitatea actului de sesizare al instanței s-a arătat că în mod greșit s-a reținut de judecătorul de drepturi și libertăți faptul că actul de sesizare al instanței îndeplinește condițiile de legalitate.

Rechizitoriul nu îndeplinește cerințele impuse de art. 328 alin. 1 C.proc.pen., în condițiile în care **nu poate fi stabilit obiectul și limitele judecării în cazul inculpatului A., descrierea faptei:** nu sunt descrise actele de constrângere despre care se face vorbire; nu este descris în ce a constatat exploatarea victimei de către inculpat; nu este prezentată modalitatea de profitare de anume vulnerabilități ale acesteia, nu este indicată modalitatea de determinare a minorei la a efectua anumite activități pe care aceasta le făcea în mod curent și de foarte multă vreme și nu este clarificată în niciun mod cunoașterea vârstei minorei de către inculpat în condițiile în care inclusiv inculpata a ascuns-o constant, creând o stare de eroare în privința acesteia față de bărbații cu care relaționa, fie cele reținute sunt contradictorii și evazive.

Nu sunt indicate probele (*legale*) care să susțină acuzațiile aduse, cu privire la actele de constrângere exercitate de inculpat, actele de exploatare a minorei de către inculpat, modalitățile concrete de profitare de anume vulnerabilități ale acesteia și actele de determinare minorei la a efectua anumite activități - pe care aceasta, în fapt, așa cum a precizat, le făcea în mod curent.

Nu sunt indicate, de asemenea, probele certe, lipsite de echivoc care să susțină cunoașterea unor elemente de fapt de care depinde caracterul penal al faptei sau încadrarea sa juridică, respectiv *vârsta victimei*, în condițiile în care aceasta, în discuții, nu și-a asumat vârsta reală, iar din declarațiile martorilor rezultă că asupra vârstei acesteia s-au făcut doar aprecieri, supoziții: *a afirma că cineva este minor sau major, fără a-l cunoaște cu certitudine vârsta, este, în mod cert, un act echivoc.*

Se face trimitere însă **la un proces verbal de stabilire a sumelor de bani obținute** (și) de inculpatul A. din exploatarea sexuală a victimei J., în condițiile în care, în concret, ceea ce se încearcă a proba nu este nici descris și nici imputat inculpatului (că ar fi urmărit obținerea/ ar fi obținut sume de bani din activități de natura celor menționate).

În atare condiții, nefiind indicate și descrise faptele ce i se impută inculpatului și nefiind indicate probele și mijloacele de probă legale în baza cărora sunt formulate acuzațiile, actul de sesizare al instanței nu îndeplinește cerințele impuse de art. 328 alin. 1 C.proc.pen., motiv pentru care se impune restituirea lui procurorului pentru a proceda în conformitate cu disp. art. 345 alin. 3 teza finală din C.pr.pen.

Aceasta chiar și în condițiile în care, cele imputate în concret ar putea fi evaluate și apreciate de către instanță, cu prilejul judecării, stabilindu-se dacă intră în conținutul constitutiv al infracțiunii și dacă respectivele fapte sunt sau nu prevăzute de legea penală.

Rechizitoriul este nelegal și prin prisma incidenței cazurilor de nulitate prezentate anterior care conduc la excluderea probelor nelegal administrate, ceea ce impune clarificarea oricărei situații de fapt reținute în sarcina s-a numai plecând de la probele legal administrate.

Inculpatul C. în contestația formulată a arătat că probele menționate în rechizitoriu nu sunt concludente în determinarea încadrării faptei în prevederile art.211 alin.1 și 2 C.pen.

Din declarația contestatorului atât ca suspect cât și ca inculpat nu rezultă comiterea infracțiunii.

Din declarația martorei H. rezultă că el nu a încasat sumele de bani din exploatarea sexuală a acestuia iar procura notarială confirmă acordul părinților minorei de a ieși din țară iar această martoră nu s-a constituit parte vătămată în acest dosar, fapt ce atestă neimplicarea acestuia în actele obiective sau subiective ca elemente specifice a săvârșirii infracțiunii.

Din analiza probatoriului administrat, nu rezultă niciun element al legăturii de cauzalitate între cei trei inculpați, fapt care conduce la concluzia judecării separate a cauzei, în concret a disjungerii cauzei.

În drept s-au invocat dispozițiile art. 347 C.pr.pen.

În această etapă procesuală s-au depus la dosar adresa nr.540/A/2019 din 07.03.2019 a Tribunalului Botoșani, adresa nr.258/III/13 emisă de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Biroul Teritorial Botoșani și adresa nr. NS93061 din 15.03.2019 emisă de S.R.I.

Procedând la soluționarea contestației formulată în cauză, prin prisma criticilor formulate de inculpați, precum și cauza sub toate aspectele de fapt și de drept și în conformitate cu disp. art. 347 C.pr.pen., Curtea apreciază că acestea sunt nefondate pentru următoarele considerente:

Conform art. 347 C.pr.pen. „(1) În termen de 3 zile de la comunicarea încheierilor prevăzute la art. 346 alin. (1) - (4²), procurorul, părțile și persoana vătămată pot face contestație. Contestația poate privi și modul de soluționare a cererilor și a excepțiilor.

(2) Contestația se judecă de către judecătorul de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară celei sesizate. Când instanța sesizată este Înalta Curte de Casație și Justiție, contestația se judecă de către completul competent, potrivit legii.

(3) Contestația se soluționează în camera de consiliu, cu citarea părților și a persoanei vătămate și cu participarea procurorului. Dispozițiile art. 345 și 346 se aplică în mod corespunzător.

(4) În soluționarea contestației nu pot fi invocate sau ridicate din oficiu alte cereri sau excepții decât cele invocate sau ridicate din oficiu în fața judecătorului de cameră preliminară în procedura desfășurată în fața instanței sesizate cu rechizitoriu, cu excepția cazurilor de nulitate absolută.”.

Față de dispozițiile art. 347 alin.4 C.pr.pen., judecătorii de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară constată că nu este necesar să analizeze aspectele invocate de către inculpatul contestator C. în contestația formulată în cauză în condițiile în care aspectele invocate nu au fost invocate în fața judecătorului de cameră preliminară de la instanța de fond, fiind inadmisibilă invocarea lor direct în fața prezentei contestații în condițiile în care cele învederate nu reprezintă cazuri de nulitate absolută. Totuși, prezenții judecători de cameră preliminară nu îi vor respinge contestația ca inadmisibilă în condițiile în care urmează să analizeze interceptările aflate la dosarul de urmărire penală din perspectiva celor statuate prin decizia nr. 26/16.01.2019 a Curții Constituționale a României.

Totodată, din dispozițiile art. 342-347 C.pr.pen., judecătorii de cameră preliminară investiți cu soluționarea prezentelor contestații rețin că în cadrul procedurii camerei preliminare se efectuează un control de legalitate a posteriori atât a actului de trimitere în judecată, cât și a probelor pe care se bazează acesta, astfel încât întreaga fază de urmărire penală să fie examinată și cercetată, iar actele procesuale, procedurale, probele sau procedeele efectuate sau obținute prin încălcarea echitabilității procedurilor să fie eliminate.

Raportat la aceste dispoziții legale, precum și la prevederile art.36 alin.1 C.pr.pen. („Tribunalul judecă în primă instanță: a) infracțiunile prevăzute de Codul penal la art.188-191, 209-211, 254, 256¹, 263, 282, art.289-294, art.303, 304, 306, 307, 309, 345, 346, 354 și art.360-367; ”), judecătorii de cameră preliminară de la Curtea de Apel Suceava constată pentru început că Tribunalul Botoșani este competent să soluționeze prezenta cauză al cărei obiect îl constituie infracțiunile de: constituire a unui grup infracțional organizat, prev. de art. 367 alin. 1 și 3 C.pen., trafic de persoane, prev. de art. 210 alin. 1 lit.a C.pen. rap. la art.182 lit.c C.pen. și trafic de minori prevăzută de art.211 alin.1 și 2 C.pen. rap. la art.210 alin.1 lit.a și b C.pen., toate cu aplicarea art. 38 C.pen. și art.5 C.pen.

În ceea ce privește legalitatea sesizării instanței, judecători de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară învederează că aceasta vizează actul de sesizare propriu-zis, respectiv îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege cu privire la conținutul actului de sesizare și asupra respectării dispozițiilor privitoare la verificarea sub aspectul legalității și temeiniciei de prim procurorul parchetului. Judecătorul de cameră preliminară verifică dacă rechizitoriul a fost întocmit de un procuror din cadrul parchetului competent, dacă actul de sesizare cuprinde mențiunile prevăzute de dispozițiile legale.

Astfel, potrivit art. 328 alin.1 C.pr.pen., rechizitoriul se limitează la fapta și persoana pentru care s-a efectuat urmărirea penală și cuprinde în mod corespunzător mențiunile prevăzute la art. 286 alin. (2), datele privitoare la fapta reținută în sarcina inculpatului și încadrarea juridică a acesteia, probele și mijloacele de probă, cheltuielile judiciare, mențiunile prevăzute la art. 330 și 331, dispoziția de trimitere în judecată, precum și alte mențiuni necesare pentru soluționarea cauzei. (...).

Actul de sesizare a instanței, în cauză, îndeplinește aceste condiții. Totodată, rechizitoriul cuprinde datele referitoare la fapte, încadrarea juridică a acestora, la profilul moral al inculpaților la actele de urmărire penală efectuate, la trimiterea în judecată și la cheltuielile judiciare.

Judecătorului de Cameră Preliminară **nu are printre atribuții posibilitatea de a statua asupra temeiniciei acuzațiilor aduse împotriva inculpaților și lipsa posibilității de a ordona administrarea unor noi probe.** Aceste restricții vin să sublinieze caracterul pur pasiv al controlului de legalitate exercitat de către judecător în această procedură preliminară, precum și lipsa funcției de instrucție. Este exprimat, astfel, principiul separației funcțiilor judiciare în procesul penal, legiuitorul Noului Cod de procedură penală statuând, așadar, că prerogativa strângerii mijloacelor de probă și aprecierea asupra oportunității trimiterii în judecată aparțin exclusiv Ministerului Public.

În cadrul procedurii de cameră preliminară, legiuitorul nu a conferit posibilitatea pentru judecătorul de cameră preliminară de a restitui rechizitoriul procurorului de caz pentru ca acesta să rescrie situația de fapt în varianta dorită de inculpat în condițiile în care modul de redactare al unui act procedural, în speță rechizitoriul, și de redare a situației de fapt, ține de fiecare magistrat în parte cât timp acesta respectă dispozițiile art.328 C.pr.pen.

Raportat la aceste considerente, judecătorii de cameră constată că aspectele invocate de contestatorul A. referitoare la forma și conținutul actului de sesizare sunt neîntemeiate, în condițiile în care inculpatul contestator critică modul de redare a situației faptice, a mijloacelor

probatorii și a forței lor probante iar acestea nu constituie motive de restituire a cauzei către procuror pentru refacerea actului de sesizare.

În ceea ce privește verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală, judecătorii de cameră preliminară ierarhic superior constată că aceasta operațiune presupune verificarea respectării dispozițiilor legale cu privire la strângerea și administrarea mijloacelor de probă, probele obținute în mod nelegal, în conformitate cu dispozițiile art. 102 C.pr.pen., neputând fi folosite în cadrul procesului penal.

Principiul legalității în administrarea probelor presupune administrarea numai a mijloacelor de probă prevăzute de lege, în condițiile stabilite de noul Cod de procedură penală, legislația specială și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Dintre atribuțiile care îi lipsesc judecătorului de cameră preliminară se amintește imposibilitatea de a statua asupra temeiniciei acuzațiilor aduse împotriva inculpatului. Aceste restricții vin să sublinieze caracterul limitat al controlului de legalitate exercitat de către judecător în această procedură preliminară, precum și lipsa funcției de instrucție. Este exprimat, astfel, principiul separației funcțiilor judiciare în procesul penal, legiuitorul Noului Cod de procedură penală statuând, așadar, că prerogativa strângerii mijloacelor de probă și aprecierea asupra oportunității trimiterii în judecată aparțin exclusiv Ministerului Public.

În acord cu voința legiuitorului, pe lângă prevederea că probele trebuie să fie obținute din mijloacele prevăzute de lege, se impune ca acestea să fie obținute în mod legal, altfel nu pot fi folosite nici în dovedirea învinuirii, nici a apărării (în procesul penal, la judecata în fond a cauzei). Când ne referim la obținerea lor în mod „nelegal”, se impune a se face trimitere la dispozițiile legale care prevăd cum sunt administrate aceste mijloace de probă și care trebuie respectate întocmai. Prin urmare, pe de o parte, se dă efect procesual (art.101 C.pr.pen.) interdicției de a se întrebuița violențe, amenințări ori alte mijloace de constrângere, precum și promisiuni sau îndemnuri în scopul de a se obține probe, de a se folosi metode sau tehnici de ascultare care afectează capacitatea persoanei de a-și aminti și de a relata în mod conștient și voluntar faptele care constituie obiectul probei și ca organele judiciare penale sau alte persoane care acționează pentru acestea să provoace o persoană să săvârșească ori să continue săvârșirea unei fapte penale, în scopul obținerii unei probe. Pe de altă parte, se dă efect procesual și altor situații în care devine ilegală obținerea unor mijloace de probă, cum ar fi o percheziție neautorizată, interceptarea neautorizată a unei convorbiri telefonice etc.

Se instituie, așadar competența judecătorului de cameră preliminară în verificarea conformității probelor administrate în cursul urmăririi penale cu garanțiile de echitabilitate a procedurii. Sub acest aspect, legalitatea administrării probelor este strâns și exclusiv legată de asigurarea caracterului echitabil al procesului penal. În acest context, dacă judecătorul va constata că se impune înlăturarea unui mijloc de probă, deoarece a produs o vătămare esențială drepturilor procesuale ale unei părți, îl va exclude. Excluderea este o sancțiune procesuală specifică, aplicabilă în materia probelor administrate cu încălcarea principiului legalității, loialității. Această sancțiune are un domeniu de aplicare special, deosebindu-se, astfel, de sancțiunea nulității ce se aplică numai actelor procesuale sau procedurale.

Exercitând un control strict prin prisma dispozițiilor legale despre care s-a făcut anterior vorbire, judecătorii de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară rețin cu titlu concludiv că în cauza instrumentată s-a respectat principiului loialității administrării probelor, acestea au fost în mod legal obținute, iar actele de urmărire penală au fost efectuate cu respectarea dispozițiilor legale în materie la data desfășurării primei faze procesuale.

Judecătorul de cameră preliminară dispune restituirea numai în cazurile expres și limitativ reglementate de art. 346 al. 3 C.pr.pen., mai exact în acele situații în care consideră că neregularitatea constatată atrage imposibilitatea soluționării de către instanță a acțiunii penale.

De asemenea, restituie cauza la parchet dacă exclude toate probele administrate în cursul urmăririi penale.

Cu privire la motivele de contestație invocate de către inculpat prin apărător, judecătorii de cameră preliminară de la Curtea de Apel Suceava în acord cu judecătorul de Cameră Preliminară de la Tribunalul Botoșani, rețin că la analiza îndeplinirii condițiilor legale la momentul efectuării oricărui act procedural sau de urmărire penală instanța are în vedere dispozițiile vechiului Cod de procedură penală, care a fost în vigoare până la data de 31.01.2014, având în vedere că potrivit art.4 alin.1 din Legea nr.255/2013 *actele de procedură îndeplinite înainte de intrarea în vigoare a Codului de procedură penală, cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare la data îndeplinirii lor, rămân valabile, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.*

În ceea ce privește prima critică de legalitate referitoare la lipsa unui proces verbal în care să se consemneze actele premergătoare efectuate față de inculpatul A. înainte de începerea urmăririi penale, judecătorii de cameră preliminară investiți cu soluționarea prezentei contestații apreciază că în mod corect a apreciat judecătorul de cameră preliminară de la instanța de fond că aceasta este neîntemeiată.

Astfel, potrivit art.224 C.pr.pen. anterior „ (1) *În vederea începerii urmăririi penale, organul de urmărire penală poate efectua acte premergătoare.*

(2) *De asemenea, în vederea strângerii datelor necesare organelor de urmărire penală pentru începerea urmăririi penale, pot efectua acte premergătoare și lucrătorii operativi din Ministerul de Interne, precum și din celelalte organe de stat cu atribuții în domeniul siguranței naționale, anume desemnați în acest scop, pentru fapte care constituie, potrivit legii, amenințări la adresa siguranței naționale.*

(3) *Procesul-verbal prin care se constată efectuarea unor acte premergătoare poate constitui mijloc de probă.”.*

Conform art.228 alin.1 C.pr.pen. din 1968 *organul de urmărire penală sesizat în vreunul dintre modurile prevăzute la art. 221 **dispune prin rezoluție începerea urmăririi penale**, când din cuprinsul actului de sesizare sau al actelor premergătoare efectuate nu rezultă vreunul dintre cazurile de împiedicare a punerii în mișcare a acțiunii penale prevăzute la art. 10.*

Așadar, din interpretarea textelor de lege menționate anterior rezultă că în momentul în care organele judiciare erau sesizate cu privire la săvârșirea unor infracțiuni înainte de începerea urmăririi penale în cauză puteau să efectueze acte premergătoare care erau consemnate într-un proces verbal ce putea fi considerat mijloc de probă.

Mai mult, potrivit art.238 C.pr.pen. din 1968 *organul de cercetare penală, dacă constată fapte noi în sarcina învinutului sau inculpatului ori împrejurări noi care pot duce la schimbarea încadrării juridice a faptei pentru care s-a dispus începerea urmăririi penale ori s-a pus în mișcare acțiunea penală **sau date cu privire la participarea și a unei alte persoane la săvârșirea acelei fapte, este obligat să facă propuneri procurorului pentru extinderea cercetărilor penale** sau schimbarea încadrării juridice. Propunerile se înaintează în cel mult 3 zile de la data constatării faptelor, împrejurărilor sau persoanelor noi. Procurorul va decide, prin ordonanță, în cel mult 5 zile.*

Din interpretarea soluțiilor legislative cuprinse în codul de procedură penală anterior enumerate în paragrafele precedente, judecătorii de cameră preliminară de la instanța de control judiciar rețin că rezultă faptul că urmărirea penală se începea într-o cauză penală cu privire la o faptă și față de persoană iar într-un dosar de urmărire penală se întocmea un singur proces verbal în care se consemnau actele premergătoare anterioare începerii urmăririi penale iar dacă ulterior rezulta că au participat și alte persoane la săvârșirea unei fapte procurorul era cel care dispunea extinderea urmăririi penale prin ordonanță.

Totodată, judecătorii de cameră preliminară de la instanța de control judiciar constată că legiuitorul nu a prevăzut necesitatea ca în cazul în care se extindea urmărirea penală și cu privire la altă persoană să se întocmească un alt proces verbal în care să se consemneze actele efectuate anterior în cauză cu atât mai mult cu cât, atât timp cât s-a dispus începerea urmăririi penale într-o cauză penală, contrar opiniei exprimate de contestatorul A., probele strânse ulterior nu mai au natura de acte premergătoare. Este de neconceput ca în aceeași cauză un mijloc probator să aibă valoarea de probă față de un participant la săvârșirea unei infracțiuni și de act premergător față de alt participant la săvârșirea aceleiași infracțiuni în funcție de cum organele de urmărire penală au descoperit participația penală a făptuitorilor.

Or, în prezenta cauză, judecătorii de cameră preliminară rețin că prin rezoluția din data de 31.05.2012, dată în dosarul nr.35/D/P/2012 de D.I.I.C.O.T. – Biroul Teritorial Botoșani, s-a dispus începerea urmăririi penale în cauză față de inculpații F., B., D. și E. iar prin Ordonanța din 31.07.2013 s-a extins urmărirea penală față de inculpatul A. sub aspectul săvârșirii infracțiunii de trafic de minori prevăzută de art.13 alin.1 și 2 din Legea nr.678/2001.

Contrar opiniei exprimate de către inculpatul contestator prin apărător, probele administrate între momentul în care s-a început urmărirea penală în dosarul nr. 35/D/P/2012 al D.I.I.C.O.T. – Biroul Teritorial Botoșani și momentul în care s-a extins urmărirea penală și față de el nu au caracterul de acte premergătoare, neexistând nicio obligație de a se consemna aceste probe într-un proces verbal și nici să fie readministrate în cazul disjunerii cauzei.

Totodată, în acord cu judecătorul de cameră preliminară de la instanța de fond, judecătorii investiți cu soluționarea prezentei contestații apreciază că drepturile inculpatului nu au fost cu nimic vătămate prin faptul că nu a putut fi prezent la administrarea probelor în perioada în care nu avea nicio calitate în dosar cât timp a avut posibilitatea să solicite administrarea/ readministrarea de probe după ce a fost informat asupra calității sale din prezentul dosar.

În ceea ce privește critica referitoare la încălcarea dreptului la apărare prezenții judecătorii de cameră preliminară apreciază că în mod legal și temeinic a apreciat judecătorul de cameră preliminară de la instanța de fond că orice neregularitate s-a acoperit.

Potrivit art. 90 C.pr.pen. actual, act normativ ce era în vigoare la data intervenirii pretensei încălcări a dreptului la apărare, și raportat la care trebuie să se facă analiza în cauză că *asistența juridică este obligatorie:*

a) când suspectul sau inculpatul este minor, internat într-un centru de detenție ori într-un centru educativ, când este reținut sau arestat, chiar în altă cauză, când față de acesta a fost dispusă măsura de siguranță a internării medicale, chiar în altă cauză, precum și în alte cazuri prevăzute de lege;

b) în cazul în care organul judiciar apreciază că suspectul ori inculpatul nu și-ar putea face singur apărarea;

c) în cursul procedurii în cameră preliminară și în cursul judecății în cauzele în care legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa detenției pe viață sau pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani.

Din analiza textului de lege menționat anterior, rezultă că în timpul urmăririi penale asistența juridică a inculpatului contestator din prezenta cauză nu era obligatorie în condițiile în care nu era minor, reținut sau arestat, chiar în altă cauză, și în aceste condiții, contrar opiniei exprimate de A. nu este incident cazul de nulitate absolută prevăzut de art.281 alin.1 lit.f C.pr.pen. care se referă la ipoteza în care suspectul sau inculpatul nu a fost asistat de avocat atunci când asistența este obligatorie.

În aceste condiții în care inculpatul a fost asistat la data de 13.10.2014 de către un avocat care se afla în conflict de interese întrucât anterior asistase și persoana vătămată minoră în cauză ne aflăm în prezența unei nulități relative iar contestatorul trebuia să dovedească o vătămare.

Mai mult, chiar dacă s-ar admite că vătămarea se prezumă în acest caz, judecătorii de cameră de la instanța de control judiciar rețin că orice eventuală vătămare suferită de către inculpatul contestator ca urmare a asistării sale în data de 13.10.2014 de către un avocat incompatibil a fost înlăturată de organul judiciar prin refacerea actelor de urmărire penală care presupuneau tangență directă cu A. în sensul că s-a emis o nouă ordonanță de punere în mișcare a acțiunii penale față de inculpat la data de 05.04.2018 și, în aceeași dată, i s-au adus din nou la cunoștință învinuirea și drepturile în prezența apărătorului său ales (care îl reprezintă în continuare) iar contestatorul a acceptat să dea o declarație în cauză. În acel moment, inculpatul, deși beneficia de asistența juridică a apărătorului său ales, nu a solicitat remedierea și a altor presupuse vătămări, precizând expres că nu are alte cereri de formulat.

Totodată, contrar punctului de vedere exprimat de inculpatul contestator, nu era necesară și reaudierea persoanei vătămate minore J. în condițiile în care nu dreptul său la apărare a fost încălcat pentru a se readministra această probă din oficiu. Dacă inculpatul A. dorea ca persoana vătămată minoră menționată anterior să fie audiată în prezența apărătorului său ales trebuia să formuleze o cerere în acest sens.

În ceea ce privește susținerea că actele de urmărire penală efectuate de alte organe de urmărire penală decât procurorul ca urmare a delegării ar fi lovite de nulitate, judecătorii de cameră preliminară de la Curtea de Apel, în acord cu judecătorul de la Tribunalul Botoșani, apreciază că aceasta este neîntemeiată din următoarele considerente:

Potrivit art.135 C.pr.pen. din 1968 „*Organul de urmărire penală sau instanța de judecată poate dispune, în condițiile arătate în art. 132, efectuarea unui act de procedură și prin delegare.*

Delegarea poate fi dată numai unui organ sau unei instanțe de judecată ierarhic inferioare.

Dispozițiile privitoare la comisia rogatorie se aplică în mod corespunzător și în caz de delegare.”

Totodată, legiuitorul a statuat prin dispozițiile art.132 alin.1 C.pr.pen. din 1968 *când un organ de urmărire penală sau instanța de judecată **nu are posibilitatea să asculte un martor, să facă o cercetare la fața locului, să procedeze la ridicarea unor obiecte sau să efectueze orice alt act procedural, se poate adresa unui alt organ de urmărire penală ori unei alte instanțe, care are posibilitatea să le efectueze.***

Așadar, fără a nega faptul că în prezenta cauză dispozițiile procesual penale prevăd faptul că urmărirea penală se efectuează de către procuror, în acord cu judecătorul de cameră preliminară, prezenții judecători de cameră preliminară apreciază că era posibilă delegarea unor polițiști judiciari pentru audierea unor martori.

Contrar punctului de vedere expus de către contestatorul A., judecătorii de cameră preliminară de la instanța de control judiciar apreciază că audierea unor martori nu are o conotație atât de deosebită încât să nu poată fi delegată unor organe judiciare cu atât mai mult cu cât legiuitorul a arătat expres, prin dispozițiile art.135 alin.3 rap. la art.132 alin.2 C.pr.pen. din 1968, care sunt actele care nu pot face obiectul delegării iar audierea unor martori nu este exclusă de la delegare.

Totodată, judecătorii de Cameră Preliminară de la Curtea de Apel rețin, din analiza întregului material de urmărire penală, că procurorul a efectuat personal cele mai multe acte de urmărire penală și delegarea unor atribuții a avut caracter de excepție și în aceste condiții nu se poate reține că a existat o eludare a dispozițiilor referitoare la competență care să atragă nulitatea urmăririi penale.

În ceea ce privește nulitatea încheierilor prin care s-au dispus interceptările în prezenta cauză, a mandatelor de interceptare, a interceptărilor efectuate în cauză și a proceselor verbale

de redare a conversațiilor, judecătorii de cameră preliminară de la instanța de control judiciar constată că acestea au fost date în condiții de legalitate și cu respectarea dispozițiilor legale.

Referitor la aplicarea deciziei nr. 51/ 16.02.2016 a Curții Constituționale publicată în M.Of. nr. 190/14.03.2016 în prezenta cauză, judecătorii de cameră preliminară rețin următoarele:

În ceea ce privește efectele deciziilor Curții Constituționale, sediul materiei îl constituie dispozițiile art.147 din Constituție. Din cadrul acestui text constituțional numai alineatul 4 are o aplicabilitate generală, în sensul că acesta își găsește aplicarea în raport cu toate deciziile Curții pronunțate în exercitarea atribuțiilor prevăzute de Constituție și Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale. Potrivit acestui alineat „Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor”. Art.147 alin.(1) din Constituție stabilește, în privința legilor și ordonanțelor în vigoare, constatate ca fiind neconstituționale, că acestea „își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept”. Această prevedere constituțională este reluată, la nivel legal, prin art.31 alin.(3) din Legea nr.47/1992, iar art.147 alin.(4) din Constituție, raportat la alin.(1) din același articol, prin art.31 alin.(1) din aceeași lege. Rezultă, așadar, că nici Constituția, nici Legea nr.47/1992 nu reglementează expres situația legilor sau ordonanțelor care nu mai sunt în vigoare declarate neconstituționale, ceea ce înseamnă că a revenit Curții Constituționale rolul de a face interpretarea prevederilor art.147 alin.(4) din Constituție în privința efectelor deciziilor sale.

„Decizia de constatare a neconstituționalității face parte din ordinea juridică normativă, prin efectul acesteia prevederea neconstituțională încetându-și aplicarea pentru viitor” (Decizia nr.847 din 8.07.2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.605 din 14 .08.2008).

Decizia nr. 51/16.02.2016 a Curții Constituționale publicată în M.Of. nr. 190/14.03.2016, la care apărătorul inculpatului A. a făcut referire, prevede în cuprinsul paragrafului 52. „Cu privire la efectele prezentei decizii, Curtea reamintește caracterul erga omnes și pentru viitor al deciziilor sale, prevăzut la art.147 alin.(4) din Constituție. Aceasta înseamnă că, pe toată perioada de activitate a unui act normativ, acesta se bucură de prezumția de constituționalitate, astfel încât decizia nu se va aplica în privința cauzelor definitiv soluționate până la data publicării sale, aplicându-se, însă, în mod corespunzător, în cauzele aflate pe rolul instanțelor de judecată [a se vedea Decizia nr.895 din 17 decembrie 2015 (paragraful 28)]. În ceea ce privește hotărârile definitive, această decizie poate servi ca temei de revizuire, în baza art.453 alin.(1) lit.f) din Codul de procedură penală, în această cauză, precum și în cauzele în care au fost ridicate excepții de neconstituționalitate similare, înaintea datei publicării prezentei decizii în Monitorul Oficial al României, Partea I [a se vedea Decizia nr.508 din 7 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr.843 din 19 noiembrie 2014 (paragraful 26), Decizia nr.585 din 21 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.921 din 18 decembrie 2014 (paragraful 14), și Decizia nr.740 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.129 din 19 februarie 2015 (paragraful 14)].”

Din cuprinsul acestui paragraf al deciziei Curții Constituționale, rezultă că efectul pe care îl produce este numai pentru viitor, pe toată perioada de activitate a unui act normativ acesta bucurându-se de prezumția de constituționalitate. Sintagma „aplicându-se, însă, în mod corespunzător, în cauzele aflate pe rolul instanțelor de judecată”, reprezentând aplicarea acestei decizii doar cauzelor care potrivit dispozițiilor Codului de procedură penală, pot fi influențate

de conținutul acesteia, respectiv doar cauzelor aflate în cursul urmăririi penale. Se reține, că printr-o decizie a Curții Constituționale nu pot fi modificate normele procesual penale, iar emiterea /punerea în executare a unui mandat de supraveghere tehnică poate fi dispus doar în cursul urmăririi penale, de judecătorul de drepturi și libertăți, respectiv pus în executare de procurorul competent.

A interpreta sintagma „cauzele aflate pe rolul instanțelor de judecată”, din considerentele Deciziei nr. 51/ 16.02.2016 a Curții Constituționale publicată în M. Of. nr. 190/14.03.2016, în sensul că ar avea vreo influență într-o etapă a procesului penal, în care nu este pus în executare un mandat de supraveghere tehnică, ar reprezenta încălcarea dispozițiilor Codului de procedură penală, care reglementează într-o modalitate neechivocă, momentul procedural în care are loc această punere în executare – respectiv în timpul urmăririi penale.

Judecătorii de cameră preliminară apreciază, că Decizia nr. 51/ 16.02.2016 a Curții Constituționale publicată în M.Of. nr. 190/14.03.2016, are efecte numai pentru viitor, neputând fi aplicată în privința mandatelor de supraveghere emise și puse în executare anterior publicării acesteia în M.Of., respectiv 16.02.2016. În prezenta cauză, toate mandatele de supraveghere emise au fost puse în executare anterior momentului publicării deciziei menționate anterior în Monitorul Oficial al României.

A analiza legalitatea actelor de urmărire penală prin prisma unei eventuale nulități survenite ulterior momentului întocmirii acestora, ar însemna nesocotirea dispozițiilor legale prevăzute în cuprinsul Codului de procedură penală. În opinia judecătorilor de cameră preliminară, a da efect retroactiv Deciziei nr.51 a Curții Constituționale, încalcă și dispozițiile acesteia, care prevăd că: „pe toată perioada de activitate a unui act normativ, acesta se bucură de prezumția de constituționalitate”. Interpretarea că Decizia nr.51 a Curții Constituționale prin mențiunile cuprinse în paragraful 52, ar lărgi sfera de aplicare, respectiv prin exemplificarea situațiilor în care aceasta nu este aplicabilă, per a contrario fiind aplicabilă tuturor celorlalte situații, nu poate fi acceptată, fiind cunoscute efectele unei decizii a Curții Constituționale, precum și momentul de la care aceasta se aplică. Analizând semantic, paragraful 52 al Deciziei nr.51 a Curții Constituționale, se reține că sintagma „pe toată perioada de activitate a unui act normativ, acesta se bucură de prezumția de constituționalitate”, este plasată între virgule, ceea ce reprezintă o aserțiune având efect în privința tuturor actelor emise anterior acestei decizii.

În acest sens, după data de 16.02.2016, urmează ca mandatul de supraveghere tehnică să fie pus în executare de procuror și de organele de cercetare penală, care sunt organe judiciare, conform art.30 din Codul de procedură penală, precum și de către lucrătorii specializați din cadrul poliției, în condițiile în care aceștia pot deține avizul de ofițeri de poliție judiciară, în condițiile art.55 alin.(5) din Codul de procedură penală, nefiind permisă implicarea altor organe specializate, pentru punerea în executare a acestora.

În ceea ce privește efectul deciziei Curții Constituționale a României nr.26/16.01.2019, publicată în Monitorul Oficial nr.193 din 12.03.2019, după ce s-a constatat existența unui conflict juridic de natură constituțională între Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Parlamentul României, pe de-o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție și celelalte instanțe judecătorești, pe de altă parte, generat de încheierea între Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciul Român de Informații a Protocolului nr.00750 din 4 februarie 2009 s-a precizat că **Înalta Curte de Casație și Justiție și celelalte instanțe judecătorești, precum și Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și unitățile subordonate vor verifica, în cauzele pendinte, în ce măsură s-a produs o încălcare a dispozițiilor referitoare la competența materială și după calitatea persoanei a organului de urmărire penală, și vor dispune măsurile legale corespunzătoare.**

În prezenta cauză, judecătorii de cameră preliminară au făcut verificări solicitând informații de la Tribunalul Botoșani, Serviciul Român de Informații și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Biroul Teritorial Botoșani cu privire la actele efectuate în cauză de SRI în cursul urmăririi penale și la încheierea unor protocoale între Tribunalul Botoșani și SRI.

Din adresele nr.540/A/2019 din 07.03.2019 a Tribunalului Botoșani (f.99) și nr. NS93061 din 15.03.2019 emisă de Serviciul Român de Informații (f.114) rezultă că nu s-a încheiat un protocol între SRI și Tribunalul Botoșani și că conținutul protocolului din anul 2009 nu a fost prelucrat cu judecătorii secției penale a Tribunalului Botoșani.

Totodată, din adresa nr.258/III/13 emisă de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Biroul Teritorial Botoșani (106-107) rezultă că la punerea în executare a mandatelor de interceptare emise în prezenta cauză SRI a pus la dispoziție doar suportul tehnic (echipamentul) pentru punerea în executare a mandatelor de interceptare, lucrătorii SRI neintervenind în niciun fel în activitatea de înregistrare și redare a conversațiilor interceptate.

Judecătorii de cameră preliminară rețin că însăși Curtea Constituțională a României a arătat că punerea la dispoziție a suportului tehnic de către SRI nu este echivalentul efectuării unor acte de urmărire penală.

Astfel, în par.155 din Decizia CCR nr.26/16.01.2019 se prevede că „, Art.3 lit.g) din protocol prevede că „Obiectivele cooperării sunt: [...] g) constituirea de echipe operative comune care să acționeze în baza unor planuri de acțiune pentru exercitarea competențelor specifice ale părților, în vederea documentării faptelor prevăzute la art.2”. Potrivit art. 201 alin.1 din Codul de procedură penală din 1968, în vigoare la data încheierii protocolului, urmărirea penală se efectuează de către procurori și de către organele de cercetare penală, iar, conform alin.2 lit.b) al aceluiași text, organele de cercetare speciale sunt organe de cercetare penală. Or, potrivit art.13 din Legea nr.14/1992, „Organele Serviciului Român de Informații nu pot efectua acte de cercetare penală”, iar, potrivit art.12 alin.2 din aceeași lege, „la solicitarea organelor judiciare competente, cadre anume desemnate din Serviciul Român de Informații pot acorda sprijin la realizarea unor activități de cercetare penală pentru infracțiuni privind siguranța națională”. Din cele de mai sus rezultă că, la data încheierii protocolului de cooperare analizat, Serviciul Român de Informații nu avea atribuții de cercetare penală (a se vedea și Decizia nr.51 din 16 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.190 din 14 martie 2016, paragraful 37) și, prin urmare, nu avea calitatea de organ de cercetare penală, activitatea sa mărginindu-se la asigurarea unui sprijin tehnic „la realizarea unor activități de cercetare penală pentru infracțiuni privind siguranța națională” (a se vedea mutatis mutandis și Decizia nr.734 din 23 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.352 din 23 aprilie 2018, paragrafele 17—18). **În consecință, sprijinul/suportul/concursul tehnic nu poate fi echivalat cu o activitate de cercetare penală, specifică organelor de urmărire penală. De aceea, indiferent de faptul că sprijinul tehnic, acordat în temeiul Legii nr.14/1992, a vizat perioada de activitate a Codului de procedură penală din 1968 sau a noului Cod de procedură penală, Curtea reține că acest sprijin nu putea fi valorizat ca o activitate de cercetare penală.”**

Așadar, raportat la cele menționate anterior nu se poate reține că în cauză au fost constituite echipe operative mixte din care să facă parte și lucrători SRI și că s-au efectuat acte de urmărire penală de către alte organele ale statului care nu au statutul de organe de urmărire penală.

Totodată, judecătorii de cameră preliminară de la instanța de control judiciar rețin că în mod corect în cauză nu au fost emise de către procuror ordonanțe prin care să se delege competența punere în executare a mandatelor de interceptare către lucrătorii SRI în condițiile

în care delegarea este permisă pentru îndeplinirea unui act de urmărire penală iar în cauză SRI nu are atribuții în acest sens. Din contră în ipoteza în care ar exista aceste ordonanțe ar exista o nelegalitate a urmăririi penale în condițiile în care delegarea ar fi făcută către persoane care nu au calitatea de organe de urmărire penală.

Simpla menționare în cuprinsul mandatelor de interceptare și a încheierilor de încuviințare a interceptărilor emise în cauză a faptului că mandatele vor fi puse în executare de SRI, mențiune care, de altfel, nu era obligatorie, nu are semnificația că aceste acte sunt lovite de nulitate în condițiile în care SRI nu a pus în executare aceste mandate ci doar a pus la dispoziție suportul tehnic.

În consecință, față de cele aspectele analizate anterior, având în vedere rezultatul verificărilor efectuate în cauză, în conformitate cu dispozițiile obligatorii din Decizia CCR nr. 26/16.01.2019, având în vedere că în cauză nu există indicii că judecătorul care a emis încheierile de încuviințare a interceptărilor în cauză și a emis mandatele a lucrat în baza vrunei protocol încheiat cu SRI, angajații SRI nu au efectuat acte de urmărire penală în sensul avut în vedere de instanța constituțională, judecătorii de cameră preliminară constată că nu se impune constatarea nulității interceptărilor efectuate în cauză, cu consecința excluderii lor.

În ceea ce privește celelalte susțineri ale inculpatului contestator A. referitoare la faptul că urmărirea penală este lacunară și incompletă sau cu privire la aspectele care se desprind din anumite probe administrate în cauză, judecătorii de cameră preliminară apreciază că acestea exced prezentului cadru procesual, vizând, în esență fondul cauzei.

Față de cele expuse anterior, judecătorii de cameră preliminară de la instanța de control judiciar, urmează ca, în baza art. 347 C.pr.pen., să respingă, ca neîntemeiate, contestațiile formulate de inculpații A. și C. împotriva încheierii nr.126 din data de 29.11.2018 pronunțată de Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Tribunalului Botoșani în dosar nr. .../40/2018/a1.

Constatând culpa procesuală a contestatorilor, în baza art. 275 alin. 2 C.pr.pen., îi va obliga pe inculpații A. și C. la plata către stat a sumei de câte 400 lei fiecare cu titlu de cheltuieli judiciare.

În temeiul art. 275 alin. 6 C.pr.pen., onorariile apărătorilor desemnați din oficiu pentru inculpatul contestator și inculpatul contestator în quantum de câte 795 lei precum și suma de 470 lei reprezentând onorariu apărător din oficiu partea civilă intimată .., vor rămâne în sarcina statului și se vor avansa din fondurile speciale ale Ministerului Justiției în contul Baroului Suceava.

15. Procedura de cameră preliminară. Situațiile în care se restituie cauza la procuror pentru refacerea urmăririi

Rezumat:

În cadrul procedurii de cameră preliminară, legiuitorul nu a conferit posibilitatea pentru judecătorul de cameră preliminară de a restitui rechizitoriul procurorului de caz pentru ca acesta să rescrie situația de fapt în varianta dorită de inculpată în condițiile în care modul de redactare al unui act procedural, în speță rechizitoriul, și de redare a situației de fapt, ține de fiecare magistrat în parte cât timp acesta respectă dispozițiile art.328 C.pr.pen.

Solicitarea de lămurire a acuzației cu care a fost investită instanța de judecată prin rechizitoriul ce face obiectul verificării formulată de inculpata contestatoare, viza, în fapt, nu legalitatea actului de sesizare (în sensul ca acesta să aibă toate mențiunile obligatorii prevăzute de lege) ci temeinicia acuzației, respectiv că alte persoane ar fi responsabile cu

săvârșirea faptelor deduse judecății, aspect care excede controlului de legalitate prevăzut de art.342 și urm. C.pr.pen., fiind atributul exclusiv al instanței de judecată.

Este atributul procurorului de caz modul în care înțelege să instrumenteze un dosar penal și dacă trimite toți inculpații o dată în judecată sau pe rând. Așadar, soluțiile de disjungere dispuse de procuror prin rechizitoriu nu sunt supuse controlului de legalitate și, în aceste condiții, nu se poate analiza critica formulată de inculpata contestatoare în acest sens.

Judecătorul de cameră preliminară dispune restituirea numai în cazurile expres și limitativ reglementate de art. 346 al. 3 C.pr.pen., mai exact în acele situații în care consideră că neregularitatea constatată atrage imposibilitatea soluționării de către instanță a acțiunii penale. De asemenea, restituie cauza la parchet dacă exclude toate probele administrate în cursul urmăririi penale. Or, în prezenta cauză, nu s-au exclus probe din dosar, de altfel, contestatoarea nici nu a solicitat acest lucru, ci din contră s-a solicitat administrarea unor probe suplimentare de către procuror, ceea ce excede, așa cum s-a reținut anterior, controlului de legalitate prevăzut de art.342 și urm. C.pr.pen.

(Încheierea nr.31/14.06.2019, dosar nr.2633/40/2018/a1)

Hotărârea:

Prin încheierea penală nr. 35 din data de 02.04.2019 a Tribunalului Botoșani, a fost respinsă, ca nefondată, excepția privind neregularitatea actului de sesizare a instanței invocată de inculpata A., în dosarul nr.../40/2018 al Tribunalului Botoșani.

A fost respinsă cererea aceleiași inculpate de restituire a cauzei la parchet.

În baza art.346 alin.2 C.pr.pen., s-a constatat legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală în dosarul nr.302/P/2014 al Parchetului de pe lângă Tribunalul Botoșani, legalitatea sesizării instanței cu rechizitoriul nr.302/P/2014 din data de 10 decembrie 2018 prin care s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatei A. pentru săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală în forma continuată prevăzută de art.9 alin.1 lit.b din Legea 241/2005 cu aplicarea art.35 alin.1, art.36 din C.pen.

S-a dispus începerea judecății cauzei privind pe inculpata A.

Pentru a dispune astfel, judecătorul de cameră preliminară de la instanța de fond a reținut că, prin rechizitoriul nr.302/P/2014 al Parchetului de pe lângă Tribunalul Botoșani, inculpata A. a fost trimisă în judecată, în stare de libertate, pentru săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală prin „omisiunea, în tot sau în parte, a evidențierii, în actele contabile ori în alte documente legale, a operațiunilor comerciale efectuate sau a veniturilor realizate” în formă continuată (19 acte materiale) prevăzută de art. 9 alin. 1) lit. b) din Legea nr. 241/2005 privind regimul prevenirii și combaterii evaziunii fiscale, cu aplicarea art. 35 alin. 1, 36 C.pen., constând în aceea că, în calitate de administrator al S.C. B. S.R.L., în perioada 29 noiembrie 2013 – 31 decembrie 2013 s-a sustras de la îndeplinirea obligațiilor fiscale prin neînregistrarea în documentele contabile a unui număr de 12 facturi fiscale, în valoare totală de 258.491,19 lei, reprezentând „comision conform contract” ca urmare a intermedierei polițelor de asigurare în favoarea SC C. SRL, sustrăgându-se astfel atât de la plata impozitului pe venitul microîntreprinderilor, în sumă de 4.992 lei, prejudiciul nefiind recuperat.

Referitor la împrejurările comiterii infracțiunii de care este acuzată inculpata, s-au reținut în cuprinsul rechizitoriului că, în fapt, la data de 10 martie 2014, organele de cercetare penală din cadrul I.P.J. - Serviciul de Investigare a Criminalității Economice s-au sesizat din oficiu cu privire la faptul că reprezentanții legali ai SC B. SRL și-au însușit din gestiune și au folosit în alte scopuri suma de circa 300.000 lei, care trebuia virată către SC C. SRL în baza unui contract de colaborare. De asemenea, SC B. SRL s-a sustras de la plata obligațiilor fiscale prin omisiunea evidențierii în actele contabile a operațiunilor comerciale efectuate și a veniturilor realizate, prin aceea că în perioada iunie 2013 - martie 2014 nu a achitat la bugetul de stat impozitul pe

profit aferent comisionului de 18% din valoarea tranzacțiilor efectuate. În urma verificărilor preliminare s-a stabilit că administratorul S.C. B. S.R.L. este inculpata A., urmând ca prejudiciul cauzat bugetului de stat reprezentând impozitul pe profit să fie stabilit de către organele fiscale, fila 50, vol. I din dosar.

Reprezentantul legal al părții civile S.C. C. S.R.L., numita D., a declarat că este asociat și administrator al societății menționate, iar la data de 26.11.2013 a semnat cu S.C. B. S.R.L., administrată de inculpata A., contractul de mandat pentru servicii de asistență în brokeraj nr.67/26.11.2013. În perioada noiembrie 2013 - aprilie 2014 au fost intermediare polițe de asigurare în valoare totală de 3.521.610 lei însă la data de 8 aprilie 2014 s-a înregistrat o sumă restantă de 314.676 lei. În urma discuțiilor purtate cu inculpata A. și partenerul ei, E., aceștia au motivat faptul că o parte din sumă nu era încasată de la agenți, iar o parte a fost cheltuită în alte scopuri, cu toate că acea sumă restantă reprezenta prime încasate de asigurare care trebuia depusă în contul S.C. C. S.R.L.

Prin încheierea nr.12 din 18 iunie 2014 judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul Tribunalului Botoșani a admis solicitarea Parchetului de pe lângă Tribunalul Botoșani nr.302/P/2014 din 18.06.2014 încuviințând efectuarea perchezițiilor domiciliare la sediul social al S.C. B. S.R.L., la domiciliul inculpatei A., a suspectilor F. și G., la sediul social și punctul de lucru al S.C. H. S.R.L., la sediul social și punctele de lucru ale S.C. I S.R.L...

La data de 26 iunie 2014 au fost puse în aplicare cele 8 mandate de percheziție domiciliară emise de judecătorul de drepturi și libertăți. De la S.C. I. S.R.L. au fost ridicate mai multe documente, printre care și două blocuri facturieri conținând exemplarele 2 și 3 ale facturilor emise de S.C. B. S.R.L. pentru S.C. C. S.R.L. în perioada noiembrie - decembrie 2013, toate fiind semnate de către inculpata A. în calitate de administrator.

În plângerea penală înaintată de S.C. C. S.R.L., înregistrată sub nr. 438/P/2014, s-a comunicat că societatea se constituie parte civilă în procesul penal cu suma de 525.822 lei.

În vederea cuantificării prejudiciului, prin Ordonanța nr.302/P/2014 din 23.09.2014 emisă de Parchetul de pe lângă Tribunalul Botoșani s-a dispus efectuarea unei expertize fiscal-contabile.

Din cuprinsul raportului de expertiză, după soluționarea obiecțiilor formulate atât de inculpați cât și de partea civilă, au rezultat următoarele concluzii:

a) valoarea încasată de către S.C. C. S.R.L. de la S.C. B. S.R.L. și S.C. J- S.R.L. este în sumă totală de 2.574.750 lei;

b) valoarea totală a sumei nedecontată de SC B. SRL către SC C. SRL este de 262.111.84 lei;

c) din extrasul de cont al S.C. J. SRL din perioada noiembrie 2013 - iunie 2014, rezultă faptul că societatea a avut prime de asigurare încasate în sumă totală de 499.635,37 lei, numitul E. a retras de la ATM suma de 266.200 lei, iar diferența a achitat-o către SC C. SRL;

d) obligațiile fiscale pentru S.C. B. S.R.L. sunt:
- impozit pe venitul microîntreprinderilor în sumă de 4.992 lei aferent perioadei noiembrie - decembrie 2013, venituri neînregistrate în evidența contabilă;
- impozit pe profit în sumă de 128.085 lei aferent perioadei ianuarie - martie 2014, întrucât veniturile obținute au depășit plafonul de 65.000 euro și societatea a devenit plătitor de impozit pe profit începând cu 01.01.2014;

e) obligațiile fiscale pentru S.C. J. S.R.L. sunt:
- impozit pe venitul microîntreprinderilor în sumă de 2.762 lei aferent anului 2013;

f) poate exista o corelație între sumele ridicate din contul bancar al S.C. J. S.R.L. din lunile ianuarie și februarie 2014, în total 131.160 lei, sumă nedecontată în termen de către S.C. B. S.R.L. în relația cu S.C. C. S.R.L. și sumele cu care a fost creditată S.C. K S.R.L.;

g) una din sursele de venit ale inculpatului E. din perioada ianuarie 2013-mai 2014 poate fi constituită din comisioanele din asigurări sau sumele de bani ridicate din contul S.C. J. S.R.L., respectiv suma de 174.420 lei.

Audiată în calitate de suspectă, A. a declarat că în cursul anului 2013 S.C. C. S.R.L., administrată de numita D., a colaborat pe linia vânzării polițelor de asigurare cu S.C. J. S.R.L., administrată de inculpatul E.. La începutul lunii noiembrie 2013, numita D. i-a propus să înființeze o societate care să lucreze în locul S.C. J. S.R.L. întrucât aceasta din urmă avea multe litigii de care aveau cunoștință asiguratorii. Astfel, a fost înființată S.C. B. S.R.L., iar ulterior s-a întocmit un contract de mandat cu S.C. C. S.R.L.

Cu privire la suma de bani sesizată că ar fi sustrasă din gestiunea S.C. C. S.R.L., aceasta a declarat că ar putea proveni din diferențele de comision acordat colaboratorilor și nu cunoaște dacă altă persoană și-a însușit acea sumă de bani în interes personal.

În ce privește infracțiunea de evaziune fiscală reținută în sarcina acesteia, acuzata a declarat că au fost întocmite procese-verbale de compensare și nu a prejudiciat bugetul de stat.

În susținerea situației de fapt prezentate și a vinovăției inculpatei s-au invocat de către apărare următoarele mijloace de probă:.....

Dosarul a fost înregistrat pe rolul Tribunalului Botoșani la data de 11 decembrie 2018 sub nr../40/2018 fiind creat la aceeași dată, în baza dispozițiilor art. 98 alin. 1 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, dosarul asociat cu numărul ../40/2018/a1 având ca obiect măsuri și excepții dispuse de judecătorul de cameră preliminară.

În conformitate cu dispozițiile art.344 alin. 2 C.pr.pen., la data de 11 decembrie 2018, s-a comunicat inculpatei copia certificată a rechizitoriului, cu precizarea obiectului procedurii în cameră preliminară, a termenului de 30 de zile avut la dispoziție pentru a formula cereri sau invoca excepții cu privire la legalitatea sesizării instanței, legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală, precum și a posibilității de a-și angaja apărător. De asemenea, s-a adus la cunoștința părții civile și părții responsabile civilmente care este obiectul camerei preliminare, că au dreptul de a-și angaja apărători și că au posibilitatea de a formula în scris cereri și excepții cu privire la legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală în termen de 30 de zile.

În termenul stabilit inculpata, prin avocat ales .., a formulat cereri și a invocat excepții cu privire la regularitatea actului de trimitere în judecată întocmit în dosarul nr.302/P/2014 al Parchetului de pe lângă Tribunalul Botoșani.

Astfel, prin cererea înregistrată pe rol la data de 14 ianuarie 2019, inculpata a solicitat restituirea cauzei la procuror în vederea refacerii urmăririi penale. S-a susținut de către inculpată că rechizitoriul nr.302/P/2014 din 10 decembrie 2018 este nereglementar întocmit și nu întrunește condițiile unui act legal de sesizare a instanței.

Astfel, s-a arătat că la fila 23 al rechizitoriului, paragraful. 3 se menționează că "din analiza situației de fapt mai sus expuse rezultă că societatea comercială ce a fost înființată de inculpata A. a avut rolul de substitui societatea administrată de inculpatul E., SC J. SRL, având în vedere situația litigioasă în care se afla aceasta, inculpatul având un rol activ și în administrarea în fapt a SC B. SRL", considerând ca răspunderea revine în continuare administratorului statutar pentru elemente de natura juridic ce incumbă acesteia. S-a menționat, de asemenea, că și în opinia acuzării, administrarea societății se realiza, în fapt, de către E., persoană care, deși era cercetată în același dosar, nu a fost niciodată audiată în calitate de suspect sau inculpat de către organul de cercetare penală.

Referitor la infracțiunea de evaziune fiscală, s-a arătat în contextul cererilor și excepțiilor formulate că în practica instanțelor s-a arătat în mod constant că poate fi subiect al infracțiunii orice persoană fizică sau juridică care acționează în numele sau în interesul contribuabilului ori în realizarea obiectului de activitate al acestuia, apreciindu-se astfel că subiect activ poate fi

administratorul de drept al societății, precum și administratorul de fapt sau orice altă persoană din cadrul societății - director, contabil, vânzător - în măsura în care prin acțiunile și/sau inacțiunile lor urmăresc ca societatea să se sustragă de la plata taxelor și impozitelor datorate, sens în care au fost invocate dispozițiile Deciziei nr. 272 din 28 ianuarie 2013 a ICCJ).

Cu privire la cele menționate anterior, inculpata a apreciat că legea nu condiționează existența infracțiunii de o anumită calitate a subiectului activ și nici de existența unei împuterniciri exprese a unei persoane cu atribuții de organizare și ținere a evidenței contabile care să aibă calitatea de administrator sau o obligație legală ori contractuală de gestionare a activității societății, dacă din probele administrate rezultă că, în fapt, făptuitorul exercită conducerea activității contabile a societății.

Prin urmare, s-a solicitat a se constata că deși în opisul întocmit de organul de cercetare penală cu privire la actele de procedură, se face mențiune despre existența unei declarații de inculpat la f. 184 vol. I U.P, în realitate o astfel de audiere nu a fost realizată, neexistând nici măcar dovada de citare a inculpatului E. în calitatea sa de inculpat, apreciindu-se că de vreme ce acesta a fost administratorul în fapt, fiind cel care a avut întregul control asupra operațiunilor comerciale derulate și asupra situației financiare a societății, îi incumbă răspunderea pentru neevidențierea în actele contabile a operațiunilor comerciale și a veniturilor realizate, fiind necesară audierea acestuia în faza de urmărire penală.

În consecință, inculpata a precizat că în cauză este evident că se aduce atingere, într-o primă ordine de idei, dreptului suspectului/inculpatului la un proces echitabil (ca drept fundamental ocrotit atât de art. 21 alin. (3) din Constituție, cât și de art. 8 din C.pr.pen.), principiului aflării adevărului și, nu în ultimul rând, dreptului la apărare, considerând că încălcarea drepturilor părților sau ale subiecților procesuali implică de la sine o vătămare, care odată constatată, nu poate fi înlăturată altfel decât prin anularea actului în atare condiții. Totodată, aceasta a mai arătat că singurele diferențe față de nulitatea absolută, nu pot fi decât interesul și momentul procesual până la care nulitatea relativă poate fi invocată, condiții care se regăsesc deja în prevederile art. 282 alin. (2)-(5), apreciind că în situația condiționării părților sau a subiecților procesuali de dovedirea existenței unei vătămări și a cerinței ca vătămarea să nu poată fi înlăturată altfel, face ineficace instituția nulității relative. În sensul celor expuse anterior s-a invocat cu titlu de practică judiciară Decizia 302/2017 a Curții Constituționale Române referitoare la admiterea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.281 alin. (1) lit. b) din C.pr.pen., în contextul căreia s-a analizat sancțiunea nulității relative incidentă în cazul încălcării normelor de competență materială și personală a organelor de urmărire penală.

Nu în ultimul rând, prin cererile și excepțiile formulate cu privire la neregularitatea actului de sesizare, s-a solicitat a fi avut în vedere faptul că la pct. 9 al rechizitoriului procurorul de caz a dispus disjungerea cauzei privind săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală cu privire la numita D., obiectul cercetărilor constând în aceea că "în perioada noiembrie 2013-iunie 2014" s-a sustras de la îndeplinirea obligațiilor fiscale prin aceea că a înregistrat în evidența contabilă facturi fictive reprezentând cheltuieli cu colaboratorii, care nu au la baza operațiuni reale, prejudiciind astfel bugetul de stat". Referitor la acest aspect s-a menționat că în măsură în care înregistrările realizate de D. în contabilitatea C. SRL vor fi dovedite ca fiind fictive inclusiv cu privire la operațiunile reflectate în cele 12 facturi care nu au fost înregistrate în contabilitatea SC B. SRL, atunci neînregistrarea acestor venituri în contabilitatea societății în cauză va apărea ca fiind în afara oricăror consecințe fiscale, dovedindu-se că interesul în sustragerea de la plata obligațiilor este al administratorului D. și nu al inculpatei care, nici nu ar fi înregistrat în această manieră un venit realizat din activitatea societății.

De altfel, s-a apreciat că pe lângă faptul că aceeași faptă nu poate cercetată în două dosare instrumentate de parchete diferite, având o existență unitară, s-a apreciat că fapta inculpatei D. de a înregistra în contabilitate operațiuni și cheltuieli nereale exclude existența infracțiunii de

evaziune prin omisiune (neînregistrarea aceluiași operațiuni) reținută în sarcina inculpatei, soluția cercetării penale disjuncte fiind determinantă sub aspectul soluției penale cu privire la existența elementului obiectiv al infracțiunii cercetate în prezenta cauză.

Față de aceste considerente, s-a apreciat de judecătorul de cameră preliminară de a instanța de fond că trimiterea în judecată s-a dispus cu nerespectarea garanțiilor legale și a dreptului la apărare, sens în care s-a solicitat a se reține ca justificate aspectele expuse în precedent.

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 344 alin. 2 C.pr.pen., art.342 din C.pr.pen., art. 280-282 din C.pr.pen., 346 alin.3 C.pr.pen., art.328 C.pr.pen., art. 286 alin. (2), art. 330 și 331 C.pr.pen., art. 8 C.pr.pen., Decizia nr. 272 din 28 ianuarie 2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, art. 21 alin.3 din Constituție, 282 alin.(2)-(5), Decizia nr.302/2017 referitoare la admiterea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 281 alin. (1) lit. b) din C.pr.pen.

Analizând cererile și excepțiile formulate în cauză judecătorul de cameră preliminară de la instanța de fond a reținut următoarele:

Criticile formulate de inculpată în cadrul procedurii de cameră preliminară au vizat neregularitatea întocmirii actului de sesizare a instanței, neregularitate determinată de faptul că procurorul nu s-a conformat necesității de a prezenta faptele ce fac obiectul acuzației cu toate elementele ce au relevanță penală. Astfel, apărarea a considerat că în mod greșit s-a reținut răspunderea inculpatei care în fapt nu a avut calitatea de administrator al firmei și că la întocmirea rechizitoriului nu s-a luat în considerare faptul că pentru perioada noiembrie 2013–iunie 2014 se efectuează cercetări față de numita D. sub aspectul comiterii infracțiunii de evaziune fiscală constând în înregistrarea în evidența contabilă a firmei administrată de aceasta a unor facturi fictive, avute în vedere și la comiterea faptelor din prezenta cauză.

Criticile formulate de inculpată nu sunt întemeiate și nu atrag neregularitatea rechizitoriului. Judecătorul de cameră preliminară de a instanța de fond a constatat că aspectele vizând calitatea inculpatei A. de administrator al societății și deci calitatea sa de subiect activ al infracțiunii de evaziune fiscală nu constituie cauză a neregularității actului de trimitere în judecată ci o chestiune ce ține de fondul cauzei. În analiza pe care instanța de judecată o va face cu privire la existența infracțiunii ce face obiectul acuzațiilor și a vinovăției inculpatei, după parcurgerea etapei cercetării judecătorești, se va avea în vedere și calitatea inculpatei A., urmând a se stabili dacă sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii atât sub aspectul laturii obiective cât și sub aspect subiectiv. Argumentele inculpatei privind subiectul infracțiunii de evaziune fiscală și răspunderea administratorului unei firme nu pot face obiectul analizei în procedura camerei preliminare când se verifică doar legalitatea administrării probatoriului și a întocmirii actelor de urmărire penală nu și modul în care sunt interpretate probele, temeinicia acuzațiilor formulate împotriva inculpatei. Aspectul că numitul E. – persoana considerată de inculpată ca fiind răspunzătoare de deficiențele constatate în activitatea S.C. B. S.R.L – nu a fost audiat de organele de anchetă și că în mod greșit s-a dispus față de aceasta clasarea (nelegalități invocate de inculpată în susținerea excepției) nu constituie un motiv pentru a se constata neregularitatea actului de trimitere în judecată și restituirea cauzei la parchet. Răspunderea acestei persoane a fost analizată de organele de urmărire penală, iar soluția dispusă prin același rechizitoriu – de clasare – poate fi analizată doar în cadrul procedurii prevăzută de art.339 și următoarele din C.pr.pen. și nu în cauza de față.

De asemenea, chestiunea vizând faptele pretins a fi fost comise de numita D., constând, în esență, în înregistrarea în contabilitatea firmei pe care o administra aceasta a unor operațiuni și cheltuieli despre care se susține că sunt nereale, nu afectează în vreun fel legalitatea actului de trimitere în judecată a inculpatei A.. Dacă acele fapte pentru care este cercetată numita D. influențează sau nu activitățile infracționale ale inculpatei A. și, implicit, dacă subzistă infracțiunea de evaziune fiscală de care este acuzată inculpata Simian constituie o chestiune ce

ține de acuzațiile formulate împotriva inculpatei, ce poate fi examinată doar de instanța de judecată investită cu judecarea dosarului și nu de judecătorul de cameră preliminară. Acesta nu are competența de a decide asupra vinovăției/nevinovăției inculpatei, asupra existenței/inexistenței infracțiunii pentru care acuzata este trimisă în judecată, competență ce aparține exclusiv instanței de judecată.

În consecință, judecătorul de cameră preliminară de a instanța de fond a considerat că actul de trimitere în judecată este întocmit cu respectarea dispozițiilor art.328 din C.pr.pen. și că îndeplinește condițiile de fond și formă pe care trebuie să le aibă actul de acuzare.

Potrivit textului enunțat, rechizitoriul trebuie să cuprindă mențiunile prevăzute de art.286 alin.2 din C.pr.pen. și anume: denumirea parchetului și data emiterii, numele, prenumele și calitatea celui care îl întocmește, fapta care face obiectul urmăririi penale, încadrarea juridică a acesteia și, după caz, datele referitoare la persoana inculpatului, soluția de trimitere în judecată, motivele de drept și de fapt ale acesteia, datele referitoare la măsurile asigurătorii, măsuri de siguranță și măsurile preventive luate în cursul urmăririi penale, alte mențiuni necesare pentru soluționarea cauzei.

Rechizitoriul ce face obiectul analizei în prezenta cauză este întocmit în conformitate cu prevederile textului enunțat și conține toate elementele prevăzute de lege, permițând stabilirea limitelor judecării și în ce constau acuzațiile formulate împotriva numitei A.. S-a reținut că procurorul de caz a făcut o expunere detaliată a situației de fapt pe care se centrează acuzațiile, au fost prezentate constatările făcute de organele de control și modul în care s-a stabilit prejudiciul pretins a fi fost cauzat de inculpată. De asemenea, procurorul a făcut trimitere la mijloacele de probă pe care se sprijină situația de fapt reținută de acesta inclusiv la declarațiile martorilor audiați în faza de urmărire penală care au prezentat aspecte legate de activitățile desfășurate de firma administrată de inculpată.

În situația în care s-a constatat că rechizitoriul nr.302/P/2014 din 10 decembrie al Parchetului de pe lângă Tribunalul Botoșani a fost întocmit cu respectarea dispozițiilor legale și că nu există motive pentru a se constata nulitatea acestuia, cererea inculpatei de restituire a cauzei la parchet pentru refacerea actului de acuzare nu este fondată, sens în care va fi respinsă.

În ce privește legalitatea administrării probatoriului și a actelor de urmărire penală, judecătorul de cameră preliminară de la instanța de fond a constatat că probele sunt legal administrate și că nu există încălcări ale normelor procedurale cu privire la modul de întocmire a actelor de urmărire penală.

S-a reținut că în cursul urmăririi penale au fost audiați martori, audierile acestora efectuându-se în condiții de legalitate, cu respectarea drepturilor procesuale, după ce au fost înștiințați cu privire la drepturile și obligațiile pe care le au (conform art.120 din C.pr.pen.). De asemenea, s-a întocmit raport de expertiză contabilă, lucrarea fiind întocmită în baza ordonanței organelor de urmărire penală și fiind adusă la cunoștința inculpatei care a avut posibilitatea formulării de obiecțiuni.

Numita A. a fost înștiințată de către organele de urmărire penală cu privire la acuzațiile formulate, cu privire la drepturile și obligațiile sale procesuale, fiind audiată în calitate de suspectă și de inculpată. Aceasta a beneficiat de asistență juridică și a avut posibilitatea formulării de apărări.

Prin ordonanța din 2 septembrie 2014 s-a dispus efectuarea în continuare a urmăririi penale față de A. sub aspectul comiterii infracțiunilor de complicitate la delapidare și evaziune fiscală iar prin ordonanța din 18 ianuarie 2018 s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale față de aceasta pentru aceleași infracțiuni. Prin rechizitoriul prin care s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatei pentru delapidare s-a adoptat și soluția de clasare a cauzei față de inculpată pentru infracțiunea de complicitate la delapidare.

Față de cele expuse anterior, în baza art.346 alin.2 C.pr.pen., judecătorul de cameră preliminară de la instanța de fond a constatat legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală în dosarul nr.302/P/2014, legalitatea sesizării instanței cu rechizitoriul nr.302/P/2014 din data de 10 decembrie 2018 al Parchetului de pe lângă Tribunalul Botoșani prin care s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatei A., dispunând începerea judecății cauzei ce face obiectul acestui rechizitoriu.

Împotriva acestei încheieri a formulat, în termenul legal, contestație inculpata A. pentru motivele susținute oral de apărătorul său ales și consemnate în partea introductivă a prezentei hotărâri, solicitând admiterea contestației formulate și restituirea cauzei la Parchet în vedere refacerii urmăririi penale.

În motivarea contestației formulate, contestatoarele a arătat că în esență, criticile formulate de ea prin memoriul depus în fața judecătorului de camera preliminară de la Tribunalul Botoșani au fost calificate de acesta ca fiind străine obiectului camerei preliminare, fiind chestiuni ce urmează a fi soluționate ca aspecte de fond, conchizând astfel că actul de trimitere în judecată întrunește, cel puțin formal, condițiile de legalitate impuse de art. 328 C.pr.pen., în raport de art. 186 C.pr.pen.

Cu privire la administrarea probelor, instanța reține că nu există încălcări ale normelor procedurale, motiv pentru care judecătorul de cameră preliminară a dispus începerea judecății.

Critică această soluție față de împrejurarea că, în opinia ei, instanța a considerat în mod greșit că cererile formulate de ea nu se circumscriu obiectului camerei preliminare și nu afectează în fond legalitatea soluției de trimitere în judecată și în mod greșit a respins cererea de probe care a fost solicitată pentru lămurirea acuzației care constituie obiect al trimiterii sale în judecată.

În acest sens, în paragraful 60 al Deciziei nr.641 din 11 noiembrie 2014, precitată, Curtea Constituțională a constatat că „din reglementarea instituției camerei preliminare, se desprinde ideea imposibilității pentru judecătorul din această fază de a administra probe pentru a stabili legalitatea probelor administrate în faza de urmărire penală, nebeneficiind de contradictorialitate și oralitate, singura posibilitate pentru acesta fiind constatarea formală a legalității probelor sau necesitatea excluderii unora dintre acestea”. Totodată, în paragraful 61 al deciziei precitate, Curtea a constatat că „în anumite circumstanțe, aspectele de fapt ce au stat la baza obținerii anumitor probe au relevanță directă și implicită asupra legalității probelor; or, imposibilitatea judecătorului de cameră preliminară de a administra noi probe ori de a solicita depunerea anumitor înscrisuri precum și lipsa unei dezbateri orale cu privire la aceste aspecte, îl pun pe acesta în postura de a nu putea clarifica situația de fapt aspect ce se poate răsfrânge implicit asupra analizei de drept”. Din această perspectivă, Curtea a apreciat că rezultatul procedurii în camera preliminară referitor la stabilirea legalității administrării probelor și a efectuării actelor procesuale de către organele de urmărire penală are o influență directă asupra desfășurării judecății pe fond, putând să fie decisiv pentru stabilirea vinovăției/nevinovăției inculpatului.

Or, reglementând în acest mod procedura camerei preliminare și având în vedere influența pe care această procedură o are asupra fazelor de judecată ulterioare, Curtea a constatat că 8 legiuitorul a încălcat dreptul părților la un proces echitabil în componenta sa privind contradictorialitatea, oralitatea și egalitatea armelor

Curtea reține, totodată, că verificarea legalității, inclusiv a loialității - componentă intrinsecă a legalității - administrării probelor de către organele de urmărire penală, implică controlul realizat de judecătorul de cameră preliminară cu privire la modul/condițiile de obținere și folosire/administrare a probelor. Judecătorul de cameră preliminară este competent a analiza, din oficiu sau la cerere, probele și actele prin prisma respectării dispozițiilor legale, nelegalitățile constatate urmând a fi sancționate în măsura și cu sancțiunea permisă de lege. Or,

având în vedere acest obiect al procedurii de cameră preliminară, Curtea subliniază că judecătorul de cameră preliminară trebuie să realizeze o verificare minuțioasă, exclusiv prin prisma legalității, a fiecărei probe și a mijlocului prin care aceasta a fost administrată. Pe cale de consecință, Curtea reține că verificarea legalității și loialității demersului judiciar din faza de urmărire penală privind administrarea probelor exclude o cercetare judecătorească formală, astfel cum se instituie prin dispozițiile art. 345 alin.1 C.pr.pen., modificate prin Legea nr.75/2016"

Cu privire la împrejurarea că în opinia ei a fost respinsă în mod greșit solicitarea de probe formulată, a atras atenția asupra faptului că, prin aceeași decizie enunțată anterior, CCR a subliniat că „ din această perspectivă, în cursul judecății nu s-ar mai putea aprecia asupra legalității administrării probelor ce au rămas câștigate procesului, de vreme ce nu este admisibil a se face proba împotriva unor aspecte definitiv validate, după încheierea procedurii de cameră preliminară, cu privire la legalitatea administrării probațiunii realizată de către organele de urmărire, operând autoritatea de lucru judecat.

30. Cât privește competența funcțională a judecătorului de cameră preliminară de verificare a legalității administrării probelor, aceasta a fost preluată de la instanța de judecată, astfel cum era reglementată în Codul de procedură penală din 1968.”

Astfel cum a reținut Curtea Constituțională în Decizia nr.641 din 11 noiembrie 2014, precitată, paragraful 38, un aspect fundamental al dreptului la un proces echitabil este acela că, în materie penală, inclusiv elementele ce țin de procedură ar trebui să se desfășoare într-o manieră contradictorie, trebuind să existe egalitate de arme între acuzare și apărare. Dreptul la un proces în contradictoriu înseamnă, într-un caz penal, că atât procurorului, cât și inculpatului trebuie să li se ofere posibilitatea de a avea cunoștință și de a putea aduce observații referitoare la toate probele prezentate sau la observațiile depuse de către cealaltă parte în vederea influențării deciziei instanței (Hotărârea din 16 februarie 2000 pronunțată în Cauza Rowe și Davis împotriva Regatului Unit, paragraful 60). Legislația națională poate îndeplini această exigență în diverse maniere, dar metoda adoptată de către aceasta trebuie să garanteze ca partea adversă să fie la curent cu depunerea observațiilor și să aibă posibilitatea veritabilă de a le comenta (Hotărârea din 28 august 1991, pronunțată în Cauza Brandstetter împotriva Austriei).

Prin urmare, nu poate fi considerat nerelevantă clarificarea situației acuzațiilor în dosarul ce fac obiect al disjungerii, sens în care, la pct. 9 al rechizitoriului se menționează de către procurorul de caz că a dispus disjungerea cauzei privind săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală cu privire la numita D. , obiectul cercetărilor constând în aceea că " în perioada noiembrie 2013-iunie 2014" s-a sustras de la îndeplinirea obligațiilor fiscale prin aceea că a înregistrat în evidența contabilă facturi fictive reprezentând cheltuieli cu colaboratorii , care nu au la baza operațiuni reale, prejudiciind astfel bugetul de stat". În măsura în care înregistrările realizate de D. în contabilitatea C.SRL vor fi dovedite ca fiind fictive inclusiv cu privire la operațiunile reflectate în cele 12 facturi care nu au fost înregistrate în contabilitatea SC B. SRL, atunci neînregistrarea acestor venituri în contabilitatea societății în cauză apare ca fiind în afara oricăror consecințe fiscale, dovedindu-se, așa cum de altfel am susținut și prin memoriul depus, că interesul în sustragerea de la plata obligațiilor este al administratorului D. și nu al ei care de altfel, nici nu ar fi înregistrat în această manieră un venit realizat din activitatea societății.

În alte cuvinte, pe lângă faptul că aceeași faptă nu poate cercetată în două dosare instrumentate de parchete diferite, având o existență unitară, consideră că fapta inculpatei D. de a înregistra în contabilitate operațiuni și cheltuieli nereale exclude existența infracțiunii de evaziune prin omisiune (neînregistrarea aceluiași operațiuni), faptă reținută în sarcina subsemnatei, iar soluția cercetării penale disjuncte este determinantă sub aspectul soluției penale cu privire la existența elementului obiectiv al infracțiunii cercetate în prezenta cauză.

Judecata se mărginește la persoanele indicate în actul de sesizare (art. 371 C.p.p), astfel încât, în situația în care s-ar stabili vinovăția persoanei cercetate Crăciun pentru înregistrarea unor operațiuni fictive, cadrul procesual prezent nu ar putea fi extins și nu s-ar putea realiza o apărare efectivă a dreptului la apărare și nicio individualizare judiciară corectă a eventualelor sancțiuni, vătămare care nu poate fi înlăturată altfel decât prin restituirea cauzei la Parchet.

Consideră că rechizitoriul este neregulamentar întocmit și nu întrunește condițiile unui act legal de sesizare și față de împrejurarea că descrierea faptei apare incompletă și contradictorie, fără a fi explicat în ce constă implicarea (forma de vinovăție concretă) în care ea a acționat, în condițiile în care același acuzator admite faptul că administrarea societății respective era realizată în fapt de numitul E.

Astfel, la fila 23 al rechizitoriului, par. 3 se menționează că "din analiza situației de fapt mai sus expuse rezultă că societatea comercială ce a fost înființată de inculpata A. a avut rolul de substitui societatea administrată de inculpatul E., SC J. SRL, având în vedere situația litigioasă în care se afla aceasta, inculpatul având un rol activ și în administrarea în fapt a SC B. SRL", considerând ca răspunderea revine în continuare administratorului statutar pentru elemente de natura juridic ce incumbă acesteia.

Prin urmare, și în opinia acuzării, administrarea societății se realiza în fapt de către E., persoană care, deși era cercetată în același dosar, nu a fost niciodată audiată în calitate de suspect sau inculpat de către organul de cercetare penală.

Or, cu privire la infracțiunea de evaziune, în practica instanțelor s-a arătat în mod constant că poate fi subiect al infracțiunii orice persoană fizică sau juridică care acționează în numele sau în interesul contribuabilului ori în realizarea obiectului de activitate al acestuia.

Prin urmare, subiect activ poate fi administratorul de drept al societății, precum și administratorul de fapt sau orice altă persoană din cadrul societății - director, contabil, vânzător - în măsura în care prin acțiunile și/sau inacțiunile lor urmăresc ca societatea să se sustragă de la plata taxelor și impozitelor datorate (în acest sens este Decizia nr. 272 din 28 ianuarie 2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție).

Legea nu condiționează existența infracțiunii de o anumită calitate a subiectului activ și nici de existența unei împuterniciri exprese a unei persoane cu atribuții de organizare și ținere a evidenței contabile care să aibă calitatea de administrator sau o obligație legală ori contractuală de gestionare a activității societății, dacă din probele administrate rezultă că, în fapt, făptuitorul exercită conducerea activității contabile a societății.

Urmează să constatați că, deși în opisul întocmit de organul de cercetare penală cu privire la actele de procedură, se face mențiune despre existența unei declarații de inculpat la filele 184 vol. I U.P, în realitate o astfel de audiere nu a fost realizată, neexistând nici măcar dovada de citare a inculpatului E. în calitatea sa de inculpat.

Câtă vreme E. a fost administratorul în fapt, el este cel care a avut întregul control asupra operațiunilor comerciale derulate și asupra situației financiare a societății - astfel că acestuia îi incumbă răspunderea pentru neevidențierea în actele contabile a operațiunilor comerciale și a veniturilor realizate, fiind necesară audierea acestuia în faza de urmărire penală.

Este evident că se aduce atingere, într-o primă ordine de idei, dreptului suspectului/ inculpatului la un proces echitabil (ca drept fundamental ocrotit atât de art. 21 alin. (3) din Constituție, cât și de art. 8 C.pr.pen.), principiului aflării adevărului și, nu în ultimul rând, dreptului la apărare.

Consideră că încălcarea drepturilor părților sau ale subiecților procesuali implică de la sine o vătămare. Aceasta, odată constatată, nu poate fi înlăturată altfel decât prin anularea actului. În atare condiții, consideră că singurele diferențe față de nulitatea absolută, nu pot fi decât interesul și momentul procesual până la care nulitatea relativă poate fi invocată, condiții care deja le regăsim în art. 282 alin. (2)-(5).

Condiționarea părților sau ale subiecților procesuali de dovedirea existenței unei vătămări și a cerinței ca vătămarea să nu poată fi înlăturată altfel, face ineficace instituția nulității relative.

Legiitorul, admitând posibilitatea respingerii unei excepții a nulității relative ca nefondată, instanța întemeindu-se exclusiv pe asumția proprie că nu subzistă vătămarea procesuală, creează o nepermis de mare posibilitate de apreciere care, într-un final, lipsește de substanță instituția nulității relative.

Pe același raționament expus de către ea, s-a pronunțat și instanța de control constituțional prin Decizia 302/2017 referitoare la admiterea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 281 alin. (1) lit. b) C.pr.pen., atunci când a analizat sancțiunea nulității relative incidentă în cazul încălcării normelor de competență materială și personală a organelor de urmărire penală.

În acest sens, Curtea a reținut următoarele: „*în ceea ce privește vătămarea ce trebuie dovedită, Curtea observă că în doctrină s-a apreciat că, deși legea nu precizează în ce poate consta vătămarea procesuală, aceasta se poate constitui în încălcarea drepturilor pe care le au părțile în procesul penal. Totodată, în doctrină, s-a arătat că se poate defini vătămarea ca atingerea adusă principiilor fundamentale ale procesului penal din care rezultă posibilitatea de a nu se realiza scopul acestuia. De asemenea, s-a menționat că, prin vătămare, se poate înțelege orice atingere adusă justiției sau intereselor legitime ale părților. Atingerea se aduce părților din proces în cazul în care li se încalcă un drept procesual ori o garanție procesuală de natură a le asigura apărarea intereselor lor legitime în cursul procesului penal.*

Așa fiind, din analiza dispozițiilor art. 282 C.pr.pen. și a celor reținute de doctrină, Curtea constată că, în cazul nulității relative, vătămarea se referă la o încălcare a normelor ce are drept consecință o afectare a drepturilor procesuale ale persoanei îndreptățite de a o invoca. Astfel, teoretic, orice încălcare de către organul de urmărire penală a normelor relative la drepturile procesuale poate determina o vătămare independent de respectarea regulilor de competență ale acestuia. În consecință, demonstrarea vătămării va putea fi realizată prin relevarea consecințelor actului organului de urmărire penală, printr-o modalitate independentă, ce nu implică, întotdeauna, analiza respectării competenței acestuia. Cu alte cuvinte, încălcarea de către organul de urmărire penală a normelor relative la drepturile procesuale poate produce o vătămare, chiar și atunci când normele de competență au fost respectate, situație în care vătămarea e mai ușor de dovedit, fiind precis determinată.

Față de aceste considerente, apreciază că prezenta contestație este întemeiată și a solicitat admiterea acesteia cum a fost ea formulată.

Analizând actele și lucrările dosarului, Judecătorii de cameră preliminară apreciază ca nefondată contestația formulată, pentru următoarele considerente:

Conform art. 347 C.pr.pen. „(1) În termen de 3 zile de la comunicarea încheierilor prevăzute la art. 346 alin. (1) - (4²), procurorul, părțile și persoana vătămată pot face contestație. Contestația poate privi și modul de soluționare a cererilor și a excepțiilor.

(2) Contestația se judecă de către judecătorul de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară celei sesizate. Când instanța sesizată este Înalta Curte de Casație și Justiție, contestația se judecă de către completul competent, potrivit legii.

(3) Contestația se soluționează în camera de consiliu, cu citarea părților și a persoanei vătămate și cu participarea procurorului. Dispozițiile art. 345 și 346 se aplică în mod corespunzător.

(4) În soluționarea contestației nu pot fi invocate sau ridicate din oficiu alte cereri sau excepții decât cele invocate sau ridicate din oficiu în fața judecătorului de cameră preliminară în procedura desfășurată în fața instanței sesizate cu rechizitoriu, cu excepția cazurilor de nulitate absolută.”.

Din dispozițiile art.342-347 C.pr.pen., judecătorii de cameră preliminară investiți cu soluționarea prezentei contestații rețin că în cadrul procedurii camerei preliminare se efectuează un control de legalitate a posteriori atât a actului de trimitere în judecată, cât și a probelor pe care se bazează acesta, astfel încât întreaga fază de urmărire penală să fie examinată și cercetată, iar actele procesuale, procedurale, probele sau procedeele efectuate sau obținute prin încălcarea echitabilității procedurilor să fie eliminate.

Raportat la aceste dispoziții legale, precum și la prevederile art.36 alin.1 C.pr.pen. („Tribunalul judecă în primă instanță: (...) c¹) infracțiunile de spălare a banilor și infracțiunile de evaziune fiscală prevăzute de art. 9 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cu modificările ulterioare; (...)”), judecătorii de cameră preliminară de la Curtea de Apel Suceava constată pentru început că Tribunalul Botoșani este competent să soluționeze prezenta cauză al cărei obiect îl constituie infracțiunii de evaziune fiscală prin „omisiunea, în tot sau în parte, a evidențierii, în actele contabile ori în alte documente legale, a operațiunilor comerciale efectuate sau a veniturilor realizate” în formă continuată (19 acte materiale) prevăzută de art.9 alin. 1) lit. b) din Legea nr. 241/2005 privind regimul prevenirii și combaterii evaziunii fiscale, cu aplicarea art. 35 alin. 1, 36 C.pen.

În ceea ce privește legalitatea sesizării instanței, judecătorii de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară învederează că aceasta vizează actul de sesizare propriu-zis, respectiv îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege cu privire la conținutul actului de sesizare și asupra respectării dispozițiilor privitoare la verificarea sub aspectul legalității și temeiniciei de prim procurorul parchetului.

Judecătorul de cameră preliminară verifică dacă rechizitoriul a fost întocmit de un procuror din cadrul parchetului competent, dacă actul de sesizare cuprinde mențiunile prevăzute de dispozițiile legale.

Astfel, potrivit art. 328 alin.1 C.pr.pen., rechizitoriul se limitează la fapta și persoana pentru care s-a efectuat urmărirea penală și cuprinde în mod corespunzător mențiunile prevăzute la art. 286 alin. (2), datele privitoare la fapta reținută în sarcina inculpatei și încadrarea juridică a acesteia, probele și mijloacele de probă, cheltuielile judiciare, mențiunile prevăzute la art. 330 și 331, dispoziția de trimitere în judecată, precum și alte mențiuni necesare pentru soluționarea cauzei. (...).

Actul de sesizare a instanței, în cauză, îndeplinește aceste condiții. Totodată, rechizitoriul cuprinde datele referitoare la fapte, încadrarea juridică a acestora, la profilul moral al inculpatei la actele de urmărire penală efectuate, la trimiterea în judecată și la cheltuielile judiciare.

Judecătorul de Cameră Preliminară nu are printre atribuții posibilitatea de a statua asupra temeiniciei acuzațiilor aduse împotriva inculpatei și lipsa posibilității de a ordona administrarea unor noi probe.

Aceste restricții vin să sublinieze caracterul pur pasiv al controlului de legalitate exercitat de către judecător în această procedură preliminară, precum și lipsa funcției de instrucție.

Este exprimat, astfel, principiul separației funcțiilor judiciare în procesul penal, legiuitorul Codului de procedură penală statuând, așadar, că prerogativa strângerii mijloacelor de probă și aprecierea asupra oportunității trimiterii în judecată aparțin exclusiv Ministerului Public.

În cadrul procedurii de cameră preliminară, legiuitorul nu a conferit posibilitatea pentru judecătorul de cameră preliminară de a restitui rechizitoriul procurorului de caz pentru ca acesta să rescrie situația de fapt în varianta dorită de inculpată în condițiile în care modul de redactare al unui act procedural, în speță rechizitoriul, și de redare a situației de fapt, ține de fiecare magistrat în parte cât timp acesta respectă dispozițiile art.328 C.pr.pen.

Raportat la aceste considerente, judecătorii de cameră constată că aspectele invocate de contestatoarea A. referitoare la reținerea în rechizitoriu a calității de administrator al acesteia al societății în cauză, și deci calitatea sa de subiect activ al infracțiunii de evaziune fiscală, nu constituie cauză a neregularității actului de trimitere în judecată, fiind o chestiune ce ține de fondul cauzei, nefiind astfel un motiv de restituire a cauzei către procuror pentru refacerea actului de sesizare.

În ceea ce privește verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală, judecătorii de cameră preliminară ierarhic superior constată că aceasta operațiune presupune verificarea respectării dispozițiilor legale cu privire la strângerea și administrarea mijloacelor de probă, probele obținute în mod nelegal, în conformitate cu dispozițiile art. 102 C.pr.pen., neputând fi folosite în cadrul procesului penal.

Contrar susținerilor inculpatei contestatoare A., Judecătorii de cameră preliminară apreciază că principiul legalității în administrarea probelor presupune administrarea numai a mijloacelor de probă prevăzute de lege, în condițiile stabilite de Codul de procedură penală, legislația specială și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Dintre atribuțiile care îi lipsesc judecătorului de cameră preliminară **se amintește imposibilitatea de a statua asupra temeiniciei acuzațiilor aduse împotriva inculpatului**. Aceste restricții vin să sublinieze caracterul limitat al controlului de legalitate exercitat de către judecător în această procedură preliminară, precum și lipsa funcției de instrucție. Este exprimat, astfel, principiul separației funcțiilor judiciare în procesul penal, legiuitorul Codului de procedură penală statuând, așadar, că prerogativa strângerii mijloacelor de probă și aprecierea asupra oportunității trimiterii în judecată aparțin exclusiv Ministerului Public.

Or, solicitarea de lămurire a acuzației cu care a fost investită instanța de judecată prin rechizitoriul ce face obiectul verificării formulată de inculpata contestatoare, viza, în fapt, nu legalitatea actului de sesizare (în sensul ca acesta să aibă toate mențiunile obligatorii prevăzute de lege) ci temeinicia acuzației, respectiv că alte persoane ar fi responsabile cu săvârșirea faptelor deduse judecății, aspect care excede controlului de legalitate prevăzut de art.342 și urm. C.pr.pen., fiind atributul exclusiv al instanței de judecată.

Totodată, judecătorii de cameră preliminară investiți cu soluționarea prezentei contestații rețin că este atributul procurorului de caz modul în care înțelege să instrumenteze un dosar penal și dacă trimite toți inculpații o dată în judecată sau pe rând. Așadar, soluțiile de disjungere dispuse de procuror prin rechizitoriu nu sunt supuse controlului de legalitate și, în aceste condiții, nu se poate analiza critica formulată de inculpata contestatoare în acest sens.

Mai mult, prezenții judecători de cameră preliminară rețin că toate criticile formulate de către inculpata A. sunt de natură să conveargă spre concluzia că ea nu se face vinovată de săvârșirea infracțiunii pentru care a fost trimisă în judecată ci alte persoane și nu se indică raportat la probele administrate în cauză care sunt dispozițiile legale încălcate de organele de cercetare penală pentru a putea analiza vreo nulitate a acestor acte.

Așadar, chiar dacă inculpata invocă încălcarea dreptului la apărare și la un proces echitabil, având în vedere conținutul concret al criticilor aduse actului de sesizare, judecătorii de cameră preliminară de la instanța de control judiciar apreciază că în mod corect judecătorul de cameră preliminară de la instanța de fond a respins cererea de administrare probe în faza de cameră preliminară.

În acord cu voința legiuitorului, pe lângă prevederea că probele trebuie să fie obținute din mijloacele prevăzute de lege, se impune ca acestea să fie obținute în mod legal, altfel nu pot fi folosite nici în dovedirea învinuirii, nici a apărării (în procesul penal, la judecata în fond a cauzei).

Când ne referim la obținerea lor în mod „nelegal”, se impune a se face trimitere la dispozițiile legale care prevăd cum sunt administrate aceste mijloace de probă și care trebuie

respectate întocmai și nu la faptul că s-ar impune administrarea și altor probe (cum ar fi audierea unor alte persoane care ar fi responsabile pentru săvârșirea presupuselor infracțiuni). Prin urmare, pe de o parte, se dă efect procesual (art.101 C.pr.pen.) interdicției de a se întrebuița violențe, amenințări ori alte mijloace de constrângere, precum și promisiuni sau îndemnuri în scopul de a se obține probe, de a se folosi metode sau tehnici de ascultare care afectează capacitatea persoanei de a-și aminti și de a relata în mod conștient și voluntar faptele care constituie obiectul probei și ca organele judiciare penale sau alte persoane care acționează pentru acestea să provoace o persoană să săvârșească ori să continue săvârșirea unei fapte penale, în scopul obținerii unei probe. Pe de altă parte, se dă efect procesual și altor situații în care devine ilegală obținerea unor mijloace de probă, cum ar fi o percheziție neautorizată, interceptarea neautorizată a unei convorbiri telefonice etc.

Se instituie, așadar competența judecătorului de cameră preliminară în verificarea conformității probelor administrate în cursul urmăririi penale cu garanțiile de echitabilitate a procedurii. Sub acest aspect, legalitatea administrării probelor este strâns și exclusiv legată de asigurarea caracterului echitabil al procesului penal. În acest context, dacă judecătorul va constata că se impune înlăturarea unui mijloc de probă, deoarece a produs o vătămare esențială drepturilor procesuale ale unei părți, îl va exclude. Excluderea este o sancțiune procesuală specifică, aplicabilă în materia probelor administrate cu încălcarea principiului legalității, loialității. Această sancțiune are un domeniu de aplicare special, deosebindu-se, astfel, de sancțiunea nulității ce se aplică numai actelor procesuale sau procedurale.

Exercitând un control strict prin prisma dispozițiilor legale despre care s-a făcut anterior vorbire, judecătorii de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară rețin cu titlu concludiv că în cauza instrumentată s-a respectat principiului loialității administrării probelor, acestea au fost în mod legal obținute, iar actele de urmărire penală au fost efectuate cu respectarea dispozițiilor legale în materie la data desfășurării primei faze procesuale.

Cât timp, inculpata contestatoare nu a invocat vreo nulitate absolută sau relativă cu privire la modalitatea în care s-au administrat probele ci doar s-a criticat modul în care procurorul a înțeles să nu trimită alte persoane în judecată (sau să nu le audieze), judecătorii de cameră preliminară de la instanța de control judiciar apreciază că deciziile Curții Constituționale invocate de inculpată prin contestația formulată nu-și găsesc aplicarea în cauză.

Judecătorul de cameră preliminară dispune restituirea numai în cazurile expres și limitativ reglementate de art. 346 al. 3 C.pr.pen., mai exact în acele situații în care consideră că neregularitatea constatată atrage imposibilitatea soluționării de către instanța a acțiunii penale. De asemenea, restituie cauza la parchet dacă exclude toate probele administrate în cursul urmăririi penale. Or, în prezenta cauză, nu s-au exclus probe din dosar, de altfel, contestatoarea nici nu a solicitat acest lucru, ci din contră s-a solicitat administrarea unor probe suplimentare de către procuror, ceea ce excede, așa cum s-a reținut anterior, controlului de legalitate prevăzut de art.342 și urm. C.pr.pen.

Față de cele expuse anterior, judecătorii de cameră preliminară de la instanța de control judiciar, urmează ca, în temeiul art.347 C.pr.pen., să respingă, ca nefondată, contestația formulată de inculpata A. împotriva încheierii camerei de consiliu nr.35 din data de 02.04.2019 pronunțată de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Tribunalului Botoșani în dosar nr.../40/2018/a1.

Constatând culpa procesuală a contestatoarei, în baza art.275 alin.2 C.pr.pen. va obliga inculpata contestatoare să plătească statului suma de 250 lei cu titlu de cheltuieli judiciare din prezenta cale de atac.

16. Calitatea de persoană vătămată în procesul penal. Dreptul persoanei vătămate de a exercita calea de atac oricând în condițiile în care nu le-a fost comunicată sentința primei instanțe

Rezumat:

*Definiția legală a persoanei vătămate se regăsește în art.79 Cod proc. penală, aceasta fiind „persoana care a suferit o vătămare fizică, materială sau morală prin fapta penală”. De lege lata, în cadrul procesului penal, persoana vătămată este **subiect procesual principal**, alături de suspect, iar „subiecții procesuali principali au aceleași drepturi și obligații ca și părțile, cu excepția celor pe care legea le acordă numai acestora”, potrivit art. 33 alin. 1 și 2 Cod proc. penală. Fiind, totodată, și subiect pasiv al conflictului de drept penal care face obiectul procesului penal, este firesc să i se acorde persoanei vătămate dreptul de a participa la desfășurarea acestuia. În actuala reglementare, persoana vătămată printr-o faptă penală pentru care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu poate opta să nu participe în procesul penal, caz în care trebuie să înștiințeze despre aceasta organul judiciar, care, dacă apreciază necesar, o va putea audia în calitate de martor (art. 81 alin. 2 Cod proc. penală).*

Or, având în vedere aspectele de ordin procedural la care s-a făcut referire anterior, susținerile martorei, audiată în fața instanței de apel, relativ la vătămarea morală suferită de verișorii, respectiv mătușa victimei, actele de stare civilă depuse la dosar, cât și cele solicitate, precum și faptul că inculpatul intimat a confirmat calitatea de rude a apelanților cu victima, Curtea, în urma deliberării a constatat că, în conformitate cu disp. art. 79 Cod proc. penală, numiții .... au calitatea de persoane vătămate în cauză, că potrivit art.409 alin.1 lit.d C.pr.pen. acestea se încadrează în categoria persoanelor ce pot exercita calea de atac ordinară prevăzută de lege, și că acestea au declarat apel în termen împotriva sentinței primei instanțe, în condițiile în care nici dispozitivul acesteia și nici hotărârea în extenso nu le-a fost comunicată, astfel că va proceda la soluționarea pe fond a acestora.

(Decizia nr. 113 din 30.01.2019, dosar nr. 2888/86/2018)

Hotărârea:

Prin sentința penală nr. 310 din data de 11.12.2018 pronunțată de Tribunalul Suceava, a fost condamnat inculpatul A., fiul lui ... și ..., fără antecedente penale, la pedeapsa de 13 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de violență în familie, prev. de art. 199 alin. 1 rap. la art. 188 C.pen., cu aplicarea art. 396 alin. 10 C.pr.pen..

În baza art. 67 alin. 1 și 2 C.pen. rap. la art. 66 alin. 3 C.pen., s-a aplicat inculpatului A. pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a) și b) C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, pe o durată de 5 ani, după executarea pedepsei închisorii, după grațierea totală ori a restului de pedeapsă, după împlinirea termenului de prescripție a executării pedepsei ori după expirarea termenului de supraveghere a liberării condiționate.

În baza art. 65 alin. 1 C.pen. s-a aplicat inculpatului A. pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a), b) C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat.

În baza art. 72 C.pen., s-a dedus din pedeapsa aplicată inculpatului de 13 ani închisoare, durata reținerii din data de 18.06.2018 și a arestării preventive de la data de 19.06.2018, până la zi.

În baza art. 399 alin. 1 C.pr.pen., a fost menținută măsura arestării preventive luată față de inculpatul A., prin încheierea nr. 85 din 19.06.2018 în dosar nr. .../86/2018 al Tribunalului Suceava și menținută ulterior.

În baza art. 7 din Legea nr. 76/2008 cu referire la Anexa 1 din Legea 187 din 24.10.2012 privind organizarea și funcționarea Sistemului Național de Date Genetice Judiciare, s-a dispus prelevarea de probe biologice de la inculpatul A. în vederea introducerii profilului genetic în Sistemului Național de Date Genetice Judiciare.

În baza art. 112 alin.1 lit. b C.pen. s-a dispus confiscarea de la inculpatul A. a unui cuțit de bucătărie, cu mâner din plastic, ambalat în coletul 3, folosit la comiterea faptei, aflat la Camera de corpuri delictive din cadrul Tribunalului Suceava – Secția Penală.

În temeiul art. 162 alin. 4 C.pr.pen., s-a dispus restituirea către inculpat a bunurilor ridicate în urma cercetării la fața locului, respectiv o cutie de chibrituri, o brichetă de material plastic de culoare neagră și o cămașă bărbătească de culoare verde, ambalate în coletele 1, 2 și 4 la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri.

S-a constatat că în cauză nu există constituire de parte civilă, măsură care se confirmă (ds. ..../86/2018/a1), prin încheierea din 29.10.2018 dispunându-se scoaterea din cauză a Spitalului Județean de Urgență.

În baza art. 398 și art. 274 alin. 1 C.pr.pen., a fost obligat inculpatul A. la plata către stat a sumei de 3300 lei cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de stat, din care suma de 3018 lei din cursul urmăririi penale.

În baza disp. art. 274 alin. 1 teza II C.pr.pen. corob. cu art. 5 pct. 1 lit. a și pct. 3 din Protocolul privind stabilirea onorariilor pentru avocații care acordă asistență juridică în materie penală încheiat între Ministerul Justiției și Uniunea Națională a Barourilor din România, onorariul în cuantum de 520 lei pentru apărătorul desemnat din oficiu în cursul urmăririi penale, Av. .. din cadrul Baroului Suceava, pentru inculpatul A., aferent delegației ../18.06.2018 și onorariul în cuantum de 520 lei pentru apărătorul desemnat din oficiu în cursul judecății și camerei preliminare, Av. .., din cadrul Baroului Suceava, aferent delegației ../10.08.2018 s-a dispus a se avansa din fondurile Ministerului Justiției în contul Baroului Suceava și vor rămâne în sarcina statului.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că, prin rechizitoriul nr. 426/P/2018 din 7.08.2018 a Ministerului Public - Parchetul de pe lângă Tribunalul Suceava, s-a dispus :

I. Trimiterea în judecată, în stare de arest preventiv, a inculpatului A. pentru săvârșirea infracțiunii de „violență în familie” cu raportare la infracțiunea de „omor”, faptă prev. de art. 199 C.pen. rap. la art. 188 C.pen..

II. Ca și soluție complementară, clasarea cauzei având ca obiect infracțiunea de distrugere prev. de art. 253 alin. 1, 4 C.pen., motivându-se că sunt aplicabile prevederile art. 16 lit. b C.pr.pen. întrucât fapta nu este prevăzută de legea penală.

În fapt, acuzele aduse inculpatului A. prin actul de sesizare al instanței, astfel cum sunt expuse de procuror în rechizitoriu într-o expunere sintetizată, sunt în sensul că, în cursul zilei de 18 iunie 2018, cu aproximație ora 14:00, pe fondul consumului de băuturi alcoolice și a unei stări conflictuale casnice mai vechi, a exercitat cu intenție acte de violențe grave asupra soției sale B., aplicându-i o singură lovitură de cuțit în zona cervicală, cauzându-i leziuni grave ce în scurt timp au condus la deces.

S-a evidențiat în rechizitoriu că, potrivit concluziilor raportului de constatare medico-legală de necropsie nr. 329-CM/A3 din data de 19.06.2018 întocmit de C.M.L., moartea victimei a fost violentă, s-a datorat unei hemoragii externe consecutiv unei plăgi tăiate cervicale profunde cu secțiunea totală a organelor gâtului, plagă ce s-a putut produce prin lovire activă cu un obiect tăietor-înțepător ce ar putea fi cuțit.

S-a consemnat de către procurorul de caz, la secțiunea în drept, că fapta imputată inculpatului, anterior descrisă, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de violență în familie cu raportare la infracțiunea de omor, faptă prev. de art. 199 C.pen. rap. la art. 188 C.pen..

A susținut acuzarea că situația de fapt și vinovăția inculpatului se dovedesc prin următoarele mijloace de probă: .....

În planul acțiunii civile a menționat procurorul că în cauză nu există constituire de parte civilă.

Cu privire la persoana inculpatului A. s-a precizat că nu este cunoscut cu antecedente penale, iar relativ la poziția procesuală adoptată pe parcursul anchetei că a fost a una corectă, sinceră de recunoaștere a faptei.

Astfel, cu prilejul audierii a declarat că după ce în prealabil a consumat băuturi alcoolice între el și soția lui s-a iscat un conflict domestic, o ceartă care a degenerat, motiv pentru care, nervos fiind a luat un cuțit de pe masă și i-a secționat gâtul. Potrivit inculpatului după agresiune a încercat fără succes să incendieze locuința comună.

Obiectivându-se măsurile procesuale și de prevenție dispuse în cursul urmăririi penale s-a consemnat că, prin ordonanța din data de 18 iunie 2018 s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale față de A. pentru comiterea infracțiunii de violență în familie cu raportare la infracțiunea de omor.

La aceeași dată față de inculpat s-a dispus măsura reținerii pentru o perioadă de 24 de ore începând cu 18.06.2018 ora 21:20 și până la data de 19.06.2018 ora 21:20.

În continuare, având în vedere gravitatea faptei comise, Parchetul de pe lângă Tribunalul Suceava a solicitat arestarea preventivă a inculpatului pentru o perioadă de 30 zile.

Tribunalul Suceava a dispus arestarea preventivă a acestuia pentru o perioadă de 30 de zile începând cu data de 19.06.2018 și până la data de 18.07.2018 inclusiv. Măsura preventivă a fost prelungită în condițiile legii pentru o perioadă de încă 30 de zile, aceasta fiind până la data de 17 august 2018 inclusiv.

Cu referire la soluția de clasare dispusă prin același rechizitoriu, având ca obiect infracțiunea de distrugere prev. de art. 253 alin. 1, 4 C.pr.pen., presupus a fi comisă de A., procurorul a arătat că sunt aplicabile prevederile art. 16 lit. b C.pr.pen., întrucât fapta nu este prevăzută de legea penală.

Fiind sesizată instanța cu judecarea pricinii, cauza a fost înregistrată pe rolul Tribunalului Suceava la data de 10.08.2018, sub nr. .../86/2018, conform dispozițiilor legale în materie aceasta fiind trimisă în procedura camerei preliminare.

În considerarea art. 98 alin. 1 și 2 din ROI s-au format dosarele asociate nr. .../86/2018/a1 (având ca obiect măsuri și excepții dispuse de judecătorul de cameră preliminară – în care s-au inițiat măsurile premergătoare în respectarea art. 344 al. 2 și 3 C.pr.pen.) și .../86/2018/a1.1 (al cărui obiect a fost verificarea măsurilor preventive – art. 207 Cod proc. penală).

Prin urmare, la primirea dosarului judecătorul de cameră preliminară de la prima instanță s-a conformat disp. art. 348 al. 1 și 2 rap. la art. 207 C.pr.pen. și, constatând pentru considerentele de ordin faptic și juridic expuse pe larg în încheierile camerei de consiliu din datele de 14.08.2018 și 07.09.2018 pronunțate în dosarele asociate nr. .../86/2018/a1.1, respectiv nr. .../86/2018/a1.2 că temeiurile de fapt și de drept care au determinat luarea măsurii arestării preventive față de inculpat subzistă, a menținut starea sa de arest.

Procedura camerei preliminare s-a finalizat, cu dispunerea începerii judecății în temeiul disp. art. 346 al. 1 C.pr.pen., în condițiile în care nu s-au formulat în termenul judiciar stabilit cereri ori invocat excepții raportat la obiectul camerei preliminare, în acest sens fiind pronunțată încheierea camerei de consiliu din data de 19.09.2018, rămasă definitivă prin neexercitarea căii legale de atac a contestației.

La primirea dosarului și ulterior după dispunerea deschiderii procedurii publice, judecătorul de cameră preliminară de la prima instanță, precum și instanța de fond s-au conformat disp. art. 348 al. 2 rap. la art. 207 C.pr.pen., respectiv art. 362 al. 2 C.pr.pen. rap. la art. 208 C.pr.pen. și, constatând pentru considerentele de ordin faptic și juridic expuse pe larg în motivările încheierilor din datele de 14.08.2018, 07.09.2018, 03.10.2018 și 28.11.2018 pronunțate în dosarele asociate nr. ../86/2018/a1.1, nr. ../86/2018/a1.2 respectiv nr. ../86/2018/a1.3 și ../86/2018/a2 că temeiurile de fapt și de drept care au determinat luarea măsurii arestării preventive față de inculpat subzistă, pe cale de consecință, a menținut succesiv starea sa de arest.

Prin rezoluție, pentru primul termen de judecată fixat la data de 29.10.2018, instanța de fond a dispus citarea părților concepute în rechizitoriu, respectiv a inculpatului A., precum și a rudelor victimei în calitate de alți subiecți procesuali, respectiv a numiților C., D. – ambii verișori și E. – mătușă, pentru a se stabili dacă aceștia înțeleg să emită pretenții bănești de la cel în cauză în raport de infracțiunea dedusă judecății de „violență în familie” cu raportare la infracțiunea de „omor”, faptă prev. de art. 199 C.pen. rap. la art. 188 C.pen. pentru care a fost tras la răspundere penală prin rechizitoriu, având în vedere conținutul înscrisul existent la f. 70-72 ds.u.p., prin care au invocat anumite aspecte și au formulat solicitări.

Prin urmare, luându-se în examinare cauza în ședința stabilită, prioritar prezentării actului de sesizare, la interpelarea instanței C., D. și E. au învederat că nu înțeleg să solicite despăgubiri civile (materiale sau morale) de la inculpat pentru pierderea rudei lor – victima B., față de precizările acestora luându-se act că nu se constituie părți civile în cauze de față.

În continuare, fiind primul termen de judecată fixat pe fond cu procedura de citare legal îndeplinită și asigurată asistența juridică obligatorie a inculpatului, având în vedere manifestarea de voință în plan procesual a inculpatului A. care, sub consilierea apărătorului, a învederat că înțelege să acceseze procedura simplificată a asumării învinuirii, în condițiile și cu beneficiile prevăzute de art. 374 al. 4 rap. la art. 396 al. 10 C.pr.pen., astfel cum i-au fost făcute cunoscute, instanța de fond, în considerarea disp. art. 375 al. 1 C.pr.pen., a procedat la ascultarea acestuia sub aspectul recunoașterii infracțiunii pentru care a fost deferit justiției, astfel cum a fost descrisă în rechizitoriu și însușirii probelor administrate în cursul urmăririi penale, susținerile sale în acest sens precum și acordul cu privire la prestarea unei munci neremunerate în folosul comunității în situația în care va fi găsit vinovat, fiind consemnate în declarația atașată separat la dosarul cauzei.

În respectarea disp. art. 375 al. 1 ultima teză C.pr.pen., primind și concluziile apărătorului inculpatului părților și ale reprezentantului Ministerului Public, în temeiul disp. art. 375 al. 2 C.pr.pen. corob. cu art. 374 al. 4 C.pr.pen., instanța de fond a admis cererea inculpatului A. de a fi judecat în urmarea procedurii derogatorii a recunoașterii învinuirii.

Dând curs cererii apărării, instanța de fond, cu respectarea art. 377 al. 2 C.pr.pen., a acordat un singur termen de judecată pentru a fi prezentate în interesul inculpatului înscrisuri în circumstanțiere.

La următorul termen de judecată stabilit, respectiv 26.11.2018, înainte de dezbaterile pe fondul cauzei, astfel cum s-a consemnat în încheierea de ședință de la acea dată, apărătorul inculpatului a învederat că nu a reușit să intre în posesia înscrisurilor în latură circumstanțială, astfel că instanța de fond a luat act de poziția procesuală exprimată, constatând că nu se mai insistă în administrarea acestei probe.

Analizată fiind cauza din perspectiva incidenței art. 374 alin. 4 C.pr.pen., instanța de fond a reținut că potrivit dispozițiilor legale ce dau conținut legal textului de lege menționat: „În cazurile în care acțiunea penală nu vizează o infracțiune care se pedepsește cu detențiune pe viață, președintele pune în vedere inculpatului că poate solicita ca judecata să aibă loc numai pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale și a înscrisurilor prezentate de părți,

dacă recunoaște în totalitate faptele reținute în sarcina sa, aducându-i la cunoștință dispozițiile art. 396 alin. (10)”. De asemenea, conform art. 349 alin. 2 C.pr.pen., „Instanța poate soluționa cauza numai pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, dacă inculpatul solicită aceasta și recunoaște în totalitate faptele reținute în sarcina sa și dacă instanța apreciază că probele sunt suficiente pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei, cu excepția cazului în care acțiunea penală vizează o infracțiune care se pedepsește cu detențiune pe viață.”. În continuare, potrivit art. 396 alin. (10) C.pr.pen., „Când judecata s-a desfășurat în condițiile art. 375 alin. (1), (1¹) și (2), când cererea inculpatului ca judecata să aibă loc în aceste condiții a fost respinsă sau când cercetarea judecătorească a avut loc în condițiile art. 377 alin. (5) ori art. 395 alin. (2), iar instanța reține aceeași situație de fapt ca cea recunoscută de către inculpat, în caz de condamnare sau amânare a aplicării pedepsei, limitele de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei închisorii se reduc cu o treime, iar în cazul pedepsei amenzii, cu o pătrime. Pentru inculpații minori, instanța va avea în vedere aceste aspecte la alegerea măsurii educative; în cazul măsurilor educative privative de libertate, limitele perioadelor pe care se dispun aceste măsuri, prevăzute de lege, se reduc cu o treime.”

În procesul penal pendinte instanța de fond a regăsit toate condițiile de procedibilitate impuse de art. 374 al. 4 și următoarele C.pr.pen. în sensul că:

- la termenul de judecată din data de 29.10.2018, fără a fi avut loc debutul cercetării judecătorești după regulile de drept comun, inculpatul A., sub consilierea apărătorului său desemnat din oficiu, și-a manifestat expres disponibilitatea de a urma procedura simplificată prev. de art. 374 alin. 4 C.pr.pen.;

- inculpatul a declarat personal, în fața instanței de judecată, beneficiind de asistența juridică a apărătorului, că recunoaște săvârșirea faptei reținute în sarcina sa prin actul de sesizare a instanței, solicitând ca judecata să aibă loc în forma abreviată a asumării învinuirii, pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale pe care și le-a însușit;

- infracțiunea pentru care s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului nu este pedepsită de lege cu detențiunea pe viață, pentru a nu deveni astfel operante dispozițiile prev. de art. 396 alin. 10 C.pr.pen.;

- instanța de fond s-a considerat pe deplin lămurită numai pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, constatând că fapta inculpatului este complet și corect stabilită și, de asemenea, că materialul probator de care dispune este suficient pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei.

Analizând actele și lucrările dosarului, probatoriul administrat în cursul urmăririi penale și al cercetării judecătorești, instanța de fond a reținut următoarele:

La data de 18.06.2018, Parchetul de pe lângă Tribunalul Suceava a fost sesizat de către organele de poliție cu privire la faptul că în aceeași zi orele 14.00, numitul A. s-a prezentat la sediul Poliției din oraș F. și a declarat că și-a incendiat locuința iar pe soția sa B. a omorât-o.

În fapt, s-a reținut că, în dimineața zilei de 18 iunie 2018 cu aproximație ora 11:00, numita B. din orașul F. s-a deplasat la sediul poliției orașului pentru a depune o reclamație împotriva soțului ei, A..

...”acesta este violent cu mine, consumă în mod frecvent băuturi alcoolice și fără motiv mă umilește, mă terorizează spunându-mi să plec de la domiciliu, că vrea să-și aducă o altă femeie; ieri eram în casă alături de soțul meu care era beat fiindcă a băut toată ziua iar la un moment dat m-a strâns de gât fără motiv după care eu am fugit în altă cameră și am început să plâng; vreau să divorțez de el și doresc ca acesta să plece din casa mea; nu doresc să depun plângere penală vreau să i se pună în vedere să aibă un comportament civilizat față de mine, să nu mă mai lovească și să mă respecte...”

Câteva ore mai târziu, B. a fost găsită decedată în propria locuință, ucisă de soțul ei.

...”între noi s-a iscat o ceartă, iar soția mi-a cerut să părăsesc locuința și să ies afară din casa ei; în acele momente m-am enervat foarte tare, i-am spus că am investit și eu bani în casa asta, după care am prins-o cu mâna de păr, de pe masă am luat un cuțit de bucătărie după care i-am tăiat gâtul; de nervi i-am luat gâtul...”(pasaje din declarația inculpatului).

Soții A. și B. locuiau pe raza localității F., nu au avut copii, iar relația lor a fost una presărată de numeroase certuri și scandaluri, toate pe fondul consumului frecvent și în exces de băuturi alcoolice și a lipsei mijloacelor de trai. Un alt motiv al deselor certuri îl constituia faptul că imobilul în care conviețuiau era moștenit de la părinții victimei, aspect ce nu îi convenea inculpatului. Acesta îi reproșa des soției sale că a contribuit în mare parte la îmbunătățirile casei. Cei doi nu aveau un loc de muncă stabil, inculpatul lucra ocazional la diverse persoane din comunitate.

În cursul dimineții zilei de 18 iunie 2018, cu aproximație ora 06:30 acesta s-a deplasat la un gater deținut de numitul G. unde trebuia conform declarațiilor să toarne niște beton.

La ora 10:15 la acel gater a sosit un polițist care l-a invitat la sediul poliției pentru a da explicații și lămuriri în legătură cu reclamația formulată de soția sa.

De la sediul poliției inculpatul s-a întors la locul de muncă, și-a luat bicicleta după care s-a deplasat la locuința sa. Întrucât nu avea chei, a așteptat-o pe soție în curtea locuinței timp în care a consumat o cantitate de 1,5 litri conținând bere.

Lucrurile au luat o turnură nefericită și tragică în momentul în care soția inculpatului a ajuns la domiciliu, între soți a re izbucnit scandal și ceartă, și-au adresat reciproc cuvinte injurioase, soția cerându-i inculpatului să părăsească domiciliul. În acest context, iritat până peste măsură de toată situația creată, inculpatul A. a luat un cuțit de bucătărie aflat pe o masă, a prins-o pe victimă de păr și apoi i-a secționat gâtul cu acel obiect pe care îl avea în mână. Victima s-a prăbușit la sol într-o baltă de sânge iar inculpatul a părăsit locuința nu înainte de a încerca (fără succes) să o incendieze.

La scurt timp după comiterea faptei inculpatul A. s-a deplasat la sediul poliției orașului F. declarând polițiștilor că și-a incendiat propria locuință și că și-a omorât soția.

Potrivit concluziilor raportului de constatare medico-legală de necropsie nr. 329-CM/A3 din data de 19.06.2018 întocmit de C.M.L., moartea victimei a fost violentă, s-a datorat unei hemoragii externe consecutiv unei plăgi tăiate cervicale profunde cu secțiunea totală a organelor gâtului, plagă ce s-a putut produce prin lovire activă cu un obiect tăietor-înțepător ce ar putea fi cuțit.

La primul termen de judecată, inculpatul A. a recunoscut comiterea infracțiunii și a solicitat aplicarea procedurii prevăzută de art. 375 C.pr.pen., cerere admisă de către instanța de fond.

Săvârșirea infracțiunii de violență în familie, prevăzută de art. 199 alin. 1 rap. la art. 188 C.pen., de către inculpatul A., a rezultat din coroborarea următoarelor mijloace de probă: proces verbal de cercetare a locului faptei și planșa foto aferentă, reclamația persoanei vătămate, declarații martori H., I. și J., constatări preliminare medico-legale și raport de constatare medico-legală nr. ... din 19.06.2018, declarații suspect/inculpat A., declarația inculpatului A. din fața instanței de judecată prin care a recunoscut săvârșirea infracțiunii și a solicitat aplicarea procedurii recunoașterii învinuirii.

Față de întreg materialul probatoriu administrat în cauză, instanța de fond a constatat, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta inculpatului A. există, este prevăzută de legea penală, este săvârșită cu vinovăție, este nejustificată și imputabilă inculpatului.

În drept, s-a apreciat că, fapta inculpatului A., care în data de 18 iunie 2018, cu aproximație ora 14:00, pe fondul consumului de băuturi alcoolice și a unei stări conflictuale casnice mai vechi, a exercitat cu intenție acte de violențe, grave, asupra soției sale B., aplicându-i o singură lovitură de cuțit în zona cervicală, cauzând leziuni grave ce în scurt timp au condus

la decesul acesteia, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de violență în familie, prev. de art. 199 alin. 1 rap. la art. 188 C.pen.

În ceea ce privește forma de vinovăție cu care a acționat inculpatul, s-a reținut că, potrivit art. 16 alin. 3 din C.pen., Fapta este săvârșită cu intenție când făptuitorul: a) prevede rezultatul faptei sale, urmărind producerea lui prin săvârșirea acelei fapte; b) prevede rezultatul faptei sale și, deși nu-l urmărește, acceptă posibilitatea producerii lui.

Organele judiciare trebuie să stabilească dacă decesul unei persoane a fost urmare a unei acțiuni sau inacțiuni efectuate de făptuitor cu intenția de a ucide sau dacă făptuitorul a fost conștient că prin fapta sa este creat un risc semnificativ de suprimare a vieții unei persoane.

Elementul subiectiv al infracțiunii se deduce din întreaga conduită a inculpatului, făcându-se o apreciere globală a tuturor circumstanțelor de comitere a faptei.

Evidențiate fiind de probatoriul administrat în cauză cele două elemente ale faptei reținută în sarcina inculpatului, de ordin exclusiv material obiectiv și anume: o activitate fizică, ce se înfățișează sub forma unei acțiuni (formă de manifestare concretizată în acte, gesturi violente, respectiv în cazul de față lovirea repetată și cu deosebită intensitate a victimei ce a condus la producerea unei schimbări în lumea exterioară), precum și un rezultat socialmente periculos (constând într-o vătămare și o stare periculoasă pentru valorile sociale ocrotite de legea penală - cauzarea decesului victimei), prima instanță, în propriul demers analitic, a analizat elementul intențional, pentru o justă încadrare juridică a acesteia.

Așadar examenul instanței de fond s-a canalizat asupra infracțiunii, ca act de conduită umană, ce comportă nu numai o latură exterioară, obiectivă, cu exprimare perceptibilă sub aspect material-fizic, dar și o latură interioară, subiectivă, alcătuită din fenomenele și procesele psihice care preced, pun în mișcare și însoțesc actul de conduita delicvent, imprimându-i orientarea antisocială.

Expresia „uciderea unei persoane” utilizată de textul art. 188 C.pen., cuprinde implicit ideea orientării acțiunii spre un rezultat specific constând în moartea victimei. Doctrina mai folosește noțiunea de „dol special”, definit ca voința de a suprima viața persoanei sau „intenție precisă” prevăzută special de lege ca element constitutiv al unei infracțiuni cu privire la care se incriminează producerea unui rezultat determinat.

Atât în literatura de specialitate, cât și în practica judiciară, s-a arătat că poziția psihică a făptuitorului trebuie stabilită în fiecare caz, în raport cu împrejurările concrete în care s-a comis infracțiunea care, chiar dacă par concludente, privesc în mod izolat pot duce la o greșită încadrare juridică a faptei. La stabilirea intenției cu care acționează autorul, se impune a fi avute în vedere: natura obiectului/mijlocului vulnerant folosit (apt sau nu de a produce moartea), regiunea corpului lovită, precum și cea vizată de făptuitor (zonă vitală sau nu), numărul și intensitatea loviturilor, raporturile dintre autor și victimă anterioare săvârșirii faptei sau atitudinea făptuitorului după comiterea faptei. De asemenea, mai trebuie ținut seama și de desistarea de către acesta a actelor vătămătoare din proprie inițiativă, pentru clarificarea poziției subiective a făptuitorului, fiind de luat în considerare și până la ce limită ar fi continuat el să exercite actele de violență dacă nu ar fi fost dezarmat sau imobilizat.

Or, relaționând la speța de față, instanța de fond a considerat că, din împrejurările în care s-a produs violentarea victimei, precum și din materialitatea actului în sine, rezultă elemente care să înfățișeze în mod obiectiv intenția directă a inculpatului de a ucide.

A urmări producerea rezultatului înseamnă a da expresie, prin conduita exterioară, hotărârii de a comite o faptă determinată.

În speță, s-a reținut că inculpatul A., a aplicat victimei o singură lovitură circulară de cuțit în zona gâtului, cu putere, care a secționat total organele gâtului și a condus la decesul victimei, elemente ce conduc spre concluzia, că inculpatul a acționat cu forma de vinovăție a

intenției directe și a comis o infracțiune de violență în familie, prev. de art. 199 alin. 1 rap. la art. 188 C.pen.

Cât privește elementele constitutive ale infracțiunii, sub aspectul laturii obiective a infracțiunii, instanța de fond a reținut că elementul material constă în acțiunea inculpatului de lovire a persoanei vătămate cu cuțitul în zona gâtului.

Urmarea imediată a constat în atingerea adusă relațiilor sociale referitoare la dreptul la viață, valoare fundamentală apărută de atât de Constituție, cât și de Codul Penal, prin producerea decesului victimei.

Legătura de cauzalitate dintre elementul material și urmarea imediată a rezultat în cauză din probele existente la dosar.

Potrivit art. 396 alin. 2 C.pr.pen., constatând că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat în calitate de autor, instanța de fond a pronunțat condamnarea inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii de violență în familie, prev. de art. 199 alin. 1 rap. la art. 188 C.pen.

La individualizarea pedepsei aplicată inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii, Tribunalul a avut în vedere criteriile generale de individualizare prevăzute de art. 74 C.pen. și anume: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valorile sociale ocrotite, natura și gravitatea rezultatului produs și consecințele acestuia, motivul și scopul comiterii infracțiunilor, natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale inculpatului, conduita lui după comiterea faptelor și în cursul procesului penal, precum și elementele ce țin de persoana acestuia.

Individualizarea sancțiunii trebuie să respecte principiul proporționalității pedepsei cu natura și gradul de pericol al faptei săvârșite, avându-se în vedere drepturile și libertățile fundamentale sau alte valori sociale protejate care au fost vătămate prin comiterea infracțiunii.

Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, ea concretizând dezaprobarea legală și judiciară, atât în ceea ce privește fapta penală săvârșită, cât și în ce privește comportamentul făptuitorului. Ca atare, quantumul acesteia și modalitatea de executare trebuie individualizate în așa fel încât să conducă la reeducarea inculpatului, iar aceasta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și să evite în viitor săvârșirea de fapte penale.

Astfel, s-a reținut că inculpatul a săvârșit o infracțiune de violență în familie, respectiv o infracțiune de omor, asupra soției sale în contextul faptic prezentat anterior.

Inculpatul a afectat în mod foarte grav ordinea publică, prin agresivitatea de care a dat dovadă la adresa soției sale, a produs o tulburare a ordinii publice în colectivitatea în care locuia împreună cu soția sa.

O asemenea faptă deosebit de gravă, ca cea analizată în cauza de față, s-a considerat că trebuie să fie urmată de o ripostă fermă a organelor judiciare, altminteri s-ar crea impresia inculpatului și societății în ansamblu că sfidarea legii penale în una dintre cele mai grave modalități posibile, atrage o răspundere și o pedeapsă moderată, compromițând ideea de justiție, de prevenție și de combatere a faptelor antisociale grave.

În ceea ce privește persoana inculpatului A., s-a reținut că acesta este în vârstă de 57 de ani, nu are copii, a absolvit 8 clase, este muncitor zilier.

Pe de altă parte, instanța de fond a avut în vedere că inculpatul s-a prezentat în fața organelor de poliție imediat după comiterea faptei, a avut o atitudine sinceră constantă pe tot parcursul procesului penal și nu este cunoscut cu antecedente penale.

Prin prisma criteriilor menționate, având în vedere limitele de pedeapsă rezultate în urma reducerii cu o treime a intervalului 10-25 ani, ca urmare a reținerii dispozițiilor art. 396 alin. 10 C.pr.pen., respectiv 6 ani și 8 luni – 16 ani și 8 luni, tribunalul a considerat că aplicarea unei pedepse în quantum de 13 ani – o pedeapsă orientată spre jumătatea dintre minimul special

și maximul special, este de natură realiza scopul educativ, preventiv și punitiv al pedepsei și de a constitui totodată un avertisment ferm al autorităților pentru conduce la formarea unei atitudini corecte a inculpatului față de valorile sociale afectate.

Instanța de fond a reținut că pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să reflecte un echilibrul, atât sub aspectul naturii ei, cât și al cuantumului și modalității de executare și să nu arate în nici un caz un efect intimidant, datorită severității excesive sau un efect indulgent, urmare a unei clemențe abuzive, nemăsurate, astfel că, cea care a fost stabilită, este de natură a realiza funcția prevăzută de legiuitor.

Pe cale de consecință, Tribunalul a dispus condamnarea inculpatului A., la pedeapsa de 13 (treisprezece) ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de violență în familie, prev. de art. 199 alin. 1 rap. la art. 188 C.pen., cu aplicarea art. 396 alin. 10 C.pr.pen.

În privința pedepselor complementare, instanța de fond a apreciat că activitatea ilicit penală, astfel cum a fost expusă, demonstrează nedemnitățile inculpatului în exercitarea dreptului de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și a dreptului de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, prevăzute de art. 66 al.1 lit. a) și lit. b) C.pen..

În privința pedepselor accesorii instanța reține că, potrivit art. 65 al.1 C.pen., acestea se stabilesc în funcție de modul în care au fost stabilite pedepsele complementare. Astfel, dacă se apreciază necesitatea dispunerii pedepsei complementare trebuie stabilit și conținutul pedepsei accesorii în funcție de conținutul pedepsei complementare. Astfel, raportat la prevederile Codului penal, din dispozițiile art.65 alin. 1, rezultă existența unei legături indisolubile între pedepsele complementare și accesorii.

Apreciind că inculpatul este nedemn să mai ocupe funcții publice, în baza art. 67 alin. 1 și 2 C.pen. rap. la art. 66 alin. 3 C.pen. s-a aplicat inculpatului A. pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a) și b) C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, pe o durată de 5 ani, după executarea pedepsei închisorii, după grațierea totală ori a restului de pedeapsă, după împlinirea termenului de prescripție a executării pedepsei ori după expirarea termenului de supraveghere a liberării condiționate.

În baza art. 65 alin. 1 C.pen. s-a aplicat inculpatului A. pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a), b) C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat.

În baza art.72 C.pen., s-a dedus din pedeapsa aplicată inculpatului de 13 ani închisoare, durata reținerii din data de 18 iunie 2018 și a arestării preventive de la data de 19 iunie 2018, până la zi.

În baza art. 399 alin. 1 C.pr.pen., a fost menținută măsura arestării preventive luată față de inculpatul A., prin încheierea nr. 85 din 19.06.2018 în dosar nr. .../86/2018 al Tribunalului Suceava și menținută ulterior.

Pentru a menține această măsură, instanța de fond a avut în vedere art. 223 al. 2 C.pr.pen. care prevede că „Măsura arestării preventive poate fi luată și dacă din probe rezultă suspiciunea rezonabilă că inculpatul a săvârșit o infracțiune intenționată contra vieții, o infracțiune prin care s-a cauzat vătămarea corporală sau moartea unei persoane...și prevederile art. 202 alin. 1 C.pr.pen. care statuează că „măsurile preventive pot fi dispuse dacă există probe sau indicii temeinice din care rezultă suspiciunea rezonabilă că o persoană a săvârșit o infracțiune și dacă sunt necesare în scopul asigurării bunei desfășurări a procesului penal, al împiedicării sustragerii suspectului ori a inculpatului de la urmărirea penală sau de la judecată ori al prevenirii săvârșirii unei alte infracțiuni”, precum și art. 202 alin. 3 C.pr.pen. care prevede că

„orice măsură preventivă trebuie să fie proporțională cu gravitatea acuzației aduse persoanei față de care este luată și necesară pentru realizarea scopului urmărit prin dispunerea acesteia”.

Instanța de fond a constatat întrunirea cumulativă a celor două cerințe care justifică privarea de libertate a inculpatului. Astfel, având în vedere că în prezenta cauză a fost pronunțată o soluție de condamnare a inculpatului, instanța apreciază că este îndeplinită condiția cerută de legiuitor, respectiv cea a existenței probelor în acuzare. În consecință, având în vedere toate aceste aspecte, și faptul că inculpatul a fost condamnat la închisoare cu executare pentru o infracțiune de violență deosebit de gravă asupra soției acestuia, instanța de fond a dispus menținerea măsurii arestării preventive, apreciind că privarea de libertate este necesară în continuare pentru înlăturarea unei stări de pericol pentru ordinea publică.

În baza art. 7 din Legea nr. 76/2008 cu referire la Anexa 1 din Legea 187 din 24.10.2012 privind organizarea și funcționarea Sistemului Național de Date Genetice Judiciare, s-a dispus prelevarea de probe biologice de la inculpatul A. în vederea introducerii profilului genetic în Sistemului Național de Date Genetice Judiciare.

În baza art. 112 alin.1 lit. b C.pen. s-a dispus confiscarea de la inculpatul A. a unui cuțit de bucătărie, cu mâner din plastic, ambalat în coletul 3, folosit la comiterea faptei, aflat la Camera de corpuri delictive din cadrul Tribunalului Suceava – Secția Penală.

În temeiul art. 162 alin. 4 C.pr.pen., s-a dispus restituirea către inculpat a bunurilor ridicate în urma cercetării la fața locului, respectiv o cutie de chibrituri, o brichetă de material plastic de culoare neagră și o cămașă bărbătească de culoare verde, ambalate în coletele 1, 2 și 4 la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri.

Distinct, instanța de fond a constatat că în cauză nu există constituire de parte civilă, măsură care se confirmă (f. 10 ds. ../86/2018/a1), prin încheierea din 29.10.2018 dispunându-se scoaterea din cauză a Spitalului Județean de Urgență. Așa cum s-a evidențiat în preambulul considerentelor nici rudele victimei B., respectiv numiții C., D. – ambii verișori și E. – mătușă, citați de instanța de fond în calitate de alți subiecți procesuali pentru a se clarifica latura civilă nu au înțeles să exercite acțiunea civilă alăturat celei penale în cauza de față.

Onorariul în cuantum de 520 lei pentru apărătorul desemnat din oficiu în cursul urmăririi penale, Av. .. din cadrul Baroului Suceava, pentru inculpatul A., aferent delegației ../18.06.2018 și onorariul în cuantum în cuantum de 520 lei pentru apărătorul desemnat din oficiu în cursul judecării și camerei preliminare, Av. .., din cadrul Baroului Suceava, aferent delegației ../10.08.2018 s-a dispus a se avansa din fondurile Ministerului Justiției în contul Baroului Suceava și să rămână în sarcina statului.

În baza art. 398 și art. 274 alin. 1 C.pr.pen., a fost obligat inculpatul A. la plata către stat a sumei de 3300 lei cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de stat, din care suma de 3018 lei din cursul urmăririi penale.

Împotriva acestei sentințe au declarat apel la data de 19.12.2018 (data stampilei de pe plic), respectiv data de 18.01.2019, numiții C., D. și E., pentru motivele susținute oral și consemnate în partea introductivă a prezentei decizii, solicitând, în esență, admiterea apelului formulat și modificarea sentinței penale atacate cu privire la latura penală a cauzei, în sensul majorării pedepsei aplicate inculpatului.

Curtea, având în vedere conținutul înscrisului existent la f. 70-72 ds.u.p., ce emană de la persoanele mai sus menționate, prin care acestea au învederat anumite aspecte vizând relația de căsătoriei a victimei cu inculpatul în perioada anterioară comiterii faptei și au formulat solicitări atât sub aspectul laturii penale (pedeapsă maximă), cât și sub aspectul laturii civile (au cerut daune în cuantum de 30.000 euro), precum și faptul că la termenul de judecată din 29.10.2018, fiind prezenți în fața primei instanțe și interpelați, aceștia, după ce au indicat gradul de rudenie cu victima și au precizat că nu înțeleg să solicite despăgubiri civile (materiale sau morale) de la inculpat pentru pierderea rudei lor – victima B., precizări în raport de care

Tribunalul Suceava a luat act că nu se constituie părți civile în cauza de față, constată că nici procurorul și nici judecătorul fondului nu au clarificat calitatea acestora de persoane vătămate, în condițiile în care cele două calități nu se exclud reciproc, întrucât, conform art. 85 alin. (2) C.pr.pen., „calitatea de parte civilă a persoanei care a suferit o vătămare prin infracțiune nu înlătură dreptul acestei persoane de a participa în calitate de persoană vătămată în aceeași cauză”, având drepturile conferite de art. 81 lit. a)-j) C.pr.pen., context în care a analizat și dispus cu prioritate în acest sens.

În concepția Codului de procedură penală român în vigoare, definiția legală a persoanei vătămate se regăsește în art. 79 C.pr.pen., aceasta fiind „persoana care a suferit o vătămare fizică, materială sau morală prin fapta penală”. De lege lata, în cadrul procesului penal, persoana vătămată este **subiect procesual principal**, alături de suspect, iar „subiecții procesuali principali au aceleași drepturi și obligații ca și părțile, cu excepția celor pe care legea le acordă numai acestora”, potrivit art. 33 alin. (1) și (2) C.pr.pen..

Fiind, totodată, și subiect pasiv al conflictului de drept penal care face obiectul procesului penal, este firesc să i se acorde persoanei vătămate dreptul de a participa la desfășurarea acestuia. În actuala reglementare, persoana vătămată printr-o faptă penală pentru care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu poate opta să nu participe în procesul penal, caz în care trebuie să înștiințeze despre aceasta organul judiciar, care, dacă apreciază necesar, o va putea audia în calitate de martor (art. 81 alin. (2) C.pr.pen.).

Or, având în vedere aspectele de ordin procedural la care s-a făcut referire anterior, susținerile martorei K., audiată în fața instanței de apel, relativ la vătămarea morală suferită de verișorii, respectiv mătușa victimei, actele de stare civilă depuse la dosar, cât și cele solicitate, precum și faptul că inculpatul intimat A. a confirmat la termenul anterior calitatea de rude a apelanților cu victima, Curtea, în urma deliberării a constatat că, în conformitate cu disp. art.79 C.pr.pen., numiții C., D. și E. au calitatea de persoane vătămate în cauză, că potrivit art.409 alin.1 lit.d C.pr.pen. acestea se încadrează în categoria persoanelor ce pot exercita calea de atac ordinară prevăzută de lege, și că acestea au declarat apel în termen împotriva sentinței primei instanțe, în condițiile în care nici dispozitivul acesteia și nici hotărârea în extenso nu le-a fost comunicată, astfel că va proceda la soluționarea pe fond a acestora.

Procedând la soluționarea apelurilor declarate în cauză, prin prisma criticilor formulate de persoanele vătămate C., D. și E., precum și cauza sub toate aspectele de fapt și de drept și în conformitate cu disp. art. 417 alin.1 și 2, art. 420 și art. 421 C.pr.pen., Curtea apreciază că acestea sunt întemeiate pentru următoarele considerente:

Instanța de fond a reținut o stare de fapt conformă cu realitatea și sprijinită pe interpretarea și analiza judicioasă a probelor administrate în cursul urmăririi penale, în contextul în care inculpatul A. a înțeles să se prevaleze de procedura simplificată, prev. de art. 396 alin. 10 C.pr.pen., dispoziții referitoare la reducerea cu o treime a limitelor pedepsei închisorii în cazul „pledării vinovat”, ajungând în final la concluzia că acesta se face vinovat de comiterea infracțiunii pentru care a fost trimis în judecată, dând faptei comise încadrarea juridică corespunzătoare, respectiv infracțiunea de violență în familie, prev. de art. 199 alin. 1 rap. la art. 188 C.pen.

Fără a relua argumentația stării de fapt, redată în considerentele hotărârii atacate, argumentație pe care Curtea și-o însușește în întregime, astfel cum această posibilitate este conferită de practica CEDO și potrivit căreia poate constitui o motivare preluarea motivelor instanței inferioare (Helle împotriva Finlandei), se vor sublinia punctual aspectele criticate de apelanți rediate mai sus.

Rezultă din ansamblul probator administrat în cursul urmăririi penale, la care a făcut referire detaliată prima instanță, și care fiind însușit și necontestat de către inculpat nu va mai fi reluat, că în data de 18 iunie 2018, în jurul orei 14:00, pe fondul consumului de băuturi

alcoolice și a unei stări conflictuale casnice mai vechi, A. a exercitat cu intenție acte de violențe, grave, asupra soției sale B., aplicându-i o singură lovitură de cuțit în zona cervicală, cu putere, care a secționat total organele gâtului, cauzându-i astfel leziuni grave ce în scurt timp au condus la decesul acesteia.

Raportat la starea de fapt reținută, s-a stabilit încadrarea juridică legală a infracțiunii comise de inculpat, ce se circumscrie în drept conținutului constitutiv al infracțiunii de violență în familie, prev. de art. 199 alin. 1 C.pen. raportat la art. 188 C.pen.

În ceea ce privește operațiunea de individualizare a cuantumului pedepsei, Curtea, în acord cu susținerile persoanelor vătămate apelante, apreciază că instanța de fond a efectuat o greșită analiză a criteriilor de individualizare prev. de art. 74 C.pen..

Deși instanța de fond a punctat în mod pertinent și complet aspectele pe care le-a avut în vedere la dozarea pedepsei și alegerea modalității de executare, inclusiv aplicarea art. 396 alin. 10 C.pr.pen., totuși valorizarea juridică a acestora este una apreciată de instanța de control judiciar ca fiind eronată.

Potrivit art. 74 din Codul penal, stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunii; motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului; conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal; nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială.

Chiar dacă individualizarea pedepsei este un proces interior, strict personal al judecătorului, ea nu este totuși un proces arbitrar, subiectiv, ci din contră el trebuie să fie rezultatul unui examen obiectiv al întregului material probatoriu, studiat după anumite reguli și criterii precis determinate.

Înscrierea în lege a criteriilor generale de individualizare a pedepsei înseamnă consacrarea explicită a principiului individualizării pedepsei, așa încât respectarea acestuia este obligatorie pentru instanță.

De altfel, ca să-și poată îndeplini funcțiile care-i sunt atribuite în vederea realizării scopului său și al legii, pedeapsa trebuie să corespundă sub aspectul naturii (privativă sau neprivativă de libertate) și duratei, atât gravității faptei și potențialului de pericol social pe care îl prezintă, în mod real persoana infractorului, cât și aptitudinii acestuia de a se îndrepta sub influența pedepsei.

Funcțiile de constrângere și de reeducare, precum și scopul preventiv al pedepsei, pot fi realizate numai printr-o justă individualizare a sancțiunii, care să țină seama de persoana căreia îi este destinată, pentru a fi ajutată să se schimbe, în sensul adaptării la condițiile socio-etice impuse de societate.

Or, actele de violență exercitate de inculpat în comiterea faptei sunt elemente care nu pot fi omise și care trebuiesc bine evaluate de către instanța de apel, în alegerea pedepsei.

Așa fiind, inculpatul trebuia să știe că, pe lângă drepturi, are și o serie de datorii, obligații, răspunderi, care caracterizează comportamentul său în fața societății.

Sub aspectul individualizării pedepsei în speță, trebuie efectuată o justă adecvare cauzală a criteriilor generale prevăzute de art. 74 C.pen., ținându-se cont de gradul de pericol social, în concret ridicat al faptei comise agravat de circumstanțele reale ale săvârșirii ei, dar și de circumstanțele personale ale inculpatului (în vârsta de 57 de ani, nu are copii, a absolvit 8 clase, este muncitor ziler), care s-a prezentat în fața organelor de poliție imediat după comiterea faptei, a avut o atitudine sinceră constantă pe tot parcursul procesului penal și nu este cunoscut cu antecedente penale, așa cum rezultă din fișa de cazier.

Exemplaritatea pedepsei produce efecte atât asupra conduitei infractorului, contribuind la reeducarea sa, cât și asupra altor persoane care, văzând constrângerea la care este supus acesta, sunt puse în situația de a reflecta asupra propriei lor comportări viitoare și de a se abține de la săvârșirea de infracțiuni.

Fermitatea cu care o pedeapsă este aplicată și pusă în executare, intensitatea și generalitatea dezaprobării morale a faptei și făptuitorului, condiționează caracterul preventiv al pedepsei care, totdeauna, prin mărimea privațiunii, trebuie să reflecte gravitatea infracțiunii și gradul de vinovăție a făptuitorului.

Numai o pedeapsă justă și proporțională este de natură să asigure atât exemplaritatea cât și finalitatea acesteia, scopul pedepsei fiind acela de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni”.

Fapta unui soț de a-și ucide în asemenea împrejurări soția este neîndoielnic gravă, apreciată ca atare și de legiuitor care reglementează și sancționează ca o variantă calificată o asemenea activitate.

Dar, firește, în lumina criteriilor prevăzute de art.74 C.pen., gravitatea concretă a unei activități infracționale trebuie stabilită consecutiv unui examen aprofundat și cuprinzător al tuturor elementelor interne, specifice faptei și făptuitorului.

Fapta este neîndoielnic gravă și nu pot fi scăpate din vedere (în operația complexă a individualizării tratamentului penal), elementele de mai sus, care susțin în afara oricărei îndoieli concluzia că acțiunea infracțională a inculpatului în vârstă de 57 de ani s-a derulat pe fondul consumului de alcool și a unei stări conflictuale casnice mai vechi.

Nu poate fi ignorată împrejurarea că atât victima cât și inculpatul erau consumatori de alcool, anterior comiterii infracțiunii, că activitatea antisocială a apelantului s-a produs pe fondul unui discernământ afectat de substanțele toxice ingerate și aflate în organism (a consumat o cantitate de 1,5 litri de bere), care i-au modificat substanțial percepția asupra acțiunilor sale.

Această realitate coroborată cu modalitatea de comitere a faptei (a aplicat victimei o singură lovitură circulară de cuțit în zona gâtului, cu putere, care a secționat total organele gâtului și a condus la decesul victimei, apoi a părăsit locuința, nu înainte de a încerca să o incendieze), care dă un specific cu totul deosebit circumstanțelor faptei, justifică și impune majorarea pedepsei acordate de prima instanță, apreciată de către Curte ca fiind neîndestulătoare pentru reeducarea celui în cauză și față de exigențele prevenției generale.

Ceea ce trebuie subliniat, este faptul că, cu cât adaptarea pedepsei este mai adecvată, cu atât sunt create condiții corespunzătoare pentru a se realiza scopul pedepsei.

Or, pentru a acționa ca un factor educativ, constrângerea penală trebuie să fie în măsură să forțeze procesele psihice mai profunde ale infractorului, să influențeze rațiunea, sentimentul, voința acestuia, pentru a-l determina să-și modifice în mod statornic comportamentul. Pedeapsa este în măsură să realizeze această finalitate, numai dacă prin felul și măsura sa reflectă gravitatea faptei, gradul de vinovăție și pericolozitatea infractorului, dacă este rațională, convingătoare, justă și echitabilă.

Prin prisma celor mai sus expuse, Curtea constată că stabilirea unei pedepse cu închisoarea, în quantum de 16 ani, orientate așadar înspre maximul special prevăzut de textul de incriminare, rezultat ca urmare a reținerii dispozițiilor art. 396 alin. 10 Cod de procedură penală, prin natură și quantum asigură atât restabilirea ordinii de drept, cât și o reală reinsertie socială a inculpatului, reflectând gradul de pericol social al faptei săvârșite dar și circumstanțele de ordin personal (expuse în cele ce preced).

Situația de fapt nu a fost de altfel contestată de inculpat (care a solicitat judecarea cauzei în procedură abreviată, cerere încuviințată), nici în fața instanței de fond și nici în fața instanței de apel.

În considerarea tuturor argumentelor expuse, constatând întemeiate criticile formulate în susținerea apelurilor formulate de persoanele vătămate, în modalitatea arătată și nelegalitatea sentinței penale, în limitele și pentru motivele analizate, în conformitate cu dispozițiile art. 421 pct. 2 lit. a C.pr.pen., Curtea va admite apelurile declarate de C., D. și E. împotriva sentinței penale nr. 310 din 11.12.2018 a Tribunalului Suceava, va desființa, în parte, sentința penală sus menționată și în rejudecare:

Va majora cuantumul pedepsei la care a fost condamnat inculpatul A., pentru săvârșirea infracțiunii prev. de art.199 alin.1 rap. la art.188 C.pen., de la 13 ani închisoare la 16 ani închisoare.

Vor fi menținute celelalte dispoziții ale sentinței penale atacate care nu sunt contrare prezentei decizii.

Conform art.422 C.pr.pen. rap. la art.72 alin.1 C.pen., se va deduce, în continuare, din pedeapsa principală de 16 ani închisoare aplicată inculpatului intimat A., durata arestului preventiv a acestuia de la 11.12.2018 la zi.

Întrucât în cauză, în baza sentinței penale apelate, au fost emise formele de executare, instanța de apel va dispune anularea acestora, inclusiv a mandatului de executare a pedepsei închisorii nr. 373/28.12.2018 și se va dispune emiterea unui nou mandat conform prezentei decizii.

În baza art.275 alin.3 C.pr.pen., cheltuieli judiciare din apel vor rămâne în sarcina statului.

17. Nelegala obligare a Biroului Asiguratorilor de Autovehicule din România la plata despăgubirilor către unitățile medicale

Rezumat:

În motivarea obligării Biroul Asiguratorilor de Autovehicule din România la plata daunelor către părțile civile instanța de fond a făcut referire la dispozițiile Legii 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România. Or, această lege a fost abrogată la data intrării în vigoare a Legii 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudiciile produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, acest ultim act normativ fiind aplicabil în speță, ca urmare a faptului că aceasta era legea în vigoare la data producerii accidentului rutier ce face obiectul prezentei cauze.

Art. 33 din Legea 132/2017 reglementează atribuțiile BAAR în calitate de organism de plată a despăgubirilor, stabilindu-se că BAAR acordă despăgubiri, printre altele, și în situația în care vehiculul sau tramvaiul a fost identificat, dar nu era asigurat pentru RCA, în acest caz acordându-se despăgubiri atât pentru daune materiale, cât și pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății ori pentru deces.

Potrivit art. 33 alin. 4 din Legea 132/2017 nicio entitate care a compensat în orice fel persoanele prejudiciate sau a oferit acestora servicii în legătură cu prejudiciile suferite, inclusiv servicii medicale, în baza unor contracte încheiate ori în baza legii, nu are dreptul să solicite de la BAAR recuperarea cheltuielilor efectuate.

Prin urmare, art. 33 alin. 4 din Legea 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudiciile produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, exclude posibilitatea obligării BAAR la plata despăgubirilor constând în contravaloarea serviciilor medicale suportate de părțile civile Spitalul Județean de Urgență și Serviciul de Ambulanță Județean ca urmare a îngrijirilor medicale și a transportului oferit în baza legii victimei.

Cu privire la aceste prejudicii nu mai subzistă calitatea de partea responsabilă civilmente a BAAR, astfel încât se reactivează obligația inculpatului de a achita aceste despăgubiri în baza răspunderii civile delictuale.

(Decizia nr. 123 din 1.02.2019, dosar nr. 6780/314/2018)

Hotărârea:

Prin Sentința penală nr. 608 din 20.12.2018 a Judecătorei Suceava pronunțată în dosarul nr. ./314/2018 s-au dispus următoarele:

1. A fost condamnat inculpatul A. la o pedeapsă de 2 ani și 6 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de ucidere din culpă prevăzută și sancționată de art.192 alin.1 și 2 C.pen. cu aplicarea art.38 alin.1 C.pen., art.349 alin.2 C.pr.pen., art.375 C.pr.pen. și art. 396 alin. 10 C.pr.pen.

În temeiul art. 65 alin. 1 C.pen. s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a, b și i C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat și dreptul de a conduce autovehicule.

În baza art. 67 alin. 1 C.pen. s-a aplicat inculpatului pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a, b și i C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat și dreptul de a conduce autovehicule pe o durată de 4 ani, pedeapsă ce se va executa după executarea pedepsei închisorii, după grațierea totală ori a restului de pedeapsă, după împlinirea termenului de prescripție a executării pedepsei sau după expirarea termenului de supraveghere a liberării condiționate.

2. A fost condamnat inculpatul A. la o pedeapsă de 2 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de părăsirea locului accidentului fără încuviințarea poliției, faptă prevăzută de art. 338 alin.1 C.pen. cu aplicarea art.38 alin.1 C.pen., art.349 alin.2 C.pr.pen., art.375 C.pr.pen. și art. 396 alin. 10 C.pr.pen.

În temeiul art. 65 alin. 1 C.pen. s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a, b și i C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat și dreptul de a conduce autovehicule.

În baza art. 67 alin. 1 C.pen. s-a aplicat inculpatului pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a, b și i C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat și dreptul de a conduce autovehicule pe o durată de 2 ani, pedeapsă ce se va executa după executarea pedepsei închisorii, după grațierea totală ori a restului de pedeapsă, după împlinirea termenului de prescripție a executării pedepsei sau după expirarea termenului de supraveghere a liberării condiționate.

3. A fost condamnat inculpatul A. la o pedeapsă de 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de conducere pe drumurile publice a unui autovehicul de către o persoană care nu posedă permis de conducere, faptă prevăzută de art. 335 alin. 1 C.pen., cu aplicarea art. 38 alin. 1 și 2 C.pen., art. 349 alin. 2 C.pr.pen., art. 375 C.pr.pen. și art. 396 alin. 10 C.pr.pen.

În temeiul art. 65 alin. 1 C.pen. s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a, b și i C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat și dreptul de a conduce autovehicule.

În baza art. 67 alin. 1 C.pen. s-a aplicat inculpatului pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a, b și i C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție

care implică exercițiul autorității de stat și dreptul de a conduce autovehicule pe o durată de 2 ani, pedeapsă ce se va executa după executarea pedepsei închisorii, după grațierea totală ori a restului de pedeapsă, după împlinirea termenului de prescripție a executării pedepsei sau după expirarea termenului de supraveghere a liberării condiționate.

În baza art. 38 alin. 1 și 2 C.pen. rap. la art. 39 alin. 1 lit. b C.pen. au fost contopite pedepsele aplicate în prezenta cauză în pedeapsa cea mai grea de 2 (doi) ani și 6 (șase) luni închisoare, care a fost sporită cu 1(un) an închisoare, urmând ca, în final, inculpatul A. să execute o pedeapsă de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni închisoare.

În temeiul art.45 alin .5 C.pen. raportat art. 65 alin. 1 C.pen. s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a, b și i C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat și dreptul de a conduce autovehicule.

În baza art. 45 alin. 3 C.pen. raportat la art. 67 alin. 1 C.pen. s-a aplicat inculpatului pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a, b și i C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat și dreptul de a conduce autovehicule pe o durată de 4 ani, pedeapsă ce se va executa după executarea pedepsei închisorii, după grațierea totală ori a restului de pedeapsă, după împlinirea termenului de prescripție a executării pedepsei sau după expirarea termenului de supraveghere a liberării condiționate.

În baza art. 399 alin. 1 C.pr.pen. a fost menținută măsura preventivă a controlului judiciar luată față de inculpatul A. iar conform art.72 alin.1 C.pen. s-a dedus din pedeapsa pronunțată perioada cât timp inculpatul A. a fost reținut și arestat preventiv în prezenta cauză din data de 11.07.2018 și până la data de 01.12.2018.

În baza art. 7 din Legea nr. 76/2008 privind organizarea și funcționarea Sistemului Național de Date Genetice Judiciare s-a dispus prelevarea de probe biologice de la inculpat în vederea introducerii profilului genetic în Sistemului Național de Date Genetice Judiciare.

În temeiul art. 5 alin. 5 din Legea nr.76/2008 privind organizarea și funcționarea Sistemului Național de Date Genetice Judiciare a fost informat inculpatul că probele biologice recoltate vor fi utilizate pentru obținerea și stocarea în S.N.D.G.J. a profilului genetic.

În temeiul art. 25 alin.1 rap. la art. 397 C.pr.pen., coroborat cu art. 1357 C.civ., art.49, art.50, art.55 din Legea nr.136/1995 și art. 26 alin.1 lit. a din Ordinul nr. 14/2011 emis de Președintele Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, a fost admisă în parte acțiunea civilă formulată de părțile civile B., C., D. și E. și Spitalul Județean de Urgență.

A fost obligată partea responsabilă civilmente Biroul Asigurătorilor de autovehicule din România, la plata către partea civilă B. a sumei de 10.000 euro reprezentând daune morale și 20.000 lei daune materiale, C. a sumei de 10.000 euro reprezentând daune morale, D. a sumei de 5.000 euro reprezentând daune morale și E. a sumei de 5000 euro reprezentând daune morale.

A fost obligată partea responsabilă civilmente Biroul Asigurătorilor de autovehicule din România (BAAR) la plata către partea civilă Spitalul Județean de Urgență a sumei de 2.625,96 lei, reprezentând cheltuieli de spitalizare ocazionate de internarea victimei F.

A fost obligată partea responsabilă civilmente Biroul Asigurătorilor de autovehicule din România (BAAR) la plata către partea civilă Serviciul de Ambulanță Județean a sumei de 1369 lei, reprezentând cheltuieli de spitalizare ocazionate de internarea victimei F.

A fost obligată partea responsabilă civilmente Biroul Asigurătorilor de autovehicule din România (BAAR), la plata către părțile civile B., C., D. și E. la plata dobânzii legale de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri și până la data achitării integrale a debitelor.

În baza art. 274 alin. 1 C.pr.pen. a fost obligat inculpatul A. la plata către stat a sumei de 2000 lei cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de stat, din care suma de 1000 lei din cursul urmăririi penale.

În baza art. 274 alin. 1 teza a II-a C.pr.pen., rap. la art.272 alin. 2 C.pr.pen. onorariul apărătorului din oficiu în faza de urmărire penală, avocat ..., în cuantum de 260 lei, conform delegației avocațiale nr. ../11.07.2018, a rămas în sarcina statului, fiind avansat din fondurile speciale ale Ministerului Public în contul Baroului Suceava.

În baza art. 274 alin. 1 teza a II-a C.pr.pen., rap. la art.272 alin. 2 C.pr.pen., onorariul apărătorului desemnat din oficiu pentru inculpatul A. - av. .. (650 lei, conform delegației pentru asistență judiciară obligatorie nr. ../06.08.2018), a rămas în sarcina statului, urmând a fi avansat din fondurile speciale ale Ministerului Justiției în contul Baroului Suceava.

Pentru a pronunța această sentință, Judecătoria Suceava a reținut următoarele:

Prin rechizitoriul nr. 2856/P/2018 din 02.08.2018 al Parchetului de pe lângă Judecătoria Suceava a fost trimis în judecată, în stare de arest preventiv, inculpatul A., pentru săvârșirea infracțiunilor concurente de conducerea unui vehicul fără permis de conducere, faptă prev. de art. 335 alin. 1 C.pen., ucidere din culpă, faptă prev. de art. 192 alin. 1 și 2 C.pen., ambele cu aplic. art. 38 alin. 2 C.pen. și părăsirea locului accidentului ori modificarea sau ștergerea urmelor acestuia, faptă prev. de art. 338 alin. 1 C.pen., toate cu aplic. art. 38 alin. 1 C.pen.

Cauza a fost înregistrată pe rolul Judecătoriei Suceava la data de 03.08.2018 sub numărul ../314/2018.

S-a reținut în cuprinsul actului de sesizare a instanței că la data de 04.07.2018, în jurul orei 20:10, inculpatul A., în vârstă de 19 ani, cu toate că nu deținea permis de conducere pentru nicio categorie de vehicule, s-a urcat la volanul autoturismului marca X, cu numărul de înmatriculare xxx, în care se mai aflau în calitate de pasageri tatăl inculpatului, numitul G., persoană care se afla pe bancheta din spate a autovehiculului, și numitul F., persoană care ocupa locul din dreapta față.

Inculpatul a condus autoturismul mai sus menționat pe drumurile publice din orașul S., iar în jurul orei 20:20, în momentul în care a ajuns pe strada .. din aceeași localitate, din cauza vitezei excesive (150-160 de km/h, conform declarației inculpatului) și a lipsei de experiență, a pierdut controlul asupra direcției de deplasare, drumul fiind acoperit cu balastru, și a lovit temelia gardului care împrejmuiește imobilul cu nr. 9, după care a intrat cu partea dreaptă a autovehiculului în coliziune cu gardul imobilului cu nr. 11, care este construit din bolțari ornamentali și plasă de fier forjat. În urma accidentului rutier a rezultat rănirea gravă a celor doi pasageri, inculpatul A. părăsind în fugă locul faptei. Martorul ocular H. a sesizat accidentul rutier la numărul de urgență 112 și a făcut o serie de fotografii cu telefonul mobil, pe care ulterior le-a pus la dispoziția organelor de poliție.

La fața locului s-au deplasat mai multe echipaje de ambulanță și un echipaj de descarcerare, numiții G. și F. fiind transportați la Spitalul Județean de Urgență pentru a li se acorda îngrijiri medicale.

Martorul I. i-a însoțit pe lucrătorii de poliție la domiciliul inculpatului, ocazie cu care acesta a fost identificat și, fiind întrebat despre evenimentul în care a fost implicat, a precizat că a fugit de la locul faptei întrucât îi era frică.

Inculpatul A. a fost condus de organele de poliție la locul accidentului și a fost testat cu aparatul etilotest, rezultatul testului de respirație fiind de 0,14 mg/l alcool pur în aerul expirat.

Situația de fapt reținută în actul de sesizare a fost susținută pe următorul material probator: .....

Persoanele vătămate B., C., D. și E. au declarat în fața organelor de cercetare penală faptul că se constituie părți civile în procesul penal, urmând să precizeze ulterior cuantumul pretențiilor.

La dosarul cauzei s-a atașat fișa de cazier judiciar a inculpatului A..

Prin încheierea de ședință din camera de consiliu din data de 10.09.2018, definitivă, judecătorul de cameră preliminară de la prima instanță a constatat legalitatea sesizării instanței, administrării probelor și efectuării actelor de urmărire penală și a dispus începerea judecății.

La termenul de judecată din data de 29.10.2018 instanța de fond a adus la cunoștința inculpatului A., dispozițiile art. 374 alin. 4 C.pr.pen. raportat la art. 396 alin.10 C.pr.pen., privind judecata în procedura simplificată, precum și soluțiile posibile ca urmare a acestei proceduri.

Inculpatul a arătat că solicită ca judecata să aibă loc conform procedurii simplificate, prevăzută de art. 375 C.pr.pen. și i s-a luat o declarație în acest sens.

În faza de judecată, ca urmare a admiterii cererii formulate de către inculpat, în baza art. 349 alin. 2 C.pr.pen., cauza a fost soluționată pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale.

Fiind declarată terminată cercetarea judecătorească, conform art.387 alin.(1) C.pr.pen., analizând actele și lucrările dosarului, instanța de fond a reținut că situația de fapt mai sus prezentată este susținută de coroborarea mijloacelor de probă astfel:

În fapt, la data de 04.07.2018, în jurul orei 20:10, inculpatul A., în vârstă de 19 ani, cu toate că nu deținea permis de conducere pentru nicio categorie de vehicule, s-a urcat la volanul autoturismului marca X., cu numărul de înmatriculare xxx, în care se mai aflau în calitate de pasageri tatăl inculpatului, numitul G., persoană care se afla pe bancheta din spate a autovehiculului, și numitul F., persoană care ocupa locul din dreapta față.

Inculpatul a condus autoturismul mai sus menționat pe drumurile publice din oraș, iar în jurul orei 20:20, în momentul în care a ajuns pe strada ... din aceeași localitate, din cauza vitezei excesive (150-160 de km/h, conform declarației inculpatului) și a lipsei de experiență, a pierdut controlul asupra direcției de deplasare, drumul fiind acoperit cu balastru, și a lovit temelia gardului care împrejmuiește imobilul cu nr. 9, după care a intrat cu partea dreaptă a autovehiculului în coliziune cu gardul imobilului cu nr. 11, care este construit din bolțari ornamentali și plasă de fier forjat. În urma accidentului rutier a rezultat rănirea gravă a celor doi pasageri, inculpatul A. părăsind în fugă locul faptei. Martorul ocular H. a sesizat accidentul rutier la numărul de urgență 112 și a făcut o serie de fotografii cu telefonul mobil, pe care ulterior le-a pus la dispoziția organelor de poliție.

La fața locului s-au deplasat mai multe echipaje de ambulanță și un echipaj de descarcerare, numiții G. și F. fiind transportați la Spitalul Județean de Urgență pentru a li se acorda îngrijiri medicale.

Martorul I. i-a însoțit pe lucrătorii de poliție la domiciliul inculpatului, ocazie cu care acesta a fost identificat și, fiind întrebat despre evenimentul în care a fost implicat, a precizat că a fugit de la locul faptei întrucât îi era frică.

Inculpatul A. a fost condus de organele de poliție la locul accidentului și a fost testat cu aparatul etilotest, rezultatul testului de respirație fiind de 0,14 mg/l alcool pur în aerul expirat.

Potrivit buletinului de analiză toxicologică nr. 1350/11.07.2018 întocmit de Serviciul Județean de Medicină Legală, inculpatul A. a avut la data de 04.07.2018 o îmbibație de 0,15 g/l alcool pur în sânge la prima probă (ora 21:43), respectiv de 0,00 g/l alcool pur în sânge la a II-a probă (ora 22:43).

La data de 05.07.2018, în jurul orei 00:50, numitul F., în vârstă de 19 ani, pasager pe locul din dreapta față a autoturismului condus de inculpat, a decedat la Spitalul Județean de Urgență, ca urmare a multiplelor leziuni suferite.

Instanța de fond a reținut că din cuprinsul fișei de constatări preliminare nr. ... din data de 06.07.2018, întocmită de Serviciul Județean de Medicină Legală, au rezultat următoarele: moartea numitului F. a fost violentă; ea s-a datorat insuficienței cardio-circulatorii acute

consecința unui politraumatism cu politraumatism cranio-cerebral obiectivat prin fină lama de sânge semifluidă în spațiile subdurale și hemoragie subarahnoidiană cerebrală și cerebeloasă difuză, traumatism toracic obiectivat prin fractură sternală, fracturi costale drepte penetrante, contuzii pulmonare, ruptură pleuro-pulmonară dreaptă, atelectazie pulmonară dreaptă și hemotorax bilateral; traumatism abdominal obiectivat prin rupturi hepatice saturate chirurgicale și hemoperitoneu; leziunile de violență constatate la examenul necroptic s-au putut produce prin loviri de părțile dure din interiorul unui autovehicul în cadrul unui accident rutier, în condițiile precizate pe cale de anchetă; la examenul toxicologic în sânge și rinichi nu s-a pus în evidență alcool etilic (alcoolemie-0,00 g‰, alcoolurile-0,00 g‰); între leziunile constatate autopsic și deces există o legătură directă de cauzalitate; decesul datează din 05.07.2018.

Numitul G., pasager pe bancheta din spate a autoturismului mai sus menționat, a fost transportat la spital cu multiple leziuni, starea sa de sănătate fiind foarte gravă.

Situația de fapt redată anterior a fost reținută de către instanță în baza declarațiilor date de către inculpat, persoana vătămată și martorii audiați în cauză, coroborate cu înscrisurile depuse la prezentul dosar.

Astfel audiat în calitate de suspect, în cursul urmăririi penale, A. a recunoscut faptele reținute în sarcina sa, declarând că la data de 03.07.2018 a achiziționat autoturismul marca X., înmatriculat în Bulgaria cu numărul XXX, de la o persoană din localitatea V., nefiind încheiat niciun document care să certifice această tranzacție. Ulterior, la data de 04.07.2018, în jurul orelor 20:00-20:10, inculpatul s-a urcat la volanul autoturismului mai sus menționat, fiind însoțit de tatăl său G., care ocupa bancheta din spate și de prietenul său F., care ocupa locul din dreapta față, conducându-l de la locuința sa până la un magazin din localitatea S., cunoscut sub denumirea "...", de unde au cumpărat un pachet de țigări.

Inculpatul a arătat că întrucât intenționa să se deplaseze la ziua onomastică a soției numitului J., a condus autoturismul de la magazinul anterior menționat pe un drum comunal care face legătura cu localitatea P., după care a virat stânga pe strada ..., pe un drum acoperit cu balastru, moment în care numitul F. i-a solicitat să accelereze pentru a vedea cât de puternic este motorul autovehiculului. În acest context, inculpatul a accelerat, indicatorul indicând o viteză de 150-160 km/h, moment în care a pierdut controlul asupra direcției de deplasare și a intrat în coliziune cu un gard din beton.

Din aceeași declarație a rezultat faptul că după impact, inculpatul a constatat că tatăl său și F. prezentau urme de sânge în zona capului și a corpului și nu reacționau în niciun fel, însă, fiind speriat, a părăsit locul accidentului, îndreptându-se spre locuința sa. În momentul în care a ajuns la domiciliu, inculpatul a fost identificat de organele de poliție, care l-au condus la locul accidentului și l-au testat cu aparatul etilotest.

Audiat în cursul judecății în primă instanță, inculpatul A. a declarat că recunoaște în totalitate fapta așa cum a fost reținută în rechizitoriu.

Instanța de fond a mai reținut că cele relatate de inculpat au fost confirmate parțial de declarațiile martorilor H. și I..

Astfel, martorul ocular H. a declarat că la data de 04.07.2018, în jurul orei 20:20, în timp ce se afla în zona căii de acces în curtea locuinței sale din orașul S, a observat că pe strada .. a trecut în viteză un autoturism din care se auzea un zgomot puternic, care venea din direcția drumului comunal care face legătura cu localitatea P. Conducătorul autoturismului a pierdut controlul asupra direcției de deplasare și a lovit în primă fază capătul temeliei gardului ce împrejmuiește locuința martorului, după care a intrat în coliziune cu gardul numitului K., pe care l-a distrus, cu toate că era construit din bolțari ornamentali și plasă din elemente de fier forjat. Martorul a mai precizat că imediat după accident s-a deplasat la autoturismul în cauză și a constatat că în interior se aflau trei persoane, pasagerul din dreapta față și cel de pe bancheta din spate prezentând leziuni vizibile, motiv pentru care nu reacționau, iar persoana care se afla

pe locul șoferului a reușit să iasă din autovehicul, a sărit un gard și a plecat pe jos spre strada ... Martorul a anunțat accidentul la numărul de urgență 112 și a efectuat o serie de fotografii cu telefonul mobil.

Audiat în cursul urmăririi penale, martorul I. a arătat că la data de 04.07.2018, în jurul orei 20:20, în timp ce se afla la locuința tatălui său de pe strada ... din orașul S., a auzit un zgomot puternic, specific unui accident rutier și a observat că în direcția locuinței numitului K. era foarte mult praf de la drumul acoperit cu balastru. Martorul s-a apropiat de locul accidentului și a observat că un autoturism marca X, înmatriculat în Bulgaria, a intrat în coliziune cu gardul locuinței numitului K., iar persoana care se aflase la volanul autoturismului era ieșită din interior și se deplasa către strada ... După ce organele de poliție au ajuns la locul accidentului, i-a însoțit pe aceștia la locuința numitului A., care a fost identificat la domiciliu. La revenirea la locul accidentului, A. a fost testat cu aparatul etilotest, rezultatul fiind de 0,14 mg/l alcool pur în aerul expirat.

Instanța de fond a mai reținut că din procesul-verbal de cercetare la fața locului, a rezultat că accidentul de circulație s-a produs în localitatea S., pe strada ..., în dreptul imobilului nr.11, unde circulația se desfășoară în ambele sensuri, câte o bandă de sens, cu marcaj rutier inexistent.

Din adresa Serviciului Public Comunitar regim Permise Auto nr. 7367537/DEM/PIT din 31.07.2018 a rezultat că inculpatul A. nu figura ca fiind posesor al unui permis de conducere la momentul producerii accidentului.

Față de modalitatea în care se coroborează materialul probator menționat anterior instanța de fond a apreciat că prezumția de nevinovăție de care se bucura inculpatul A. a fost răsturnată, iar vinovăția acestuia a fost dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă.

1. În drept, s-a apreciat că fapta inculpatului A., care la data de 04.07.2016, orele 20.20 a condus autoturismul marca X., înmatriculat în Bulgaria, cu nr. XXX, pe strada ... din orașul S., fără a fi posesor de permis de conducere și cu o îmbibație de 0,15 g/l alcool pur în sânge și, neadaptând viteza la condițiile de drum, a pierdut controlul direcției de deplasare, fiind implicat într-un accident rutier în urma căruia a decedat numitul F., iar după eveniment a părăsit locul faptei fără încuviințarea organelor de poliție, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de ucidere din culpă, faptă prevăzută și sancționată art.192 alin.1 și 2 C.pen.

Sub aspectul laturii obiective, s-a reținut că infracțiunea s-a realizat prin uciderea unei persoane, ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale pentru efectuarea unei anume activități, respectiv de conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul de către o persoană care nu posedă permis de conducere și care nu respectă viteza legală de deplasare în localitate.

Având în vedere că fapta a fost săvârșită ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale prevăzute de art. 335 alin.1 C.pen., atrage incidența variantei agravate a infracțiunii de ucidere din culpă prevăzută de art. 192 alin. 2 C.pen.

Astfel, instanța de fond a reținut forma agravată prevăzută de art. 192 alin. 2 C.pen. întrucât din ansamblul probator administrat, cu precădere din adresa Serviciului Public Comunitar regim Permise Auto nr. 64968/05.07.2018 rezultă că inculpatul A. nu figurează ca fiind posesor al unui permis de conducere.

Totodată, potrivit dispozițiilor art. 48 alin. 1 din OUG nr. 195/2002 conducătorul de vehicul trebuie să respecte regimul legal de viteză și să o adapteze în funcție de condițiile de drum, astfel încât să poată efectua orice manevră în condiții de siguranță iar conform art. 49 alin. 1 din OUG nr. 195/2002 limita maximă de viteză în localități este de 50 km/h.

Rezultatul socialmente periculos constând în decesul persoanei vătămate F. în vârstă de 19 de ani, se află în legătură de cauzalitate cu fapta inculpatului. Astfel, din cuprinsul fișei de constatări preliminare nr. 364-SV/A3 din data de 06.07.2018 al Serviciului Județean de

Medicină legală rezultă că există legătură de cauzalitate între evenimentul rutier produs și decesul survenit.

Sub aspectul laturii subiective, s-a reținut că inculpatul a comis fapta din culpă, în sensul art. 16 al. 4 lit. b C.pen., în sensul că prin conducerea autoturismului cu nerespectarea obligației legale imperative ce revin conducătorilor auto participanți la traficul rutier de a conduce un vehicul de către o persoană care posedă permis de conducere, inculpatul nu a prevăzut, deși putea și trebuia să prevadă că, ar putea determina atingerea dreptului la viață al celorlalți participanți la trafic.

2. În drept, s-a apreciat că fapta inculpatului A., care la data de 04.07.2016, orele 20.20 după ce a condus autoturismul marca X., înmatriculat în Bulgaria, cu nr. XXX, pe strada .. din orașul S., fără a fi posesor de permis de conducere și cu o îmbibație de 0,15 g/l alcool pur în sânge și, neadaptând viteza la condițiile de drum, a pierdut controlul direcției de deplasare, fiind implicat într-un accident rutier în urma căruia a decedat numitul F., iar după eveniment a părăsit locul faptei fără încuviințarea organelor de poliție, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de părăsirea locului accidentului fără încuviințarea poliției, prevăzută și sancționată de art. 338 alin.1 C.pen.

Sub aspectul laturii obiective, s-a reținut că elementul material constă în acțiunea inculpatului de a părăsi locul accidentului fără ca în prealabil să fi obținut acordul organelor de poliție în acest sens.

Infracțiunea reținută în sarcina inculpatului este esențialmente una de pericol, nefiind susceptibilă prin natura sa de a produce daune materiale, iar legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul socialmente periculos - punerea în pericol a siguranței circulației pe drumurile publice - rezultă ex re.

Sub aspectul laturii subiective, instanța de fond a reținut că poziția subiectivă a inculpatului față de infracțiunea săvârșită și rezultatul socialmente periculos al acesteia, se caracterizează prin intenție directă, formă de vinovăție prevăzută de art. 16 alin. 3 lit. a) C.pen. Astfel, părăsind locul accidentului fără a avea încuviințarea organelor de poliție inculpatul a prevăzut și a urmărit rezultatul socialmente periculos ca prin fapta sa infracțională să pună în pericol siguranța circulației pe drumurile publice.

3. În drept, s-a apreciat că fapta inculpatului A., care la data de 04.07.2016, orele 20.20 a condus autoturismul marca X., înmatriculat în Bulgaria, cu nr. XXX, pe strada ... din orașul S, fără a fi posesor de permis de conducere, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul de către o persoană care nu posedă permis de conducere faptă prevăzută de art. 335 alin. 1 C.pen.

Sub aspectul laturii obiective, s-a reținut că elementul material al infracțiunii este reprezentat de acțiunea de conducere a autoturismului marca VW cu nr. de înmatriculare XXX fără a poseda permis de conducere.

Infracțiunea reținută în sarcina inculpatului este esențialmente una de pericol, nefiind susceptibilă prin natura sa de a produce daune materiale, iar legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul socialmente periculos - punerea în pericol a siguranței circulației pe drumurile publice - rezultă ex re.

Sub aspectul laturii subiective, instanța de fond a reținut că poziția subiectivă a inculpatului față de infracțiunea săvârșită și rezultatul socialmente periculos al acesteia, se caracterizează prin intenție indirectă, formă de vinovăție prevăzută de art.16 alin.3 lit.b) C.pen. Astfel, conducând un autoturism pe drumurile publice, fără a poseda permis de conducere, inculpatul a prevăzut și, deși nu a urmărit, a acceptat posibilitatea ca prin fapta sa infracțională să pună în pericol siguranța circulației pe drumurile publice.

Instanța de fond a mai reținut faptul că toate infracțiunile comise de către inculpatul A. au fost săvârșite în concurs real, prevăzut de art. 38 alin. 1 C.pen., în cauză fiind întrunite

condițiile de existență ale pluralității infracționale sub forma concursului de infracțiuni: trei infracțiuni săvârșite de același subiect activ înainte de a interveni o hotărâre de condamnare definitivă pentru oricare dintre ele.

Instanța de fond a constatat că infracțiunile prevăzute de art. 335 alin. 1 C.pen. și art. 192 alin. 1 și 2 C. pen. săvârșite de inculpat în data de 04.07.2018 au fost săvârșite în concurs ideal, prevăzut de art. 38 alin. 2 C.pen., în cauza fiind întrunite condițiile de existență ale pluralității infracționale sub forma concursului de infracțiuni: o singură acțiune săvârșită de către inculpatul A. care datorită urmărilor pe care le-a produs a întrunit elementele constitutive a două infracțiuni.

Astfel, s-a arătat că potrivit art. 396 alin. 2 C.pr.pen., constatând că faptele există, constituie infracțiuni și au fost săvârșite de inculpat în calitate de autor, instanța de fond a pronunțat condamnarea la o pedeapsă cu închisoarea a inculpatului A., pentru săvârșirea infracțiunilor de conducere pe drumurile publice a unui autovehicul de către o persoană care nu posedă permis de conducere prevăzută de art. 335 alin. 1 C.pen și infracțiunile de ucidere din culpă prevăzută de art. 192 alin. 1 și 2 C.pen., ambele cu aplicarea art. 38 alin. 2 C.pen., și infracțiunea de părăsirea locului accidentului fără încuviințarea poliției faptă prevăzută de art. 338 alin.1 C.pen, toate cu aplicarea art. 38 alin. 1 C.pen. urmând ca la individualizarea pedepsei, să respecte criteriile generale de individualizare enumerate de art. 74 C.pen.: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunii; motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului; conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal; nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială.

La stabilirea limitelor de pedeapsă ce au fost aplicate cauză instanța de fond a reținut că inculpatul a solicitat aplicarea procedurii prevăzute de art. 374 alin. 4 rap. la art. 375 C.pr.pen.

Potrivit art. 374 alin. C.p.p, în cazurile în care acțiunea penală nu vizează o infracțiune care se pedepsește cu detențiune pe viață, președintele pune în vedere inculpatului că poate solicita ca judecata să aibă loc numai pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale și a înscrisurilor prezentate de părți, dacă recunoaște în totalitate faptele reținute în sarcina sa, aducându-i la cunoștință dispozițiile art. 396 alin. (10).

Consecința aplicării procedurii simplificate de soluționare a cauzelor penale prevăzută de art. 375 C.p.p, la cererea inculpatului, este dată de legiuitor prin alin. 10 art. 396 C.p.p, unde se menționează că instanța va pronunța condamnarea inculpatului, care beneficiază de reducerea cu o treime, în cazul pedepsei închisorii, și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege, în cazul pedepsei amenzii.

Față de aceste aspecte, în stabilirea unei pedepse concrete inculpatului, instanța de fond a redus cu o treime, limitele de pedeapsă prevăzute de lege pentru fiecare infracțiune săvârșită.

La individualizarea pedepsei la care a fost condamnat inculpatul, instanța de fond a avut în vedere gradul ridicat de pericol social concret dedus din împrejurările comiterii faptei, circumstanțele personale ale inculpatului, respectiv lipsa antecedentelor penale și faptul că a avut o atitudine sinceră pe tot parcursul procesului penal, recunoscând și regretând săvârșirea faptelor.

Astfel, instanța de fond a reținut că cele relatate de inculpat cu privire la accidentul produs se corelează cu probatoriul administrat, care indică faptul că inculpatul a conștientizat că a accidentat două persoane și a ales să părăsească locul accidentului fără să oprească pentru a acorda ajutor victimelor și fără să anunțe organele de poliție, în speranța că se va putea sustrage de la răspunderea penală.

Totodată, instanța de fond a reținut din probatoriul administrat în cauză, că inculpatul a conștientizat că a accidentat o persoană și a ales să părăsească locul accidentului fără să

oprească pentru a acorda ajutor victimei și fără să anunțe organele de poliție, în speranța că se va putea sustrage de la răspunderea penală.

Faptul că în momentul producerii accidentului, inculpatul a condus pe drumurile publice un autovehicul fără să posede permis de conducere este de natură să agraveze răspunderea penală a acestuia mai ales în ceea ce privește sancționarea infracțiunilor prevăzute de art.192 și 338 C.pen.

La orientarea spre minimul special prevăzut de legiuitor în cazul infracțiunilor de ucidere din culpă și părăsirea locului accidentului fără încuviințarea poliției, instanța de fond a avut în vedere conduita deosebit de gravă a inculpatului care a pus dorința sa de a scăpa de rigoarea legii mai presus de valoarea umană supremă: dreptul la viață al persoanei.

O asemenea conduită a fost apreciată de instanța de fond ca fiind mult mai gravă decât a unui alt conducător auto care fiind implicat într-un eveniment rutier, chiar sub influența băuturilor alcoolice fiind, alege să rămână la locul accidentului și face tot ce îi stă în putință să salveze viața victimei.

Instanța de fond a reținut caracterul excepțional al acțiunilor inculpatului, care circumstanțiază o persoană cu sânge rece care pune mai presus de viața umană dorința sa de a se sustrage răspunderii penale.

În ceea ce privește circumstanțele personale ale inculpatului, instanța de fond a reținut că are vârsta de 19 ani, are 10 clase și nu are loc de muncă, nu este căsătorit, nu are antecedente penale.

Instanța de fond a reținut și conduita procesuală a inculpatului din cursul procesului penal, în sensul că în cursul urmăririi penale a recunoscut parțial faptele săvârșite, respectiv conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul de către o persoană care nu posedă permis de conducere prevăzută de art. 335 alin. 1 C.pen., iar celelalte infracțiuni respectiv, ucidere din culpă prevăzută de art.192 alin.1 și 2 C.pen. și părăsirea locului accidentului fără încuviințarea poliției faptă prevăzută de art. 338 alin.1 C.pen. inculpatul a făcut afirmații reale.

Având în vedere toate aceste aspecte, în funcție de caracteristicile anterior arătate, instanța de fond l-a condamnat pe inculpat la o pedeapsă cu închisoarea, orientată spre minimul special pentru infracțiunile prevăzute de art.192 alin.1 și 2 C.pen., art. 335 alin 1 C. pen și art.338 alin.1 C.pen.

Față de cele expuse anterior, instanța de fond l-a condamnat inculpatul A. la o pedeapsă de 2 ani și 6 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de ucidere din culpă prevăzută și sancționată de art. 192 alin.1 și 2 C.pen. cu aplicarea art.38 alin.1 C.pen., art. 349 alin. 2 C.pr.pen., art.375 C.pr.pen. și art. 396 alin. 10 C.pr.pen.

În privința pedepselor complementare, instanța de fond a reținut că art. 67 alin. 1 C.pen. prevede că pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi poate fi aplicată dacă pedeapsa principală stabilită este închisoarea sau amenda și instanța constată că, față de natura și gravitatea infracțiunilor, împrejurările cauzei și persoana infractorului, această pedeapsă este necesară.

Având în vedere aceste considerente, instanța de fond a apreciat că activitatea ilicit penală, astfel cum a fost expusă, demonstrează nedemnitățile inculpatului în exercitarea dreptului de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și a dreptului de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, prevăzute de art. 66 alin.1 lit. a) și lit. b) C.pen.

Totodată, având în vedere conduita rutieră neresponsabilă a inculpatului care a săvârșit trei infracțiuni privitoare la siguranța circulației rutiere, consecințele foarte grave ale acestei conduite, respectiv decesul unei persoane, s-a apreciat că se impune interzicerea pentru inculpatul A. a dreptului de a conduce autovehicule pe o durată de 4 ani, pentru menținerea unei siguranțe rutiere generale și al prevăzută de art. 66 alin. 1 lit. i) C.pen.

Având în vedere aceste aspecte, în baza art. 67 alin. 1 C.pen., instanța de fond a aplicat inculpatului pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 66 alin.1 lit. a, b și i C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat și dreptul de a conduce autovehicule pe o durată de 4 ani, pedeapsă ce se va executa după executarea pedepsei închisorii, după grațierea totală ori a restului de pedeapsă, după împlinirea termenului de prescripție a executării pedepsei sau după expirarea termenului de supraveghere a liberării condiționate.

În privința pedepselor accesorii instanța de fond a reținut că, potrivit art. 65 alin.1 C.pen., acestea se stabilesc în funcție de modul în care au fost stabilite pedepsele complementare. Astfel, dacă se apreciază necesitatea dispunerii pedepsei complementare trebuie stabilit și conținutul pedepsei accesorii în funcție de conținutul pedepsei complementare. Astfel, raportat la prevederile Codului penal, din dispozițiile art.65 alin. 1, a rezultat existența unei legături indisolubile între pedepsele complementare și accesorii.

În consecință, având în vedere gravitatea deosebită a faptelor reținute în sarcina inculpatului, instanța de fond, în temeiul art. 65 alin. 1 C.pen., a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a, b și i C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat și dreptul de a conduce autovehicule.

Având în vedere considerentele expuse anterior, instanța de fond a condamnat inculpatul A. la o pedeapsă de 2 (doi) ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de părăsirea locului accidentului fără încuviințarea poliției, faptă prevăzută de art. 338 alin.1 C.pen. cu aplicarea art.38 alin.1 C.pen., art.349 alin.2 C.pr.pen., art.375 C.pr.pen. și art. 396 alin. 10 C.pr.pen.

În temeiul art. 65 alin. 1 C.pen. va aplica inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a, b și i C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat și dreptul de a conduce autovehicule.

În baza art. 67 alin. 1 C.pen. a aplicat inculpatului pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a, b și i C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat și dreptul de a conduce autovehicule pe o durată de 2 ani, pedeapsă ce se va executa după executarea pedepsei închisorii, după grațierea totală ori a restului de pedeapsă, după împlinirea termenului de prescripție a executării pedepsei sau după expirarea termenului de supraveghere a liberării condiționate.

În consecință, având în vedere cele reținute anterior, instanța de fond a condamnat pe inculpatul A. la o pedeapsă de 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de conducere pe drumurile publice a unui autovehicul de către o persoană care nu posedă permis de conducere, faptă prevăzută de art. 335 alin. 1 C.pen., cu aplicarea art.38 alin.1 și 2 C.pen., art.349 alin.2 C.pr.pen., art.375 C.pr.pen. și art. 396 alin. 10 C.pr.pen.

În temeiul art. 65 alin. 1 C.pen. s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a, b și i C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat și dreptul de a conduce autovehicule.

În baza art. 67 alin. 1 C.pen. s-a aplicat inculpatului pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a, b și i C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat și dreptul de a conduce autovehicule pe o durată de 2 ani, pedeapsă ce se va executa după executarea pedepsei închisorii, după grațierea totală ori a

restului de pedeapsă, după împlinirea termenului de prescripție a executării pedepsei sau după expirarea termenului de supraveghere a liberării condiționate.

În baza art.38 alin.1 și 2 C.pen. rap. la art.39 alin.1 lit. b C.pen. au fost contopite pedepsele aplicate în prezenta cauză în pedeapsa cea mai grea de 2 ani și 6 luni închisoare, sporită cu 1 an închisoare, adică o treime o treime din suma celorlalte pedepse, urmând ca, în final, inculpatul A. să execute o pedeapsă de 3 ani și 6 luni închisoare.

În temeiul art. 45 alin. 5 C.pen. raportat art. 65 alin. 1 C.pen. s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a, b și i C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat și dreptul de a conduce autovehicule.

În baza art. 45 alin. 3 C.pen. raportat la art. 67 alin. 1 C.pen. s-a aplicat inculpatului pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a, b și i C.pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat și dreptul de a conduce autovehicule pe o durată de 4 ani, pedeapsă ce se va executa după executarea pedepsei închisorii, după grațierea totală ori a restului de pedeapsă, după împlinirea termenului de prescripție a executării pedepsei sau după expirarea termenului de supraveghere a liberării condiționate.

În baza art. 399 alin. 1 C.pr.pen., instanța de fond a menținut măsura preventivă a controlului judiciar luată față de inculpatul A. iar conform art.72 alin.1 C.pen. s-a dedus din pedeapsa pronunțată perioada cât timp inculpatul A. a fost reținut și arestat preventiv în prezenta cauză din data de 11.07.2018 și până la data de 01.12.2018.

În baza art. 7 din Legea nr. 76/2008 privind organizarea și funcționarea Sistemului Național de Date Genetice Judiciare, s-a dispus prelevarea de probe biologice de la inculpat în vederea introducerii profilului genetic în Sistemului Național de Date Genetice Judiciare.

În temeiul art.5 alin.5 din Legea nr.76/2008 privind organizarea și funcționarea Sistemului Național de Date Genetice Judiciare a fost informat inculpatul că probele biologice recoltate vor fi utilizate pentru obținerea și stocarea în S.N.D.G.J. a profilului genetic.

În ceea ce privește latura civilă instanța de fond a reținut faptul că în cauză s-au constituit părți civile B., cu suma de 20.000 lei daune materiale, reprezentând contravaloarea cheltuielilor efectuate cu înmormântarea victimei și 200.000 euro daune morale, C., cu suma de 200.000 Euro daune morale, D. cu suma de 100.000 euro daune morale și E. cu suma de 100.000 euro daune morale, Spitalul Județean de Urgență s-a constituit parte civilă cu suma de 2.625,96 lei, reprezentând cheltuieli de spitalizare ocazionate de internarea victimei F. și Serviciul de Ambulanță Județean cu suma de 1369 lei, reprezentând cheltuieli de spitalizare ocazionate de internarea victimei F.

Pe latura civilă a cauzei au fost audiați martorii L. și M.

În ceea ce privește acoperirea prejudiciilor materiale și morale suferite de către părțile civile din prezenta cauză, instanța de fond a reținut că, potrivit art. 1357 C.civ. „Cel care cauzează altuia un prejudiciu printr-o faptă ilicită, săvârșită cu vinovăție, este obligat să îl repare. Autorul prejudiciului răspunde pentru cea mai ușoară culpă.”

În ceea ce privește persoana care trebuie să despăgubească părțile civile, instanța de fond a reținut că la data producerii accidentului, 04.07.2018, autoturismul marca VW, cu numărul de înmatriculare XXX, nu era asigurat pentru răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule, astfel că parte responsabilă civilmente este Fondul de Protecție a Victimelor Străzii.

Conform art. 19 alin. 1 C.pr.pen., acțiunea civilă exercitată în cadrul procesului penal are ca obiect tragerea la răspundere civilă delictuală a persoanelor responsabile potrivit legii civile pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale.

De asemenea s-a arătat că potrivit Deciziei în interesul legii nr. 1/15.02.2016 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, în cazul asigurării obligatorii de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule, societatea de asigurare are calitatea de parte responsabilă civilmente și are obligația de a repara singură prejudiciul cauzat prin infrațiune, în limitele stabilite în contractual de asigurare și prin dispozițiile legale privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă, răspunderea acesteia putând fi angajată în mod direct, cu citarea obligatorie a acesteia.

Conform art. 26 alin. 1 lit. a din Ordinul președintelui Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 14/2011, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 858 din 6 decembrie 2011, astfel cum a fost modificat prin Ordinul nr.3/2013 al președintelui Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, în cazul asigurărilor de răspundere civilă, societatea de asigurare are obligația despăgubirii persoanelor păgubite în limitele stabilite de contract sau lege odată cu producerea cazului asigurat.

În consecință, s-a arătat că asigurătorul este debitorul despăgubirii celui ce a suferit o pagubă, astfel încât societatea de asigurare va fi obligată direct în procesul penal la repararea prejudiciului cauzat de vehiculul asigurat și implicat în accidentul de circulație, în limita obligației asumate expres prin contract, care nu poate fi însă inferioară limitei stabilite de autoritatea de supraveghere în materie.

S-a mai arătat că potrivit art. 49 din Legea nr. 136/1995, asigurătorul acordă despăgubiri, în baza contractului de asigurare, pentru prejudiciile de care asigurații răspund față de terțe persoane păgubite prin accidente de autovehicule (...) în conformitate cu: a) legislația în vigoare din statul pe teritoriul căruia s-a produs accidentul de vehicul și cu cel mai mare nivel de despăgubire dintre cel prevăzut în legislația respectivă și cel prevăzut în contractul de asigurare.

Potrivit art. 50 alin. 1 din Legea nr. 136/1995: „Despăgubirile se acordă pentru sumele pe care asiguratul este obligat să le plătească cu titlu de dezdăunare și cheltuielile de judecată persoanelor păgubite prin vătămare corporală sau deces, precum și prin avarierea ori distrugerea de bunuri”.

De asemenea, conform art. 55 din Legea nr. 136/1995, despăgubirile se plătesc de către asigurător persoanelor fizice sau juridice păgubite.

Așadar, asigurătorul plătește nemijlocit celui păgubit prin accident de autovehicul în măsura în care acesta nu a fost despăgubit de asigurat.

Instanța de fond a constatat că potrivit art. 249 C.pr.civ., cel care face o susținere în cursul procesului trebuie să o dovedească, în afară de cazurile anume prevăzute de lege”, iar potrivit art. 99 alin. 1 C.pr.pen., sarcina probei în cadrul acțiunii civile aparține părții civile ori, după caz, procurorului care exercită acțiunea civilă în cazul în care persoana vătămată este lipsită de capacitate de exercițiu sau are capacitate de exercițiu restrânsă. În cauza de față, având în vedere că nu suntem în prezența unei ipoteze de exercitare a acțiunii civile din oficiu, sarcina probei daunelor materiale și morale revine exclusiv părților civile.

Referitor la daunele materiale solicitate de părțile civile instanța de fond a reținut că potrivit art. 1349 alin. 1 și 2 C.civ.: „Orice persoană are îndatorirea să respecte regulile de conduită pe care legea sau obiceiul locului le impune și să nu aducă atingere, prin acțiunile ori inacțiunile sale, drepturilor sau intereselor legitime ale altor persoane. Cel care, având discernământ, încalcă această îndatorire răspunde de toate prejudiciile cauzate, fiind obligat să le repare integral.”

De asemenea, potrivit art. 1392 C.civ.: cel care a făcut cheltuieli pentru îngrijirea sănătății victimei sau, în caz de deces al acesteia, pentru înmormântare are dreptul la înapoierea lor de la cel care răspunde pentru fapta care a prilejuit aceste cheltuieli”.

Astfel, instanța de fond a reținut că pentru a opera răspunderea civilă, este necesar să fie întrunite cumulativ următoarele condiții: să existe o faptă ilicită, adică o acțiune sau inacțiune prin care se aduce atingere drepturilor subiective sau intereselor legitime ale persoanei vătămate; fapta ilicită să fi produs un prejudiciu – acele consecințe dăunătoare de natură patrimonială sau nepatrimonială, efecte ale încălcării drepturilor subiective sau intereselor legitime ale unei persoane - care să fie cert, să nu fi fost reparat și să fie actual; să existe o legătură de cauzalitate între fapta ilicită săvârșită și prejudiciul produs; să existe vinovăția autorului faptei ilicite în producerea prejudiciului.

În speță, instanța de fond a apreciat că sunt întrunite elementele răspunderii civile delictuale în persoana inculpatului A., așa cum rezultă din analiza laturii penale a cauzei.

Astfel, s-a arătat că materialul probator administrat în cauză pe latura penală a cauzei a dovedit existența faptei ilicite a inculpatului și a vinovăției acestuia.

Totodată, analizând probatoriul administrat prin raportare la soluția pe latură penală a cauzei și la criteriile și elementele care au stat la baza acesteia, instanța de fond a constatat că părțile civile au suferit prejudicii materiale și/sau morale prin fapta inculpatului A. de a produce un accident rutier, din culpă, în urma căruia a decedat victima F.

Legătura de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu este dovedită de întreg ansamblul probator administrat în cauză.

În ceea ce privește culpa în producerea urmărilor accidentului rutier, instanța de fond a reținut o culpă în proporție de 70% în sarcina inculpatului A., având în vedere circumstanțele efective ale producerii accidentului rutier.

Astfel, instanța de fond a avut în vedere că raportat la relația de prietenie dintre victima accidentului, F. și inculpatul A., la momentul la care a luat decizia de a-l însoți pe cel de-al doilea, defunctul cunoștea faptul că acesta consumase băuturi alcoolice și nu posedă permis de conducere. Cu toate acestea, F. a ales să urce într-un autovehicul în calitate de pasager, cunoscând că acesta urmează să fie condus de o persoană care nu posedă acest drept. Mai mult decât atât, instanța de fond a reținut că din materialul probator administrat în cauză, în cursul urmăririi penale, a rezultat că inculpatul a fost încurajat de F. să accelereze și să conducă cu o viteză excesivă.

Față de toate aceste aspecte, instanța de fond nu a reținut culpa exclusivă a inculpatului, ci a stabilit o proporție de 70% culpă în producerea accidentului, în sarcina inculpatului A.

În ceea ce privește cuantumul prejudiciului suferit de părțile civile, instanța de fond a constatat următoarele:

Partea civilă B. a pretins daune materiale în cuantum de 20.000 de lei reprezentând cheltuieli efectuate cu înmormântarea victimei.

Martorii audiați în cauză au declarat că partea civilă a cheltuit sume de bani importante pentru înmormântarea unicul fiu.

Astfel, martorul L. a declarat că familia B. a făcut cheltuieli importante ocazionate de înmormântarea fiului lor pe care le estimează la aproximativ 20.000 de lei, iar ulterior familia a organizat pomeniri, ocazii cu care s-au cheltuit aproximativ 5000 de lei pentru fiecare. A mai declarat că atât părinții victimei, cât și bunicii au fost foarte afectați de moartea fiului, respectiv a nepotului lor.

Martora M. a declarat că familia B. s-a ocupat de înmormântarea fiului lor ocazie cu care au făcut cheltuieli mari pe care le estimează la peste 10.000 lei, iar ulterior au organizat pomeniri de 7 zile și de 40 de zile, la ultimul eveniment participând aproximativ 80-100 persoane. A mai declarat că nu știe dacă inculpatul a contribuit cu ceva la plata acestor cheltuieli și că atât părinții, cât și bunicii defunctului au fost devastați de moartea acestuia.

Pentru stabilirea cuantumului despăgubirilor materiale care au fost acordate părții civile, instanța de fond a avut în vedere elemente obiective pentru a putea aprecia, cuantumul

cheltuielilor făcute de familie victimei cu înmormântarea acestuia. Astfel, instanța de fond a admis cererea părții civile cu privire la daunele materiale solicitate și a obligat partea responsabilă civilmente la plata către acesta a sumei de 20.000 lei cu titlu de daune materiale.

În ceea ce o privește pe partea civilă Spitalul Județean de Urgență, astfel cum s-a reținut anterior, aceasta s-a constituit parte civilă cu suma de 2625,96 lei reprezentând cheltuieli rezultate în urma spitalizării victimei accidentului, depunând în acest sens înscrisuri justificative ale acestor cheltuieli.

În ceea ce privește pe partea civilă Serviciul de Ambulanță Județean, aceasta s-a constituit parte civilă cu suma de 1369 lei, reprezentând contravaloarea cheltuielilor ocazionate de serviciile acordate victimei F.

Potrivit art. 313 alin. 1 din Legea nr. 95/2006, persoanele care prin faptele lor aduc daune sănătății altei persoane răspund potrivit legii și au obligația să repare prejudiciul cauzat furnizorului de servicii medicale reprezentând cheltuielile efective ocazionate de asistența medicală acordată.

Relativ la persoana care va despăgubi instituțiile medicale, instanța de fond a reținut că, la data producerii accidentului, 04.07.2018, autoturismul marca X cu numărul de înmatriculare XXX condus de către inculpatul A., nu era asigurat, motiv pentru care, în cauză, cheltuielile efectuate de către Spitalul Județean de Urgență și Serviciul de Ambulanță Județean vor reveni Biroului Asiguratorilor de autovehicule din România.

Având în vedere toate aceste aspecte și dispozițiile legale menționate anterior, s-a reținut că asiguratorul este cel care va achita prejudiciul și instituțiilor medicale.

Raportat la daunele morale pretinse de părțile civile, instanța de fond a avut în vedere că stabilirea cuantumului acestora se face prin apreciere, spre deosebire de daunele materiale care trebuie dovedite, atât în ceea ce privește existența lor, cât și sub aspectul întinderii lor.

Cu toate acestea, instanța de fond nu a putut obliga societatea de asigurare la plata unor sume stabilite aleatoriu de partea civilă sau care nu au fost dovedite prin niciun mijloc de probă, întrucât potrivit principiilor generale ale răspunderii civile delictuale se poate dispune repararea prin echivalent doar cu privire la prejudiciile determinate sau determinabile; acestea cuprind prejudiciile prezente, precum și cele viitoare, în măsura în care existența și întinderea lor este sigură sau cel puțin poate fi stabilită în raport de anumite criterii obiective.

S-a arătat că prejudiciul moral suferit de părțile civile este evident. Nimeni nu poate contesta că acestea au suferit un șoc în momentul decesului unicului copil, respectiv nepot, ca urmare a producerii accidentului din 04.07.2018. Martorii audiați în cauză au arătat că au fost și sunt martori ai suferințelor resimțite de părțile civile.

În ceea ce privește daunele morale solicitate, instanța de fond a reținut că prejudiciul suferit de către cele patru părți civile prin încălcarea drepturilor lor subiective nepatrimoniale este de natură morală, astfel încât despăgubirile civile pe care instanța urmează să le acorde acestora nu reprezintă o modalitate de repunere în situația anterioară săvârșirii faptelor, ci o modalitate prin care se urmărește a se compensa echitabil valoarea de care a fost privată, în raport de modalitatea în care a resimțit dispariția fiului, respectiv, fratelui și nepotului. Trebuie reținut că nu orice daună se concretizează prin stări de fapt, ci se menține la nivelul trăirilor psihice. Tulburarea, prin fapta care creează suferințe de ordin psihic, dăunează climatului moral sănătos, de care are dreptul să beneficieze orice persoană, „creează o stare de neliniște, de zbucium interior, de zdruncinare a mersului calm și pașnic al vieții sufletești, deci o daună”. Evaluarea daunelor morale, chiar atunci când existența lor este evidentă, de regulă nu se poate face prin folosirea unor criterii obiective, ci doar pe baza unei aprecieri subiective, în care rolul hotărâtor îl au posibilitățile de orientare a judecătorilor în cunoașterea sufletului uman și a reacțiilor sale. De aceea, referitor la daunele morale, s-a arătat că nu se poate pune problema evaluării lor precise în bani, în adevăratul sens al cuvântului, dar această împrejurare nu îl poate

împiedica, prin ea însăși, pe judecător ca, prin apreciere, să stabilească nivelul despăgubirilor, care, în circumstanțele unui caz dat, ar putea constitui o reparație suficientă. Despăgubirile acordate pentru daunele morale au semnificația unei compensații, a unei satisfacții acordate victimei sau moștenitorilor acesteia.

Legătura de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu este dovedită de întreg ansamblul probator administrat în cauză.

Cu toate acestea, instanța de fond a reamintit că despăgubirile bănești au rolul de a compensa prejudiciul moral, suferința resimțită de partea civilă, fără însă a tinde să se transforme într-un mijloc de îmbogățire și să deturneze această instituție de la finalitatea sa, motiv pentru care apreciază că despăgubirea ce se cuvine părților civile pentru compensarea prejudiciului moral suferit nu se ridică la nivelul solicitat.

Deși, așa cum deja s-a arătat anterior, nu există criterii absolute pentru cuantificarea prejudiciului moral suferit de partea civilă, instanța de fond a apreciat că suma de 30.000 euro nu este disproporționată, având în vedere suferința încercată în urma decesului victimei.

Instanța de fond a constatat, că în prezenta cauză victima accidentului rutier era o persoană tânără în vârstă de 19 de ani și, practic un copil, unicul copil și nepot al părților civile, care, conform declarației martorilor audiați în cauză avea o relație foarte apropiată cu familia sa și nu prezenta probleme de sănătate, iar existența sa s-a încheiat în urma unui accident de mașină violent, în care moartea a survenit în aceeași zi. Astfel, având în vedere împrejurările decesului, relația interpersonală dintre victimă și familia sa, vârsta victimei, în strânsă corelație cu gradul de imprevizibilitate al decesului, reacțiile emoționale similare ale oricărei alte persoane care și-a pierdut unicul fiu, respectiv nepot, instanța de fond a apreciat că acordarea sumei de 135.000 lei (aproximativ 30.000 euro) despăgubiri morale (stabilită în sarcina părții responsabile civilmente, corespunzător culpei inculpatului de 100%) pentru fiecare dintre părțile civile în parte, este riguros dozată și în concordanță cu despăgubirile evaluate prin hotărâri anterioare în situații similare.

Față de aceste criterii instanța de fond a apreciat că suma de 10.000 euro pentru B., 10.000 euro pentru C., 5.000 euro pentru D. și 5000 euro pentru E. reprezintă o reparație suficientă și echitabilă, avându-se în vedere și împrejurarea că pronunțarea unei hotărâri de condamnare a inculpatului reprezintă o modalitate de reparație a prejudiciului moral suferit.

În ceea ce privește cererea persoanei vătămate de obligare a părții responsabile civilmente la plata dobânzii legale aferente sumelor acordate cu titlu de despăgubiri de la data producerii accidentului până la plata efectivă a acestor sume, instanța de fond a respins-o ca neîntemeiată și a dispus obligarea la plata dobânzii legale de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri și până la data achitării integrale a debitelor. Aceasta întrucât, deși dreptul de a obține despăgubiri se naște de la data producerii accidentului rutier, pentru a se putea calcula și datora dobânzi la daunele morale acordate sau la despăgubirile materiale solicitate, creanța trebuie să fie certă, lichidă și exigibilă. Or, o creanță provenind din daune morale devine certă, lichidă și exigibilă doar în momentul în care, prin hotărâre judecătorească definitivă, s-a stabilit cuantumul sumelor convenite părții civile.

Față de cele expuse, instanța de fond, în temeiul art. 19, art. 25 și art. 397 alin. 1 C.pr.pen. și a art. 1357 C.civ. a admis în parte acțiunea civilă formulată de părțile civile B., C., D. și E. și a obligat partea responsabilă civilmente, la plata către partea civilă B. a sumei de 10.000 euro reprezentând daune morale și 20.000 lei daune materiale, C. a sumei de 10.000 euro reprezentând daune morale, D. a sumei de 5.000 euro reprezentând daune morale și E. a sumei de 5000 euro reprezentând daune morale, respingând celelalte pretenții ale părților civile, ca neîntemeiate.

Instanța de fond a obligat partea responsabilă civilmente Biroul Asiguratorilor de autovehicule din România la plata către părțile civile B., C., D. și E. la plata dobânzii legale de

la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri și până la data achitării integrale a debitorilor. Totodată, instanța de fond a obligat partea responsabilă civilmente Biroul Asigurătorilor de autovehicule din România la plata către partea civilă Spitalul Județean de Urgență a sumei de 2.625,96 lei, reprezentând cheltuieli de spitalizare ocazionate de internarea victimei F.

A fost obligată partea responsabilă civilmente Biroul Asigurătorilor de autovehicule din România, la plata către partea civilă Serviciul de Ambulanță Județean a sumei de 1369 lei, reprezentând cheltuieli de spitalizare ocazionate de internarea victimei F.

În baza art. 274 alin. 1 C.pr.pen., a fost obligat inculpatul A. la plata către stat a sumei de 2000 lei cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de stat, din care suma de 1000 lei din cursul urmăririi penale.

În baza art. 274 alin. 1 teza a II-a C.pr.pen., rap. la art.272 alin. 2 C.pr.pen. onorariul apărătorului din oficiu în faza de urmărire penală, avocat ..., în quantum de 260 lei, conform delegației avocațiale nr. ../11.07.2018, s-a dispus să rămână în sarcina statului, fiind avansat din fondurile speciale ale Ministerului Public în contul Baroului Suceava.

În baza art. 274 alin. 1 teza a II-a C.pr.pen., rap. la art.272 alin. 2 C.pr.pen., onorariul apărătorului desemnat din oficiu pentru inculpatul A. - av. ... (650 lei, conform delegației pentru asistență judiciară obligatorie nr. /06.08.2018), s-a dispus să rămână în sarcina statului, urmând a fi avansat din fondurile speciale ale Ministerului Justiției în contul Baroului Suceava.

Ulterior motivării Sentinței penale nr. 608 din 20.12.2018 a Judecătoria Suceava instanța de fond a pronunțat Încheierea de îndreptare a erorii materiale din data de 08.01.2019 prin care în temeiul art. 278 Cod pr.pen. a îndreptat eroarea materială strecurată în cuprinsul minutei și dispozitivului sentinței penale nr. 608 din data de 20.12.2018 pronunțată de Judecătoria Suceava în dosarul nr. 6780/314/2018, în sensul că se menționează în mod corect următoarele: „În temeiul art. 25 alin.1 rap. la art. 397 C.pr.pen., coroborat cu art. 1357 C.civ., art.49, art.50, art.55 din Legea nr.136/1995 și art. 26 alin.1 lit. a din Ordinul nr. 14/2011 emis de Președintele Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, admite în parte acțiunea civilă formulată de părțile civile B., C., D., E., Spitalul Județean de Urgență și Serviciul de Ambulanță Județean.” în loc de „În temeiul art. 25 alin.1 rap. la art. 397 C.pr.pen., coroborat cu art. 1357 C.civ., art.49, art.50, art.55 din Legea nr.136/1995 și art. 26 alin.1 lit. a din Ordinul nr. 14/2011 emis de Președintele Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, admite în parte acțiunea civilă formulată de părțile civile B., C., D., E. și Spitalul Județean de Urgență.”

În motivarea încheierii s-a arătat că în minuta sentinței penale nr. 608/20.12.2018 în paragraful în care s-a pronunțat cu privire la acțiunile civile formulate în cauză instanța a omis să menționeze și partea civilă Serviciul de Ambulanță Județean.

Împotriva acestei sentinței, în termen legal, au formulat apel inculpatul A., partea responsabilă civilmente Biroul Asigurătorilor de Autovehicule din România, persoanele vătămate B., C., D. și E., pentru motivele expuse oral de către apărătorii acestora cu ocazia dezbaterilor consemnate pe larg în partea introductivă a prezentei decizii, precum și cele dezvoltate în scris, aflate la dosar.

Analizând apelurile prin prisma motivelor invocate, precum și cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în conformitate cu prevederile art. 417 alin. 1, 2, art. 420 C.pr.pen., Curtea constată următoarele:

Așa cum în mod corect a reținut instanța de fond, Curtea constată că probele administrate în cursul urmăririi penale coroborate cu declarația inculpatului dată în fața instanței de fond de recunoaștere în totalitate a faptei, conduc la reținerea, dincolo de orice dubiu rezonabil, a situației de fapt descrisă în rechizitoriu, respectiv aceea că în data de 04.07.2018, în jurul orei 20.10, după ce a consumat băuturi alcoolice și fără poseda permis de conducere, inculpatul A. a condus autoturismul marca X., cu numărul de înmatriculare XXX, în care se mai aflau în calitate de pasageri tatăl său, numitul G., și victima F., persoană care ocupa locul din dreapta față, pe

drumurile publice din orașul S., iar în jurul orei 20.20, în momentul în care a ajuns pe strada .. din aceeași localitate, din cauza vitezei excesive (150-160 de km/h, conform declarației inculpatului) și a lipsei de experiență, a pierdut controlul asupra direcției de deplasare, drumul fiind acoperit cu balastru, și a lovit temelia gardului care împrejmuiește imobilul cu nr. 9, după care a intrat cu partea dreaptă a autovehiculului în coliziune cu gardul imobilului cu nr. 11, care este construit din bolțari ornamentali și plasă de fier forjat. Deși a constatat că atât tatăl său cât și victima F. au fost grav răniți inculpatul A. a părăsit în fugă locul faptei, fiind descoperit la scurt timp la domiciliul său de către organele de poliție.

Situația de fapt astfel descrisă rezultă din declarațiile de recunoaștere a faptei date de inculpat în fața instanței de fond și în cursul urmăririi penale care se coroborează cu procesul verbal de cercetare la fața locului și planșă fotografică anexă, suportul optic cuprinzând fotografiile efectuate cu ocazia cercetării locului faptei, suportul optic cuprinzând fotografiile puse la dispoziția organelor de cercetare penală de către martorul H., declarația persoanei vătămate B., adresa nr. 19375/09.07.2018 emisă de Spitalul Județean de Urgență, copie de pe certificatul de deces al numitului F., fișa de constatări preliminare nr. 364-SV/A3 din 06.07.2018, buletinul de analiză toxicologică, fișa examenului clinic, procesul verbal de recoltare mostre biologice, adresa nr. 64968 din 05.07.2018 emisă de Instituția Prefectului–Serviciul Public Comunitar Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor, adresa nr. 7367537/DEM/PIT din 31.07.2018, emisă de I.G.P.R. Centrul de Cooperare Polițienească Internațională – Biroul Național Interpol și înscrisuri anexe, declarațiile martorilor H. și I. și raportul primului polițist ajuns la fața locului.

Raportat la situația de fapt reținută de prima instanță, instanța de apel apreciază ca fiind corectă încadrarea juridică a faptelor reținute în sarcina inculpatului, respectiv infracțiunile de ucidere din culpă prev. de art. 192 alin. 1 și 2 C.pen., părăsirea locului accidentului fără încuviințarea poliției prev. de art. 338 alin. 1 C.pen. și conducere pe drumurile publice a unui autovehicul de către o persoană care nu posedă permis de conducere prev. de art. 335 alin. 1 C.pen., toate cu aplicarea art. 38 alin. 1 C.pen..

1. Curtea constată că sub aspectul laturii penale au formulat apel, pe de o parte, inculpatul, care apreciază că pedepsele aplicate de instanța de fond sunt nejustificat de mari, iar pe de altă parte, părțile civile B., C., D. și E., care apreciază că pedepsele aplicate inculpatului sunt nejustificat de blânde și că în mod greșit instanța de fond a reținut un grad de culpă de doar 70% în sarcina inculpatului.

Curtea observă că în motivarea sentinței penale atacată instanța de fond a prezentat argumente contradictorii în ceea ce privește gradul de culpă al inculpatului în producerea accidentului.

Astfel, în considerentele aflate la fila 12 din sentința atacată s-au reținut următoarele:

„În ceea ce privește culpa în producerea urmărilor accidentului rutier, instanța va reține o culpă în proporție de 70% în sarcina inculpatului A., având în vedere circumstanțele efective ale producerii accidentului rutier.

Astfel, instanța va avea în vedere că raportat la relația de prietenie dintre victima accidentului, F. și inculpatul A., la momentul la care a luat decizia de a-l însoți pe cel de-al doilea, defunctul cunoștea faptul că acesta consumase băuturi alcoolice și nu posedă permis de conducere. Cu toate acestea, F. a ales să urce într-un autovehicul în calitate de pasager, cunoscând că acesta urmează să fie condus de o persoană care nu posedă acest drept. Mai mult decât atât, instanța de fond a reținut că din materialul probator administrat în cauză, în cursul urmăririi penale, a rezultat că inculpatul a fost încurajat de F. să accelereze și să conducă cu o viteză excesivă.

Față de toate aceste aspecte, instanța de fond nu va reține culpa exclusivă a inculpatului, ci va stabili o proporție de 70% culpă în producerea accidentului, în sarcina inculpatului A.”.

În considerentele de la fila 13 a sentinței instanța de fond reține următoarele:

„Astfel, având în vedere împrejurările decesului, relația interpersonală dintre victimă și familia sa, vârsta victimei, în strânsă corelație cu gradul de imprevizibilitate al decesului, reacțiile emoționale similare ale oricărei alte persoane care și-a pierdut unicul fiu, respectiv nepot, instanța apreciază că acordarea sumei de 135.000 lei (aproximativ 30.000 euro) despăgubiri morale (stabilită în sarcina părții responsabile civilmente, corespunzător culpei inculpatului de 100%) pentru fiecare dintre părțile civile în parte, este riguros dozată și în concordanță cu despăgubirile evaluate prin hotărâri anterioare în situații similare”.

Prin urmare, în aceeași sentință instanța de fond reține mai întâi culpa concurentă a inculpatului și a victimei F. în producerea accidentului, pentru ca ulterior să rețină culpa exclusivă a inculpatului în producerea aceluiași accident.

Realizând propria analiză în stabilirea existenței sau inexistenței unei culpe comune a inculpatului și a victimei F. în producerea accidentului, Curtea apreciază că aceasta nu este dată, inculpatul A. fiind singura persoană vinovată de producerea accidentului din data de 04.07.2018.

Curtea nu poate reține argumentul instanței de fond privind stabilirea unui procent de culpă de 30% în producerea accidentului în sarcina victimei F., culpă comună justificată, în opinia instanței de fond, de împrejurarea că, raportat la relațiile de prietenie dintre cei doi, victima cunoștea faptul că inculpatul consumase anterior băuturi alcoolice și că nu poseda permis de conducere, și că din materialul probator administrat în cauză în cursul urmăririi penale a rezultat că inculpatul a fost încurajat de F. să accelereze și să conducă cu o viteză excesivă.

Curtea constată că nu există nicio probă la dosar din care să rezulte că victima F. a cunoscut împrejurarea că inculpatul nu avea permis de conducere și că acesta consumase alcool, anterior conducerii autovehiculului.

De altfel, în rechizitoriu nu se reține nici faptul că victima ar fi cunoscut aceste împrejurări și nici nu se reține vreun grad de culpă în sarcina victimei, cu încălcarea de către aceasta a vreunei dispoziții din OUG 195/2002. Or, admitând procedura simplificată a recunoașterii învinuirii, instanța de fond, nu putea în lipsa unor probe suplimentare, să rețină o altă situație de fapt decât cea descrisă în actul de acuzare.

Pe de altă parte, Curtea constată că simpla afirmație a inculpatului că a accelerat autoturismul, ajungând la viteza de 150-160 km/h nu echivalează cu dovedirea împrejurării că victima are o culpă în producerea accidentului rutier.

În consecință, în lipsa altor probe decât cele administrate în cursul urmăririi penale, Curtea apreciază că nu i se poate imputa victimei F. un grad de culpă în producerea accidentului din data de 04.07.2018.

În consecință, Curtea reține culpa exclusivă a inculpatului A. în producerea accidentului rutier, acesta fiind cel care, prin conducerea unui autovehicul fără a poseda permis de conducere, sub influența băuturilor alcoolice și cu o viteză triplă față de viteza legală, a produs accidentul rutier în urma căruia a decedat victima F.

În ceea ce privește critica adusă de inculpat și de părțile civile cuantumului pedepselor aplicate inculpatului de instanța de fond, Curtea le apreciază ca neîntemeiate.

Astfel, raportat pe de o parte la modalitatea de săvârșire a faptelor de către inculpat, respectiv conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul fără a poseda permis de conducere, după consumul de băuturi alcoolice, cu o viteză care depășește de 3 ori limita de viteză admisă în localitate (150-160 km/h), în condițiile în care avea doi pasageri în autoturism, unul dintre aceștia fiind chiar tatăl său, cu consecința decesului victimei F. și a vătămării grave a tatălui său (și în prezent acesta fiind imobilizat la pat ca urmare a accidentului rutier), iar pe de altă parte având în vedere persoana inculpatului, vârsta acestuia și conduita sa procesuală,

Curtea apreciază că prima instanță a realizat o corectă individualizare a pedepsei raportat la criteriile prev. de art. 74 C.pen., inclusiv prin reținerea disp. art. 374 și 396 alin. 10 C.pr.pen., având ca efect reducerea cu o treime a limitelor pedepsei închisorii ca urmare a admiterii cererii inculpatului de judecare a cauzei în procedura simplificată a vinovăției.

Raportat la cuantumul pedepsei rezultante Curtea constată că nu este posibil a se face aplicarea disp. art. 91 C.pen. referitoare la suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei.

2. Sub aspectul laturii civile au formulat apel părțile civile B., C., D. și E., solicitând, pe de o parte, majorarea cuantumului daunelor morale acordate de instanța de fond, iar pe de altă parte, acordarea dobânzilor legale de la data producerii accidentului.

Analizând motivul de apel al părților civile cu privire la cuantumul daunelor morale Curtea apreciază că acesta este întemeiat, impunându-se majorarea acestora.

În aprecierea cuantumului daunelor morale Curtea are în vedere toate împrejurările de natură să producă o suferință profundă părților civile, respectiv natura relațiilor dintre victimă și părțile civile, acestea fiind părinții, respectiv bunicii victimei, așadar rude foarte apropiate ale victimei, vârsta la care s-a produs decesul victimei (19 ani), culpa exclusivă a inculpatului în producerea accidentului, modul tragic în care s-a produs decesul victimei.

Problema care se pune constă în cuantumul bănesc la care ar trebui să fie obligat inculpatul drept compensare pentru pricinuirea acestor suferințe de ordin moral, cu titlu de „preț al durerii suferite” – „pretium doloris” – cunoscut fiind faptul că astfel de prejudicii nu pot fi susceptibile de evaluare bănească, precum cele de ordin patrimonial. Chiar dacă, în raport cu natura acestor daune, nepatrimoniale, stabilirea cuantumului lor presupune și luarea în considerare a unor elemente de apreciere, neverificabile nemijlocit prin elemente probatorii, ceea ce impune și existența unei anumite eventualități de aproximare, pentru limitarea efectelor unei atari eventualități este, totuși, necesar să fie avute în vedere anumite criterii de determinare a valorii prejudiciului moral real suferit, cum sunt consecințele negative, certe, însă nu palpabile suportate de cel în cauză în plan fizic și psihic, importanța valorilor lezate și gradul de afectare a acestora, intensitatea cu care au fost percepute urmările vătămării.

Cât privește compensația bănească care se acordă cu titlu de daune morale, este de evidențiat faptul că aceasta este destinată a atenua, a alina suferința psihică a părții civile ca urmare a suferințelor fizice și psihice trăite, iar suma acordată trebuie să aibă efect compensatoriu, fără ca ea să se transforme în amendă excesivă pentru autorul daunelor și nici în venituri nejustificate pentru victimă, care să ducă la o îmbogățire fără justă cauză, regulile de evaluare a prejudiciului moral impunându-se a fi unele care să asigure o satisfacție morală pe baza unei aprecieri în echitate.

În consecință, instanța de control judiciar apreciază suma de 80.000 lei pentru părțile civile B. și C. cu titlu de daune morale, și suma de 40.000 de lei pentru părțile civile D. și E. cu titlu de daune morale, apare ca echitabilă pentru a compensa suferințele psihice ale acestora cauzate de decesul fiului, și respectiv nepotului lor.

Analizând motivul de apel al părților civile vizând acordarea dobânzilor legale de la data producerii accidentului, Curtea îl apreciază ca neîntemeiat.

Este adevărat că potrivit art. 1381 alin. 1 și 2 Cod civil orice prejudiciu dă drept la reparație, iar dreptul la reparație se naște din ziua cauzării prejudiciului, iar potrivit art. 1523 alin. 2 lit. e Cod civil debitorul se află de drept în întârziere când obligația se naște din săvârșirea unei fapte ilicite extracontractuale, însă creanța creditorului (în speță părțile civile) constând în despăgubirile morale pe care debitorul (în speță inculpatul) trebuie să le plătească cu titlu de despăgubiri materiale devine certă, lichidă și exigibilă la momentul rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.

Potrivit art. 1535 Cod civil în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la daune moratorii de la scadență până la momentul plății, în cuantumul convenit de părți sau, în lipsă, în cel prevăzut de lege, fără a trebui să dovedească un prejudiciu.

Ori, în prezenta cauză, scadența menționată în disp. art. 1535 Cod civil de la care curg daunele moratorii este cea a rămânerii definitive a hotărârii de condamnare, și nu de la data producerii accidentului rutier.

Tot sub aspectul laturii civile a formulat apel și Biroul Asiguratorilor de Autovehicule din România, considerând că în mod nelegal a fost obligat la plata daunelor materiale către părțile civile Spitalul Județean de Urgență și Serviciul de Ambulanță Județean, inculpatul fiind cel care ar fi trebui să fie obligat la plata acestor despăgubiri.

Curtea apreciază critica părții responsabile civilmente Biroul Asiguratorilor de Autovehicule din România ca fiind întemeiată pentru următoarele considerente.

În motivarea obligării Biroul Asiguratorilor de Autovehicule din România la plata daunelor către părțile civile instanța de fond a făcut referire la disp. Legii 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România. Or, această lege a fost abrogată la data intrării în vigoare a Legii 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudiciile produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, acest ultim act normativ fiind aplicabil în speță, ca urmare a faptului că aceasta era legea în vigoare la data producerii accidentului rutier ce face obiectul prezentei cauze.

Art. 33 din Legea 132/2017 reglementează atribuțiile BAAR în calitate de organism de plată a despăgubirilor, stabilindu-se că BAAR acordă despăgubiri, printre altele, și în situația în care vehiculul sau tramvaiul a fost identificat, dar nu era asigurat pentru RCA, în acest caz acordându-se despăgubiri atât pentru daune materiale, cât și pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății ori pentru deces.

Potrivit art. 33 alin. 4 din Legea 132/2017 nicio entitate care a compensat în orice fel persoanele prejudiciate sau a oferit acestora servicii în legătură cu prejudiciile suferite, inclusiv servicii medicale, în baza unor contracte încheiate ori în baza legii, nu are dreptul să solicite de la BAAR recuperarea cheltuielilor efectuate.

Prin urmare, art. 33 alin. 4 din Legea 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudiciile produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, exclude posibilitatea obligării BAAR la plata despăgubirilor constând în contravaloarea serviciilor medicale suportate de părțile civile Spitalul Județean de Urgență și Serviciul de Ambulanță ca urmare a îngrijirilor medicale și a transportului oferit în baza legii victimei F. Cu privire la aceste prejudicii nu mai subzistă calitatea de partea responsabilă civilmente a BAAR, astfel încât se reactivează obligația inculpatului de a achita aceste despăgubiri în baza răspunderii civile delictuale.

Curtea apreciază ca nelegală Încheierea de îndreptare a erorii materiale din data de 08.01.2019 întrucât prin această încheiere instanța s-a pronunțat asupra acțiunii civile formulate de Serviciul de Ambulanță Județean, or soluția asupra acțiunii civile formulate de o parte în cauză nu intră în noțiunea de eroare materială prev. de art. 278 C.pr.pen..

Ulterior motivării Sentinței penale nr. 608 din 20.12.2018 a Judecătoria Suceava instanța de fond a pronunțat Încheierea de îndreptare a erorii materiale din data de 08.01.2019 prin care în temeiul art. 278 Cod pr.pen. a îndreptat eroarea materială strecurată în cuprinsul minutei și dispozitivului sentinței penale nr. 608 din data de 20.12.2018 pronunțată de Judecătoria Suceava în dosarul nr. .../314/2018, în sensul că se menționează în mod corect următoarele: „În temeiul art. 25 alin.1 rap. la art. 397 C.pr.pen., coroborat cu art. 1357 C.civ., art.49, art.50, art.55 din Legea nr.136/1995 și art. 26 alin.1 lit. a din Ordinul nr. 14/2011 emis de Președintele Comisiei de Supraveghere a Asigurarilor, admite în parte acțiunea civilă formulată de părțile civile B., C., D., E., Spitalul Județean de Urgență și Serviciul de Ambulanță

Județean.” în loc de „În temeiul art. 25 alin.1 rap. la art. 397 C.pr.pen., coroborat cu art. 1357 C.civ., art.49, art.50, art.55 din Legea nr.136/1995 și art. 26 alin.1 lit. a din Ordinul nr. 14/2011 emis de Președintele Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, admite în parte acțiunea civilă formulată de părțile civile B., C., D., E. și Spitalul Județean de Urgență”

În motivarea încheierii s-a arătat că în minuta sentinței penale nr. 608/20.12.2018 în paragraful în care s-a pronunțat cu privire la acțiunile civile formulate în cauză instanța a omis să menționeze și partea civilă Serviciul de Ambulanță Județean.

Raportat la toate aceste argumente, în baza art. 421 pct. 1 lit. b C.pr.pen. Curtea va respinge, ca nefondat, apelul declarat de inculpatul A. împotriva Sentinței penale nr. 608 din 20.12.2018 a Judecătoriei Suceava pronunțată în dosarul nr. 6780/314/2018.

În baza art. 275 alin. 2 C.pr.pen. Curtea îl va obliga pe inculpatul apelant să plătească statului suma de 200 de lei cheltuieli judiciare din apel.

În baza art. 421 pct. 2 lit. a C.pr.pen. Curtea va admite apelurile declarate de părțile civile B., C., D. și E., precum și apelul declarat de partea responsabilă civilmente Biroul Asigurătorilor de Autovehicule din România împotriva Sentinței penale nr. 608 din 20.12.2018 a Judecătoriei Suceava pronunțată în dosarul nr. ../314/2018, va desființa în totalitate Încheierea de îndreptare a erorii materiale din data de 08.01.2019, și în parte Sentința penală nr. 608 din 20.12.2018 a Judecătoriei Suceava pronunțată în dosarul nr. ../314/2018, în ceea ce privește latura penală numai cu privire la gradul de culpă reținut în sarcina inculpatului A., și în totalitate în ceea ce privește latura civilă, și, în rejudecare, va constata culpa exclusivă a inculpatului A. în producerea accidentului rutier din data de 04.07.2018.

Totodată, în baza art. 25 alin. 1 rap. la art. 397 C.pr.pen. coroborat cu art. 1357 Cod civil, art. 1391 Cod civil și art. 1392 Cod civil, art. 33 alin. 1 lit. a, alin. 5 și 7 din Legea 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudiciile produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie Curtea va admite în parte acțiunea civilă formulată de părțile civile B., C., D. și E., și va obliga partea responsabilă civilmente Biroul Asigurătorilor de Autovehicule din România, la plata către partea civilă B. a sumei de 20.000 de lei cu titlu de daune materiale și a sumei de 80.000 de lei cu titlu de daune morale, la plata către partea civilă C. a sumei de 80.000 de lei cu titlu de daune morale, la plata către partea civilă D. a sumei de 40.000 de lei cu titlu de daune morale și la plata către partea civilă E. a sumei de 40.000 de lei cu titlu de daune morale, precum și la plata către cele patru părți civile a dobânzii legale de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri și până la data achitării integrale a debitelor.

În baza art. 25 alin. 1 rap. la art. 397 C.pr.pen. coroborat cu art. 1357 Cod civil și art. 33 alin. 4 din Legea 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudiciile produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, Curtea va admite acțiunea civilă formulată de partea civilă Spitalul Județean de Urgență și va obliga pe inculpatul A. la plata către partea civilă Spitalul Județean de Urgență a sumei de 2.625,96 lei cu titlul de daune materiale reprezentând cheltuieli de spitalizare ocazionate de internarea victimei F.

În baza art. 25 alin. 1 rap. la art. 397 C.pr.pen. coroborat cu art. 1357 Cod civil și art. 33 alin. 4 din Legea 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudiciile produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, Curtea va admite acțiunea civilă formulată de partea civilă Serviciul de Ambulanță Județean și va obliga pe inculpatul A. la plata către partea civilă Serviciul de Ambulanță Județean a sumei de 1.369 lei cu titlul de daune materiale reprezentând cheltuieli de transport a victimei F..

Ca efect al soluției de condamnare, în baza art. 241 alin. 1 lit. c C.pr.pen. Curtea va constata încetată de drept măsura preventivă a controlului judiciar luată față de inculpatul A. prin Încheierea din data de 29.11.2018 pronunțată în dosarul nr. ../314/2018/a3, și rămasă definitivă prin necontestare la data de 01.12.2018.

18. Nepronunțarea instanței de fond pe schimbarea de încadrare juridică pusă în discuție nu poate fi remediată în calea de atac a inculpatului, în lipsa apelului formulat de Ministerul Public, în situația în care ar însemna o agravare a situației în propria cale de atac.

Modul în care trebuie exprimat de către inculpat acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității.

Rezumat:

În ceea ce privește încadrarea juridică dată faptelor, Curtea reține că sentința apelată este nelegală sub aspectul nepronunțării instanței de fond pe schimbarea de încadrare juridică pusă în discuție și să se rețină incidența dispozițiilor art.229 alin.2 lit.b C.pen. însă, în lipsa apelului formulat de Ministerul Public, acest aspect nu poate fi remediat în calea de atac a inculpatului, întrucât ar însemna o agravare a situației în propria cale de atac și ar contraveni dispozițiilor exprese ale art.418 C.pr.pen.

Acordul infractorului în sensul că este de acord să presteze o muncă neremunerată în folosul comunității trebuie să fie manifestat expres în fața instanței de judecată sau să fie consemnat într-un înscris autentic, neputând fi dedus din alte împrejurări și acte ale inculpatului.

(Decizia nr. 489 din 17.05.2019, dosar nr. 7681/314/2016)

Hotărârea:

Prin sentința penală nr. 304 din data de 13.06.2018, pronunțată de Judecătoria Suceava în dosar nr.7681/314/2016, în baza art. 228 alin.1, art. 229 alin. 1 lit. b, d și e C.pen. cu aplicarea art. 77 lit. d C.pen. a fost condamnat inculpatul A., la pedeapsa de 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de „furt calificat”.

În baza art. art. 253 alin. 1 C.pen. cu aplicarea art. 77 lit. d C.pen. a fost condamnat același inculpat la pedeapsa de 3 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de „distrugere”.

În baza art. 38 alin. 1, art. 39 alin. 1, lit. b din C.pen., s-au contopit pedepsele aplicate inculpatului A., urmând ca acesta să execute pedeapsa de 1 an 1 lună închisoare, formată din pedeapsa principală de 1 an închisoare, la care s-a adăugat sporul obligatoriu de o treime, respectiv 1 lună închisoare.

În baza art. 72 C.pen. s-a dedus din pedeapsa aplicată inculpatului durata reținerii de 24 de ore, din 17.09.2015, ora 20.25 până la data de 18.09.2015, ora 20.25.

În baza art. 114 alin. 1, art. 120 și art. 129 C.pen., s-a aplicat inculpatului minor B., o singură măsură educativă, asistarea zilnică pentru o durată de 4 luni, pentru săvârșirea infracțiunilor de furt calificat”, prev. de art. 228 alin.1, art. 229 alin. 1 lit. b, d și e C.pen. și “distrugere”, prev. de art. 253 alin. 1 C.pen., ambele cu aplicarea art. 113 alin. 3 C.pen., sub supravegherea Serviciului de Probațiune.

În baza art. 121 alin. 1 C.pen. s-a impus minorului următoarele obligații pe durata executării măsurii educative: să urmeze un curs de pregătire școlară sau formare profesională; să se prezinte la Serviciul de Probațiune la datele fixate de către acesta; să nu se apropie și să nu comunice cu coinculpatul A.

S-a luat act că persoana vătămată nu s-a constituit parte civilă în procesul penal.

În baza art. 274 alin. 1 C.pr.pen. au fost obligați fiecare dintre inculpați la plata sumei de câte 600 lei către stat cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de acesta, din care suma de 250 lei pentru faza de urmărire penală.

În baza art. 274 alin. 6 C.pr.pen. onorariile avocaților desemnați din oficiu au rămas în sarcina statului și s-a dispus avansarea din fondul Ministerului Justiției în fondul Baroului

Suceava, respectiv sumele de câte 360 lei reprezentând onorariul avocaților desemnați pentru inculpați în cursul judecării în primă instanță.

Pentru a pronunța această sentință, Judecătoria Suceava a reținut că prin rechizitoriul nr. 4650/P/2015 din data de 01.09.2016 al Parchetului de pe lângă Judecătoria Suceava s-a dispus trimiterea în judecată, în stare de libertate, a inculpaților A., pentru săvârșirea infracțiunilor de furt calificat, faptă prev. de art. 228 alin.1, art. 229 alin. 1 lit. b), d) și e) C.pen. și de distrugere, faptă prev. de art. 253 alin. 1 C.pen., ambele cu aplicarea art. 38 alin. 1 C.pen. și art. 77 lit. d) C.pen. și B., pentru săvârșirea infracțiunilor de furt calificat, faptă prev. de art. 228 alin.1, art. 229 alin. 1 lit. b), d) și e) C.pen. și de distrugere, faptă prev. de art. 253 alin. 1 C.pen., ambele cu aplicarea art. 38 alin. 1 C.pen. și art. 113 alin. 3 C.pen.

Cauza a fost înregistrată pe rolul instanței la data de 27.09.2016 sub numărul ....

În fapt, în actul de sesizare s-a arătat că la data de 16.09.2015, inculpatul B. s-a deplasat de la locuința sa din localitatea E. către comuna F. cu scopul de a-l transporta cu scuterul pe numitul C. la locuința concubinei sale, martora D. Ajungând în comuna F., inculpatul B. împreună cu numitul C. au mers la o terasă din centrul localității unde s-au întâlnit cu inculpatul A. și împreună au consumat băuturi alcoolice, aspecte care au rezultat din declarația inculpatului B., coroborată cu declarația inculpatului A.

Ulterior, în cursul aceleiași zile, în jurul orei 22:30, la locuința martorei D. a ajuns inculpatul B. împreună cu concubinel acesteia, numitul C., la scurt timp sosind și inculpatul A.. La inițiativa acestuia din urmă, cei doi inculpați s-au deplasat cu scuterul către o terasă din centrul comunei F. cu scopul de a achiziționa o sticlă de bere, după care s-au întors la locuința martorei D., unde au consumat alcool împreună cu numitul C. până în jurul orei 23:30, după cum a rezultat din depoziția martorei D. Din același mijloc de probă a rezultat că inculpatul A. avea asupra sa o tabletă marca Acer pe care a scăpat-o pe beton și a spart-o.

În cursul nopții, după ce au plecat de la locuința martorei D., inculpații A. și B. au convenit să sustragă bunuri dintr-un magazin din zona .., comuna F., în scopul obținerii unor sume de bani. Astfel, inculpații s-au deplasat cu scuterul condus de inculpatul B. până în zona .., după care s-au deplasat pe jos până la magazinul mixt aparținând S.C. G. S.R.L. Odată ajunși în fața magazinului, inculpatul B. a distrus felinarele care luminau terasa magazinului, ajutat fiind de celălalt inculpat, apoi cei doi, după ce au localizat sistemul de alarmă poziționat la exteriorul clădirii, folosindu-se de o scară, l-au scos din funcțiune. Ulterior, cei doi inculpați au rupt o bucată de lemn dintr-o bancă cu ajutorul căreia au forțat ușa de acces în magazin, inculpatul B. a introdus bucata de lemn între ușă și toc, în timp ce inculpatul A. a forțat ușa de acces prin împingere, împrejurări care au rezultat din coroborarea declarațiilor inculpaților A. și B. Din aceleași mijloace de probă coroborate a reieșit că, după ce au pătruns în incinta magazinului, cei doi inculpați au distrus dispozitivul care activa sistemul de alarmă din interior, după care folosindu-se de tableta inculpatului A. pentru a lumina încăperea și de niște saci confecționați din plasă, expuși spre vânzare, au procedat la sustragerea de bunuri alimentare și industriale, au depozitat bunurile în saci, după care au transportat o parte din saci în șanțul din proximitatea magazinului, ceilalți fiind abandonați în interiorul magazinului.

Fiind sesizat de dispeceratul firmei de pază .., reprezentantul persoanei vătămate, numitul H., însoțit de soția sa, I. s-au deplasat la fața locului, iar în lumina farurilor autoturismului au observat în incinta magazinului două persoane de sex masculin, care remarcând prezența acestora au fugit abandonând lucrurile sustrase, aspecte care au reieșit din coroborarea declarațiilor persoanelor vătămate H. și I., confirmate și de susținerile inculpaților.

În incinta magazinului au fost identificați un număr de 3 (trei) saci din plasă de culoare portocalie conținând produse alimentare și industriale, iar în șanțul aflat în proximitatea magazinului un număr de 2 (doi) saci de plasă în care se aflau obiecte de îmbrăcăminte și produse congelate, după cum reiese din procesul-verbal de cercetare la fața locului și planșa

fotografică privind aspectele fixate și urmele ridicate din data de 17.09.2015, coroborate cu declarația persoanei vătămate I. și declarația persoanei vătămate H. Pe tețgheaua pe care se afla casa de marcat a fost identificată o tabletă marca Acer, cu display-ul spart, aparținând inculpatului A., împrejurare care a rezultat din raportul de constatare criminalistică nr. 216.541 din data de 06.10.2015, coroborat cu depoziția martorei D. și confirmate prin declarația inculpatului A. Conform dovezii de predare-primire din data de 28.09.2015, tableta marca Acer a fost restituită inculpatului A. în starea în care a fost găsită la locul săvârșirii infracțiunilor.

Cu prilejul efectuării procedurii probatorii al cercetării la fața locului, au fost prelevate urme papilare, din concluziile raportului de constatare criminalistică nr. 216.541 din data de 06.10.2015 rezultând că fragmentul de urmă papilară ilustrat în foto. 3, ridicat de pe ușa de acces – parte exterioară a fost creat de palma stângă a inculpatului B., fragmentele de urme papilare ilustrate în foto nr. 4 a și b ridicate de pe ușa de acces-parte exterioară au fost create de degetele de la mâna dreaptă a inculpatului A., iar fragmentele de urme papilare ilustrate în foto. 11,12, ridicate de pe tableta Acer au fost create de degetul de la mâna dreaptă a inculpatului A..

Fiind audiat în calitate de suspect și ulterior în calitate de inculpat, A. a recunoscut săvârșirea infracțiunii de furt calificat, însă referitor la infracțiunea de distrugere a arătat că inculpatul B. a distrus cele 4 (patru) felinare care iluminau terasa magazinului.

Fiind audiat în calitate de inculpat, B. a recunoscut săvârșirea infracțiunii de furt calificat, însă cu privire la infracțiunea de distrugere a celor patru felinare a arătat că, deși inițial el a fost cel care a procedat la spargerea bunurilor, a făcut-o la îndemnul inculpatului A., care ulterior a contribuit și el la distrugerea sistemelor de iluminat.

În ceea ce privește prejudiciul cauzat, inițial reprezentantul persoanei vătămate, H., administrator al SC G. SRL și co-administratoarea I. s-au constituit parte civilă pentru suma de 5.000 lei, reprezentând prejudiciul cauzat ca urmare a sustragerii bunurilor și a distrugerilor provocate în aceeași împrejurare. Ulterior, la data de 08.10.2015, co-administratoarea I. a revenit și a arătat că prejudiciul cauzat ca urmare a sustragerii bunurilor este în cuantum de 1.415,23 lei, însă fiind recuperat în integralitate, înțelege să renunțe la pretențiile civile formulate.

În ceea ce privește prejudiciul cauzat ca urmare a distrugerilor provocate, conform facturii nr. 94/19.03.2015, valoarea de achiziție a ușii de acces este de 600 lei, manopera ca urmare a înlocuirii fiind de 200 lei, iar valoarea de achiziție a celor 4 lampadare de iluminat este de 200 lei, cu manopera aferentă de 100 lei. Referitor la repararea sistemului de alarmă în valoare de 2.232 lei, conform facturii de achiziție nr. ..., înlocuirea componentelor distruse și readucerea în stare de funcționare au cauzat un prejudiciu de 434 lei, potrivit facturii nr. 1537/21.09.2015 și 124 lei, conform facturii nr. 1383/18.09.2015. Cu toate acestea, potrivit înscrisului depus la dosar, reprezentantul persoanei vătămate înțelege să renunțe la pretențiile civile formulate.

Situația de fapt reținută în actul de sesizare cu privire la această faptă a fost susținută pe următorul material probator: ....

Prin încheierea Camerei de Consiliu din data de 16.11.2016, pronunțată în dosarul nr. 7681/314/2016/a1, rămasă definitivă prin necontestare la data de 12.12.2016, judecătorul de Cameră Preliminară a constatat legalitatea sesizării instanței cu rechizitoriul nr. 4650/P/2015 din data de 01.09.2016 al Parchetului de pe lângă Judecătoria Suceava privind pe inculpații A. și B. precum și legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și a dispus începerea judecării cauzei privind pe inculpați.

În faza de judecată inculpatul A. a beneficiat de asistența juridică a apărătorului desemnat din oficiu, avocat.. (delegație ....), iar inculpatul B. a beneficiat de asistența juridică a apărătorului desemnat din oficiu, avocat .. (delegație ....).

Persoana vătămată H. a beneficiat de asistența juridică a apărătorului ales, avocat ...

În cursul **cercetării judecătorești**, au fost administrate următoarele mijloace de probă: declarația persoanei vătămate I.; declarația persoanei vătămate H.; declarațiile martorului D.

În cauză nu s-a putut proceda la audierea inculpaților, deoarece din conținutul proceselor verbale de punere în executare a mandatelor de aducere emise pe numele acestora a rezultat că A. este plecat la muncă în Portugalia iar B. este plecat la muncă în Germania, nefiind cunoscută data când revin în țară.

Din oficiu, instanța de fond a dispus întocmirea de către Serviciul de Probațiune a unui referat de evaluare cu privire la inculpatul B., minor la data săvârșirii faptei. De asemenea, a dispus emiterea unor adrese către ANAF și ITM pentru a comunica dacă inculpații A. și B. figurează cu contract de muncă sau cu venituri pentru a fi citați la locul de muncă în eventualitatea în care se identifică angajatori și către IGPR pentru a comunica dacă figurează reținuți, arestați sau încarcerați în centrele de reținere din țară, respectiv verificarea în baza de date ANP pentru a vedea dacă sunt încarcerați pe teritoriul României, răspunsurile comunicate de aceste instituții fiind atașate la dosar.

La termenul din 12 martie 2018, instanța de fond, din oficiu, în temeiul art. 386 C.pr.pen., a pus în discuție schimbarea de încadrare juridică a faptelor pentru care au fost trimiși în judecată inculpații, în sensul reținerii și elementului circumstanțial al violării sediului profesional, având în vedere că inculpații au pătruns, fără drept, în incinta sediului unei societăți comerciale, în care se desfășura activitatea acesteia în afara programului și fără consimțământul administratorului.

La dosarul cauzei s-au atașat fișele de cazier ale inculpaților A. și B.

Analizând actele și lucrările dosarului, probatoriul administrat în cursul urmăririi penale și al cercetării judecătorești, instanța de fond a reținut următoarele:

La data de 17.09.2015, în jurul orei 02:35, inculpatul major A. și inculpatul minor B. au pătruns prin distrugerea ușii de acces și a sistemului de alarmă în magazinul S.C. G S.R.L., de unde au sustras mai multe bunuri alimentare și industriale cauzând un prejudiciu estimat la valoarea de 5.000 lei, iar în aceleași împrejurări au distrus sistemul de iluminat al terasei magazinului constând în patru felinare.

În concret, la data 16.09.2015, inculpatul B. s-a întâlnit la o terasă din centrul comunei F. cu inculpatul A. și împreună au consumat băuturi alcoolice. Ulterior cei doi au continuat să consume băuturi alcoolice la locuința martorei D., împreună cu concubinul acesteia, așa cum a rezultat din depoziția martorei D., martoră ce a indicat de asemenea că inculpatul A. avea asupra sa o tabletă marca Acer pe care a scăpat-o pe beton și a spart-o.

În cursul nopții, după ce au plecat de la locuința martorei D., inculpații A. și B. au convenit să sustragă bunuri din magazinul mixt aparținând S.C. G. S.R.L. din zona ..., comuna F., în scopul obținerii unor sume de bani. Inculpatul B. a distrus felinarele care luminau terasa magazinului, ajutat fiind de celălalt inculpat, apoi cei doi, după ce au localizat sistemul de alarmă poziționat la exteriorul clădirii, folosindu-se de o scară, l-au scos din funcțiune. Ulterior, au rupt o bucată de lemn dintr-o bancă cu ajutorul căreia au forțat ușa de acces în magazin, inculpatul B. a introdus bucata de lemn între ușă și toc, în timp ce inculpatul A. a forțat ușa de acces prin împingere, împrejurări care au rezultat din coroborarea declarațiilor inculpaților A.

Fiind sesizat de dispeceratul firmei de pază ..., reprezentantul persoanei vătămate, numitul H., însoțit de soția sa, I. s-au deplasat la fața locului, iar în lumina farurilor autoturismului au observat în incinta magazinului două persoane de sex masculin, care remarcând prezența acestora au fugit abandonând lucrurile sustrate, aspecte care au reieșit din coroborarea declarațiilor persoanelor vătămate, confirmate și de susținerile inculpaților.

În incinta magazinului au fost identificați un număr de 3 (trei) saci din plasă de culoare portocalie conținând produse alimentare și industriale, iar în șanțul aflat în proximitatea magazinului un număr de 2 (doi) saci de plasă în care se aflau obiecte de îmbrăcăminte și

produse congelate, după cum a reieșit din procesul-verbal de cercetare la fața locului și planșa fotografică privind aspectele fixate și urmele ridicate din data de 17.09.2015, coroborate cu declarațiile persoanelor vătămate. Pe teigheaua pe care se afla casa de marcat a fost identificată o tabletă marca Acer, cu display-ul spart, aparținând inculpatului A., împrejurare care a rezultat din raportul de constatare criminalistică nr. 216.541 din data de 06.10.2015, coroborat cu depoziția martorei D. și confirmate prin declarația inculpatului A.. Conform dovezii de predare-primire din data de 28.09.2015, tableta marca Acer a fost restituită inculpatului A. în starea în care a fost găsită la locul săvârșirii infracțiunilor.

Cu ocazia cercetării la fața locului au fost prelevate urmare papilare, iar din concluziile raportului de constatare criminalistică nr. 216.541 din data de 06.10.2015 rezultând că fragmentul de urmă papilară ilustrat în foto. 3, ridicat de pe ușa de acces – parte exterioară a fost creat de palma stângă a inculpatului B., fragmentele de urme papilare ilustrate în foto nr. 4 a și b ridicate de pe ușa de acces-parte exterioară au fost create de degetele de la mâna dreaptă a inculpatului A., iar fragmentele de urme papilare ilustrate în foto. 11 și 12, ridicate de pe tableta Acer au fost create de degetul de la mâna dreaptă a inculpatului A..

În consecință, întregul probatoriu administrat a dovedit dincolo de orice îndoială rezonabilă săvârșirea de către inculpați a infracțiunilor de care sunt acuzați. De altfel, prin declarațiile date în cursul urmăririi penale aceștia au recunoscut săvârșirea infracțiunii de furt calificat. Cu privire la infracțiunea de distrugere, deși inculpatul A. a negat participarea la săvârșirea acesteia, instanța de fond a reținut că cei doi inculpați au acționat împreună, au stabilit de comun acord să scoată din funcțiune sistemul de alarmă și să anihileze iluminatul din zonă, pentru a putea acționa în condiții favorabile, astfel că toate demersurile au fost efectuate împreună, în calitate de coautori. De asemenea, din declarația inculpatului B. a rezultat că inițial el a fost cel care a procedat la spargerea bunurilor, însă și inculpatul A. a contribuit ulterior la distrugerea sistemelor de iluminat.

În ceea ce privește prejudiciul cauzat, inițial reprezentanții persoanei vătămate s-au constituit parte civilă pentru suma de 5.000 lei, reprezentând prejudiciul cauzat ca urmare a sustragerii bunurilor și a distrugerilor provocate în aceeași împrejurare. Ulterior, la data de 08.10.2015, co-administratorul I. a revenit și a arătat că prejudiciul cauzat ca urmare a sustragerii bunurilor este în cuantum de 1.415,23 lei, însă fiind recuperat în integralitate prin restituirea bunurilor, înțelege să renunțe la pretențiile civile formulate. Și în fața instanței cei doi reprezentanți ai părții civile au indicat că nu mai au nici un fel de pretenții față de inculpați, chiar dacă au suportat din fonduri proprii reparațiile sistemului de alarmă, a ușii de acces și ale celor 4 lampadare.

În consecință, faptele inculpaților întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor de furt calificat”, prev. de art. 228 alin.1, art. 229 alin. 1 lit. b, d și e C.pen. și “distrugere”, prev. de art. 253 alin. 1 C.pen., ambele cu aplicarea art. 38 alin. 1 C.pen. și art. 77 lit. d C.pen., pentru inculpatul A. și pentru inculpatul minor B. infracțiunile de “furt calificat”, prev. de art. 228 alin.1, art. 229 alin. 1 lit. b, d și e C.pen. și “distrugere”, prev. de art. 253 alin. 1 C.pen., ambele cu aplicarea art. 38 alin. 1 C.pen. și art. 113 alin. 3 C.pen..

La stabilirea și individualizarea pedepselor aplicate inculpatului A., instanța de fond a avut în vedere circumstanțele generale de individualizare așa cum sunt enunțate de dispozițiile art. 74 C.pen., reținând gravitatea faptelor, împrejurarea că inculpatul mai este cercetat pentru alte fapte și a beneficiat în mod repetat de aplicarea unor sancțiuni administrative pentru infracțiuni contra patrimoniului, iar prejudiciul cauzat a fost recuperat doar ca urmare a surprinderii în flagrant, fără ca persoana vătămată să fi fost despăgubită pentru distrugerile cauzate. De asemenea s-a avut în vedere atitudinea sinceră a inculpatului care a recunoscut săvârșirea faptei și vârsta tânără a acestuia, considerente pentru care pedepsele aplicate vor fi la nivelul minimului special al pedepsei închisorii, cu executarea efectivă a acesteia întrucât

față de lipsa consimțământului pentru prestarea unei munci neremunerate în folosul comunității nu este posibilă recurgerea la modalități alternative de individualizare a executării.

În ceea ce privește inculpatul minor B. s-au avut în vedere tot dispozițiile art. 114 raportat la art. 74 C.pen., precum și conținutul referatului de evaluare, instanța de fond dând curs recomandării Serviciului de Probațiune de aplicare a măsurii educative neprivative a asistării zilnice.

În consecință, în baza art. 228 alin.1, art. 229 alin. 1 lit. b, d și e C.pen. cu aplicarea art. 77 lit. d C.pen. l-a condamnat pe inculpatul A., la pedeapsa de 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de „furt calificat” și în baza art. 253 alin. 1 C.pen. cu aplicarea art. 77 lit. d C.pen. la pedeapsa de 3 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de „distrugere”.

În baza art. 38 alin. 1, art. 39 alin. 1, lit. b din C.pen., s-au contopit pedepsele aplicate, urmând ca inculpatul să execute pedeapsa de 1 an și 1 lună închisoare, formată din pedeapsa principală de 1 an închisoare, la care s-a adăugat sporul obligatoriu de o treime, respectiv 1 lună închisoare.

În baza art. 72 C.pen. s-a dedus din pedeapsa aplicată inculpatului durata reținerii de 24 de ore, din 17.09.2015, ora 20.25 până la data de 18.09.2015, ora 20.25.

În baza art. 114 alin. 1, art. 120 și art. 129 C.pen., s-a aplicat inculpatului minor B., o singură măsură educativă, asistarea zilnică pentru o durată de 4 luni, pentru săvârșirea infracțiunilor de furt calificat”, prev. de art. 228 alin.1, art. 229 alin. 1 lit. b, d și e C.pen. și “distrugere”, prev. de art. 253 alin. 1 C.pen., ambele cu aplicarea art. 113 alin. 3 C.pen., sub supravegherea Serviciului de Probațiune.

În baza art. 121 alin. 1 C.pen. s-au impus minorului următoarele obligații pe durata executării măsurii educative: să urmeze un curs de pregătire școlară sau formare profesională, să se prezinte la Serviciul de Probațiune la datele fixate de către acesta, să nu se apropie și să nu comunice cu coinculpatul A.

S-a luat act că persoana vătămată nu s-a constituit parte civilă în procesul penal.

În baza art. 274 alin. 1 C.pr.pen. a obligat fiecare dintre inculpați la plata sumei de câte 600 lei către stat cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de acesta, din care suma de 250 lei pentru faza de urmărire penală și în baza art. 274 alin. 6 onorariile avocaților desemnați din oficiu vor rămâne în sarcina statului și se vor avansa din fondul Ministerului Justiției în fondul Baroului Suceava, respectiv sumele de câte 360 lei reprezentând onorariul avocaților desemnați pentru inculpați în cursul judecății în primă instanță.

Împotriva acestei sentințe, în termen legal, a formulat apel inculpatul A. pentru motivele expuse oral de către apărătorul ales al acestuia cu ocazia dezbaterilor consemnate pe larg în partea introductivă a prezentei decizii, vizând, în esență, suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei și, în subsidiar, aplicarea pedepsei amenzii penale.

Procedând la soluționarea apelului promovat, prin prisma motivelor invocate, precum și cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în conformitate cu prevederile art. 417 alin. 1, 2, art. 420 C.pr.pen., Curtea constată următoarele:

Instanța de fond a reținut o stare de fapt conformă cu realitatea și sprijinită pe interpretarea și analiza judicioasă a probelor administrate în cauză, atât în cursul urmăririi penale, cât și în faza cercetării judecătorești, ajungând în final la concluzia că inculpatul apelant se face vinovat de comiterea infracțiunilor pentru care a fost trimis în judecată.

Fără a relua argumentația stării de fapt, redată în considerentele hotărârii atacate, argumentație pe care Curtea și-o însușește în întregime, astfel cum această posibilitate este conferită de practica CEDO și potrivit căreia poate constitui o motivare preluarea motivelor instanței inferioare (Helle împotriva Finlandei), se vor sublinia punctual aspectele esențiale ale cauzei.

Rezultă, în esență, din ansamblul probator la care a făcut referire detaliată prima instanță, că la data de inculpatul apelant A. împreună cu inculpatului minor B., la data de 17.09.2015, în jurul orei 02:35, a pătruns prin distrugerea ușii de acces și a sistemului de alarmă în magazinul SC G. SRL, de unde a sustras mai multe bunuri alimentare și industriale cauzând un prejudiciu estimat la valoarea de 5.000 lei, precum și fapta inculpatului care, în aceeași împrejurare, a distrus sistemul de iluminat al terasei magazinului constând în patru felinare.

În ceea ce privește încadrarea juridică dată faptelor, Curtea reține că sentința apelată este nelegală sub aspectul nepronunțării instanței de fond pe schimbarea de încadrare juridică pusă în discuție la termenul de judecată din data de 12.03.2018 și să se rețină incidența dispozițiilor art.229 alin.2 lit.b C.pen. însă, în lipsa apelului formulat de Ministerul Public, acest aspect nu poate fi remediat în calea de atac a inculpatului întrucât ar însemna o agravare a situației în propria cale de atac și ar contraveni dispozițiilor exprese ale art.418 C.pr.pen.

Față de cele menționate anterior, Curtea va menține soluția de condamnare a inculpatului apelant pentru săvârșirea infracțiunilor de furt calificat prevăzută de art. 228 alin.1, art. 229 alin. 1 lit. b, d și e C.pen., cu aplicarea art. 77 lit. d C.pen. și de distrugere prevăzută de art. 253 alin. 1 C.pen. cu aplicarea art. 77 lit. d C.pen.

În ceea ce privește individualizarea pedepselor aplicate în cauză, Curtea reține că aceasta a fost în mod temeinic realizată de către prima instanță în raport de încadrarea juridică dată faptelor, avându-se în vedere, conform art. 74 C.pen., împrejurările și modul de comitere a infracțiunilor (mai sus descrise), faptul că inculpatul apelant și-a recunoscut parțial faptele săvârșite, ceea ce denotă că nu a înțeles pe deplin gravitatea celor petrecute, natura și gravitatea rezultatului produs (producerea unui prejudiciu în dauna persoanelor vătămate), starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, antecedentelor penale ale apelantului (inculpatul nu este cunoscut cu antecedente penale), nivelul de educație, vârsta (25 de ani la data săvârșirii faptelor), starea de sănătate, situația familială și socială, Curtea apreciază că în mod corect s-a reținut de către prima instanță că aplicarea unei pedepse de 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de furt și 3 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de distrugere, este pe deplin proporțională cu gravitatea faptei săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, astfel că nu se impune reindividualizarea.

În concluzie, Curtea apreciază că avertismentul dat inculpatului, prin soluțiile de condamnare pronunțate, este de natură să îl facă pe acesta să conștientizeze pe viitor că legiuitorul ocrotește valorile sociale, că orice atingere adusă acestora este sancționată în mod corespunzător și că el, ca destinatar al normelor de drept care îi sunt accesibile, are obligația de a le respecta întocmai, de a evita conjuncturile care ar putea-o cantona într-o situație contrară legii, în caz contrar, va răspunde ca și în cazul de față.

În ceea ce privește solicitarea inculpatului apelant, prin apărător, de aplicare a unei pedepse cu amenda penală, Curtea o apreciază ca neîntemeiată în condițiile în care pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat prevăzută de art.228 alin.1 C.pen. rap. la art.229 alin.1 lit. b, d și e C.pen. legiuitorul a prevăzut aplicarea exclusiv a pedepsei închisorii de la 1 la 5 ani.

În ceea ce privește solicitarea inculpatului apelant, prin apărător, de suspendare a executării pedepsei sub supraveghere, Curtea o apreciază ca neîntemeiată nefiind întrunită cerința expresă prevăzută de art.91 alin.1 lit.c C.pen.

Astfel, potrivit art.91 alin.1 C.pen. *instanța poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere dacă sunt întrunite următoarele condiții:*

a) *pedeapsa aplicată, inclusiv în caz de concurs de infracțiuni, este închisoarea de cel mult 3 ani;*

b) *infractorul nu a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii mai mare de un an, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 42 sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare;*

c) infractorul și-a manifestat acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității;(...).

Acordul infractorului în sensul că este de acord să presteze o muncă neremunerată în folosul comunității trebuie să fie manifestat expres în fața instanței de judecată sau să fie consemnat într-un înscris autentic, neputând fi dedus din alte împrejurări și acte ale inculpatului. Or, în prezenta cauză inculpatul apelant nu s-a prezentat în fața instanței de fond și nici în fața instanței de control judiciar pentru a-și manifesta acordul expres de a presta muncă neremunerată în folosul comunității.

Totodată, Curtea apreciază că înscrisul depus de inculpatul apelant, prin apărător, la termenul de judecată din 17.05.2019 nu întrunește condițiile legale pentru a fi considerat ca fiind un înscris autentic, pe de o parte, iar în cuprinsul acestuia A. a arătat că „sunt de acord cu executarea sentinței în numerar pe lângă autoritățile publice” ceea ce nu poate fi considerat ca un acord de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității, pe de altă parte.

Față de cele expuse anterior, Curtea, în baza art.421 pct.1 lit. b C.pr.pen., va respinge apelul declarat de către inculpatul apelant A. împotriva sentinței penale nr.304 din 13.06.2018 a Judecătoriei Suceava, ca nefondat.

Constatând culpa procesuală a inculpatului apelant, Curtea, în temeiul art.275 alin.2 C.pr.pen., îl va obliga pe acesta să plătească statului suma de 450 lei cu titlu de cheltuieli judiciare din apel.

19. Noțiunea de motivare a unei sentințe judecătorești. Nelegala citare și cine o poate invoca ca motiv de apel. Analizarea legalității reconstituirii dreptului de proprietate unui cetățean străin asupra unei suprafețe de teren cu vegetație forestieră în anul 2006. Condițiile de existență a cauzei de impunitate a erorii prevăzută de art. 30 C.pen.

Rezumat:

Motivarea unei hotărâri judecătorești reprezintă un aspect important în privința echitabilității procesului penal. Noțiunea de proces echitabil impune condiția ca o instanță care a motivat pe scurt o hotărâre să fie analizat în mod real problemele esențiale care i-au fost supuse atenției. Sub aspectul dreptului la un proces echitabil, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reafirmat în jurisprudența sa – cauza Boldea contra României și cauza Albina contra României, principiile dezvoltate reamintind că articolul 6 paragraful I din Convenție impune în sarcina instanțelor obligația de a analiza efectiv motivele, argumentele și probele, fără ca aceasta să impună o motivare în detaliu pentru fiecare argument invocat.

Deși obligativitatea instanțelor de a-și motiva hotărârile adoptate nu rezultă din textul Convenției Europene, instanța europeană justifică această necesitate prin dreptul părților de a le fi examinate efectiv argumentele și mijloacele de probă administrate, enunțarea problemelor de drept și de fapt, pe care judecătorul s-a întemeiat, trebuind să-i permită justițiabilului să aprecieze șansele de succes ale unui apel, așa cum se arată în hotărârile CEDO Van der Hurk contra Olandei, și Hadjianastassiou contra Greciei din 16 decembrie 1992, hotărârea CEDO Albina contra României nr. 4/2005 și Dumitru contra României din 2004 în care se relevă textual că „lipsa motivării unei hotărâri îl privează pe petiționar (inculpat) de echitate, ceea ce atrage încălcarea art 6 par 1”.

Potrivit art.421 punctul 2 lit.b C.pr.pen., așa cum a fost modificat prin OUG nr.18/2016, instanța de control judiciar desființează sentința primei instanțe și dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost desființată pentru motivul că judecarea cauzei la acea instanță a avut loc în lipsa unei părți nelegal citate sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate, invocată de acea parte.

Art.52 alin.2 C.pr.pen. statuează că în procesul penal chestiunea prealabilă se judecă de către instanța penală, potrivit regulilor și mijloacelor de probă privitoare la materia căreia îi aparține acea chestiune. Din coroborarea textelor de lege menționate anterior rezultă că este real faptul că judecata cauzei poate avea loc doar în prezența părților legal citate, însă solicitarea de a se desfășura sentința unei instanțe pe motiv că o parte nu a fost legal citată trebuie să fie făcută de către partea care a fost prejudiciată de acest viciu (adică partea din proces care nu a fost legal citată) și nu de către orice parte din cauză.

Scopul avut în vedere de legiuitor a fost acela de a oferi persoanei prejudiciate prin necitarea sa un remediu ca apărările sale să fie în mod efectiv analizate de către prima instanță și să beneficieze de un dublu grad de jurisdicție și nu să permită oricărui participant la proces să obțină, în cazul în care este nemulțumit de soluția primei instanțe, rejudecarea cauzei sale și, implicit, tergiversarea pronunțării unei soluții definitive.

Potrivit art. 44 alin.2 din Constituția României cetățenii străini și apatrizii pot dobândi dreptul de proprietate privată asupra terenurilor numai în condițiile rezultate din aderarea României la Uniunea Europeană și din alte tratate internaționale la care România este parte, pe bază de reciprocitate, în condițiile prevăzute prin lege organică, precum și prin moștenire legală.

Așadar, la nivelul anului 2006, an în care numitul (...) a formulat cerere de reconstituire a dreptului de proprietate asupra suprafeței de teren în discuție și când i s-a reconstituit acest drept, România nefiind aderată la Uniunea Europeană, cetățenii străini puteau dobândi dreptul de proprietate asupra terenurilor doar prin moștenire legală.

Invocarea cauzei de impunitate prevăzută de art.30 C.pen. referitoare la eroarea de drept izvorâtă din faptul că inculpatul nu avea cunoștințe juridice vine în contradicție cu apărarea că inacțiunea inculpatului s-a datorat unei practici judiciare contradictorii, această din ultimă susținere presupunând că apelantul, nu doar avea cunoștințe în domeniul juridic, dar și cunoștea practica instanțelor române în ceea ce privește aplicarea legilor fondului funciar.

Instanța de control judiciar reține că, potrivit art.30 alin.1 C.pen. actual, nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală săvârșită de persoana care, în momentul comiterii acesteia, nu cunoștea existența unei stări, situații ori împrejurări de care depinde caracterul penal al faptei.

Deciziile nr.405/2016 și nr.392/2017 ale Curții Constituționale a României nu au caracterul de a dezincrimina infracțiunea de abuz în serviciu, ci reprezintă decizii de interpretare care arată faptul că infracțiunea prevăzută de art.248 C.pen. din 1969 există doar dacă inculpatul a încălcat legislația primară în desfășurarea activității sale de serviciu și prin aceasta a cauzat o tulburare însemnată bunului mers al unui organ sau al unei instituții de stat ori al unei alte unități din cele la care se referă art. 145 sau o pagubă patrimoniului acesteia.

(Decizia nr. 571/ 05.06.2019, dosar nr.2938/40/2015*)

Hotărârea:

Prin sentința penală nr. 85 din data de 22.06.2018 a Tribunalului Botoșani, în temeiul art.396 alin.1,2 din C.pr.pen. a fost condamnat inculpatul A. pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave, în forma continuată, dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit, infracțiune prevăzută de art.297 alin.1 din C.pen. raportat la art.309 din C.pen. și art.13 ind.2 din Legea 78/2000, cu aplicarea art.35 alin.1, art.36 alin.1 din C.pen., art.5 din C.pen., la pedeapsa de 4 (patru) ani închisoare.

În temeiul art.297 alin.1 din C.pen. raportat la art.67 alin.1,2 din C.pen. s-a aplicat inculpatului pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art.66 alin.1 lit.a,

b din C.pen. respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, pe o durată de 2 ani de la data executării sau considerării ca executată a pedepsei închisorii.

În baza art.65 din C.pen. s-a aplicat inculpatului A. pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art.66 alin.1 lit.a, b din C.pen. respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, pedeapsă ce se execută din momentul rămânerii definitive a hotărârii și până când pedeapsa principală a închisorii a fost executată sau considerată ca executată.

S-a admis acțiunea civilă formulată în cauză de partea civilă Regia Națională a Pădurilor – Romsilva, Direcția Silvică B și, în baza art.397 alin.1 din C.pr.pen. raportat la art.1357 din C.civ., a fost obligat inculpatul A. să plătească părții civile despăgubiri în cuantum de 2.477.232 lei (din care 2.439.450 lei reprezintă prețul terenului achiziționat de partea civilă).

Au fost menținute măsurile asigurătorii instituite prin Ordonanța nr.1319/P/2009 din 16 iunie 2010 a Parchetului de pe lângă Tribunalul Botoșani constând în aplicarea sechestrului asigurator ipotecar asupra bunurilor imobile deținute de inculpatul A.:

- imobil în suprafață de 56,17 m.p. și anexă 14 m.p., conform contractului de vânzare-cumpărare nr.2217/30.08.1983, imobil în suprafață construită desfășurată 706,23 m.p., conform autorizației de construcție nr.68/30.08.1991, situat pe strada ... mun. D., conform procesului – verbal de recenzie nr.13890/04.09.2006 și teren în suprafață de 1327 m.p., conform Ordinului Prefectului nr.16/14.06.1992;

- teren pădure în suprafață de 611.000 m.p., cu nr. cadastral 725, înscris în cartea funciară nr.50030 a com. E., dobândit prin contract de vânzare-cumpărare nr. 6388/ 22.12.2006;

- teren arabil în suprafață de 193 522 m.p., cu nr. cadastral 568, înscris în cartea funciară nr.50023 a localității F., dobândit prin contract de vânzare-cumpărare nr. 6388/ 22.12.2006;

- teren pădure în suprafață de 100.000 m.p., cu nr. cadastral 724, înscris în cartea funciară nr.50029 a com. E., dobândit prin contract de vânzare-cumpărare nr.6388/22.12.2006 – bunuri aflate în coproprietatea (devălmășie) inculpatului cu soția sa..

În baza art. 274 alin.1 C.pr.pen. a fost obligat inculpatul A. să achite statului suma de 2800 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că, prin rechizitoriul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial Suceava din data de 16 decembrie 2015 s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului A. pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave, în formă continuată, dacă funcționarul public a obținut pentru altul un folos necuvenit, infracțiune prevăzută de art.297 alin. 1 C.pen. raportat la art. 309 C.pen. și art. 13² din Legea nr. nr. 78/2000, cu aplicarea art. 35 alin. 1 C.pen. (2 acte materiale) și art. 5 alin. 1 C.pen.

Instanța de fond a reținut că faptele reținute în sarcina inculpatului constau în următoarele:

În perioada 2007-2008, inculpatul A., în calitatea de director al Direcției Silvice B., la data comiterii faptelor, cu intenție, a înlesnit diminuarea fondului forestier național proprietate publică a statului român prin refuzul de a dispune inițierea unor acțiuni civile la instanța judecătorească competentă în vederea constatării nulității absolute a hotărârilor nr. 462 din 16 iunie 2006 și nr. 929 din 03 noiembrie 2006 ale Comisiei Județene de aplicare a legii fondului funciar și a titlului de proprietate nr. 2100 din 30 august 2006, prin care a fost retrocedată, cu încălcarea prevederilor legale, suprafața totală de 358 ha. teren cu vegetație forestieră numitului C., persoană care nu avea cetățenie română și nu putea beneficia de dispozițiile legale privind reconstituirea dreptului de proprietate pentru suprafețele de terenuri cu destinație forestieră,

deși obligativitatea acestor demersuri juridice a fost stabilită în sarcina sa prin Raportul Corpului de Control al Regiei Naționale a Pădurilor nr. 1621 din 02.04.2007;

În cursul anului 2007, cunoscând nelegalitatea reconstituirii dreptului de proprietate asupra suprafeței de 351 ha teren cu vegetație forestieră, situat în extravilanul comunei G., în favoarea numitului C. precum și obligația stabilită în sarcina sa în calitate de director al Direcției Silvice B prin Raportul Corpului de Control al Regiei Naționale a Pădurilor nr. 1621 din 02 aprilie 2007 de a efectua demersurile juridice necesare la instanța de judecată competentă în vederea constatării nulității absolute a titlului de proprietate și a acelor subsecvente cu rea credință și în numele Regiei Naționale a Pădurilor, a achiziționat prin cumpărare, suprafața de 351 ha teren cu vegetație forestieră de la această persoană pentru suma de 2.439.450 lei provenind din fondul de conservare și regenerare a pădurilor, care reprezintă deopotrivă prejudiciul material cauzat Regiei Naționale a Pădurilor - Direcția Silvică B. (la care se adaugă suma de 37.782 de lei cheltuieli conexe) și folosul necuvenit obținut de numitul C.

După ce s-a parcurs procedura camerei preliminare, prin Încheierea din 11 februarie 2016 s-a constatat de către judecătorul de cameră preliminară din cadrul Tribunalului Botoșani, în conformitate cu prevederile art.346 alin.1 C.pr.pen., legalitatea sesizării instanței cu rechizitorul nr. 85/P/2009 din 16 decembrie 2015 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție, prin care s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului A., s-a constatat legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și s-a dispus începerea judecării cauzei privind pe inculpatul A..

Prin sentința penală nr.174 din data de 3 noiembrie 2016 pronunțată de Tribunalul Botoșani s-a dispus, în temeiul art.396 alin. 5 raportat la art.16 alin.1 litera b teza I C.pr.pen., achitarea inculpatului A. pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave, în formă continuată, prevăzută de art.297 alin. 1 C.pen. raportat la art. 309 C.pen. și art. 13² din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 5 alin. 1 C.pen. și art. 35 alin. 1 C.pen. (2 acte materiale), constatându-se că faptele nu sunt prevăzute de legea penală.

În temeiul art.397 raportat la art.25 al.5 C.pr.pen. a fost lăsată nesoluționată acțiunea civilă formulată de Regia Națională a Pădurilor – Romsilva – Direcția Silvică B. iar cheltuielile judiciare au fost lăsate în sarcina statului.

Din examinarea probatoriului administrat în cursul urmăririi penale și al cercetării judecătorești, prin raportare la Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016 a Curții Constituționale cu referire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 246 din vechiul C.pen. și art. 297 alin. 1 C.pen. și ale art. 13² din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție (prin care s-a statuat că sintagma „îndeplinește în mod defectuos” din cuprinsul dispozițiilor art. 246 alin. 1 din C.pen. 1969 și ale art. 297 alin. 1 C.pen. nu poate fi interpretată decât în sensul că îndeplinirea atribuțiilor de serviciu se realizează „prin încălcarea legii”) instanța de fond a reținut că nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu și deci că faptele comise de inculpat nu sunt prevăzute de legea penală.

S-a constatat că numitul A. a fost trimis în judecată pentru săvârșirea a două acte materiale de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave în formă continuată prevăzută de art. 297 alin. 1 C.pen. raportat la art. 309 C.pen. și art. 13² din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 5 C.pen. și art. 35 alin. 1 C.pen.

Astfel, s-a reproșat inculpatului că, în calitate de director al Direcției silvice B., cu intenție, a înlesnit diminuarea fondului forestier național proprietate publică a statului român prin refuzul de a dispune inițierea unor acțiuni civile la instanța judecătorească competentă în vederea constatării nulității absolute a hotărârilor nr. 462 din 16 iunie 2006 și nr. 929 din 03 noiembrie 2006 ale Comisiei județene de aplicare a legii fondului funciar și a titlului de proprietate nr. 2100 din 30 august 2006 prin care a fost retrocedată, cu încălcarea prevederilor

legale suprafața de 358 ha teren cu vegetație forestieră numitului C., persoană care nu avea cetățenie română și nu putea beneficia de dispozițiile legale privind reconstituirea dreptului de proprietate, pentru suprafețele de terenuri cu destinație forestieră, deși obligativitatea efectuării acestor demersuri juridice a fost stabilită în sarcina sa prin raportul corpului de control al Regiei naționale a pădurilor nr. 1621 din 02 aprilie 2007;

S-a mai reținut în sarcina acuzatului faptul că în cursul anului 2007, cunoscând nelegalitatea reconstituirii dreptului de proprietate asupra suprafeței de 351 ha teren cu vegetație forestieră situat în extravilanul comunei G., în favoarea numitului C., precum și obligația stabilită în sarcina sa în calitate de director al Direcției Silvice B., prin raportul Corpului de control al Regiei Naționale a Pădurilor nr. 1621 din 02 aprilie 2007 de a efectua demersurile juridice necesare la instanța de judecată competentă în vederea constatării nulității absolute a titlului de proprietate și a actelor subsecvente cu rea credință și în numele Regiei Naționale a Pădurilor, a achiziționat prin cumpărare, suprafața de 351 ha teren cu vegetație forestieră de la această persoană pentru suma de 2.439.450 lei, provenind din fondul de conservare și regenerare a pădurilor, care reprezintă deopotrivă prejudiciul material cauzat Regiei Naționale a Pădurilor-Romsilva - Direcția Silvică B. și la care se adaugă suma de 37.782 lei reprezentând cheltuieli conexe și folosul necuvenit obținut de numitul C.

Cu privire la primul act material, s-a reținut de prima instanță că, urmare apariției legii fondului funciar, Comisia Județeană de aplicare a legii fondului funciar din cadrul Prefecturii a reconstituit dreptul de proprietate pentru terenuri cu destinație forestieră mai multor cetățeni străini, respectiv numiților H. – 111 ha (prin hotărârea nr. 520 din 16.06.2006), I. – 271 ha (prin hotărârea nr. 601 din 06.07.2006), C. – 351 ha (prin hotărârea nr. 462 din 16.06.2006 și 7 ha (prin hotărârea nr. 929 din 3 noiembrie 2006), fiindu-le ulterior eliberate titluri de proprietate acestora și încheindu-li-se procese verbale de punere în posesie cu aceste terenuri.

Prin raportul nr.1621 din 02 aprilie 2007 a Corpului de control din cadrul Regiei Naționale a Pădurilor, ca urmare ca controlului efectuat la Direcția Silvică B., s-a stabilit ca aceasta din urmă, printre alte măsuri, să declanșeze acțiuni în instanță pentru anularea validărilor Comisiei județene de aplicare a Legii fondului funciar, care sunt împotriva legii (Liceul X, Familia V. și cetățeni străini).

Urmare a acestor nereguli constatate, prin decizia nr.132 din 16 aprilie 2007 a fost sancționat disciplinar inculpatul în calitate de director al Direcției Silvice B. cu diminuarea salariului și a indemnizației de conducere cu 10% pe o durată de 3 luni, în conformitate cu art. 48 alin. 2 lit. c din O.U.G. nr. 59/2000, aprobată cu modificări prin Legea nr. 427/2001, reținându-se următoarele deficiențe:

- nerespectarea aplicării Legii fondului funciar, referitor la împrumutarea Liceului X., obținerea de către familia V. a 400 ha pădure pe un alt amplasament și la validarea dreptului de proprietate conform Legii nr. 247/2005 a unor cetățeni străini, fiind membru în Comisia județeană de aplicarea a legii și a faptului că nu a făcut obiecțiuni la hotărârile luate de această comisie;

- nerespectarea aplicării prevederilor din HG nr. 85/2004, privind numirea comisiei de licitație în care s-a autonomit președintele acestei comisii;

- vinderea masei lemnoase de stejar cu scăderea prețului în perioada decembrie 2006-ianuarie 2007, nerespectând prevederile HG nr. 1197/2006, atât înainte cât și după apariția acestei legi;

- lipsa sortimentelor de furnir și gater A în evidențele Direcției Silvice B., cu toate că societățile, care exploatează și comercializează material lemnos în cadrul acestei direcții silvice și livrează cantități importante din aceste sortimente;

- încadrarea greșită a domnului J., salariat la ocolul silvic ... și care își desfășoară activitatea la Direcția Silvică B.

Inculpatul A. a contestat această decizie iar prin sentința civilă nr.70 din 12 mai 2008, Curtea de Apel Suceava Secția comercială, Contencios Administrativ și Fiscal a admis acțiunea formulată de inculpat, dispunând anularea deciziei nr. 132 din 16 aprilie 2007 și a punctului 14 din Hotărârea nr. 5 din 14 mai 2007, emisă de pârâta Regia Națională a Pădurilor Romsilva București. În motivarea sentinței cu privire la stabilirea dreptului de proprietate în favoarea unor cetățeni străini Curtea a arătat faptul că validarea dreptului de proprietate s-a făcut în concordanță cu dispozițiile legii care este aplicabilă tuturor persoanelor a căror terenuri au fost preluate de Statul român după 1945, indiferent de cetățenia acestora.

Această sentință a rămas definitivă și irevocabilă prin decizia nr.80 din 13 ianuarie 2009 a Înaltei Curți de Casație și Justiție care a respins ca nefondat recursul declarat de Regia Națională a Pădurilor – Romsilva București.

În ce privește primul act material, s-a constatat de către prima instanță că, date fiind precizările Curții Constituționale făcute în motivarea deciziei nr. 405 din 15.06.2016, nu este realizat elementul constitutiv al infracțiunii de abuz în serviciu, că activitatea infracțională reținută în sarcina inculpatului A. nu transgresează o dispoziție legală particulară.

Acestuia i s-a imputat faptul că, cu intenție, a diminuat fondul forestier național proprietate publică a statului român prin refuzul de a dispune inițierea unor acțiuni civile la instanța judecătorească competentă în vederea constatării nulității absolute a titlurilor de proprietate prin care a fost retrocedată suprafața de 358 ha teren cu vegetație forestieră numitului C., persoană care nu avea cetățenie română și nu putea beneficia de dispozițiile legale privind reconstituirea dreptului de proprietate, deși obligativitatea efectuării acestor demersuri juridice a fost stabilită în sarcina sa prin raportul Corpului de Control al Regiei Naționale a Pădurilor nr. 1621 din 02 aprilie 2007.

Or, cu privire la acest aspect, s-a arătat că prin decizia 405/2016 a Curții Constituționale s-a precizat că nu se realizează cerințele esențiale ale laturii obiective a infracțiunii de abuz în serviciu, prin încălcarea de către un funcționar public a îndatoririlor sale de serviciu, prevăzute în fișa postului, în contractul de muncă sau în alte normative care nu au putere de lege (în speța de față neducerea la îndeplinire a măsurilor impuse de corpul de control al Regiei Naționale).

Consecința firească a modificării acestor cerințe esențiale a elementului material al infracțiunii de abuz în serviciu ține de neîndeplinirea condițiilor de tipicitate ale acesteia în toate acele cazuri concrete în care funcționarului i se reproșează nerespectarea altor îndatoriri decât cele izvorâte din dispozițiile legale, cu toate efectele pe care le implică dispozițiile art.16 alin.1 lit. b teza I C.pr.pen. În consecință, s-a constatat că nu va fi prevăzută de legea penală fapta funcționarului care în exercitiul atribuțiilor de serviciu a îndeplinit un act cu încălcarea obligațiilor sale rezultate din fișa postului, din dispoziții interne sau regulamente ori acte normative care însă nu au puterea sau calitatea de lege, singura soluție fiind achitarea potrivit dispozițiilor art. 16 alin. 1 lit. b teza I C.pr.pen.

Instanța de fond a mai reținut că inculpatului, pentru nerespectarea acelor sarcini stabilite în sarcina sa prin acel raport, i s-a aplicat o sancțiune disciplinară care a fost anulată ulterior prin hotărâre civilă definitivă și irevocabilă.

De altfel, s-a reținut că pentru activitatea infracțională similară pentru care s-a pus în mișcare acțiunea penală împotriva aceluiași inculpat (în ce privește acțiunea de a nu fi declanșat acțiuni în instanță pentru anularea hotărârilor comisiei județene cu aplicarea legii fondului funciar și a titlurilor de proprietate, privind retrocedarea cu încălcarea prevederilor legale a suprafeței de 382 ha către cetățenii străini H. – 111 ha și I. – 271 ha) și pentru care acesta a fost sancționat disciplinar prin decizia mai sus menționată, parchetul a dispus clasarea cauzei întrucât fapta nu este prevăzută de legea penală.

S-a reținut că, în ce-l privește pe C. - cetățean străin - căruia de asemenea i-a fost reconstituit dreptul de proprietate, în calitate de moștenitor, până la momentul respectiv

instanțele civile nu s-au pronunțat definitiv cu privire la legalitatea sau nelegalitatea reconstituirii dreptului de proprietate (dosar nr. .../297/2011 a Judecătorei Săveni cu termen de judecată 26 ianuarie 2017), aspect ce a condus la imposibilitatea analizării existenței unei suspiciuni cu privire la comiterea unei fapte penale, de o asemenea gravitate.

Cel de-al doilea act material pentru care inculpatul a fost trimis în judecată constă în faptul că în cursul anului 2007, cunoscând nelegalitatea reconstituirii dreptului de proprietate asupra suprafeței de 351 ha teren cu vegetație forestieră situat în extravilanul comunei G., în favoarea numitului C., precum și obligația stabilită în sarcina sa în calitate de director al Direcției Silvice B., prin Raportul Corpului de control al Regiei Naționale al Pădurilor nr.1621 din 02 aprilie 2007 de a efectua demersurile juridice necesare la instanța de judecată competentă în vederea constatării nulității absolute a titlului de proprietate și a actelor subsecvente, cu rea credință și în numele Regiei Naționale a Pădurilor, a achiziționat prin cumpărare, suprafața de 351 ha teren cu vegetație forestieră de la aceiași persoană pentru suma de 2.439.450 lei, provenind din fondul de conservare și regenerare a pădurilor, care reprezintă deopotrivă prejudiciul material cauzat Regiei Naționale a Pădurilor (la care se adaugă suma de 37.782 lei reprezentând cheltuieli conexe) și folosul necuvenit obținut de numitul C.

Instanța de fond a constatat că parchetul nu a reușit să facă dovada cu probele administrate că în cauză a existat o înțelegere frauduloasă între inculpat și C.. În ceea ce privește producerea unui prejudiciu produs părții civile în cuantum de 2.439.450 lei la care se adaugă suma de 37.782 lei reprezentând cheltuieli conexe și folosul necuvenit obținut de numitul C., după cum se susține în rechizitoriu s-au constatat următoarele:

Instanța de fond a reținut că nu orice neîndeplinire sau îndeplinire defectuoasă a unui act din sfera atribuțiilor de serviciu a subiecților activi ai infracțiunii este incriminată, infracțiunea putând fi reținută doar dacă prin activitatea infracțională s-a produs o pagubă ori o vătămare a intereselor legitime ale unei persoane fizice sau juridice, acest fapt rezultând din construcția literară a normei, legiuitorul utilizând conjuncția „și” în cuprinsul normei. Fapta funcționarului care nu îndeplinește un act sau îl îndeplinește în mod defectuos nu va fi infracțiune, decât dacă produce urmări materiale în realitatea obiectivă.

S-a reținut că întreaga doctrină și jurisprudență în materie califică infracțiunea de abuz în serviciu ca fiind o infracțiune de rezultat și nu de pericol, că infracțiunea de abuz în serviciu există numai atunci când paguba este efectivă și concretă. Or, s-a reținut că în cauză a existat un contract de vânzare-cumpărare la care prețul a fost evaluat de un expert și necontestat de către cumpărător respectiv Regia Națională a Pădurilor astfel că procurorul se raportează la un prejudiciu eventual și nicidecum la un prejudiciu cert și efectiv. O astfel de interpretare ar ignora principiul libertății contractuale cu tot ce implică acesta inclusiv negocierea și stabilirea prețului.

S-a mai arătat de către prima instanță că inculpatul nu a avut atribuție decizională în perfectarea aceluși contract ci conducerea Regiei Naționale a Pădurilor – Romsilva București care, prin adresa nr. 9690 din 05 decembrie 2007, a redirecționat oferta de vânzare a numitului C. către Direcția silvică B. iar prin adresa nr. 10339 din 18 decembrie 2017 conducerea regiei și-a dat acordul pentru încheierea contractului de vânzare cumpărare.

În ceea ce privește Conducerea regiei Naționale a Pădurilor, s-a reținut de către instanța de fond că avea cunoștință despre situația juridică a acestui teren, acest aspect reieșind din numeroasele corespondențe purtate cu conducerea Direcției Silvice B., tocmai pe aspectul nepromovării de către inculpat de acțiuni în instanță pentru anularea actelor de reconstituire a dreptului de proprietate pentru cetățenii străini. De altfel, conducerea regiei l-a și sancționat disciplinar pe inculpat pentru neîndeplinirea sarcinilor stabilite prin raportul Corpului de Control al Regiei Naționale nr. 1621 din 02 aprilie 2007.

Pentru realizarea trăsăturii esențiale a tipicității, instanța de fond a reținut că este necesar să existe o corespondență pe planul elementelor de factură obiectivă și a celor de natură subiectivă, având în vedere că norma de incriminare cuprinde atât elementele obiective cât și cele subiective ale faptei. Raportând cele două activități infracționale pentru care a fost trimis în judecată inculpatul A. la precizările date prin decizia Curții Constituționale, instanța de fond a reținut că nu se realizează cerințele esențiale ale laturii obiective a infracțiunii de abuz în serviciu astfel că, în temeiul art. 16 alin. 1 lit. b teza I C.pr.pen., a dispus achitarea inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave, în formă continuată, faptă prevăzută de art. 297 alin. 1 C.pen. raportat la art. 309 C.pen. și art. 132 din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 5 alin. 1 C.pen. și art. 35 alin. 1 C.pen. (2 acte materiale), faptele nefiind prevăzute de legea penală.

Împotriva sentinței penale pronunțată de tribunal au declarat apel D.N.A., inculpatul A. și partea civilă Regia Națională a Pădurilor –prin Direcția Silvică B., pentru motivele expuse pe larg în scris și în cursul dezbaterilor.

Prin decizia penală nr.1053 din data de 27 octombrie 2017 a Curții de Apel Suceava s-au admis apelurile declarate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție, partea civilă Regia Națională a Pădurilor – ROMSILVA prin Direcția Silvică B. și inculpatul A., s-a desființat în totalitate sentința penală apelată și s-a trimis cauza spre rejudecare aceleiași instanțe.

S-a reținut în cuprinsul deciziei că prima instanță nu a examinat existența condițiilor de existență a infracțiunii, astfel cum sunt prevăzute în art.15 alin.1 C.pen. (să fie o faptă prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție, nejustificată și imputabilă persoanei care a săvârșit-o) și nici condițiile de existență specifice infracțiunii de care era acuzat inculpatul A., neexistând o imposibilitate a analizării faptelor deduse judecății pe motiv că instanțele civile nu s-au pronunțat definitiv cu privire la legalitatea sau nelegalitatea reconstituirii dreptului de proprietate.

S-au invocat în acest sens dispozițiile art.52 C.pr.pen. în conformitate cu care „*instanța penală este competentă să judece orice chestiune prealabilă soluționării cauzei, chiar dacă prin natura ei acea chestiune este de competența altei instanțe, cu excepția situațiilor în care competența de soluționare nu aparține organelor judiciare*”.

Prin urmare, s-a apreciat că prima instanță era competentă să judece orice chestiune prealabilă soluționării cauzei chiar dacă prin natura ei acea chestiune este de competența altei instanțe, nefiind deci necesar, pentru judecarea cauzei penale, ca instanțele civile să se fi pronunțat în mod definitiv cu privire la legalitatea sau nelegalitatea reconstituirii dreptului de proprietate asupra terenului cu vegetație forestieră în suprafața totală de 358 ha, care a fost retrocedată numitului C..

În consecință, instanța de fond nu a făcut o analiză a acuzațiilor aduse inculpatului prin prisma dispozițiilor legale enumerate de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție ca fiind pretins încălcate și nici nu a motivat care este raționamentul pentru care nu s-ar impune o astfel de analiză și, de asemenea, a omis să rezolve chestiunea prealabilă referitoare la legalitatea sau nelegalitatea reconstituirii dreptului de proprietate asupra terenului cu vegetație forestieră în suprafața totală de 358 ha, care a fost retrocedată numitului C. – aspect esențial pentru justa soluționare a cauzei.

Cum instanța de control judiciar nu poate proceda la suplinirea acestor omisiuni direct în apel, pentru că aceasta ar însemna să lipsească părțile de posibilitatea formulării unei căi de atac împotriva deciziei pronunțate de către instanța de apel, încălcându-li-se astfel dreptul la un recurs efectiv, s-a dispus trimiterea cauzei la prima instanță, pentru a proceda în sensul celor mai sus arătate, astfel încât să nu fie afectat dreptul la apărare al niciuneia dintre părți.

Dosarul a fost înregistrat pe rolul Tribunalului Botoșani la data de 28 noiembrie 2017 sub nr..../40/2015*, fiind repartizat spre soluționare unul alt complet de judecată, urmare a cererii de abținere formulată de magistratul ce a soluționat inițial cauza.

Instanța a procedat la citirea actului de sesizare și înștiințarea părților cu privire la drepturile și obligațiile procesuale. Inculpatul A. și-a păstrat poziția inițială și a înțeles să uzeze de dreptul conferit de art.83 alin.1 lit.a din C.pr.pen. de a nu da nicio declarație pe parcursul judecății.

La solicitarea apărării și a reprezentantului parchetului instanța de control a dispus readministrarea probei cu martori, considerând că pentru justa soluționare a cauzei și aflarea adevărului se impune audierea nemijlocită de către instanță a persoanelor ale căror depoziții prezintă relevanță în stabilirea situației de fapt.

Astfel, au fost reaudiați martorii ....

În cursul judecății au fost depuse la dosar înscrisuri, de către acuzare și de către inculpat, constând în principal în hotărâri ale instanțelor de judecată pronunțate în materia retrocedării terenurilor cetățenilor străini inclusiv în cazul numitului C..

Din examinarea materialului probator aflat la dosarul cauzei instanța de fond a reținut că inculpatul A. a îndeplinit funcția de director al Direcției Silvice B., din cadrul Regiei Naționale a Pădurilor – Romsilva. în perioada februarie 2005 - februarie 2009.

În urma controalelor efectuate în acea perioadă cu privire la activitatea Direcției Silvice B., controale realizate de Curtea de Conturi – Camera de Conturi B. și de Corpul de control al Regiei Naționale a Pădurilor Romsilva, s-au constatat o serie de nereguli ce au fost consemnate în actele de control întocmite, acte în care s-au precizat și măsurile ce se impun pentru remediere.

Astfel, prin raportul Corpului de Control al Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva nr. 1621 din 02 aprilie 2007 (efectuat în urma unei plângeri anonime vizând activitatea profesională a directorului Direcției silvice B.) s-au reținut următoarele:

1. În ce privește împrăștierea Liceului X. s-a apreciat s-a realizat cu încălcarea prevederilor legale, Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate asupra terenurilor acționând în mod ilegal deoarece aferent cererii existau amplasamente în două localități iar conform art.6 lit. 1 din H.G. 890/2005, trebuia să preia solicitările de la ambele comisii locale, existând doar adresa pentru comisie pentru întreaga suprafață. S-a constatat că terenul a fost pus în posesie la data de 12 decembrie 2006 fără participarea delegatului ITRSV, contrar prevederilor art. 74 din H.G. nr. 890/2005.

2. Validarea dreptului de proprietate conform Legii nr. 247/2005 a unor cetățeni străini, a adus în discuție și suprafața de 351 ha teren moștenitorului C., pentru autorul defunct K., aparținând Ocolului Silvic L..

Urmare acestei constatări, s-a stabilit ca Direcția Silvică să facă demersuri pentru anularea validărilor prezentate în actul de control, inclusiv cea referitoare la suprafața de 351 ha a lui C.. În ce privește pe inculpat, i s-a reproșat prin actul de control că nu a ținut cont de observațiile făcute de Comisia de analiză a Direcției Silvice și nu a contestat în instanță hotărârile de validare.

În procesul verbal de constatare nr. 1640 din 20 martie 2009 al Camerei de Conturi s-a reținut încălcarea prevederilor legale pentru perioada supusă controlului în următoarele situații:

1. Achiziționarea de către Direcția Silvică a unui teren forestier care anterior a făcut parte din patrimoniul public al statului și a fost retrocedat unei persoane fizice în condiții nelegale. S-a avut în vedere că Direcția silvică, reprezentată de inculpatul A., a achiziționat prin contractul de vânzare-cumpărare nr.6538 din 21 decembrie 2007, suprafața de 3.510.000 metri pătrați teren forestier situat în extravilanul comunei G., de la persoana fizică C., prețul plătit de instituția publică fiind de 2.439.450 lei.

2. Diminuarea fondului forestier din proprietatea publică a statului prin retrocedarea unor terenuri către persoane care nu erau îndreptățite:

În cuprinsul actului de control s-a menționat că directorul Direcției Silvice respectiv inculpatul A. a luat la cunoștință de la membrii comisiilor locale de fond funciar și de la membrii colectivului tehnic auxiliar al comisiei județene de fond funciar că persoanele fără cetățenie română nu sunt îndreptățite la reconstituirea dreptului de proprietate și cu toate acestea nu a luat nicio măsură în vederea intrării în legalitate, prin care să împiedice diminuarea patrimoniului public.

Au fost identificate toate persoanele, cetățeni străini cărora li s-a reconstituit dreptul de proprietate pentru terenuri cu vegetație forestieră, deși nu erau îndreptățite, respectiv: H. – 111 ha, I. – 271 ha, C. – 7 ha și .. – 39,987 ha cu un total de 779,987 ha.

Făcând o paralelă cu valoarea contractului prin care Regia Națională a Pădurilor – Romsilva a achiziționat suprafața de 351 ha de la C., Corpul de Control a considerat că valoarea diminuării fondului forestier național este de 2.981.460 lei.

Culpa a fost reținută în sarcina directorului instituției, inculpatul A., întrucât consilierul juridic ..., cea de-a doua funcție cu responsabilitate în reprezentarea unităților fără personalitate juridică din structura Regiei Naționale a Pădurilor-Romsilva, ce făcuse parte din colectivul tehnic auxiliar al comisiei județene de fond funciar, s-a pronunțat pentru respingerea cererilor cetățenilor străini prin care se solicita reconstituirea unui drept de proprietate.

În cuprinsul raportului privind controlul tematic efectuat de Corpul de control al RNP-Romsilva nr. 12742/FM/16.04.2009 s-a constatat că în cazul reconstituirii dreptului de proprietate pentru Epitropia Sf. .. și Liceul X. din localitatea M., Direcția Silvică, prin reprezentantul ei legal nu a întreprins toate demersurile legale pentru a păstra terenul în proprietatea publică a statului.

Referitor la achiziționarea de către Direcția Silvică a suprafeței de 351 ha teren forestier, în actul de control s-a arătat că terenul forestier achiziționat de la C. a fost dobândit de proprietar nelegal cu încălcarea prevederilor legii fondului funciar, aspect cunoscut de inculpat, în calitate de reprezentant legal al Direcției Silvice.

Cu ocazia ultimului control al Regiei Naționale a Pădurilor s-a stabilit că Raportul de control nr.1621 din 2 aprilie 2007 a fost înregistrat de Direcția Silvică sub nr. 2147 din 17 aprilie 2007 însă nu a fost repartizat spre soluționare niciunui compartiment, fapt ce a condus la neaplicarea măsurilor stabilite.

Deși martorii ... i-au adus la cunoștință inculpatului prevederile legale care limitau posibilitatea formulării cererilor doar de către persoanele cu cetățenie română, inculpatul nu a fost de acord, invocând în argumentarea opiniei sale o adresă primită de la Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, prin care se susținea contrariul. Ulterior, această opinie a fost îmbrățișată și de membrii Comisiei Județene pentru Stabilirea Dreptului de Proprietate Privată asupra Terenurilor.

Așa cum a rezultat și din declarația martorului ..., ce a îndeplinit funcția de vicepreședinte al ANRP în perioada de referință, instituția a opinat inițial în sensul că și cetățenii străini puteau formula cereri de reconstituire a dreptului de proprietate privată asupra terenurilor. Acest punct de vedere, ce a fost comunicat și unităților din teritoriu, avea caracter orientativ, nefiind obligatoriu pentru Comisiile județene. Comisia județeană și l-a însușit astfel că prin hotărârile adoptate a dispus restituirea terenurilor forestiere și celor care nu aveau cetățenie română la acea dată, printre care s-a aflat și C..

Martorul ... a precizat că după pronunțarea Curții Constituționale în vara anului 2007 asupra constituționalității art. 48 din Legea nr.18/1991, s-a trimisă o circulară către toate comisiile județene prin care instituția pe care o conducea aducea la cunoștință că revine asupra

punctului de vedere avut anterior, în sensul că cetățenii străini nu pot beneficia de prevederile Legii nr. 18/1991.

În ce privește situația particulară a numitului C., s-a constatat că, prin adresa nr. 3946884/28.10.2009 Ministerul Administrației și Internelor - Direcția Generală de Pașapoarte, a comunicat că acesta a pierdut cetățenia română odată cu părinții săi prin Decretul nr. 14/25.01.1984, potrivit art. 23 alin. 2 din Legea nr. nr. 21/1991 a cetățeniei române.

Inculpatului A. i s-a reproșat că nu a întreprins, nici după momentul întocmirii raportului de control prin care se constata nelegalitatea retrocedării, niciun demers juridic în vederea constatării nulității absolute a hotărârilor Comisiei Județene de Aplicare a Legilor Fondului Funciar și a titlului de proprietate prin care au fost retrocedate suprafețele de teren cu vegetație forestieră cetățeanului străin C., ignorând astfel obligațiile pozitive instituite în sarcina sa prin raportul de control nr.1621/02.04.2007 al Corpului de Control al Regiei Naționale a Pădurilor .

Mai mult, s-a constatat că inculpatul a demarat în ultima perioadă a anului 2007 demersurile în vederea cumpărării de către Direcția Silvică, în calitate de reprezentant al Regiei Naționale a Pădurilor, a suprafeței de 351 ha teren cu vegetație forestieră, situat în extravilanul comunei G., de la numitul C. Cu alte cuvinte, deși cunoștea fără dubiu că retrocedarea acestei suprafețe de teren era nelegală, A. în loc să dispună inițierea unor acțiuni civile pentru constatarea nulității absolute a hotărârii nr. 462/16.06.2006 a Comisiei Județene pentru Stabilirea Dreptului de Proprietate Privată asupra Terenurilor și a titlului de proprietate nr.2100/30.08.2006 eliberat numitului C. pentru suprafața de 351 ha teren cu vegetație forestieră, cu scopul de a proteja interesele instituției pe care o reprezenta, de a intra în legalitate și de a redobândi gratuit această suprafață de teren retrocedată în condiții ilegale, a decis, în dauna intereselor Direcției Silvici, să demareze demersuri în vederea cumpărării acesteia, expunând instituția pe care o conducea la o dublă prejudiciere în această manieră.

Inculpatul, în calitatea sa de director al direcției silvice care urma să cumpere terenul, avea obligația să încunoștințeze Regia Națională a Pădurilor că achiziționarea acestei suprafețe de teren nu poate fi făcută deoarece prin raportul Corpului de control nr.1621/02.04.2007 se constata nelegalitatea reconstituirii dreptului de proprietate și fuseseră dispuse măsuri de intrare în legalitate. Dacă aceste măsuri ar fi fost puse în aplicare de către inculpat, terenul respectiv ar fi fost în litigiu și nu putea fi cumpărat de către Direcția Silvică.

Prin decizia nr.217/17.11.2006 emisă de A. a fost constituită comisia pentru negocierea contractelor de vânzare-cumpărare a terenurilor ce pot fi incluse în fondul forestier proprietate publică a statului, contracte ce urmau a fi încheiate de Regia Națională a Pădurilor în numele statului iar la data de 18 decembrie 2007 a fost încheiat un proces - verbal, aprobat de inculpat, înregistrat la Direcția Silvică la nr. 7660/18.12.2007, prin care comisia de negociere din partea Direcției Silvici a negociat cu C., reprezentat de ..., și au stabilit ca preț de cumpărare a suprafeței de 351 ha teren pădure, suma de 6.950 lei/ha .

Prin adresa nr.10339/DIA/18.12.2007 Regia Națională a Pădurilor – Romsilva și-a dat acordul în vederea încheierii contractului de vânzare-cumpărare la această valoare.

Prin contractul de vânzare-cumpărare autentificat sub nr. 6538/21.12.2007 la BNP... Statul Român prin Regia Națională a Pădurilor - Romsilva - Direcția Silvică B., reprezentată prin inculpatul A., a cumpărat de la numitul C., prin mandatara ..., suprafața de 351 ha teren cu vegetație forestieră situat în extravilanul comunei G., pentru suma de 2.439.450 lei, prețul fiind achitat integral în perioada decembrie 2007 - aprilie 2008 din fondul de conservare și regenerare a pădurilor.

Ulterior, s-a întocmit actul adițional la contractul de vânzare-cumpărare, cu nr. 1217/21.03.2008, prin care numitul A., de acord cu cumpărătorul RNP Romsilva Direcția Silvică, prin director A., au stabilit că din prețul vânzării terenului forestier în suprafață de 351 hectare, până la data autentificării actului adițional s-a achitat suma de 587.890 lei în contul deschis la

BRD - Sucursala și suma de 875.780 lei în contul deschis la .. Bank - Sucursala ..pe numele fostei mandatare ... și că plata ultimelor două rate, în sumă totală de 975.780 lei, se va efectua într-un cont deschis la .. .., titular .., cont indicat de mandatară ...

Înainte de a face o analiză a activității desfășurată de inculpat în calitate de director al Direcției Silvice în raport de situația numitului C. și de a stabili implicarea inculpatului în procedura de reconstituire a dreptului de proprietate și ulterior, de achiziție a terenului ce a făcut obiectul retrocedării, instanța de fond a examinat legalitatea reconstituirii acestui drept, chestiune prealabilă în sensul art.52 din C.pr.pen. și considerată esențială în stabilirea existenței/inexistenței infracțiunii de către Curtea de Apel Suceava prin decizia de casare.

Referitor la această chestiune, instanța de fond a reținut că numitul C., cetățean german născut în România, a formulat la data de 14.09.2005 cerere de reconstituire a dreptului de proprietate pentru suprafețele de teren forestier deținute pe raza județului B. de autorul său, K. În cererea sa petentul a invocat calitatea de moștenitor al persoanei menționate, calitate pe care a dovedit-o cu certificatul de moștenitor nr.52 VI 397/97 din 2 iunie 1997 eliberat de Tribunalul Hanovra.

Prin HCJ nr.462/16 iunie 2006 a Comisie Județene pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor s-a reconstituit petentului dreptul de proprietate pentru suprafața de 351 ha teren forestier situat pe raza comunei G. În baza acestei hotărâri s-a înscris în anexa nr.37, autorul K., prin moștenitor C., amplasamentul dovedit cu documente fiind pe raza Ocolului silvic L.

Reconstituirea dreptului de proprietate a terenului menționat s-a făcut de către comisia județeană în baza recomandărilor Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților - Direcția pentru coordonarea și controlul aplicării legislației din domeniul restituirii proprietății funciare – Cabinet vicepreședinte care, prin adresa nr.7260/05.05.2006, a arătat că cetățenii străini ce au depus cereri în baza Legii 247/2005 și care dovedesc cu înscrisuri autentice că sunt moștenitori legali ai unor persoane îndreptățite la reconstituirea dreptului de proprietate privată a unor terenuri, pot dobândi în proprietate asemenea terenuri. Acest document, ce reprezintă un punct de vedere personal al semnatarului adresei, nu are valoare juridică obligatorie și nu obliga instituțiile abilitate la reconstituirea dreptului de proprietate să-l aplice. Cu toate acestea și în ciuda poziției contrare exprimată de comisia tehnică din cadrul Direcției Silvice (din care făcea parte și consilierul juridic al unității), Comisia Județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor –în a cărui componență intra și inculpatul - a procedat la reconstituirea dreptului de proprietate în favoarea moștenitorului C., ce nu avea cetățenie română la acea dată.

Aspectul că reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenului forestier nu s-a făcut cu respectarea dispozițiilor legale rezultă din hotărârile judecătorești depuse la dosar de părți sau de parchet, conform cărora practica aproape unanimă a instanțelor judecătorești era de a respinge asemenea solicitări.

Cu excepția acelei decizii invocată de inculpat și de vicepreședintele ANRP, martorul ..., respectiv Decizia 97/12.09.2009 a Tribunalului Sibiu, s-a considerat de către instanțe că pot beneficia de dreptul la reconstituirea proprietății doar cei care aveau cetățenia română la data formulării cererii. În acest sens s-a pronunțat și Curtea Constituțională care, prin numeroasele decizii prin care a analizat constituționalitatea art.48 din Legea 18/1991 a fondului funciar, a apreciat că aceste dispoziții sunt compatibile cu prevederile constituționale.

Potrivit art.48 din Legea nr.18/1991, republicată și modificată, „*Cetățenii români cu domiciliul în străinătate, precum și foștii cetățeni români care și-au redobândit cetățenia română, indiferent dacă și-au stabilit sau nu domiciliul în țară, pot face cerere de reconstituire a dreptului de proprietate pentru suprafețele de terenuri agricole sau terenuri cu destinație forestieră, prevăzute la art 45, care le-au aparținut în proprietate, dar numai până la limita*

prevăzută la art. 3 lit. h) din Legea nr. 187/1945, de familie, pentru terenurile agricole, și nu mai mult de 30 ha de familie, pentru terenurile cu destinație forestieră, în termenul, cu procedura și în condițiile prevăzute la art. 9 alin. (3) - (9) ”.

Așa cum a rezultat și din conținutul Deciziei nr.630/26.06.2007 a Curții Constituționale a României, publicată în Monitorul Oficial nr. 518 din 01.08.2007 (decizie ce a determinat schimbarea opiniei exprimată inițial de ANRP prin vicepreședinte), dispozițiile Legii [nr.18/1991](#) au ca scop reconstituirea dreptului de proprietate sau constituirea acestuia, în favoarea foștilor cooperatori, a moștenitorilor acestora și a altor persoane care, la data intrării în vigoare a legii, nu aveau calitatea de proprietari asupra terenurilor care constituie fondul funciar al României. Dreptul de proprietate al acestor persoane este reconstituit sau, după caz, constituit, în temeiul și în condițiile legii. În acest context, legea prevede categoriile de persoane îndreptățite a formula cererile de reconstituire a dreptului de proprietate, dispozițiile art. 48 stabilind posibilitatea de a solicita reconstituirea și pentru cetățenii români cu domiciliul în străinătate, precum și pentru foștii cetățeni români care și-au redobândit cetățenia română, indiferent dacă și-au stabilit sau nu domiciliul în țară. Așadar, raportat la obiectul de reglementare al legii - fondul funciar al României - și scopul declarat al acesteia - retrocedarea către foștii proprietari sau moștenitorii acestora a dreptului de proprietate asupra terenurilor preluate de cooperativele agricole de producție sau de către stat - reglementarea condițiilor în care operează această retrocedare, inclusiv sub aspectul persoanelor îndreptățite, *constituie opțiunea legiuitorului, în acord cu politica economică a statului în această materie și cu finalitatea reparatorie a legii*. Condiționarea exercitării dreptului de a formula cerere de reconstituire a dreptului de proprietate asupra terenurilor de calitatea de cetățean român reprezintă o astfel de opțiune, care este pe deplin constituțională.

Curtea, în primul ciclu procesual, a reținut că, în cauza aflată pe rolul instanței judecătorești, calitatea de moștenitor nu poate fi recunoscută decât ca urmare a aplicării legii și numai în limitele stabilite de aceasta, întrucât legea are ca scop reconstituirea dreptului de proprietate în favoarea unor persoane care, la data intrării în vigoare a legii, nu aveau calitatea de proprietari. Prin urmare, nu se poate invoca, în aplicarea prevederilor Legii nr.18/1991, garantarea și ocrotirea constituțională a dreptului de proprietate în persoana reclamantilor, câtă vreme aceștia nu sunt titulari ai acestui drept, ce urmează a se naște ulterior, prin efectul și în condițiile legii menționate.

Prin urmare, puteau formula cereri de reconstituire a proprietății în baza Legii 18/1991, așa cum a fost modificată prin Legea 247/2005, doar persoanele ce aveau cetățenie română, indiferent că era vorba de cetățenii români cu domiciliul în străinătate sau foștii cetățeni români care și-au redobândit cetățenia română, indiferent dacă și-au stabilit sau nu domiciliul în țară. Nu era și cazul lui C. care, așa cum a rezultat din adresa nr.3946884/28.10.2009 a MAI - Direcția Generală de Pașapoarte, a pierdut cetățenia română odată cu părinții săi prin Decretul nr.14/25.01.1984 (potrivit art. 23 alin. 2 din Legea nr. nr. 21/1991 a cetățeniei române). La data formulării cererii de reconstituire a dreptului de proprietate asupra celor 351 ha teren forestier, petentul nu avea cetățenie română și deci nu se încadra în categoria persoanelor îndreptățite a promova asemenea cereri.

Acest punct de vedere este confirmat, de altfel, și de instanțele de judecată în cazul altor suprafețe de teren cu privire la care s-a formulat cerere de către numitul C.. A se vedea sentința civilă nr.6896/05.11.2010 a Judecătoriei Botoșani (irevocabilă prin decizia civilă 560R03.06.2011 a Tribunalului Botoșani) prin care s-a respins acțiunea reclamantului C. de anulare a HCJ 734/11.12.2009 în ce privește reconstituirea dreptului de proprietate dobândit prin moștenire pentru suprafața de 138,10 ha teren pe vechiul amplasament situat pe raza comunei ..., județul Botoșani. În cadrul acestei acțiuni, reclamantul invocase interpretarea și aplicarea greșită a dispozițiilor art.48 din Legea 18/1991 în respingerea cererilor sale de

reconstituire a proprietății pentru 138,10 ha teren, temeiul respingerii cererilor sale fiind tocmai lipsa calității de cetățean român a petiționarului.

De asemenea, prin sentința civilă nr.37/06.02.2013 a Judecătoriei Săveni, menținută de Tribunalul Botoșani prin decizia civilă nr.1180R din 13 decembrie 2013, pronunțată în dosarul nr.1142/297/2012, s-a respins ca neîntemeiată cererea formulată de C. în contradictoriu cu Comisia locală de fond funciar G. și Comisia județeană pentru stabilirea drepturilor de proprietate privată asupra terenurilor prin care solicita anularea HCJ 100/09.03.2012 în ce privește reconstituirea dreptului de proprietate pentru autorul K. asupra suprafeței de 498,70 ha teren pe vechiul amplasament situat pe raza comunei G.. Critica reclamantului viza și în această cauză greșita aplicare a art.48 din Legea 18/1991, text în baza căruia atât Comisia județeană de aplicare a legii fondului funciar cât și prima instanță considerase că petentul nu era îndreptățit la reconstituirea dreptului de proprietate.

Aceeași opinie a fost exprimată și de Judecătoria Botoșani prin sentința civilă nr.16198 din 5 decembrie 2014 (pronunțată în dosarul nr.../193/2014) prin care s-a admis cererea formulată de petenta Regia Națională a Pădurilor și s-a constatat nulitatea parțială a Hotărârii 929/03.11.2006 a Comisie județene pentru stabilirea drepturilor de proprietate privată asupra terenurilor în privința art.1 din hotărâre și a procesului – verbal de punere în posesie nr.3984/27.04.2007. Prin acest art.1 al hotărârii comisiei județene se reconstituise dreptul de proprietate în favoarea lui C. pentru o suprafață de 7 ha teren forestier situat pe raza comunei ..., reconstituire constatată ca fiind contrară legii. Deși aceste hotărâri au fost pronunțate ulterior anului 2007, când s-a efectuat tranzacția între regie și C., s-a constatat că acestea se circumscriu unei jurisprudențe naționale existente și în perioada de referință, practica instanțelor de judecată fiind în sensul că nu se putea reconstitui dreptul de proprietate persoanelor ce nu aveau cetățenie română la data formulării cererii.

Prin raportare la aceste constatări referitoare la nelegalitatea retrocedării suprafeței de 351 ha teren forestier numitului C., instanța de fond a analizat, în continuare activitatea desfășurată de inculpatul A. în calitate de director al Direcției Silvice pentru se stabili dacă această activitate constituie infracțiune.

La stabilirea situației de fapt ce a fost avută în vedere de instanța de fond s-au avut în vedere următoarele mijloace de probă: .....

Pe lângă acest probatoriu, s-a luat în considerare declarațiile martorilor din cursul judecății și înscrisurile prezentate de părți.

Potrivit rechizitoriului, inculpatul A. se face vinovat de comiterea infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave, în forma continuată, dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit, infracțiune prevăzută de art.297 alin.1 din C.pen. raportat la art.309 din C.pen. și art.13 ind.2 din Legea 78/2000, cu aplicarea art.35 alin.1 din C.pen. instanța de fond a reținut în sarcina acestuia două acte materiale constând în aceea că:

1. în perioada 2007-2008, în calitate de director al Direcției Silvice, cu intenție, a înlesnit diminuarea fondului forestier național proprietate publică a statului român prin refuzul de a dispune inițierea unor acțiuni civile la instanța judecătorească competentă în vederea constatării nulității absolute a hotărârilor Comisiei Județene de aplicare a legii fondului funciar și a titlului de proprietate, prin care a fost retrocedată, cu încălcarea prevederilor legale, suprafața totală de 358 ha. teren cu vegetație forestieră numitului C., persoană care nu avea cetățenie română și nu putea beneficia de dispozițiile legale privind reconstituirea dreptului de proprietate pentru suprafețele de terenuri cu destinație forestieră;

2. în cursul anului 2007, cunoscând nelegalitatea reconstituirii dreptului de proprietate asupra suprafeței de 351 ha teren cu vegetație forestieră, situat în extravilanul comunei G., în favoarea numitului C. precum și obligația stabilită în sarcina sa în calitate de director al Direcției

Silvice prin Raportul Corpului de Control al Regiei Naționale a Pădurilor nr.1621/02 aprilie 2007 de a efectua demersurile juridice necesare la instanța de judecată competentă în vederea constatării nulității absolute a titlului de proprietate și a acelor subsecvente cu rea credință și în numele Regiei Naționale a Pădurilor, a achiziționat prin cumpărare, suprafața de 351 ha teren cu vegetație forestieră de la această persoană pentru suma de 2.439.450 lei provenind din fondul de conservare și regenerare a pădurilor, care reprezintă deopotrivă prejudiciul material cauzat Regiei Naționale a Pădurilor - Direcția Silvică (la care se adaugă suma de 37.782 de lei reprezentând cheltuieli conexe) și folosul necuvenit obținut de C.

Referitor la primul act material al infracțiunii imputate inculpatului, s-a constatat că inculpatul A. a îndeplinit funcția de director al Direcției Silvice, din cadrul Regiei Naționale a Pădurilor – Romsilva., în perioada februarie 2005 - februarie 2009.

În anul 2006, urmare a cererii formulată de numitul C. în calitate de moștenitor al autorului K., s-a dispus în baza Legii 18/1991 de reconstituire a dreptului de proprietate, modificată prin Legea 247/2005, retrocedarea suprafeței de 351 ha teren forestier situat pe raza comunei G., amplasamentul fiind însă pe raza Ocolului silvic L. Astfel, prin Hotărârea nr.462 din 16 iunie 2006 a Comisiei Județene pentru stabilirea drepturilor de proprietate asupra terenurilor (comisie din care a făcut parte și inculpatul) s-a dispus înscrierea în anexa nr.37 a autorului K. (decedat la 16 martie 1995 la Hannover, cu ultimul domiciliu la Hannover), moștenitor C., cu suprafața de 351 ha teren forestier. Această hotărâre a fost înregistrată la Direcția Silvică cu nr.4323/19.06.2006.

Prin procesul-verbal de punere în posesie nr.194 din 19 iulie 2006, s-a procedat la predarea suprafeței menționate către ..., reprezentantul legal al moștenitorului C..

La data de 30 august 2006, Comisia Județeană pentru stabilirea drepturilor de proprietate asupra terenurilor a emis titlul de proprietate nr.2100 prin care C. primește în proprietate suprafața totală de 351 ha teren cu vegetație forestieră situat pe raza comunei G.

Anterior retrocedării terenului, la nivelul Direcției Silvice s-au purtat discuții cu privire la posibilitatea reconstituirii dreptului de proprietate în favoarea cetățenilor străini, prin raportare la prevederile art.48 din Legea 247/2005. În cazul petentului C., punctul de vedere al comisiei tehnice constituită la nivelul direcției, comisie din care făcea parte și consilierul juridic ..., a fost că nu erau îndeplinite condițiile pentru restituirea terenului întrucât acesta nu avea cetățenia română. În ciuda punctului de vedere exprimat de comisie (care analiza cererile formulate și formula propunere de aprobare sau de respingere a cererii de restituire a terenurilor forestiere, propunere care era doar consultativă, Comisia județeană având puterea de decizie) s-a decis de către Comisia Județeană pentru stabilirea drepturilor de proprietate asupra terenurilor că numitul C. se încadrează în categoria persoanelor cărora li se poate reconstitui dreptul de proprietate și s-a emis hotărâre favorabilă. La adoptarea acestei soluții, comisia județeană a avut în vedere și un punct de vedere exprimat printr-o adresă primită de la Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților (nr.7260/05.05.2006) prin care se susținea posibilitatea retrocedării terenurilor și cetățenilor străini. Aceeași adresă a fost invocată și de inculpat atunci când martorii ....i-au adus la cunoștință inculpatului prevederile legale care limitau posibilitatea formulării cererilor doar de către persoanele cu cetățenie română, inculpatul nefiind de acord cu aceștia.

Așa cum a arătat și martorul ..., fost vicepreședinte în cadrul instituției menționate, instituția a opinat inițial în sensul că și cetățenii străini puteau formula cereri de reconstituire a dreptului de proprietate privată asupra terenurilor precizând însă că punctul de vedere al Autorității Naționale avea caracter orientativ și în niciun caz nu era obligatoriu pentru Comisiile județene.

Raportul Corpului de Control al Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva nr. 1621 din 02 aprilie 2007, întocmit în urma controlului efectuat la Direcția Silvică, a reținut, printre altele,

că validarea dreptului de proprietate, conform Legii nr.247/2005, în favoarea unor cetățeni străini printre care și moștenitorul C. s-a făcut cu încălcarea dispozițiilor legale astfel că s-a stabilit ca Direcția Silvică să facă demersuri pentru anularea validărilor prezentate în actul de control, inclusiv cea referitoare la suprafața de 351 ha a lui C. Prin același act de control i s-a reproșat inculpatului că nu a ținut cont de observațiile făcute de Comisia de analiză a Direcției Silvice și nu a contestat în instanță hotărârile de validare.

Prin Decizia 132 din 16 aprilie 2007 emisă de Directorul General al R.N.P. Romsilva s-a dispus sancționarea lui A. cu diminuarea salariului și a indemnizației de conducere cu 10% pe o perioadă de 3 luni. Decizia a fost contestată de inculpat iar prin Hotărârea nr.5 din 14 mai 2007 a Consiliului de Administrație al R.N.P. Romsilva s-a respins contestația. Inculpatul s-a adresat instanței de judecată iar prin sentința nr.70 din 12 mai 2008 a Curții de Apel Suceava - secția comercială, contencios administrativ și fiscal, s-a admis acțiunea reclamantului A. și s-a dispus anularea deciziei 132/2007. S-a reținut în cuprinsul sentinței – contrar jurisprudenței naționale în materie și a Deciziei 405/2007 a Curții Constituționale - că validarea dreptului de proprietate în favoarea unor cetățeni străini – inclusiv în cazul lui C. – s-a făcut în concordanță cu dispozițiile legii, care este aplicabilă tuturor persoanelor a căror terenuri au fost preluate de statul român după 1945, indiferent de cetățenia acestora.

Raportul Corpului de Control al Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva nr. 1621 din 02 aprilie 2007 a fost înregistrat la Direcția Silvică însă măsurile dispuse privind formularea de acțiuni în justiție prin care să fie atacate titlurile de proprietate emise cetățenilor străini cu nerespectarea legislației nu au fost aduse la îndeplinire.

Prin adresa R.N.P. Romsilva nr.1621/D.I.A./30.08.2007, semnată de manager - directorul general ..., s-a solicitat Direcției Silvice, prin reprezentant A., să se comunice până la data de 5 septembrie 2007 modul de rezolvare a deficiențelor constatate prin raportul de control nr.1621 din 02 aprilie 2007, la care să se atașeze documentele din care rezultă promovarea acțiunilor în instanță pentru intrarea în legalitate privind aplicarea Legii 247/2005. Inculpatul a răspuns solicitării prin adresa 2082/05.09.2007 prin care a precizat că regiei i s-a mai comunicat în luna aprilie 2007 o informare cu privire la aspectele semnalate. Prin adresa din 28 septembrie 2007, emisă de Direcția Silvică și care este semnată de directorul acesteia A., se comunică RNP Romsilva că s-a răspuns anterior solicitării privind înștiințarea regiei cu privire la măsurile luate de direcție, iar în ce privește validarea dreptului de proprietate conform Legii 247/2005, în favoarea unor cetățeni străini, aceasta s-a făcut cu respectarea precizărilor cuprinse în adresa 7260/2006 a A.N.R.P.

La data de 1 octombrie 2007 s-a dispus de către managerul regiei întocmirea de către inculpat a unei note explicative prin care să justifice atitudinea sa de nesocotire a măsurilor dispuse prin raport. Astfel, prin adresa 13391/01.10.2007 a RNP Romsilva s-a solicitat inculpatului să motiveze refuzul său de a aduce la îndeplinire măsurile dispuse prin actul de control din 2 aprilie 2007, considerând regia că acesta a dat dovadă de insubordonare în raport cu conducerea regiei. La aceeași dată, A. a formulat un răspuns către regie prin care a precizat măsurile dispuse cu privire la deficiențele constatate în urma controlului iar în ce privește nepromovarea în instanță a acțiunilor referitoare la retrocedările efectuate în favoarea a doi cetățeni străini (printre care se afla și numitul C.) este justificată de expirarea termenului în care puteau fi formulate. A mai arătat inculpatul în cuprinsul informării că Direcția Silvică urmează să promoveze acțiuni în anularea titlurilor de proprietate după emiterea acestora, la acel moment neavând cunoștință de eliberarea lor.

Prin decizia nr.476 din 17 octombrie 2007 a Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva s-a decis sancționarea disciplinară a inculpatului cu „diminuarea salariului și a indemnizației de conducere cu 30% pe o durată de 3 luni” întrucât nu a adus la îndeplinire în termenul acordat (5.09.2007) măsurile dispuse de conducerea regiei prin Ordinul 1621/02.04.2007 respectiv prin

Ordinul 1621/30.08.2007. Sancțiunea a fost contestată de către inculpat și anulată în instanță în anul 2009. În realitate, inculpatul nu a făcut niciun demers, nu a efectuat verificări în vederea stabilirii emiterii titlurilor de proprietate, în condițiile în care titlul de proprietate nr. 2100 în ceea ce-l privește pe C. fusese eliberat din 30 august 2006.

Din succesiunea evenimentelor prezentate a rezultat că inculpatul A. nu a întreprins demersurile juridice impuse de organul de control în vederea constatării nulității absolute a hotărârilor Comisiei Județene de Aplicare a Legilor Fondului Funciar și a titlului de proprietate prin care au fost retrocedate suprafețele de teren cu vegetație forestieră cetățeanului străin C., ignorând astfel obligațiile pozitive instituite în sarcina sa prin raportul de control nr. 1621/02.04.2007 al Corpului de Control al Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva. Că atitudinea inculpatului a fost una de totală pasivitate rezultă, în primul rând, din corespondența purtată de acesta cu conducerea RNP Romsilva în perioada aprilie 2007- octombrie 2007 cu privire la realizarea măsurilor dispuse prin raportul de control – prezentată anterior – ocazie cu care inculpatul a omis să facă precizări și cu privire la aspectele ce interesează prezenta cauză.

De altfel, atitudinea de pasivitate a inculpatului care, nu numai că refuza să aducă la îndeplinire măsurile dispuse în ce privește terenurile retrocedate cetățenilor străini, dar refuza să răspundă conducerii regiei, la data de 01 octombrie 2007 aceasta s-a adresat în mod direct inculpatului căruia i-a readus la cunoștință că prin raportul de control s-au stabilit unele măsuri pe care inculpatul trebuia să le aducă la îndeplinire în calitate de director precum și faptul că măsurile aprobate de conducerea RNP devin executorii pentru el, referindu-se la raportul corpului de control din 02 aprilie 2007. Nici tonul ferm al adresei regiei și nici cea de-a doua sancțiune aplicată conducătorului unității nu l-au determinat pe acesta să se conformeze și să promoveze acțiuni în justiție astfel că, în luna decembrie 2007, când moștenitorul C. a făcut o ofertă de vânzare a terenului forestier ce tocmai îi fusese retrocedat, titlul său de proprietate nu era încă atacat în justiție.

Poziția inculpatului, exprimată în cursul urmăririi penale, a fost de a nega vinovăția sa, justificându-și poziția prin convingerea pe care a avut-o de-a lungul perioadei menționate, că retrocedarea celor 351 ha teren către moștenitorul C. a fost efectuată în conformitate cu dispozițiile legale. În susținerea acestei opinii inculpatul a invocat adresa nnr.7260/05.05.2006 emisă de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților prin care se susținea posibilitatea retrocedării terenurilor și cetățenilor străini. Dincolo de faptul că acea adresă nu era obligatorie, exprimând doar punctul de vedere al conducerii instituției de la acea vreme, s-a constatat că nu mai poate fi invocată de inculpat după momentul efectuării raportului de control. Din conținutul acestuia a rezultat caracterul nelegal al retrocedării terenurilor în cazul cetățenilor străini și se stabileau o serie de măsuri care trebuiau aduse la îndeplinire de către acuzat. În calitate de director al Direcției Silvice, inculpatul avea obligația de a duce la îndeplinire măsurile dispuse, cărora nu le putea opune punctul său de vedere. Aceasta cu atât mai mult cu cât inculpatul știa de discuțiile purtate la nivelul direcției și nu numai cu privire la legalitatea/nelegalitatea restituirii terenurilor cetățenilor străini și cunoștea punctele de vedere contrare exprimate de cei implicați în procesul de retrocedare. Inculpatul asistase cu un an în urmă la discuțiile purtate între consilierul juridic al direcției, reprezentantul lui C. și alți angajați ai direcției și luase la cunoștință de referatul întocmit de comisia tehnică a direcției prin care se propusese respingerea cererii lui C. de restituire a terenului forestier. În acest context, în situația în care existaseră opinii diferite cu privire la una din problemele evidențiate de raportul Corpului de control, însușirea opiniei exprimate în acel raport nu constituia o opțiune pentru inculpat iar luarea măsurilor dispuse o obligație de serviciu. Mai mult, dacă A. ar fi avut îndoieli cu privire la corectitudinea constatărilor cuprinse în raport sau nu ar fi fost de acord cu acea opinie, firesc era să se adreseze compartimentului juridic al direcției pentru a obține îndrumări din partea personalului de specialitate. Deși în cursul procesului inculpatul a invocat pregătirea

sa profesională de inginer silvic și deci lipsa cunoștințelor juridice, în situația dată nu a considerat necesar să consulte consilierul juridic al regiei ci a acționat după propria sa dorință. Omisiunea directorului unității de a direcționa raportul către compartimentele de specialitate pentru a lua la cunoștință persoanele îndreptățite a proceda la respectarea dispozițiilor din raport reflectă intenția cu care a acționat inculpatul respectiv omisiunea cu bună știință de a promova acțiuni în justiție prin care să atace titlurile emise moștenitorului C.

Așa cum a precizat în declarațiile sale numita .., nu i s-a adus la cunoștință conținutul raportului întocmit la 2 aprilie 2007 și nu a știut de măsura dispusă prin acel raport, de a ataca în instanță titlul de proprietate al numitului C. Martora mai avea calitatea de consilier juridic la Direcția Silvică în luna aprilie 2007 și, potrivit circuitului intern, directorul unității avea obligația de a o înștiința cu privire la măsura dispusă prin raport ce viza atribuțiunile sale de serviciu cum ar fi promovarea de acțiuni în instanță. Până la plecarea sa din unitate, cea avut loc în luna decembrie a anului 2007, martora nu a fost înștiințată despre constatările corpului de control al regiei cu privire la retrocedările de terenuri către cetățenii străini și cu privire la sancțiunile disciplinare aplicate inculpatului tocmai pentru neconformarea acestuia la constatările corpului de control.

Așa fiind, în contextul arătat, nu mai poate fi reținută apărarea inculpatului A. în justificarea omisiunii de a lua măsurile dispuse de Corpul de control al regiei, prin aceea că a avut reprezentarea că retrocedarea terenului către numitul C. era legală și nu se impunea fi atacată.

Aspectul că inculpatul nu a repartizat raportul nr.1621/02 aprilie 2007 niciunui compartiment, nestabilind responsabilități vreunui subordonat în acest sens întrucât a considerat că toate abaterile au fost constatate în privința sa, urmând să se ocupe personal de îndeplinirea lor (așa cum s-a susținut în cursul urmăririi penale) este în contradicție cu poziția sa de la momentul solicitărilor repetate ale RNP de a face demersuri în instanță în vederea anulării dreptului de proprietate cu privire la suprafața de 351 ha acordată cetățeanului străin C., precum și cu cele cuprinse în nota de relații din 13 aprilie 2009 adresată conducerii RNP - în care acuzatul a precizat că raportul de control nr.621/02 aprilie 2007 a fost repartizat compartimentului resurse umane din direcție și, împreună cu consilierul juridic, directorul tehnic și directorul economic, a analizat punct cu punct raportul nr. 1621/02 aprilie 2007 și a făcut obiecțiuni. În realitate, așa cum s-a arătat, acel raport nu a fost repartizat niciunui compartiment iar consilierul juridic ... și directorul tehnic ..., audiați în calitate de martori, au precizat că nu au avut cunoștință de raportul de control și nici de măsurile dispuse prin acesta.

Din cele relatate anterior a rezultat că ceea ce inculpatul a încălcat au fost atribuțiuni de serviciu decurgând în mod direct din lege respectiv OUG nr. 59/2000 în sensul că nu a respectat dispoziția legală și scrisă data de organele ierarhice superioare respectiv corpul de control al Regiei Naționale a Pădurilor, instituție căreia îi este subordonat în mod direct, nu a aplicat întocmai deciziile conducerii, urmarea imediată fiind aceea a diminuării fondului forestier.

Art. 36 din OUG 59/2000 privind statutul personalului silvic prevede la alin.1 că ”în executarea sarcinilor de serviciu personalul silvic din cadrul unităților silvice care administrează și gestionează fondul forestier național, proprietate publică a statului, are obligația să cunoască și să respecte dispozițiile prevăzute la art. 35, precum și prevederile actelor cu caracter normativ emise de autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură. *Personalul silvic angajat al Regiei Naționale a Pădurilor este obligat sa cunoască si să aplice întocmai deciziile conducerii acesteia*”.

Art.37 din același act normativ reglementează comportamentul personalului silvic, ce trebuie să se caracterizeze prin disciplină și prin respectarea întocmai a dispozițiilor legale, scrise sau verbale date de organele ierarhice superioare, referitoare la executarea sarcinilor de serviciu.

Art. 48 din OUG 59/2000 privind statutul personalului silvic prevede că ”personalul care încalcă legile și regulamentele specifice domeniului silviculturii, îndatoririle ce îi revin potrivit contractului individual de muncă, precum și normele de comportare, aducând astfel daune intereselor silviculturii și prestigiului instituției pe care o reprezintă, răspunde disciplinar, contravențional, civil sau penal. în funcție de natura și de gravitatea faptei săvârșite”.

Raportând situația de fapt prezentată anterior respectiv activitatea derulată de inculpat în legătură cu retrocedarea terenului forestier numitului C. la dispoziții ce guvernează activitatea personalului silvic și implicit și cea a inculpatului, instanța constată că A., prin omisiunea de a dispune măsurile instituite prin actul de control din 2 aprilie 2007, a încălcat obligațiile de serviciu, obligații ce erau reglementate de legislația primară respectiv OUG 59/2000 ce reglementează statutul personalului silvic.

Conform art.36 din ordonanța menționată, inculpatul trebuia să aducă la îndeplinire măsurile dispuse prin raportul Corpului de control al RNP Romsilva iar omisiunea de a se conforma celor dispuse prin raport este imputabilă acestuia și nu are o justificare legală.

Regulamentul privind organizarea și funcționarea Regiei Naționale a Pădurilor Romsilva prevede la art. 6 care sunt atribuțiile Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva și anume asigurarea integrității fondului forestier proprietate publică a statului, precum și a celui aparținând altor deținători, pe care îl are în administrare, și gospodărirea durabilă a pădurilor din cuprinsul acestora.

Regia Națională a Pădurilor - Romsilva are în structura sa unități fără personalitate juridică - direcții silvice, precum și Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, ca unitate specializată de cercetare – proiectare - dezvoltare silvică, cu personalitate juridică, ce sunt conduse de către un director, director tehnic, director economic, care fac parte din comitetul director și ale căror atribuții se stabilesc prin regulament aprobat de Consiliul de administrație al Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva. În același regulament se arată că directorii și consilierii juridici ai unităților fără personalitate juridică din structura Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva *reprezintă interesele și îndeplinesc atribuțiile acesteia pe raza teritorială în care sunt organizate aceste unități.*

Ca atare, în calitate de director al Direcției Silvice, inculpatul A. trebuia să urmărească asigurarea integrității fondului forestier național, să facă demersurile necesare pentru a anula eventualele acțiuni ce aveau drept consecință diminuarea fondului forestier.

Conform constatărilor corpului de control al regiei, retrocedarea suprafeței de 358 ha teren către numitul C. nu respecta dispozițiile legale în materie astfel că impunea o serie de măsuri pentru a reintra în legalitate și pentru recuperarea terenului a cărui atribuire afecta patrimoniul regiei. Or, inculpatul A. nu a întreprins nicio măsură în acest sens, deși avea obligația de a duce la îndeplinire dispozițiile conducerii, aceasta făcând parte din atribuțiile sale de serviciu.

Convingerea inculpatului că retrocedarea terenului era legală nu se baza pe o realitate juridică și nu mai avea suport legal în condițiile în care conducerea instituției din care făcea parte și căreia îi era subordonat, constatase contrariul și solicitase, sub sancțiunea diminuării salariului inculpatului, luarea măsurilor necesare pentru reîntrarea în legalitate. De asemenea, omisiunea inculpatului de a aduce la cunoștința personalului unității constatările corpului de control și măsurile impuse de acesta nu are o justificare rațională și nu explică atitudinea inculpatului care, cu bună știință, a acceptat diminuarea fondului forestier aflat în administrarea regiei pe care o conducea deși i s-a adus la cunoștință că este neconformă cu legislația în domeniu.

Conform fișei postului, numitul A. „angajează unitatea, prin semnătură, în relațiile cu terții, în limita prevederilor regulamentului”, „reprezintă și susține interesele unității în fața organelor jurisdicționale, a organelor de urmărire penală a administrației locale, a poliției și

notariatelor, având toate competențele juridice prevăzute de legislația în vigoare”. Inculpatul, în calitate de director al Direcției Silvice, reprezenta direcția în cadrul relațiilor de serviciu pe care le avea, în limita Regulamentului privind organizarea, funcționarea, atribuțiile și limitele de competență ale organelor de conducere din structura Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva, în fața organelor cu care vine în contact, răspunzând de întreaga activitate a direcției silvice. De asemenea, acesta „coordona direct activitatea compartimentelor funcționale din cadrul direcției silvice: resurse umane, organizare și programare, oficiul juridic și control financiar intern, protecția muncii, vânătoare și producție”.

Având în vedere aceste atribuții conferite de calitatea de director al unității locale din subordinea Regiei Naționale a Pădurilor Romsilva, s-a constatat că aducerea la îndeplinire a măsurilor dispuse de conducerea regiei era în competența sa exclusivă, constituind una din atribuțiile stabilite prin legi speciale și regulamente. Nerespectarea măsurilor dispuse constituie o încălcare a actelor normative enumerate mai sus respectiv a prevederilor art.36, art.37 din OUG 59/2000 privind statutul personalului silvic dar și nesocotirea dispozițiilor cuprinse în Regulamentul privind organizarea și funcționarea Regiei Naționale a Pădurilor Romsilva ce prevede atribuțiile conducătorilor unităților teritoriale din structura Romsilva.

O încălcare a dispozițiilor legale primare constituie, în opinia instanței de fond, și acțiunea inculpatului care, la sfârșitul anului 2007, cunoscând nelegalitatea reconstituirii dreptului de proprietate asupra suprafeței de 351 ha teren cu vegetație forestieră situat în extravilanul comunei G., în favoarea numitului C. precum și obligația stabilită în sarcina sa prin raportul Corpului de control al Regiei Naționale a Pădurilor nr. 1621 din 02 aprilie 2007, de a efectua demersurile juridice necesare la instanța de judecată competentă în vederea constatării nulității absolute a titlului de proprietate și a actelor subsecvente, în numele Regiei Naționale a Pădurilor, a achiziționat prin cumpărare, suprafața de 351 ha teren cu vegetație forestieră de la această persoană pentru suma de 2.439.450 lei, sumă care reprezintă prejudiciul material cauzat Regiei Naționale a Pădurilor – Romsilva - Direcția Silvică.

Acest al doilea act material al infracțiunii de abuz în serviciu, reținut în sarcina inculpatului prin rechizitoriu, a fost confirmat de probatoriul dosarului din care a rezultat atât modul de acțiune al inculpatului cât și poziția sa subiectivă.

Așa cum s-a menționat, A. cunoștea în luna decembrie 2007, când s-a demarat procedura de achiziție a terenului în discuție, caracterul ilegal al retrocedării suprafeței de 351 ha teren și, cu toate acestea, a continuat această procedură ce s-a finalizat cu producerea unei importante pagube unității pe care o reprezenta. Inculpatul, în calitatea sa de director al direcției silvice care urma să cumpere terenul, avea obligația să încunoștințe Regia Națională a Pădurilor că achiziționarea acestei suprafețe de teren nu poate fi făcută deoarece prin raportul Corpului de control nr.1621/02.04.2007 se constatase nelegalitatea reconstituirii dreptului de proprietate și fuseseră dispuse măsuri de intrare în legalitate. Dacă aceste măsuri ar fi fost puse în aplicare de către inculpat, terenul respectiv ar fi fost în litigiu și nu putea fi cumpărat de Direcția Silvică.

Din probatoriul dosarului a rezultat că prin decizia nr.217/17.11.2006 emisă de A. a fost constituită comisia pentru negocierea contractelor de vânzare-cumpărare a terenurilor ce pot fi incluse în fondul forestier proprietate publică a statului, contracte ce urmau a fi încheiate de Regia Națională a Pădurilor în numele statului iar la data de 18 decembrie 2007 a fost încheiat un proces - verbal, aprobat de inculpat, înregistrat la Direcția Silvică la nr. 7660/18.12.2007, prin care comisia de negociere din partea Direcției Silvice a negociat cu C., reprezentat de .. și au stabilit ca preț de cumpărare a suprafeței de 351 ha teren pădure, suma de 6.950 lei/ha .

Prin adresa nr.10339/DIA/1 8.12.2007 Regia Națională a Pădurilor – Romsilva și-a dat acordul în vederea încheierii contractului de vânzare-cumpărare la această valoare.

Prin contractul de vânzare-cumpărare autentificat sub nr.6538/21.12.2007 la BNP ..., Statul Român prin Regia Națională a Pădurilor - Romsilva - Direcția Silvică, reprezentată prin

inculpatul A., a cumpărat de la numitul C., prin mandatară ..., suprafața de 351 ha teren cu vegetație forestieră situat în extravilanul comunei G., pentru suma de 2.439.450 lei, prețul fiind achitat integral în perioada decembrie 2007 - aprilie 2008 din fondul de conservare și regenerare a pădurilor. Ulterior, s-a întocmit actul adițional la contractul de vânzare-cumpărare, cu nr.1217/21.03.2008, prin care numitul C., de acord cu cumpărătorul RNP Romsilva Direcția Silvică, prin director A., au stabilit că din prețul vânzării terenului forestier în suprafață de 351 hectare, până la data autentificării actului adițional s-a achitat suma de 587.890 lei în contul deschis la ... -Sucursala și suma de 875.780 lei în contul deschis la... Bank - Sucursala pe numele fostei mandatară ... și că plata ultimelor două rate, în sumă totală de 975.780 lei, se va efectua într-un cont deschis la ... .., titular .., cont indicat de mandatară ..

S-a susținut de către inculpat că acesta nu a avut atribuție decizională în achiziționarea aceluși teren, ci conducerea RNP Romsilva, care și-a dat acordul pentru încheierea contractului deși avea cunoștință despre situația juridică a acestui teren. Din înscrisurile dosarului respectiv corespondența purtată de RNP Romsilva cu Direcția Silvică și cu vânzătorul terenului a rezultat că Regia Națională a Pădurilor nu a făcut o verificare a legalității obținerii terenului ce făcea obiectul contractului, atribuție pe care a conferit-o structurii locale, ci doar a verificat, cu ocazia acordării acceptului, dacă sunt îndeplinite cerințele legale în ce privește stabilirea prețului. Astfel, în adresa 9690/07.12.2007 s-a menționat în răspunsul înaintat ofertantului C. că, în ce privește intenția sa de a vinde statului 351 ha teren „vă rugăm să vă adresați în scris Direcției Silvice. Direcția Silvică va trebui să verifice dacă terenurile oferite spre vânzare îndeplinesc condițiile legale pentru a fi cumpărate”. A rezultat, așadar, că direcția silvică era cea care avea obligația de a verifica legalitatea actului de proprietate al vânzătorului. Deși aparent titlul de proprietate al numitului C. întrunea condițiile de legalitate, inculpatul, în calitate de reprezentant al direcției silvice trebuia să aducă la cunoștința regiei situația juridică a terenului propus spre vânzare respectiv faptul că se constatare prin raportul de control întocmit în aprilie 2007 că retrocedarea terenului nu era legală și că trebuia actul în instanță. S-a constatat că inculpatul, nu numai că nu promovase acțiunile judiciare care ar fi făcut imposibilă încheierea tranzacției (așa cum a precizat și martora ..., fostul consilier juridic al direcției) dar nici nu a înștiințat regia despre deficiențele constatate cu privire la procedura de reconstituire a dreptului de proprietate în favoarea vânzătorului.

S-a observat că încă din luna iulie 2007 (când prin adresa 12847/17.07.2007 a RNP – Romsilva – fila 428 vol.3 ds.u.p.- Direcția Silvică fusese înștiințată cu privire la intenția regiei de a cumpăra terenuri forestiere pentru completarea fondului forestier național, sens în care s-a alocat suma de 200.000 lei) s-a adus la cunoștința directorului unității care sunt condițiile achiziționării de terenuri de către regie respectiv rolul regiei în procedura de stabilire a prețului și de achiziție. S-a arătat în această adresă că ”coordonarea acțiunii de cumpărare a terenurilor va fi asigurată de directorul direcției silvice, care are obligația stabilirii măsurilor ce se impun, în vederea desfășurării în cele mai bune condiții a acestei acțiuni”. Inculpatul cunoștea astfel care este atributul direcției silvice în procedura de achiziție a terenurilor forestiere și că el, în calitate de director al unității, coordona întreaga activitate; aceasta presupune și verificarea legalității titlului de proprietate al vânzătorului, condiție fără de care nu se puteau realiza achizițiile.

Faptul că RNP Romsilva nu a efectuat un control de legalitate a validării dreptului de proprietate cu privire la cele 351 ha teren, a rezultat din adresa mai sus menționată, ce a fost comunicată nu numai ofertantului ci și direcției silvice dar și din corespondența purtată cu Direcția Silvică în timpul procedurii de negociere a prețului. Se reține din adresele din 5 decembrie 2007, 17 decembrie 2017, că regia a urmărit, atunci când și-a dat acordul asupra tranzacției, doar ca valoarea de achiziție a terenului forestier să se înscrie în limitele prevăzute de legislația în vigoare și ca tranzacția să fie finalizată până la sfârșitul anului 2007 respectiv

până la încheierea exercițiului financiar anual. Distinct de răspunderea regiei în verificarea legalității tranzacției, răspunderea Direcției Silvice, reprezentată de inculpat, este evidentă și este strâns legată de verificarea legalității titlului de proprietate a vânzătorului. Și de data aceasta inculpatul, ca reprezentant al direcției silvice, ce avea obligația de a susține interesele unității, a omis să informeze organele în drept cu privire la incertitudinea legalității titlului de proprietate emis lui C. cu privire la cele 351 ha teren. Mai mult, perfectarea tranzacției cu cetățeanul străin este consecința directă a pasivității inculpatului care nu a promovat în justiție acțiunile în anularea titlului de proprietate eliberat contrar dispozițiilor legale.

Așa cum a precizat și martora ..., ce a avut calitatea de consilier juridic până la jumătatea lunii decembrie 2007, demersurile privind efectuarea tranzacției nu au fost aduse la cunoștința oficiului juridic al unității, deși acesta avea competența și obligația de a se pronunța asupra legalității tranzacției. Inculpatul A. a fost înștiințat de intenția lui C. de a vinde regiei terenul forestier retrocedat la data de 5 decembrie 2007, dată la care Direcția Silvică avea consilier juridic ce putea fi consultat cu privire la viitoarea tranzacție. La data de 15 decembrie 2007 când au încetat raporturile de muncă ale consilierului juridic .. cu Direcția Silvică, negocierile privind vânzarea terenului erau avansate iar după numai două zile s-a perfectat contractul de vânzare-cumpărare. Omisiunea inculpatului de a aduce la cunoștința persoanelor abilitate să exprime un punct de vedere cu privire la legalitatea tranzacției (în contextul în care însuși inculpatul a susținut că nu avea cunoștințele juridice necesare pentru a face aprecieri de ordin juridic) denotă, încă odată, că inculpatul a acționat cu bună știință și că a urmărit finalizarea acelei tranzacții care a adus o importantă pagubă Direcției Silvice.

Această omisiune a inculpatului a fost privită în deplină corelare cu primul act material al infracțiunii, analizat anterior. Instanța de fond a reținut că luarea măsurilor de către inculpat conform raportului de control ar fi condus la formularea de acțiuni în instanță care ar fi făcut imposibilă încheierea tranzacției între Direcția Silvică prin inculpat și C. cu privire la cumpărarea suprafeței de 351 ha teren. De asemenea, pentru argumentele arătate în cuprinsul acestei sentințe, s-a făcut dovada cunoașterii de către inculpat a imposibilității încheierii contractului de vânzare-cumpărare, el fiind cel care avea răspunderea deplină a încheierii a acestui contract în calitate de reprezentant al Direcției Silvice raportat la dispozițiile din legislația primară și secundară ce au fost indicate. Date fiind aceste împrejurări s-a considerat că inculpatul a nesocotit prevederile art.6 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva ce reglementează obligația de a reprezenta interesele și de a îndeplini atribuțiile acesteia pe raza teritorială în care sunt organizate unitățile subordonate și a încălcat atribuția legală de a asigura integritatea fondului forestier proprietate publică a statului, pe care îl are în administrare. De asemenea, prin conduita manifestată, A. a nesocotit prevederile art.37 și art. 40 din OUG 59/2000 privind statutul personalului silvic (text ce prevede că „personalului silvic aflat în exercițiul atribuțiilor de serviciu îi este interzis să execute lucrări sau să desfășoare activități care contravin regimului silvic”). Or, acțiunile inculpatului au avut drept consecință prejudicierea patrimoniului unității prin diminuarea fondului forestier național și prin achitarea de către unitate a sumei de peste 2 milioane lei pentru o suprafață de teren ce-i aparținea în drept.

Modalitatea în care a procedat inculpatul, respectiv refuzul de a se conforma dispozițiilor date de conducerea regiei prin raportul de control din 2 aprilie 2007, omisiunea de a repartiza acel raport compartimentului juridic al direcției, în măsură să asigure aducerea la îndeplinire a măsurilor dispuse în legătură cu validarea nelegală a retrocedărilor de terenuri în favoarea cetățenilor străini, implicarea în demersurile ce au vizat încheierea contractului de vânzare-cumpărare fără consultarea oficiului juridic, omisiunea înștiințării Regiei Naționale a Pădurilor despre situația juridică a terenului ce făcea obiectul tranzacției, demonstrează, în opinia instanței de fond, că în spatele acțiunilor acuzatului nu a stat o reprezentare greșită a

realității juridice, o opinie juridică diferită de cea consemnată de corpul de control, ci un interes în certificarea legalității retrocedării terenului forestier către C. și a perfectării tranzacției având ca obiect acel teren. Este adevărat că în cauză nu s-a făcut dovada existenței unei înțelegeri frauduloase între inculpat și C., însă aceasta nu diminuează răspunderea inculpatului atâta timp cât s-a probat că urmarea faptelor sale a constat în producerea unui prejudiciu în dauna unității pe care a reprezentat-o și, corelativ, obținerea unui folos material de către beneficiarul terenului, C.

Concluzionând, instanța de fond a considerat că sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave, dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit, infracțiune prevăzută de art.297 alin.1 din C.pen. raportat la art.309 din C.pen. și art.13 ind.2 din Legea 78/2000, infracțiune ce a fost reținută în sarcina inculpatului A..

Potrivit art.297 din C.pen., abuzul în serviciu constă în fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, nu îndeplinește un act sau îl îndeplinește în mod defectuos și prin aceasta cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau juridice.

Latura obiectivă a infracțiunii constă, în speța dedusă judecării, în omisiunea inculpatului de a efectua demersurile juridice necesare la instanța de judecată competentă în vederea constatării nulității absolute a titlului de proprietate și a acelor subsecvente emise pe numele moștenitorului C., conform măsurilor dispuse de conducerea RNP Romsilva prin actul de control din 2 aprilie 2007, și de a achiziționa prin cumpărare suprafața de 351 ha teren cu vegetație forestieră de la această persoană pentru suma de 2.439.450 lei provenind din fondul de conservare și regenerare a pădurilor, cu consecința diminuării fondului forestier național.

Latura obiectivă a infracțiunii este alcătuită din două acte materiale diferite, ce au la bază aceeași rezoluție infracțională, și care constituie fiecare în parte, elementele infracțiunii de abuz în serviciu. Elementul material este reprezentat atât de inacțiunea inculpatului, constând în refuzul promovării de acțiuni în justiție pentru anularea titlului de proprietate și a actelor subsecvente emise lui C., cât și în îndeplinirea defectuoasă a atribuțiilor de serviciu în procedura de achiziție a suprafeței de 351 ha teren forestier. Deși cunoștea caracterul nelegal al retrocedării acestei suprafețe, inculpatul nu a înștiințat conducerea regiei despre acest lucru și a continuat demersurile în vederea perfectării contractului de vânzare-cumpărare, contract pe care l-a și semnat în calitate de reprezentant al Direcției Silvice.

Efectuarea demersurilor în vederea anulării actului de proprietate al numitului C. era de competența inculpatului (aspect evidențiat și de martora ... care a precizat că directorul unității era cel care decidea dacă se impunea promovarea unor acțiuni în instanță) și constituia o obligație de serviciu în condițiile în care Corpul de control al regiei constatase necesitatea atacării titlurilor emise cu nerespectarea legii. De asemenea, intra în atribuțiile de serviciu ale inculpatului A. verificarea legalității titlului deținut de vânzătorul terenului și coordonarea întregii activități impusă de încheierea tranzacției cu terenuri forestiere în care regia avea calitatea de cumpărătoare. În cadrul acestei activități, inculpatul trebuia cel puțin să înștiințeze regia despre aspectele constatate prin actul de control și despre existența unor îndoieli serioase cu privire la legalitatea validării terenului ce urma a fi achiziționat de regie.

Cele două modalități alternative de comitere a infracțiunii au fost probate în cauză și sunt într-o strânsă dependență, urmarea imediată a acestora constând în producerea unei pagube RNP. În același timp, C. a obținut un folos material important prin retrocedarea unei suprafețe în alte condiții decât cele legale și prin încasarea prețului terenului care nu ar fi trebuit să se regăsească în patrimoniul său și să poate face obiectul vreunei tranzacții.

În ce privește subiectul activ al infracțiunii de abuz în serviciu, instanța de fond a constatat că numitul A. avea, la datele comiterii faptelor, calitatea de director al Direcției Silvice și deci era funcționar public în sensul art.175 alin.1 lit.c din C.pen.

Între elementul material al infracțiunii – alcătuit din cele două acte materiale și urmarea imediată există o legătură de cauzalitate ce rezultă din întreg probatoriul dosarului. Astfel, omisiunea acuzatului de a efectua demersurile juridice necesare la instanța de judecată competentă în vederea constatării nulității absolute a titlului de proprietate și a actelor subsecvente, a avut drept consecință posibilitatea achiziționării prin cumpărare, a suprafeței de 351 ha teren cu vegetație forestieră de la persoană mai sus menționată, pentru suma de 2.439.450 lei, provenind din fondul de conservare și regenerare a pădurilor, sumă care reprezintă prejudiciul material cauzat Regiei Naționale a Pădurilor - Direcția Silvică.

Relevant în aprecierea poziției psihice a inculpatului este și nota de relații din 13 aprilie 2009 adresată conducerii RNP în care acuzatul a precizat că raportul de control nr.621/02 aprilie 2007 a fost repartizat compartimentului resurse umane din direcție și, împreună cu consilierul juridic, directorul tehnic și directorul economic, a analizat punct cu punct raportul nr. 1621/02 aprilie 2007 și a făcut obiecțiuni.

În realitate, așa cum s-a arătat, acel raport nu a fost repartizat niciunui compartiment iar consilierul juridic ... și directorul tehnic ... nu au avut cunoștință de raportul de control și nici de măsurile dispuse prin acesta. Mai mult, aceștia nu au cunoscut nici condițiile perfectării contractului de vânzare-cumpărare a terenului, tranzacție despre care au aflat ulterior. Modul singular în care a procedat inculpatul, fără consultarea persoanelor abilitate din instituție și fără a se exprima o opinie juridică de către aceștia, denotă tocmai intenția cu care a acționat inculpatul care, în virtutea funcției deținute, cunoștea necesitatea obținerii punctelor de vedere ale oficiului juridic în efectuarea tranzacțiilor în care era implicată și unitatea pe care o conducea.

În ce privește forma infracțiunii de abuz de încredere, s-a observat că se impune reținerea formei continuate prevăzută de art.35 alin.1 din C.pen. având în vedere că în componența infracțiunii intră două acte materiale distincte, unite prin rezoluția infracțională unică. De asemenea, s-a constatat unicitatea subiectului activ dar și a subiectului pasiv, elemente fără de care nu se poate constata unicitatea infracțiunii.

Totodată, s-a reținut de către instanța de fond că în raport de consecințele faptelor inculpatului, ce constau în obținerea unui folos necuvenit pentru altă persoană respectiv pentru C., constând în suma de bani încasată de acesta cu titlu de preț al terenului forestier în suprafață de 351 ha vândut RNP, sunt aplicabile prevederile art.13 ind.2 din Legea 78/2000. Acest text de lege, ce prevede o împrejurare agravantă a infracțiunii de abuz în serviciu prin urmarea imediată, face referire la două modalități alternative ale manifestare a consecințelor faptei: obținerea unui folos material de către subiectul activ al infracțiunii sau de către o altă persoană. Nu are relevanță în cea de-a doua situație natura relației dintre aceasta și autorul faptei, dacă a existat o înțelegere frauduloasă între cei doi în scopul obținerii folosului, trebuind doar să se facă dovada obținerii folosului necuvenit. În speță, în condițiile în care s-a demonstrat că atribuirea terenului forestier către C., conform procedurii prevăzută de Legea 247/2005, nu s-a făcut în condiții de legalitate, nefiind întrunite cerințele legii pentru retrocedarea terenului acelei persoane, achiziționarea ulterioară a imobilului de la pretinsul proprietar, știindu-se că din punct de vedere juridic nu are acest atribut, apare ca fiind contrară legii și cu consecințe materiale semnificative. Prin perfectarea contractului de vânzare-cumpărare s-a obținut de către moștenitorul C. suma de 2.439.450 lei, ce constituie un folos necuvenit.

Constatănd că faptele deduse judecății există, constituie infracțiune și că au fost comise de inculpat, instanța de fond a procedat la sancționarea penală a inculpatului, conform art.396 alin.2 din Codul de procedură.

În ceea ce privește aplicarea legii penale favorabile, impusă de succesiunea de legi penale intervenită de la momentul comiterii infracțiunii, s-a constatat că prin rechizitoriul s-a stabilit încadrarea juridică a faptelor în conformitate cu dispozițiile penale în vigoare la acel moment deși activitatea infracțională a inculpatului s-a derulat sub imperiul C.pen. din 1969.

La data de 1 februarie 2014 a intrat în vigoare Legea 286/2009 privind C.pen. prin care s-a adus importante modificări atât infracțiunii de delapidare, cât și infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată.

Infracțiunea de abuz în serviciu are corespondent în legea veche în art.248 cu denumirea marginală de abuz în serviciu contra intereselor publice, în forma calificată prevăzută de art.248 ind.1 din C.pen./1969, pentru care se prevedea o pedeapsă cu închisoarea cuprinsă între 5 ani și 15 ani. Infracțiunea de abuz în serviciu în forma agravantă prevăzută de art.309 din C.pen. este sancționată cu închisoarea între 3 ani și 10 ani și 6 luni închisoare.

În ce privește art.13 ind.2 din Legea 78/2000, s-a constatat că la data comiterii faptelor textul prevedea, în cazul infracțiunii de abuz în serviciu în forma calificată, pedeapsa închisorii cuprinsă între 5 ani și 15 ani închisoare. În forma actuală, textul prevede că în cazul infracțiunilor de abuz în serviciu dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime. Din examinarea comparativă a textelor de lege aplicabile, sub raportul pedepselor, s-a constatat că legea penală în vigoare este favorabilă inculpatului întrucât prevede limite mai reduse de pedeapsă. Ca atare, față de acest aspect și față de circumstanțele cauzei, de gravitatea faptelor comise de inculpat, s-a constatat că prevederile noului C.pen. sunt favorabile acestuia. Făcând aplicarea dispozițiilor art. 5 din noul C.pen. (potrivit căruia în cazul în care de la săvârșirea a infracțiunii și până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale se aplică legea penală mai favorabilă) instanța de fond a dispus menținerea încadrării juridice a faptelor pentru care este trimis în judecată inculpatul A., reținând noile dispoziții penale.

Stabilirea și dozarea pedepsei s-a făcut cu luarea în considerare a criteriilor prevăzute de art.74 din C.pen. referitoare la împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, natura și gravitatea rezultatului produs, antecedentele penale ale autorului, conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal, situația particulară a inculpatului.

În speță, instanța de fond a reținut că infracțiunea de abuz în serviciu a fost săvârșită de inculpat prin două acte materiale datând din anul 2007, ce au avut drept consecință producerea unei pagube importante în patrimoniul Direcției Silvice, structură din componența Regiei Naționale a Pădurilor Romsilva, și în strânsă legătură cu atribuțiunile de serviciu ale inculpatului. Acesta avea obligația de a apăra interesele regiei, de a asigura integritatea fondului forestier aflat în administrarea direcției locale; cu toate acestea, prin inacțiunile sale și modul defectuos de îndeplinire a atribuțiilor, inculpatul a favorizat diminuarea semnificativă a fondului forestier și apoi prejudicierea regiei prin încheierea unui contract de vânzare-cumpărare cu proprietarul terenului forestier, contract ce a fost posibil tocmai atitudinii pasive a inculpatului.

În ce privește pe autor, s-a reținut că numitul A. este în vârstă de 64 ani, este la prima confruntare cu legea penală, are studii superioare, este căsătorit și are o atitudine adecvată în familie și societate. Inculpatul se bucură de o bună reputație și anterior comiterii faptelor a avut un comportament conform cu valorile sociale și morale. Pe parcursul judecății acuzatul a avut o atitudine corectă, a dat declarații în faza de urmărire penală, a răspuns chemărilor organelor de judicare.

În contextul acestor circumstanțe ale acuzatului, care de altfel ar trebui să constituie o stare de normalitate și să definească orice cetățean, dar și al activităților infracționale derulate de inculpat, ce prezintă o anumită gravitate, reflectată nu numai de valoarea ridicată a prejudiciului dar și de modul de concepere a faptelor, s-a apreciat de către instanța de fond că

nu se impune reținerea de circumstanțe atenuante. Conform art.75 din C.pen. în vigoare, sfera circumstanțelor atenuante s-a restrâns în mod considerabil, acestea fiind prevăzute limitativ în alin.1 al art.75 (circumstanțe legale) și alin.2 al aceluiași text de lege (circumstanțe judiciare). Cu privire la circumstanțele judiciare, lăsate la aprecierea judecătorului, s-a observat că se referă la eforturile depuse de infractor pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor faptelor și la împrejurările legate de faptă, care diminuează gravitatea infracțiunii sau pericolozitatea autorului. În speța de față, nu s-a constatat existența unor asemenea împrejurări care să diminueze gravitatea faptei iar în ce privește consecințele infracțiunii, s-a reținut că inculpatul nu a depus nici un efort pentru diminuarea lor. A. a acționat în calitate de director al Direcției Silvice și în baza atribuțiilor conferite de lege și în cadrul unei proceduri de reconstituire a dreptului de proprietate asupra terenurilor prevăzută de Legea fondului funciar. Gravitatea faptei sale este dată și de contextul în care a acționat inculpatul, favorizând prin atitudinea sa pasivă, reconstituirea proprietății pentru o suprafață de peste 300 ha teren forestier în favoarea unei persoane ce nu era îndreptățită. Mai mult, inculpatul s-a implicat în demersurile în urma cărora terenul, despre care s-a constatat că a ieșit ilegal din patrimoniul unității pe care o conducea, a fost cumpărat de aceeași instituție contra unei importante sume de bani.

Față de acestea, instanța de fond a dispus condamnarea inculpatului A. la o pedeapsă privativă de libertate orientată spre minimul permis de lege, respectiv **4 (patru) ani închisoare**.

În temeiul art.297 alin.1 din C.pen., având în vedere natura și gravitatea infracțiunii, instanța de fond a aplicat inculpatului, alături de pedeapsa principală a închisorii, și pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art.66 alin.1 lit.a, b din C.pen. constând în interzicerea dreptului de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și a dreptului de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat. Durata pedepsei va fi de 2 ani și s-a calculat de la data executării sau considerării ca executată a pedepsei închisorii.

În baza art.65 din C.pen., instanța de fond a aplicat inculpatului A. pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art.66 alin.1 lit.a, b din C.pen. respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat. Această pedeapsă se va executa din momentul rămânerii definitive a hotărârii și până când pedeapsa principală a închisorii a fost executată sau considerată ca executată.

Referitor la latura civilă a cauzei, s-a reținut de către instanța de fond că încă din cursul urmăririi penale Regia Națională a Pădurilor – Romsilva, Direcția Silvică a formulat pretenții civile în cadrul procesului penal. Prin adresa nr.12965 din 3 decembrie 2015 această instituție a solicitat să i se achite suma de 2.439.450 lei reprezentând suma plătită pentru cumpărarea celor 351 ha teren forestier de la numitul C. la care s-a adăugat cheltuielile efectuate cu tranzacția în cuantum de 28.782 lei (taxe notariale și costul evaluării terenului).

Pretențiile financiare ale părții civile sunt întemeiate, acestea constituind valoarea prejudiciului cauzat regiei prin perfectarea contractului de vânzare-cumpărare la data de 17.12.2007. Așa cum s-a arătat, refuzul inculpatului de a ataca în instanță titlul de proprietate al vânzătorului și de a aduce la cunoștința conducerii regiei situația juridică a terenului ce urma a fi tranzacționat, au avut drept urmare încheierea aceluși contract, contract ce nu ar fi fost posibil dacă s-ar fi întreprins demersurile legale. Nelegalitatea retrocedării terenului forestier către C. constituia un motiv pentru a se refuza oferta făcută de vânzător însă, deși avea cunoștință de caracterul ilicit al retrocedării, inculpatul a continuat procedura de achiziție și a finalizat tranzacția.

Ca atare, paguba invocată de partea civilă este justificată, constituind consecința directă a activităților inculpatului. Constatând că sunt date în cauză condițiile răspunderii delictuale, respectiv a existat o faptă ilicită, cauzatoare de prejudiciu, ce a fost comisă de inculpat, instanța de fond a admis acțiunea civilă și a dispus, în baza art.397 alin.1 din C.pr.pen. raportat la

art.1357 din C.civ., obligarea inculpatului A. la plata către partea civilă Regia Națională a Pădurilor, Direcția Silvică sumei de 2.477.232 lei (din care 2.439.450 lei reprezintă prețul terenului achiziționat de partea civilă iar diferența cheltuielile impuse de perfectarea contractului de vânzare-cumpărare).

În cursul urmăririi penale s-a dispus de către procuror luarea măsurii sechestrului asigurător asupra bunurilor inculpatului.

Întrucât scopul pentru care a fost instituit sechestrul nu s-a realizat respectiv nu s-a achitat în totalitate paguba cauzată prin faptele inculpatului, instanța de fond a menținut măsura dispusă până la concurența valorii ce reprezintă prejudiciul efectiv cauzat.

În baza art. 274 alin.1 C.pr.pen. instanța a obligat inculpatul A. la plata către stat a cheltuielilor judiciare ocazionate de soluționarea cauzei, în sumă de 2800 lei.

Împotriva acestei sentințe a formulat apel, în termen legal, inculpatul A. motivele susținute oral de apărătorul său ales fiind consemnate în încheierea de ședință din data de 08.05.2019, încheiere ce face corp comun cu prezenta decizie, și care vizează nelegalitatea și netemeinicia hotărârii instanței de fond, solicitând în esență trimiterea cauzei spre rejudecare sau admiterea apelului formulat, desființarea hotărârii pronunțate de prima instanță și achitarea pentru infracțiunea de abuz în serviciu în temeiul art. 16 alin. 1 lit. b teza I C.pr.pen.

În motivarea apelului, inculpatul A. a arătat că solicită admiterea apelului, desființarea sentinței penale apelate și trimiterea cauzei spre rejudecare la instanța de fond pentru a se conforma în integralitate dispozițiilor art. 425 C.pr.pen., respectiv pentru a efectua toate actele procedurale, a se pronunța și a motiva corespunzător asupra celor dispuse prin Decizia nr. 1053/27 octombrie 2017 a Curții de Apel Suceava - secția penală și pentru cauze cu minori, hotărâre prin care a fost admis apelul împotriva sentinței penale nr. 174/3 noiembrie 2016 a Tribunalului Botoșani - secția penală (dată în prezenta cauză, în primul ciclu procesual trimițându-se cauza spre rejudecare aceleiași instanțe.

Astfel, prin sentința penală nr. 174 din 3 noiembrie 2016 Tribunalul Botoșani s-a dispus achitarea sa, în temeiul disp. art. 396 alin 5 rap. la art. 16 alin. 1 lit. „b¹ teza I C.pr.pen. sub aspectul săvârșirii infracțiunii de abuz în serviciu prev. de art. 297 alin. 1 C.pen. rap. la art. 309 C.pen. și art. 13² din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 5 alin. 1 C.pen. și art. 35 alin. 1 C.pen. (2 acte materiale) cu motivarea că faptele nu sunt prevăzute de legea penală, lăsând totodată nesoluționată acțiunea civilă formulată de RNP - Direcția Silvică.

Prin decizia penală nr. 1053/27.10.2017, Curtea de Apel Suceava a admis apelurile declarate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - DNA, de partea civilă Regia Națională a Pădurilor - Direcția Silvică, precum și apelul său împotriva sentinței sus menționate pe care a desființat-o în totalitate, trimițând cauza spre rejudecare aceleiași instanțe.

În decizia de trimitere a cauzei spre rejudecare, Curtea de Apel Suceava a reținut în esență, faptul că, prin hotărârea pronunțată, prima instanță ar fi omis să analizeze condițiile de existență ale infracțiunii de abuz în serviciu pentru care a fost trimis în judecată având în vedere, pe de o parte faptul că aceasta nu a făcut o analiză a acuzațiilor ce i se aduc prin prisma dispozițiilor legale pretins încălcate cu prilejul exercitării atribuțiilor de serviciu, dispoziții legale precizate prin Notele depuse de DNA la termenul de judecată din 13.09.2016, iar pe de altă parte ar fi omis să rezolve chestiunea prealabilă referitoare la legalitatea sau nelegalitatea reconstituirii dreptului de proprietate asupra terenului cu vegetație forestieră în suprafață de 358 ha care a fost retrocedată numitului C. - aspect esențial pentru justa soluționare a cauzei.

În motivarea soluției de achitare, prima instanță a reținut, printre altele imposibilitatea analizării unei fapte penale care să se circumscrie infracțiunii de abuz în serviciu pretins comisă în modalitatea descrisă mai sus, întrucât până la momentul pronunțării hotărârii penale, instanțele civile nu s-au pronunțat definitiv cu privire la legalitatea sau nelegalitatea reconstituirii dreptului de proprietate al numitului C.

Această motivare a instanței de fond a fost însă considerată insuficientă de către instanța de apel care a apreciat că în cauză se impunea trimiterea cauzei spre rejudecare **„pentru a se rezolva chestiunea prealabilă referitoare la legalitatea sau nelegalitatea reconstituirii dreptului de proprietate asupra terenului cu vegetație forestieră în suprafață totală de 358 ha, care a fost retrocedată numitului C. în conformitate cu dispozițiile art. 52 C.pr.pen.”** arătând că această problemă constituie un aspect de care depinde justa soluționare a cauzei (pagina 52 din decizie).

Așa fiind, având în vedere dispozițiile art. 425 C.pr.pen., **instanța de rejudecare trebuia să se conformeze întocmai dispozițiilor instanței de apel**, procedând la judecarea chestiunii prealabile puse în discuție în baza dispozițiilor art. 52 alin 1 C.pr.pen.

Potrivit aliniatului 2 al aceluiași articol, judecarea de către instanța penală a chestiunii prealabile, trebuia să aibă loc *„potrivit regulilor și mijloacelor de probă privitoare la materia căreia îi aparține acea chestiune”*.

Cu prilejul rejudecării cauzei penale, Tribunalul Botoșani nu a procedat însă în acest mod, pentru judecarea chestiunii prealabile referitoare la analizarea legalității reconstituirii dreptului de proprietate în discuție - cu consecința desființării hotărârilor Comisiei Județene și anulării titlului de proprietate al titularului - nefiind dispusă în cauză citarea celui implicat și nici a Comisiei Județene ca emitent al actelor pretins nelegale, aspect care conduce la nulitatea absolută, a sentinței penale nr. 85/22 iunie 2018 a Tribunalului Botoșani, devenind astfel aplicabile în cauză dispozițiile art. 421 alin. 2 lit. „b” C.pr.pen., în sensul trimiterii cauzei spre rejudecare aceleiași instanțe.

Pe de alta parte, din conținutul hotărârii pe care o apelează nu rezultă că instanța ar fi făcut o analiză proprie a legalității reconstituirii dreptului de proprietate în discuție, ci s-a mărginit la a face trimitere la hotărârile instanțelor civile care privesc calitatea de moștenitor al titularului acestui drept, analizată în legătură cu alte suprafețe de teren, a căror motivare doar și-a însușit-o fără a o pune în discuție tuturor părților implicate.

Prin decizia penală nr. 1053/27.11.2017 a Curții de Apel Suceava **a fost admis** însă și **apelul său** declarat împotriva sentinței penale nr. 174/3.11.2016 a Tribunalului Botoșani dispunându-se ca **„în rejudecare să fie avute în vedere toate motivele de apel invocate, pentru a se pronunța o soluție legală și temeinică”**.

Or, în apelul său a criticat hotărârea dată sub aspectul greșitei rețineri a temeiului achitării sale pentru infracțiunea de abuz în serviciu, susținând că în cauză era dată cauza de neimputabilitate prev. de art. 30 alin 1 și 4 C.pen. (eroarea asupra normei juridice extrapenale), aspect care rezultă atât din conținutul memoriului depus la dosar cu prilejul motivelor de apel precum și din considerentele încheierii de dezbateri din data de 2011.2017.

Așa fiind, potrivit dispozițiilor date de instanța de trimitere, în rejudecare, instanța de fond trebuia să analizeze în concret și să se pronunțe cu privire la existența sau inexistența cauzei de neimputabilitate invocată de mine prin motivele de apel; neprocedând în acest mod, nu au fost respectate, de asemeni, dispozițiile art. 425 C.pr.pen.

Inculpatul apelant, a mai solicitat ca instanța de control judiciar să dispună, în temeiul disp. art. 421 alin. 2 lit. a C.pr.pen., admiterea apelului, desființarea sentinței penale apelate și achitarea sa sub aspectul comiterii infracțiunii de abuz în serviciu prev. de art. 297 alin. 1 C.pen. rap. la art. 309 C.pen. și art. 13² din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. 35 alin. 1 C.pen. și art. 5 alin. 1 C.pen.

În principal, temeiul achitării sale îl constituie disp. art. 16 lit. „b” teza I C.pr.pen. întrucât, pe de o parte, nu sunt întrunite elementele de tipicitate prevăzute în norma de incriminare cuprinsă în art. 297 C.pen. iar, pe de altă parte, având în vedere deciziile CCR nr. 405/2016 și 392/2017 în prezent, faptele au fost dezincriminate.

În cauză, s-a reținut ca un prim act material al infracțiunii de abuz în serviciu, faptul că în perioada anilor 2007-2008, **cu intenție**, în calitate de director al Direcției Silvice, ar fi înlesnit diminuarea fondului forestier național prin refuzul de a dispune inițierea unor acțiuni civile la instanța judecătorească competentă în vederea constatării nulității absolute a hotărârilor nr. 462 din 16 iunie 2006 și nr. 929 din 03 noiembrie 2006 ale Comisiei județene de aplicare a legii fondului funciar Botoșani și a titlului de proprietate nr. 2100 din 30 august 2006 prin care a fost retrocedată, cu încălcarea prevederilor legale, suprafața totală de 258 ha, teren cu vegetație forestieră numitului C., persoană care nu avea cetățenie română și nu putea beneficia de dispozițiile legale privind reconstituirea dreptului de proprietate pentru suprafețele de terenuri cu destinație forestieră, în rechizitoriul prin care a fost trimis în judecată arătându-se în mod expres că această obligație a fost stabilită în sarcina sa prin Raportul Corpului de Control al Regiei Naționale a Pădurilor nr. 1621 din 02 aprilie 2007.

Având în vedere această precizare expresă, rezultă că pretinsa faptă de abuz în serviciu s-a comis după data de 2 aprilie 2007 și constă practic în încălcarea atribuțiilor de serviciu prin aceea ca nu ar fi dus la îndeplinire dispozițiile cuprinse în raportul corpului de control menționat.

Menționează însă că, prin același raport s-a stabilit de către organul de control faptul ca neinițierea de către el a acțiunilor civile pentru invalidarea actelor de reconstituire a drepturilor de proprietate în cazul unor cetățeni străini reprezintă o încălcare a atribuțiilor de serviciu și drept urmare, prin decizia nr. 132/16.04.207 emisă de directorul general al RNP - Romsilva s-a dispus sancționarea sa disciplinară cu diminuarea salariului și indemnizației de conducere cu 10% pe o durată de 3 luni, în conținutul acestei decizii reținându-se, printre altele, drept abatere disciplinară faptul că nu ar fi respectat aplicarea legilor fondului funciar referitor la „*validarea dreptului de proprietate conform Legii nr. 247/2005, a unor cetățeni străini și datorită faptului că nu a făcut, obiecțiuni la hotărârile luate de Comisia județeană de aplicare a acestei legi.*”

Împotriva acestei decizii de sancționare a formulat contestație întrucât, pe de o parte, la momentul respectiv era convins de legalitatea retrocedărilor respective - având în vedere unele soluții din practica judiciară a instanțelor judecătorești precum și interpretarea dată dispozițiilor legale aplicabile de către ANRP, instituție abilitată de lege pentru a da îndrumări în acest sens autorităților administrative de aplicare a Legilor fondului funciar (exprimată în scris, prin adresa nr. 7260/05.05.2006) iar, pe de altă parte, întrucât, în acea perioadă posibilitatea RNP-Romsilva de a introduce acțiuni în anularea unor astfel de acte era discutabilă, majoritatea instanțelor judecătorești din țară, apreciind că această instituție nu are calitate procesuală în acest sens.

Numitul C., cetățean german, născut în România, a formulat la data de 14 septembrie 2005, cerere de reconstituire a dreptului de proprietate pentru suprafețele de teren deținute pe raza județului B. de autorul sau K.

În cererea sa, petentul a invocat calitatea de moștenitor al persoanei menționate, calitate pe care a dovedit-o în certificatul de moștenitor nr. 52VI397/97 din 2 iunie 1997 eliberat de Tribunalul Hanovra.

Prin HCL nr. 462/16 iunie 2006, Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor a reconstituit petentului dreptul de proprietate pentru suprafața de 351 ha teren forestier situat pe raza corn. G.

Așa cum a arătat în mod constant, pe parcursul cercetării judecătorești în prezenta cauză și cum rezultă din depozițiile martorilor audiați - membri ai comisiei județene, reconstituirea dreptului de proprietate a terenului menționat s-a făcut de către comisia județeană în baza recomandărilor Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților - Direcția pentru coordonarea și controlul legislației din domeniul restituirii proprietății funciare - Cabinet vicepreședinte care, prin adresa nr. 7260/05.05.2006 a arătat că cetățenii străini ce au depus

cereri în baza Legii nr. 247/2005 și care dovedesc cu înscrisuri autentice că sunt moștenitori legali ai unei persoane îndreptățite la reconstituirea dreptului de proprietate privată a unor terenuri, pot dobândi în proprietate asemenea terenuri.

Această adresă a fost înaintată oficial sub nr. 437/8 mai 2006 și Direcției Silvice, punctul de vedere exprimat în conținutul ei fiind argumentat prin trimiteri la dispozițiile art. 44 alin. 2 din Constituția revizuită a României, ale art. 13 și art. 8 alin. 1 și 2 din Legea nr. 18/1991, ale art. 3 alin. 1 din Legea 54/1998 privind circulația juridică a terenurilor, art. 13 alin. 1 din HG nr. 895/2005 precum și la considerentele Deciziei CC nr. 408/07.10.2004.

Acest punct de vedere este formulat în numele Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, prin Direcția pentru coordonarea și controlul aplicării legislației din domeniul restituirii proprietății funciare și reprezintă în mod cert o opinie oficială a acestei instituții, având în vedere rolul și scopul înființării acesteia astfel cum rezultă din dispozițiile HG nr. 361/2005, opinie transmisă spre luare la cunoștință către toate instituțiile administrative din țară cu atribuții în aplicarea legilor fondului funciar.

Mai mult chiar, în cazul Instituției Prefectului - Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, la solicitarea acesteia, acest punct de vedere a fost reiterat, tot oficial, prin adresa nr. 10636/06.06.2006, transmisă și Direcției Silvice, înregistrată sub nr. 4297/19.06.2006.

Potrivit art. 2 alin. 1 lit. „a” din HG nr. 361/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, această instituție avea printre atribuții principale și pe aceea de acordare de sprijin și îndrumarea metodologică autorităților publice locale cu atribuții în aplicarea Legii nr. 10/2001 și a Legii nr. 247/2005 iar potrivit art. 2 lit. „f” din același act normativ **„coordonează și controlează aplicarea legislației din domeniul restituirii proprietăților funciare de către instituțiile administrației de stat și comisiile de fond funciar, asigurând aplicarea unitară de către acestea a reglementarilor în domeniu, având chiar dreptul în baza art. 2 lit. „g” și „h”, prin intermediul corpului propriu de control să aplice sancțiuni pentru fapte contravenționale la Legile fondului funciar”**.

Trebuie avute în vedere și dispozițiile art. II din Legea nr. 1/2000 modificată prin Legea nr. 247/2005 conform căreia **„se înființează în cadrul Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților o direcție pentru coordonarea și controlul aplicării legislației din domeniul restituirii proprietății funciare de către instituțiile administrației de stat și comisiile de fond funciar, asigurând aplicarea unitară de către acestea a reglementărilor în domeniu”**.

Prin urmare, având atribuții de coordonare și control și fiind constituită chiar o direcție specializată în acest sens, nu se poate afirma că o adresa emisă în numele acestei instituții ar reprezenta un punct de vedere personal al semnatarului acesteia, o astfel de interpretare excedând însuși rolului și scopului creării acestei Autorități.

Adresa emisă în cauza de față fiind argumentată din punct de vedere juridic în numele acestei instituții a fost avută în vedere de Comisia județeană din care făcea și el parte și a fost considerată ca fiind o îndrumare obligatorie prin prisma rolului acestei Autorități naționale, cu atât mai mult cu cât, informându-se la persoane de specialitate, a constatat că și în practica judiciară este împărtășită o astfel de soluție, exemplificând, ulterior, în apărarea sa decizia nr. 97/12.02.2009 a Tribunalului Sibiu - secția civilă, pronunțată în dosarul nr. 334/174/2008.

În această cauză, prima instanță, invocând art. 27 din Regulamentul aprobat prin H.G. nr. 890/2005, a reținut că petenta nu are cetățenie română, astfel că nu poate beneficia de reconstituirea dreptului de proprietate potrivit prevederilor art. 48 din Legea 18/1991.

Prin acest text legal se statuează în mod expres ca cetățenii români cu domiciliul în străinătate, precum și foștii cetățeni români care și-au redobândit cetățenia română, indiferent dacă și-au stabilit sau nu domiciliul în țară, pot face cerere de reconstituire a dreptului de

proprietate pentru suprafețele de terenuri agricole sau terenuri cu destinație forestieră, prevăzute la art. 45, care le-au aparținut în proprietate.

Însă, prin art. 8 alin. 2 din Legea nr. 18/1991 se recunoaște calitatea de persoane îndreptățite la reconstituirea dreptului de proprietate tuturor moștenitorilor persoanelor care au adus pământ în cooperativa agricolă de producție sau cărora li s-a preluat în orice mod teren de către aceasta.

Același act normativ prevede prin dispozițiile articolului 13 că moștenitorii care nu-și pot dovedi această calitate, întrucât terenurile nu s-au găsit în circuitul civil, sunt socotiți *repuși de drept în termenul de acceptare cu privire la cota ce li se cuvine din terenurile ce au aparținut autorului lor*, fiind considerați că au acceptat moștenirea prin cererea pe care o fac comisiei.

Rezultă din aceste dispoziții legale că moștenitorii persoanelor ce au deținut teren preluat din patrimoniul lor, în condițiile înscrise în actul normativ, sunt îndreptățite la reconstituirea dreptului de proprietate ce a aparținut autorilor lor, prin depunerea cererii de reconstituire aceștia dobândind o - speranță legitimă la obținerea exercițiului efectiv al dreptului de proprietate - dobândind astfel un bun în sensul art. 1 din art. 1 și al Primului Protocol adițional al CEDO.

Distincția făcută prin art. 48 al Legii nr. 18/1991, care înlătură de la posibilitatea reconstituirii dreptului de proprietate pe moștenitorii care nu au dobândit cetățenia română dar permite reconstituirea persoanelor ce aveau cetățenie străină dar au renunțat la aceasta și au dobândit cetățenia română sau chiar persoanelor cu dublă cetățenie, determină o diferențiere ce nu are o justificare obiectivă.

Chiar dacă Statul Român poate determina titularii dreptului de proprietate privată asupra terenurilor aflate pe teritoriul său, acesta nu poate înlătura posibilitatea dobândirii în patrimoniu, de către persoanele ce nu dețin cetățenia română, a unui drept patrimonial ca *efect al moștenirii legale*, fără a acorda o despăgubire, constituind astfel o imposibilitate legală, discriminatorie de a dobândi un bun. Mai mult, potrivit art. 41 al. 2 din Constituție:

„(1) *Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate. Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite de lege.*

(2) *Proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular. Cetățenii străini și apatrizii pot dobândi dreptul de proprietate privată asupra terenurilor numai în condițiile rezultate din aderarea României la Uniunea Europeană și din alte tratate internaționale la care România este parte, pe bază de reciprocitate, în condițiile prevăzute prin lege organică, precum și prin moștenire legală”.*

Chiar dacă prin repetate decizii ale Curții Constituționale (decizia nr. 1002/06.11.2007, decizia nr. 630/26.06.2007, decizia nr. 1218/18.12.2007) s-a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 48 din Legea nr. 18/1991, doar deciziile prin care se constata neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare sunt definitive și obligatorii, potrivit art. 31 din Legea nr. 47/1992 republicată.

Mai mult, odată cu ratificarea de către România a Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și a protocoalelor adiționale la aceasta, abordarea problematicii referitoare la respectarea dreptului de proprietate, nu poate face abstracție de conținutul articolului 1 din primul Protocol adițional la Convenție.

Prin ratificarea acestui protocol, nu numai că respectarea lui a devenit obligatorie pentru Statul Român, dar aplicarea prevederilor sale are și un caracter prioritar, conferit de art. 20 din Constituția României, care prevede în mod expres ca „*dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și tratatele la care România este parte. Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale*

omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementărilor internaționale."

Având în vedere deci atât recomandarea ANRP sus-menționată cât și precedentul judiciar prezentat anterior, a considerat că nu i se poate imputa neintroducerea unor acțiuni pentru anularea actelor de reconstituire a drepturilor de proprietate în cazul cetățenilor străini, la acel moment această chestiune primind o astfel de interpretare.

Este real că în practica judiciară s-a constatat că există și soluții contrare, ulterior cristalizându-se acest punct de vedere însă până în prezent, cu privire la acest aspect nu s-a pronunțat de către instanța supremă o hotărâre care să fie obligatorie pentru instanțele judecătorești, oricând putându-se reveni și la punctul de vedere exprimat în procedurile judiciare amintite.

Mai mult chiar, în cauza de față, ca urmare a contestației de către el a sancțiunii disciplinare aplicate a fost pronunțată de către Curtea de Apel Suceava - secția comercială, administrativ și fiscal, sentința nr. 70/12 ianuarie 2008 rămasă definitivă prin decizia nr. 80/13 ianuarie 2009 a ICCJ - secția de contencios administrativ și fiscal, în considerentele acestor hotărâri (fond și recurs) reținându-se cu autoritate de lucru judecat faptul că „*validarea dreptului de proprietate în favoarea unor cetățeni străini s-a făcut în concordanță cu dispozițiile legii care este aplicată tuturor persoanelor ale căror terenuri au fost preluate de Statul român după 1945, indiferent de cetățenia acestora*".

Prin urmare, printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă s-a stabilit că, în cauza care viza o abatere disciplinară aplicată pentru faptul că nu ar fi inițiat declanșarea unor acțiuni civile pentru invalidarea unor hotărâri de reconstituire a dreptului de proprietate pentru unii cetățeni străini, o astfel de abatere nu exista întrucât validarea dreptului de proprietate în cazul acestora s-a făcut în concordanță cu dispozițiile legale.

Așa fiind, apreciez ca în cauză, instanța de fond a dat o rezolvare nelegală chestiunii prejudiciale, contrară prevederilor art. 52 alin. 3 din același cod, aducând totodată o gravă atingere principiului securității juridice, hotărârea instanței de contencios administrativ având autoritate de lucru judecat în fața instanței penale în ceea ce privește modul de rezolvare a chestiunii prealabile.

Atâta vreme cât această hotărâre este definitivă și modul de soluționare a problemei în discuție este clar exprimat nu are nicio importanță faptul că punctul de vedere din conținutul său este motivat doar succint ori faptul că instanța care a pronunțat-o nu este o instanță civilă ci de contencios administrativ câtă vreme textul art. 52 alin. 3 C.pr.pen. se referă la „*hotărârile definitive ale altor instanțe decât cele penale asupra unor chestiuni prealabile*".

Prin urmare, câtă vreme printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă s-a stabilit că neinițierea de către el a unor acțiuni civile în sensul reținut prin Raportul de control al RNP - Romsilva nu reprezintă nici măcar o abatere disciplinară întrucât validarea dreptului de proprietate pentru cetățenii străini în discuție s-a făcut în concordanță cu dispozițiile legale aplicabile, cu atât mai mult nu poate fi întrunită latura obiectivă a infracțiunii de abuz în serviciu reținută în sarcina sa, fapt ce echivalează cu o neprevădere în legea penală, impunând achitarea sa în temeiul disp. art. 16 lit. „b” teza a I-a.

Deși hotărârea instanței de contencios administrativ vizează situația deciziei de sancționare nr. 132/2007 nu se poate susține ca nu ar fi aplicabilă în speța întrucât fapta penală reținută în sarcina sa nu ar fi una și aceeași cu această abatere disciplinară deoarece prin actul de sesizare a instanței s-ar fi reținut că activitatea mea infracțională ar consta în "neîndeplinirea dispozițiilor din Raportul Corpului de Control", dispoziții pe care era obligat, în opinia organelor de urmărire penală, însușite de instanța de fond, în virtutea art. 36 și 37 din OUG nr. 59/2000.

Așa cum rezultă însă din actele dosarului și această pretinsă încălcare a atribuțiilor sale de serviciu a fost aplicată de conducerea RNP - ROMSILVA drept o abatere disciplinară, sens în care i s-a aplicat o nouă sancțiune prin decizia nr. 476/17.10.2007.

Această sancțiune a fost deasemeni contestată de către el în dosarul nr. ../39/2018 și a fost admisă de Curtea de Apel Suceava - Secția contencios administrativ pe aceleași considerente, în prezent, cauza aflându-se în recurs la ÎCCJ care a dispus suspendarea în temeiul disp. art. 244 alin. 1 pct. 2 C.pr.pen.

Dacă însă, printr-o hotărâre judecătorească definitivă s-a reținut că activitatea sa ce făcea obiectul abaterii disciplinare inițiale nu a fost nelegală și având în vedere că pretinsa încălcare a atribuțiilor de serviciu vizează practic aceeași activitate, este evident că autoritatea de lucru judecat a sentinței nr. 70 /12 mai 2008 a Curții de Apel Suceava Secția de contencios administrativ în ceea ce privește chestiunea prealabilă, este aplicabilă și faptei penale pretins comisă ca urmare a nerespectării dispozițiilor cuprinse în Raportul Corpului de Control.

În acest context dispozițiile din Raportul susmenționat și-au pierdut caracterul obligatoriu ca efect al hotărârii instanței de contencios administrativ.

Pe de altă parte, așa cum a arătat pe parcursul procesului penal, unul din argumentele pentru care nu a adus la îndeplinire dispozițiile din actul de control a fost și împrejurarea că a constatat, la acel moment, lipsa oricăror dispoziții legale care să-i permită introducerea unor acțiuni în justiție pentru invalidarea hotărârilor de reconstituire a dreptului de proprietate, aspect care era avut în vedere și de instanțele judecătorești ce respingeau astfel de acțiuni cu motivarea lipsei calității procesuale a RNP - ROMSILVA.

Această situație era de altfel cunoscută la nivelul conducerii RNP și a făcut ulterior chiar obiectul unei Sinteze întocmită de Curtea de Conturi sub denumirea Raport de Audit privind situația patrimonială a fondului forestier din România în perioada 1990-2012.

În acest document se arată că RNP era la curent cu practica instanțelor în sensul nerecunoașterii calității sale procesuale active iar ulterior chiar a făcut demersuri la Parchetul General de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție pentru introducerea unui recurs în interesul legii sesizarea RNP nr. 3457 din 21.04.2010 (la care a atașat un număr de 2 hotărâri judecătorești pronunțate de instanțele civile care recunoștea calitatea procesuala – RNP și un număr de 13 hotărâri judecătorești care nu recunoșteau instituției această calitate).

Prin urmare, la data pretinsei fapte penale reținute în sarcina sa, practica majoritară a instanțelor era aceea de nerecunoaștere a calității procesuale a RNP pentru introducerea acțiunilor prevăzute de art. III din Legea nr. 167/1997. Abia prin Decizia ICCJ nr. 15/17 octombrie 2011 data într-un recurs în interesul legii, instanța noastră supremă, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 53 din Legea nr. 18/1991 republicată a statuat că RNP are calitate procesuală activă de a formula acțiuni înconstatarea nulității absolute a actelor emise cu încălcarea prevederilor privind retrocedarea terenurilor forestiere din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Trebuie remarcat însă, din motivarea acestei decizii, că soluția dată de instanța supremă are la bază justificarea interesului RNP prin prisma modificărilor aduse de Legea nr. 46/2008 privind Codul Silvic și a dispozițiilor cuprinse în Regulamentul de organizare și funcționare a RNP aprobat prin HG nr. 229/2009, acte normative adoptate ulterior perioadei 2007-2008.

De altfel, în prezenta cauza, deși RNP avea posibilitatea de a formula în nume propriu și nu prin intermediul Direcției Silvice, o astfel de acțiune, nu a procedat în acest sens, o astfel de acțiune formulându-se abia la finele anului 2011, tot de către Direcția Silvică, după pronunțarea Deciziei nr. 15/2011 a ICCJ, acțiune ce face obiectul dosarului nr. .. al Judecătoriei Săveni, cauza fiind suspendată până la soluționarea unei excepții de neconstituționalitate invocată de pârâtul C..

Așa fiind, față de argumentele prezentate mai sus, apare ca neîntemeiata reținerea în sarcina sa a încălcării unor atribuții de serviciu prin care să se fi produs vreo vătămare sau vreun prejudiciu instituției la care lucra câtă vreme admisibilitatea unei acțiuni în anulare întemeiată pe disp. art. III din Legea nr. 167/1997 era incertă la acel moment, practica instanțelor cu privire la lipsa calității procesuale a RNP fiind majoritară.

De altfel, chiar în Raportul Curții de Conturi sus-menționat se precizează ca însuși Ministerul Finanțelor Publice în calitate de reprezentant al Statului ca titular al dreptului de proprietate avea această opinie pe care și-a exprimat-o în numeroase cazuri în fața instanțelor judecătorești, solicitând în mod expres admiterea excepției lipsei calității procesuale a RNP (a se vedea exemplificări în Raportul amintit).

În ceea ce privește al doilea act material al infracțiunii de abuz în serviciu, posibilitatea reținerii acestuia este strâns legată în primul rând de soluționarea aceleiași problematici vizând legalitatea reconstituirii dreptului de proprietate în discuție, expusă la punctul a) din prezentele motive de apel.

În al doilea rând, achiziționarea respectivei suprafețe de teren s-a făcut la solicitarea vânzătorului făcută direct la RNP - Romsilva și avizată de acesta din urmă care avea cunoștința indubitabil despre situația juridică a acesteia.

Apreciază că în mod greșit s-a reținut de instanță faptul că RNP nu ar fi avut cunoștință despre situația acestui teren, câtă vreme acesta făcea nu numai obiectul Raportului Corpului de Control propriu dar problema retrocedării sale era pusă în discuție și în cadrul a două dosare aflate pe rol la instanța de contencios administrativ în care se soluționau contestațiile mele împotriva deciziilor de sancționare tocmai legat de această retrocedare.

În sfârșit, în cauză nu poate fi reținută infracțiunea de abuz în serviciu, nefiind demonstrată existența vreunui prejudiciu produs RNP - Romsilva în condițiile în care titlul de proprietate al titularului dreptului nu a fost anulat și nu s-a dispus repunerea în situația anterioară.

Prin Decizia nr. 405/2016 publicată în Monitorul Oficial al României nr. 517/8.07.2016, Curtea Constituțională a stabilit că pentru a putea fi reținută infracțiunea de abuz în serviciu se impune ca sintagma „*îndeplinește în mod defectuos*” să fie înțeleasă în sensul că „*îndeplinește prin încălcarea legii*”, raportat strict la încălcări ce vizează legi și ordonanțe ale Guvernului, conform paragrafului 60, teza finală al acestei decizii.

Pe de altă parte, Curtea a reținut că infracțiunea de abuz în serviciu este o infracțiune de rezultat, urmarea săvârșirii acestei fapte fiind cauzarea unei pagube ori a unei vătămări a drepturilor și intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice.

Curtea a constatat că legiuitorul nu a reglementat un prag valoric al pagubei și nicio anumită intensitate a vătămării, ceea ce a determinat instanța de contencios constituțional să concluzioneze că, indiferent de valoarea pagubei sau intensitatea vătămării rezultate din comiterea faptei, dacă sunt îndeplinite celelalte elemente constitutive, în actuala reglementare, fapta poate fi calificată drept infracțiune.

Din acest motiv, Curtea a formulat rezerve cu privire la modalitatea de exprimare a voinței legiuitorului când a incriminat fapta de abuz în serviciu, ulterior, prin Decizia nr. 392/2017, făcând următoarele considerații:

„51. Potrivit dispozițiilor art.147 alin.(4) din Constituție, deciziile pronunțate de Curtea Constituțională sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor, având aceleași efecte pentru toate autoritățile publice și toate subiectele individuale de drept. Decizia prin care Curtea Constituțională, în exercitarea controlului concret, a posteriori, admite sesizarea de neconstituționalitate este obligatorie și produce efecte erga omnes, determinând obligația legiuitorului, potrivit art.147 alin. (1) din Constituție, de a pune de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Legii fundamentale. Termenul în care trebuie îndeplinită

obligăția constituțională este de 45 de zile, consecința nerespectării sale fiind încetarea efectelor juridice a dispozițiilor din legile sau ordonanțele constatate ca fiind neconstituționale în vigoare la data efectuării controlului și suspendate de drept pe durata termenului constituțional.

52. Mai mult, în acord cu jurisprudența sa, spre exemplu, Decizia Plenului Curții Constituționale nr.1 din 17 ianuarie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.16 din 26 ianuarie 1995, sau Decizia nr.414 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.291 din 4 mai 2010, autoritatea de lucru judecat ce însoțește actele jurisdicționale, deci și deciziile Curții Constituționale, se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină acesta. Soluția este aceeași și pentru efectul general obligatoriu al deciziilor Curții Constituționale. Prin sintagma **considerente pe care dispozitivul deciziei Curții se sprijină** se înțelege ansamblul unitar de argumente, care prezentate într-o succesiune logică realizează raționamentul juridic pe care se întemeiază soluția pronunțată de Curte. Astfel, argumente autonome, de sine-stătătoare, sau argumente multiple, coroborate, pot determina o construcție logico-juridică după structura premisă-demonstrație-concluzie. Cu alte cuvinte, considerentele unei decizii a Curții Constituționale cuprind analiza comparativă dintre textul legal criticat și norma constituțională, procesul logic pornind de la situația premisă (care implică, pe de o parte, analiza textului legal, și, pe de altă parte, analiza textului constituțional), realizând legături corelante, inferențiale (analiza raportului dintre cele două norme) din care derivă o concluzie, consecința analizei (soluția pronunțată de Curte). Această structură este una unitară, coerentă, întregul ansamblu argumentativ constituind fundamentul concluziei finale, astfel încât nu poate fi acceptată teza potrivit căreia în conținutul unei decizii a Curții ar putea exista considerente independente de raționamentul juridic care converge la soluția pronunțată și implicit care nu ar împrumuta caracterul obligatoriu al dispozitivului actului jurisdicțional. Prin urmare, **întrucât toate considerentele din cuprinsul unei decizii sprijină dispozitivul acesteia, Curtea constată că autoritatea de lucru judecat și caracterul obligatoriu al soluției se răsfrânge asupra tuturor considerentelor deciziei.**

53. Ținând seama de cele expuse, Curtea reține că, încă din data de 8 iulie 2016, data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a deciziei Curții Constituționale nr.405 din 15 iunie 2016, în sarcina legiuitorului primar sau delegat s-a născut obligația de a reglementa valoarea pagubei și gravitatea vătămării rezultate din comiterea faptei de „abuz în serviciu”, cu aplicarea principiului „ultima ratio”, astfel cum acesta a fost dezvoltat în doctrină și jurisprudență (inclusiv cea a Curții Constituționale). Dezvoltând raționamentul juridic pe care s-a întemeiat soluția pronunțată în decizia menționată, **Curtea a considerat că delimitarea dintre diferitele forme de răspundere juridică și răspunderea penală nu poate avea drept unic criteriu tipul actului normativ încălcat în exercitarea atribuțiilor de serviciu, respectiv un act de reglementare primară (lege sau ordonanță a Guvernului) sau un act normativ administrativ, ci, dimpotrivă, reținând posibilitatea ca în cazul săvârșirii unei fapte prin încălcarea unei legi sau ordonanțe a Guvernului să poată fi incidentă atât răspunderea penală, cât și alte forme de răspundere extrapenală, cum este cea disciplinară, administrativă sau civilă, Curtea a reținut, drept criteriu suplimentar, gradul de intensitate necesar aplicării unei pedepse penale, respectiv necesitatea existenței unei anumite valori a pagubei sau a unei anumite gravități a vătămării a drepturilor sau intereselor legitime rezultate din comiterea faptei”.**

În continuare, în conținutul aceleiași decizii, Curtea subliniază că: „**legiuitorul are obligația de a reglementa pragul valoric al pagubei și intensitatea vătămării dreptului sau interesului legitim rezultate din comiterea faptei în cuprinsul normelor penale referitoare la infracțiunea de abuz în serviciu, pasivitatea acestuia fiind de natură să determine apariția**

unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor Juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii”.

Așa fiind, cum dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicare în lipsa punerii în acord în acest interval de către forul competent (Parlament sau Guvern), așa cum obligă Legea fundamentală prin prevederile de la art. 147 alin. 1, în prezent fapta nu mai este incriminată.

Pe de altă parte, potrivit art. 11 alin. 3 din Legea nr. 47/1992, republicată, deciziile Curții Constituționale sunt obligatorii, ceea ce înseamnă că trebuie aplicate întocmai, nu numai în ceea ce privește dispozitivul deciziei dar și considerentele care îl explicitează, instanțele de judecată fiind obligate să se conformeze acestor decizii și să nu dea eficiență actelor normative declarate neconstituționale (Decizia Plenumului Curții Constituționale nr. 1/1995, Deciziile Curții Constituționale nr. 1415/2009, nr. 414/2010, nr. 415/2010).

În prezent, în practica curților de apel din țară a fost deja împărtășită o astfel de opinie, instanțele desființând chiar hotărâri definitive (pe calea contestației la executare) și constatând că fapta de abuz în serviciu a fost dezincriminată.

În subsidiar, inculpatul apelant a arătat că achitarea sa poate fi dispusă în temeiul disp. art. 16 lit. „d” C.pr.pen. rap. la art. 30 alin. 1 și 4 C.pr.pen., în cauză existând o cauză de neimputabilitate.

Potrivit art. 30 alin. 1 și 4 C.pen. actual, constituie eroare (cauză de neimputabilitate) și necunoașterea unei dispoziții legale extrapenale, în cazul de față, cele referitoare la regimul juridic aplicabil cererilor cetățenilor străini în materia Legii nr. 18/1991.

Așa cum a susținut în mod constant pe parcursul procesului penal, el, nefiind de specialitate juridică, a fost convins de modalitatea legală a retrocedărilor ce fac obiectul prezentei cauze având în vedere punctul de vedere exprimat oficial de RNP și precedentul judiciar de care a făcut vorbire mal sus.

Nu a avut nicio îndoială în privința legalității acestor puncte de vedere deoarece proveneau de la specialiști și aduceau argumente plauzibile cu trimitere la dispozițiile legale ce trebuiau aplicate și chiar apreciază și în prezent că o astfel de situație ar putea fi aplicabilă, în lipsa - așa cum a arătat - a unei hotărâri obligatorii pronunțate de instanța supremă pentru unificarea practicii judiciare.

Dacă instanța de control judiciar va stabili că modalitatea sa de acțiune a fost contrară legilor aplicabile în materie deși se baza pe o jurisprudență majoritară la acea dată a instanțelor de judecată, urmează a reține însă că aceasta se datorează doar reprezentării greșite pe care a avut-o cu privire la problematica pusă în discuție, o astfel de reprezentare, neconformă realității, formând conținutul erorii.

Prin concluziile scrise depuse la dosarul cauzei, inculpatul apelant A., a invocat ca motiv de casare cu trimitere împrejurarea că la soluționarea chestiunii prejudiciale nu au fost citate Comisia Județeană Botoșani și C., context în care, în opinia apărării instanța, chiar și din oficiu trebuie să constate nulitatea hotărârii pronunțate de prima instanță.

Procedând la soluționarea apelului declarat în cauză, prin prisma criticilor formulate de inculpat, precum și cauza sub toate aspectele de fapt și de drept și în conformitate cu disp. art. 417 alin.1 și 2 și art. 420 C.pr.pen., Curtea:

Având în vedere că în cauză au fost invocate motive de nulitate ale sentinței apelate, acestea vor fi analizate cu prioritate urmând ca, ulterior, să examineze fondul cauzei.

În ceea ce privește susținerile inculpatului apelant în sensul că sentința instanței de fond nu respectă dispozițiile date de instanța de control judiciar prin decizia nr.1053 din 27 octombrie 2017 a Curții de Apel Suceava și că nu s-a motivat corespunzător conform deciziei de îndrumare și din acest motiv se impune casarea și trimiterea cauzei spre rejudecare, Curtea le apreciază ca neîntemeiate din următoarele considerente:

Curtea reține că motivarea unei sentințe, cu atât mai mult una penală în care o persoană este condamnată, reprezintă o condiție esențială a înlăturării justiției, iar dacă în motivare nu sunt cuprinse argumentele pe care se sprijină soluția dată, hotărârea judecătorească este nemotivată.

În practica judiciară motivarea hotărârilor a fost considerată un corectiv al principiului liberei aprecieri a probelor, având în vedere că judecătorul are libertatea de apreciere a probațiunii administrate în cauză, însă aceasta nu trebuie să se bazeze pe considerente pur subiective ci trebuie să fie întemeiată pe elementele obiective rezultate din probele administrate.

Trebuie avute în vedere dispozițiile art.6 paragraful I din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, potrivit căreia orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale de către o instanță independentă și imparțială.

Or, motivarea unei hotărâri judecătorești reprezintă un aspect important în privința echitabilității procesului penal. Noțiunea de proces echitabil impune condiția ca o instanță care a motivat pe scurt o hotărâre să fie analizat în mod real problemele esențiale care i-au fost supuse atenției. Sub aspectul dreptului la un proces echitabil, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reafirmat în jurisprudența sa – cauza Boldea contra României și cauza Albina contra României, principiile dezvoltate reamintind că articolul 6 paragraful I din Convenție impune în sarcina instanțelor obligația de a analiza efectiv motivele, argumentele și probele, fără ca aceasta să impună o motivare în detaliu pentru fiecare argument invocat.

Deși obligativitatea instanțelor de a-și motiva hotărârile adoptate nu rezultă din textul Convenției Europene, instanța europeană justifică această necesitate prin dreptul părților de a le fi examinate efectiv argumentele și mijloacele de probă administrate, enunțarea problemelor de drept și de fapt, pe care judecătorul s-a întemeiat, trebuind să-i permită justițiabilului să aprecieze șansele de succes ale unui apel, așa cum se arată în hotărârile CEDO „Van der Hurk contra Olandei, și Hadjianastassiou contra Greciei din 16 decembrie 1992”, hotărârea CEDO Albina contra României nr. 4/2005 și Dumitru contra României din 2004 în care se relevă textual că „lipsa motivării unei hotărâri îl privează pe petiționar (inculpat) de echitate, ceea ce atrage încălcarea art 6 par 1”.

Totodată, Curtea reține că, potrivit art.425 C.pr.pen., instanța de rejudecare trebuie să se conformeze hotărârii instanței de apel.

Raportat la textele de lege, principiile și standardele expuse anterior, Curtea constată, contrar opiniei exprimate de inculpatul apelant, că sentința apelată întrunește toate cerințele impuse de legislația internă și de cazuistica Curții Europene a Drepturilor Omului menționată.

Astfel, Curtea reține că instanța de fond și-a expus motivele avute în vedere pentru pronunțarea soluției în cauză începând cu fila 10 și până la fila 31 din sentința apelată, analizând legalitatea reconstituirii dreptului de proprietate a lui C. (filele 10-11 din sentința Tribunalului Botoșani) și care sunt probele din care rezultă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii pentru care a fost trimis în judecată.

Totodată, Curtea constată că instanța de fond a motivat detaliat de ce apreciază că nu se impune reținerea anumitor mijloace de probă în stabilirea situației de fapt și a analizat principalele apărări formulate de inculpatului apelant la filele 23-28 din sentința apelată, inclusiv susținerea acestuia cu privire la faptul că s-a aflat în eroare.

Împrejurarea că inculpatul apelant apreciază că instanța de fond trebuia să analizeze mai detaliat chestiunea prealabilă și susținerile sale nu este de natură să conducă la constatarea încălcării dispozițiilor date prin decizia de îndrumare sau a dreptului la un proces echitabil în condițiile în care, așa cum s-a menționat anterior, în sentința apelată prima instanță a răspuns principalelor susțineri ale inculpatului din timpul procesului.

În ceea ce privește critica adusă legalității sentinței apelate de către inculpatul A. referitoare la judecarea cauzei în lipsa unei părți nelegal citate, Curtea o apreciază ca neîntemeiată din următoarele considerente:

Potrivit art.353 alin.1 C.pr.pen. *judecata poate avea loc numai dacă persoana vătămată și părțile sunt legal citate și procedura este îndeplinită. Inculpatul, partea civilă, partea responsabilă civilmente și, după caz, reprezentanții legali ai acestora se citează din oficiu de către instanță.*

Conform dispozițiilor alin.2 a art.353 C.pr.pen. *partea sau alt subiect procesual principal prezent personal, prin reprezentant sau prin apărător ales la un termen, precum și acela căruia, personal, prin reprezentant sau apărător ales ori prin funcționarul sau persoana însărcinată cu primirea corespondenței, i s-a înmănat în mod legal citația pentru un termen de judecată nu mai sunt citați pentru termenele ulterioare, chiar dacă ar lipsi la vreunul dintre aceste termene, cu excepția situațiilor în care prezența acestora este obligatorie. Militarii și deținuții sunt citați din oficiu la fiecare termen.*

Potrivit art.421 punctul 2 lit.b C.pr.pen., așa cum a fost modificat prin OUG nr.18/2016, instanța de control judiciar desființează sentința primei instanțe și dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost **desființată pentru motivul că judecarea cauzei la acea instanță a avut loc în lipsa unei părți nelegal citate sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate, invocată de acea parte.**

Art.52 alin.2 C.pr.pen. statuează că în procesul penal chestiunea prealabilă se judecă de către instanța penală, potrivit regulilor și mijloacelor de probă privitoare la materia căreia îi aparține acea chestiune.

Din coroborarea textelor de lege menționate anterior rezultă că este real faptul că judecata cauzei poate avea loc doar în prezența părților legal citate însă solicitarea de a se desființa sentința unei instanțe pe motiv că o parte nu a fost legal citată trebuie să fie făcută de către partea care a fost prejudiciată de acest viciu (adică partea din proces care nu a fost legal citată) și nu de către orice parte din cauză.

Scopul avut în vedere de legiuitor a fost acela de a oferi persoanei prejudiciate prin necitarea sa un remediu ca apărările sale să fie în mod efectiv analizate de către prima instanță și să beneficieze de un dublu grad de jurisdicție și nu să permită oricărui participant la proces să obțină, în cazul în care este nemulțumit de soluția primei instanțe, rejudecarea cauzei sale și, implicit, tergiversarea pronunțării unei soluții definitive.

În prezenta cauză, Curtea reține că inculpatul A. a fost legal citat, respectiv a avut termenul în cunoștință, încă de la data de 30.01.2018, termen de judecată la care a fost prezent atât el, cât și apărătorul său ales (f.19 ds. instanță de fond).

Or, cât timp inculpatul A. a fost prezent la termenul de judecată din data de 05.06.2018, termen la care s-a acordat cuvântul în dezbateri, inclusiv asupra chestiunii prealabile, procedura de citare era legal îndeplinită în ceea ce îl privește și, în consecință, acesta nu are interes și nu are calitatea să invoce încălcarea dreptului ca judecarea cauzei să fie făcută cu citarea legală a altor părți procesuale. Cu atât mai mult, Curtea constată că inculpatul nu invocă faptul că o parte din cauză nu a fost legal citată ci, în esență, critică că nu au fost introduși în cauză Comisia Județeană de aplicare a Legilor Fondului Funciar și C..

Pe fondul cauzei, Curtea constată că prima instanță a reținut o stare de fapt conformă cu realitatea și sprijinită pe interpretarea și analiza judiciară a probelor administrate în cursul urmăririi penale și în fața instanței de fond, ajungând în final la concluzia că inculpatul A. se face vinovat de săvârșirea infracțiunii pentru care a fost trimis în judecată.

Rezultă din ansamblul probator administrat în cursul urmăririi penale, în fața instanțelor de fond precum și în fața instanței de apel, în cele două cicluri procesuale, că inculpatul A., în

calitate de director al Direcției Silvice, în cursul anului 2007 nu a inițiat o acțiune civilă la instanța judecătorească competentă în vederea constatării nulității absolute a hotărârilor Comisiei Județene de aplicare a legii fondului funciar și a titlului de proprietate, prin care a fost retrocedată, cu încălcarea prevederilor legale, suprafața totală de 358 ha teren cu vegetație forestieră numitului C., persoană care nu avea cetățenie română și nu putea beneficia de dispozițiile legale privind reconstituirea dreptului de proprietate pentru suprafețele de terenuri cu destinație forestieră, înlesnind astfel, cu intenție, diminuarea fondului forestier și, ulterior, a achiziționat prin cumpărare suprafața de 351 ha teren cu vegetație forestieră de la această persoană pentru suma de 2.439.450 lei, sumă care provenea din fondul de conservare și regenerare a pădurilor, care reprezintă deopotrivă prejudiciul material cauzat Regiei Naționale a Pădurilor - Direcția Silvică (la care se adaugă suma de 37.782 de lei reprezentând cheltuieli conexe) și folosul necuvenit obținut de numitul C. (persoană care nu avea calitatea de a dobândi dreptul de proprietate asupra suprafețelor de pădure în cauză așa cum s-a arătat anterior).

Fără a relua argumentația stării de fapt, redată în considerentele hotărârii atacate, argumentație pe care Curtea și-o însușește în întregime, astfel cum această posibilitate este conferită de practica CEDO și potrivit căreia poate constitui o motivare preluarea motivelor instanței inferioare (Helle împotriva Finlandei), în condițiile în care inculpatul apelant nu contestă cele reținute în sarcina sa, respectiv că în cazul lui C. (cetățean german) nu a inițiat acțiuni în justiție pentru anularea titlului de proprietate emis pe numele acestuia în mod nelegal și că a achiziționat de la cetățeanul german suprafața de 351 ha teren cu vegetație forestieră pentru suma de 2.439.450 lei, ci doar a susținut că lui C. i s-a reconstituit dreptul de proprietate în condiții de legalitate și că nu sunt întrunite condițiile pentru tragerea sa la răspundere penală, se vor analiza, în cele ce urmează, doar apărările și susținerile apelantului.

În acord cu instanța de fond, și în contradicție cu apărarea, Curtea reține că numitului C. i s-a reconstituit în mod nelegal dreptul de proprietate asupra suprafeței de 358 ha teren forestier în cursul anului 2006 de către Comisia Județeană de aplicarea a legilor fondului funciar.

Curtea constată, suplimentar față de textele de lege menționate de către prima instanță, că potrivit art.44 alin.2 din Constituția României *cetățenii străini și apatrizii pot dobândi dreptul de proprietate privată asupra terenurilor numai **în condițiile rezultate din aderarea României la Uniunea Europeană și din alte tratate internaționale la care România este parte, pe bază de reciprocitate, în condițiile prevăzute prin lege organică, precum și prin moștenire legală.***

Așadar, la nivelul anului 2006, an în care numitul C. a formulat cerere de reconstituire a dreptului de proprietate asupra suprafeței de teren în discuție și când i s-a reconstituit acest drept, România nefiind aderată la Uniunea Europeană, cetățenii străini puteau dobândi dreptul de proprietate asupra terenurilor doar prin **moștenire legală.**

Din adresa nr.3946884/28.10.2009 a Ministerului Administrației și Internelor - Direcția Generală de Pașapoarte, C. a pierdut cetățenia română odată cu părinții săi prin Decretul nr.14/25.01.1984 (art.23 alin.2 din Legea 21/1991).

Instanța de control judiciar reține că potrivit art.23 alin.1 și 2 din Legea nr.24/1971 a cetățeniei române, act normativ în vigoare în data de 25.01.1984, dată la care a fost emis decretul nr.14 menționat anterior, *pierderea cetățeniei române prin aprobarea renunțării la cetățenie nu produce niciun efect asupra cetățeniei soțului sau copiilor, cu toate acestea, în cazul când ambii părinți obțin aprobarea renunțării la cetățenia română, iar copilul minor se află împreună cu ei în străinătate ori părăsește împreună cu ei țara, copilul pierde cetățenia română odată cu părinții sau, dacă aceștia au pierdut cetățenia română la date diferite, pe ultima dintre aceste date.*

Împrejurarea că în adresa nr.3946884/28.10.2009 a Ministerului Administrației și Internelor - Direcția Generală de Pașapoarte se indică actul normativ din anul 1991 și nu cel din 1971 reprezintă o eroare materială care nu este de natură să conducă la înlăturarea realității obiective, respectiv că la data formularea cererii de reconstituire a dreptului de proprietate asupra suprafeței de 358 ha de teren cu vegetație forestieră numitul C. nu era cetățean român.

Cât timp părinții lui C. nu aveau cetățenie română la momentul decesului lor, adică a deschiderii succesiunii, nu aveau la rândul lor dreptul de a deține în proprietate terenuri în România pentru a fi reținute în masa succesorală și, în aceste condiții, nu se poate reține că cetățeanul german menționat anterior putea dobândi prin moștenire legală dreptul de proprietate asupra terenurilor forestier în cauză.

În acord cu instanța de fond, Curtea apreciază că adresa emisă de ANRP nr. 7260/05 februarie 2006 din care rezulta că și cetățenii străini au dreptul la retrocedarea dreptului de proprietate (f. 269-273 vol. IV d.u.p.) nu este de natură să conducă la exonerarea răspunderii inculpatului apelant cu privire la faptele imputate în prezenta cauză în condițiile în care, așa cum s-a arătat anterior, prin raportul Corpului de Control al Regiei Naționale a Pădurilor nr. 1621/02.04.2007 i s-a comunicat clar că opinia exprimată prin adresa menționată anterior este greșită și că are obligația de a întreprinde toate demersurile legale (formularea de acțiuni în justiție) prin care să obțină anularea titlului de proprietate emis către C..

Apărarea inculpatului în sensul că instanțele române nu recunoșteau calitatea procesuală a Direcțiilor Silvice Județene nu poate fi privită ca fiind o cauză care să îl exonereze de răspundere penală pe apelant în condițiile în care acesta avea obligația de a formula și înregistra acțiuni pe rolul instanțelor judecătorești și apoi, în cazul în care se pune problema unei eventuale lipse a calității procesuale, să își justifice această calitate. Or, tocmai această inacțiune i se impută inculpatului apelant, respectiv faptul că, în calitatea sa specială de director a Direcției Silvice, nu a făcut toate demersurile legale pentru protejarea fondului forestier, obligație care îi revenea în virtutea funcției.

În ceea ce privește susținerea inculpatului că în cauză există o autoritate de lucru judecat întrucât prin sentința civilă nr.70 din 12.05.2008 a Curții de Apel Suceava s-a stabilit că validarea dreptului de proprietate în favoarea unor cetățeni străini s-a făcut în concordanță cu dispozițiile legii care este aplicabilă tuturor persoanelor a căror terenuri au fost preluate de Statul român după 1954, indiferent de cetățenia acestora, Curtea o apreciază ca neîntemeiată din următoarele considerente:

Inculpatul apelant A. a fost trimis în judecată de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial Suceava pentru săvârșirea unei infracțiuni de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave reținându-se în sarcina sa că în perioada 2007-2008, în calitatea sa de director al Direcției Silvice, cu intenție, a înlesnit diminuarea fondului forestier național proprietate publică a statului român prin refuzul de a dispune inițierea unor acțiuni civile la instanța judecătorească competentă în vederea constatării nulității absolute a hotărârilor nr. 462/16.06.2006 și nr. 929/03.11.2006 ale Comisiei Județene de Aplicare a Legilor Fondului Funciar și a titlului de proprietate nr. 2100/30.08.2006 prin care a fost retrocedată, cu încălcarea prevederilor legale, suprafața totală de 358 ha teren cu vegetație forestieră numitului C., persoană care nu avea cetățenie română și nu putea beneficia de dispozițiile legale privind reconstituirea dreptului de proprietate pentru suprafețele de terenuri cu destinație forestieră, deși obligativitatea efectuării acestor demersuri juridice a fost stabilită în sarcina sa prin raportul Corpului de Control al Regiei Naționale a Pădurilor nr. 1621/02.04.2007 și că în cursul anului 2007, cu rea credință și în numele Regiei Naționale a Pădurilor, a achiziționat, prin cumpărare, suprafața de 351 ha teren cu vegetație forestieră de la aceeași persoană pentru suma de 2.439.450 lei, provenind din fondul de conservare și regenerare a pădurilor, care reprezintă deopotrivă prejudiciul material cauzat Regiei Naționale

a Pădurilor – Romsilva – Direcția Silvică (la care se adaugă suma de 37.782 de lei reprezentând cheltuieli conexe) și folosul necuvenit obținut de același cetățean străin, infracțiune pentru care a fost condamnat de către prima instanță.

Prin sentința nr.70/12.05.2008 a Secției Comerciale, Contencios Administrativ și Fiscal a Curții de Apel Suceava s-a admis acțiunea formulată de inculpatul din prezenta cauză și s-a anulat Decizia nr.132 din 16.04.2007 și punctul 14 din Hotărârea nr.5 din 14 mai 2007, acte emise de Regia Națională a Pădurilor Romsilva București (f.206-209 vol. I d.u.p.).

Din analiza sentinței civile menționate anterior, Curtea reține că prin decizia nr.132 din 16.04.2007 a Regiei Naționale a Pădurilor Romsilva s-a reținut în sarcina inculpatului A., printre altele, și abaterea disciplinară vizând nerespectarea aplicării legilor fondului funciar, referitoare la împrumutarea Liceului X, obținerea de către familia V. a 400 ha pădure pe un alt amplasament și validarea dreptului de proprietate conform Legii nr.247/2005 a unor cetățeni străini, fiind membru în Comisia Județeană de aplicare a acestor legi și a faptului că nu a făcut obiecțiuni cu privire la hotărârile luate de această comisie.

Curtea reține că instanța de contencios administrativ a analizat legalitatea și temeinicia deciziei nr. 132/2007 a Regiei Naționale a Pădurilor și nu a avut în vedere cazul particular dedus prezentei judecăți, respectiv analiza legalității retrocedării suprafeței de 358 ha teren cu vegetație forestieră numitului C., neavând competență în domeniul fondului funciar.

O afirmație generală referitoare la dreptul cetățenilor străini de a dobândi dreptul de proprietate în România nu are natura de a constitui o dezlegare a chestiunii de drept referitoare la legalitatea titlului de proprietate în cauză cetățeanului german menționat anterior.

Așadar, cât timp în prezenta cauză inculpatului apelant A. nu i se impută conduita sa în cadrul Comisiei Județene de Aplicare a Legilor Fondului Funciar ci faptul că, deși avea obligația de a respecta indicațiile obligatorii ale forurilor superioare și de a iniția acțiuni judecătorești prin care să anuleze titlul de proprietate emis pe numele lui C. vizând suprafața de 358 ha teren vegetație forestieră, nu a făcut acest lucru ci, din contră, a încheiat cu această persoană un contract de cumpărare a suprafeței de teren menționată anterior, prejudiciind astfel patrimoniul unității pe care o conducea cu suma de 2.439.450 lei, nu se poate reține în niciun caz faptul că există o autoritate de lucru judecat față de dispozițiile sentinței nr. 70/ 12.05.2008 a Secției comerciale, contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel Suceava.

De altfel, Curtea reține că însăși inculpatul apelant, prin apărător, cu ocazia concluziilor orale expuse în ședință de judecată din data de 08.05.2019 a recunoscut faptul că „deocamdată nicio instanță nu s-a pronunțat definitiv că ar fi legală sau nelegală această reconstituire”.

Or, față de cele expuse anterior, Curtea reține că susținerile inculpatului apelant cu privire la faptul că prima instanță a ignorat faptul că există o autoritate de lucru judecat raportat la considerentele sentinței nr.70/2008 a Secției Comerciale, Contencios Administrativ și Fiscal a Curții de Apel Suceava sunt nefondate, în cauză nefiind dată această excepție.

În ceea ce privește apărările inculpatului apelant în sensul că, în cauză, sunt incidente dispozițiile art.30 C.pen. actual și că există practică judiciară în sensul că instanțele civile au recunoscut dreptul cetățenilor străini de a li se reconstitui dreptul de proprietate, Curtea le apreciază ca neîntemeiate.

Curtea constată că invocarea cauzei de impunitate prevăzută de art.30 C.pen. referitoare la eroarea de drept izvorâtă din faptul că inculpatul nu avea cunoștințe juridice vine în contradicție cu apărarea că inacțiunea inculpatului s-a datorat unei practici judiciare contradictorii, această din ultimă susținere presupunând că apelantul, nu doar avea cunoștințe în domeniul juridic, dar și cunoștea practica instanțelor române în ceea ce privește aplicarea legilor fondului funciar.

Instanța de control judiciar reține că, potrivit art.30 alin.1 C.pen. actual, *nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală săvârșită de persoana care, în momentul comiterii*

acesteia, nu cunoștea existența unei stări, situații ori împrejurări de care depinde caracterul penal al faptei.

În prezenta cauză, în acord cu prima instanță, Curtea constată că nu se poate reține faptul că inculpatul apelant A. s-a aflat în eroare cu privire la obligațiile sale atâta timp cât prin raportul Corpului de Control al Regiei Naționale a Pădurilor nr. 1621/02.04.2007 (f. 256-265 vol. III d.u.p.) i s-a stabilit clar obligația de a iniția o acțiune judecătorească care să aibă ca obiect constatarea nulității absolute a hotărârilor nr. 462/16.06.2006 și nr. 929/03.11.2006 ale Comisiei Județene de Aplicare a Legilor Fondului Funciar și a titlului de proprietate nr. 2100/30.08.2006 prin care a fost retrocedată, cu încălcarea prevederilor legale, suprafața totală de 358 ha teren cu vegetație forestieră numitului C., persoană care nu avea cetățenie română, lucru pe care nu l-a făcut și care i se impută în prezenta cauză și nu dacă a dat un vot legal sau nu în calitate de membru al Comisiei menționate anterior.

Inculpatul apelant cunoștea că are obligația de a respecta dispozițiile date prin raportul Corpului de Control al Regiei Naționale a Pădurilor nr. 1621/02.04.2007 în condițiile în care prin adresele trimise de către Regia Națională a Pădurilor aflate la filele 255 vol. III d.u.p., 203 vol. III d.u.p și 199-200 vol. III d.u.p. către A. i se solicitau informații cu privire la punerea în executare a celor dispuse prin raportul menționat anterior.

Mai mult, instanța de control judiciar reține că inculpatul apelant a răspuns la adresa nr.13391/01.10.2007 (f.199-200 vol III d.u.p.) susținând, prin adresa nr. 2298/01 octombrie 2007, că nu a făcut acțiune în instanță deoarece trecuse termenul legal de contestație, urmând ca după întocmirea titlului de proprietate Direcția Silvică să formuleze acțiune pentru anularea titlului, precizând că titlurile de proprietate, din câte cunoaște, nu sunt întocmite și că va face adresă ITRSV, va urmări în continuare acest lucru, neputând fi vorba de refuzul de a aduce la îndeplinire măsura trasată și că oricum urmărirea deschiderii acțiunii în instanță este în atenția lui, însă, în realitate, acest răspuns conținea date inexacte în condițiile în care titlul de proprietate nr. 2100 în ceea ce-l privește pe C. fusese eliberat din 30 august 2006

Totodată, Curtea reține că inculpatul apelant a fost informat asupra faptului că în acel moment în România cetățenilor străini nu le sunt aplicabile dispozițiile legilor fondului funciar, așa cum rezultă din declarațiile martoriilor ..., consilier juridic al Direcției Silvice la acel moment, și ..., șef birou tehnic al Direcției Silvice, ambii membrii ai colectivului tehnic de pe lângă Comisia Județeană.

Așadar, chiar dacă s-ar admite ca directorul unei instituții poate să nu cunoască dispozițiile legale în baza căreia își desfășoară activitatea, în prezenta cauză inculpatul a fost informat de două persoane avizate asupra faptului că legile fondului funciar nu au ca destinatari cetățenii străini, iar pe de altă parte, vând în vedere că în virtutea atribuțiilor de serviciu A. era membru în Comisia Județeană de aplicare a legilor fondului funciar avea obligația de a cunoaște dispozițiile legale în domeniu.

Or, în aceste condiții, în care inculpatului apelant i se impută, pe de o parte, faptul că nu a respectat dispozițiile obligatorii din raportul Corpului de Control al Regiei Naționale a Pădurilor nr. 1621/02.04.2007 de a declanșa acțiuni în justiție cu scopul de a proteja fondul forestier a României, iar pe de altă parte, faptul că deși știa că în ceea ce privește terenurile de natură forestieră aparținând lui C. au fost retrocedate în condiții de nelegalitate a încheiat cu reprezentanții acestui cetățean german un contract de vânzare cumpărare având ca obiect aceste terenuri pentru care a plătit din fondul de conservare și regenerare a pădurilor suma de 2.439.450 lei, nu se poate reține că A. s-a aflat vreun moment în eroare cu privire la conduita sa infracțională din anul 2007.

Totodată, Curtea reține că practica judiciară invocată de către inculpatul apelant în sprijinul susținerii sale, că instanțele române s-a pronunțat în sensul că cetățenii străini au dreptul la reconstituirea dreptului lor de proprietate este ulterioară infracțiunii săvârșite de A.,

respectiv anul 2007, decizia Tribunalului Sibiu fiind pronunțată în anul 2009. Or, în aceste condiții decizia singulară a Tribunalului Sibiu, fiind dată la aproximativ 2 ani de la data săvârșirii faptelor, nu putea să influențeze în vreun mod convingerile intime ale inculpatului apelant. Pe de altă parte, chiar dacă inculpatul avea convingerea intimă că și cetățenii străini trebuie să i se reconstituie dreptul de proprietate asupra terenurilor în România, această credință nu îl exonera de obligația de a face toate demersurile în justiție pentru apărarea intereselor instituției pe care o conducea, respectând astfel și dispozițiile forului superior, și să lase instanțele judecătorești să analizeze legalitatea emiterii titlului de proprietate emis lui C..

Față de cele expuse anterior, Curtea constată că în mod legal și temeinic prima instanță a reținut că faptele pentru care inculpatul apelant a fost trimis în judecată există, constituie infracțiune și au fost săvârșite de A. cu forma de vinovăție prevăzută de lege.

În ceea ce privește legea penală mai favorabilă aplicabilă în prezenta cauză inculpatului apelant A., Curtea apreciază că prima instanță a făcut o greșită apreciere asupra faptului că aceasta este reprezentată de dispozițiile Codului penal actual avându-se în vedere următoarele:

Criteriile pe baza cărora se stabilește legea penală mai favorabilă sunt: conținutul infracțiunii, existența unor impedimente la punerea în mișcare sau exercitarea acțiunii penale, existența unor cauze de nepedepsire, natura și limitele pedepsei și termenul de prescripție, toate acestea urmând a fi analizate în concreto.

Astfel, pentru a vedea cum este sancționată fapta în legea nouă, trebuie mai întâi să se stabilească dacă și cum este încadrată juridic fapta penală săvârșită în legea nouă.

Astfel, infracțiunea de abuz în serviciu pentru care a fost condamnat inculpatul apelant A. se regăsește în codul penal actual în conținutul art.297 alin.1 din Codul penal raportat la art.309 din Codul penal și la art.13 ind.2 din Legea 78/2000.

În cauza dedusă prezentei judecăți, inculpatul A. a fost condamnat la o pedeapsă de 4 ani pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu prevăzută de art.297 alin.1 C.pen. raportat la art.309 C.pen. și art.13 ind.2 din Legea 78/2000, cu aplicarea art.35 alin.1, art.36 alin.1 C.pen. și art.5 C.pen.

În ceea ce privește infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată pentru care a fost condamnat inculpatul apelant A., Curtea reține că potrivit vechiului C.pen. infracțiunea prevăzută de art.248 C.pen. din 1969 rap. la art.248¹ C.pen. din 1969 și art.13 ind.2 din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 alin.2 C.pen. din 1969 putea fi pedepsită cu închisoarea cuprinsă între 6 ani și 4 luni - 20 de ani și interzicerea unor drepturi iar în ceea ce privește infracțiunea de abuz în serviciu prevăzută de art.297 alin.1 C.pen. actual raportat la art.309 C.pen. actual și art.13 ind.2 din Legea 78/2000, cu aplicarea art.35 alin.1, art.36 alin.1 C.pen. și art.5 C.pen. limitele de pedeapsă sunt cuprinse între 4 ani – 15 ani și 9 luni închisoare.

Față de aceste considerente, instanța de control judiciar constată că cel puțin aparent, sub aspectul regimului sancționator, noua reglementare este mai favorabilă, deoarece, limitele de pedeapsă sunt mai mici.

Mai departe, Curtea reține că sub imperiul vechiului C.pen. se puteau reține, potrivit art.74 alin.1, următoarele împrejurări puteau fi considerate circumstanțe atenuante:

- a) conduita bună a infractorului înainte de săvârșirea infracțiunii;
- b) stăruința depusă de infractor pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau a repara paguba pricinuită;
- c) atitudinea infractorului după săvârșirea infracțiunii, rezultând din prezentarea sa în fața autorității, comportarea sinceră în cursul procesului, înlesnirea descoperirii ori arestării participanților.

Legiuitorul a statuat în Noul C.pen., potrivit art.75 alin.2, faptul că pot constitui circumstanțe atenuante judiciare:

a) eforturile depuse de infractor pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii;

b) împrejurările legate de fapta comisă, care diminuează gravitatea infracțiunii sau pericolozitatea infractorului.

Din punct de vedere al circumstanțelor atenuante judiciare care pot fi reținute în prezenta cauză instanța de control judiciar reține că vechiul C.pen. constituie legea penală mai favorabilă.

Totodată, în ceea ce privește modalitatea de individualizare a executării pedepsei Curtea reține că potrivit art.86¹ C.pen. din 1969 *instanța poate dispune suspendarea executării pedepsei aplicate persoanei fizice sub supraveghere, dacă sunt întrunite următoarele condiții:*

a) *pedeapsa aplicată este închisoarea de cel mult 4 ani;*

b) *infractorul nu a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii mai mare de un an, afară de cazurile când condamnarea intră în vreunul dintre cazurile prev. în art. 38;*

c) *se apreciază, ținând seama de persoana condamnatului, de comportamentul său după comiterea faptei, că pronunțarea condamnării constituie un avertisment pentru acesta și, chiar fără executarea pedepsei, condamnatul nu va mai săvârși infracțiuni.*

Sub imperiul noului C.pen. legiuitorul a statuat, prin art.91 alin.1 că, *instanța poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere dacă sunt întrunite următoarele condiții:*

a) *pedeapsa aplicată, inclusiv în caz de concurs de infracțiuni, este închisoarea de cel mult 3 ani;*

b) *infractorul nu a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii mai mare de un an, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 42 sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare;*

c) *infractorul și-a manifestat acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității;*

d) *în raport de persoana infractorului, de conduita avută anterior săvârșirii infracțiunii, de eforturile depuse de acesta pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii, precum și de posibilitățile sale de îndreptare, instanța apreciază că aplicarea pedepsei este suficientă și, chiar fără executarea acesteia, condamnatul nu va mai comite alte infracțiuni, însă este necesară supravegherea conduitei sale pentru o perioadă determinată.*

Așadar, între instituția suspendării sub supraveghere a executării pedepsei din vechiul C.pen. și instituția similară din NCP, este mai favorabilă instituția din vechiul C.pen., care nu implică obligația prestării unei munci neremunerate în folosul comunității și are ca efect reabilitarea de drept; deopotrivă, se va avea în vedere că, potrivit art. 16 alin. 2 din Legea de punere în aplicare a Noului C.pen., pentru determinarea legii penale mai favorabile cu privire la suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei, conform art. 5 N.C.pen., instanța va avea în vedere sfera obligațiilor impuse condamnatului și efectele suspendării potrivit legilor succesive, cu prioritate față de durata termenului de încercare sau supraveghere, și față de aceste aspecte vechiul C.pen. apare ca fiind mai favorabil inculpatului.

Instanța de control judiciar reține că în practica judiciară s-a statuat în mod constant faptul că în cauzele penale în care urmărirea penală și cercetarea judecătorească au fost de lungă durată unul dintre remediile pentru a garanta respectarea dreptul la un proces echitabil al inculpatului constă fie în aplicarea unei pedepse într-un quantum redus fie alegerea de către instanțele de judecată a unei modalități alternative de executare a pedepsei închisorii, fiind posibilă alegerea și a ambelor soluții.

Or, față de împrejurarea că în prezenta cauză infracțiunea au fost săvârșită în urmă cu peste 10 ani, respectiv în cursul anului 2007, iar sentința de condamnare a survenit abia în data de 22.06.2018, Curtea apreciază că pentru realizarea unui echilibru corespunzător între interesul general pentru tragerea la răspundere a persoanelor care săvârșesc infracțiuni și dreptul

inculpatului de a fi judecat într-un termen rezonabil și cu respectarea dreptului la un proces echitabil și se impune să se rețină circumstanțe atenuante în favoarea lui A. (deși nu a recunoscut săvârșirea infracțiunii) și suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei închisorii ce va fi aplicată în cauză.

Raportat la aceste considerente, instanța de control judiciar, apreciază, că codul penal anterior reprezintă legea penală mai favorabilă inculpatului apelant și urmează să califice infracțiunea potrivit dispozițiilor acestui act normativ.

Așadar, în drept, faptele inculpatului apelant A. care, în anul 2007, în baza aceleiași rezoluții infracționale, a omis să efectueze demersurile juridice necesare la instanța de judecată competentă în vederea constatării nulității absolute a titlului de proprietate și a acelor subsecvente emise pe numele moștenitorului C., conform măsurilor dispuse de conducerea RNP Romsilva prin actul de control din 2 aprilie 2007, și de a achiziționa prin cumpărare suprafața de 351 ha teren cu vegetație forestieră de la această persoană pentru suma de 2.439.450 lei provenind din fondul de conservare și regenerare a pădurilor, cu consecința diminuării fondului forestier național întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice prevăzută și sancționată de art.248 C.pen. din 1969 rap. la art.248¹ C.pen. din 1969 și art.13 ind.2 din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 alin.2 C.pen. din 1969.

Elementul material este reprezentat atât de inacțiunea inculpatului, constând în refuzul promovării de acțiuni în justiție pentru anularea titlului de proprietate și a actelor subsecvente emise lui C., cât și în îndeplinirea defectuoasă a atribuțiilor de serviciu în procedura de achiziție a suprafeței de 351 ha teren forestier. Deși cunoștea caracterul nelegal al retrocedării acestei suprafețe, inculpatul nu a înștiințat conducerea regiei despre acest lucru și a continuat demersurile în vederea perfectării contractului de vânzare - cumpărare, contract pe care l-a și semnat în calitate de reprezentant al Direcției Silvice.

Urmarea imediată a infracțiunii săvârșite de inculpatul apelant constă din diminuarea fondului forestier, în cazul primului act material al infracțiunii, și în producerea unui prejudiciu de 2.439.450 lei, în cazul celui de-al doilea act material.

Între elementul material al infracțiunii – alcătuit din cele două acte materiale – și urmarea imediată există o *legătură de cauzalitate* ce rezultă din întreg probatoriul dosarului.

Având în vedere valoarea prejudiciului produs în cauză și faptul că s-a obținut de inculpat un prejudiciu pentru altul, Curtea va reține în cauză incidența dispozițiilor art.248¹ C.pen. din 1969 și a art.13² din Legea nr.78/2000.

Sub aspectul **laturii subiective**, inculpatul apelant a săvârșit infracțiunea cu intenție directă, în accepțiunea art. 19 pct. 1 lit. a C.pen. de la 1969, inculpatul având reprezentarea faptei și a consecințelor acesteia și urmărind să nu își îndeplinească obligațiile impuse prin raportul Corpului de Control al Regiei Naționale a Pădurilor nr. 1621/02.04.2007 și să achiziționeze în condiții de nelegalitate suprafața de teren în cauză aparținând lui C..

Curtea reține că susținerea inculpatului în sensul că infracțiunea de abuz în serviciu a fost dezincriminată prin deciziile nr.405/2016 și nr.392/2017 ale Curții Constituționale a României este nefondată.

Instanța de control judiciar constată că Curtea Constituțională a României a statuat prin decizia nr.405/2016 că dispozițiile art.246 din Codul penal din 1969 și ale art. 297 alin. (1) din Codul penal sunt constituționale în măsura în care prin sintagma "îndeplinește în mod defectuos" din cuprinsul acestora se înțelege "îndeplinește prin încălcarea legii".

Prin decizia nr.392/2017, Curtea Constituțională a României a stabilit că dispozițiile art. 248 Cod penal din 1969 sunt constituționale în măsura în care prin sintagma "îndeplinește în mod defectuos" din cuprinsul acestora se înțelege "îndeplinește prin încălcarea legii".

Contrar susținerilor apărării, deciziile nr.405/2016 și nr.392/2017 ale Curții Constituționale a României nu au caracterul de a dezincrimina infracțiunea de abuz în serviciu, ci reprezintă decizii de interpretare care arată faptul că infracțiunea prevăzută de art.248 C.pen. din 1969 există doar dacă inculpatul a încălcat legislația primară în desfășurarea activității sale de serviciu și prin aceasta a cauzat o tulburare însemnată bunului mers al unui organ sau al unei instituții de stat ori al unei alte unități din cele la care se referă art. 145 sau o pagubă patrimoniului acesteia.

Or, așa cum în mod corect a reținut prima instanță, inculpatul apelant A. a încălcat prin faptele deduse judecării dispozițiile OUG nr.59/2000, adică legislația primară.

La stabilirea pedepsei concrete ce va fi aplicată inculpatului apelant se vor avea în vedere, conform art. 72 C.pen. din 1969, împrejurările și modul de comitere a infracțiunii de înșelăciune (mai sus descrise), împrejurarea că inculpatul nu a recunoscut săvârșirea faptelor pentru care a fost trimis în judecată și a încercat (chiar și în fața evidențelor) în mod sistematic să inducă în eroare organele judiciare prin avansarea unor versiuni a faptelor eronată pentru eluda răspunderea penală și a tergiversa soluționarea cauzei, neasumarea răspunderii conduitei sale culpabile, precum și faptul că acesta nu este cunoscut cu antecedente penale și este bine integrat în societate.

Analizând actele și lucrările dosarului, văzând caracteristice personale ale inculpatului A., lipsa de antecedente penale și faptul că până la săvârșirea infracțiunii din prezenta cauză demonstra că este integrat în societate, Curtea apreciază că poate reține în speță circumstanța atenuantă prevăzută de art.74 alin.1 lit.a C.pen. din 1969, cu consecința prevăzută de art.76 alin.1 lit.a C.pen.

Față de aspectele menționate anterior, apreciind că în cauză nu sunt incidente dispozițiile art.16 alin.1 lit. b și c C.pen., vinovăția acestui inculpat fiind dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă, Curtea apreciază că nu se impune achitarea acestuia ci condamnarea sa la pedeapsa de 4 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii abuz în serviciu contra intereselor publice prevăzută și sancționată de art.248 C.pen. din 1969 rap. la art.248¹ C.pen. din 1969 și art.13 ind.2 din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 alin.2 C.pen. din 1969, art.74 alin.1 lit.a și alin.2 C.pen. din 1969, art.76 alin.1 lit.b C.pen. și art.5 C.pen., pedeapsă ce este în măsură să răspundă cerințelor de sancționare, coerciție și reeducare prev. de art. 52 C.pen. din 1969.

În temeiul art. 71 C.pen. din 1969 va interzice drepturile art.64 lit. a, teza a doua, lit. b și lit. c, respectiv dreptul de a exercita profesia de care s-a folosit la săvârșirea infracțiunii (angajat silvic) C.pen. din 1969, pe durata și în condițiile prevăzute de art.71 C.pen. din 1969

Instanța nu va interzice dreptul de a alege în autoritățile publice prevăzut teza 1 a art. 64 lit.a C.pen. din 1969 întrucât prin Hotărârea Hirst c. Marii Britanii pronunțată de Marea Cameră la 06.10.2005, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit faptul că deținuții, în general, continuă să se bucure de toate drepturile și libertățile fundamentale garantate de Convenție, cu excepția dreptului la libertate. Art.3 al Protocolului 1 stabilește obligația statelor membre de a organiza la intervale rezonabile alegeri libere prin scrutin secret în condiții în care să asigure libertatea de exprimare a opiniei poporului cu privire la alegerea corpului legislativ, nu este un drept absolut, statele bucurându-se de o largă marjă de apreciere în organizarea sistemului electoral, astfel încât să înglobeze propria viziune asupra democrației. Corelativ obligației pozitive a statului, cetățenii statelor membre au dreptul de a-și exprima voința în cadrul alegerilor legislative și de a nu fi împiedicați în mod nejustificat să își exercite acest drept. Acestui drept îi pot fi aduse limitări, care nu trebuie, însă, să aducă atingere substanței dreptului ocrotit, astfel încât să priveze individul de exercitarea lui efectivă, trebuie să urmărească un scop legitim, iar mijloacele folosite nu trebuie să fie disproporționale (cauza Mathieu – Mohin).

Curtea Europeană a apreciat că orice restricție a acestor drepturi trebuie să fie justificată și să urmărească un scop legitim: considerații de securitate, în special prevenția infracțiunilor

și apărarea ordinii publice, ce decurg, în mod inevitabil din condițiile detenției(cauza Silver și alții). Curtea a statuat că interzicerea automată a dreptului de participa la alegerile legislative, aplicabilă tuturor deținuților condamnați la executarea unei pedepse cu închisoarea, deși urmărește un scop legitim, nu respectă principiul proporționalității, reprezentând în aceste condiții o încălcare a art. 3 al Protocolului 1 din Convenție.

În raport de această hotărâre, instanța apreciază că natura infracțiunii săvârșite de inculpat nu îl face nedemn de a a-și exercita dreptul de a alege.

În ceea ce privește pedeapsa accesorie prevăzută la lit. c a art. 64 C.pen. din 1969 referitoare la interzicerea dreptului de a ocupa o funcție sau de a exercita o profesie de natura aceleea de care s-a folosit condamnatul pentru săvârșirea infracțiunii instanța de control judiciar apreciază că este necesar să se interzică inculpatului A. dreptul de a exercita profesia de angajat silvic întrucât prin conduita sa în calitate de director al Direcției Județene Silvice cât și după aceea a dovedit că nu este demn să îndeplinească această profesie, profesie ce implică protecția activă a fondului forestier al României și luarea tuturor măsurilor pentru apărarea intereselor statului român.

Instanța nu va interzice inculpatului și exercițiul drepturilor prevăzut de art. 64 lit. d și e C.pen. din 1969 întrucât săvârșirea faptei nu relevă un comportament nedemn care să aducă prejudicii interesul superior al copilului și care să determine interzicerea drepturilor părințești și a celui de a fi tutore sau curator.

Având în vedere natura și gravitatea infracțiunii săvârșită de inculpatul apelant, Curtea, în temeiul art. art.65 alin. C.pen. din 1969, va interzice inculpatului drepturile prevăzute de art.64 lit. a, teza a doua, lit. b C.pen. și lit.c din 1969, pe o durată de cinci ani, ce se va executa conform art.66 C.pen. din 1969.

În ceea ce privește individualizarea judiciară a modalității de executare a pedepsei, Curtea, apreciază că sunt întrunite cumulativ condițiile legale pentru aplicarea suspendării sub supraveghere a executării pedepsei prevăzute de art. 86¹ C.pen. din 1969, și anume cuantumul pedepsei aplicate, lipsa antecedentelor penale ale inculpatului, precum și aprecierea instanței că scopul educativ al pedepsei respectiv, reintegrarea în societate, poate fi atins și fără executarea pedepsei în regim de detenție și, în consecință, instanța de control judiciar, în baza art. 86¹ C.pen. din 1969, va suspenda executarea pedepsei sub supraveghere pe o durată de 5 ani, la care va fi adăugată durata pedepsei aplicată inculpatului A. prin prezenta decizie, termen stabilit în condițiile art. 86² alin. 1 C.pen. din 1969 și fiind apreciat de Curte ca fiind de natură să asigure îndreptarea inculpatului A..

Condiția prevăzută la art. 86¹ alin.1 lit. a) C.pen. din 1969 este întrunită, în cauză fiind aplicată o pedeapsă de patru ani închisoare.

În ceea ce privește condiția prevăzută la lit. b) alin.1 al art.86¹ C.pen. din 1969, și anume lipsa unei condamnări anterioare la pedeapsa închisorii mai mare de 6 luni, instanța de control judiciar reține că inculpatul A. nu este cunoscut cu antecedente penale.

Aprecierea instanței că „scopul pedepsei poate fi atins chiar fără executarea acesteia” conform dispozițiilor prevăzute la lit. c) alin.1 al art.86¹ C.pen. din 1969 se întemeiază pe considerente privind împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și persoana inculpatului.

Curtea apreciază că prin respectarea de către inculpatul A., timp de 9 ani pe perioada termenului de încercare, a obligațiilor ce vor fi impuse prin prezenta decizie există posibilitatea reintegrării sociale și a reeducării acestuia fără executarea pedepsei închisorii în regim penitenciar.

Instanța de control judiciar are în vedere că deși inculpatul A. a avut o atitudine nesinceră în fața organelor de cercetare penală, infracțiunea săvârșită de acesta este foarte gravă, din perspectiva tuturor circumstanțelor cauzei, și că, în mod normal aceste aspecte, ar fi de natură

să determine executarea pedepsei cu închisoare în regim penitenciar, acesta nu are antecedente penale, a trecut o perioadă de timp foarte mare din momentul săvârșirii infracțiunilor deduse judecării în prezenta cauză și până în momentul în care s-a pronunțat o soluție definitivă de condamnare și fiind în libertate există posibilitatea recuperării mai facile a prejudiciului.

În baza art. 86³ alin. 1 C.pen. din 1969 va obliga inculpatul A. la respectarea următoarelor măsuri de supraveghere:

- să se prezinte, la datele fixate, la judecătorul desemnat cu supravegherea lui sau la Serviciul de probațiune

- să anunțe în prealabil orice schimbare de domiciliu, reședință sau locuință și orice deplasare care depășește 8 zile precum și întoarcerea

- să comunice și să justifice schimbarea locului de muncă

- să comunice informații de natură a putea fi controlate mijloacele de existență.

În baza art. 71 alin. 5 C.pen. din 1969, Curtea va suspenda executarea pedepselor accesorii.

Curtea va atrage atenția inculpatului A. cu privire la dispozițiile art. 83 și 84 C.pen. din 1969 și art. 86⁴ alin.2 C.pen. din 1969 referitoare la revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere.

Curtea va atrage atenția inculpatului că în cazul în care, cu rea credință, nu își îndeplinește obligațiile impuse prin prezenta decizie sau dacă în interiorul termenului de nouă ani săvârșește, cu intenție o altă infracțiune, suspendarea sub supraveghere a pedepsei de patru ani închisoare aplicată pentru săvârșirea infracțiunii din prezenta cauză va fi revocată.

Față de cele expuse anterior, în temeiul art. 421 pct.2 lit.a C.pr.pen., va admite apelul declarat de inculpatul A. împotriva sentinței penale nr.85 din 22.06.2018 a Tribunalului Botoșani, va desființa, în parte, sentința penală mai sus menționată și în rejudecare:

Va înlătura din sentința atacată prevederile referitoare la condamnarea inculpatului A. la pedeapsa de 4 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu prevăzută de art.297 alin.1 C.pen. rap. la art.309 C.pen. și art.13 ind.2 din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.35 alin.1, art.36 alin.1 C.pen., art.5 C.pen., precum și dispozițiile de aplicare a pedepselor complementare și accesorii.

Va constata că legea penală mai favorabilă inculpatului A. este Codul penal din 1969.

Va califica fapta pentru care inculpatul A. a fost trimis în judecată **din** infracțiunea prevăzută de art.297 alin.1 C.pen. rap. la art.309 C.pen. și art.13 ind.2 din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.35 alin.1, art.36 alin.1 C.pen. **în** infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice prevăzută și sancționată de art.248 C.pen. din 1969 rap. la art.248¹ C.pen. din 1969 și art.13 ind.2 din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 alin.2 C.pen. din 1969.

Va condamna inculpatul A. la pedeapsa de 4 (patru) ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice prevăzută și sancționată de art.248 C.pen. din 1969 rap. la art.248¹ C.pen. din 1969 și art.13 ind.2 din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 alin.2 C.pen. din 1969, art.74 alin.1 lit.a și alin.2 C.pen. din 1969, art.76 alin.1 lit.b C.pen. și art.5 C.pen.

Va aplica inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art.64 lit. a, teza a doua, lit. b C.pen. și lit.c din 1969, pe durata și în condițiile prevăzute de art.71 C.pen. din 1969.

În temeiul art. art.65 alin. C.pen. din 1969 va interzice inculpatului drepturile prevăzute de art.64 lit. a, teza a doua, lit. b C.pen. și lit.c din 1969, pe o durată de cinci ani, ce se va executa conform art.66 C.pen. din 1969.

În baza art. 86¹ C.pen. din 1969 va dispune suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei. În temeiul art.86² C.pen. din 1969 va stabili un termen de încercare de 9 ani, termen compus din durata pedepsei aplicate la care se adaugă un interval de timp de 5 ani. În baza art.

86³ alin. 1 C.pen. din 1969 va obliga inculpatul A. la respectarea următoarelor măsuri de supraveghere:

- să se prezinte, la datele fixate la Serviciul de probațiune,
- să anunțe în prealabil orice schimbare de domiciliu, reședință sau locuință și orice deplasare care depășește 8 zile precum și întoarcerea,
- să comunice și să justifice schimbarea locului de muncă
- să comunice informații de natură a putea fi controlate mijloacele de existență.

În temeiul art. 71 alin. 5 C.pen. va suspenda executarea pedepselor accesorii pe durata suspendării sub supraveghere a executării pedepsei.

Va atrage atenția inculpatului cu privire la dispozițiile art. 86⁴ alin.1 și 2 C.pen. din 1969 rap. la art. 83 și 84 C.pen. din 1969 referitoare la revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere.

Va menține celelalte dispoziții ale sentinței penale apelate care nu sunt contrare prezentei decizii.

20. Cazul de contestație în anulare prevăzut de art. 426 alin.1 lit. a C.pr.pen.

Rezumat:

Potrivit art. 426 alin. 1 lit. a C.pr.pen. constituie motiv de contestație în anulare când judecata în apel a avut loc fără citarea legală a unei părți sau când, deși legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate.

Pentru a fi incident acest caz de contestație în anulare trebuie îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții: partea legal citată să fi lipsit de la judecarea apelului din cauza unei imposibilități obiective (caz fortuit sau forță majoră) de a se prezenta; partea să nu fi putut înștiința instanța prin niciun mijloc de comunicare despre această împiedicare.

Împrejurarea că inculpatul a ales să își programeze o internare în data la care avea fixat de instanța de apel un termen de judecată (termen la care au avut loc și dezbaterile) nu se încadrează în cazul prevăzut de art.426 alin.1 lit.a C.pr.pen. Contestatorul dorește să obțină o cenzurare a modului în care instanța de apel a soluționat cererea sa de amânare a judecării cauzei.

(Decizia nr.579/10.06.2019, dosar nr.260/39/2019)

Hotărârea:

Prin sentința penală nr. 371 din data de 12.07.2018 pronunțată de Judecătoria Suceava pronunțată în dosarul nr. ..., printre altele, a fost condamnat inculpatul A. la pedeapsa de 2 (doi) ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de delapidare prevăzută de art. 215¹ alin. 1 C.pen. din 1969, cu aplicarea art. 33 lit. a din C.pen. din 1969 și art.5 C.pen. (infracțiune din luna aprilie 2009).

I s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art.64 lit. a teza a II-a, lit. b și lit. c C.pen. de la 1969, pe durata și în condițiile prevăzute de art.71 C.pen. din 1969.

A fost condamnat inculpatul A. la pedeapsa de 2 (doi) ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de delapidare prevăzută de art. 215¹ alin. 1 C.pen. din 1969, cu aplicarea art. 33 lit. a din C.pen. din 1969 și art.5 C.pen. (infracțiune din luna septembrie 2009).

I s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 lit. a teza a II-a, lit. b și lit. c C.pen. de la 1969, pe durata și în condițiile prevăzute de art.71 C.pen. de la 1969.

A fost condamnat inculpatul A. la pedeapsa de 2 (doi) ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de delapidare prevăzută de art. 215¹ alin. 1 C.pen. 1969, cu aplicarea art. 33 lit. a din C.pen. 1969 și art.5 C.pen. (infracțiune din perioada august – octombrie 2011).

I s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art.64 lit. a teza a II-a lit. b și lit. c C.pen. de la 1969, pe durata și în condițiile prevăzute de art.71 C.pen. de la 1969.

În baza art.33 lit. a C.pen. din 1969 și art.34 lit.b C.pen. din 1969 au fost contopite pedepsele aplicate inculpatului A. în prezenta cauză în pedeapsa cea mai grea, urmând ca, în final, inculpatul să execute o pedeapsă de 2 (doi) ani închisoare.

I s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 lit. a teza a II-a, lit. b și lit c C.pen. din 1969, pe durata și în condițiile prevăzute de art.71 C.pen. din 1969.

În baza art. 81 alin. 1 și 2 C.pen. din 1969 s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei.

În temeiul art. 82 C.pen. din 1969 s-a stabilit un termen de încercare de 4 ani, termen compus din durata pedepsei aplicate la care s-a adăugat un interval de timp de 2 ani.

În temeiul art. 71 alin. 5 C.pen. din 1969 a fost suspendată executarea pedepselor accesorii.

I s-a atras atenția inculpatului asupra dispozițiilor art. 83 și 84 C.pen. din 1969 privind revocarea suspendării condiționate a executării pedepsei.

În baza art.19 alin. 1, art.397 alin.1 C.pr.pen. și art. 998-999 Cod civil a fost admisă în parte acțiunea civilă, exercitată de partea civilă SC B. SRL.

Au fost obligați, în solidar, inculpații A. și C. să plătească părții civile SC B. SRL suma de 59.850,72 lei, reprezentând despăgubiri civile pentru infracțiunea din aprilie 2009 .

A fost obligat inculpatul A. să plătească părții civile SC B. SRL suma de 10.000 lei.

A fost obligată inculpata C să plătească părții civile SC B. SRL suma de 33.219,86 lei.

De asemenea, au fost respinse celelalte pretenții ale SC B. SRL ca neîntemeiate.

S-a luat act că persoana vătămată SC D. SRL nu s-a constituit parte civilă în cauză.

În baza art.118 alin.1 lit. e C.pen. din 1969 s-a confiscat de la inculpatul A. suma de 26.258,24 lei reprezentând prejudiciul produs SC D. SRL.

În baza art. 249 C.pr.pen. rap. la art.404 alin.4 lit. d C.pr.pen. a fost menținută măsura sechestrului asigurător asupra imobilului casa de locuit și suprafața de 500 mp intravilan situate în com. .. și asupra imobilului compus din 5100 mp teren extravilan din com. ..., bunuri aparținând inculpatului A. și înscrise în evidențele fiscale la rol 922, cu o valoare impozitabilă de 54.921 lei, instituit prin ordonanța din data de 13.04.2012 aflată la f. 214-216 vol. II d.u.p.

În temeiul art.276 alin.1 C.pr.pen. a fost obligat inculpatul A. să plătească persoanei vătămate SC D. SRL suma de 1500 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

În baza art. 274 alin. 1 și 2 C.pr.pen. a fost obligat inculpatul A. la plata către stat a sumei de 3.500 lei cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de stat, din care suma de 2.500 lei din cursul urmăririi penale.

În baza art. 274 alin. 1 și 2 C.pr.pen. a fost obligată inculpata C. la plata către stat a sumei de 2.000 lei cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de stat, din care suma de 900 lei din cursul urmăririi penale.

Împotriva acestei sentințe a formulat apel inculpatul A.

Prin decizia penală nr. 360 din 29.03.2019 pronunțată de Curtea de Apel Suceava a fost respinsă, ca neîntemeiată, cererea de repunere pe rol a cauzei formulată de inculpatul A.

În baza art. 421 pct. 2 lit. a C.pr.pen. a fost admis apelul declarat de inculpatul A. împotriva sentinței penale nr. 371 din 12.07.2018 a Judecătoriei Suceava pronunțată în dosarul nr. ....

A fost desființată în parte sentința penală nr. 371 din 12.07.2018 a Judecătorei Suceava pronunțată în dosarul nr. ..., și, în rejudecare, s-a dispus înlăturarea din sentința atacată a dispoziției de obligare a inculpatului A. la plata către partea civilă SC B. SRL a sumei de 10.000 de lei, fiind menținute celelalte dispoziții ale sentinței apelate care nu erau contrare deciziei.

În baza art. 275 alin. 3 C.pr.pen. s-a dispus cu privire la cheltuielile judiciare din apel să rămână în sarcina statului, inclusiv suma de 65 de lei, reprezentând onorariu parțial în cuantum de 25% pentru avocatul din oficiu ..., conform delegației nr. ..., ce s-a dispus că se va avansa din fondurile speciale ale Ministerului Justiției în fondurile Baroului Suceava.

În baza art. 276 alin. 6 Cod procedură a fost respinsă, ca neîntemeiată, cererea persoanei vătămate SC D. SRL, de obligare a inculpaților la plata sumei de 1.500 de lei reprezentând cheltuieli judiciare făcute de persoana vătămată.

Împotriva deciziei penale nr. 360 din 29.03.2019 pronunțată de Curtea de Apel Suceava – Secția penală și pentru cauze cu minori în dosarul nr. ... a formulat contestație în anulare inculpatul A., în motivarea căreia a invocat dispozițiile art. 426 lit. a) din Codul de procedură penală.

Analizând admisibilitatea în principiu a contestației în anulare prin raportare la dispozițiile art. 431 C.pr.pen. Curtea, prin încheierea din data de 27.05.2019, în temeiul art. 431 alin.2 raportat la art. 426 lit. a C.pr.pen., a admis în principiu contestația în anulare formulată de contestatorul inculpat A. împotriva deciziei penale nr. 360 din 29.03.2019 pronunțată de Curtea de Apel Suceava în dosar nr. ...

Analizând temeinicia contestației în anulare formulată de contestatorul A., Curtea o apreciază ca nefondată.

Potrivit art. 426 alin. 1 lit. a C.pr.pen. constituie motiv de contestație în anulare când judecata în apel a avut loc fără citarea legală a unei părți sau când, deși legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate.

Pentru a fi incident acest caz de contestație în anulare trebuie îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții: partea legal citată să fi lipsit de la judecarea apelului din cauza unei imposibilități obiective (caz fortuit sau forță majoră) de a se prezenta; partea să nu fi putut înștiința instanța prin niciun mijloc de comunicare despre această împiedicare.

Se observă că, în speță, nu este îndeplinită niciuna dintre aceste condiții.

Împrejurarea că inculpatul a ales să se interneze (prin programare) într-o clinică din Târgu Mureș, în perioada 25-27.03.2019, unde a suferit o intervenție chirurgicală, deși avea cunoștință că la data de 26.03.2019 avea programat un termen de judecată la Curtea de Apel Suceava (la această dată au avut loc și dezbaterile în apel), nu poate fi considerată de neînvinș, care să nu fi putut fi prevăzută în mod normal, pentru a se încadra în prevederile art. 426 alin. 1 lit. a Cod de procedură penală.

De asemenea, contestatorul A. a anunțat instanța de apel cu privire la împrejurarea că se află internat într-o clinică din Târgu Mureș, iar aceasta a acționat în cunoștință de cauză cu privire la acest aspect (cererea inculpatului de amânare a judecării fiind respinsă). Practic, contestatorul nu dorește să obțină o cenzurare a deciziei din apel din perspectiva lipsei sale de la judecarea acestuia (ce s-ar circumscrie cazului prev. de art. 426 alin. 1 lit. a Cod de procedură penală), ci a modului în care instanța de apel a dispus cu privire la cererea sa de amânare a judecării, situație ce nu se încadrează în cazul de contestație în anulare invocat.

În consecință, în temeiul art. 432 Cod de procedură penală, va fi respinsă, ca nefondată, contestația în anulare formulată de contestatorul A. împotriva deciziei penale nr. 360/29.03.2019 a Curții de Apel Suceava, Secția penală și pentru cauze cu minori.

În temeiul art. 275 alin. 2 Cod de procedură penală va fi obligat contestatorul să plătească statului suma de 600 de lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

21. Asistența juridică obligatorie. Consecința faptului că avocatul din oficiu nu a studiat actele și lucrările dosarului pentru a verifica dacă urmărirea penală s-a desfășurat în condiții de legalitate.

Rezumat:

În cauzele în care asistența juridică este obligatorie este rolul judecătorului de cameră preliminară să verifice dacă apărătorul desemnat din oficiu a studiat dosarul pentru a asigura o asistență juridică efectivă inculpatului trimis în judecată. Cât timp, deși există la dosar o adresă din partea Tribunalului prin care se solicită desemnarea unui apărător din oficiu pentru inculpat, avocatul din oficiu nu a studiat actele și lucrările dosarului pentru a verifica dacă urmărirea penală s-a desfășurat în condiții de legalitate, încheierea emisă în condițiile art.346 C.pr.pen. este lovită de nulitate absolută

(Încheierea nr.17/15.04.2019, dosar nr.2592/40/2018/a1)

Hotărârea:

Prin încheierea nr.6 din data de 17.01.2019 pronunțată de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Tribunalului Botoșani în dosar nr. ../a1, în temeiul art.345 și art.346 alin.1 C.pr.pen., s-a constatat competența și legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și efectuării actelor de urmărire penală, privind rechizitoriul nr.2/P/2016 din 29 noiembrie 2018 al Direcției Naționale Anticorupție, prin care a fost trimis în judecată, în stare de libertate, inculpatul A. pentru săvârșirea infracțiunii de *participație improprie la infracțiunea de folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei*, prev. de art. 52 alin. (3) C.pen. raportat la art.18¹ alin.1 din Legea nr.78/2000 cu modificările și completările ulterioare și s-a dispus începerea judecății cauzei.

Pentru a dispune astfel, judecătorul de cameră preliminară din cadrul instanței de fond a reținut următoarele:

Prin rechizitoriul nr. 2/P/2016 din 29 noiembrie 2018 al Direcției Naționale Anticorupție a fost trimis în judecată, în stare de libertate, inculpatul A., pentru săvârșirea infracțiunii de „participație improprie la infracțiunea de ”folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei”, prev. de art. 52 alin. (3) C.pen. raportat la art.18¹ alin.1 din Legea nr.78/2000 cu modificările și completările ulterioare.

S-a reținut în sarcina inculpatului că, în perioada mai 2015 – septembrie 2015, în calitate sa de administrator al SC B. SRL, cu intenție, i-a ajutat și i-a înlesnit Unității Administrativ Teritoriale Municipiul C., săvârșirea, fără vinovăție, a infracțiunii prev. de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr.78/2000, în sensul că a întocmit și a pus la dispoziția acesteia, înscrisuri false (facturile fiscale nr. 443/03.06.2015, nr. 469/09.09.2015, Rapoartele de activitate nr. 131/03.06.2015 și nr. 178/09.09.2015, cu listele de prezență anexă aferente) prin care a atestat în mod nereal prestarea unor servicii de cazare și masă în cadrul Contractului de servicii nr. 11766/11.05.2015 încheiat între cele două entități, cu ocazia organizării a două festivaluri multiculturale în municipiile D. și C., în lunile mai 2015, respectiv septembrie 2015, în cadrul proiectului ”Diversitatea multiculturală – pilon de dezvoltare comunitară în județele C. D. și E.” finanțat din fonduri nerambursabile europene prin programul .. – ”Promovarea diversității în cultură și artă în cadrul patrimoniului cultural european”, din cadrul Mecanismului Financiar SEE 2009 – 2014, cunoscând faptul că aceste documente sunt false și

vor ajuta promotorul de proiect (UAT Mun. C.) să obțină din aceste fonduri, pe nedrept, finanțarea nerambursabilă pentru cheltuieli declarate eligibile de către promotorul de proiect operatorului de program, în sumă de 86.000 lei plus TVA (în total, 106.640 lei), compusă din 43.000 lei plus TVA (total 53.320 lei), pentru festivalul de la D. și 43.000 lei plus TVA (total 53.320 lei), pentru festivalul de la C., în cadrul Contractului de finanțare nr. .. din 22.12.2014 încheiat cu Ministerul Culturii (operatorul de program), acesta din urmă autorizând plata doar pentru suma de 53.320 lei (43.000 lei plus TVA 10.320 lei) reprezentând cheltuielile declarate cu organizarea festivalului multiculturalității de la C., din luna septembrie 2015, sumă ce se constituie ca prejudiciu în sarcina inculpatului A. în prezenta cauză.

S-a mai arătat că situația de fapt mai sus menționată este susținută din actele și probele administrate în cauză la urmărirea penală, cuprinse într-un volum al dosarului cauzei.

Totodată, rechizitoriul cuprinde datele referitoare la fapte, la încadrarea juridică, la profilul moral și de personalitate al inculpatului, la actele de urmărire penală efectuate, la trimiterea în judecată și cheltuielile judiciare.

La data de 21 decembrie 2018 i s-a comunicat inculpatului copia certificată a rechizitoriului, aducându-i se la cunoștință obiectul procedurii în camera preliminară, dreptul de a-și angaja un apărător și termenul în care, de la data comunicării, poate formula în scris cereri și excepții cu privire la legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală, iar la datele de 06 decembrie 2019 și 10 decembrie 2018 s-a adus la cunoștință potrivit disp. art. 344 alin.2 teza finală C.pr.pen. apărătorului desemnat din oficiu pentru inculpat și părții civile Unitatea de Management a Proiectului din cadrul Ministerului Culturii, reprezentată de director, obiectul procedurii în camera preliminară, dreptul de a-și angaja un apărător și termenul de 20 de zile, de la data comunicării, în care pot formula în scris cereri și excepții cu privire la legalitatea sesizării instanței, legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală.

De asemenea, s-a constatat că nu au fost formulate cereri și excepții de către părți ori de apărătorii acestora și nici din oficiu nu se impun a fi invocate.

Constatând că actul de sesizare a instanței îndeplinește condițiile prevăzute de art.328 C.pr.pen., iar administrarea probelor și actelor de urmărire penală a fost efectuată cu respectarea dispozițiilor legale, în baza art.346 alin.1 C.pr.pen., judecătorul de cameră preliminară de la prima instanță a constatat legalitatea sesizării instanței cu rechizitoriul nr.2/P/2016 din 29 noiembrie 2018 al Direcției Naționale Anticorupție și a dispus începerea judecării cauzei ce face obiectul rechizitoriului prin care a fost trimis în judecată prin care a fost trimis în judecată, în stare de libertate, inculpatul A. pentru săvârșirea infracțiunii de „participație improprie la infracțiunea de ”folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei”, prev. de art. 52 alin. (3) C.pen. raportat la art.18¹ alin.1 din Legea nr.78/2000 cu modificările și completările ulterioare.

Împotriva acestei încheieri, la data de 07.02.2019, a formulat contestație inculpatul A., criticând-o pentru nelegalitate, pentru motivele formulate în scris și susținute oral cu prilejul dezbaterilor de către apărătorul ales ale acestuia și prin care a solicitat, în esență, admiterea căii de atac promovate, desființarea încheierii contestate și trimiterea cauzei spre rejudecare pentru refacerea procedurii camerei preliminare, argumentat de faptul că au fost încălcate dispozițiile art. 90 alin.1 lit.c C.pr.pen., respectiv dispozițiile privind asistarea de către avocat a suspectului sau inculpatului, atunci când asistența juridică este obligatorie, încălcare care potrivit art.281 alin.1 lit.f C.pr.pen. atrage sancțiunea nulității absolute a actului îndeplinit în aceste condiții.

Analizând încheierea contestată prin prisma motivelor invocate de inculpatul A. și a actelor și lucrărilor dosarului, prezenții judecători de cameră preliminară constată următoarele:

Prin rechizitoriul nr.2/P/2016 din 29 noiembrie 2018 al Direcției Naționale Anticorupție – Serviciul Teritorial Suceava s-a dispus trimiterea în judecată, în stare de libertate, a inculpatului A., pentru săvârșirea infracțiunii de „participație improprie la infracțiunea de folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei”, prev. de art. 52 alin. (3) C.pen. raportat la art.18¹ alin.1 din Legea nr.78/2000 cu modificările și completările ulterioare, constând în aceea că, în perioada mai 2015 – septembrie 2015, în calitatea sa de administrator al SC B. SRL, cu intenție, i-a ajutat și i-a înlesnit Unității Administrativ Teritoriale Municipiul C., săvârșirea, fără vinovăție, a infracțiunii prev. de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr.78/2000, în sensul că a întocmit și a pus la dispoziția acesteia, înscrisuri false (facturile fiscale nr. 443/03.06.2015, nr. 469/09.09.2015, Rapoartele de activitate nr. 131/03.06.2015 și nr. 178/09.09.2015, cu listele de prezență anexă aferente) prin care a atestat în mod nereal prestarea unor servicii de cazare și masă în cadrul Contractului de servicii nr. 11766/11.05.2015 încheiat între cele două entități, cu ocazia organizării a două festivaluri multiculturale în municipiile C. și D., în lunile mai 2015, respectiv septembrie 2015, în cadrul proiectului ”Diversitatea multiculturală – pilon de dezvoltare comunitară în județele C., D. și E.” finanțat din fonduri nerambursabile europene prin programul.– ”Promovarea diversității în cultură și artă în cadrul patrimoniului cultural european”, din cadrul Mecanismului Financiar SEE 2009 – 2014, cunoscând faptul că aceste documente sunt false și vor ajuta promotorul de proiect (UAT Mun. C.) să obțină din aceste fonduri, pe nedrept, finanțarea nerambursabilă pentru cheltuieli declarate eligibile de către promotorul de proiect operatorului de program, în sumă de 86.000 lei plus TVA (în total, 106.640 lei), compusă din 43.000 lei plus TVA (total 53.320 lei), pentru festivalul de la D. și 43.000 lei plus TVA (total 53.320 lei), pentru festivalul de la C., în cadrul Contractului de finanțare nr. ..din 22.12.2014 încheiat cu Ministerul Culturii (operatorul de program), acesta din urmă autorizând plata doar pentru suma de 53.320 lei (43.000 lei plus TVA 10.320 lei) reprezentând cheltuielile declarate cu organizarea festivalului multiculturalității de la C., din luna septembrie 2015, sumă ce se constituie ca prejudiciu în sarcina inculpatului A. în prezenta cauză.

Cauza a fost înregistrată pe rolul Tribunalului Botoșani – Secția penală sub nr. ... din data de 4 decembrie 2018, în aceeași zi fiind creat dosar asociat nr. ../a1, pentru a fi efectuată procedura de cameră preliminară, dosar în care, prin rezoluție, s-a dispus efectuarea comunicărilor conform art.344 alin.2 C.pr.pen., adresă la Baroul Botoșani pentru desemnarea unui apărător din oficiu pentru inculpat și s-a stabilit un termen de 20 de zile în care se pot formula în scris cereri și excepții cu privire la legalitatea administrării probelor sau a efectuării actelor de către organele de urmărire penală.

Având în vedere că infracțiunea prev. de art. 52 alin. (3) C.pen. raportat la art.18¹ alin.1 din Legea nr.78/2000 cu modificările și completările ulterioare pentru care a fost trimis în judecată inculpatul A. se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani, în mod corect, judecătorul de cameră preliminară de la prima instanță, în temeiul art. 90 alin.1 lit. c C.pr.pen., a emis adresă pentru desemnarea unui apărător din oficiu, în cauză fiind desemnat domnul avocat F., conform delegației pentru asistență judiciară obligatorie nr. 868 din data de 06.12.2018 aflată la fila 5 ds.2592/40/2018/a.1 și f.81 ds. cont., delegație care a fost înmănată acestuia, cu semnătură de primire de Baroul Botoșani la data de 07.12.2018, aspect ce rezultă din relațiile comunicate de această instituție și depuse la f.80 ds.cont..

Cu toate acestea, din actele și lucrările dosarului de cameră preliminară nu rezultă că acestui apărător desemnat din oficiu pentru inculpat i-a fost adus la cunoștință stadiul în care se afla dosarul și termenul de 20 de zile în care poate formula în scris cereri și excepții conform art.344 alin.3 C.pr.pen., deși verificarea și clarificarea unei atare situații revenea judecătorului de cameră preliminară anterior pronunțării încheierii contestate, iar din relațiile comunicate, la solicitarea prezențelor judecători de cameră preliminară, de către Tribunalul Botoșani – Secția penală, existente la fila 82 ds.cont., rezultă că în urma verificărilor efectuate în evidențele instanței, inclusiv în sistemul ECRIS în dosarul nr.../a1 nu s-a formulat cerere de studiu a dosarului.

În aceste condiții, cum potrivit dispozițiilor art.90 alin.1 lit.c C.pr.pen. asistența juridică este obligatorie în cursul procedurii de cameră preliminară, în cauzele în care legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani, cum este cazul și în speța de față, judecătorii de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel Suceava, constată că apărarea inculpatului A. a fost doar formală. Practic aceasta a lipsit, încălcându-se astfel dreptul la apărare al inculpatului, drept ce este prevăzut în art. 10 C.pr.pen..

Din perspectiva jurisprudenței europene asistența juridică trebuie să fie efectivă, iar simpla desemnare a unui apărător din oficiu pentru inculpat, în contextul mai sus arătat, nu este suficientă pentru a garanta o apărare concretă și efectivă, autorităților judiciare revenindu-le obligația de a-i asigura persoanei în cauza beneficiul efectiv al unui asemenea drept garantat.

Judecătorii de drepturi din cadrul instanței de control judiciar mai rețin că potrivit art.281 alin.1 lit.f C.pr.pen. încălcarea dispozițiilor privind asistarea de către avocat a suspectului sau inculpatului, atunci când asistența juridică este obligatorie, atrage sancțiunea nulității absolute a actului îndeplinit cu încălcarea acestei dispoziții, iar conform art.281 alin.4 lit.a C.pr.pen. încălcarea dispozițiilor legale prevăzute la alin. (1) lit. e) și f) trebuie invocată până la încheierea procedurii în cameră preliminară, dacă încălcarea a intervenit în cursul urmăririi penale sau în procedura camerei preliminare.

Or, coroborând dispozițiile legale anterior menționate, la situația concretă din speța de față, în temeiul art.347 alin.3 C.pr.pen. judecătorii de cameră preliminară urmează a admite contestația formulată de inculpatul A., a desființa, în totalitate, încheierea nr.6 din 17.01.2019 a Tribunalului Botoșani și a trimite cauza judecătorului de cameră preliminară din cadrul Tribunalului Botoșani – Secția penală, spre rejudecarea camerei preliminare.

Cu ocazia rejudecării, judecătorul de cameră preliminară de la prima instanță va proceda la reluarea procedurii de cameră preliminară, în conformitate cu dispozițiile legale incidente, inclusiv cu respectarea dreptului la apărare efectivă al inculpatului.

22. Termenul de introducere a cererii de revocare a suspendării executării sub supraveghere a pedepsei închisorii. Termenul limită până la care se pot îndeplini integral obligațiile civile de către persoana condamnată la pedeapsa închisorii cu suspendare sub supraveghere. Necesitatea verificării condiției relei credințe cu ocazia soluționării cererii părții civile de revocare a suspendării sub supraveghere a pedepsei, motivat de neexecutarea obligațiilor.

Rezumat:

Dispozițiile penale anterioare similare actualelor reglementări - art. 96 alin. 1 și 2, art. 96 alin. 2 C.pr.pen., și asupra cărora i s-a atras atenția intimatului prin soluția de condamnare pronunțată sunt însă cele aplicabile în speță raportat la Decizia Curții Constituționale nr. 265/2014 și art. 16 din Legea nr. 187/2012.

Totodată, prin Decizia în interesul legii nr. 14/2011 a Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a stabilit că sesizarea instanței trebuie făcută înainte de expirarea termenului de încercare chiar dacă judecarea cauzei are loc anterior sau ulterior acestei date, iar în considerentele deciziei s-a arătat că cererea de revocare trebuie introdusă la un moment care poate să evidențieze intenția condamnatului de a se sustrage de la executarea obligațiilor civile, respectiv să demonstreze reaua-credință a acestuia, deoarece, din interpretarea per a contrario a art. 84 teza finală din Codul penal anterior reiese că revocarea suspendării executării pedepsei nu se poate dispune dacă persoana condamnată dovedește că neîndeplinirea obligațiilor civile stabilite prin hotărârea de condamnare nu s-a datorat relei sale credințe.

Prin urmare, este greșită opinia primei instanțe, în sensul că cererea de revocare a suspendării formulată de către petent ar fi prematură, ca urmare a introducerii acesteia în cursul termenului de încercare, întrucât până la momentul precizat în raport de prevederile art. 583 alin. 2 C.pr.pen., condamnatul își poate executa obligațiile civile, deoarece ar însemna că persoana condamnată ar beneficia de un termen de grație pentru executarea acestora egal cu termenul de încercare. Acest lucru ar echivala cu recunoașterea unui drept neprevăzut de lege și ar face ineficiente dispozițiile cuprinse în art. 81 alin. 5 și art. 86¹ alin. 4 C.pen. din 1969 coroborate cu art. 16 din Legea nr. 187/2012, potrivit cărora suspendarea executării pedepsei nu atrage suspendarea măsurilor de siguranță și a obligațiilor civile prevăzute în hotărârea de condamnare.

Pe de altă parte, textul de lege menționat de către prima instanță, se referă la obligațiile impuse de legiuitor serviciului de probațiune competent de a sesiza instanța care a pronunțat în primă instanță suspendarea, în vederea revocării ei, în ipoteza nerespectării obligațiilor civile stabilite prin hotărârea de condamnare, până la expirarea termenului prevăzut la art.93 alin.5 C.pen. actual și nicidecum părții civile interesate, cum este cazul în speța de față.

Caracterul condiționat și deci provizoriu al suspendării sub supraveghere a executării pedepsei durează cât termenul de încercare. La expirarea acestuia, situația se definitivează, în sensul că încetează obligația de a executa atât pedeapsa principală, cât și pedeapsa accesorie și eventualele pedepse complementare aplicate.

Revocarea suspendării sub supraveghere a executării pedepsei la solicitarea părții civile presupune obligația instanței de a analiza simultan pe de o parte dacă este vorba de o suspendare a obligațiilor civile impuse prin sentința de condamnare, iar pe de altă parte, în ce măsură neîndeplinirea obligațiilor s-a făcut cu rea credință.

(Decizia nr. 71 din 7 august 2019, dosar nr. 152/86/2019)

Hotărârea:

Prin sentința penală nr. 160 din data de 21.06.2019 pronunțată de Tribunalul Suceava, în baza art. 583 alin. 2 C.pr.pen., a fost respinsă ca neîntemeiată, cererea de revocare a suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii dispusă prin sentința penală 283/04.12.2014 a Tribunalului Suceava în dosar nr. .../86/2013, modificată și rămasă definitivă prin decizia Curții de Apel Suceava nr. 166 / 23.02.2015, formulată de petentul A.

În baza art. 275 alin. 2 C.pr.pen. a fost obligat petentul A. să plătească statului suma de 100 de lei cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de stat.

Conform art. 275 al. 6 C.pr.pen., cheltuielile judiciare în cuantum de 313 lei, reprezentând onorariul avocatului ... desemnat din oficiu pentru intimatul condamnat B. (conform delegației nr. 577/26.02.2019) au rămas în sarcina statului și avansate din fondul Ministerului Justiției în contul Baroului.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Botoșani la data de 17.01.2019, sub nr. .../86/2019, petentul A. a solicitat revocarea suspendării sub supraveghere a pedepsei de 3 ani închisoare aplicată condamnatului B. prin

decizia penală nr. 166/23.02.2015 a Curții de Apel Suceava în dosarul nr. .../86/2013, pentru neîndeplinirea cu rea credință a obligațiilor civile.

În motivarea cererii, petentul a precizat că în dosarul nr. .../86/2013 a avut calitatea de parte vătămată, iar prin decizia nr. 166/215 a Curții de Apel Suceava s-a dispus suspendarea sub supraveghere a pedepsei de 3 ani închisoare aplicată inculpatului B. pe o perioadă de 5 ani, termen care a început să curgă de la data de 23 februarie 2015. Prin aceeași decizie, inculpatul a fost obligat să-i achite despăgubiri civile în sumă de 7.500 euro, însă obligația nu a fost îndeplinită deși au trecut 4 ani de atunci. A mai arătat petentul că reaua credință a condamnatului este evidentă, deoarece deși a dispus de mijloace materiale, acesta nu și-a achitat obligația, lăudându-se prin localitate că nu va achita niciodată despăgubirile.

Potentul A. a mai precizat că inculpatul B. a fost și este și în prezent încadrat în muncă ca și profesor, obținând venituri care i-ar fi putut permite achitarea obligațiilor civile, cu atât mai mult cu cât a mai încasat și restanțe salariale datorate profesorilor. De asemenea, în acest interval de 4 ani acesta a achiziționat un teren unde și-a construit o locuință nouă, iar pentru a induce în eroare creditorii a achiziționat terenul pe numele soției sale C., după care a încheiat cu aceasta un act de partaj voluntar prin care și-a rezervat doar uzufructul viager.

În drept, cererea a fost întemeiată pe dispozițiile art. 86/4 C.pen. 1969 și art. 583 alin. 2 C.pr.pen.

În susținerea cererii, petentul a depus la dosar copia deciziei penale nr. 166/2015 a Curții de Apel Suceava, solicitând totodată ca instanța să ceară relații de la I.P.J., Primăria D. și de la locul de muncă al inculpatului, cu privire la veniturile realizate de acesta.

Prezent la prima instanță, la termenul de judecată din data de 04.03.2019, intimatul condamnat B. a depus la dosarul cauzei o serie de înscrisuri pentru a dovedi că nu este de rea credință, respectiv înscrisuri medicale care atestă faptul că a suferit un infarct, adeverință medicală, scrisoare medicală de externare, un bilet de trimitere, publicație de vânzare imobiliară, adrese de înființare poprire, încheiere executare silită și încheiere de stabilire cheltuieli de executare, chitanță depunere numerar la bancă pentru achitare rată, somație de la executorul judecătoresc și somație de la orașul D., o adresă de înștiințare poprire și adresă de înștiințare privind înființarea popririi. De asemenea, prezent fiind și la termenele de judecată din data de 01.04.2019 și 06.05.2019 acesta a mai depus o serie de înscrisuri.

La solicitarea instanței de fond, la dosarul cauzei a fost atașată copia încheierii din data de 14.05.2014 pronunțată de Judecătoria Rădăuți în dosarul nr. .../285/2014.

Examinând actele și lucrările dosarului, instanța de fond a constatat următoarele:

Prin sentința penală nr. 283 din data de 04.12.2014 pronunțată de Tribunalul Suceava în dosarul nr. .../86/2013, a fost condamnat inculpatul B. la pedeapsa de 3 ani închisoare și interzicerea drepturilor civile, prev. de art. 64 lit. a teza a II a și lit. b C.pen. 1969, pe o perioadă de 2 ani, cu titlu de pedeapsă complementară, după executarea pedepsei principale.

S-a făcut aplicarea art. 71 alin. 1 și 2 C.pen. 1969, privind interzicerea drepturilor civile, prev. de art. 64 lit. a teza a II a și lit. b C.pen. 1969.

În temeiul art. 81 C.pen. 1969, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei de 3 ani închisoare, pe durata termenului de încercare de 5 ani, prev. de art. 82 C.pen. 1969 și atrage atenția inculpatului asupra consecințelor prev. de art. 83, 84 și 85 C.pen. 1969.

Potrivit art.71 alin. 5 C.pen. 1969, pe durata suspendării condiționate a executării pedepsei de 3 ani închisoare, s-a suspendat și executarea pedepselor accesorii.

În baza art. 19 alin. 5 Cod proc. penală rap. la art. 1391 alin. 2 Cod civil, a fost obligat inculpatul să plătească părții vătămate A., cu domiciliul în .., suma de 15.000 Euro, cu titlu de daune morale.

Potrivit art. 19 alin. 5 Cod proc. penală rap. la art. 1392 Cod civil, a fost obligat inculpatul să plătească părții vătămate A., suma de 1.385 lei, reprezentând ½ din totalul despăgubirilor civile (c/val expertiză, c/val tratament recuperare etc.)

Au fost respinse, ca nedovedite, pretențiile civile formulate de partea vătămată A., privind obligarea inculpatului la plata sumei de 11.000 Euro, reprezentând beneficiul nerealizat în perioada incapacității de muncă (100 Euro/zi).

Conform art. 313 alin. 1 din Legea nr. 195/2006, fost obligat inculpatul B. să plătească Spitalului Județean de Urgență, suma de 1.406,66 lei, reprezentând ½ din cheltuielile de spitalizare cu partea vătămată A.

În temeiul art. 276 alin. 1 C.pr.pen., a fost obligat inculpatul să plătească părții vătămate suma de 500 lei, reprezentând ½ din cheltuielile judiciare (onorariu avocat ales).

În baza art. 118 lit. b C.pen. 1969, s-a confiscat de la inculpatul B. o bâta de lemn de tip baseball, confecționată artizanal, în lungime de 71,5 cm, cu capătul gros, având diametrul de 5 cm, vopsită în maro închis pe o lungime de 34 cm, predată la Camera de Corpuri Delicte din cadrul Tribunalului Suceava – Secția Penală la data de 20.XI.2013.

Potrivit art. 274 alin. 1 C.pr.pen., a fost obligat inculpatul să plătească statului suma de 2.000 lei, reprezentând cheltuieli judiciare din timpul urmăririi penale și cercetării judecătorești.

Prin decizia penală nr. 166 din 23.02.2015 pronunțată de Curtea de Apel Suceava în dosarul nr. .../86/2013, s-au admis apelurile declarate de partea civilă A. și de inculpatul B. împotriva sentinței penale nr. 283 din 4.12.2014 a Tribunalului Suceava, care a fost desființată în parte, și în rejudecare:

În temeiul art. 86/1 și art. 86/2 C.pen. din 1969 s-a suspendat sub supraveghere pedeapsa de 3 ani închisoare aplicată inculpatului B., pe o perioadă de 5 ani care constituie termen de încercare.

În temeiul art. 86/3 al. 1 C.pen. din 1969, s-a stabilit ca pe durata termenului de încercare inculpatul să respecte următoarele măsuri de supraveghere:

a) să se prezinte la Serviciul de Probațiune de pe lângă Tribunalul Suceava, la datele fixate de acesta;

b) să anunțe în prealabil, orice schimbare de domiciliu, reședință sau locuință și orice deplasare care depășește 8 zile, precum și întoarcerea;

c) să comunice și să justifice schimbarea locului de muncă;

d) să comunice informații de natură a putea fi controlate mijloacele sale de existență.

Obligațiile prevăzute la punctele b, c și d se comunică Serviciului de Probațiune de pe lângă Tribunalul Suceava.

S-a pus în vedere inculpatului disp. art. 86/4 rap. la art. 83 și 84 C.pen. din 1969 privind revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere în cazul săvârșirii unei infracțiuni în termenul de încercare, în cazul neexecutării cu rea-credință a obligațiilor civile, precum și în cazul nerespectării măsurilor de supraveghere menționate mai sus.

În temeiul art. 71 alin. 5 C.pen. din 1969 pe durata suspendării executării pedepsei principale s-a suspendat și executarea pedepselor accesorii aplicate inculpatului.

Totodată a fost redus cuantumul daunelor morale la care a fost obligat inculpatul către partea civilă de la 15.000 euro la suma de 7500 de euro.

Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței care nu erau contrare deciziei.

S-a avut în vedere de către prima instanță că, potrivit noilor reglementări, disp. art. 583 alin. 2 C.pr.pen. prevăd că „Dacă, până la expirarea termenului prevăzut la art. 93 alin. (5) din Codul penal, condamnatul nu a respectat obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, serviciul de probațiune competent sesizează instanța care a pronunțat în primă instanță suspendarea, în vederea revocării acesteia. Sesizarea poate fi făcută și de procuror, de

consilierul de probațiune sau de partea interesată, până la expirarea termenului de supraveghere”.

Potrivit art. 583 C.pr.pen., revocarea suspendării sub supraveghere a executării pedepsei se poate dispune, la solicitarea organului de supraveghere, a procurorului sau a persoanei interesate dacă în termenul prevăzut de art. 93 alin. 5 din Codul penal, condamnatul nu a respectat obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare.

Potrivit art. 93 alin. 5 C.pen., condamnatul trebuie să îndeplinească integral obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, cel mai târziu cu 3 luni înainte de expirarea termenului de supraveghere.

În acest sens, s-a reținut că este reglementată răspunderea persoanei în sarcina căreia prin hotărârea penală i s-a impus îndeplinirea unei obligații civile, răspundere reglementată și în cuprinsul dispozițiilor art. 49 din Legea nr. 253/2013 privind executarea pedepselor potrivit cărora persoana supravegheată, situație în care se află și intimatul, este obligată să depună dovada îndeplinirii obligațiilor civile cu cel puțin 3 luni înainte de expirarea termenului de supraveghere, urmând ca organul de supraveghere, dacă constată că persoana supravegheată nu a îndeplinit obligațiile civile, să sesizeze instanța de judecată.

Prin decizia penală nr. 166 din 23.02.2015 pronunțată de Curtea de Apel Suceava în dosarul nr. .../86/2013, s-au admis apelurile declarate de partea civilă A. și de inculpatul B. împotriva sentinței penale nr. 283 din 4.12.2014 a Tribunalului Suceava, care a fost desființată în parte, și în rejudecare, în temeiul art. 86/1 și art. 86/2 C.pen. din 1969 s-a dispus suspendarea sub supraveghere a pedepsei de 3 ani închisoare aplicată inculpatului B., pe o perioadă de 5 ani care constituie termen de încercare.

Raportat la data deciziei penale nr. 166 din 23.02.2015 pronunțată de Curtea de Apel Suceava pronunțată în dosarul nr. .../86/2013, dată de la care s-a reținut că începe să curgă termenul de încercare de 5 ani în ceea ce îl privește pe inculpatul B., s-a constatat că acesta se împlinește în data de 22.02.2020, astfel că nu este în cauză împlinit termenul limită până la care se pot îndeplini integral obligațiile civile de către persoana supravegheată, acesta fiind 22.11.2019, motiv pentru care, în baza art. 583 alin. 2 C.pr.pen., instanța de fond a respins, ca neîntemeiată, cererea de revocare a suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii dispusă prin sentința penală 283/04.12.2014 a Tribunalului Suceava în dosar nr. .../86/2013, modificată și rămasă definitivă prin Decizia Curții de Apel Suceava nr. 166 din 23.02.2015, formulată de petentul A.

În baza art. 275 alin. 2 C.pr.pen. a fost obligat petentul A. să plătească statului suma de 100 de lei cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de stat.

Împotriva acestei sentințe a formulat contestație, în termen legal, petentul A., criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie pentru motivele depuse în scris la dosar și susținute oral, cu prilejul dezbaterilor, de către apărătorul ales al acestuia, astfel cum apar consemnate pe larg în partea introductivă a prezentei decizii.

În esență, s-a solicitat admiterea contestației, desființarea sentinței primei instanței și, pe fond admiterea cererii de revocare a suspendării sub supraveghere, considerând că în mod greșit, cererea sa a fost respinsă ca prematur introdusă.

Procedând la soluționarea căii de atac formulată de petentul A. în raport de actele și lucrările dosarului, Curtea constată întemeiată contestația formulată, pentru următoarele aspecte:

Ca și chestiuni prealabile, Curtea constată, pe de o parte, că prima instanță a respins, ca neîntemeiată, cererea de revocare a suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii formulată de petent, în contextul în care intimatul a fost condamnat la pedeapsa de 3 ani închisoare, pedeapsă a cărei executare a fost suspendată sub supraveghere în condițiile art.86/1 și 86/2 C.pen. din 1969, caz în care se pune problema legii penale aplicabile în speță, iar pe de

altă parte în argumentarea acestei soluții a reținut că cererea a fost prematur introdusă, termenii folosiți fiind în contradicție evidentă.

Sub aspectul dispozițiilor legale incidente, Curtea reamintește că în conformitate cu reglementările legale în vigoare, potrivit art. 96 alin. 1 C.pr.pen., dacă pe parcursul termenului de supraveghere persoana supravegheată, cu rea-credință, nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligațiile impuse ori stabilite de lege, instanța revocă suspendarea și dispune executarea pedepsei.

Potrivit alin. 2 al aceluiași articol, revocarea suspendării executării pedepsei nu intervine atunci când persoana dovedește că nu a avut nicio posibilitate să îndeplinească obligațiile impuse.

Dispozițiile art. 92 alin. 2 C.pr.pen., prevăd că termenul de supraveghere se calculează de la data când hotărârea prin care s-a pronunțat suspendarea sub supraveghere a rămas definitivă.

Dispozițiile penale anterioare similare actualelor reglementări redactate, și asupra cărora i s-a atras atenția intimatului prin soluția de condamnare pronunțată sunt însă cele aplicabile în speță raportat la Decizia Curții Constituționale nr.265/2014 și art. 16 din Legea nr. 187/2012.

Totodată, prin Decizia în interesul legii nr. 14/2011 a Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a stabilit că sesizarea instanței trebuie făcută înainte de expirarea termenului de încercare chiar dacă judecarea cauzei are loc anterior sau ulterior acestei date, iar în considerentele deciziei s-a arătat că cererea de revocare trebuie introdusă la un moment care poate să evidențieze intenția condamnatului de a se sustrage de la executarea obligațiilor civile, respectiv să demonstreze reaua-credință a acestuia, deoarece, din interpretarea per a contrario a art. 84 teza finală din Codul penal anterior reiese că revocarea suspendării executării pedepsei nu se poate dispune dacă persoana condamnată dovedește că neîndeplinirea obligațiilor civile stabilite prin hotărârea de condamnare nu s-a datorat relei sale credințe.

Prin urmare, este greșită opinia primei instanțe, în sensul că cererea de revocare a suspendării formulată de către petent ar fi prematură, ca urmare a introducerii acesteia în cursul termenului de încercare, întrucât până la momentul precizat în raport de prevederile art. 583 alin. 2 C.pr.pen., condamnatul își poate executa obligațiile civile, deoarece ar însemna că persoana condamnată ar beneficia de un termen de grație pentru executarea acestora egal cu termenul de încercare. Acest lucru ar echivala cu recunoașterea unui drept neprevăzut de lege și ar face ineficiente dispozițiile cuprinse în art. 81 alin. 5 și art. 86¹ alin. 4 C.pen. din 1969 coroborate cu art. 16 din Legea nr. 187/2012, potrivit cărora suspendarea executării pedepsei nu atrage suspendarea măsurilor de siguranță și a obligațiilor civile prevăzute în hotărârea de condamnare.

Pe de altă parte, textul de lege menționat de către prima instanță, se referă la obligațiile impuse de legiuitor serviciului de probațiune competent de a sesiza instanța care a pronunțat în primă instanță suspendarea, în vederea revocării ei, în ipoteza nerespectării obligațiilor civile stabilite prin hotărârea de condamnare, până la expirarea termenului prevăzut la art.93 alin.5 C.pen. actual și nicidecum părții civile interesate, cum este cazul în speța de față.

În concret, se constată că prin sentința penală nr. 283 din data de 04.12.2014 pronunțată de Tribunalul Suceava în dosarul nr. ../86/2013, modificată prin decizia penală nr. 166 din 23.02.2015 a Curții de Apel Suceava, a fost condamnat inculpatul B. la pedeapsa de 3 ani închisoare și interzicerea drepturilor civile, prev. de art. 64 lit. a teza a II a și lit. b C.pen. 1969, pe o perioadă de 2 ani, cu titlu de pedeapsă complementară, după executarea pedepsei principale, iar în temeiul art. 86/1 și art. 86/2 C.pen. din 1969 s-a dispus suspendarea sub supraveghere a pedepsei de 3 ani închisoare aplicată inculpatului B., pe o perioadă de 5 ani care constituie termen de încercare și care a început să curgă de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare, respectiv 23.02.2015 urmând a se împlini în data de 22.02.2020.

În atare situație, se observă că sesizarea contestatorului A. a fost făcută la data de 17.01.2019, deci în cadrul termenului de încercare, la momentul la care acesta a apreciat, raportat la demersurile efectuate până atunci, că poate să evidențieze intenția condamnatului intimat de a se sustrage de la executarea obligațiilor civile, dar înainte de încetarea termenului de încercare.

Caracterul condiționat și deci provizoriu al suspendării sub supraveghere a executării pedepsei durează cât termenul de încercare. La expirarea acestuia, situația se definitivează, în sensul că încetează obligația de a executa atât pedeapsa principală, cât și pedeapsa accesorie și eventualele pedepse complementare aplicate.

În ce privește condițiile privind revocarea suspendării sub supraveghere a executării pedepsei, Curtea reține că aceasta se dispune în situația în care se reține o neexecutare cu rea-credință a obligațiilor civile stabilite prin hotărâre până la expirarea termenului de supraveghere. Prin urmare, la soluționarea cererii de revocare a suspendării executării sub supraveghere a pedepsei, instanța este chemată să analizeze, pe de-o parte, dacă în cauză este vorba de o nerespectare a obligațiilor civile impuse prin sentința de condamnare, iar pe de altă, în ce măsură neîndeplinirea acestor obligații s-a făcut cu rea-credință.

Reaua-credință a condamnatului B. nu se prezumă, ci trebuie dovedită, ceea ce presupune ca acest condamnat să dispună de mijloacele materiale, dar să refuze în mod nejustificat să plătească despăgubirile stabilite în sarcina sa.

În aceste condiții, instanța de control judiciar constată că era utilă verificarea de către prima instanță a existenței sau inexistenței elementului relei-credințe a condamnatului în neîndeplinirea obligațiilor civile stabilite prin hotărârea de condamnare, motiv pentru care, Curtea, va admite contestația formulată de petentul A., va desființa, în totalitate, sentința penală nr.160 din 21.06.2019 a Tribunalului Suceava contestată și va trimite cauza spre rejudecare aceleiași instanțe.